

Abilene Christian University

Digital Commons @ ACU

Electronic Theses and Dissertations

Electronic Theses and Dissertations

4-2000

The Manuscripts of Acts from Vatopedi Monastery, Mount Athos, Greece

Michael A. Michaud

Follow this and additional works at: <https://digitalcommons.acu.edu/etd>

Recommended Citation

Michaud, Michael A., "The Manuscripts of Acts from Vatopedi Monastery, Mount Athos, Greece" (2000). Digital Commons @ ACU, *Electronic Theses and Dissertations*. Paper 638.

This Thesis is brought to you for free and open access by the Electronic Theses and Dissertations at Digital Commons @ ACU. It has been accepted for inclusion in Electronic Theses and Dissertations by an authorized administrator of Digital Commons @ ACU.

ACU LIBRARY

0 3064 0397 7128

THE MANUSCRIPTS OF ACTS FROM
VATOPEDI MONASTERY,
MOUNT ATHOS, GREECE

by
Michael A. Michaud

ABSTRACT

Of the 5,487 manuscripts known today, fewer than half have been studied, yet curiously most have been assigned a text-type. The Byzantine minuscules are among the majority of these manuscripts which have been assigned a text-type even though they have not been studied. Hort's negative assessment of the Byzantine manuscripts and their neglect by scholars such as Comfort, and K. Aland have caused them to be disregarded. However, until there is proof to the contrary, the Byzantine minuscules should play a meaningful role in the textual criticism of the Greek New Testament. More importantly, before manuscripts are assigned text-types or manuscript groupings, facts about the contents of the manuscripts should be in hand, in order to assure accurate assessment. Only then will textual critics be able to determine the history of the transmission of the Greek New Testament.

Several minuscules that have never been collated in their entirety in the book of Acts are manuscripts 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, and 2289, which are all from Vatopedi Monastery, Mount Athos, Greece. Chapter one of this thesis provides some background to the neglect of the Byzantine minuscules in general. Following that, is a discussion of methodology used in examining these nine manuscripts. Preliminary information about each individual manuscript is also provided. Chapter two consists of the collations of all nine manuscripts against the 1877 Oxford TR. All variations of text are noted, along with all lacunae. Chapter three deals briefly with what

---

scholarship has done with some of these manuscripts in Luke, 1 Cor, and other books in the NT, and then begins to analyze some of the discoveries of this study.

These nine manuscripts from Vatopedi Monastery, Mount Athos Greece are more closely related than scholarship has concluded. Only when their data is added to the larger Acts database will solid manuscript classification be actualized. There are also twenty-one appendices in this work. These appendices provide some background to this study as well as supply data that prove some of the conclusions stated. Some of this data may be useful to future studies in the lectionary and textual criticism in general.

THE MANUSCRIPTS OF ACTS FROM VATOPEDI MONASTERY,
MOUNT ATHOS, GREECE

A Thesis

Presented to

The Faculty of the Graduate School
Abilene Christian University

In Partial Fulfillment
of the Requirements for the Degree
Master of Arts

by

Michael A. Michaud

April 2000

226.6048
M622 m

AFR-8569

33

73

010101

TABLE OF CONTENTS

LIST OF TABLES	v
I. THE MANUSCRIPTS OF ACTS FROM VATOPEDI MONASTERY, MOUNT ATHOS, GREECE	1
Introduction	1
Thesis Proposal	6
Methodology	8
The Manuscripts	11
II. THE TEXT OF ACTS	15
Chapter 1	15
Chapter 2	19
Chapter 3	26
Chapter 4	30
Chapter 5	35
Chapter 6	41
Chapter 7	43
Chapter 8	51
Chapter 9	56
Chapter 10	62
Chapter 11	68
Chapter 12	72

Chapter 13	76
Chapter 14	83
Chapter 15	87
Chapter 16	92
Chapter 17	98
Chapter 18	104
Chapter 19	109
Chapter 20	117
Chapter 21	123
Chapter 22	130
Chapter 23	135
Chapter 24	140
Chapter 25	144
Chapter 26	148
Chapter 27	153
Chapter 28	159
III. ANALYSIS OF THE TEXT	164
Manuscripts 1573, 1597, and 2191 in Luke	164
Manuscripts 1573, 1597, and 2191 in Acts	170
Relationship Between Manuscripts 1725 and 2289	171
Incipits	172
αρ ^ξ	173
Unlisted Lectionary Readings	175

Relationship Between These Nine Manuscripts From Vatopedi.	178
Previously Undocumented Textual Variations	179
IV. CONCLUSION.	180
APPENDICES	184
A. VATOPEDI MONASTERY	184
B. RULES FOR COLLATING GREEK MANUSCRIPTS.	186
C. LECTIONARY READINGS SYNAXARION, MENOLOGION AND OTHER READINGS FROM THE MANUSCRIPTS FOR VATOPEDIA MONASTERY, MOUNT ATHOS, GREECE	192
D. DATA FOR MANUSCRIPT 1573	196
E. DATA FOR MANUSCRIPT 1597	208
F. DATA FOR MANUSCRIPT 1719	221
G. DATA FOR MANUSCRIPT 1724	231
H. DATA FOR MANUSCRIPT 1725	243
I. DATA FOR MANUSCRIPT 1727	253
J. DATA FOR MANUSCRIPT 1730	264
K. DATA FOR MANUSCRIPT 2191	267
L. DATA FOR MANUSCRIPT 2289	281
M. COMPOSITE LIST OF VARIANTS WHERE TWO OR MORE MANUSCRIPTS AGREE AGAINST THE TEXTUS RECEPTUS	288
N. VARIANTS WHERE FIVE OR MORE MANUSCRIPTS AGREE AGAINST THE TEXTUS RECEPTUS	303
O. VARIANTS WHERE THREE OR FOUR MANUSCRIPTS AGREE AGAINST THE TEXTUS RECEPTUS	320
P. VARIANTS WHERE TWO MANUSCRIPTS AGREE AGAINST THE TEXTUS RECEPTUS	336

Q. COMPOSITE LIST OF VARIANTS WHERE MANUSCRIPTS 1573, 1597, AND 2191 AGREE AGAINST THE TEXTUS RECEPTUS	353
R. COMPOSITE LIST OF VARIANTS WHERE MANUSCRIPTS 1725 AND 2289 AGREE AGAINST THE TEXTUS RECEPTUS	365
S. LIST OF LECTIONARY READINGS IN MANUSCRIPT 2191	370
T. GEER'S COLLATION BASE	372
U. PREVIOUSLY UNDOCUMENTED READINGS	374
BIBLIOGRAPHY	376

LIST OF TABLES

1. Wisse's and von Soden's classification of Mss 1573, 1597, 2191 164

CHAPTER I

THE MANUSCRIPTS OF ACTS FROM VATOPEDI MONASTERY, MOUNT ATHOS, GREECE

Introduction

Of the 5,487 manuscripts of the Greek New Testament known today, fewer than half have been studied, yet most have been assigned a text type. It should be axiomatic that scholars study the contents of a manuscript before they attempt to describe or assign it to a category. The results of assuming that a manuscript belongs to a certain text type without a thorough analysis can be misleading to all scholars working in textual criticism and is ultimately detrimental to all theological efforts. One example of the necessity of full collations of manuscripts is Geer's statement that several manuscripts commonly thought to be "Western cursives" are actually "... representative of the Egyptian textual tradition in Acts, influenced significantly by the Byzantine text and much less so by the 'Western' textual tradition."¹ Scrivener is certainly correct in observing that, "The natural order of proceeding surely is, first to accumulate facts, and then to draw inferences from them."²

Over the past century, several papyri and uncial manuscripts of the Greek New Testament were discovered and given great priority by textual critics. However, over 1700 minuscule manuscripts were discovered during this period, but most were classified

---

¹Thomas C. Geer, *Family 1739 in Acts* (Atlanta, GA: Scholars Press, 1994), 3.

²As quoted by Kenneth W. Clark, "The Manuscripts of the Greek New Testament." in *New Testament Studies: The Materials and the Making of a Critical*

as Byzantine based upon relatively little textual basis and largely overlooked in textual studies. Neglect of these manuscripts by Comfort, the Alands, and several scholars who followed Hort's negative assessment of the Byzantine tradition,³ is based on the assumption that later manuscripts have little if anything to contribute to the text of the New Testament. Philip Comfort argues,

The Majority Text is a text supported by thousands of manuscripts dated from the fifth to the fourteenth century, but these manuscripts are basically replications of a fourth-century recension (produced by Lucian of Antioch) that incorporated hundreds (if not thousands) of textual changes in the NT era.⁴

Hort put it this way,

But enough is already known to enable us to judge with reasonable certainty as to the proportional amount of valuable evidence likely to be buried in the copies as yet uncollated. If we are to trust the analogy thus provided, which agrees with what might have been anticipated from the average results of continued transcription generally, nothing can well be less probable than the discovery of cursive evidence sufficiently important to affect present conclusions in more than a handful of passages, much less to alter present

---

Apparatus, ed. M.M. Parvis and A.P. Wikgren (Chicago: University of Chicago Press, 1950), 19.

³B. F. Westcott and F. J. A. Hort, *Introduction to the New Testament in the Original Greek* (Cambridge: Macmillian, 1882), 132-151.

⁴Philip Wesley Comfort, *The Quest for the Original Text of the New Testament* (Grand Rapids: Baker Book House, 1992), 10.

interpretations of the relations between the existing documents.⁵

Aland agrees with this assessment, stating that the Byzantine text, ". . . constitutes a closed and distinct unit, sufficiently differentiated from the manuscripts that do not contain it, even where its evidence disagrees or is divided into two opposite branches of tradition."⁶ Basically, Aland is of the opinion that the Byzantine minuscules can be left out of consideration in the search of the original text of the New Testament. In order to eliminate the Byzantine manuscripts from his research, Aland devised the 1000 readings method to identify them. This procedure was criticized by Wisse,⁷ who charged that assessment of the Byzantine text should not be based upon theory but based upon actual manuscript evidence.

The time has come for the value of the Byzantine manuscripts to be explored and utilized. A few recent works on the Byzantine text, the most notable by Harry Sturz⁸, have not added to the needed information about this text type or helped to change the overall image that textual critics have of the Textus Receptus. His list of textual variants appears to have been assembled from apparatuses, including von Soden, available before 1967.⁹ Sturz' work exhibits a large number of lacunae, selective use of evidence, and argumentation by generalization that tend to diminish its value for the textual critic.¹⁰

---

⁵ B.F. Westcott and F.J.A. Hort, *Introduction*, 77.

⁶Kurt Aland, "The Significance of the Papyri for Progress in NT Research," in *The Bible in Modern Scholarship*, ed. J. Philip Hyatt (Nashville: Abingdon, 1965), 342.

⁷Frederik Wisse, *The Profile Method for Classifying and Evaluating Manuscript Evidence* (Grand Rapids: Eerdmans, 1982), 4-5.

⁸Harry A. Sturz, *The Byzantine Text-type and New Testament Textual Criticism* (Nashville: Thomas Nelson, 1984).

⁹J. K. Elliott, review of *The Byzantine Text-type and New Testament Textual Criticism*, by Harry A. Sturz, In *Novum Testamentum*, 28 (3 1986): 282.

¹⁰Gordon Fee, review of *The Byzantine Text-type and New Testament Textual Criticism*, by Harry A. Sturz, In *Journal of the Evangelical Theological Society*, 28 (3 1985): 242.

The majority of the variants that Sturz cites are genetically insignificant. In his citation of P⁷⁵, he lists 18 variants he found to support the Byzantine text, only one of these is significant.¹¹ Sturz, like Aland, is making his argument without using actual collations.

The most important point that Sturz made is that the Byzantine texts need to be taken into consideration, both in the making of critical editions of the New Testament and in helping to establish a history of textual transmission. However, many textual critics have already suggested this.¹² With the exception of von Soden, the accuracy of whose work is questionable; the minuscules have never been allowed to speak. For textual critics to do their work properly, it is mandatory that they have all the evidence before them, not just evidence that has been prejudged. In our current situation, both the expert and serious student are at the mercy of highly selective and incomplete critical apparatuses. The much-needed new and unbiased look at the evidence available demands the use of a good representation of the minuscules.¹³ After textual critics have the data and have reviewed it, then they will be in a position to decide if the Byzantine material is important. The case of the minuscules must be heard.

Klijn states,

---

¹¹Gordon Fee, review, 241.

¹²Aland, "Papyri," 340; Clark, "Manuscripts," 15, 21, 24; Wisse, *Profile Method*, 4-6; J. K. Elliott, "Keeping up with Recent Studies XV. New Testament Textual Criticism," *The Expository Times* 99 (1987): 43; W. J. Elliott, "The Need for an Accurate and Comprehensive Collation of all Known Manuscripts with their Individual Variants Noted in Pleno," in *Studies in New Testament Language and Text*, ed. J. K. Elliott (Leiden: Brill, 1976), 137-143; Frederick Grant, "The Citation of Greek Manuscript Evidence in an Apparatus Criticus," in *New Testament Studies: The Materials and the Making of a Critical Apparatus*, ed. M.M. Parvis and A.P. Wikgren (Chicago: University of Chicago Press, 1950), 90-91; A.F.J. Klijn, "In Search of the Original Text of Acts," in *Studies in Luke-Acts: Essays Presented in Honor of Paul Schubert*, ed. Leander E. Keck and J. Lewis Martyn (Nashville: Abingdon, 1966), 103-104; Carroll Osburn, "The Search for the Original Text of Acts: The International Project on the Text of Acts," *Journal for the Study of the New Testament* 44 (1991): 46.

Types of texts appear to be products of a slow development most likely aiming at standardization of the text. At the beginning each manuscript showed its own character, and it was only after a long time in which manuscripts were compared and corrected that a type of text was born (Birdsall). This means that original readings may be found in all available manuscripts, and that each variant reading has to be considered on its own merits.¹⁴

If he is correct, then later manuscripts are important for New Testament textual criticism. At the present time our primary need is not more cursive manuscripts, but more knowledge of those we do have.¹⁵

As Clark said,¹⁶ We need more accurate collations, done minutely and completely, once and for all, and published for all to use. Partial tests are good for uncovering clues and hypotheses, but few manuscripts have been studied further to see if these initial observations are correct. This is especially true with the complex Byzantine texts, where a hypothesis may be determined by the accident of options.¹⁷ Osburn has stated, "Full collations of all available manuscripts and groupings of manuscripts based upon an evaluation of the total evidence are required. New Testament textual criticism has been plagued for too long by short-cuts."¹⁸

---

¹³Wisse, *Profile Method*, 5.

¹⁴Klijn, "In Search of," 103-104.

¹⁵Clark, "Manuscripts," 4.

¹⁶Clark, "Manuscripts," 15.

¹⁷Clark, "Manuscripts," 21.

¹⁸Osburn, "International Project," 54.

Only after we have all the existing evidence that we can feel fairly confident that the conclusions that are reached concerning the original text are accurate. Unless this is done, the textual evidence supplied in our editions of the Greek New Testament will continue to be incomplete and possibly unreliable. With respect to the large amount of work that needs to be done in the study of these thousands of manuscripts, the statement of Kenneth Clark almost fifty years ago holds true for us today, “Our generation may attain to no finality, but no generation is without its apportionment of duty.”¹⁹

Thesis Proposal

There are nine manuscripts from the Vatopedi Monastery on Mt. Athos Greece, which have been classified as Byzantine by various scholars upon the basis of very limited, and somewhat questionable, research. These manuscripts Gregory numbers 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, and 2289, have been summarily dismissed from New Testament textual studies based upon this classification and have not been fully collated. It is my contention that the classification of manuscripts should be based upon full collations. It follows that any writing of the history of the Greek New Testament should be based upon such full collations.

A question arises, then, as to whether these nine manuscripts should or should not be included in a new edition of the Greek text of Acts. Accordingly, these manuscripts may well be Byzantine in textual character, but it is proposed that a full collation of these manuscripts is necessary (1) for assignment to a specific Byzantine sub-group, (2) for comparison with each other, (3) for comparison with other manuscripts to clarify the

---

¹⁹Clark, *Manuscripts*, 24.

history of the manuscript tradition. While this thesis does not undertake to assign text type or sub-groups, or to write a history of the text, the editing of the text of these nine manuscripts will make it possible for them to be included in the larger text critical enterprise of assigning text types and the writing of the textual history. Whether these manuscripts should be included in the apparatus of the forthcoming critical edition of the text of Acts should become clear as a result of full collations.

It is also proposed that the full collations of these manuscripts could surface important readings. Westcott and Hort did note that,

This large amount of present ignorance respecting the content of the cursives is much to be lamented. Valuable texts may lie hidden among them; many of them are doubtless sprinkled with relics of valuable texts now destroyed; and fresh collations always throw more or less light on the later history of the text generally, and sometimes on its earlier history.²⁰

Aland also noted that,

What about the large number of manuscripts . . . the hope of ever bringing our immense task to an end almost deserts us. We all know that most of these manuscripts belong to the Byzantine text type, but it has been shown over and over again that among the pebbles precious stones often lie hidden, the value of which we can compare with that of our great uncials.²¹

Only with full collations would such readings be brought to light.

---

²⁰Westcott and Hort, Introduction, 77.

²¹Aland, Papyri, 339-340.

Also, Dr. Osburn has raised a question whether there is a difference in the readings in those portions of the text, which are part of the Greek lectionary as opposed to those portions which are not included in the Greek lectionary. Only by a thorough comparison of the full text of these manuscripts with the text of the Greek lectionary can this be determined.

Methodology

Before attempting to edit these nine manuscripts (or the New Testament), two tools must be in hand. The first is an apparatus, which will be the standard used to present all of the evidence. This standard must be intelligible to all, usable to all, and capable of being supplemented as new evidence accumulates, and is immune from any alteration except for the correction of errors. The apparatus is not a part of a critical text: it is something that must exist before the critical text, something without which a critical text is impossible. The apparatus is a set of collations scientifically sifted and arranged for the use of the critical editors. Such an apparatus is not possible without a single standard text as the basis for all collations.²²

Thus, the second tool that must be in hand is a single standard text. What is most needed in New Testament textual criticism, says Scrivener, is a collation base that will stay put in the midst of the changes of critical opinion, making it possible to present the evidence completely, impartially, and correctly. He continues saying that such a standard text must meet two requirements: (1) it must be old enough to be in no danger of becoming out of date, and (2) it must be a suitable base not only for collation but also for

research into the early history of the text.²³ Parker adds that the standard text (1) should be universally available, (2) it should continue to be universally available, (3) it should be complete, and (4) it is preferable that it should not be so closely tied to the textual tastes of a particular age as to appear out of date in the next.²⁴

The International Greek New Testament Project used the Byzantine text (Oxford 1877) to furnish scholars with a standard base text. Thus, their collations would be ready for immediate incorporation into the apparatus without the necessity of being adapted to some new text.²⁵

Secondly, for the construction of the apparatus, it would save a great deal of space and make it fairly certain that the variants that appeared in the apparatus were really significant.²⁶ Since the majority of the known manuscripts are considered to be of the Byzantine text type,²⁷ using the Textus Receptus as the standard text and incorporating the Subtraktionsprinzip²⁸ would help control the size of the apparatus. If any other base were to be used, there would be a mountain of data in the apparatus. The

---

²²T. W. Manson, review of *Novum Testamentum Graece sec. Textum Westcott-Hortianum: Euangelium sec. Matthaeum*, ed. S.C.E. Legg, in *The Journal of Theological Studies* 43 (1942): 88.

²³Manson, review, 89.

²⁴D.C. Parker, "The International Greek New Testament Project: The Gospel of John," *New Testament Studies* 36 (1990): 159.

²⁵Manson, review, 89.

²⁶Manson, review, 89.

²⁷This may also be a weak point if it turns out to be that the majority of these manuscripts are not of the Byzantine text type.

²⁸The principle that only witnesses differing from the collation base are cited so that all others may be assumed to follow it. In the case of fragmentary or mutilated documents, the precise point at which each becomes and ceases to be available must be clearly shown. It then becomes unnecessary to indicate in the apparatus those authorities which support the standard collating text; it may be taken that silence gives consent. Manson, review, 90-91.

1877 Oxford collating base is chosen only for convenience.²⁹ The rules for collating manuscripts for this study are contained in appendix B.

The data from this study will be analyzed by a direct comparison of the variations between the collation base and these nine manuscripts. Standard text critical methodology will then be applied. This methodology is basically what Colwell and Tune, and Fee have proposed. Colwell and Tune suggested that manuscripts that agree with each other 70% of the time belong to the same text type,³⁰ while Fee adds that it is the agreement of details that prove relationships between manuscripts.³¹

The International Project on the Text of Acts was announced at the SBL annual meeting in 1985. The purpose of this project is to develop a critical apparatus from the collations of all available manuscripts of Acts with a long-range goal of publishing a major critical edition of the book of Acts.³² Klijn's negative assessment about the nature of the original text (of Acts)³³ and Osburn's statement that the situation is worse than what Klijn had observed in 1969³⁴ shows the need for much work to be done in this area. The Byzantine manuscripts are a part of the legacy in textual studies in Acts,³⁵ and must be given adequate attention to help complete the picture of both the original text and the history of transmission.

---

²⁹Parker, "John," 159.

³⁰Ernest C. Colwell and Ernest W. Tune, "The Quantitative Relationships Between MS Text-types," in *Biblical and Patristic Studies: In Memory of Robert Pierce Casey* (New York: Herder, 1963), 29.

³¹Gordon D, Fee. "Codex Sinaiticus in the Gospel of John: A Contribution to Methodology in Establishing Textual Relationships," *New Testament Studies* 15 (1968): 23-44.

³²Osburn, "International Project," 4.

³³Klijn, "In Search of," 108.

³⁴Osburn, "International Project," 53.

The Manuscripts

All of the manuscripts studied in this project (with the exception of one folio) are housed in the library at Vatopedi Monastery, Mount Athos, Greece, and were collated from microfilm following the guidelines developed by the committee of the International Greek New Testament Project on Acts (see appendix B). All data comes from the manuscripts themselves and several catalogues.³⁶ The manuscripts are as follows:

Ms. 1573. (Eus 939, von Soden ^δ398). This manuscript was probably written in the twelfth or thirteenth century. It contains the Gospels, Acts, Catholic Epistles and the writings of Paul. This manuscript is a minuscule consisting of 359 folios written on vellum with dimensions of 18.7 cm by 13.8 cm. Acts is on folios 201^r - 243^f. Greeven has cited this manuscript. Von Soden classified this manuscript as an I^r text and the Alands say it is probably a V in Acts (and III in Paul).³⁷

Ms. 1597. (Eus 966, von Soden ^δ308). This is probably the best known of this group of manuscripts because it is 1 of only 60 manuscripts that contain the entire New Testament, as we know it. It is a minuscule written in 1289 CE on vellum, containing 515 folios and has dimensions of 17 cm by 12 cm. Acts appears on folios 214^r-281^f. The

³⁵Osburn, "International Project," 46.

³⁶Kurt Aland, *Kurzgefasste Liste Der Griechischen Handschriften Des Neuen Testaments*, (Berlin: Walter Gruyter and Co., 1963), 143-180; J. K. Elliott, *A Bibliography of Greek New Testament Manuscripts*, (Cambridge: Cambridge University Press, 1989), ; Sophronos Eustratiades, and Arcadios. "Catalogue of the Greek Manuscripts of Vatopedi on Mt. Athos," In *Harvard Theological Studies*, Vol. 11. (Cambridge: Harvard University Press, 1924; reprint, New York: Kraus Reprint Co., 1969), 150-177; Hermann Freiherr von Soden, *Die Schriften Des Neuen Testaments*. Volume 1, Part 1, (Berlin, Arthur Glaue, 1902), 68-248; Benedict Kraft, "*Die Zeichen für die wichtigeren Handschriften des griechischen Neuen Testaments.*" 3rd ed. (Freiburg:Verlag Herder, 1955), 11-43.

³⁷Kurt and Barbara Aland, *The Text of the New Testament* (Grand Rapids: Eerdmans, 1989), 135.

Alands classify this manuscript as a class M or a V³⁸, while von Soden says it is a K^x.

This manuscript is also considered to belong to Aland's M text in Acts (and K in the gospels).

Ms. 1719. (Eus 852, von Soden ^a302). This manuscript is a minuscule written on vellum in 1287 CE and contains 212 folios and has dimensions of 22 cm by 17 cm. Acts is on folios 1^r-49^r. This manuscript contains Acts, Paul, and Revelation. Neither the Alands nor von Soden assign this manuscript to a specific textual group.

Ms. 1724. (Eus 865, von Soden ^a163). This manuscript is a minuscule written in the eleventh or twelfth century on vellum. It has the writings of Paul and Acts. The manuscript is 17.5 cm by 15 cm and contains 143 folios. Acts appears on 1^r-45^r. Neither the Alands nor von Soden assign this manuscript to a particular textual group.

Ms. 1725. (Eus 859, von Soden ^a385). This manuscript is a minuscule written in 1367 CE on vellum. It has dimensions of 26 cm by 18 cm and holds 229 folios. This manuscript contains only Acts and the letters of Paul. Acts is contained on 1^r-25^v. The Alands assign to this manuscript a classification of V³⁹ while von Soden does not assign it to any category. This manuscript is also considered to belong to Aland's M text.

Ms. 1727. (Eus 861). This manuscript is a minuscule written in the thirteenth century on vellum. It has dimensions of 22.5 cm by 15.5 cm and holds 240 folios. This manuscript contains only Acts and the letters of Paul. Acts is written on folios 14^r-76^v. This manuscript has a quire missing that contained Acts 7:58-10:9b. This quire fell out before the manuscript was numbered. The Alands assign it a classification of V⁴⁰ while

---

³⁸Aland, *Text*, 139.

³⁹Aland, *Text*, 139.

⁴⁰Aland, *Text*, 139.

von Soden does not assign this manuscript to any group. This manuscript is also considered to belong to Aland's M text.

Ms. 1730. (Eus 972, von Soden ^e267). This manuscript is a minuscule written in the eleventh century on vellum. It has dimensions of 30.5 cm by 24 cm and houses 222 folios. This manuscript contains only Acts and the letters of Paul. Acts is written on folios 1^r-25^v. Only a part of this manuscript remains and begins at Acts 19:23. The Alands assign to this manuscript a classification of V⁴¹ while von Soden does not associate it with any group. This manuscript is also considered to belong to Aland's M text.

Ms. 2191. (Eus 762, von Soden ^e554⁴² or ^δ250⁴³). This manuscript is a minuscule written in the twelfth century on vellum. It has dimensions of 16 cm by 10.5 cm and holds 350 folios. This manuscript contains the Gospels, Acts, and the letters of Paul. 349 folios of this manuscript reside at the Vatopedi library and the remaining folio is housed in Baltimore at the Waters Art Gallery under manuscript 530c. Acts appears on folios 212^r-248^r. The Alands assign it a classification of V⁴⁴ while von Soden associates it with his I^{ph} group. Huck-Greeven⁴⁵ place it in their sigma group. This manuscript is also considered to belong to Aland's M text.

Ms. 2289. (Eus 857, von Soden ^e1348?). This manuscript is a minuscule written in the twelfth century on vellum. It has dimensions of 20 cm by 14.5 cm and holds 185

---

⁴¹Aland, *Text*, 139.

⁴²Soden, vol 1, 68, 107, 210. The references in von Soden seem to favor e554, but the lack of a description of ^e554 and the similarity between ^δ250 and Greg 2191 makes this determination difficult.

⁴³Kraft, 15.

⁴⁴Aland, *Text*, 139.

⁴⁵Albert Huck, *Synopsis of the First Three Gospels*, 13th ed. by Heinrich Greeven

folios. This manuscript contains only Acts and the letters of Paul. Acts is written on folios 1^v-30^v. This manuscript begins at Acts 15:19. The Alands assign this manuscript a classification of V⁴⁶ while von Soden does not associate with any group. This manuscript is also considered to belong to Aland's M text.

(Tübingen: J.C.B. Mohr, 1981), XVIII.

⁴⁶Aland, *Text*, 139.

CHAPTER II

THE TEXT OF ACTS

Chapter I

1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην περὶ πάντων, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, 2 ἄχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος Ἁγίου, οὓς ἐξελέξατο, ἀνελήφθη, 3 οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν, ἐν πολλοῖς¹ τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα² ὄπτανόμενος³ αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. 4 καὶ συναλιζόμενος⁴ παρήγγειλεν⁵ αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων⁶ μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς, ἣν ἠκούσατέ μου· 5 ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. 6 Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων⁷ αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; 7 εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Οὐχ ὑμῶν ἐστὶ γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ Πατὴρ ἕθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ⁸ ἐξουσίᾳ· 8 ἀλλὰ λήψεσθε⁹ δύναμιν, ἐπελθόντος

---

¹1:3 πολλοῖς // 1725 πολοῖς.

²1:3 τεσσαράκοντα // 1724 τεσσαράκοντο.

³1:3 ὄπτανόμενος // 1727 ὄπτανόμενος // 1725 ὄπανόμενος corrected to ὄπτανόμενος.

⁴1:4 συναλιζόμενος // 1724 συναυλιζόμενος.

⁵1:4 παρήγγειλεν // 1719 παρήγγελλεν

⁶1:4 Ἱεροσολύμων // 1724 Ἱεροσολύμων.

⁷1:6 ἐπηρώτων // 1724 ἐπίρωτων.

⁸1:7 ἰδίᾳ // 1724 ἰδίας.

⁹1:8 λήψεσθε // 1724 λήψεσθαι.

τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς,¹⁰ καὶ ἔσεσθέ¹¹ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλήμ¹² καὶ ἐν¹³ πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ¹⁴ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.¹⁵ 9 καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 10 καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν¹⁶ αὐτοῖς ἐν ἐσθήτι¹⁷ λευκῇ,¹⁸ 11 οἱ καὶ εἶπον, "Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες¹⁹ εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν²⁰ εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται²¹ ὃν τρόπον ἐθεάσασθε²² αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. 12 Τότε ὑπέστρεψαν εἰς²³ Ἱερουσαλήμ²⁴ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς²⁵ Ἱερουσαλήμ²⁶, σαββάτου ἔχον ὁδόν. 13 καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶν οὗ ἦσαν καταμένοντες²⁷, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτῆς, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου.

¹⁰1:8 ὑμᾶς // 1724 ἡμᾶς.

¹¹1:8 ἔσεσθε // 1719, 1724 ἔσεσθαί; // 2191 ἔσεσθεσ.

¹²1:8 Ἱερουσαλήμ // 1724 Ἱερουσαλεὶμ.

¹³1:8 ἐν // 1725 omit.

¹⁴1:8 Σαμαρείᾳ // 1724 Σαμαρέα.

¹⁵1:8 γῆς // 1573 adds ἑ γ^οπι^οx // 1725 adds κύριαKHC:

¹⁶1:10 παρειστήκεισαν // 1724 παρειστήκησαν // 1727 παρειστήκεισαν ^{vid} ei blotted out and H written over it.

¹⁷1:10 ἐσθήτι // 1724 αἰσθητι.

¹⁸1:10 λευκῇ // 1725 λευκαῖς.

¹⁹1:11 ἐμβλέποντες // 1573, 1724, 1725, 2191 βλέποντες.

²⁰1:11 ὑμῶν // 1724 ἡμῶν.

²¹1:11 ἐλεύσεται // 1724 adds πάλιν // 1725 ἐλεύσετομαι (hard to read) // 1727 superscript adds πάλιν.

²²1:11 ἐθεάσασθε // 1719, 1724 ἐθεάσασθαι.

²³1:12 εἰς // 1573 ἐν.

²⁴1:12 Ἱερουσαλήμ // 1724 Ἱερουσαλεὶμ.

²⁵1:12 ἐγγὺς // 1724 ἐγγύς.

²⁶1:12 Ἱερουσαλήμ // 1724 Ἱερουσαλεὶμ.

²⁷1:13 καταμένοντες // 1724 καταμαίνοντες.

14 οὗτοι πάντες ἦσαν²⁸ προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει, σὺν γυναιξὶ καὶ Μαρίας τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ,²⁹ καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μηθητῶν εἶπεν· ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν.³⁰ 16 Ἔδει ἄνδρες ἀδελφοί, ἴδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην³¹, ἣν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος Δαβὶδ, περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσι³² τὸν Ἰησοῦν· 17 ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχε τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. 18 οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο³³ χωρίον ἐκ τοῦ³⁴ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ· 19 καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ,³⁵ ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ³⁶ διαλέκτῳ αὐτῶν³⁷ Ἀκελδαμά, τουτέστι³⁸ χωρίον αἵματος. 20 γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν, Γεινηθήτω³⁹ ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος.⁴⁰ 21 Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν⁴¹ ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ εἰσηλθε καὶ ἐξήλθεν ἐφ'⁴² ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς, 22 ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ

²⁸1:14 ἦσαν // 1724 οἴσαν.

²⁹1:14 Ἰησοῦ // 1724 has the nomina sacra for κυριοῦ.

³⁰1:15 εἴκοσιν // 1573 εἴκοσι.

³¹1:16 τὴν γραφὴν ταύτην // 1724 ταύτην τὴν γραφὴν.

³²1:16 συλλαβοῦσι // 2191 σολλαβοῦσι.

³³1:18 ἐκτήσατο // 1719 ἐκτίσατο.

³⁴1:18 τοῦ /: 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omits τοῦ.

³⁵1:19 κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ // 1724 κατοικοῦσιν ἐν Ἱερουσαλείμ.

³⁶1:19 ἰδίᾳ // 1719 ἰδίῳ.

³⁷1:19 διαλέκτῳ αὐτῶν // 1724 αὐτῶν διαλέκτῳ.

³⁸1:19 τουτέστι // 1724 τουτέστιν.

³⁹1:20 Γεινηθήτω // 1719 Γεινηθήτω.

⁴⁰1:20 ἕτερος // 1725 adds ἄρξαι.

⁴¹1:21 ἡμῖν // 1597 ὑμῖν.

⁴²1:21 ἐφ' // 1725 προς.

βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη ἀφ' ἡμῶν,⁴³ μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν⁴⁴ ἕνα τούτων. 23 καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβάν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰούστος, καὶ Ματθίαν. 24 καὶ προσευξάμενοι εἶπον, Σὺ Κύριε, καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον ἐκ τούτων τῶν δύο 25 ἕνα ὃν ἐξελέξω⁴⁵ λαβεῖν τὸν κλῆρον⁴⁶ τῆς διακονίας ταύτης⁴⁷ καὶ ἀποστολῆς,⁴⁸ ἐξ⁴⁹ ἧς παρέβη Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. 26 καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη⁵⁰ μετὰ τῶν ἑνδεκα ἀποστόλων.

⁴³1:22 ἡμῶν // 1724 ὑμῶν.

⁴⁴1:22 γενέσθαι σὺν ἡμῖν // 1573, 1725 σὺν ἡμῖν γενέσθαι.

⁴⁵1:25 ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα ὃν ἐξελέξω // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα.

⁴⁶1:25 κλῆρον // 1573 κλορον.

⁴⁷1:25 ταύτης // 1573 ταύτος.

⁴⁸1:25 ἀποστολῆς // 1573 ἀποστολὸς.

⁴⁹1:25 ἐξ // 1573, 1725 ἀφ'.

⁵⁰1:26 συγκατεψηφίσθη // 1573 συγκατεψηφίσθο // 1724 συγκατεψηφίσθη // 1727 συγκατεψηφίσθη which was corrected to συγκατεψηφίσθη.

Chapter 2

1 Καὶ¹ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες² ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. 2 καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὡσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι· 3 καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλώσσαι ὡσεὶ πυρός,³ 4 ἐκάθισέ⁴ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι.⁵ 5 Ἦσαν δὲ ἐν⁶ Ἱερουσαλήμ⁷ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι⁸ ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν,⁹ 6 γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε¹⁰ τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη· ὅτι ἤκουον εἰς¹¹ ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ¹² λαλούντων αὐτῶν. 7 ἐξίσταντο δὲ πάντες¹³ καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους,¹⁴ Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν¹⁵ οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; 8 καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν, 9 Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἑλαμίται,¹⁶ καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, 10 Φρυγίαν τε καὶ

¹2:1 Καὶ // 1573 omit.

²2:1 ἅπαντες // 1725 adds ἀποστολοὶ.

³2:3 ὡσεὶ πυρός // 1724 ὡς συπυρός.

⁴2:4 ἐκάθισέ // 1573 ἐκάθισέν // 1597 ἐκάθισέται.

⁵2:4 ἀποφθέγγεσθαι // 1719 ἀποφθέγκεσθαι.

⁶2:5 ἐν // 1724 ν.

⁷2:5 Ἱερουσαλήμ // 1724 Ἱερουσαλείμ.

⁸2:5 Ἰουδαῖοι // 1724 Οἰουδαῖοι.

⁹2:5 οὐρανόν // 1724 οὐρανῶν.

¹⁰2:6 συνῆλθε // 1724 συνῆλθεν.

¹¹2:6 εἰς // 1725 omit.

¹²2:6 διαλέκτῳ // 1724 διλέκτῳ.

¹³2:7 πάντες // 1719, 1724, 1727, 2191 omit // 1597 omit added by similar hand.

¹⁴2:7 λέγοντες πρὸς ἀλλήλους // 1725 πρὸς ἀλλήλους λέγοντες.

¹⁵2:7 εἰσιν // 2191 εἰσι.

¹⁶2:9 Ἑλαμίται // 1724 Ἑλαμῆτε.

Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες¹⁷ Ῥωμαῖοι, 11 Ἰουδαῖοί¹⁸ τε καὶ προσήλυτοι, Κρήτες καὶ Ῥαββίται,¹⁹ ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα²⁰ τοῦ Θεοῦ· 12 ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, Τί ἂν θέλοι²¹ τοῦτο εἶναι; 13 ἕτεροι δὲ²² χλευάζοντες²³ ἔλεγον, ὅτι γλεύκουσ μεμεστωμένοι εἰσὶ.

14 Σταθεὶς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκα, ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεφθέγγετο²⁴ αὐτοῖς, ἄνδρες Ἰουδαῖοι,²⁵ καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ²⁶ ἅπαντες, τοῦτο²⁷ ὑμῖν²⁸ γνωστὸν ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε²⁹ τὰ ῥήματά μου. 15 οὐ γὰρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε,³⁰ οὗτοι μεθύουσιν· ἔστι³¹ γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· 16 ἀλλὰ τοῦτο ἔστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ, 17 Καὶ ἔσται³² ἐν ταῖς ἐσχάταις³³ ἡμέραις,³⁴ λέγει ὁ Θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ³⁵ υἱοὶ ὑμῶν³⁶ καὶ αἱ θυγατέρες³⁷ ὑμῶν³⁸ καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν³⁹

¹⁷2:10 ἐπιδημοῦντες // 1724 ἐπιδημοαντες.

¹⁸2:11 Ἰουδαῖοι // 1724 Οἰουδαῖοι.

¹⁹2:11 Ῥαββίται // 1719 second hand adds another ρ above this word.

²⁰2:11 μεγαλεῖα // 1724 second hand adds σου or above this word.

²¹2:12 θέλοι // 1724 θέλη.

²²2:13 δὲ // 1573 δια.

²³2:13 χλευάζοντες // 1725 διαχλευαζοντες.

²⁴2:14 ἀπεφθέγγετο // 1719 ἀπεφθέξατο.

²⁵2:14 Ἰουδαῖοι // 1724 Οἰουδαῖοι.

²⁶2:14 Ἱερουσαλήμ // 1724 Ἱερουσαλείμ.

²⁷2:14 τοῦτο // 1719, 1727 (corrected to τοῦτο) τοῦτω.

²⁸2:14 ὑμῖν // 1724 ἡμῖν.

²⁹2:14 ἐνωτίσασθε // 1719, 1724 ἐνωτίσασθαι.

³⁰2:15 ὑπολαμβάνετε // 1719 ὑπολαμβάνετα // 1724 ὑπολαμβάνεται.

³¹2:15 ἔστι // 1573 ἔστιν.

³²2:17 ἔσται // 1573 adds μετὰ ταῦτα.

³³2:17 ἐσχάταις // 1724 αἰσχάταις.

³⁴2:17 ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις // 1725 μετὰ ταῦτα ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς αἰσχάταις.

³⁵2:17 οἱ // 1724 omit.

³⁶2:17 ὑμῶν // 1724 ἡμῶν.

ὀράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι⁴⁰ ὑμῶν⁴¹ ἐνυπνία⁴² ἐνυπνιασθήσονται. 18 καὶ γε
 ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ⁴³ ἀπὸ
 τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσι.⁴⁴ 19 καὶ δώσω⁴⁵ τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω,
 καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω,⁴⁶ αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ· 20 ὁ ἥλιος
 μεταστραφήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν
 Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ.⁴⁷ 21 καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν⁴⁸ ἐπικαλέσεται τὸ
 ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται. 22 ἄνδρες Ἰσραηλῖται,⁴⁹ ἀκούσατε⁵⁰ τοὺς λόγους τούτους·
 Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδεδειγμένον⁵¹ εἰς ὑμᾶς⁵² δυνάμεσι καὶ
 τέρασι⁵³ καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησε⁵⁴ δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς⁵⁵ ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ
 οἴδατε, 23 τοῦτον τῇ ὠρισμένῃ⁵⁶ βουλῇ καὶ προγνώσει⁵⁷ τοῦ Θεοῦ ἔκδοτον⁵⁸ λαβόντες,

³⁷2:17 θυγατέρες // 1597 θυγατέραις.

³⁸2:17 ὑμῶν // 1724 ἡμῶν.

³⁹2:17 ὑμῶν // 1724 ἡμῶν.

⁴⁰2:17 πρεσβύτεροι // 1724 πρεσβήτεροι.

⁴¹2:17 ὑμῶν // 1724 ἡμῶν.

⁴²2:17 ἐνυπνία // 1724 ἐνυπνίοις.

⁴³2:18 ἐκχεῶ // 1719 omit.

⁴⁴2:18 προφητεύσουσι // 1724 προφητεύσουσιν.

⁴⁵2:19 δώσω // 1724 δόσω.

⁴⁶2:19 κάτω // 1573 κ^τ.

⁴⁷2:20 ἐπιφανῆ // 1719 ἐπιφανει (this appears to be ἐπὶ φανεί).

⁴⁸2:21 ἂν // 1724 σἂν another hand adds δὲ above this word.

⁴⁹2:22 Ἰσραηλῖται // 1724 εἰσραηλῖται.

⁵⁰2:22 ἀκούσατε // 1724 adds μου.

⁵¹2:22 ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδεδειγμένον // 1725 ἀποδεδειγμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

⁵²2:22 ὑμᾶς // 1724, 1725 ἡμᾶς.

⁵³2:22 καὶ τέρασι // 1719 omit.

⁵⁴2:22 ἐποίησε // 2191 ἐποίησεν.

⁵⁵2:22 δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς // 2191 ὁ Θεὸς δι' αὐτοῦ.

⁵⁶2:23 ὠρισμένῃ // 1573, 1724 ὀρισμένῃ.

⁵⁷2:23 προγνώσει // 1724 προγνώση.

⁵⁸2:23 ἔκδοτον // 1724 ἔκδοντον.

διὰ χειρῶν ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλετε.⁵⁹ 24 ὃν ὁ Θεὸς ἀνέστησε,⁶⁰ λύσας τὰς
ὠδῖνας⁶¹ τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. 25 Δαβὶδ
γὰρ λέγει εἰς αὐτόν, Προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός· ὅτι ἐκ δεξιῶν
μου ἐστίν,⁶² ἵνα μὴ σαλευθῶ. 26 διὰ τοῦτο⁶³ εὐφράνθη⁶⁴ ἡ καρδία μου, καὶ
ἠγαλλιάσατο⁶⁵ ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι.⁶⁶
27 ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις⁶⁷ τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδου, οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν
διαφθοράν. 28 ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ
προσώπου σου. 29 ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν⁶⁸ εἶπεν μετὰ παρησιίας πρὸς ὑμᾶς⁶⁹ περὶ τοῦ
πατριάρχου Δαυὶδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησε⁷⁰ καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνήμα αὐτοῦ ἔστιν ἐν ἡμῖν⁷¹
ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. 30 προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὄρκω ὤμοσεν⁷²
αὐτῷ ὁ Θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν Χριστὸν,
καθίσει ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, 31 προῖδὼν ἐλάλησε⁷³ περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ
Χριστοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη⁷⁴ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ἄδου,⁷⁵ οὐδὲ ἡ σὰρξ⁷⁶ αὐτοῦ εἶδε⁷⁷

⁵⁹2:23 ἀνείλετε // 1724 ἀνείλεται.

⁶⁰2:24 ἀνέστησε // 1724 ἀνέστησεν.

⁶¹2:24 ὠδῖνας // 1724 ὀδῖνας.

⁶²2:25 ἐστίν // 1724 ἐστὶ.

⁶³2:26 τοῦτο // 1573 adds ἡ.

⁶⁴2:26 εὐφράνθη // 1573, 1597, 2191 ἠὺφράνθη.

⁶⁵2:26 ἠγαλλιάσατο // 2191 ἠγαλλιάσατω.

⁶⁶2:26 ἐλπίδι // 1719 ἐλπίδη.

⁶⁷2:27 ἐγκαταλείψεις // 1724 ἐγκαταλήψεις.

⁶⁸2:29 ἐξὸν // 1724 ἐξῶν.

⁶⁹2:29 ὑμᾶς // 1724 ἡμᾶς.

⁷⁰2:29 ἐτελεύτησε // 1724 ἐτελεύτησεν.

⁷¹2:29 ἡμῖν // 1725 ὑμῖν.

⁷²2:30 ὤμοσεν // 1719, 1724 ὤμωσεν.

⁷³2:31 ἐλάλησε // 1724 ἐλάλησεν.

⁷⁴2:31 κατελείφθη // 1719 κατελήφθη // 1719 κεγκατελήφθη.

⁷⁵2:31 ἄδου // 1573 ἄδην.

⁷⁶2:31 σὰρξ // 1724 σὰρ Second hand adds ξ.

⁷⁷2:31 εἶδε // 1573, 2191 εἶδεν.

διαφθοράν. 32 τούτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν
 μάρτυρες.⁷⁸ 33 τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψωθεῖς, τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ Ἁγίου
 Πνεύματος⁷⁹ λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς, ἐξέχεε⁸⁰ τοῦτο⁸¹ ὃ νῦν⁸² ὑμεῖς⁸³ βλέπετε⁸⁴ καὶ
 ἀκούετε. 34 οὐ γὰρ Δαβὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, λέγει δὲ⁸⁵ αὐτός, Εἶπεν ὁ Κύριος
 τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου. 35 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν
 ποδῶν σου. 36 Ἄσφαλῶς οὖν γινωσκέτω⁸⁶ πᾶς οἶκος⁸⁷ Ἰσραὴλ, ὅτι⁸⁸ κύριον καὶ
 Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεός⁸⁹ ἐποίησε,⁹⁰ τούτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς⁹¹ ἐσταυρώσατε.
 37 Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν⁹² τῇ καρδίᾳ, εἰπόν τε⁹³ πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς
 λοιποὺς ἀποστόλους, Τί ποιήσομεν,⁹⁴ ἄνδρες ἀδελφοί; 38 Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς,
 Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν⁹⁵ ἐπὶ τῷ ὀνόματι⁹⁶ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
 ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· καὶ λήψεσθε⁹⁷ τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. 39 ὑμῖν⁹⁸ γάρ

⁷⁸2:32 ἐσμεν μάρτυρες // 1725 μάρτυρες ἐσμεν.

⁷⁹2:33 τοῦ Ἁγίου Πνεύματος // 1725 τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου.

⁸⁰2:33 ἐξέχεε // 1724 ἐξέχεεν.

⁸¹2:33 τοῦτο // 1573 τούτον.

⁸²2:33 νῦν // 1724 omit.

⁸³2:33 ὑμεῖς // 1724 ἡμεῖς.

⁸⁴2:33 νῦν ὑμεῖς βλέπετε // 1725 βλέπετε ὑμεῖς νῦν.

⁸⁵2:34 δὲ // 1725 omit.

⁸⁶2:36 γινωσκέτω // 1719 γινωσκέτω.

⁸⁷2:36 οἶκος // 1573 οἶκον.

⁸⁸2:36 ὅτι // 1573 adds καὶ.

⁸⁹2:36 κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεός // 1719 και κύριον καὶ Χριστὸν ὁ Θεός αὐτὸν // 1724, 1725 και κύριον αὐτόν καὶ Χριστὸν ὁ Θεός // 1597, 1727 και κύριον καὶ Χριστὸν αὐτόν ὁ Θεός.

⁹⁰2:36 ἐποίησε // 1724 ἐποίησεν.

⁹¹2:36 ὑμεῖς // 1724 ἡμεῖς.

⁹²2:37 κατενύγησαν // 1724 κατενήγησαν.

⁹³2:37 τε // 1573 δὲ.

⁹⁴2:37 ποιήσομεν // 1719, 1724, 1725 ποιήσωμεν.

⁹⁵2:38 ὑμῶν // 1724 ἡμῶν.

⁹⁶2:38 ὀνόματι // 1724 adds τοῦ κυρίου.

⁹⁷2:38 λήψεσθε // 1724 λήψεσθαι.

ἔστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν,⁹⁹ καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν, ὅσους ἂν
 προσκαλέσεται¹⁰⁰ Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. 40 ἑτέροις τε λόγοις πλείοσι¹⁰¹
 διεμαρτύρητο¹⁰² καὶ παρεκάλει λέγων, Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς¹⁰³ τῆς σκολιᾶς ταύτης.
 41 Οἱ μὲν οὖν ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐβαπτίσθησαν· καὶ
 προσετέθησαν¹⁰⁴ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχὰι ὡσεὶ¹⁰⁵ τρισχίλιαι.

42 Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες¹⁰⁶ τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ,
 καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. 43 ἐγένετο δὲ πάση ψυχῇ φόβος, πολλὰ
 τε¹⁰⁷ τέρατα καὶ σημεία¹⁰⁸ διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο.¹⁰⁹ 44 πάντες δὲ οἱ
 πιστεύοντες¹¹⁰ ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, 45 καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς
 ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέριζον¹¹¹ αὐτὰ πᾶσι, καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχε.¹¹²
 46 καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ,¹¹³ κλώντές τε κατ' οἶκον
 ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, 47 αἰνοῦντες τὸν

⁹⁸2:39 ὑμῖν // 1724 ἡμῖν.

⁹⁹2:39 ὑμῶν // 1724 ἡμῶν.

¹⁰⁰2:39 προσκαλέσεται // 1719 προσκαλέσητε.

¹⁰¹2:40 λόγοις πλείοσι // 2191 πλείοσι λόγοις.

¹⁰²2:40 διεμαρτύρητο // 1573, 1724 διεμαρτύρατο.

¹⁰³2:40 γενεᾶς // 1719 γεναιᾶς.

¹⁰⁴2:41 προσετέθησαν // 1573 adds ἐν.

¹⁰⁵2:41 ὡσεὶ // 1724 ὡς σοὶ.

¹⁰⁶2:42 προσκαρτεροῦντες // 1719 adds ἐν.

¹⁰⁷2:43 τε // 1573 δὲ.

¹⁰⁸2:43 καὶ σημεία // 1719, 2191 omit καὶ σημεία.

¹⁰⁹2:43 σημεία διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο // 1573 σημεία ἐγίνετο διὰ τῶν ἀποστόλων ἐν ἰλημί. φόβος τ^ε ἦν μέγας ἐπὶ πάντας καὶ. // 1597 adds ἐν ἰλημί. φόβος τε ἡμῶν μέγασ καὶ. // 1725 τέλος written in the text.

¹¹⁰2:44 πιστεύοντες // 1573 πιστεύουσιν.

¹¹¹2:45 διεμέριζον // 1724 διεμέριζοντο.

¹¹²2:45 εἶχε // 1573, 1719, 2191 εἶχεν.

¹¹³2:46 ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ // 1727 ἐν τῷ ἱερῷ, ὁμοθυμαδὸν.

Θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ Κύριος προσετίθει¹¹⁴ τοὺς
σωζομένους καθ' ἡμέραν¹¹⁵ τῇ ἐκκλησίᾳ.

---

¹¹⁴2:47 προσετίθει // 1573, 2191 προσετίθη.

¹¹⁵2:47 τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν // 1725 καθ' ἡμέραν τοὺς σωζομένους.

Chapter 3

1 Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης¹ ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερόν ἐπὶ τὴν ὥραν
 τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην.² 2 καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων
 ἐβαστάζετο· ὃν ἐτίθουν³ καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν⁴ τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην ὠραίαν,
 τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν. 3 ὃς ἰδὼν Πέτρον
 καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερόν,⁵ ἠρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν.⁶ 4 ἀτενίσας
 δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ,⁷ εἶπε,⁸ Βλέψον εἰς ἡμᾶς. 5 ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς,
 προσδοκῶν⁹ τί παρ' αὐτῶν λαβεῖν. ¹⁰ 6 εἶπε¹¹ δὲ Πέτρος, Ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ
 ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι. ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ¹² τοῦ
 Ναζωραίου,¹³ ἔγειραι¹⁴ καὶ περιπάτει. 7 καὶ¹⁵ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς¹⁶ χειρὸς
 ἤγειρε·¹⁷ παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις¹⁸ καὶ τὰ σφυδρά, 8 καὶ

¹3:1 ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ. 3:1 Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης // 1573
 ἡμέραν Ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐκκλησίᾳ αρ^x Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης.

²3:1 ἐνάτην // 1597, 1719, 1724, 1727 (second ν added by a later hand) ἐνάτην.

³3:2 ἐτίθουν // 1719 ἐτίθου.

⁴3:2 θύραν // 1724 πύλημ.

⁵3:3 ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερόν // 1573
 omit.

⁶3:3 λαβεῖν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

⁷3:4 Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ // 1573 Πέτρος σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἰς
 αὐτὸν.

⁸3:4 εἶπε // 1597 εἶπον // 1573, 1719, 1724, 1727 εἶπεν.

⁹3:5 προσδοκῶν // 1719 προσδοκῶν corrected by second hand.

¹⁰3:5 παρ' αὐτῶν λαβεῖν // 1725 λαβεῖν παρ' αὐτῶν.

¹¹3:6 εἶπε // 1727 εἶσπε.

¹²1724 3:6 Χριστοῦ] EXPL ἰδ [2] 3:6 INC τοῦ.

¹³1724 3:6 EXPL Ναζωραίου ἔγει [7] 3:6 INC περιπάτει.

¹⁴3:6 ἔγειραι // 1719 ἔγειρε.

¹⁵1724 3:7 EXPL καὶ [3] σασ 3:7 INC αὐτὸν.

¹⁶1724 3:7 EXPL δεξιᾶς χ [2] ρος 3:7 INC ἤγειρε.

¹⁷3:7 ἤγειρε // 1573, 1727 ἤγειρεν.

¹⁸3:7 αὐτοῦ αἱ βάσεις // 1719 αἱ βάσεις αὐτοῦ.

ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει,¹⁹ καὶ εἰσῆλθε²⁰ σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερόν, περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος²¹ καὶ²² αἰνῶν τὸν Θεόν. 9 καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα²³ καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν· 10 ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι²⁴ οὗτος ἦν ὁ²⁵ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην²⁶ καθήμενος ἐπὶ²⁷ τῇ ὥραία²⁸ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ²⁹ συμβεβηκότι αὐτῷ.

11 Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντες χωλοῦ³⁰ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς³¹ ἐπὶ τῇ³² στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομώντος, ἕκθαμβοι. 12 ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν, Ἄνδρες Ἰσραηλίται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε³³ ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσι τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; 13 ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,³⁴ ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ³⁵ Ἰησοῦν· ὃν ὑμεῖς³⁶ παρεδώκατε, καὶ ἠρνῆσασθε³⁷ αὐτὸν³⁸ κατὰ πρόσωπον

¹⁸3:7 αὐτοῦ αἱ βάσεις // 1719 αἱ βάσεις αὐτοῦ.

¹⁹3:8 περιεπάτει // 1597 περιεπά^ε // 1719 περιεπάτη.

²⁰3:8 εἰσῆλθε // 1573 εἰσῆλθ // 1719 εἰσῆλθεν.

²¹3:8 ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερόν, περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος // 1724 omit.

²²3:8 καὶ // 2191 omit.

²³1724 5^v top eight lines were ruined with water. a third hand re-writes them beginning in 3:9 after περιπατοῦντα until 3:11 Κρατοῦντος.

²⁴3:10 ὅτι // 1725 adds αὐτὸς.

²⁵3:10 ὁ // 1724 omit.

²⁶3:10 ἐλεημοσύνην // 1727 ἐλεημισύνην.

²⁷3:10 ἐπὶ // 1727 ἔν.

²⁸3:10 ὥραία // 1724 ὄραία.

²⁹3:10 τῷ // 1724 τῷ.

³⁰3:11 τοῦ ἰαθέντες χωλοῦ // 1724 αὐτοῦ.

³¹3:11 πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς // 1724 πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς.

³²3:11 τῇ // 1597 omit.

³³3:12 ἀτενίζετε // 1725 ἀτενίζεται.

³⁴1724 3:13 EXPL ἡμῶν ἐδοξ [3] 3:13 INC τὸν.

³⁵1724 3:13 EXPL αὐτοῦ ἰν [3] 3:13 INC ὑμεῖς.

³⁶3:13 ὑμεῖς // 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 adds μέν. 1724 3:14 EXPL ὑμεῖς μὲν παπέδο [4] 3:14 INC καὶ.

Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. 14 ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε,³⁹ καὶ ἠτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, 15 τὸν δὲ ἀρχηγὸν⁴⁰ τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε· ὃν ὁ Θεὸς ἡγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. 16 καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον ὃν θεωρεῖτε⁴¹ καὶ οἶδατε, ἐστερέωσε τὸ ὄνομα⁴² αὐτοῦ· καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. 17 καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα⁴³ ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὡσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν· 18 ὁ δὲ Θεὸς ἃ προκατήγγειλε⁴⁴ διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ, παθεῖν τὸν Χριστὸν⁴⁵ ἐπλήρωσεν οὕτω.⁴⁶ 19 μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι⁴⁷ ὑμῶν τὰς ἀμαρτίας, ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, 20 καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον⁴⁸ ὑμῖν⁴⁹ Ἰησοῦν Χριστόν,⁵⁰ 21 ὃν δεῖ⁵¹ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων,⁵² ὧν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος πάντων⁵³ ἁγίων⁵⁴ αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' αἰῶνος.⁵⁵

³⁷3:13 ἠρνήσασθε // 1719 ἠρνήσασθε.

³⁸3:13 αὐτὸν // 1719, 1724 omit.

³⁹3:14 ἠρνήσασθε // 1724 ἠρνήσασθαι.

⁴⁰3:15 ἀρχηγὸν // 1724 ἀρχιγόν.

⁴¹3:16 θεωρεῖτε // 1719 θεωρεῖται.

⁴²3:16 ὄνομα // 1573 ὄνομ.

⁴³3:17 οἶδα // 2191 adds τε.

⁴⁴3:18 προκατήγγειλε // 1719 προκατήγγειλεν.

⁴⁵3:18 αὐτοῦ, παθεῖν τὸν Χριστὸν // 1724 παθεῖν τὸν Χριστὸν αὐτοῦ.

⁴⁶3:18 οὕτω // 1719, 1724 οὕτως.

⁴⁷3:18 ἐξαλειφθῆναι // 1719 ἐξαληφθῆναι.

⁴⁸3:20 προκεκηρυγμένον // 1573, 1597, 1719, 1725, 1727 προκεχειρισμένον // 1724 προκεχειρισμένον // 2191 προκεχειρυσμένον.

⁴⁹3:20 ὑμῖν // 1725 ἡμῖν.

⁵⁰3:20 Ἰησοῦν Χριστόν // 1573, 1719, 1725, 1727 Χριστόν Ἰησοῦν.

⁵¹1724 5^v bottom five lines were ruined with water. a third hand re-writes them beginning in 3:21 after δεῖ until 3:22 Μωυσῆς.

⁵²3:21 πάντων // 1597 omit. added by another hand in margin.

⁵³3:21 πάντων² // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 adds τῶν.

⁵⁴3:21 ἁγίων // 1724 ἁγίον.

22 Μωσῆς⁵⁶ μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας⁵⁷ εἶπεν, Ὅτι Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει
Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν⁵⁸ ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν,⁵⁹ ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε⁶⁰ κατὰ πάντα
ὅσα ἂν λαλήσῃ⁶¹ πρὸς ὑμᾶς. 23 ἔσται δὲ, πᾶσα ψυχὴ ἣτις ἂν⁶² μὴ ἀκούσῃ⁶³ τοῦ
προφήτου ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. 24 καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ
Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς,⁶⁴ ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ προκατήγγειλαν⁶⁵ τὰς ἡμέρας ταύτας.
25 ὑμεῖς ἐστε⁶⁶ υἱοὶ⁶⁷ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς
πατέρας ἡμῶν,⁶⁸ λέγων πρὸς Ἀβραάμ, Καὶ⁶⁹ τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι
αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. 26 ὑμῖν πρῶτον ὁ Θεὸς ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν,
ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς,⁷⁰ ἐν τῷ ἀποστρέφειν⁷¹ ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν
ὑμῶν.⁷²

⁵⁵3:21 αἰῶνος // 1573 απαι^ω.

⁵⁶3:22 Μωσῆς // 1573, 1724 Μωυσῆς.

⁵⁷3:22 πατέρας // 1597 adds ἡμῶν.

⁵⁸3:22 ὑμῶν // 1597 ἡμῶν // 1724 omit.

⁵⁹3:22 ὑμῶν // 1725 ἡμῶν.

⁶⁰3:22 ἀκούσεσθε // 1719 ἀκούσεσθε // 1724 ἀκούσασθε.

⁶¹3:22 λαλήσῃ // 1719, 1727 λαλήσει.

⁶²3:23 ἂν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 ἔαν.

⁶³3:23 ἀκούσῃ // 1724 ἀκούσει.

⁶⁴3:24 καθεξῆς // 1724 μεθεξῆς.

⁶⁵3:24 προκατήγγειλαν // 1597 κατήγγειλαν, (note in margin προ) // 1719, 1727, 2191 κατήγγειλαν.

⁶⁶3:25 ἐστε // 1719 ἐσταὶ // 1573, 1597, 1724, 1727 adds οἱ.

⁶⁷3:25 ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ // 1727 ἐστε οἱ υἱοὶ.

⁶⁸3:25 ἡμῶν // 1724 ὑμῶν.

⁶⁹3:25 Καὶ² // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 adds ἐν .

⁷⁰1724 6^R bottom five lines in the left hand column were ruined with water. a third hand re-writes them beginning in 3:26 after ὑμᾶς until 4:1 ἱεροῦ.

⁷¹3:26 ἀποστρέφειν // 1724 ἀποστρέφαν.

⁷²3:26 ὑμῶν // 1725 has τέλος written in the text.

Chapter 4

1 Λαλούντων δὲ αὐτῶν¹ πρὸς τὸν λαὸν, ἐπέστησαν² αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς³ τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, 2 διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν, καὶ καταγγέλλειν⁴ ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν⁵ ἐκ⁶ νεκρῶν· 3 καὶ ἐπέβαλον⁷ αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. 4 πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν· καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες πέντε. 5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον⁸ συναχθῆναι αὐτῶν⁹ τοὺς ἄρχοντας καὶ¹⁰ πρεσβυτέρους καὶ¹¹ γραμματεῖς εἰς¹² Ἱερουσαλήμ, 6 καὶ Ἄνναν τὸν ἀρχιερέα καὶ Καϊάφαν, καὶ Ἰωάννην καὶ Ἀλέξανδρον,¹³ καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ.¹⁴ 7 καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ¹⁵ μέσῳ, ἐπυνθάνοντο, Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; 8 τότε Πέτρος πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, εἶπε πρὸς αὐτούς, 9 Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ, καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ, εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς,¹⁶ ἐν τίνι οὗτος σέσεται· 10 γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ

¹4:1 αὐτῶν // 1724 αὐτὸν. Corrected by another hand.

²4:1 ἐπέστησαν // 1725 adds πρὸς.

³4:1 στρατηγὸς // 1724 στρατιγὸς,

⁴4:2 καταγγέλλειν // 1719 καταγγέλειν.

⁵4:2 τὴν // 1719 τῶν.

⁶4:2 ἐκ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

⁷4:3 ἐπέβαλον // 1597 adds ἐπ'.

⁸1724 4:5 EXPL αὔριον συνᾶ [9 cm (width) by 14 cm (height) cut out.] 6^v 4:9

INC Ἰσραὴλ.

⁹4:5 αὐτῶν // 1719 αὐτῶ.

¹⁰4:5 καὶ // 2191 adds τους.

¹¹4:5 καὶ // 2191 adds τους.

¹²4:5 εἰς // 2191 ἐν.

¹³4:6 Ἀλέξανδρον // 1719 Ἀλλέξανδρον.

¹⁴4:6 ἀρχιερατικοῦ // 1725 ἐρατικοῦ.

¹⁵4:7 τῷ // 1597, 1719, 1725, 1727, 2191 omit (1724 has a lacuna here).

Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. 11 οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς¹⁷ ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδόμούντων, ὁ γενόμενος¹⁸ εἰς κεφαλὴν γωνίας.¹⁹ 12 καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ²⁰ οὐδενὶ ἢ σωτηρία· οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν²¹ τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

13 Θεωροῦντες²² δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν· 14 τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἐστῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντιπεῖν. 15 κελύσαντες δὲ αὐτοὺς²³ ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλον²⁴ πρὸς ἀλλήλους, 16 λέγοντες, Τί ποιήσομεν²⁵ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι' αὐτῶν, πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι.²⁶ 17 ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλείον διανεμηθῇ²⁷ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῆ ἀπειλησώμεθα²⁸ αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. 18 καὶ καλέσαντες αὐτοὺς, παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. 19 ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες

¹⁶4:9 ἀνθρώπου ἀσθενοῦς // 1727 ἀσθενοῦς ἀνθρώπου.

¹⁷4:11 ἐξουθενηθεὶς // 1719 ἐξουθενωθεὶς // 1725 ἐξουθενωθεὶς.

¹⁸1724 4:11 EXPL ὁ γενόμενος [9 cm (width) by 14 cm (height) cut out.] 6^v 4:14 INC αὐτοῖς.

¹⁹4:11 γωνίας // 1719 γονίας.

²⁰4:12 ἄλλῳ // 1597 adds ἐν.

²¹4:12 ὑπὸ τὸν οὐρανὸν // 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191 omit (1724 has a lacuna here).

²²4:13 Θεωροῦντες // 2191 ἰδόντες.

²³4:15 αὐτοὺς // 1719 omit.

²⁴4:15 συνέβαλον // 1597, 1724 συνέβαλλον.

²⁵4:16 ποιήσομεν // 1719 ποιήσωμεν.

²⁶4:16 ἀρνήσασθαι // 1724 ἀρνεῖσασθαι.

²⁷4:17 διανεμηθῇ // 1724 διανεμηθεῖ.

πρὸς αὐτούς εἶπον, Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρίνατε. 20 οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς, α²⁹ εἶδομεν³⁰ καὶ ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν. 21 οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι³¹ ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσωνται³² αὐτούς, διὰ τὸν λαόν· ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι.³³ 22 ἐτῶν γὰρ ἦν πλείονων τεσσαράκοντα³⁴ ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ἐγεγόνει³⁵ τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως.³⁶

23 Ἀπολυθέντες δὲ³⁷ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους,³⁸ καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. 24 οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὁμοθυμαδὸν ἦραν³⁹ φωνὴν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἶπον, Δέσποτα, σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, 25 ὁ διὰ στόματος Δαβὶδ τοῦ⁴⁰ παιδός σου εἰπὼν, τοῦ πατρὸς σου, Ἵνατί ἐφρούραζαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; 26 παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. 27 συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας⁴¹ ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου, Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλάτος, σὺν ἔθνεσι

²⁸4:17 ἀπειλησόμεθα // 1597, 1719, 1724 ἀπειλησόμεθα.

²⁹4:20 ἃ // 2191 ὦ.

³⁰4:20 εἶδομεν // 1719 εἶδωμεν.

³¹4:21 προσαπειλησάμενοι // 1719 προσαπηλησάμενοι.

³²4:21 κολάσωνται // 1573, 1719, 1724, 1725, 1727 κολάσσονται.

³³4:21 γεγονότι // 1719 γεγονώτι.

³⁴4:22 τεσσαράκοντα // 1719 τεσεράκοντα.

³⁵4:22 ἐγεγόνει // 1719 ἐγεγώνει.

³⁶4:22 ἰάσεως // 1725 adds τέλος written in the text.

³⁷4:23 δὲ // 1725 adds οἱ ἀπόστολοι.

³⁸4:23 ἰδίους // 1724 ἰουδίους.

³⁹4:24 ὁμοθυμαδὸν ἦραν // 1724 ἦραν ὁμοθυμαδὸν // ἦραν // 2191 adds τὴν.

⁴⁰4:25 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

⁴¹4:27 ἀληθείας // 1724 adds ἐν τῇ πάλει ταύτη.

καὶ λαοῖς Ἰσραήλ, 28 ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή σου⁴² προώρισε γενέσθαι.⁴³ 29 καὶ τὰ νῦν κύριε, ἔπιδε⁴⁴ ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, 30 ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε,⁴⁵ εἰς ἴασις καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ. 31 καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ ὅπος⁴⁶ ἐν ᾧ ἦσαν⁴⁷ συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν⁴⁸ ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.

32 Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία· καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων⁴⁹ αὐτῷ⁵⁰ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. 33 καὶ μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι⁵¹ τῆς ἀναστάσεως, τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,⁵² χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. 34 οὐδὲ⁵³ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν⁵⁴ αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων,⁵⁵ 35 καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδото δε⁵⁶ ἐκάστῳ καθότι ἂν⁵⁷ τις⁵⁸ χρεῖαν εἶχεν.⁵⁹

⁴²4:29 σου // 1724 omit.

⁴³4:29 γενέσθαι // 1719 γεναίσθαι.

⁴⁴4:29 ἔπιδε // 1724 ἔπειδε.

⁴⁵4:30 σε // 1597 omit.

⁴⁶4:31 ὁ τόπος // 1727 adds οὗ ἦα^{av}.

⁴⁷4:31 ἐν ᾧ ἦσαν // 1727 omit.

⁴⁸4:31 ἐπλήσθησαν // 1573 ἐπλήσθοσαν.

⁴⁹4:32 ὑπαρχόντων // 1719 αρχόντων, ὑπαρ added by another hand as a superscript // 1724 omit.

⁵⁰4:32 αὐτῷ // 1573, 1719 αὐτῶν // 2191 omit.

⁵¹4:33 τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι // 1724 οἱ ἀπόστολοι τὸ μαρτύριον.

⁵²4:33 Κυρίου Ἰησοῦ // 1597, 1724, 1727 adds the nomina sacra for Christ Χυ.

⁵³4:34 οὐδὲ // 1719 οὐ.

⁵⁴4:34 ἐν // 1719 omit.

⁵⁵4:34 πιπρασκομένων // 1724 πιπρασκομένωντας.

⁵⁶4:35 δε // 1727 omit.

36 Ἰωσῆς⁶⁰ δε⁶¹ ὁ ἐπικληθεὶς⁶² Βαρνάβας ὑπο⁶³ τῶν ἀποστόλων, ὅ ἐστι⁶⁴
 μεθερμηνευόμενον,⁶⁵ υἱὸς παρακλήσεως,⁶⁶ Λευίτης, Κύπριος τῷ γένει, 37 ὑπάρχοντος⁶⁷
 αὐτῷ⁶⁸ ἀγροῦ, πωλήσας ἤμεγκε τὸ χρῆμα, καὶ ἔθηκε παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.⁶⁹

---

⁵⁷4:35 ἄν // 1725 omit, added later.

⁵⁸4:35 καθότι ἄν // 1573 καθ ὅ // 1719 καθό.

⁵⁹Verse 4:35 is very dark and hard to read. Check the manuscript.

⁶⁰4:36 Ἰωσῆς // 1724 Ἰωσήφ.

⁶¹4:36 δὲ // 1727 omit.

⁶²4:36 ἐπικληθεὶς // 1727 ἐπικλη^{θος}.

⁶³4:36 ὑπο // 1727 παρα // 1573, 1597, 1719, 2191 ἀπό.

⁶⁴4:36 ἐστι // 1719 ἐστιν.

⁶⁵4:36 μεθερμηνευόμενον // 1725 μεθερμηνευόμεν, another hand adds the final ον.

⁶⁶4:36 παρακλήσεως // 1725 ταρακλήσεως.

⁶⁷4:37 ὑπάρχοντος // 1724 ὑπάρχοντης.

⁶⁸4:37 αὐτῷ // 1719 αὐτοῦ.

⁶⁹4:37 ἀποστόλων // 1724 μαθητων.

Chapter 5

1 Ἄνθρωπος δὲ τις Ἀνανίας ὀνόματι,¹ σὺν Σαπφείρῃ² τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἐπώλησε³ κτήμα,⁴ 2 καὶ ἐνοσφίσατο⁵ ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίης καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. 3 εἶπε⁶ δὲ⁷ Πέτρος, Ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι⁸ ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; 4 οὐχὶ μένον,⁹ σοὶ ἔμενε,¹⁰ καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῆ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε;¹¹ τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ. 5 ἀκούων δὲ¹² Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους, πεσὼν ἐξέψυξε· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντα τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.¹³ 6 ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν.¹⁴ 7 Ἐγένετο δὲ ὡς¹⁵ ὥρων τριῶν διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα¹⁶ τὸ γεγονός εἰσῆλθεν.¹⁷ 8 ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ¹⁸ ὁ Πέτρος, Εἰπέ μοι, εἰ τοσοῦτου τοῦ χωρίου¹⁹ ἀπέδοσθε.²⁰ ἡ δὲ εἶπε,²¹ Ναί²²

¹5:1 Ἀνανίας ὀνόματι // 1724 ὀνόματι Ἀνανίας.

²5:1 Σαπφείρη // 1719, 1725, 1727 Σαπφείρα.

³5:1 ἐπώλησε // 1724 ἐπόλησε.

⁴5:1 κτήμα // 1724 κτήμα another hand adds τα.

⁵5:2 ἐνοσφίσατο // 1724 ἐνοσφήσατο.

⁶5:3 εἶπε // 1573 εἶπεν.

⁷5:3 δὲ // 1724 omit // 2191 adds ὁ.

⁸5:3 νοσφίσασθαι // 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191 adds σε.

⁹5:4 μένον, // 1597 adds ἐν.

¹⁰5:4 μένον, σοὶ ἔμενε // 1573 μένον, σοὶ ἔμενον // 1727 μίνον σοὶ ἔωενε.

¹¹5:4 ὑπῆρχε // 1573, 1719, 1724, 2191 ὑπῆρχεν.

¹²5:5 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 adds ὁ.

¹³5:5 ταῦτα // 1724 omit.

¹⁴5:6 ἔθαψαν // 1724 another hand adds αὐτὸν above this word.

¹⁵5:7 ὡς // 1724 ὡσει.

¹⁶5:7 εἰδυῖα // 1724 εἰδία.

¹⁷5:7 εἰσῆλθεν // 1724 ἡσῆλθεν.

¹⁸5:8 αὐτῇ // 1724 πρὸς αὐτίου.

¹⁹5:8 χωρίον // 1724 χορίον.

²⁰5:8 ἀπέδοσθε // 1724 ἀπέδοσθαι.

τοσοῦτου.²³ 9 ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτήν,²⁴ Τί ὅτι²⁵ συνεφωνήθη²⁶ ὑμῖν πειράσαι τὸ Πνεῦμα Κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσί σε. 10 ἔπεσε δὲ²⁷ παραχρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ,²⁸ καὶ ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. 11 καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.²⁹

12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο³⁰ σημεῖα³¹ καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλὰ·³² καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν³³ ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ³⁴ Σολομώντος· 13 τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι³⁵ αὐτοῖς,³⁶ ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός· 14 μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ, πλήθη³⁷ ἀνδρῶν τε³⁸ καὶ γυναικῶν· 15 ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ τιθέναι³⁹ ἐπὶ κλινῶν καὶ

²¹5:8 εἶπε // 1573 εἶπεν.

²²5:8 Ναί // 1724 μοι.

²³5:8 τοσοῦτου // 1724 adds τὸλ εἰλαπο δο α θαι.

²⁴5:9 αὐτήν // 1724 αὐτῶ.

²⁵5:9 ὅτι // 1724 omit.

²⁶5:9 συνεφωνήθη // 1597 ἐσυνεφωνήθη.

²⁷5:10 δὲ // 1573 omit.

²⁸5:10 παραχρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ // 1724 παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ παραχρῆμα.

²⁹5:11 ταῦτα // 1725 adds τέλος.

³⁰5:12 ἐγένετο /: 1597, 1724, 1725, 1727 ἐγένετο.

³¹5:12 σημεῖα // 1725 σημει.

³²5:12 πολλὰ // 1724 πολλὰν.

³³5:12 ὁμοθυμαδὸν // 1724 ὁμοθυμαδῶν.

³⁴5:12 στοᾷ // 1719 adds τοῦ.

³⁵5:13 κολλᾶσθαι // 1719 κολλᾶσθαι.

³⁶5:13 αὐτοῖς // 1719 adds πάς.

³⁷5:14 πλήθη // 1597, 1719 πλήθει.

³⁸τε // 1573 τ^{nci}.

³⁹5:15 τιθέναι // 1719 τιθένε.

κραββάτων,⁴⁰ ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἄν ἡ σκιά ἐπισκιάσῃ⁴¹ τινὲς αὐτῶν.

16 συνήρχετο⁴² δὲ καὶ⁴³ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων Ἰερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες⁴⁴ ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου, 18 καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. 19 ἄγγελος⁴⁵ δὲ Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε⁴⁶ τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγὼν τε αὐτοὺς εἶπε,⁴⁷ 20 Πορεύεσθε⁴⁸ καὶ σταθέντες λαλεῖτε⁴⁹ ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης.⁵⁰ 21 ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον. παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμοτήριον,⁵¹ ἀχθῆναι αὐτούς. 22 οἱ δὲ ὑπηρέται παραγενόμενοι⁵² οὐχ εὔρον⁵³ αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν λέγοντες, 23 ὅτι Τὸ μὲν⁵⁴ δεσμοτήριον⁵⁵ εὔρομεν⁵⁶ κεκλεισμένον ἐν πάσῃ⁵⁷

⁴⁰5:15 κραββάτων // 1573, 1719, 1724 κραβάτων.

⁴¹5:15 ἐπισκιάσῃ // 1719 ἐπισκιάσει.

⁴²5:16 συνήρχετο // 1573 συνήρχοντο.

⁴³5:16 καὶ // 1727 omits καὶ.

⁴⁴5:16 οἵτινες // 1724, 1725 καὶ.

⁴⁵5:19 ἄγγελος // 1727 ἄγελο.

⁴⁶5:19 ἤνοιξε // 1597 ἤνυξε.

⁴⁷5:19 εἶπε // 1573, 1719, 2191 εἶπεν.

⁴⁸5:20 Πορεύεσθε // 1719 Πορεύεσθαι.

⁴⁹5:20 λαλεῖτε // 1719 λαλεῖται.

⁵⁰5:20 ταύτης // 1727 ταῦτα.

⁵¹5:21 δεσμοτήριον // 1597, 1719 δεσμοτήριον.

⁵²5:22 ὑπηρέται παραγενόμενοι // 1725 παραγενόμενοι ὑπηρέται.

⁵³5:22 εὔρον // 1727 omits.

⁵⁴5:23 μὲν // 1724 omit.

⁵⁵5:23 δεσμοτήριον // 1597 δεσμοτήριον.

⁵⁶5:23 εὔρομεν // 1724 εὔρον.

⁵⁷5:23 πάσῃ // 1719 πάσει.

ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς φύλακας ἕξω⁵⁸ ἐστῶτας πρὸ τῶν θυρῶν· ἀνοίξαντες δὲ, ἕσω⁵⁹ οὐδένα εὔρομεν. 24 ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὃ τε ἱερεὺς καὶ ὁ⁶⁰ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρου⁶¹ περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο.

25 παραγενόμενος δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς λέγων,⁶² ὅτι Ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε⁶³ ἐν τῇ φυλακῇ,⁶⁴ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. 26 τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις, ἤγαγεν αὐτούς, οὐ μετὰ βίας,⁶⁵ ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα μὴ λιθασθῶσιν. 27 ἀγαγόντες δὲ αὐτούς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ ἐπρωτότησεν αὐτούς ὁ ἀρχιερεὺς λέγων, 28 Οὐ παραγγελία παρηγγείλαμεν ὑμῖν⁶⁶ μὴ διδάσκειν ἐπὶ⁶⁷ τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλήμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε⁶⁸ ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

29 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ⁶⁹ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον, Πειθαρχεῖν δεῖ⁷⁰ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. 30 ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε⁷¹ κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. 31 τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὑψώσε⁷² τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ⁷³ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. 32 καὶ ἡμεῖς ἐσμεν

⁵⁸5:23 ἕξω // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

⁵⁹5:23 ἕσω // 1724 ἕσωθεν.

⁶⁰5:24 ἱερεὺς καὶ ὁ // 1573 ερεὺς καὶ ὁ // 1724 omit.

⁶¹5:24 διηπόρου // 1597 διηπόρουντο.

⁶²5:25 λέγων // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

⁶³5:25 ἔθεσθε // 1573 ἔθετθε corrected by another hand // 1719 ἔθεσθαι.

⁶⁴5:25 φυλακῇ // 1719 φυλακί.

⁶⁵5:26 βίας // 1719 βείας.

⁶⁶5:28 ὑμῖν // 2191 ὑμῶν.

⁶⁷5:28 ἐπὶ // 1573, 1719 ἐν.

⁶⁸5:28 βούλεσθε // 1719 βούλεσθαι.

⁶⁹5:29 ὁ // 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191 omit.

⁷⁰5:29 δεῖ // 1719 δεῖ.

⁷¹5:30 διεχειρίσασθε // 1597 διεχειρήσασθε.

⁷²5:31 ὑψώσε // 1724 ὑψώσεν.

⁷³5:31 τῷ Ἰσραὴλ // 1724 τῷ λαῷ τοῦ Ἰσραὴλ.

αὐτοῦ⁷⁴ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ Ἅγιον, ὃ ἔδωκεν⁷⁵ ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ.

33 Οἱ δὲ ἀκούσαντες⁷⁶ διεπρίοντο,⁷⁷ καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς.

34 ἀναστὰς δὲ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἕξω βραχὺ τι τοὺς ἀνθρώπους⁷⁸ ποιῆσαι, 35 εἰπέ⁷⁹ τε πρὸς⁸⁰ αὐτούς, ἝΑνδρες Ἰσραηλίται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν· 36 πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεοδᾶς, λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν,⁸¹ ᾧ προσεκολλήθη⁸² ἀριθμὸς⁸³ ἀνδρῶν ὡσεὶ⁸⁴ τετρακοσίων·⁸⁵ ὃς ἀνηρέθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ, διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. 37 μετὰ τοῦτον ἀνέστη⁸⁶ Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος,⁸⁷ ἐν ταῖς ἡμέραις⁸⁸ τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἀπέστησε λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ· κάκεινος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. 38 καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἑάσατε αὐτούς· ὅτι ἐὰν ἧ ἕξ ἀνθρώπων ἡ βουλή αὕτη⁸⁹ ἢ τὸ ἔργον τοῦτο,

⁷⁴5:32 αὐτοῦ // 1727 omit.

⁷⁵5:32 ἔδωκεν // 1719 δέδωκεν.

⁷⁶5:33 ἀκούσαντες // 1727 ἀκούοντες τῷ ῥήματα ταῦτα.

⁷⁷5:33 διεπρίοντο // 1597 διεπρύνοντο.

⁷⁸5:34 βραχὺ τι τοὺς ἀνθρώπους // 1597 τοὺς ἀνθρώπους βραχὺ τι.

⁷⁹5:35 εἰπέ // 1573 εἶπεν.

⁸⁰5:35 πρὸς // 1724 adds πρὸς.

⁸¹5:36 ἑαυτόν // 1724 adds μέγα.

⁸²5:36 προσεκολλήθη // 1573, 1597, 1719, 2191 προσεκλήθη // 1724, 1727, προσεκολλήθη // 1725 προσεκολλίθη.

⁸³5:36 ἀριθμὸς // 1597 adds μέγαν in right margin by another hand.

⁸⁴5:36 ὡσεὶ // 1725 ὡς.

⁸⁵5:36 τετρακοσίων // 1573 πεντακοσίων.

⁸⁶5:37 ἀνέστη // 1727 omit.

⁸⁷1724 5:37 EXPL ὁ Γαλιλα [6] 5:37 INC ταῖς.

⁸⁸1724 5:37 EXPL ἡμέραις [11] 5:37 INC ἧς καὶ².

⁸⁹5:38 αὕτη // 1573, 1597, 1725, 1727, 2191 omit.

καταλυθήσεται· 39 εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστίν, οὐ δύνασθε⁹⁰ καταλύσαι αὐτὸ, μήποτε καὶ θεομάχοι εὗρεθῆτε. 40 ἐπέισθησαν δὲ αὐτῶ· καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους, δείραντες⁹¹ παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς.⁹² 41 Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ⁹³ συνεδρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος⁹⁴ αὐτοῦ⁹⁵ κατηξιώθησαν⁹⁶ ἀτιμασθῆναι· 42 πᾶσάν⁹⁷ τε ἡμέραν, ἐν τῷ ἱερῶ⁹⁸ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.⁹⁹

---

⁹⁰5:39 δύνασθε // 1724 δύνησεσθαι.

⁹¹5:40 δείραντες // 1725, 1727 δήραντες.

⁹²5:40 καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς // 1724 omit.

⁹³5:41 τοῦ // 1724 adds αὐτοῦ.

⁹⁴5:41 τοῦ ὀνόματος // 1727 τοῦ ὀνόματος τοῦ κυ.

⁹⁵5:41 αὐτοῦ // 1573 omit // 1597, 1725 τοῦ χριστοῦ // 2191 τοῦ Κυριοῦ Ἰησοῦ // 1724 τοῦ Ἰησοῦ. // 1727 τοῦ Κυριοῦ.

⁹⁶5:41 ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατηξιώθησαν // 1724 κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ // 1725 κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ χριστοῦ.

⁹⁷5:42 πᾶσάν // 1724 πᾶσι.

⁹⁸5:42 ἱερῶ // 1724 λαῶ.

⁹⁹5:42 Ἰησοῦν τὸν Χριστόν // 1724, 1725 τὸν Χριστόν Ἰησοῦν.

Chapter 6

1 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθύνοντων τῶν μαθητῶν, ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο¹ ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. 2 προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον, Οὐκ ἄρεστόν ἐστιν ἡμᾶς, καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,² διακοπεῖν τραπέζαις. 3 ἐπισκέψασθε³ οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἑπτὰ, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· 4 ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν.⁴ 5 καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλῆθους· καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον ἄνδρα πλήρη⁵ πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν, καὶ⁶ Νικόλαον προσήλυτον⁷ Ἀντιοχέα, 6 οὓς ζήτησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων· καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. 7 Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠύξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον⁸ τῇ πίστει.

8 Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως⁹ καὶ δυνάμεως ἐποίει¹⁰ τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. 9 ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς¹¹ τῆς λεγομένης

¹6:1 παρεθεωροῦντο // 1573 παραθεωροῦντο.

²6:2 καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ // 1724 τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καταλείψαντας.

³6:3 ἐπισκέψασθε // 1719 ἐπισκέψασαι.

⁴6:4 προσκαρτερήσομεν // 1719 προσκαρτερήσωμεν.

⁵6:5 πλήρη // 1573 πλήρης // 1597 πλήρεις.

⁶1724 6:5 EXPL καὶ⁹ [9] 6:5 INC προσήλυτον.

⁷1724 6:5 EXPL προσήλυτον αντι [4] 6:6 INC οὓς.

⁸6:7 ὑπήκουον // 1719 ὑπήκουες.

⁹6:8 πίστεως // 1724 χάριτος.

¹⁰6:8 ἐποίει // 1719 ἐποίει, η written over ει.

¹¹6:9 συναγωγῆς // 1724 συναγωγῆς.

Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων¹² καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας, συζητοῦντες¹³ τῷ Στεφάνῳ· 10 καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. 11 τότε ὑπέβαλον¹⁴ ἄνδρας λέγοντας, Ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος¹⁵ ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωσῆν¹⁶ καὶ τὸν Θεόν· 12 συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ¹⁷ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, 13 ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας, Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται ῥήματα βλάσφημα λαλῶν¹⁸ κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου τούτου¹⁹ καὶ τοῦ νόμου· 14 ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθνη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν²⁰ Μωϋσῆς.²¹ 15 καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

¹²6:9 Κυρηναίων // Κυριναίων.

¹³6:9 συζητοῦντες // 1719 ζητοῦντες.

¹⁴6:11 ὑπέβαλον // 1573 ὑπέβαλλον.

¹⁵6:11 λαλοῦντος // 1727 λαλοῦντο.

¹⁶6:11 Μωσῆν // 1724 Μωυσὶν.

¹⁷1724 6:12-13 EXPL καὶ [4 lines] 6:13 INC ψευδεῖς.

¹⁸6:13 παύεται ῥήματα βλάσφημα λαλῶν // 1573 παύετε ῥήματα βλάσφημα λαλῶν // 1724 παύεσαι λαλῶν ῥήματα βλάσφημα.

¹⁹6:13 τούτου // 1573, 1597, 1725, 1727, 2191 omit. (1724 has a lacuna here).

²⁰6:14 ἡμῖν // 1724 ὑμῖν.

²¹6:14 Μωϋσῆς // 1573, 1725, 1727, 2191 Μωσῆς.

Chapter 7

1 Εἶπε¹ δὲ ὁ ἀρχιερεύς, Εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει; 2 ὁ δὲ ἔφη, Ἕνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε.² ὁ Θεὸς τῆς δόξης ὤφθη³ τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ⁴ Μεσοποταμίᾳ, πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν,⁵ 3 καὶ εἶπε⁶ πρὸς αὐτόν, Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἂν σοι δείξω. 4 τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων, κατώκησεν⁷ ἐν⁸ Χαρράν· ἀκείθεν⁹ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετώκισεν¹⁰ αὐτόν¹¹ εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν¹² κατοικεῖτε.¹³ 5 καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν¹⁴ ἐν αὐτῇ,¹⁵ οὐδὲ βῆμα ποδός· καὶ¹⁶ ἐπηγγείλατο¹⁷ αὐτῷ δοῦναι¹⁸ εἰς κατάσχεσιν αὐτήν,¹⁹ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. 6 ἐλάλησε δὲ οὕτως ὁ Θεός, ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ

---

¹7:1 εἶπε // 1573 εἶπεν.

²7:1 ἀκούσατε // 1724 adds μοι.

³7:2 ὤφθη // 1597 ὄφθη.

⁴7:2 τῇ // 1725 omit.

⁵7:2 Χαρράν // 1719 Χαράν.

⁶7:3 εἶπε // 1573 εἶπεν.

⁷7:4 κατώκησεν // 1727 κατώκισεν.

⁸7:4 ἐν // 1597, 2191 εἰς.

⁹7:4 ἀκείθεν // 1573, 1597, 1719 καὶ ἐκεῖθεν.

¹⁰7:4 μετώκισεν // 1719, 1724, 2191 μετώκησεν.

¹¹7:4 μετώκισεν αὐτόν // 1597 κατώκησεν.

¹²7:4 νῦν // 1573 omit.

¹³7:4 κατοικεῖτε // 1719 κατοικεῖται.

¹⁴7:5 κληρονομίαν // 1719 κληρομίαν.

¹⁵7:5 αὐτῇ // 2191 αὐτοῦ.

¹⁶7:5 ποδός καὶ // 1727 ποδός παν και.

¹⁷7:5 ἐπηγγείλατο // 1724 ἐπηγγείλατω.

¹⁸7:5 αὐτῷ δοῦναι // 1724 δοῦναι αὐτόν // 1725 δοῦναι αὐτήν // 1573, 1597, 1719, 1727, 2191 δοῦναι αὐτῷ.

¹⁹7:5 αὐτήν // 1724, 1725 αὐτῷ.

πάροικον ἐν γῆ ἀλλοτρία, καὶ δουλώσουσιν αὐτό²⁰ καὶ κακώσουσιν,²¹ ἔτη τετρακόσια²²
 7 καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ²³ ἂν δουλεύωσι, κρινῶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Θεὸς· καὶ μετὰ ταῦτα
 ἐξελεύσονται, καὶ λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. 8 καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην²⁴
 περιτομῆς· καὶ οὕτως²⁵ ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ·
 καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. 9 καὶ οἱ πατριάρχαι
 ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ, 10 καὶ
 ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν
 ἐναντίον²⁶ Φαραῶ βασιλέως²⁷ Αἰγύπτου,²⁸ καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ'²⁹
 Αἴγυπτον καὶ³⁰ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. 11 ἦλθε δὲ³¹ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν γῆν Αἴγυπτον
 καὶ Χανάαν, καὶ θλίψις³² μεγάλη³³ καὶ οὐχ εὔρισκον³⁴ χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν.
 12 ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα σίτα ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξαπέστειλε τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον·
 13 καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερόν ἐγένετο
 τῷ Φαραῶ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ. 14 ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο τὸν πατέρα
 αὐτοῦ Ἰακώβ,³⁵ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν³⁶ αὐτοῦ³⁷ ἐν ψυχαῖς ἑβδομηκονταπέντε.³⁸

²⁰7:6 αὐτό // 1719 αὐτῷ.

²¹7:6 κακώσουσιν // 1724 adds αὐτο.

²²7:6 τετρακόσια // 1573, 1724 τριακόσια.

²³7:7 ᾧ // 1725 ὁ.

²⁴7:8 διαθήκην // 1724 διαθήκειν.

²⁵7:8 οὕτως // 1597 οὔτος.

²⁶7:10 ἐναντίον // 1724 ἐναντί.

²⁷7:10 βασιλέως // 1719 βασιλαίως, superscript ε.

²⁸7:10 Αἰγύπτου // 1719 Αἰγύπτ^ς.

²⁹7:10 Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' // 1725 omit.

³⁰7:10 καὶ // 1724 adds ἐφ.

³¹7:11 δὲ // 1719 adds καὶ.

³²7:11 θλίψις // 1719 θλίψης.

³³7:11 μεγάλη // 1724 μ^τ.

³⁴7:11 εὔρισκον // 2191 ἤυρισκον.

³⁵7:14 τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ // 1724, 1725 Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτοῦ.

15 κατέβη δὲ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν·
 16 καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὃ³⁹ ὠνήσατο Ἀβραάμ
 τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὸρ⁴⁰ ἐν Συχέμ.⁴¹ 17 καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος
 τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὠμοσεν⁴² ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἠύξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν
 Αἰγύπτῳ, 18 ἄχρις οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος,⁴³ ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. 19 οὗτος
 κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν, ἐκάκωσε τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν ἕκθετα τὰ
 βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. 20 Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωσῆς,⁴⁴ καὶ ἦν
 ἀστείος τῷ Θεῷ· ὃς ἀνετράφη⁴⁵ μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.⁴⁶
 21 ἐκτεθέντα δὲ αὐτόν,⁴⁷ ἀνείλετο⁴⁸ αὐτόν⁴⁹ ἡ θυγάτηρ Φαραῶ, καὶ ἀνεθρέψατο αὐτόν
 ἑαυτῇ εἰς υἱόν.⁵⁰ 22 καὶ ἐπαιδεύθη Μωσῆς⁵¹ πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων·⁵² ἦν δὲ δυνατὸς
 ἐν λόγοις καὶ ἐν⁵³ ἔργοις.⁵⁴ 23 Ὡς δὲ⁵⁵ ἐπληροῦτο⁵⁶ αὐτῷ τεσσαρακονταετῆς χρόνος,

³⁶7:14 συγγένειαν // 1719 συγκένιαν.

³⁷7:14 αὐτοῦ² // 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191 omit.

³⁸7:14 ψυχαῖς ἑβδομηκονταπέντε // 1724, 1725 ἑβδομηκονταπέντε ψυχαῖς.

³⁹7:16 ὃ // 2191 ὦ.

⁴⁰7:16 Ἐμμὸρ // 1725 Ἐμμῶρ.

⁴¹7:16 καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὃ ὠνήσατο Ἀβραάμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ
 τῶν υἱῶν Ἐμμὸρ ἐν Συχέμ. // 1724 omit.

⁴²7:17 ὠμοσεν // 1724 ὀμοσεν.

⁴³7:18 ἕτερος // 1573 τερος correct by another hand // 1719, 1724 adds ἐπὶ
 ἄγυπτον.

⁴⁴7:20 Μωσῆς // 1573, 1597, 1719, 1725 Μωϋσῆς.

⁴⁵7:20 ἀνετράφη // 1724 ἀνετράφει.

⁴⁶7:20 αὐτοῦ // 1573, 1725, 1727, 2191 omit.

⁴⁷7:21 αὐτόν // 1597, 1724, τοῦτον // 1725 omit.

⁴⁸7:21 ἀνείλετο // 1573 ἀνείλατο.

⁴⁹7:21 αὐτόν // 1724 omit.

⁵⁰7:21 εἰς υἱόν // 1724 εἰπαυμεν.

⁵¹7:22 Μωσῆς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 Μωϋσῆς.

⁵²7:22 Αἰγυπτίων // 1597 adds καὶ.

⁵³7:22 ἐν // 1725, 1727 omit.

⁵⁴7:22 ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις // 1724 ἔργοις αὐτοῦ. // 1727 ἐν ἔργοις καὶ
 ἐν λόγοις.

ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.
 24 καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον, ἠμύνατο⁵⁷ καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ,
 πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. 25 ἐνόμιζε⁵⁸ δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς διὰ
 χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. 26 τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ
 ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλασεν⁵⁹ αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπὼν, Ἄνδρες, ἀδελφοί
 ἐστε ὑμεῖς· ἵνατί ἀδικεῖτε⁶⁰ ἀλλήλους; 27 ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον, ἀπώσατο αὐτὸν,
 εἰπὼν, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς;⁶¹ 28 μὴ ἀνελεῖν με σὺ
 θέλεις, ὃν τρόπον ἀνείλες χθὲς τὸν Αἰγύπτιον; 29 ἔφυγε δὲ Μωσῆς⁶² ἐν τῷ λόγῳ
 τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῆ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. 30 καὶ
 πληρωθέντων ἑτῶν τεσσαράκοντα, ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος
 Κυρίου ἐν φλογὶ⁶³ πυρὸς βάλτου. 31 ὁ δὲ Μωσῆς⁶⁴ ἰδὼν ἐθαύμασε⁶⁵ τὸ ὄραμα.⁶⁶
 προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι, ἐγένετο φωνὴ Κυρίου πρὸς αὐτὸν,⁶⁷ 32 Ἐγὼ ὁ
 Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ. Ἔντρομος
 δὲ γενόμενος Μωσῆς⁶⁸ οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. 33 εἶπε⁶⁹ δὲ αὐτῷ⁷⁰ ὁ Κύριος, Λῦσον τὸ

⁵⁵7:23 δὲ // 1597 omit.

⁵⁶7:23 ἐπληροῦτο // 1724 ἐπληρώθη.

⁵⁷7:24 ἠμύνατο // 1573 ἐμύνατο.

⁵⁸7:25 ἐνόμιζε // 1719 ἐνόμιζεν.

⁵⁹7:26 συνήλασεν // 1727 συνείλασεν.

⁶⁰7:26 ἀδικεῖτε // 1727 ἀδικήτε.

⁶¹7:27 ἡμᾶς // 2191 ἡμῶν.

⁶²7:29 Μωσῆς // 1573, 1597, 1719 Μωϋσῆς.

⁶³7:31 φλογὶ // 1597 φλογῆ.

⁶⁴7:31 Μωσῆς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727 Μωϋσῆς.

⁶⁵7:31 ἐθαύμασε // 1573, 1597, 1719, 1724 (ν), 1727, 2191 ἐθαύμαζε.

⁶⁶7:31 ἐθαύμασε τὸ ὄραμα // 1724 τὸ ὄραμα ἐθαύμασε.

⁶⁷7:31 πρὸς αὐτὸν // 1724 omit.

⁶⁸7:32 Μωσῆς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 Μωϋσῆς.

⁶⁹7:33 εἶπε // 1573 εἶπεν.

⁷⁰7:33 αὐτῷ // 1724 αὐτὸν.

ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἔστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. 34 ἰδὼν⁷¹ εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα· καὶ κατέβην⁷² ἐξελεῖσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο, ἀποστελῶ⁷³ σε⁷⁴ εἰς Αἴγυπτον. 35 τοῦτον τὸν Μωϋσῆν⁷⁵ ὃν ἠρνήσαντο⁷⁶ εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα⁷⁷ καὶ δικαστήν; τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν⁷⁸ ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος⁷⁹ αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. 36 οὗτος ἐξήγαγεν αὐτούς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῆ Αἰγύπτου⁸⁰ καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσεράκοντα. 37 Οὗτός ἐστιν⁸¹ ὁ⁸² Μωϋσῆς⁸³ ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν⁸⁴ ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε.⁸⁵ 38 οὗτός⁸⁶ ἐστίν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια⁸⁷ ζῶντα δοῦναι ἡμῖν. 39 ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι⁸⁸ οἱ πατέρες ἡμῶν,⁸⁹ ἀλλ'⁹⁰ ἀπώσαντο,⁹¹ καὶ ἐστράφησαν⁹²

⁷¹7:34 ἰδὼν // 1724 εἰδὼν.

⁷²7:34 κατέβην // 1573 adds τοῦ.

⁷³7:34 ἀποστελῶ // 1573 ἐξαποστελῶ // 1719 ἀποστέλλω.

⁷⁴7:34 σε // 1719 σαι.

⁷⁵7:35 Μωϋσῆν // 2191 Μωσῆν.

⁷⁶7:35 ἠρνήσαντο // 1597 εἰρνήσαντο.

⁷⁷7:35 ἄρχοντα // 1725 ἄρχοντον.

⁷⁸7:35 ἀπέστειλεν // 1724 ἀπέσταλκεν.

⁷⁹7:35 ὀφθέντος // 1724 ὠφθέντος.

⁸⁰7:36 Αἰγύπτου // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 Αἰγύπτω.

⁸¹7:37 ἐστίν // 1597, 1724, 1725 ἐστι.

⁸²7:37 ὁ // 1597, 1725 omit.

⁸³7:37 Μωϋσῆς // 2191 Μωσῆς.

⁸⁴7:37 ὑμῶν // 1724 omit // 1725 ἡμῶν.

⁸⁵7:37 αὐτοῦ ἀκούσεσθε // 1719 ἀκούσεσθαι // 1573, 1597, 1725, 1727 omit.

⁸⁶7:38 οὗτός // 1727 οὗτο.

⁸⁷7:38 λόγια // 1573 λόγον.

⁸⁸7:39 γενέσθαι // 1719 γενέσθε.

⁸⁹7:39 ἡμῶν // 1597 omit.

⁹⁰7:39 ἀλλ' // 1724 ἀλλά.

ταῖς⁹³ καρδίαις⁹⁴ αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, 40 εἰπόντες τῷ Ἄαρών, Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ
προπορεύονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωσῆς⁹⁵ οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ
οἶδαμεν τί γέγονεν⁹⁶ αὐτῷ. 41 καὶ ἐμοσχοποίησαν⁹⁷ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ
ἀνήγαγον⁹⁸ θυσίαν τῷ εἰδώλῳ,⁹⁹ καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν.
42 Ἐστρεψε δὲ ὁ Θεὸς, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ¹⁰⁰ τοῦ οὐρανοῦ·
καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν¹⁰¹ προφητῶν, Μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ¹⁰²
μοι ἕτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ,¹⁰³ οἶκος Ἰσραὴλ; 43 καὶ ἀνελάβετε¹⁰⁴ τὴν σκηνὴν
τοῦ¹⁰⁵ Μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν,¹⁰⁶ τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε
προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ μετοικιῶ¹⁰⁷ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος. 44 Ἡ σκηνὴ τοῦ
μαρτυρίου ἦν ἐν¹⁰⁸ τοῖς πατράσιν ὧν ἐν τῇ ἐρήμῳ,¹⁰⁹ καθὼς διετάξατο¹¹⁰ ὁ λαλῶν τῷ
Μωσῆ,¹¹¹ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἔωράκει,¹¹² 45 ἣν καὶ εἰσήγαγον

⁹¹7:39 ἀπόσαντο // 1719 ἀπόσαντο.

⁹²7:39 ἐστράφησαν // 1719 ἐπάφησαν.

⁹³7:39 ταῖς // 2191 τῇ.

⁹⁴7:39 ταῖς καρδίαις // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 τῇ καρδίᾳ.

⁹⁵7:40 Μωσῆς // 1573, 1597, 1725, 1727 Μωυσῆς.

⁹⁶7:40 γέγονεν // 2191 adds ἐν.

⁹⁷7:41 ἐμοσχοποίησαν // 1719 ἐμοσχωποίησαν.

⁹⁸7:41 ἀνήγαγον // 1724 ἀνήνεγκαν.

⁹⁹7:41 εἰδώλῳ // 1719 εἰδὸλῳ.

¹⁰⁰7:42 στρατιᾷ // 1719 στρατεία.

¹⁰¹7:42 τῶν // 1727 omit.

¹⁰²7:42 προσηνέγκατέ // 1724 ἀνηνέγκατέ.

¹⁰³7:42 ἕτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ // 1725 ἐν τῇ ἐρήμῳ ἕτη τεσσαράκοντα.

¹⁰⁴7:43 ἀνελάβετε // 1719 ἀνελάβεται.

¹⁰⁵7:43 τοῦ // 1724 omit.

¹⁰⁶7:43 Ῥεμφάν // 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 Ῥεφφάν.

¹⁰⁷7:43 μετοικιῶ // 1724 μετοικιών.

¹⁰⁸7:44 ἐν // 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191 omit.

¹⁰⁹7:44 ἐρήμῳ // 1724 ἐρειίμῳ.

¹¹⁰7:44 διετάξατο // 1727 διετάζατο.

¹¹¹7:44 Μωσῆ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 Μωϋσῆ // 2191 Μωσεῖ.

¹¹²7:44 ὃν ἔωράκει // 1724 ὃ ἔωρακεν.

διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ, ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ὧν¹¹³ ἐξῶσεν ὁ Θεὸς¹¹⁴ ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαβίδ· 46 ὃς εὔρε¹¹⁵ χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἤτήσατο εὔρεῖν σκῆνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. 47 Σολομῶν δὲ ὠκοδόμησεν αὐτῷ¹¹⁶ οἶκον. 48 Ἄλλ· οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς¹¹⁷ κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει, 49 Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ¹¹⁸ μοι; λέγει Κύριος· ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; 50 οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα; 51 Σκληροτράχηλοι, καὶ ἀπερίτμητοι¹¹⁹ τῇ καρδίᾳ καὶ¹²⁰ τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ¹²¹ ἀντιπίπτετε,¹²² ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. 52 τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδότε¹²³ καὶ φονεῖς¹²⁴ γεγένησθε· 53 οἵτινες ἐλάβετε¹²⁵ τὸν νόμον εἰς διαταγὰς¹²⁶ ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. 54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο¹²⁷ ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν. 55 Ὑπάρχων¹²⁸ δὲ πλήρης¹²⁹

¹¹³7:45 ὧν // 1597 ὄν.

¹¹⁴7:45 Θεὸς // 1724 χρίστος.

¹¹⁵7:46 εὔρε // 1573 εὔρεν // 1724 ἔρεεν.

¹¹⁶7:47 αὐτῷ // 1724 ἑαυτῷ.

¹¹⁷7:48 ναοῖς // 1724 omit.

¹¹⁸7:49 οἰκοδομήσετέ // 1573 οἰκομάσατέ μοι // 1719, 2191 οἰκοδομήσεταιί.

¹¹⁹7:51 ἀπερίτμητοι // 1573 ἀπερτμητοι.

¹²⁰7:51 καὶ // 1724 ἐν.

¹²¹7:51 τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ // 1719 Πνεύματι Ἁγίῳ, another hands adds the articles as a superscript.

¹²²7:51 ἀντιπίπτετε // 1719 ἀντιπίπτεται.

¹²³7:52 προδότε // 1719 προδῶται // 1725 προδότε.

¹²⁴7:52 φονεῖς // 1597, 1719 φωνεῖς.

¹²⁵7:53 ἐλάβετε // 1719 ἐλάβεται.

¹²⁶7:53 διαταγὰς // 1724 διαταγὸς.

¹²⁷7:53 διεπρίοντο 1597 διεπρῦοντο.

¹²⁸7:55 Ὑπάρχων // 1724 ἄρυμιος.

¹²⁹7:55 πλήρης // 1724 πλήρεις // 1724 πλήρος.

Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδε δόξαν Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα¹³⁰
ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, 56 καὶ εἶπεν, Ἴδού θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους, καὶ τὸν
υἶόν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ¹³¹ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ Θεοῦ. 57 κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ,
συνέσχον τὰ ὄψα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν¹³² ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν· 58 καὶ ἐκβαλόντες¹³³
ἔξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβόλουν.¹³⁴ καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν¹³⁵ παρὰ¹³⁶
τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου. 59 καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον,
ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, Κύριε Ἰησοῦ,¹³⁷ δέξαι τὸ πνευμά μου. 60 θεὸς δὲ¹³⁸ τὰ
γόνατα, ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ, Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. καὶ τοῦτο
εἰπὼν ἐκοιμήθη.

---

¹³⁰7:55 ἐστῶτα // 1724 ἐστῶτω.

¹³¹7:56 ἐκ // 1724 καὶ.

¹³²7:57 ὥρμησαν // 1719 ὀρμησαν.

¹³³7:58 ἐκβαλόντες // 1727 adds αὐτόν.

¹³⁴7:58 ἐλιθοβόλουν // 1719 ἐλιθοβόλου.

¹³⁵7:58 αὐτῶν // 1573, 1597, 1725 omit // 1727 EXPL αὐτῶν. Approximately 8 folios missing. This does not effect the manuscript page numbering. Apparently a quire has fallen out before the pages were numbered.

¹³⁶7:58 παρὰ // 1727 παρὰ αὐτῶν.

¹³⁷7:59 Κύριε Ἰησοῦ // 1724 adds Χριστός.

¹³⁸7:60 δὲ // 1597 τε.

Chapter 8

1 Σαῦλος¹ δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες τε² διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων. 2 συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἐποίησαν τὸ κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ· 3 Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακὴν. 4 οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διήλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον.

5 Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. 6 προσεῖχον τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν, ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. 7 πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, βοῶντα μεγάλη φωνῇ³ ἐξήρχετο· πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. 8 καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. 9 Ἄνθρωπος δὲ τις ὀνόματι Σίμων, προὔπῆρχεν ἐν τῇ πόλει⁴ μαγέων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν⁵ μέγαν· 10 ᾧ προσεῖχον πάντες⁶ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου,⁷ λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ Μεγάλη. 11 προσεῖχον δὲ αὐτῷ,⁸ διὰ τὸ ἰκανῶ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι⁹ αὐτούς. 12 Ὅτε δὲ ἐπίστευσαν

¹8:1 Σαῦλος // 1724 Παῦλος.

²8:1 τε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 δὲ.

³8:7 μεγάλη φωνη // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 φωνη μεγάλη.

⁴8:9 πόλει // 1719 πόλη.

⁵8:9 ἑαυτὸν // 1573 αὐτὸν

⁶8:10 πάντες // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.

⁷8:10 μεγάλου // 1719, 1725 adds αὐτῶν.

⁸8:11 λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ Μεγάλη. 11 προσεῖχον δὲ αὐτῷ // 1719 omit // αὐτῷ // 1724 αὐτὸν.

⁹8:11 ἐξεστακέναι // 2191 ἐξεσταμέναι.

τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ¹⁰
 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. 13 ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς
 ἐπίστευσε, καὶ¹¹ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ· θεωρῶν τε σημεῖα καὶ
 δυνάμεις¹² μεγάλας¹³ γινομένας,¹⁴ ἐξίστατο.¹⁵ 14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις
 ἀπόστολοι, ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,¹⁶ ἀπέστειλαν¹⁷ πρὸς αὐτοὺς
 τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην· 15 οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως
 λάβωσι Πνεῦμα Ἅγιον· 16 οὕτω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ
 βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.¹⁸ 17 τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας
 ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον¹⁹ Πνεῦμα Ἅγιον. 18 Θεασάμενος²⁰ δὲ ὁ Σίμων, ὅτι διὰ τῆς
 ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, προσήνεγκεν²¹
 αὐτοῖς χρήματα, 19 λέγων, Δότε²² κάμοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ὡς ἐὰν²³ ἐπιθῶ τὰς
 χεῖρας, λαμβάνη²⁴ Πνεῦμα Ἅγιον. 20 Πέτρος δὲ εἶπε²⁵ πρὸς αὐτόν, Τὸ ἀργύριόν σου
 σὺν σοὶ εἴη²⁶ εἰς ἀπώλειαν,²⁷ ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων

¹⁰8:12 τοῦ³ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.

¹¹8:12 καὶ // 1724 omit.

¹²8:13 σημεῖα καὶ δυνάμεις // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 δυνάμεις
καὶ σημεῖα.

¹³8:13 μεγάλας // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.

¹⁴8:13 γινομένας // 1597, 1719, 1724, 1725 γινομένα.

¹⁵8:13 ἐξίστατο // 1719 ἐξίστανο.

¹⁶8:14 ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ // 1724 τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἡ
Σαμάρεια.

¹⁷8:14 ἀπέστειλαν // 1719 ἀπέστηλαν.

¹⁸8:16 κυρίου Ἰησοῦ // 1597, 1719, 1724, 1725 Χριστοῦ Ἰησοῦ.

¹⁹8:17 ἐλάμβανον // 1719 ἐλάβανον.

²⁰8:18 Θεασάμενος // 1719 ἰδὼν.

²¹8:18 προσήνεγκεν // 1719 προσύνεγκεν.

²²8:19 Δότε // 1724 Δώτε.

²³8:19 ἐὰν // 1597, 1719, 1724, 1725 ἂν.

²⁴8:19 λαμβάνη // 1597, 1724 λαμβάνει.

²⁵8:20 εἶπε // 1719 εἶπεν.

²⁶8:20 εἴη // 1719 omit.

κτᾶσθαι. 21 οὐκ ἔστι²⁸ σοι μερίς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 22 μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφεθήσεται σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. 23 εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὀρώ σε²⁹ ὄντα. 24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε,³⁰ Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον,³¹ ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε.

25 Οἱ μὲν οὖν³² διαμαρτυράμενοι³³ καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱεροσόλυμ, πολλὰς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο.³⁴

26 Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον,³⁵ λέγων, Ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν,³⁶ ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Γάζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος. 27 καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης Κανδάκης τῆς βασιλείσης Αἰθιοπῶν,³⁷ ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς· ὃς ἐληλύθει³⁸ προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, 28 ἦν τε ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ, καὶ³⁹ ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. 29 εἶπε⁴⁰ δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ, Πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἄρματι τούτῳ. 30 προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, καὶ εἶπεν, Ἄρα γε γινώσκεις

²⁷8:20 ἀπώλειαν // 1719 ἀπόλειαν.

²⁸8:21 ἔστι // 1573 ἔστιν

²⁹8:23 σε // 1724 σαι.

³⁰8:24 εἶπε // 1573, 1724, 2191 εἶπεν.

³¹8:24 Κύριον // 1724 θεόν.

³²8:25 οὖν // 1719 adds καὶ, and then it is scratched out.

³³8:25 διαμαρτυράμενοι // 1719 διαμαρτυρόμενοι.

³⁴8:25 εὐηγγελίσαντο // 1725 adds τέλος.

³⁵8:26 Φίλιππον // 1719 Φίλιπον // 1725 Φίλιππο.

³⁶8:26 μεσημβρίαν // 1719 μεσυμβρίαν.

³⁷8:27 Αἰθιοπῶν // 1597 Αἰθιώπων.

³⁸8:27 ἐληλύθει // 1573 ἐληλύθη.

³⁹8:28 καὶ // 1573, 1719 omit.

⁴⁰8:29 εἶπε // 1573 εἶπεν.

ἃ⁴¹ ἀναγινώσκεις; 31 ὁ δὲ εἶπε,⁴² Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν μή τις ὀδηγήσῃ⁴³ με; παρεκάλεσέ⁴⁴ τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. 32 ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἦν ἀνεγίνωσκεν, ἦν αὕτη, Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἄμυνος ἐναντίον τοῦ κείροντος⁴⁵ αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως⁴⁶ οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. 33 Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις⁴⁷ αὐτοῦ ἦρθη, τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. 34 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ,⁴⁸ εἶπε,⁴⁹ Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἐτέρου τινός; 35 ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσαστο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. 36 ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπὶ τι ὕδωρ· καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος, Ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει με βαπτισθῆναι; 37 εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος, Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἕξεστιν. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε, Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.⁵⁰ 38 καὶ ἐκέλευσε στήναι τὸ ἄρμα· καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι⁵¹ εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος· καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. 39 ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ⁵² τοῦ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου ἤρπασε τὸν Φίλιππον· καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος, ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων.

⁴¹8:30 ἃ // 2191 ὦ.

⁴²8:31 εἶπε // 1573, 1724 εἶπεν.

⁴³8:31 ὀδηγήσῃ // 1719 ὀδηγήσει.

⁴⁴8:31 ὀδηγήσει με; παρεκάλεσέ // 1573 ὀδηγήσει με; παρεκάλεσέν // 1724 ὀδηγῆς με; ἀλεσέ.

⁴⁵8:32 κείροντος // 1719, 1724 κήροντος.

⁴⁶8:32 οὕτως // 1573, 1719 οὔτος.

⁴⁷8:33 κρίσις // 1719 κρήσης.

⁴⁸8:34 Φιλίππῳ // 1719 Φιλίπῳ.

⁴⁹8:34 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.

⁵⁰8:37 εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος, Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἕξεστιν.

ἀποκριθεὶς δε εἶπε, Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.

⁵¹8:38 ἀμφότεροι // 2191 φότεροι.

⁵²8:39 ἐκ // 1725 ἀπὸ.

40 Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς Ἄζωτον· καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας,
ἕως τοῦ ἔλθειν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

Chapter 9

1 Ὁ δὲ Σαῦλος, ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, 2 ἠτήσατο¹ παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινὰς εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ² εἰς Ἱερουσαλήμ. 3 ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, καὶ ἐξαίφνης³ περιήστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ· 4 καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν⁴ αὐτῷ, Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις; 5 εἶπε⁵ δέ, Τίς εἶ Κύριε; ὁ δὲ Κύριος εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις· σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. 6 Τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπε, Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτὸν,⁶ Ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. 7 οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες⁷ αὐτῷ εἰστήκεισαν⁸ ἔννεοί,⁹ ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες. 8 ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς· ἀνεφγμένων δὲ¹⁰ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδὲν ἔβλεπε,¹¹ χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον¹² εἰς Δαμασκόν. 9 καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ

---

¹9:2 ἠτήσατο // 1719 ἠτοῖσατο.

²9:2 ἀγάγη // 1597 ἀγάγει.

³9:3 ἐξαίφνης // 1597, 1719 ἐξέφνης.

⁴9:4 λέγουσαν // 1719 λέγουσης.

⁵9:5 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.

⁶9:5-6 σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. 6 Τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπε, Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτὸν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 ἀλλὰ.

⁷9:7 συνοδεύοντες // 1719 συνωδεύοντες.

⁸9:7 εἰστήκεισαν // 1719 εἰστήκησαν.

⁹9:7 ἔννεοί // 1724 ἔτνεοί // 1573, 1719, 2191 ἔνεοί.

¹⁰9:8 δὲ² // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 τὲ.

¹¹9:8 ἔβλεπε // 1573, 1724 ἔβλεπεν.

¹²9:8 εἰσήγαγον // 1597 ἦγαγον.

ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. 10 Ἦν δέ τις μαθητῆς¹³ ἐν Δαμασκῶ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπε¹⁴ πρὸς¹⁵ αὐτὸν¹⁶ ὁ Κύριος ἐν ὄραματι, Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν, Ἴδου ἐγὼ Κύριε. 11 ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν, Ἀναστάς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην εὐθείαν, καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Τούδα Σαῦλον ὀνόματι, Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, 12 καὶ εἶδεν ἐν ὄραματι ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν¹⁷ εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα,¹⁸ ὅπως ἀναβλέψη.¹⁹ 13 ἀπεκρίθη δε ὁ²⁰ Ἀνανίας, Κύριε, ἄκῆκοα²¹ ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησε τοῖς ἀγίοις σου ἐν Ἱερουσαλήμ· 14 καὶ²² ὧδε ἔχει ἐξουσίαν²³ παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δεῖσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. 15 εἶπε²⁴ δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Κύριος, Πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς μοι ἐστίν οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, υἱῶν τε Ἰσραήλ. 16 ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν.

17 ἀπήλθε²⁵ δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσήλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας εἶπε,²⁶ Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ με, Ἰησοῦς²⁷ ὁ ὀφθείς²⁸ σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἣ ἦρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς²⁹ καὶ πλησθῆς³⁰ Πνεύματος Ἁγίου. 18 καὶ³¹ εὐθέως³²

¹³9:10 μαθητῆς // 1719 adds ἀρχαῖος.

¹⁴9:10 εἶπε // 1724 εἶπεν.

¹⁵9:10 πρὸς // 1724 omit.

¹⁶9:10 αὐτόν // 1724 αὐτῷ.

¹⁷9:12 ὀνόματι Ἀνανίαν // 1725 Ἀνανίαν ὀνόματι.

¹⁸9:12 χεῖρα // 1719 word after this is scratched out.

¹⁹9:12 ἀναβλέψη // 1719 ἀναβλέψει.

²⁰9:13 ὁ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.

²¹9:13 ἄκῆκοα // 1724 ἀκύκοα.

²²9:14 καὶ // 1573 omit.

²³9:14 ἔχει ἐξουσίαν // 1725 ἐξουσίαν ἔχει.

²⁴9:15 εἶπε // 1724 εἶπεν.

²⁵9:17 ἀπήλθε // 1719 ἀπήλθεν.

²⁶9:17 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.

²⁷9:17 Ἰησοῦς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.

²⁸9:17 ὀφθείς // 1719 ὀφωθείς.

²⁹9:17 ἀναβλέψῃς // 1719 (corrected to ης by another hand), 1724 ἀναβλέψεις.

ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες, ἀνέβλεψέ³³ τε παραχρῆμα,³⁴ καὶ ἀναστὰς ἔβαπτίσθη, καὶ λαβὼν τροφήν ἐνίσχυσεν. 19 Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν³⁵ ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς· 20 καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν Χριστὸν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. 21 ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας εἰς Ἱερουσαλήμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει³⁶ ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγη³⁷ ἐπὶ³⁸ τοὺς ἀρχιερεῖς; 22 Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ συνέχυνε τοὺς Ἰουδαίους³⁹ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. 23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο⁴⁰ οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν· 24 ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ⁴¹ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. παρετηροῦν τε⁴² τὰ πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι.⁴³ 25 λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτὸς, καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους, χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. 26 Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος εἰς⁴⁴ Ἱερουσαλήμ, ἐπειρᾶτο⁴⁵ κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς· καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶ⁴⁶ μαθητής. 27 Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτόν, ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ

³⁰9:17 πλησθῆς // 1597 πλησθεῖς.

³¹9:18 καὶ // 1597 omit.

³²9:18 εὐθέως // 1597 adds δέ.

³³9:18 ἀνέβλεψέ // 1719 ἀνέβλεψεται.

³⁴9:18 τε παραχρῆμα // 1719 omit // 1597, 1724 omit παραχρῆμα only.

³⁵9:19 τῶν // 1597, 2191 adds ὄντων.

³⁶9:21 ἐληλύθει // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 ἐληλύθεν.

³⁷9:21 ἀγάγη // 1724 ἀγάγει.

³⁸9:21 ἐπὶ // 1597 πρὸς.

³⁹9:22 Ἰουδαίους // 1573 adds καὶ.

⁴⁰9:23 ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο // 1719 omit.

⁴¹9:24 Σαύλῳ // 1724 Παύλῳ.

⁴²9:24 τε // 1719, 1725 omit.

⁴³9:24 ἀνέλωσι // 1719, 1724, 2191 ἀνέλωσιν.

⁴⁴9:26 εἰς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 ἐν.

⁴⁵9:26 ἐπειρᾶτο // 1725 ἐπηρᾶτο.

⁴⁶9:26 ἐστὶ // 1573 ἐστίν.

διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε⁴⁷ τὸν Κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ⁴⁸ Ἰησοῦ.⁴⁹ 28 καὶ ἦν μετ' αὐτῶν⁵⁰ εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερουσαλήμ⁵¹ καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου⁵² Ἰησοῦ, 29 ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπεχείρουν αὐτὸν ἀνελεῖν.⁵³ 30 ἐπιγνόντες⁵⁴ δὲ⁵⁵ οἱ⁵⁶ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν⁵⁷ εἰς Καισάρειαν, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν⁵⁸ εἰς Ταρσόν. 31 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον εἰρήνην, οἰκοδομουμέναι καὶ πορευομέναι τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου,⁵⁹ καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο.

32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων, κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν. 33 εὔρε⁶⁰ δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα ⁶¹Αἰνέαν⁶² ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτῶ κατακείμενον ἐπὶ κρᾶββάτῳ,⁶³ ὃς ἦν παραλελυμένος. 34 καὶ

⁴⁷9:27 εἶδε // 1724 εἶδεν.

⁴⁸9:27 τοῦ // 1724 omit.

⁴⁹9:27 Ἰησοῦ // 1725 Κυρίου Ἰησοῦ.

⁵⁰9:28 αὐτῶν // 1724 αὐτὸν.

⁵¹9:28 καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερουσαλήμ. // 1573, 1597, 1719, 1724, 2191 εἰς Ἱερουσαλήμ.

⁵²9:28 κυρίου // 1725 omit.

⁵³9:29 ἀνελεῖν // 1725 adds αὐτὸν.

⁵⁴9:30 ἐπιγνόντες // 1724 ἐπιγνώντες.

⁵⁵9:30 δὲ // 1719 adds αὐτὸν.

⁵⁶9:30 οἱ // 1573 omit.

⁵⁷9:30 αὐτὸν¹ // 1725 omit.

⁵⁸9:30 αὐτὸν² // 1725 omit.

⁵⁹9:31 Κυρίου // 1719 θεοῦ.

⁶⁰9:33 εὔρε // 1573, 1719 εὔρεν.

⁶¹9:33 ἄνθρωπόν τινα // 1724 ἄνδρα.

⁶²9:33 Αἰνέαν // 1719 ἐνέαν.

⁶³9:33 κρᾶββάτῳ // 1597 κρᾶβάτω // 1719, 1724 κρᾶβάττο // 1725 κρᾶββάτου.

εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, Αἰνέα,⁶⁴ ἰάταί σε Ἰησοῦς⁶⁵ ὁ Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρώσον σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέστη. 35 καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ⁶⁶ τὸν Σαρῶναν⁶⁷, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

36 Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά,⁶⁸ ἣ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης⁶⁹ ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν⁷⁰ ὧν ἐποίει. 37 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν. λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν αὐτὴν ἐν⁷¹ ὑπερῶν. 38 ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας⁷² πρὸς αὐτὸν, παρακαλοῦντες μὴ ὀκνήσαι διελθεῖν ἕως αὐτῶν. 39 ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνήλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῶν, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι⁷³ καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὔσα⁷⁴ ἢ⁷⁵ Δορκάς. 40 ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας⁷⁶ ὁ Πέτρος, θείξ τὰ γόνατα⁷⁷ προσηύξατο· καὶ ἐπιστρέψας⁷⁸ πρὸς τὸ σῶμα, εἶπε,⁷⁹ Ταβιθά,⁸⁰ ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς· καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισε. 41 δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτὴν· φωνήσας δὲ

⁶⁴9:34 Αἰνέα // 2191 ἐνία.

⁶⁵9:34 Ἰησοῦς // 1725 omit.

⁶⁶9:35 καὶ // 1724 omit.

⁶⁷9:35 Σαρῶναν // 1719 σαρωνα // 1724 ἀεσάρωνα // 1725 εὐσσάρωνα //

2191 σασαρῶνα.

⁶⁸9:36 Ταβιθά // 1719, 1724, 1725 Ταβηθά.

⁶⁹9:36 πλήρης // 1597 πλήρεις // 1719 πλήρις.

⁷⁰9:36 ἐλεημοσυνῶν // 1719 ἐλεημωσυνῶν.

⁷¹9:37 ἐν² // 1725 adds τῷ.

⁷²9:38 δύο ἄνδρας // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.

⁷³9:39 κλαίουσαι // 1719 κλέουσαι.

⁷⁴9:39 οὔσα // 1719 omit.

⁷⁵9:39 ἢ // 1725 ἰ.

⁷⁶9:40 ἔξω πάντας // 1597 πάντας ἔξω.

⁷⁷9:40 γόνατα // 1719 γώνατα.

⁷⁸9:40 καὶ ἐπιστρέψας // 1724 κὰς ἐπιστρέψας.

⁷⁹9:40 εἶπε // 1573, 1719, 1724, 2191 εἶπεν.

τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. 42 γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης,⁸¹ καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον. 43 ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἰκανὰς μείναι αὐτὸν⁸² ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

---

⁸⁰9:40 Ταβιθά // 1719, 1724, 1725 Ταβηθά.

⁸¹9:43 Ἰόππης // 1719 Ἰόπη.

⁸²9:43 ἡμέρας ἰκανὰς μείναι αὐτὸν // 1724, 1725 αὐτὸν ἡμέρας ἰκανὰς μείναι.

Chapter 10

1 Ἄνθρωπος δὲ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, 2 εὐσεβῆς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας¹ πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διὰ παντός, 3 εἶδεν ἐν ὄραματι φανερώς, ὡσεὶ ὥραν ἐνάτην² τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Κορνήλιε. 4 ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμβοσος γενόμενος εἶπε,³ Τί ἐστὶ⁴ Κύριε; εἶπε⁵ δὲ αὐτῷ, Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου⁶ ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 5 καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι⁷ Σίμωνά ὃς ἐπικαλεῖται⁸ Πέτρος.⁹ 6 οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστὶν οἰκία παρὰ θάλασσαν.¹⁰ 7 οὗτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν.¹¹ ὡς δὲ ἀπήλθεν ὁ ἄγγελος ὁ¹² λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ, καὶ στρατιώτην¹³ εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, 8 καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. 9 Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων¹⁴ καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων,¹⁵ ἀνέβη¹⁶ Πέτρος ἐπὶ¹⁷ τὸ δῶμα προσεύξασθαι, περὶ

¹10:2 ἐλεημοσύνας // 1725 ἐλεκμοσύνας.

²10:3 ἐνάτην // 1573, 1597, 1719, 2191 ἐνάτην.

³10:4 εἶπε // 1719, 1724, 2191 εἶπεν.

⁴10:4 ἐστὶ // 1573 ἐστίν.

⁵10:4 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.

⁶10:4 σου // 1719 omit.

⁷10:5 μετάπεμψαι // 1724 μετάπεμψον.

⁸10:5 ἐπικαλεῖται // 1719 ἐπικαλήμενον Πέτρον.

⁹10:5 ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος // 1719 ἐπικαλήμενον Πέτρον. // 1573, 1597, 1724, 2191 τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον.

¹⁰10:6 θάλασσαν // 1719 θάλασαν, superscript σ added by second hand.

¹¹10:7 οὗτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.

¹²10:7 ὁ // 1724, 2191 omit.

¹³10:7 στρατιώτην // 1719 στρατιώτη.

¹⁴10:9 ἐκείνων // 1719 αὐτῶν.

ὄραν ἕκτη. 10 ἐγένετο δὲ πρόσπεινος, καὶ ἤθελε γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ ἐκεῖνων, ἐπέπεσεν¹⁸ ἐπ' αὐτὸν ἕκστασις, 11 καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον καὶ καταβαίνον ἐπ' αὐτὸν σκεδός¹⁹ τι ὡς ὄθονην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένοι, καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς· 12 ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 13 καὶ ἐγένετο φωνή²⁰ πρὸς αὐτόν, Ἄναστάς, Πέτρε, θύσον καὶ φάγε. 14 ὁ δὲ Πέτρος εἶπε,²¹ Μηδαμῶς Κύριε· ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. 15 καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν, Ἄ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε,²² σὺ μὴ κοίνου. 16 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς· καὶ πάλιν ἀνελήφθη²³ τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν.

17 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει²⁴ ὁ Πέτρος, τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα ὃ εἶδε,²⁵ καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ²⁶ τοῦ Κορνηλίου, διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν Σίμωνος, ἐπέστησαν²⁷ ἐπὶ τὸν πυλῶνα· 18 καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. 19 τοῦ δὲ Πέτρου²⁸ ἐνθυμουμένου²⁹ περὶ τοῦ

¹⁵10:9 ἐγγιζόντων // 1724 adds αὐτῶν.

¹⁶10:9 ἀνέβη // 1727 resumes after ἀνέβη.

¹⁷10:9 ἐπὶ // 1727 εἰς.

¹⁸10:10 ἐπέπεσεν // 1573 έπεσεν // 1719 ἐγένετο.

¹⁹10:11 σκεδός // 1719 σκεβός.

²⁰10:13 φωνή // 1719 adds μεγάλη.

²¹10:14 εἶπε // 1573, 1724 εἶπεν.

²²10:15 ἐκαθάρισε // 1719 ἐκαθέρισε.

²³10:16 ἀνελήφθη // 1719 ἀνελίφθη.

²⁴10:17 διηπόρει // 1719 διηπόρη.

²⁵10:17 εἶδε // 1573, 1724 εἶδεν.

²⁶10:17 ἀπὸ // 1725 ἀπὸ.

²⁷10:17 ἐπέστησαν // 1719 ἦλθον.

²⁸10:19 Πέτρου // 1573, 1724, 1727 add δὲ.

²⁹10:19 ἐνθυμουμένου // 1573, 1597, 1719 (corrected), 1724, 1725, 1727, 2191 διενθυμουμένου.

δράματος, εἶπεν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα, Ἴδου ἄνδρες τρεῖς³⁰ ζητοῦσι σε. 20 ἀλλὰ ἀναστὰς κατὰβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος· διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. 21 καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀπεσταλμενοὺς ἀπὸ³¹ τοῦ Κορνηλίου πρὸς αὐτὸν,³² εἶπεν,³³ Ἴδου ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάρεστε;³⁴ 22 οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὄλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου,³⁵ μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. 23 εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτούς ἐξένισε. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁ Πέτρος ἐξήλθε σὺν³⁶ αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς³⁷ Ἰόππης συνήλθον αὐτῷ. 24 καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν· ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτούς, συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς³⁸ αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους.

25 Ὡς δὲ ἐγένετο³⁹ εἰσελθεῖν⁴⁰ τὸν⁴¹ Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος, πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησεν. 26 ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγειρε⁴², λέγων, Ἀνάστηθι· καὶ γὰρ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. 27 καὶ συνομιλῶν αὐτῷ, εἰσῆλθε,⁴³ καὶ εὕρισκει⁴⁴

³⁰10:19 τρεῖς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

³¹10:21 ἀπὸ // 1597 ὑπὸ.

³²10:21 τοὺς ἀπεσταλμενοὺς ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου πρὸς αὐτὸν // 1573, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

³³10:21 πρὸς αὐτὸν, εἶπεν // 1597 εἶπε πρὸς αὐτὸν.

³⁴10:21 πάρεστε // 1719 πάρεσται, there is a superscript ε over the αι.

³⁵10:22 ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου // 1727 ὑπὸ ἁγίου ἀγγέλου // 1725 omits ἁγίου.

³⁶10:23 σὺν // 1724 δὲ.

³⁷10:23 τῆς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

³⁸10:24 συγγενεῖς // 1727 συγενεῖς.

³⁹10:25 ἐγένετο // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 adds τοῦ.

⁴⁰10:25 δὲ ἐγένετο εἰσελθεῖν // 1573 δὲ ἐγένετο τοῦ ἐλθεῖν // 1727 ἐγένετο τοῦ ἐλθεῖν.

⁴¹10:25 τὸν // 1724 omit.

⁴²10:26 αὐτὸν ἤγειρε // 1597 αὐτὸν ἤγειραι // 1719, 1725 ἤγειρεν αὐτὸν // 1727 αὐτὸν ἤγειρεν.

⁴³10:27 εἰσῆλθε // 1573, 1724 εἰσῆλθεν.

συνεληλυθότας πολλούς, 28 ἔφη τε πρὸς⁴⁵ αὐτούς, Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν⁴⁶ ἔστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ Θεὸς ἔδειξε μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν⁴⁷ ἄνθρωπον· 29 διὸ καὶ ἀναντιρρήτως⁴⁸ ἦλθον μεταπεμφθεῖς. πυνθάνομαι οὖν, τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ⁴⁹ με; 30 καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη, Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι⁵⁰ ταύτης τῆς ὥρας, ἤμην νηστεύων, καὶ τὴν ἐννάτην⁵¹ ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου.⁵² 31 καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη⁵³ ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ,⁵⁴ καὶ φησί,⁵⁵ Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχή,⁵⁶ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 32 πέμψον οὖν εἰς Τόππην, καὶ μετακάλεσαι ἱμῶνα ὃς ἐπικαλεῖται⁵⁷ Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν· ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι. 33 Ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρὸς σέ· σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα⁵⁸ σοι⁵⁹ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

34 Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα⁶⁰ εἶπεν, Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι,⁶¹ ὅτι οὐκ ἔστι⁶² προσωπολήμπτης ὁ Θεός, 35 ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει⁶³ ὁ φοβούμενος αὐτὸν⁶⁴

⁴⁴10:27 εὐρίσκει // 1719 εὐρίσκη.

⁴⁵10:28 πρὸς // 1724 adds πρὸς.

⁴⁶10:28 ἀθέμιτόν // 1724 ἀθέμητόν.

⁴⁷10:28 ἢ ἀκάθαρτον λέγειν // 1724 λέγειν ἢ ἀκάθαρτον.

⁴⁸10:29 ἀναντιρρήτως // 1719 ἀναντηρήτως // 1573, 1724 ἀναντηρηρήτως.

⁴⁹10:29 μετεπέμψασθέ // 1597, 1719, 1724 μετεπεμψασθαί.

⁵⁰10:30 μέχρι // 2191 μέχθι.

⁵¹10:30 ἐννάτην // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 ἐνάτην.

⁵²10:30 ἐν τῷ οἴκῳ μου // 1724 omit.

⁵³10:31 ἔστη // 1597, 1719 ἔστι.

⁵⁴10:31 ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ // 1719, 1724 omit.

⁵⁵10:31 φησί // 1724 φησίν.

⁵⁶10:31 ἡ προσευχή // 1724 δὲ ἡσθ σου.

⁵⁷10:32 ἐπικαλεῖται // 1724 ἐπικαλήται.

⁵⁸10:33 προστεταγμένα // 1724 προσεταγμένα.

⁵⁹10:33 σοι // 1719 omit.

⁶⁰10:34 στόμα // 1597 adds αὐτοῦ.

καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, δεκτὸς αὐτῷ ἐστι⁶⁵. 36 τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλε τοῖς
 υἱοῖς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗτός ἐστι πάντων κύριος.
 37 ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥήμα καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς
 Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης· 38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ, ὡς
 ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι⁶⁶ Ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς⁶⁷ διήλθεν εὐεργετῶν καὶ
 ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ.
 39 καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν
 Ἱερουσαλήμ· ὃν⁶⁸ ἀνεῖλον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. 40 Τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρε⁶⁹ τῇ τρίτῃ
 ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι· 41 οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς
 προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφέγομεν⁷⁰ καὶ συνεπίομεν αὐτῷ,
 μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 42 καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ
 διαμαρτύρασθαι, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ⁷¹ Θεοῦ κριτῆς ζώντων καὶ
 νεκρῶν. 43 τούτῳ πάντες οἱ προφήται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ
 ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν. 44 Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ
 ῥήματα ταῦτα, ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον.
 45 καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνήλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ

⁶¹10:34 καταλαμβάνομαι // 1719 καταλαμβάνομες.

⁶²10:34 ἔστι // 1573, 1719 ἔστιν // 1724 ἔστη.

⁶³10:35 ἔθνει // 1597 ἔθνη.

⁶⁴10:35 αὐτόν // 1724 τὸν θεόν.

⁶⁵10:35 ἐστι // 1724, 2191 ἐστιν.

⁶⁶10:38 Θεὸς Πνεύματι // 2191 Θεὸς ἐν Πνεύματι.

⁶⁷10:38 ὃς // 1597 ὡς.

⁶⁸10:39 ὃν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 add καὶ.

⁶⁹10:40 ἤγειρε // 1573 ἤγειρεν.

⁷⁰10:41 συνεφέγομεν // 1719 συνεφέγωμεν, second hand corrects this.

⁷¹10:42 τοῦ // 1719 omit.

ἔθνη ἢ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκκέχυται· 46 ἤκουον⁷² γὰρ αὐτῶν λαλούντων
γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων τὸν Θεόν. τότε ἀπεκρίθη ὁ⁷³ Πέτρος, 47 Μήτι τὸ ὕδωρ
κωλύσαι δύναται τις τοῦ μὴ⁷⁴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον
ἔλαβον καθὼς⁷⁵ καὶ ἡμεῖς; 48 προσέταξε τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ
Κυρίου.⁷⁶ τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

---

⁷²10:46 ἤκουον // 1724 ἤκουων.

⁷³10:46 ὁ // 1719 omit.

⁷⁴10:47 μὴ // 1573 omit.

⁷⁵10:47 καθὼς // 1725 ὡς.

Chapter 11

1 Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 2 καὶ ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς λέγοντες, 3 ὅτι πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας εἰσῆλθες, καὶ συνέφαγες¹ αὐτοῖς. 4 ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος ἐξετίθετο² αὐτοῖς καθεξῆς λέγων, 5 Ἐγὼ ἦμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα, καταβαῖνον σκευὸς τι, ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ· 6 ³ ἦν ἀτενίσας⁴ κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς⁵ καὶ τὰ θηρία⁶ καὶ τὰ ἔρπετά καὶ τὰ πετεινὰ⁷ τοῦ οὐρανοῦ. 7 ἤκουσα δὲ φωνῆς λεγούσης μοι, Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον καὶ φάγε. 8 εἶπον δέ,⁸ Μηδαμῶς κύριε· ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. 9 ἀπεκρίθη⁹ δὲ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου¹⁰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Ἄ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε,¹¹ σὺ μὴ κοίνου. 10 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. 11 καὶ ἰδοὺ ἑξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες¹² ἐπέστησαν ἐπὶ¹³ τὴν οἰκίαν ἐν¹⁴ ἧ ἡμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας¹⁵

---

¹11:3 συνέφαγες // 2191 συνέφαγεν.

²11:4 ἐξετίθετο // 1597 ἐξετήθετο.

³11:6 εἰς // 1719 ἦς corrected by another hand.

⁴11:6 ἀτενίσας // 1724 ἀταινίσας.

⁵11:6 τῆς γῆς // 1724 omit.

⁶11:6 τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία // 1719 καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς.

⁷11:6 πετεινὰ // 1724 πετηνὰ.

⁸11:8 δέ, // 1724 adds ὅτι.

⁹11:9 ἀπεκρίθη // 1724 ἀπεκρίθει.

¹⁰11:9 φωνὴ ἐκ δευτέρου // 1725 ἐκ δευτέρου φωνή.

¹¹11:9 ἐκαθάρισε // 1719 ἐκαθέρισε.

¹²11:11 ἑξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες // 2191 τρεῖς ἄνδρες ἑξαυτῆς.

¹³11:11 ἐπὶ // 2191 εἰς.

¹⁴11:11 ἐν // 1719 omit.

¹⁵11:11 Καισαρείας // 1597 Κεσαρείας.

πρός με. 12 εἶπε¹⁶ δὲ μοι τὸ Πνεῦμά, συνελθεῖν αὐτοῖς, μηδὲν διακρίνόμενον· ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἕξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσῆλθομεν¹⁷ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός, 13 ἀπήγγειλέ¹⁸ τε¹⁹ ἡμῖν πῶς εἶδε²⁰ τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Ἄποστείλον εἰς Ἰόππην ἄνδρας,²¹ καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, 14 ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς σέ, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς²² ὁ οἶκός σου. 15 ἐν δὲ τῷ²³ ἄρξασθαί με λαλεῖν, ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτοῦς, ὥσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. 16 ἐμνήσθην²⁴ δὲ τοῦ ῥήματος Κυρίου,²⁵ ὡς ἔλεγεν,²⁶ Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. 17 εἰ οὖν τὴν ἴσιν δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν,²⁷ πιστεύσασι ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν,²⁸ ἐγὼ δὲ²⁹ τίς ἡμῖν δυνατὸς κωλύσαι τὸν Θεόν; 18 ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἠσύχασαν,³⁰ καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν, λέγοντες, Ἄραγε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωὴν.

19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ, διήλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ

¹⁶11:12 εἶπε // 1573 εἶπεν.

¹⁷11:12 εἰσῆλθομεν // 1719 εἰσῆλθωμεν.

¹⁸11:13 ἀπήγγειλέ // 1573 ἀπήγγειλέν.

¹⁹11:13 τε // 1725 δὲ.

²⁰11:13 εἶδε // 1573 εἶδεν.

²¹11:13 ἄνδρας // 1725 omit.

²²11:14 πᾶς // 1727 omits πᾶς.

²³11:15 τῷ // 1727 τὸ.

²⁴11:16 ἐμνήσθην // 1719 ἐμνήσθησθην.

²⁵11:16 τοῦ ῥήματος Κυρίου // 1727 ῥήματος τοῦ Κυρίου.

²⁶11:16 ἔλεγεν // 1725 adds οὐκ.

²⁷11:17 ἡμῖν // 1719 adds τοῖς.

²⁸11:17 Χριστόν // 1725 omit.

²⁹11:17 δὲ // 1597, 1727 omit.

³⁰11:18 ἠσύχασαν // 1719 εἰσύχασαν, another hand corrects this.

μόνον Ἰουδαίους. 20 ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι,³¹ οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν, ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. 21 καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν· πολὺς τε ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. 22 Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱερουσαλύμοις περὶ αὐτῶν· καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρναβᾶν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας· 23 ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῆ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν³² τῷ κυρίῳ· 24 ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης³³ Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως. καὶ προσετέθη ὄχλος ἰκανὸς τῷ Κυρίῳ. 25 ἐξῆλθε³⁴ δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας ἀναζητῆσαι Σαῦλον, καὶ εὐρῶν αὐτὸν³⁵ ἤγαγεν αὐτὸν³⁶ εἰς Ἀντιόχειαν. 26 ἐγένετο δὲ αὐτοῖς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν³⁷ τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἰκανόν, χρηματίσαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς.³⁸ 27 Ἐν ταύταις³⁹ δὲ⁴⁰ ταῖς ἡμέραις κατήλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν· 28 ἀναστὰς δὲ εἰς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαθος, ἐσήμανε διὰ τοῦ Πνεύματος, λιμὸν μεγάλην μέλλειν ἔσσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. 29 τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς ἠύπορείτό⁴¹ τις, ὥρισαν⁴² ἕκαστος αὐτῶν⁴³ εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς·

³¹11:20 Κυρηναῖοι // 1719 Κυριναῖοι.

³²11:23 προσμένειν // 1719 μείναι // 1727 προμένειν.

³³11:24 πλήρης // 1597 πλήρεις.

³⁴11:24 ἐξῆλθε // 1573 ἐξῆλθεν.

³⁵11:25 αὐτὸν¹ // 1725 omit.

³⁶11:25 αὐτὸν² // 1719, 1725, 1727 omit.

³⁷11:26 ἐν // 1597, 1719, 1724, 1727 omit.

³⁸11:26 Χριστιανούς // 1719 Χρηστιανούς.

³⁹11:27 ταύταις // 1719 ταύτας.

⁴⁰11:27 δὲ // 1724 omit.

⁴¹11:29 ἠύπορείτό // 1573, 1597, 1725 εὐπορείτό // 1719, 1724 εὐπορείτέ.

⁴²11:29 ὥρισαν // 1719 ὥρισεν.

⁴³11:29 αὐτῶν // 1724 αὐτὸν.

30 ὃ καὶ ἐποίησαν, ἀποστείλαντες⁴⁴ πρὸς τοὺς⁴⁵ πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρναβᾶ καὶ Σαύλου.

---

⁴⁴11:30 ἀποστείλαντες // 1724 ἀποστέλλοντες.

⁴⁵11:30 πρὸς τοὺς // 1725 omit.

Chapter 12

1 Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. 2 ἀνείλε δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρα. 3 καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν ἐστι τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον· ἦσαν δὲ¹ ἡμέραι τῶν ἀζύμων· 4 ὃν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακὴν, παραδοὺς τέσσαρσι² τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. 5 ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενωῶς γινομένη³ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ.

5 ὅτε δὲ ἔμελλεν⁴ αὐτὸν προάγειν⁵ ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος⁶ μεταξύ δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος ἀλύσει δυοῖ,⁷ φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. 7 καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου⁸ ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, Ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. 8 εἶπε⁹ τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν,¹⁰ Περίζωσαι,¹¹ καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου· ἐποίησε δὲ οὕτω.¹² καὶ λέγει αὐτῷ, Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει¹³ μοι. 9 καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει¹⁴

---

¹12:3 δὲ // 1573 adds αἱ // 1719 adds οἱ.

²12:4 τέσσαρσι // 1719 τέσσαρσιν.

³12:5 γινομένη // 1719 γενομένη.

⁴12:6 ἔμελλεν // 2191 ἤμελλεν.

⁵12:6 προάγειν // 1724 προάγει.

⁶12:6 κοιμώμενος // 1719 κειμωμένος.

⁷12:6 δυοῖ // 1724 δυοῖν.

⁸12:7 Κυρίου // 1573, 1719 omit.

⁹12:8 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.

¹⁰12:8 ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν // 2191 πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος.

¹¹12:8 Περίζωσαι // 1597 Περίζωσε.

¹²12:8 οὕτω // 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 οὕτως.

¹³12:8 ἀκολούθει // 1719 ἀκολούθη.

¹⁴12:9 ἠκολούθει // 1719 ἠκολούθη.

αὐτῷ· καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστὶ τὸ γινόμενον¹⁵ διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει¹⁶ δὲ ὄραμα βλέπειν. διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν, τὴν 10 φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτη ἠνοίχθη αὐτοῖς· καὶ ἐξελθόντες προῆλθον¹⁷ ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. 11 καὶ ὁ Πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπε,¹⁸ Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλε Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό¹⁹ με ἐκ χειρὸς Ἑρώδου καὶ²⁰ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. 12 συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν²¹ ἱκανοὶ συνηθροισμένοι²² καὶ προσευχόμενοι.

13 Κρούσαντος δὲ τοῦ Πέτρου αὐτοῦ τὴν θύραν²³ τοῦ πυλῶνος, προσῆλθε²⁴ παιδίσκη ὑπακοῦσαι, ὀνόματι Ῥόδη· 14 καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ᾔνοιξε τὸν πυλῶνα, εἰσοδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. 15 οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον, Μαίνη· ἡ δὲ διῖσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον, Ὁ ἄγγελός αὐτοῦ ἐστίν.²⁵ 16 ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν. 17 κατασεισας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ²⁶ σιγᾶν, διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ²⁷ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ²⁸ τῆς φυλακῆς. εἶπέ²⁹ δὲ, Ἀπαγγείλατε

¹⁵12:9 γινόμενον // 1597, 1719, 1725 γενόμενον.

¹⁶12:9 ἐδόκει // 1719 ἐδόκη.

¹⁷12:10 προῆλθον // 1719 προσῆλθον.

¹⁸12:11 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.

¹⁹12:11 ἐξείλετό // 1597 ἐρρύσατό.

²⁰12:11 καὶ // 1724 ἐκ.

²¹12:12 ἦσαν // 1719 σαν, corrected to ἦσαν by another hand.

²²12:12 συνηθροισμένοι // 1597 συνηθρισμένοι.

²³12:13 θύραν // 1727 θύρα.

²⁴12:13 προσῆλθε // 1573 προσῆλθεν.

²⁵12:15 οἱ δὲ ἔλεγον, Ὁ ἄγγελός αὐτοῦ ἐστίν. // 1719 omit.

²⁶12:17 χειρὶ // 1727 adds τοῦ.

²⁷12:17 ὁ // 1725 omit.

Ἰακώβω καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον.

18 Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ

Πέτρος ἐγένετο. 19 Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὐρῶν, ἀνακρίνας τοὺς

φύλακας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι· καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν

διέτριβεν. 20 Ἦν δὲ ὁ ³⁰Ἡρώδης θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν³¹

δε³² παρήσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως,

ἤτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν³³ χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς.

21 τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ο³⁴ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα³⁵ βασιλικὴν, καὶ καθίσας³⁶

ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. 22 ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει,³⁷ Θεοῦ φωνῆ³⁸ καὶ

οὐκ ἀνθρώπου. 23 παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν³⁹ αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἀνθ' ὧν οὐκ

ἔδωκε⁴⁰ τὴν⁴¹ δόξαν τῷ Θεῷ· καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος,⁴² ἐξέψυξεν.⁴³ 24 Ὁ δὲ

λόγος τοῦ Θεοῦ ἠὔξανε⁴⁴ καὶ ἐπληθύνετο. 25 Βαρναβᾶς δὲ καὶ Σαῦλος⁴⁵ ὑπέστρεψαν

²⁸12:17 ἐκ // 1724 adds ἀπὸ.

²⁹12:17 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.

³⁰12:20 ὁ // 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

³¹12:20 ὁμοθυμαδὸν // 1719 ὁμοθυμαδων.

³²12:20 δε² // 1725, 1727 τὲ.

³³12:20 τὴν // 1724 omit.

³⁴12:21 ὁ // 1724 omit.

³⁵12:21 ἐσθῆτα // 1719 αἰσθητα.

³⁶12:21 καθίσας // 1719 καθήσας.

³⁷12:22 ἐπεφώνει // 1719 ἐπεφώνη.

³⁸12:22 Θεοῦ φωνῆ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191 φωνῆ Θεοῦ.

³⁹12:23 ἐπάταξεν // 2191 ἐπάτακεν.

⁴⁰12:23 ἔδωκε // 1724 ἔδωκεν.

⁴¹12:23 τὴν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

⁴²12:23 σκωληκόβρωτος // 1719 σκωλυκόβρωτος.

⁴³12:23 ἐξέψυξεν // 1724 ἐξεπνευσεν // 1727 ἐξέψυξε.

⁴⁴12:24 ἠὔξανε // 1719 ἠᾶξανε.

⁴⁵12:25 Σαῦλος // 1597 Παῦλος.

ἐξ⁴⁶ Ἱερουσαλήμ, πληρώσαντες⁴⁷ τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

---

⁴⁶12:25 ἐξ // 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 εἰς.

⁴⁷12:25 Βαρναβᾶς δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλήμ πληρώσαντες // 1727 ὑπέστρεψαν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς ἀντίοχειαν πληρώσαντες.

Chapter 13

1 Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὃ τε Βαρναβᾶς καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μανανῆν τε Ἡρώδου τοῦ τετραάρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος.

2 λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων, εἶπε¹ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Ἄφορίσατε δὴ μοι τὸν τε² Βαρναβᾶν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. 3 τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι, καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς,³ ἀπέλυσαν. 4 Οὗτοι μὲν οὖν⁴ ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, κατήλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν, ἐκεῖθεν⁵ τε⁶ ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον, 5 καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι,⁷ κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. 6 διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, εὗρον τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαριησοῦς,⁸ 7 ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ· οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον, ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 8 ἀντίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος· οὕτω⁹ γὰρ μεθερμηνεύεται¹⁰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. 9 Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν

¹13:2 εἶπε // 1724 εἶπεν.

²13:2 τε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

³13:3 τὰς χεῖρας αὐτοῖς, // 1597, 1727 αὐτοῖς τὰς χεῖρας.

⁴13:4 οὖν // 1719, 1725 omit.

⁵13:4 ἐκεῖθεν // 1597 κάκεῖθεν.

⁶13:4 τε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191 δέ.

⁷13:5 Σαλαμῖνι // 1719 Σαλαμῖνη εὐθύς.

⁸13:6 Βαριησοῦς // 1573 Βάριανα.

⁹13:8 οὕτω // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 οὕτως.

¹⁰13:8 μεθερμηνεύεται // 1719 μεθερμηνεύετε.

10 εἶπεν, ὦ πλήρης ¹¹παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ¹²ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύση ¹³διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας; 11 καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ τοῦ ¹⁴Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔση τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. παραχρῆμά δὲ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει ¹⁵χειραγωγούς. 12 τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς, ἐπίστευσεν, ἐκπλησσομένου ¹⁶ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου.

13 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου ¹⁷οἱ περὶ τὸν Παῦλον, ἦλθον ¹⁸εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας. Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ¹⁹ἀπ' αὐτῶν, ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. 14 αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης, παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἐκάθισαν. 15 μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυναγωγοὶ πρὸς αὐτοὺς, ²⁰λέγοντες, ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ ἐστι ²¹λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. 16 ἀναστὰς δὲ Παῦλος, καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ, εἶπεν, ἄνδρες Ἰσραηλίται, καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε. 17 ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ²²ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὑψώσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῆ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ

¹¹13:10 πλήρης // 1719 πλήρις.

¹²13:10 διαβόλου // 1724 διαβόλλου.

¹³13:10 παύση // 1719 παύσει.

¹⁴13:11 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

¹⁵13:11 ἐζήτει // 1724 ἐζήτη.

¹⁶13:12 ἐκπλησσομένου // 1725 ἐκπληττόμενος.

¹⁷13:13 Πάφου // 1597 Πάμφου.

¹⁸13:13 ἦλθον // 1725 ἔλθον.

¹⁹13:13 ἀποχωρήσας // 2191 ἀποχωρίσας.

²⁰13:15 οἱ ἀρχισυναγωγοὶ πρὸς αὐτοὺς // 1724, 1725 πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχισυναγωγοί.

²¹13:15 ἐστι // 1573 ἐστιν.

²²13:17 Ἰσραὴλ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

βραχίονος²³ ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. 18 καὶ ὡς τεσσαρακονταετῆ χρόνον
 ἐτροποφόρησεν²⁴ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ· 19 καὶ καθελῶν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῆ Χανάαν,
 κατεκληροδότησεν²⁵ αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. 20 καὶ μετὰ ταῦτα,²⁶ ὡς ἔτεσι
 τετρακοσίοις καὶ πενήκοντα, ἔδωκε κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου· 21 κάκειθεν
 ἤτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς²⁷
 Βενιαμίν, ἔτη τεσσαράκοντα· 22 καὶ μεταστήσας αὐτὸν, ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν Δαβίδ εἰς
 βασιλέα,²⁸ ᾧ καὶ εἶπε²⁹ μαρτυρήσας,³⁰ Εὗρον Δαβίδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν
 καρδίαν³¹ μου, ὃς ποιήσει³² πάντα τὰ θελήματά μου. 23 τούτου ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ
 σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγειρε τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα³³ Ἰησοῦν,³⁴ 24 προκηρύξαντος
 Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ.³⁵
 25 ὡς δὲ ἐπλήρου οἱ Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγε,³⁶ Τίνα με ὑπονοεῖτε³⁷ εἶναι; οὐκ
 εἰμὶ ἐγώ. ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμὲ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι.
 26 ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν³⁸ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἡμῖν

²³13:17 βραχίονος // 1597 βραχίωνος.

²⁴13:18 ἐτροποφόρησεν // 1573, 1719 ἐτροφοφόρησεν // 2191 ἐτροποφόρ.

²⁵13:19 κατεκληροδότησεν // 1719 κατεκληρονησεν // 1724 κατεκληρονόμησεν
 // 1573, 1597, 1725, 1727, 2191 κατεκληρονόμησεν.

²⁶13:20 ταῦτα // 1724 ταῦται second hand adds another τ.

²⁷13:21 φυλῆς // 1719 φυλῆ.

²⁸13:21 βασιλέα // 1719 βασιλειεύ.

²⁹13:22 εἶπε // 1724 εἶπεν.

³⁰13:22 μαρτυρήσας // 1719 μαρτυρίσας.

³¹13:22 καρδίαν // 1724 καρδίας.

³²13:22 ὃς ποιήσει // 1719 ὃς καὶ ἐποιήσεν.

³³13:23 σωτῆρα // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 σωτηρίαν.

³⁴13:23 Ἰησοῦν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

³⁵13:24 παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 τῷ ἸΗλ.

³⁶13:25 ἔλεγε // 1719 ἔλεγεν.

³⁷13:25 ὑπονοεῖτε // 1719 ὑπονοεῖται.

³⁸13:26 ὑμῖν // 1719 ἡμῖν.

ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης³⁹ ἀπεστάλη. 27 οἱ γὰρ κατοικοῦντες⁴⁰ ἐν⁴¹ Ἱερουσαλήμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας, κρίναντες⁴² ἐπλήρωσαν· 28 καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες, ἤτήσαντο⁴³ Πιλάτον⁴⁴ ἀναιρεθῆναι αὐτόν. 29 ὡς δὲ ἐτέλεσαν ἅπαντα⁴⁵ τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. 30 ὁ δὲ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, 31 ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβάσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινες εἰσι⁴⁶ μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. 32 καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην,⁴⁷ ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐκπεπλήρωκε⁴⁸ τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν, ἀναστήσας⁴⁹ Ἰησοῦν· 33 ὡς⁵⁰ καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται, Υἱὸς μου εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. 34 ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἶρηκεν, Ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαβὶδ τὰ πιστά. 35 διό καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, Οὐ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. 36 Δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Θεοῦ βουλή, ἐκοιμήθη, καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδε⁵¹ διαφθοράν· 37 ὃν δὲ ὁ Θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδε⁵² διαφθοράν.

³⁹13:26 ταύτης // 1725 adds ἐξ.

⁴⁰13:27 κατοικοῦντες // 1724 κατοικῶντες.

⁴¹13:27 ἐν // 1725 εἰς // 1727 omit.

⁴²13:27 κρίναντες // 1724 κρίνοντες.

⁴³13:28 ἤτήσαντο // 1719 ἠτιχούσαντο.

⁴⁴13:28 Πιλάτον // 1719 Πιλάτων.

⁴⁵13:29 ἅπαντα // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 πάντα.

⁴⁶13:31 εἰσι // 1573 εἰσιν.

⁴⁷13:32 γενομένην // 1597 γινομένην // 1724 γενομένον.

⁴⁸13:32 ἐκπεπλήρωκε // 1724 ἐκπεπλήρωκεν.

⁴⁹13:32 ἀναστήσας // 1725 adds τόν.

⁵⁰13:33 ἀναστήσας Ἰησοῦν ὡς // 1727 EXPL ἀναστήσας Ἰη· [2] 33 ὡς.

⁵¹13:36 εἶδε // 1573, 1724 εἶδεν.

⁵²13:37 εἶδε // 1573, 1724 εἶδεν.

38 Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεις ἀμαρτιῶν καταγγέλλεται· 39 καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε⁵³ ἐν τῷ⁵⁴ νόμῳ Μωσέως⁵⁵ δικαιωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται.⁵⁶ 40 βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ⁵⁷ ἐφ' ὑμᾶς⁵⁸ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις, 41 Ἴδετε,⁵⁹ οἱ καταφρονηταί,⁶⁰ καὶ θαυμάσατε⁶¹ καὶ ἀφανίσθητε· ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον⁶² ᾧ⁶³ οὐ μὴ πιστεύσητε,⁶⁴ ἂν τις⁶⁵ ἐκδιηγῆται⁶⁶ ὑμῖν.

42 Ἐξιόντων δὲ⁶⁷ ἐκ τῆς⁶⁸ συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, παρεκάλουν τὰ ἔθνη⁶⁹ εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα.⁷⁰ 43 λυθείσης⁷¹ δὲ τῆς συναγωγῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων⁷² τῷ⁷³ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾶ· οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς,⁷⁴ ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν⁷⁵ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ.

⁵³13:39 ἠδυνήθητε // 1597, 1719 ἐδυνήθητε // 1724 ἠδυνήθηος.

⁵⁴13:39 τῷ // 1725 omit.

⁵⁵13:39 Μωσέως // 1573, 1597, 1725 Μωυσέως.

⁵⁶13:39 δικαιούται // 1719 δικαιούτε.

⁵⁷13:40 ἐπέλθῃ // 1719 ἐπέλθοι.

⁵⁸13:40 ὑμᾶς // 1719 ἡμᾶς.

⁵⁹13:41 Ἴδετε // 1719 Ἰδεταί.

⁶⁰13:41 καταφρονηταί // 1719 καταφρονειταί.

⁶¹13:41 θαυμάσατε // 1597 adds θαυμάσαι.

⁶²13:41 ἔργον // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

⁶³13:41 ᾧ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 ὄ.

⁶⁴13:41 ἔργον ᾧ οὐ μὴ πιστεύσητε // 1727 ὁ οὐ μὴ πιστεύσηται.

⁶⁵13:41 τις // 1719 omit.

⁶⁶13:41 ἐκδιηγῆται // 1573 ἐκδιηγείται // 1724 ἐκδιηγῆτε.

⁶⁷13:42 δὲ // 1597, 2191 adds αὐτῶν.

⁶⁸13:42 ἐκ τῆς // 1727 αὐτῶν ἐκ τῆς.

⁶⁹13:42 τὰ ἔθνη // 1719 omit.

⁷⁰13:42 ταῦτα // 1573, 1724 omit.

⁷¹13:42 λυθείσης // 1724 λυθήσης.

⁷²13:43 προσηλύτων // 1719 προσηλλήτων.

⁷³13:43 τῷ // 2191 omit, added in above word by another hand.

⁷⁴13:43 αὐτοῖς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

44 Τῷ δὲ⁷⁶ ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 45 ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους, ἐπλήσθησαν ζήλου,⁷⁷ καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λαλουμένοις, ἀντιλέγοντες καὶ⁷⁸ βλασφημοῦντες· 46 παρρησιασάμενοι⁷⁹ δὲ ὁ⁸⁰ Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπον, Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε⁸¹ αὐτὸν, καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε⁸² ἑαυτοὺς⁸³ τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. 47 οὕτω γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν⁸⁴ ὁ Κύριος, Τέθεικά⁸⁵ σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε⁸⁶ εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. 48 ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον⁸⁷ τὸν λόγον⁸⁸ τοῦ Κυρίου,⁸⁹ καὶ⁹⁰ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, 49 διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου δι'⁹¹ ὅλης τῆς χώρας. 50 οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν⁹² τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως,⁹³ καὶ ἐπήγειραν

⁷⁵13:43 αὐτοὺς ἐπιμένειν // 1573 αὐτοὺς ἐπιμένην // 1725 ἐπιμένειν αὐτοὺς.

⁷⁶13:44 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 τε.

⁷⁷13:45 ζήλου // 1724 ζήλω.

⁷⁸13:45 ἀντιλέγοντες καὶ // 2191 omit.

⁷⁹13:46 παρρησιασάμενοί // 2191 παρρησιασάμενοι corrected by another hand.

⁸⁰13:46 ὁ // 1727 omit.

⁸¹13:46 ἀπωθεῖσθε // 1597 ἀποθεῖσθε.

⁸²13:46 κρίνετε // 1719 κρίνεται.

⁸³13:46 ἑαυτοὺς // 1719 αὐτοὺς corrected by another hand.

⁸⁴13:47 ἐντέταλται ἡμῖν // 1597, 1719, 1727 ἡμῖν ἐντέταλται.

⁸⁵13:47 Τέθεικά // 1719, 1724 Τέθηκά.

⁸⁶13:47 σε // 1597 σαι.

⁸⁷13:48 ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον // 1597 ἔχαιρε, καὶ ἐδόξαζον // 1724 ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζε // 1719, 1727 ἔχαιρε, καὶ ἐδόξαζε.

⁸⁸13:48 τὸν λόγον // 1719 omit, λόγον added in superscript.

⁸⁹13:48 Κυρίου // 1597, 1719, 1727 θεοῦ.

⁹⁰13:48 καὶ // 1719 omit.

⁹¹13:48 δι' // 1719 καθ'.

⁹²13:50 παρώτρυναν // 1724 παρότρυναν.

⁹³13:50 πόλεως // 1719 πόλεος.

διωγμὸν⁹⁴ ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ⁹⁵ τὸν⁹⁶ Βαρναβάν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. 51 οἱ δὲ ἐκτιναζόμενοι τὸν κοινορτὸν⁹⁷ τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτοὺς, ἦλθον εἰς Ἰκόνιον, 52 οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος Ἁγίου.

---

⁹⁴13:50 διωγμὸν // 1597, 1727 adds μέγαν.

⁹⁵13:50 καὶ // 1719 omit.

⁹⁶13:50 τὸν // 2191 omit.

⁹⁷13:51 κοινορτὸν // 1597, 1719, 1727 adds ἀπό.

Chapter 14

1 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ, κατὰ τὸ αὐτὸ¹ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε² πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων³ πολὺ πλῆθος.⁴ 2 οἱ δὲ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς⁵ ψυχὰς τῶν ἔθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. 3 ἱκανὸν μὲν⁶ οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ⁷ διδόντι⁸ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. 4 ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως· καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. 5 Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἔθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι⁹ αὐτούς, 6 συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καὶ Δέρβην,¹⁰ 7 καὶ τὴν περίχωρον, κάκεῖ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι.

8 Καὶ τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις¹¹ ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε περιεπεπατήκει.¹² 9 οὗτος ἤκουε¹³ τοῦ Παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας αὐτῷ, καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι,¹⁴ 10 εἶπε¹⁵

¹14:1 αὐτὸ // 1724 αὐτῷ.

²14:1 ὥστε // 1719 ὥτιστε.

³14:1 Ἑλλήνων // 1719 Ἑλήνων corrected by another hand.

⁴14:1 πολὺ πλῆθος // 1597, 1724 πλῆθος πολὺ.

⁵14:2 τὰς // 1597 omit.

⁶14:3 μὲν // 1724 omit.

⁷14:3 καὶ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 omit.

⁸14:3 διδόντι // 1727 διδοῦντι.

⁹14:5 λιθοβολῆσαι // 1719 λιθοβολίσαι.

¹⁰14:7 Δέρβην // 1724 Δέρβεν.

¹¹14:8 Λύστροις // 1719 λύστρ, another hand adds οἰς in superscript.

¹²14:8 περιεπεπατήκει // 1719 περιπατίζει.

¹³14:8 ἤκουε // 2191 ἤκουαε.

¹⁴14:9 σωθῆναι // 1597 σωσωθῆναι.

¹⁵14:10 εἶπε // 1573, 1724 εἶπεν.

μεγάλη τῇ φωνῇ,¹⁶ Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. καὶ ἤλλετο¹⁷ καὶ περιεπάτει.
 11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες¹⁸ ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπήραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ
 λέγοντες, Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς· 12 ἐκάλουν τε¹⁹ τὸν
 μὲν Βαρναβᾶν, Δία· τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου.²⁰
 13 ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ
 τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε²¹ θύειν. 14 ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι
 Βαρναβᾶς καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰσεπήδησαν²² εἰς τὸν ὄχλον,
 κρᾶζοντες καὶ λέγοντες, Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; 15 καὶ ἡμεῖς²³ ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν
 ὑμῖν²⁴ ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων²⁵ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν
 Θεὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε²⁶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν
 αὐτοῖς· 16 ὃς ἐν ταῖς παρωχημέναις²⁷ γενεαῖς εἴασε²⁸ πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς
 ὁδοῖς αὐτῶν· 17 καί τοι γε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφήκεν,²⁹ ἀγαθοποιῶν, οὐρανόθεν
 ἡμῖν³⁰ ὑετοῦς διδοῦς³¹ καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς

¹⁶14:10 φωνῇ // 1727 adds σοὶ λέγω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ.

¹⁷14:10 ἤλλετο // 1573, 1719, 1724 ἤλατο // 1597, 1725, 1727, 2191 ἤλλατο.

¹⁸14:11 ἰδόντες // 1719 ἰδώντες.

¹⁹14:12 τε // 2191 δὲ.

²⁰14:12 ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. // 1719 omit.

²¹14:13 ἤθελε // 1573, 1597, 1719 ἤθελον.

²²14:14 εἰσεπήδησαν // 1719, 1724 εἰσεπίδησαν.

²³14:15 ἡμεῖς // 1719 ὑμεῖς corrected to ἡμεῖς by another hand.

²⁴14:15 ἐσμεν ὑμῖν // 1725 ὑμῖν ἐσμεν.

²⁵14:15 τούτων τῶν ματαίων // 1719 τῶν ματαίων τούτων.

²⁶14:15 ἐποίησε // 1719 ἐποίησεν.

²⁷14:16 παρωχημέναις // 1719 παρωχημένες, corrected to παρωχημέναις by another hand.

²⁸14:16 εἴασε // 1597 εἴασαι.

²⁹14:17 ἀφήκεν // 1725 ἀφίκεν.

³⁰14:17 ἡμῖν // 1725 ὑμῖν.

³¹14:17 ὑετοῦς διδοῦς // 1719, 1727 ἡμῖν διδοῦς ὑετοῦς.

καρδίας ἡμῶν. 18 καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς.

19 Ἐπήλθον³² δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους, καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι. 20 κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν,³³ ἀναστὰς εἰσήλθεν³⁴ εἰς τὴν πόλιν· καὶ τῆ ἐπαύριον ἐξῆλθε³⁵ σὺν τῷ Βαρναβᾶ εἰς Δέρβην. 21 εὐαγγελισάμενοί³⁶ τε τὴν πόλιν ἐκείνην, καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν³⁷ Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν· 22 ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς³⁸ εἰσελθεῖν³⁹ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.⁴⁰ 23 χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν, παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. 24 καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν, ἦλθον εἰς τὴν⁴¹ Παμφυλίαν· 25 καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς⁴² Ἀττάλειαν.⁴³ 26 κάκειθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι⁴⁴ τῇ χάριτι⁴⁵ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. 27 παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι

³²14:19 Ἐπήλθον // 1597, 1719 ἀπήλθον.

³³14:20 αὐτὸν τῶν μαθητῶν // 1724 αὐτὸν τῶν μθητῶν, α added by another hand // 1725 τῶν μαθητῶν αὐτὸν.

³⁴14:20 εἰσήλθεν // 1597 εἰσήλθε.

³⁵14:20 ἐξῆλθε // 1719 adds ὁ παῦλος // 1573, 1724 ἐξῆλθεν.

³⁶14:21 εὐαγγελισάμενοί // 1725 εὐαγγελιζόμενοί.

³⁷14:21 21 τὴν // 1725 omit.

³⁸14:22 πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς // 1727 πολλῶν δεῖ ἡμᾶς θλίψεων.

³⁹14:22 ἡμᾶς εἰσελθεῖν // 1719 εἰσελθεῖν ἡμᾶς.

⁴⁰14:22 τοῦ Θεοῦ // 1724 τῶν οὐρανῶν.

⁴¹14:24 τὴν // 1724 τὸν.

⁴²14:25 εἰς // 1597 adds τὴν.

⁴³14:25 Ἀττάλειαν // 1719 Ἀτάλειαν // 1724 Ἀτάλειαν.

⁴⁴14:26 παραδεδομένοι // 1597 παραδεδομένη.

⁴⁵14:26 χάριτι // 1724 χάριτη.

ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. 28 διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

Chapter 15

1 Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς, Ὅτι Ἐὰν μὴ περιτέμνησθε¹ τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως,² οὐ δύνασθε σωθῆναι. 2 γενομένης οὖν³ στάσεως καὶ συζητήσεως⁴ οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾶ πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρναβάν καὶ τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς⁵ Ἱερουσαλήμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. 3 οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες⁶ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ⁷ Σαμάρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἔθνων· καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς. 4 παραγενόμενοι⁸ δὲ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀπεδέχθησαν ὑπὸ⁹ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν¹⁰ πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν¹¹ τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησε μετ' αὐτῶν.¹² 5 ἐξανέστησαν δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες,¹³ λέγοντες, Ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς, παραγγέλλειν¹⁴ τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως.¹⁵

---

¹15:1 περιτέμνησθε // 1724 περιπεριτέμνησθε.

²15:1 Μωϋσέως // 2191 Μωσέως.

³15:2 οὖν // 2191 δέ.

⁴15:2 συζητήσεως // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 ζητήσεως.

⁵15:2 εἰς // 2191 omit.

⁶15:3 προπεμφθέντες // 1597 πεμφθέντες.

⁷15:3 καὶ¹ // 1597, 1719 adds τὴν.

⁸15:4 παραγενόμενοι // 1573 γενόμενοι.

⁹15:4 ὑπὸ // 1724 ἀπὸ.

¹⁰15:4 τῶν² // 1597 omit.

¹¹15:4 ἀνήγγειλάν // 2191 ἀπήγγειλάν.

¹²15:4 αὐτῶν // 1727, 2191 add καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν τιστεως.

¹³15:5 πεπιστευκότες // 1573 πιπεστευκότες // 1727 πεπιστευκότων.

¹⁴15:5 παραγγέλλειν // 1719 παραγγέλειν.

¹⁵15:5 Μωϋσέως // 1725, 2191 Μωσέως.

6 Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου
τούτου. 7 πολλῆς δὲ συζητήσεως¹⁶ γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπε¹⁷ πρὸς¹⁸ αὐτούς,
"Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν¹⁹
ἐξελέξατο²⁰ διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ
πιστεῦσαι. 8 καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς²¹ αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα
τὸ Ἅγιον, καθὼς καὶ²² ἡμῖν. 9 καὶ οὐθὲν διέκρινε μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ
πίστει καθαρίσας²³ τὰς καρδίας αὐτῶν. 10 νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν Θεόν,
ἐπιθεῖναι²⁴ ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς
ἰσχύσαμεν βαστάσαι; 11 ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος²⁵ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ²⁶ πιστεύομεν²⁷
σωθῆναι,²⁸ καθ' ὃν τρόπον κάκεῖνοι. 12 Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον
Βαρναβᾶ καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν²⁹ τοῖς
ἔθνεσι δι' αὐτῶν. 13 μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι³⁰ αὐτούς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος, λέγων, "Ἄνδρες
ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. 14 Συμεὼν ἐξηγήσατο, καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν
ἐξ ἔθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 15 καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν

¹⁶15:7 συζητήσεως // 1719 ζητήσεως.

¹⁷15:7 εἶπε // 1573, 1719 εἶπεν.

¹⁸15:7 πρὸς // 1719 omit.

¹⁹15:7 ἡμῖν // 1725 ὑμῖν.

²⁰15:7 ἐξελέξατο // 1573 ἐξολέξατο.

²¹15:8 δοὺς // 2191 δοῦναι.

²²15:8 καὶ // 1719 adds ἐν.

²³15:9 καθαρίσας // 1719 καθαρῆσας.

²⁴15:10 ἐπιθεῖναι // 1573, 1597, 1725, 1727 ἐπιθῆναι.

²⁵15:11 χάριτος // 1725 adds τοῦ.

²⁶15:11 χάριτος Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ // 1573, 1727, 2191 omit // 1597, 1719, 1724, 1725 omit Χριστοῦ only.

²⁷15:11 πιστεύομεν // 1719 πιστεύωμεν.

²⁸15:11 σωθῆναι // 1725 σωθεῖναι.

²⁹15:12 ἐν // 1727 omits ἐν.

³⁰15:13 σιγῆσαι // 1597, 1719 σιγήσαι.

προφητῶν, καθὼς γέγραπται, 16 Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκητὴν Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν· καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω,³¹ καὶ ἀνορθώσω αὐτήν· 17 ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς· λέγει Κύριος οἱ ποιῶν ταῦτα πάντα.³² 18 γνωστὰ ἅπ' αἰῶνος ἐστι τῷ Θεῷ³³ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.³⁴ 19 διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν³⁵ ἐπὶ τὸν Θεόν.³⁶ 20 ἀλλὰ³⁷ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς³⁸ τοῦ ἀπέχεσθαι³⁹ ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. 21 Μωσῆς⁴⁰ γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει⁴¹ ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος.

22 Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς⁴² πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ⁴³ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾶ, Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον⁴⁴ Βαρσαβᾶν,⁴⁵ καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, 23 γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε, Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι

³¹15:16 ἀνοικοδομήσω // 1573 οικοδομήσω.

³²15:17 ταῦτα πάντα // 1597 πάντα ταῦτα.

³³15:18 Θεῷ // 1573 κυριῷ.

³⁴15:18 τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ // 1724 τὰ ἔργα αὐτοῦ τῷ Θεῷ πάντα.

³⁵15:19 ἐπιστρέφουσιν // 1719 ἐπιστρέφοσιν, u is in superscript.

³⁶Manuscript 2289 begins in 15:19 starting with τὸν Θεόν,

³⁷15:20 ἀλλὰ // 1597, 1719, 1725 ἀλλ'.

³⁸15:20 αὐτοῖς // 2289 omit.

³⁹15:20 ἀπέχεσθαι // 1573 ἀπέχεσθε.

⁴⁰15:21 Μωσῆς // 1573, 1597, 1719, 1727 Μωυσῆς.

⁴¹15:21 ἔχει // 1724 ἔχειν.

⁴²15:22 τοῖς // 1725 omit.

⁴³15:22 τῷ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 omit.

⁴⁴15:22 ἐπικαλούμενον // 2191 καλούμενον.

⁴⁵15:22 Βαρσαβᾶν // 1727 Βαρσαββᾶν.

καὶ οἱ ἀδελφοὶ, τοῖς κατὰ τὴν⁴⁶ Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἔθνων, χαίρειν. 24 ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες⁴⁷ ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες περιτέμνεσθαι καὶ τηρεῖν τον νόμον, οἷς οὐ διεστείλάμεθα· 25 ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν,⁴⁸ ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρναβᾶ καὶ Παύλῳ, 26 ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 27 ἀπεστάλακαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν, καὶ αὐτοὺς⁴⁹ διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. 28 ἔδοξε γὰρ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλεον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν τῶν ἐπιτάγην τούτων,⁵⁰ 29 ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων,⁵¹ καὶ αἵματος καὶ πνικτῶν καὶ πορνείας· ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς, εὖ πράξετε⁵² ἔρρωσθε.

30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν· καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν⁵³ τὴν ἐπιστολὴν. 31 ἀναγνόντες δὲ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. 32 Ἰούδας δὲ⁵⁴ καὶ Σιλᾶς, καὶ αὐτοὶ προφήται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ἐπεστήριξαν.⁵⁵ 33 ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ⁵⁶ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. 34 ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτοῦ.⁵⁷

⁴⁶15:23 τὴν // 1725, 2289 omit.

⁴⁷15:24 ἐξελθόντες // 1724 ἐξελθόντες.

⁴⁸15:25 γενομένοις ὁμοθυμαδόν // 1597 ὁμοθυμαδόν γενομένοις.

⁴⁹15:27 αὐτοὺς // 1724 τοὺς.

⁵⁰15:28 τῶν ἐπιτάγην τούτων // 1597 τούτων τῶν ἐπιτάγην.

⁵¹15:29 εἰδωλοθύτων // 1727 εἰδωλοθύτου.

⁵²15:29 πράξετε // 1597 πράξατε.

⁵³15:31 ἐπέδωκαν // 1597 ἔδωκαν.

⁵⁴15:32 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 τὲ.

⁵⁵15:32 ἐπεστήριξαν // 2289 ἐπεστήρηξαν.

⁵⁶15:33 ἀπὸ // 1597 ἀπὸ.

⁵⁷15:34 ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτοῦ. // 1573, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 omit.

35 Παῦλος δὲ⁵⁸ καὶ Βαρναβᾶς διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι, μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.⁵⁹

36 Μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας εἶπε⁶⁰ Παῦλος πρὸς⁶¹ Βαρναβᾶν, Επιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι.⁶² 37 Βαρναβᾶς δὲ ἐβούλεύσατο⁶³ συμπαραλαβεῖν τὸν⁶⁴ Ἰωάννην τὸν καλούμενον Μᾶρκον· 38 Παῦλος δὲ ἤξιου, τὸν ἀποστάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας, καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ⁶⁵ ἔργον, μὴ συμπαραλαβεῖν⁶⁶ τοῦτον. 39 ἐγένετο οὖν παροξυσμὸς, ὥστε ἀποχωρισθῆναι⁶⁷ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν τε Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον ἐκπεύσαι εἰς Κύπρον· 40 Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν ἐξῆλθε, παραδοθεὶς τῇ χάριτι⁶⁸ τοῦ Θεοῦ ὑπὸ⁶⁹ τῶν ἀδελφῶν. 41 διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ⁷⁰ Κιλικίαν,⁷¹ ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

⁵⁸15:35 δὲ // 2289 ἐ.

⁵⁹15:35 Κυρίου // 1724 Ἰησοῦ.

⁶⁰15:36 εἶπε // 1573 εἶπεν.

⁶¹15:36 πρὸς // 1719 adds τὸν.

⁶²15:37 ἔχουσι // 1724 ἔχουσιν.

⁶³15:37 ἐβούλεύσατο // 1573 ἐβούλεύσαντω

⁶⁴15:37 τὸν¹ // 1719 omit // 1597, 1725, 1727, 2289 καὶ.

⁶⁵15:38 τὸ // 1573 τὸν.

⁶⁶15:38 συμπαραλαβεῖν // 1573 παραλαβεῖν.

⁶⁷15:39 ἀποχωρισθῆναι // 1597, 1725, 2289 χωρισθῆναι.

⁶⁸15:40 χάριτι // 1719 χάρητι.

⁶⁹15:40 ὑπὸ // 1725 ἀπὸ.

⁷⁰15:41 καὶ // 1724 τὴν.

⁷¹15:41 Κιλικίαν // 1573 Κηλικίαν // 1719 Κυλικίαν.

Chapter 16

1 Κατήντησε δε¹ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν· καὶ ἰδοὺ μαθητῆς τις ἦν ἐκεῖ, ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἑλληνοσ· 2 ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. 3 τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἤδεισαν² γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι Ἑλλην ὑπῆρχεν. 4 ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα³ ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν⁴ ἐν Ἱεροσολήμ. 5 αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο⁵ τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσσευον⁶ τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν.

6 Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν⁷ καὶ τὴν Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, 7 ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπείραζον⁸ κατὰ τὴν Βιθυνίαν⁹ πορεύεσθαι· καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα. 8 παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν, κατέβησαν¹⁰ εἰς Τρωάδα. 9 καὶ ὄραμα¹¹ διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ· ἀνὴρ τις ἦν Μακεδῶν¹² ἐστῶς, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων, Διαβάς εἰς¹³ Μακεδονίαν,¹⁴ βοήθησον ἡμῖν. 10 ὡς δὲ τὸ ὄραμα¹⁵ εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν

¹16:1 δὲ // 1727 omits..

²16:3 ἤδεισαν // 1719 ἤδησαν // 1724 εἶδησαν.

³16:4 κεκριμένα // 1597 κεκρυμένα.

⁴16:4 τῶν // 1727 omit.

⁵16:5 ἐστερεοῦντο // 1573 ἐστερεοῦντων.

⁶16:5 ἐπερίσσευον // 1719 ἐπερίσειον // 1724 ἐπερίσειεν.

⁷16:6 Φρυγίαν // 1727 τὴν παμφυλίαν.

⁸16:7 κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπείραζον // 1573 omit.

⁹16:7 Βιθυνίαν // 1597 Βυθυνίαν // 1719 Βυθυνίαν.

¹⁰16:8 κατέβησαν // 1724 κατέκατέβησαν.

¹¹16:9 ὄραμα // 1573, 1719 (corrected by another hand), 1724 ὄραμα.

¹²16:9 Μακεδῶν // 1719 Μακαιδῶν.

¹³16:9 εἰς // 1725, 2289 adds τὴν.

ἐξελεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν,¹⁶ συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Κύριος εὐαγγελισασθαι αὐτούς.¹⁷ 11 Ἀναχθέντες οὖν¹⁸ ἀπὸ τῆς Τρωάδος,¹⁹ εὐθυδρομήσαμεν εἰς²⁰ Σαμοθράκην, τῇ τε ἐπιούσῃ εἰς Νεάνπολιν,²¹ 12 ἐκειθὲν τε εἰς Φιλίππους, ἣτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις, κολωνία.²²

Ἦμεν δὲ ἐν ταύτῃ²³ τῇ πόλει διατρίβοντες²⁴ ἡμέρας²⁵ τινάς, 13 τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων²⁶ ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν, οὗ ἐνομιζετο προσευχῆ²⁷ εἶναι, καὶ καθίσαντες²⁸ ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναῖξί²⁹. 14 καὶ τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις,³⁰ πόλεως Θυατείρων,³¹ σεβομένη τὸν Θεόν,³² ἤκουεν ἧς ὁ Κύριος³³ διήνοιξε τὴν καρδίαν, προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. 15 ὡς δὲ ἐβαπτίσθη,³⁴ καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε³⁵ λέγουσα, Εἰ κεκρίκατέ με³⁶ πιστὴν τῷ

¹⁴16:9 Μακεδονίαν // 1573 Μακαιδονίαν // 1719 Μακαιδωνίαν, corrected by another hand.

¹⁵16:10 ὄραμα // 1724 ἔραμα.

¹⁶16:10 Μακεδονίαν // 1573 Μακαιδονίαν // 1719 Μακαιδωνίαν, corrected by another hand.

¹⁷16:10 εὐαγγελισασθαι αὐτούς // 2191 omit.

¹⁸16:11 οὖν // 1719 οδὲ.

¹⁹16:11 Τρωάδος // 1597 Τροάλος.

²⁰16:11 εἰς // 2289 adds τὴν.

²¹16:11 Νεάνπολιν // 1724 ἐνεάνπολιν.

²²16:12 κολωνία // 1719 κολόνεια // 1719 κολώνει edited to κολώνεια by another hand // 2289 κολώνεια.

²³16:12 ταύτη // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 αὐτή.

²⁴16:12 διατρίβοντες // 1573 διαῦτὸν τρίβοντες.

²⁵16:12 ἡμέρας // 1573 adds ἡμέρας.

²⁶16:13 σαββάτων // 1573 σαβάτων.

²⁷16:13 προσευχῆ // 1597 εὐχή.

²⁸16:13 καθίσαντες // 1573 καθήσαντες.

²⁹16:13 γυναῖξί // 2191 γυναῖξιν.

³⁰16:14 πορφυρόπωλις // 1573 πορφυρόπολις // 2191 πορφηρόπωλις.

³¹16:14 Θυατείρων // 1573 Θυατήρων.

³²16:14 σεβομένη τὸν Θεόν // 1597 omit, written in right margin by another hand.

³³16:14 Κύριος // 2289 χριστός.

³⁴16:15 ἐβαπτίσθη // 1719, 1725, 1727, 2289 adds αὐτή.

Κυρίῳ³⁷ εἶναι, εἰσελθόντες³⁸ εἰς τὸν οἶκόν μου, μείνατε· καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς.

16 Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν³⁹ πνεῦμα Πύθωνος ἀπαντῆσαι⁴⁰ ἡμῖν, ἣτις⁴¹ ἐργασίαν πολλὴν παρείχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς,⁴² μαντευομένη. 17 αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν,⁴³ ἔκραζε λέγουσα, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν⁴⁴ ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας. 18 τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. διαπονηθεὶς⁴⁵ δὲ ὁ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας, τῷ πνεύματι εἶπε,⁴⁶ Παραγγέλλω⁴⁷ σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξελεῖν ἀπ' αὐτῆς. καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. 19 Ἴδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς, ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν⁴⁸ Σιλᾶν, εἴλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας· 20 καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς, εἶπον, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες· 21 καὶ καταγγέλλουσιν ἔθῃ ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις οὖσι. ⁴⁹22 Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ⁵⁰ περιρρήξαντες⁵¹ αὐτῶν τὰ ἱμάτια, ἐκέλευον⁵² ῥαβδίσειν· 23 πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς

³⁵16:15 παρεκάλεσε // 1719 παρεκάλεσαι.

³⁶16:15 με // 1719 μοι.

³⁷16:15 τῷ Κυρίῳ // 1573, 1724 omit.

³⁸16:15 εἰσελθόντες // 1573 εἰλ-θόντες (unsure what the fourth letter is).

³⁹16:16 ἔχουσαν // 1573 ἔχοντα.

⁴⁰16:16 ἀπαντῆσαι // 1719 ἀπαντίσαι.

⁴¹16:16 ἣτις // 1719 ἣτος, corrected by the original hand.

⁴²16:16 αὐτῆς // 1573 αὐτοῖς.

⁴³16:17 ἡμῖν // 1719, 1724, 1725 τῷ σίλα.

⁴⁴16:18 καταγγέλλουσιν // 2289 καταγγέλουσιν.

⁴⁵16:18 διαπονηθεὶς // 1724 διαπονοθεὶς.

⁴⁶16:18 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.

⁴⁷16:18 Παραγγέλλω // 2289 Παραγγέλω.

⁴⁸16:19 τὸν // 1724 omit.

⁴⁹16:21 οὖσι // 1573, 1724 οὖσιν.

⁵⁰16:22 στρατηγοὶ // 2289 στραγοὶ corrected by second hand to στρατηγοὶ.

⁵¹16:22 περιρρήξαντες // 2289 περιρήξαντες.

πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τῷ⁵³ δεσμοφύλακι,⁵⁴ ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς· 24 ὃς, παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφώς, ἔβαλεν αὐτούς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. 25 Κατὰ δὲ τοῦ⁵⁵ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευχόμενοι ὕμνουσιν τὸν Θεόν· ἐπηκροῶντο⁵⁶ δὲ αὐτῶν⁵⁷ οἱ δέσμοιοι. 26 ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι⁵⁸ τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου.⁵⁹ ἀνεώχθησαν τε παρακρήμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη.⁶⁰ 27 ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος⁶¹ μάχαιραν ἔμελλεν⁶² ἑαυτὸν ἀναιρεῖν,⁶³ νομίζων ἐκπεφευγέναι⁶⁴ τοὺς δεσμίους. 28 ἐφώνησε⁶⁵ δὲ φωνῇ μεγάλη ὁ Παῦλος λέγων, Μηδὲν πράξης⁶⁶ σεαυτῷ κακόν· ἅπαντες γὰρ ἔσμεν ἐνθάδε. 29 αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε,⁶⁷ καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾷ· 30 καὶ προαγαγὼν αὐτούς ἔξω,⁶⁸ ἔφη, Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; 31 οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον⁶⁹ ἐπὶ τὸν κύριον

⁵²16:22 ἐκέλευον // 1724 ἐκέλεύων.

⁵³16:23 τῷ // 1719 τὸ.

⁵⁴16:23 δεσμοφύλακι // 1573 δεσπότη.

⁵⁵16:25 τὸ // 1573 omit // 2289 ὁ.

⁵⁶16:25 ἐπηκροῶντο // 1597 ἐπικροῶντο // 1719 ἐπηκροῶντων // 2191 ἠκροῶντο.

⁵⁷16:25 αὐτῶν // 1725 omit // 2289 αὐτῷ.

⁵⁸16:26 σαλευθῆναι // 1573 σαλευθ---.

⁵⁹16:26 δεσμοτηρίου // 1719 δεσμοτηρίου.

⁶⁰16:26 ἀνέθη. // 2289 ἀνείθη.

⁶¹16:27 σπασάμενος // 1724 adds δὲ.

⁶²16:27 ἔμελλεν // 1719 ἔμελεν.

⁶³16:27 ἀναιρεῖν // 1719 ἀνελεῖν.

⁶⁴16:27 ἐκπεφευγέναι // 1719 ἐκπεφευτέναι.

⁶⁵16:28 ἐφώνησε // 1573 ἐφώνησεν.

⁶⁶16:28 πράξης // 1573, 1724 πράξεις.

⁶⁷16:29 εἰσεπήδησε // 1724 εἰσεπιδησε.

⁶⁸16:30 ἔξω // 1719 omit.

⁶⁹16:30 Πίστευσον // 1573 Πίστεουσιν.

Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ⁷⁰ ὁ ⁷¹ οἶκός σου. 32 καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ ⁷² τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, σὺν πᾶσι ⁷³ τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 33 καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρήμα· 34 ἀναγαγὼν τε ⁷⁴ αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε τράπεζαν, καὶ ἠγαλλιᾶσατο, ⁷⁵ πανοικεῖ πεπιστευκῶς τῷ Θεῷ.

35 Ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες, Ἐπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ⁷⁶ ἐκείνους. 36 ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμοφύλαξ ⁷⁷ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν ⁷⁸ Παῦλον, ὅτι Ἐπέσταλκαν οἱ στρατηγοὶ, ἵνα ἀπολυθῆτε· νῦν οὖν ἐξελθόντες, πορεύεσθε ⁷⁹ ἐν εἰρήνῃ. 37 ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς, ⁸⁰ Δείραντες ⁸¹ ἡμᾶς ⁸² δημοσίᾳ, ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλαν εἰς φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γάρ· ³⁸ ἀλλὰ ⁸³ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ⁸⁴ ἐξαγαγέτωσαν. ἀπήγγειλαν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδουχοὶ τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ ⁸⁵ ἐφοβήθησαν ⁸⁶ ἀκούσαντες, ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι, ⁸⁷ 39 καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς,

⁷⁰16:31 καὶ² // 1727 adds πᾶς.

⁷¹16:31 ὁ // 1573 omit, added by another hand.

⁷²16:32 αὐτῷ // 1573 αὐτὸν.

⁷³16:32 πᾶσι // 1573 πᾶσιν.

⁷⁴16:34 ἀναγαγὼν τε // 1724 ἀναγογὸν τες.

⁷⁵16:34 ἠγαλλιᾶσατο // 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2289 ἠγαλλιᾶτο.

⁷⁶16:35 ἀνθρώπους // 1727 ἄνδρας.

⁷⁷16:36 δεσμοφύλαξ // 1724 δεσμοφύλαξ.

⁷⁸16:36 τὸν // 1573 omit.

⁷⁹16:36 πορεύεσθε // 1573, 1719 πορεύεσθαι.

⁸⁰16:37 αὐτούς // 2289 αὐτον.

⁸¹16:37 Δείραντες // 1725, 2289 Δηράντες.

⁸²16:37 ἡμᾶς // 2289 omit. check

⁸³16:37 ἀλλὰ // 1724 ἀλλ.

⁸⁴16:38 ἡμᾶς // 1573, 1719, 1724, 1725, 1727, 2289 omit.

⁸⁵16:38 καὶ // 1725 omit.

⁸⁶16:38 καὶ ἐφοβήθησαν // 2289 ἐφοβήθησαν δέ.

⁸⁷16:38 εἰσι // 1719, 1724 εἰσιν.

καὶ ἔξαγαγόντες ἡρώτων ἐξελεῖν⁸⁸ τῆς πόλεως. 40 ἐξελθόντες⁸⁹ δὲ ἐκ⁹⁰ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον εἰς⁹¹ τὴν Λυδίαν·⁹² καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφοὺς, παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξῆλθαν.

⁸⁸16:39 ἐξελεῖν // 1727 ἐξελεῖν.

⁸⁹16:39-40 ἡρώτων ἐξελεῖν τῆς πόλεως. 40 ἐξελθόντες // 1573 omit.

⁹⁰16:40 ἐκ // 1725, 2289 ἀπὸ.

⁹¹16:40 εἰς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, 2289 πρὸς.

⁹²16:40 τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν // 1573 τῆς γῆς ἐκείνης. εἰσῆλθον πρὸς τῆς Λυδίαν.

Chapter 17

1 Διοδεύσαντες δὲ τὴν¹ Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην,²
 ὅπου ἦν συναγωγή τῶν Ἰουδαίων,³ 2 κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσήλθε πρὸς
 αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, 3 διανοίγων καὶ
 παρατιθέμενος, ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός
 ἐστὶν ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς,⁴ ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. 4 καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπίσθησαν,⁵
 καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾷ, τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πολὺ
 πλῆθος.⁶ γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ⁷ ὀλίγαι. 5 ζηλώσαντες⁸ δὲ οἱ ἀπειθοῦντες
 Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι⁹ τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας πονηροὺς, καὶ
 ὀχλοποιήσαντες¹⁰ ἔθορύβουν τὴν πόλιν, ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ¹¹ Ἰάσονος,¹² ἐζήτησαν
 αὐτοὺς¹³ ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον· 6 μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔσυρον¹⁴ τὸν Ἰάσονα¹⁵ καὶ
 τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ¹⁶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες, Ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην

¹17:1 τὴν // 1573, 1719 οἱ ἀπόστολοι.

²17:1 Θεσσαλονίκην // 1719 Θεσσαλωνίκην.

³17:1 Ἰουδαίων // 1573 Ἰουδαῖ.

⁴17:3 ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς // 1719, 1724, 1725, 1727 (omit ὁ), 2289 Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

⁵17:4 ἐξ αὐτῶν ἐπίσθησαν // 2289 αὐτῶν ἐξ ἐπίσθησαν // ἐπίσθησαν // 1727 ἐπίστευσαν.

⁶17:4 πολὺ πλῆθος // 1725, 2289 πλῆθος πολὺ.

⁷17:4 οὐκ // 1573 ὄκ.

⁸17:5 ζηλώσαντες // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 omit.

⁹17:5 δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι // 1727 προσλαβόμενοι δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, 2289 προσλαβόμενοι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες.

¹⁰17:5 ὀχλοποιήσαντες // 1573 χλοποιήσαντες, corrected by another hand.

¹¹17:5 ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ // 1573 ἐπιστάντες τε εὐ ορύβουν τὴν πόλιν. ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ.

¹²17:5 Ἰάσονος // 1727 Ἰάσωνος.

¹³17:5 αὐτοὺς // 1573 αὐτὸν.

¹⁴17:6 ἔσυρον // 1597 ἔσυραν // 1719 ἐύρον.

¹⁵17:6 Ἰάσονα // 1727 Ἰάσωνα.

¹⁶17:6 ἐπὶ // 1573 adds πάντας.

ἀναστατώσαντες, οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν, 7 οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράττουσι,¹⁷ βασιλέα¹⁸ λέγοντες ἕτερον¹⁹ εἶναι, Ἰησοῦν. 8 ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα· 9 καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος²⁰ καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς. 10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροϊαν.²¹ οἵτινες παραγενόμενοι, εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήσαν.²² 11 οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκη,²³ οἵτινες ἐδέξαντο²⁴ τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ²⁵ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντας τὰς γραφὰς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. 12 πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ²⁶ ἀνδρῶν²⁷ οὐκ ὀλίγοι.²⁸

13 ὥς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης²⁹ Ἰουδαῖοι, ὅτι καὶ ἐν τῇ³⁰ Βεροίᾳ³¹ κατηγγέλη³² ὑπὸ τοῦ Παύλου³³ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθον κάκει σαλεύοντες³⁴ τοὺς

¹⁷17:7 πράττουσι // 1573, 1597, 1719, 1724(ν), 1725, 1727, 2191, 2289 πράσσοι.

¹⁸17:7 βασιλέα // 1719 βασιλαία, another hand adds superscript ε.

¹⁹17:7 λέγοντες ἕτερον // 1725, 2289 ἕτερον λέγοντες.

²⁰17:9 Ἰάσονος // 1727 Ἰάσωνος.

²¹17:10 Βέροϊαν // 1597, 1725, 1727, 2289 Βέρροϊαν. (2289 It appears that the first rho was added by another hand) // 1719 Βέρϊαν.

²²17:10 τῶν Ἰουδαίων ἀπήσαν // 1573, 1719 ἀπίεσαν τῶν Ἰουδαίων // 1597, 1724, 1725, 1727, 2289 ἀπήσαν τῶν Ἰουδαίων // 2191 ἀπίεσαν τῶν Ἰουδαίων.

²³17:11 Θεσσαλονίκη // 1719 Θεσαλονίκη.

²⁴17:11 ἐδέξαντο // 1727 ἐδοῦξαντο.

²⁵17:11 τὸ // 1725 omit.

²⁶17:12 καὶ // 1597 omit.

²⁷17:12 ἀνδρῶν // 1597 adds τῖ.

²⁸17:12 ὀλίγοι // 1573, 2289 ὀλίγων.

²⁹17:13 Θεσσαλονίκης // 1719 Θεσαλονίκης.

³⁰17:13 τῇ // 1573 τε.

³¹17:13 Βεροία // 1597, 1727, 2289 Βερροία.

³²17:13 κατηγγέλη // 1724 κατηγγέλλη.

³³17:13 Παύλου // 1719 adds in superscript τενσίλαν.

³⁴17:13 σαλεύοντες // 1597 adds παράσσοιτες // 1724 omit.

ὄχλους. 14 εὐθέως δὲ τότε τὸν³⁵ Παῦλον ἐξαπέστειλαν³⁶ οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμενον δὲ ὃ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. 15 οἱ δὲ καθιστῶντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν· καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν, ἐξήεσαν.

16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοῦ τοῦ Παύλου, παρωξύνετο³⁷ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεωροῦντι³⁸ κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. 17 διελέγετο³⁹ μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πάσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. 18 Τινὲς δὲ⁴⁰ τῶν Ἐπικουρείων⁴¹ καὶ τῶν Στωϊκῶν⁴² φιλοσόφων συνέβαλλον⁴³ αὐτῷ· καὶ τινες ἔλεγον, Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δὲ, Ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι· ὅτι τὸν⁴⁴ Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῖς⁴⁵ εὐηγγελίζετο.⁴⁶ 19 ἐπιλαβόμενοί τε αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον ἤγαγον λέγοντες, Δυνάμεθα γινῶναι, τίς ἢ καινὴ⁴⁷ αὕτη ἢ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχὴ; 20 ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς⁴⁸ ἡμῶν· βουλόμεθα

³⁵17:14 τότε τὸν // 1597 τὸν τε.

³⁶17:14 ἐξαπέστειλαν // 1724 ἀπέστειλαν.

³⁷17:16 παρωξύνετο // 1719 παρωξύνε.

³⁸17:16 αὐτῷ θεωροῦντι // 1719 ἑαυτῷ θεωροῦντες.

³⁹17:17 διελέγετο // 1719 διελέτο, corrected by original hand.

⁴⁰17:18 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 adds καὶ.

⁴¹17:18 Ἐπικουρείων // 1719 Ἐπικουρίων.

⁴²17:18 Στωϊκῶν // 1573, 2191 Στοϊκῶν.

⁴³17:18 συνέβαλλον // 1727 προσέβαλον // 1719, 1724, 1725, 2289 συνέβαλον.

⁴⁴17:18 τὸν // 1724 σων.

⁴⁵17:18 αὐτοῖς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 omit.

⁴⁶17:18 ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῖς εὐηγγελίζετο // 1727 ὅτι τὴν ἀνάστασιν καὶ τὸν Ἰϋ εὐηγγελίζετο.

⁴⁷17:19 καινὴ // 1719 κενὴ, corrected by another hand.

⁴⁸17:20 ἀκοὰς // 1573 ἀκ--οὰς

οὖν γινῶναι, τίς ἂν θέλοι⁴⁹ ταῦτα εἶναι. 21 Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι, εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν, ἢ λέγειν τι καὶ⁵⁰ ἀκούειν καινότερον.

22 Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἔφη, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους⁵¹ ὑμᾶς θεωρῶ. 23 διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα⁵² ὑμῶν, εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο,⁵³ Ἄγνωστω⁵⁴ Θεῷ. ὃν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. 24 ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος, οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος ὑπάρχων,⁵⁵ οὐκ ἐν⁵⁶ χειροποιήτοις⁵⁷ ναοῖς κατοικεῖ, ⁵⁸ 25 οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος,⁵⁹ αὐτὸς διδοὺς⁶⁰ πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ⁶¹ πάντα.⁶² 26 ἐποίησέ⁶³ τε⁶⁴ ἕξ ἐνὸς ἅματος πᾶν ἔθνος⁶⁵ ἀνθρώπων, κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ προσώπον τῆς γῆς, ὀρίσας ⁶⁶προτεταγμένους⁶⁷ καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας⁶⁸ τῆς

⁴⁹17:20 θέλοι // 1719 θέλη.

⁵⁰17:21 καὶ² // 1719 omit.

⁵¹17:22 δεισιδαιμονεστέρους // 1573 δεισιδαινεστέρους. corrected by another hand.

⁵²17:23 σεβάσματα // 1597 σευάσματα.

⁵³17:23 ἐπεγέγραπτο // 1719 ἐπεγέγραπω, corrected by another hand.

⁵⁴17:23 Ἄγνωστω // 1719 Ἄγνόστω.

⁵⁵17:24 ὑπάρχων // 1573 ὑπάρχον.

⁵⁶17:24 ἐν // 1573 adds κέν.

⁵⁷17:24 χειροποιήτοις // 1573 χειροποιήτης.

⁵⁸17:24 κατοικεῖ // 1573 κατεικοῖ.

⁵⁹17:25 τινος // 1719 omit.

⁶⁰17:25 διδοὺς // 1724 δὲ δοὺς.

⁶¹17:25 καὶ τὰ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 κατὰ.

⁶²17:25 πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα // 2289 πνοὴν καὶ ζωὴν κατὰ πάντα.

⁶³17:26 ἐποίησέ // 1573 ἐποίησέν.

⁶⁴17:26 τε // 1597 ταῖ.

⁶⁵17:26 ἔθνος // 1573 omit.

⁶⁶17:26 ὀρίσας // 1724 ὠρίσας.

⁶⁷17:26 προτεταγμένους // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 προτεταγμένους.

⁶⁸17:26 ὁροθεσίας // 1724 ὀρωθεσίας.

κατοικίας⁶⁹ αὐτῶν.⁷⁰ 27 ζητεῖν τὸν Κύριον⁷¹, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν⁷² αὐτὸν καὶ εὔροιεν, καίτοιγε⁷³ οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἐκάστου ἡμῶν⁷⁴ ὑπάρχοντα. ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν· 28 ὡς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν,⁷⁵ τοῦ⁷⁶ γὰρ⁷⁷ καὶ γένος ἐσμέν. 29 γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως⁷⁸ ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. 30 τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς⁷⁹ ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεὸς, ταυτὸν παραγγέλλει⁸⁰ τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι⁸¹ πανταχοῦ μετανοεῖν· 31 διότι ἔστησεν ἡμέραν, ἐν ἣ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην⁸² ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισε, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν,⁸³ οἱ μὲν ἐχλεύαζον·⁸⁴ οἱ δὲ εἶπον, Ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. 33 καὶ οὕτως⁸⁵ ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. 34 τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες⁸⁶ αὐτῷ, ἐπίστευσαν·

⁶⁹17:26 κατοικίας // 1573 κατοικοίας.

⁷⁰17:26 αὐτῶν // 1719, 1724 omit.

⁷¹17:27 Κύριον // 2191 θεόν.

⁷²17:27 ψηλαφήσειαν // 1573 ψηλαφήσηαν.

⁷³17:27 καίτοιγε // 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 καίγε.

⁷⁴17:27 ἡμῶν // 1727, 2191 ὑμῶν.

⁷⁵17:28 εἰρήκασιν // 1573, 1719 εἰρήκασιν.

⁷⁶17:28 τοῦ // 1719 τοῦτο.

⁷⁷17:28 τοῦ γὰρ // 2289 check manuscript.

⁷⁸17:29 ἐνθυμήσεως // 2191 ἐνθυμεύσεως.

⁷⁹17:30 τῆς // 1573 τοῖς.

⁸⁰17:30 παραγγέλλει // 1597 παραγγέλλη // 1719 παυγγέλει, another hand adds ρα in superscript // 1724 παραγγέλει.

⁸¹17:30 πᾶσι // 1573 πᾶσιν.

⁸²17:31 οἰκουμένην // 1573 οἰκοσμένην.

⁸³17:32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν // 1724 omit.

⁸⁴17:32 ἐχλεύαζον // 1724 ἐχλεύαζων.

⁸⁵17:33 οὕτως // 1573 οὔτος.

⁸⁶17:34 κολληθέντες // 1724 κωλληθέντες.

ἐν οἷς⁸⁷ καὶ Διονύσιος ὁ Ἄρεοπαγίτης,⁸⁸ καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

---

⁸⁷17:34 οἷς // 1727 adds ἦ.

⁸⁸17:34 Ἄρεοπαγίτης // 1724 Ἄρειοπαγίτης.

Chapter 18

1 Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόρινθον·
 2 καὶ εὐρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως
 ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν¹ γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι²
 Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ³ τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς· 3 καὶ
 διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι, ἔμενε⁴ παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο·⁵ ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ⁶ τῆ
 τέχνην.⁷ 4 διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ⁸ κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέ⁹ τε Ἰουδαίους
 καὶ Ἑλληνας. 5 Ὡς δὲ κατῆλθον¹⁰ ἀπὸ τῆς¹¹ Μακεδονίας ὁ τε Σιλᾶς καὶ ὁ
 Τιμόθεος, συνείχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος,¹² διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις¹³ τὸν
 Χριστὸν Ἰησοῦν. 6 ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων, ἐκτιναξάμενος¹⁴ τὰ
 ἱμάτια, εἶπε¹⁵ πρὸς αὐτούς, Ἐγὼ ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν¹⁶ ὑμῶν· καθαρὸς ἐγώ,¹⁷ ἀπὸ
 τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι.¹⁸ 7 καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν¹⁹ εἰς οἰκίαν τινὸς

¹18:2 Πρίσκιλλαν // 1719 Πρίσκυλαν // 2289 Πρίσκιλαν.

²18:2 διατεταχέναι // 1597, 1719, 2191 τεταχέναι.

³18:2 ἐκ // 1719, 2191 ἀπὸ.

⁴18:3 ἔμενε // 1597 ἔμεινε.

⁵18:3 εἰργάζετο // 1597 ἠργάζετο // 1724 εἰργάζετω.

⁶18:3 σκηνοποιοὶ // 1719 σκηνοποιεῖ.

⁷18:3 τέχνην // 1573, 1724, 1727 τέχνη // 2191 τῆ τέχνη // 1597 τέχνον.

⁸18:4 συναγωγῇ // 1719 adds καὶ.

⁹18:4 ἔπειθέ // 1573, 1724 ἔπειθεν.

¹⁰18:5 κατῆλθον // 1719 κατῆλθεν.

¹¹18:5 τῆς // 1597 omit.

¹²18:5 τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος // 1597 ὁ Παῦλος, τῷ πνεύματι.

¹³18:5 Ἰουδαίοις // 1597 adds εἶναι.

¹⁴18:6 ἐκτιναξάμενος // 1573 adds τῶν.

¹⁵18:6 εἶπε // 1573, 1724 εἶπεν.

¹⁶18:6 τὴν κεφαλὴν // 1725, 2289 τὰς κεφαλὰν.

¹⁷18:6 ἐγώ // 2289 εἰς.

¹⁸18:6 πορεύσομαι // 1719 πορεύομαι.

¹⁹18:7 ἦλθεν // 1719 ἦλυθεν.

ὀνόματι Ἰούστου,²⁰ σεβομένου²¹ τὸν Θεόν, οὗ ἡ οἰκία²² ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ.
 8 Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὄλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ
 πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. 9 Εἶπε²³ δὲ ὁ Κύριος δι'
 ὄράματος ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ, Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει, καὶ μὴ σιωπήσης.²⁴ 10 διότι
 ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοὶ τοῦ κακῶσαι²⁵ σε· διότι λαός ἐστί μοι
 πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.²⁶ 11 ἐκάθισε τε ἐνιαυτὸν²⁷ καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς
 τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

12 Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντες τῆς Ἀχαΐας, κατεπέστησαν²⁸ ὁμοθυμαδὸν οἱ
 Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν²⁹ ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγοντες, 13 Ὅτι παρὰ τὸν³⁰
 νόμον οὗτος ἀναπείθει³¹ τοὺς³² ἀνθρώπους³³ σέβεσθαι τὸν Θεόν. 14 μέλλοντος³⁴ δὲ τοῦ
 Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Εἰ μὲν οὖν ἦν³⁵
 ἀδίκημά³⁶ τι ἢ ῥαδιούργημα πονηρὸν ὧ³⁷ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμεν³⁸ ὑμῶν.³⁹

²⁰18:7 Ἰούστου // 1573 Ἰούστουν.

²¹18:7 σεβομένου // 1573 σεβομένον.

²²18:7 οἰκία // 1573 κία.

²³18:9 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.

²⁴18:9 σιωπήσης // 1573, 2191 σιωπήσις.

²⁵18:10 κακῶσαι // 1719 κακῶσαεσαι.

²⁶18:10 διότι λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. 2289 omit.

²⁷18:11 ἐνιαυτὸν // 1573 adds ἐνὰ.

²⁸18:12 κατεπέστησαν // 1573 επέστησαν.

²⁹18:12 αὐτὸν // 1724 omit.

³⁰18:13 παρὰ τὸν // 1573 παρ'αυτῶν.

³¹18:13 ἀναπείθει // 1724 ἀναπείθη.

³²18:13 οὗτος ἀναπείθει τοὺς // 1725, 2289 ἀναπείθει οὗτος τοὺς.

³³18:13 ἀνθρώπους // 1727 ὄχλους.

³⁴18:14 μέλλοντος // 1573 μέλλοντα.

³⁵18:14 ἦν // 2191 omit, added by another hand.

³⁶18:14 ἀδίκημά // 1724 ὠδίκημά.

³⁷18:14 ὧ // 1725 τῷ.

³⁸18:14 ἠνεσχόμεν // 1573 ἠνέσχου.

³⁹18:14 ὑμῶν // 1573 ἡμῖν.

15 εἰ δὲ ζήτημά⁴⁰ ἐστὶ⁴¹ περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς,⁴² ὄψεσθε αὐτοί.⁴³ κριτῆς γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι.⁴⁴ 16 καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. 17 ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον⁴⁵ ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ⁴⁶ ἔμελεν.⁴⁷

18 Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος, ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα⁴⁸ καὶ Ἀκύλας,⁴⁹ κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχραεῖς· εἶχε⁵⁰ γὰρ εὐχήν. 19 κατήνησε δὲ εἰς Ἔφεσον, κάκείνους⁵¹ κατέλιπεν αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, διελέχθη τοῖς Ἰουδαίοις. 20 ἐρωτώντων⁵² δὲ αὐτῶν⁵³ ἐπὶ πλείονα χρόνον⁵⁴ παρ'⁵⁵ αὐτοῖς, οὐκ⁵⁶ ἐπένευσεν· 21 ἀλλ'⁵⁷ ἀπετάξατο αὐτοῖς, εἰπὼν,⁵⁸ Δεῖ με πάντως⁵⁹ τὴν ἑορτὴν⁶⁰ τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα· πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς, τοῦ Θεοῦ θέλοντος. καὶ

⁴⁰18:15 ζήτημά // 1573 ζήζημά; corrected to ζήτημά.

⁴¹18:15 ἐστὶ // 1573 ἐστίν.

⁴²18:15 ὑμᾶς // 1573 ἡμᾶς.

⁴³18:15 ὄψεσθε αὐτοί // 1573 ὄψεσθαι αὐτὸν // 1719 ὄψεσθαι αὐτοί.

⁴⁴18:15 οὐ βούλομαι εἶναι // 1597 εἶναι οὐ βούλομαι.

⁴⁵18:17 ἀρχισυνάγωγον // 1573 ἀρχισυνάγαγον.

⁴⁶18:17 τῷ Γαλλίῳ // 1573 τῶν Γαλιλαίων.

⁴⁷18:17 ἔμελεν. // 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, 2289 ἔμελλεν.

⁴⁸18:18 Πρίσκιλλα // 1719 Πρίσκυλλα.

⁴⁹18:18 Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας // 1597 Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα.

⁵⁰18:18 εἶχε // 1573 εἶχεν.

⁵¹18:19 κάκείνους // 1573, 1597, 1724, 1719 καὶ ἐκείνους.

⁵²18:20 ἐρωτώντων // 1724 ἐρωτύντων.

⁵³18:20 αὐτῶν // 2191 αὐτὸν.

⁵⁴18:20 χρόνον // 1573 χρόνα.

⁵⁵18:20 παρ' // 1573 σὺν.

⁵⁶18:20 οὐκ // 1573 οὐ οὐκ.

⁵⁷18:21 ἀλλ' // 1573, 1719, 1724, 1727, 2191 ἀλλὰ.

⁵⁸18:21 εἰπὼν // 1727 adds ὅτι.

⁵⁹18:21 πάντως // 1573 πάντας.

⁶⁰18:21 τὴν ἑορτὴν // 1719 omit.

ἀνήχθη⁶¹ ἀπὸ τῆς Ἐφέσου· 22 καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν,⁶² ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν,⁶³ 23 καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ, ἐξῆλθε,⁶⁴ διερχόμενος καθεξῆς⁶⁵ τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων⁶⁶ πάντας⁶⁷ τοὺς μαθητάς.

24 Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν⁶⁸ εἰς Ἐφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. 25 οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου,⁶⁹ καὶ ζέων τῷ πνεύματι, ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου.⁷⁰ 26 οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν⁷¹ τῇ συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ⁷² αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα,⁷³ προσελάβοντο⁷⁴ αὐτὸν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ Θεοῦ ὁδόν.⁷⁵ 27 Βουλομένου δὲ αὐτοῦ⁷⁶ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι⁷⁷ οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν⁷⁸ τοῖς μαθηταῖς⁷⁹ ἀποδέξασθαι αὐτόν· ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς

⁶¹18:21 ἀνήχθη // 1719 ἀνοίχθη, corrected by another hand.

⁶²18:22 Καισάρειαν // 1719 κεσάρειαν, corrected by another hand.

⁶³18:22 ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν // 1719 omit.

⁶⁴18:23 ἐξῆλθε // 1724, 1719 ἐξῆλθεν.

⁶⁵18:23 καθεξῆς // 1573 καθεξεις.

⁶⁶18:23 ἐπιστηρίζων // 1719 ἐπιστηρίζον.

⁶⁷18:23 πάντας // 1597 omit.

⁶⁸18:24 κατήντησεν // 1573 κατέστησεν.

⁶⁹18:25 Κυρίου // 2191 Ἰησοῦ.

⁷⁰18:25 Ἰωάννου // 1573 omit.

⁷¹18:26 ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν // 1727 EXPL ἤρξατο (2) INC ἐν] _
_ρρησιάζεσθαι. Note in margin παρρησι.

⁷²18:26 συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ // 1727 EXPL συναγωγῇ (3) INC δὲ]
συναγωγῇ. ἀγκ_ _ντες. Note in margin ἀκούσαντ.

⁷³18:26 Πρίσκιλλα // 1719 Πρίσκυλλα.

⁷⁴18:26 προσελάβοντο // 1573 προσελλάβοντο.

⁷⁵18:26 τοῦ Θεοῦ ὁδόν // 1719 ὁδὸν τοῦ κυρίου.

⁷⁶18:27 αὐτοῦ // 1573 omit.

⁷⁷18:27 προτρεψάμενοι // 1724 προπειψάμενοι.

⁷⁸18:27 ἔγραψαν // 1719 ἔγρωψαν.

πεπιστευκόσι⁸⁰ διὰ τῆς χάριτος· 28 εὐτόνως⁸¹ γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο
δημοσίᾳ ἐπιδεικνύς διὰ τῶν⁸² γραφῶν, εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.⁸³

---

⁷⁹18:27 μαθηταῖς // 1724 ἀδελφοῖς.

⁸⁰18:27 πεπιστευκόσι // 1724 πεπιστευκόσιν.

⁸¹18:28 εὐτόνως // 1573 εὐτόνος.

⁸²18:28 τῶν // 1724 τῷ.

⁸³18:28 Ἰησοῦν // 1573 omit.

Chapter 19

19:1 Ἐγένετο δὲ, ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ¹ εἶναι ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον διελθόντα² τὰ ἀνωτερικὰ μέρη,³ ἔλθειν εἰς Ἔφεσον· καὶ εὐρών τινας μαθητάς, 2 εἶπέ⁴ πρὸς αὐτούς, Εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἐλάβετε⁵ πιστεύσαντες; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἄλλ' οὐδὲ εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἔστιν, ἠκούσαμεν. 3 εἶπέ⁶ τε πρὸς αὐτούς,⁷ Εἰς τί⁸ οὖν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. 4 εἶπε⁹ δὲ Παῦλος, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε¹⁰ βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων, εἰς τὸν¹¹ ἐρχόμενον μετ'¹² αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσι, τουτέστιν¹³ εἰς¹⁴ τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.¹⁵ 5 ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 6 καὶ ἐπιθέντος¹⁶ αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς¹⁷ χεῖρας, ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ προεφήτεον. 7 ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο. 8 Εἰσελθὼν¹⁸ δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν,

¹19:1 Ἀπολλῶ // 1573 Ἀπολλών.

²19:1 διελθόντα // 1573 διολθόντα.

³19:1 μέρη // 1573 ἔσση.

⁴19:2 εἶπε // 1573, 1719, εἶπεν.

⁵19:2 ἐλάβετε // 1719 ἐλάβεται.

⁶19:3 εἶπε // 1724 εἶπεν.

⁷19:3 πρὸς αὐτούς. // 1725, 2289 omit.

⁸19:3 τί // 1724

⁹19:4 εἶπε // 1573, 1724 εἶπεν.

¹⁰19:4 ἐβάπτισε // 1573 ἐβάπτισέν.

¹¹19:4 τὸν // 1573 τὸ.

¹²19:4 τὸν ἐρχόμενον μετ' // 1727 EXPL τὸν (2) INC metv] Word with missing letters ἐρχ__ενον. Cannot read the note in the margin.

¹³19:4 τουτέστιν // 1719 τουτέστι.

¹⁴19:4 πιστεύσωσι, τουτ' ἐστιν, εἰς // 1727 EXPL πιστεύσωσι (4) INC εἰς] Word with missing letters. του__ __ __ιν. Note in the margin says τοῦ ἐστιν.

¹⁵19:4 Χριστὸν Ἰησοῦν // 1573 κυρίον ἡμῖν Ἰησοῦν Χριστὸν.

¹⁶19:6 ἐπιθέντος // 1724 ἐπιθέντες.

¹⁷19:6 τὰς // 1573, 1597, 1724 omit.

¹⁸19:7-8 δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο. 8 Εἰσελθὼν // 1573 omit.

ἐπαρρησιάζετο,¹⁹ ἐπὶ μῆνας²⁰ τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. 9 Ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπείθουν,²¹ κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς²² ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισε τοὺς μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου τινός. 10 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο,²³ ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλληνας. 11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχοῦσας ἐποίει²⁴ ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, 12 ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ²⁵ σουδάρια ἢ²⁶ σιμικίνθια,²⁷ καὶ ἀπαλλάσσεσθαι^{28,29} ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τὰ τε³⁰ πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ'³¹ αὐτῶν. 13 ἐπεχείρησαν δέ τινες³² ἀπὸ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες, Ὁρκίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν ὁ³³ Παῦλος κηρύσσει. 14 ἦσαν δέ τινος υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαίου³⁴ ἀρχιερέως ἑπτὰ οἱ τοῦτο ποιοῦντες.

¹⁹19:8 ἐπαρρησιάζετο // 1573, 1719 ἐπαρρησιάζατο.

²⁰19:8 μῆνας // 1573, 1724 μείνας.

²¹19:9 ἠπείθουν // 1597 οἰπείθουν // 1719 ἠπίθουν.

²²19:9 ἀποστὰς // 1719 ἀπο, στὰς added in superscript.

²³19:10 ἔτη δύο // 1597 δύο ἔτη.

²⁴19:11 ἐποίει // 1573 ἐποι // 1719 ἐποίη.

²⁵19:12 τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ // 1727 EXPL τοῦ (2) INC αὐτοῦ/] Word with missing letters. __ωτός. Note in the margin says χρωτός.

²⁶19:12 ἢ // 2191 καὶ.

²⁷19:12 σιμικίνθια // 1724 σημικίνθια.

²⁸19:12 σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι // 1727 EXPL σουδάρια ἢ (4) INC ἀπαλασσεσθαι] Word with missing letters. σιμικινθ___αί. Note in the margin says θια, καὶ.

²⁹19:12 ἀπαλλάσσεσθαι // 1724 ἀπαλλάσσεσθε.

³⁰19:12 τὰς νόσους, τὰ τε // 1727 EXPL τὰς (5) INC τε] Word with missing letters. νόσ___ά. Note in the margin says οὺς τα.

³¹19:12 πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' // 1727 EXPL πονηρὰ (4) INC ἀπ v] Word with missing letters. ἐξερχε___ . Note in the margin says χεσθαι.

³²19:13 τινες // 1597 adds καὶ.

³³19:13 ὁ // 1727 omit.

³⁴19:14 Ἰουδαίου // 2191 Ἰουδαί; ου added by another hand.

15 ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπε,³⁵ Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς δὲ τίνας ἐστέ; 16 καὶ ἐφαλλόμενος ἐπ’ αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα³⁶ τὸ πονηρὸν, καὶ κατακυριεύσας³⁷ αὐτῶν, ἴσχυσε κατ’ αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. 17 τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν³⁸ Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλῆσι³⁹ τοῖς κατοικοῦσι⁴⁰ τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσε⁴¹ φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο⁴² τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 18 πολλοὶ τε⁴³ τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο⁴⁴ ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες⁴⁵ τὰς⁴⁶ πράξεις τὰς πράξεις αὐτῶν 19 ἱκανοὶ δὲ⁴⁷ τῶν τὰ περίεργα⁴⁸ πραξάντων, συνενέγκαντες⁴⁹ τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν⁵⁰ τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὗρον

³⁵19:15 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.

³⁶19:16 τὸ πνεῦμα // 1719 omit.

³⁷19:16 κατακυριεύσας // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 κατακυριεύσαν.

³⁸19:17 γνωστὸν πᾶσιν // 2289 πᾶσι γνωστὸν.

³⁹19:17 Ἑλλῆσι // 1724 Ἑλλησιν.

⁴⁰19:17 κατοικοῦσι // 1573 κατοικοῦσιν.

⁴¹19:17 ἐπέπεσε // 1573 ἐπέπεσεν.

⁴²19:17 ἐμεγαλύνετο // 1727 ἐμεγάλυνον.

⁴³19:18 τε // 1597 δὲ.

⁴⁴19:18 τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο // 1727 EXPL τῶν (4) INC ἤρχοντο] Word with missing letters. πεπισ_ _ _ _ ὄτων. Cannot read note in margin)

⁴⁵19:18 ἀναγγέλλοντες // 1724 ἀπαγγέλλοντες.

⁴⁶19:18 ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς // 1727 EXPL ἐξομολογούμενοι (6) INC τὰς] Word with missing letters. _ _ _ _ _ παγγέλλοντες.

Note in the margin says και απα.

⁴⁷19:19 πράξεις τὰς πράξεις αὐτῶν ἱκανοὶ δὲ // 1727 EXPL πράξεις (5) INC δε] Word with missing letters. αὐτῶ_ _ _ _ _ νοὶ. Note in the margin says τῶν ἱκανοὶ.

⁴⁸19:19 περίεργα // 1573 πάντων.

⁴⁹19:19 συνενέγκαντες // 1573 συνενέγκατες, corrected by another hand.

⁵⁰19:19 συνεψήφισαν // 1573, 1725, 2289 συνεψηφίσαντο // 1597 συνεψηφίσαν // 1719 συνεψηφίσθησαν.

ἀργυρίου μυριάδας πέντε. 20 οὕτω⁵¹ κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ηὔξανε καὶ ἴσχυεν.⁵²

21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα,⁵³ ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι,⁵⁴ διελθὼν τὴν Μακεδονίαν⁵⁵ καὶ Ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσάλημ, εἰπὼν, Ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με⁵⁶ καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. 22 ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων⁵⁷ αὐτῷ,⁵⁸ Τιμόθεον καὶ Ἔραστον, αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. 23 Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος⁵⁹ περὶ τῆς ὁδοῦ. 24 Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς⁶⁰ Ἀρτέμιδος, παρείχeto⁶¹ τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν⁶² οὐκ ὀλίγην· 25 οὓς συναθροίσας,⁶³ καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν,⁶⁴ Ἄνδρες,⁶⁵ ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία⁶⁶ ἡμῖν ἐστι· 26 καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου, ἀλλὰ⁶⁷ σχεδὸν πάσης τῆς⁶⁸ Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν⁶⁹ ἱκανὸν ὄχλον, λέγων

⁵¹19:20 οὕτω // 1725 οὕτως.

⁵²19:20 ηὔξανε καὶ ἴσχυεν // 1719 ηὔξανε καὶ ηὔξανε καὶ ἴσχυεν.

⁵³19:21 ταῦτα // 1719 ταύτη.

⁵⁴19:21 πνεύματι // 1573 adds ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, and is scratched out.

⁵⁵19:21 Μακεδονίαν // 1573 Μακαϊδονίαν.

⁵⁶19:21 με // 1573 μαι.

⁵⁷19:22 διακονούντων // 1573 διακονωντῶν

⁵⁸19:22 αὐτῷ // 1573 αὐτῶν.

⁵⁹Manuscript 1730 begins at 19:23 with ραχος οὐκ ὀλίγος.

⁶⁰19:24 ἀργυροῦς // 1597 ἱεροῦς // 2289 omit.

⁶¹19:24 παρείχeto // 1597 παρείχε.

⁶²19:24 ἐργασίαν // 1724 ἐργαλλσίαν.

⁶³19:25 συναθροίσας // 1719 συναθρίσας.

⁶⁴19:25 εἶπεν // 1573 ποιούνας.

⁶⁵19:25 Ἄνδρες // 1573 Ἄνδρας.

⁶⁶19:25 εὐπορία // 1573 πίστης // 1719 εὐπορεία.

⁶⁷19:26 ἀλλὰ // 2191 adds καὶ.

⁶⁸19:26 τῆς // 1573 omit.

⁶⁹19:26 μετέστησεν 3.75 cm. of words are scratched out of text, nothing is missing.

ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι.⁷⁰ 27 οὐ μόνον δὲ τοῦτο⁷¹ κινδυνεύει⁷² ἡμῖν τὸ μέρος⁷³ εἰς ἀπελεγμὸν ἔλθειν, ἀλλὰ καὶ τὸ⁷⁴ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν⁷⁵ εἰς οὐδὲν⁷⁶ λογισθῆναι,⁷⁷ μέλλειν δεῖ καλκαθαιρῆσθαι τῆς μεγαλειότητα⁷⁸ αὐτῆς,⁷⁹ ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη⁸⁰ σέβεται. 28 ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. 29 καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη⁸¹ συγχύσεως⁸² ὄρμησάν⁸³ τε ὁμοθυμαδὸν⁸⁴ εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας,⁸⁵ συνεκδήμους τοῦ⁸⁶ Παύλου. 30 τοῦ δὲ Παύλου δὲ βουλομένου εἰσελθεῖν⁸⁷ εἰς τὸν δῆμον, οὐκ εἴων⁸⁸ αὐτὸν⁸⁹ οἱ μαθηταί. 31 τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν, παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν⁹⁰ εἰς τὸ θέατρον. 32 ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη,⁹¹

⁷⁰19:26 γινόμενοι // 1573 γενόμενοι.

⁷¹19:27 τοῦτο // 1573 τοῦτον.

⁷²19:27 κινδυνεύει // 1573 κινδυνούουσιν // 1724 κινδυνεύειν.

⁷³19:27 μέρος // 1724 μέρρος.

⁷⁴19:27 τὸ // 1719 omit.

⁷⁵19:27 Ἀρτέμιδος ἱερὸν // 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191 ἱερὸν

Ἀρτέμιδος.

⁷⁶19:27 οὐδὲν // 1724 οὐθὲν.

⁷⁷19:27 λογισθῆναι // 1573 λογισθήσεται.

⁷⁸19:27 μεγαλειότητα // 1724 μεγαλιότητα.

⁷⁹19:27 αὐτῆς // 1724 αὐτοῦ, corrected by another hand.

⁸⁰19:27 καὶ ἡ οἰκουμένη // 1573 κηρύσσει καὶ οἰκουμένη ὅλη.

⁸¹19:29 ὅλη // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 adds τῆς.

⁸²19:29 συγχύσεως // 1597 συγχήσεως.

⁸³19:29 ὄρμησάν // 1719 ὄρμησάν.

⁸⁴19:29 ὁμοθυμαδὸν // 1719 ὁμοθυμαδῶν, corrected by another hand.

⁸⁵19:29 Μακεδόνας // 1597, 1719 Μακεδόνιας.

⁸⁶19:29 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

⁸⁷19:30 εἰσελθεῖν // 1573 εἰσελθεῖν.

⁸⁸19:30 εἴων // 1719 ων.

⁸⁹19:30 αὐτὸν // 1719 αὐτῶν, corrected by another hand.

⁹⁰19:31 ἑαυτὸν // 1573, 1719 (corrected by another hand) αὐτὸν.

⁹¹19:32 συγκεχυμένη // 1719 συκεχυμένη.

καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν,⁹² τίνος ἕνεκεν⁹³ συνεληλύθεισαν.⁹⁴ 33 ἐκ δὲ τοῦ⁹⁵ ὄχλου προεβίβασαν⁹⁶ Ἀλέξανδρον, προβαλόντων⁹⁷ αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος⁹⁸ κατασεύσας τὴν χεῖρα,⁹⁹ ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι¹⁰⁰ τῷ δήμῳ. 34 ἐπιγνόντων¹⁰¹ δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων,¹⁰² ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. 35 Καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον, φησὶν, ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἀνθρώπων ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρου¹⁰³ οὔσαν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος, καὶ τοῦ Διοπετοῦς;¹⁰⁴ 36 ἀναντιρρήτων¹⁰⁵ οὖν ὄντων τούτων¹⁰⁶, δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετὲς¹⁰⁷ πράττειν¹⁰⁸. 37 ἡγάγετε¹⁰⁹ γὰρ¹¹⁰ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε ἱεροσούλους οὔτε¹¹¹ βλασφημοῦντας τὴν θεὰν¹¹² ὑμῶν. 38 εἰ¹¹³ μὲν οὖν Δημήτριος¹¹⁴ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ

⁹²19:32 ᾔδεισαν // 1573 εἶδησαν.

⁹³19:32 ἕνεκεν // 1724 χάριν.

⁹⁴19:32 συνεληλύθεισαν // 1573, 1724 συνεληλύθησαν.

⁹⁵19:33 δὲ τοῦ // 1719 τοῦ δὲ.

⁹⁶19:33 προεβίβασαν // 1719 προεβήβασαν.

⁹⁷19:33 προβαλόντων // 1719, 1727, 2191 προβαλλόντων.

⁹⁸19:33 προβαλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος // 1573 omit.

⁹⁹19:33 χεῖρα // 2289 χεῖραν.

¹⁰⁰19:33 ἀπολογεῖσθαι // 1730 ἀπολογήσασθαι.

¹⁰¹19:34 ἐπιγνόντων // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191

ἐπιγνόντες.

¹⁰²19:34 μία ἐκ πάντων // 1727 ἐκ πάντων μία.

¹⁰³19:35 νεωκόρου // 1724 νεωκόρου // 2191, 2289 νεοκόρου.

¹⁰⁴19:35 Διοπετοῦς // 1719 ἰΔιοπετοῦς.

¹⁰⁵19:36 ἀναντιρρήτων // 1573, 1597 ἀναντηρρήτων.

¹⁰⁶19:36 ὄντων τούτων // 1719, 1724, 1730, 2289 τούτων ὄντων.

¹⁰⁷19:36 προπετὲς // 1719 προπεταῖς, corrected by another hand.

¹⁰⁸19:36 πράττειν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289

πράσσειν // 2289 πράστειν.

¹⁰⁹19:37 ἡγάγετε // 1719 ἡγάγεται.

¹¹⁰19:37 γὰρ // 1573 δὲ.

¹¹¹19:37 οὔτε // 2191 οὔτες.

¹¹²19:37 θεὰν // 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 θεὸν.

¹¹³19:38 εἰ // 1597 οἱ.

τεχνίται¹¹⁵ πρὸς τινα λόγον ἔχουσιν¹¹⁶, ἀγοραῖοι ἄγονται, καὶ¹¹⁷ ἀνθύπατοί εἰσιν.¹¹⁸
 ἐγκαλείωσαν ἀλλήλους. 39 εἰ δέ τι περὶ ἐτέρων¹¹⁹ ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐνόμῳ ἐκκλησίᾳ
 ἐπιλυθήσεται.¹²⁰ 40 καὶ γὰρ κινδυνεύομεν¹²¹ ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς¹²² σήμερον,
 μηδενὸς αἰτίου¹²³ ὑπάρχοντος, περὶ¹²⁴ οὗ¹²⁵ δυνησόμεθα¹²⁶ ἀποδοῦναι¹²⁷ λόγον¹²⁸ τῆς
 συστροφῆς ταύτης· 41 καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσε τὴν ἐκκλησίαν.

---

¹¹⁴19:38 Δημήτριος // 1719 Δημήτρεος.

¹¹⁵19:38 τεχνίται // 1573 δήμηναί.

¹¹⁶19:38 πρὸς τινα λόγον ἔχουσιν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 ἔχουσι πρὸς τινα λόγον. (1573, 1719 ἔχουσιν).

¹¹⁷19:38 καὶ // 1573 οἱ.

¹¹⁸19:38 εἰσιν // 1724 εἰσι.

¹¹⁹19:39 ἐτέρων // 1597 adds ἔτι.

¹²⁰19:39 ἐπιλυθήσεται // 1719 ἐπελυθήσεται.

¹²¹19:40 κινδυνεύομεν // 1719 κινδυνεύωμεν, corrected by another hand.

¹²²19:40 τῆς Lacunae in text, but it has no bearing on the text. Text is written around it.

¹²³19:40 αἰτίου // 1573 ἐτίου.

¹²⁴19:40 περὶ Lacunae in text, but it has no bearing on the text. Text is written around it.

¹²⁵19:40 οὗ // 1573, 1597, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 οὗ οὗ.

¹²⁶19:40 δυνησόμεθα // 1573 οὐδυνησώμεθα.

¹²⁷19:40 ἀποδοῦναι // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191 δοῦναι.

¹²⁸19:40 ἀποδοῦναι λόγον // 1724 λόγον δοῦναι.

Chapter 20

1 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον προσκαλεσάμενος ὁ Παῦλος¹ τοὺς μαθητὰς καὶ ἀσπασάμενος ἐξήλθε πορεύθῃναι εἰς τὴν² Μακεδονίαν.³ 2 διελθὼν δὲ τὰ μέρη⁴ ἐκεῖνα, καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν⁵ εἰς τὴν Ἑλλάδα· 3 ποιήσας τε μῆνας⁶ τρεῖς, νομένης αὐτῷ⁷ ἐπιβουλῆς⁸ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, μέλλοντι⁹ ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνῶμη τοῦ¹⁰ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. 4 συνείπετο¹¹ δὲ αὐτῷ¹² ἄχρι τοῦ Ἀσίας Σώπατρος¹³ Βεροιαῖος.¹⁴ Θεσσαλονικέων¹⁵ δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάιος¹⁶ Δερβαῖος καὶ Τιμόθεος· Ἀσιανοὶ δὲ, Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος.¹⁷ 5 οὗτοι προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι· 6 ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἦλθομεν¹⁸ πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρις¹⁹ ἡμερῶν πέντε, οὗ διετρίψαμεν ἡμέρας²⁰ ἑπτὰ. 7 Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων,

¹20:1 ὁ Παῦλος // 1724 omit.

²20:1 τὴν // 1597 omit.

³20:1 Μακεδονίαν // 1573 Μακαϊδονίαν.

⁴20:2 μέρη /// 1597 μέρει.

⁵20:2 ἦλθεν // 1573, 1719 (corrected by another hand-1719 only) εἰσῆλθε.

⁶20:3 μῆνας // 1724 μεῖνας.

⁷20:3 αὐτῷ // 1719 τε αὐτοῦς.

⁸20:3 αὐτῷ ἐπιβουλῆς // 1725, 2289 ἐπιβουλῆς αὐτῷ.

⁹20:3 μέλλοντι // 1573 μέλλοντα.

¹⁰20:3 τοῦ // 1573 καὶ.

¹¹20:4 συνείπετο // 1727 συνείπετο.

¹²20:4 αὐτῷ // 1573 omit.

¹³20:4 Σώπατρος // 1573 Σωσέπατρος // 1597 Σωσίπατρος.

¹⁴20:4 Βεροιαῖος // 1573 Βεροιαίωνος // 1597 Βερροιαίας // 1724

Βηρυοαῖος // 1725, 2289 Βερροιαῖος // 1727 Βερροαῖος // 2191 Βηροιαῖος .

¹⁵20:4 Θεσσαλονικέων // 1597, 1719 Θεσσαλονικαίων.

¹⁶20:4 Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάιος // 1573 καὶ Γάιος Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος.

¹⁷20:4 Τρόφιμος // 1724 Τρόφημος.

¹⁸20:6 ἦλθομεν // 1719 ἦλθωμεν.

¹⁹20:6 ἄχρις // 1573, 1719, 1730 ἄχρι

²⁰20:6 ἡμέρας // 1573 adds πέντε ἡμέρας.

συναγγμένων τῶν μαθητῶν τοῦ ²⁴ κλάσαι ἄρτον, ὁ ²² Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ²³ ἐξιέναι τῆ ἐπαύριον, ²⁴ παρέτεινέ τε ²⁵ τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου· 8 ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώῳ οὗ ἦσαν ²⁶ συναγγένοι. 9 καθήμενος δὲ τις νεανίας ὀνόματι Εὐτυχος ²⁷ ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὑπνω βαθεῖ, ²⁸ διαλεγόμενου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπο ²⁹ τοῦ ὕπνου, ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου ³⁰ κάτω, καὶ ἤρθη ³¹ νεκρός. 10 καταβάς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν ³² αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν εἶπε, ³³ Μὴ θορυβεῖσθε· ³⁴ ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. 11 ἀναβάς δὲ καὶ ³⁵ κλάσας ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς, οὕτως ἐξήλθεν. 12 ἤγαγον ³⁶ δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως. 13 Ἡμεῖς ³⁷ δὲ προελθόντες ³⁸ ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνήχθημεν εἰς τὴν Ἄσσον, ³⁹ ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον· οὕτω ⁴⁰ γὰρ ἦν διατεταγμένος, μέλλων αὐτὸς περσεύειν. ⁴¹ 14 ὡς δὲ συνέβαλεν ἡμῖν ⁴² εἰς

²¹20:7 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

²²20:7 ὁ // 1725 omit.

²³20:7 μέλλων // 1597 μέλλον.

²⁴20:7 ἐπαύριον // 1724 ἐπαύροιν.

²⁵20:7 τε // 1573 δὲ.

²⁶20:8 ἦσαν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 ἦμεν.

²⁷20:9 Εὐτυχος // 1719 Εὐτιχος.

²⁸20:9 βαθεῖ // 1719 βαθυ.

²⁹20:9 ἀπο // 1573 adds γῆς // 1597, 1719, 1725, 1727, 2289 ὑπό.

³⁰20:9 τριστέγου // 1573 στριστέγους.

³¹20:9 ἤρθη // 1719 lacunae after ρ and before θ. Text written around lacunae.

³²20:10 ἐπέπεσεν // 1719 lacunae after this word. Text written around lacunae.

³³20:10 εἶπε // 1573, 1724, 1730 εἶπεν

³⁴20:10 θορυβεῖσθε // 1573 θορυβῆσθε.

³⁵20:11 καὶ // 1573 omit.

³⁶20:12 ἤγαγον // 1719, 1724 ἤγαγε.

³⁷20:13 Ἡμεῖς // 1719 ὑμεῖς.

³⁸20:13 προελθόντες // 1573, 1597, 1719, 1724, 1730, 2191 προσελθόντες //

1727 προσαχθέντες.

³⁹20:13 Ἄσσον // 1573 θασον // 1597, 2191 θασσον.

⁴⁰20:13 οὕτω // 1573, 1597, 1719, 2191 οὕτος.

⁴¹20:14 περσεύειν // 1597 παιζεύειν.

τὴν Ἄσσον,⁴³ ναλαβόντες αὐτὸν ἦλθομεν εἰς Μιτυλήνην.⁴⁴ 15 κάκειθεν ἀποπλεύσαντες, τῇ ἐπιούσῃ⁴⁵ κατηντήσαμεν ἀντικρὺ Χίου. τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν⁴⁶ εἰς Σάμον.⁴⁷ καὶ μείναντες ἐν Τρωγυλλίῳ,⁴⁸ τῇ ἐχομένῃ ἦλθομεν εἰς Μίλητον.⁴⁹ 16 ἔκρινε γὰρ ὁ Παῦλος παραπλευσαι τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδε γὰρ, εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα.

17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον, μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. 18 ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐπίστασθε,⁵⁰ ἀπὸ⁵¹ πρώτης ἡμέρας ἀφ'⁵² ἧς ἐπέβην εἰς τὴν⁵³ Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα⁵⁴ χρόνον ἐγενόμην,⁵⁵ 19 δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης⁵⁶ καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν,⁵⁷ τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων· 20 ὡς οὐδὲν ὑπεστείλαμην τῶν συμφερόντων, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι⁵⁸ ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκου, 21 διαμαρτυρούμενος Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσι⁵⁹ τὴν εἰς τὸν

⁴²20:14 ἡμῖν // 1573 ἡμεῖν.

⁴³20:14 Ἄσσον // 1573 θασον // 1597, 2191 θασσον.

⁴⁴20:14 Μιτυλήνην // 1573 Μιτυλίνην.

⁴⁵20:15 ἐπιούση // 1573 ἐπιούσι.

⁴⁶20:15 παρεβάλομεν // 1597 παρεβάλλομεν.

⁴⁷20:15 Σάμον // 1719 Σάμμον.

⁴⁸20:15 τρωγυλλίῳ // 1573 τρωγγυλίῳ // 1719, 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 τρωγγυλίῳ // 1725 τρωγυλίῳ.

⁴⁹20:15 Μίλητον // 1573 Μήλιτον.

⁵⁰20:18 ἐπίστασθε // 1719 ἐπίσταστασθαι.

⁵¹20:18 ἀπὸ // 1597 adds τῆς.

⁵²20:18 ἀφ' // 2289 omit.

⁵³20:18 τὴν // 1573 there is a smeared word approx 3 spaces.

⁵⁴20:18 πάντα // 1727 ἅπαντα.

⁵⁵20:18 ἐγενόμην // 1573 ἐγενώμην.

⁵⁶20:19 ταπεινοφροσύνης // 1573 ταπεινωφροσύνης.

⁵⁷20:19 πειρασμῶν // 2289 πειρασμῶ.

⁵⁸20:20 ἀναγγεῖλαι // 1573 ἀναγάζειν // 1597 ἀναγκεῖλαι.

⁵⁹20:21 Ἑλλήσι // 1573 Ἑλλησιν.

Θεὸν μετάνοιαν, καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.⁶⁰ 22 καὶ νῦν
 ἰδοὺ ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι, πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ
 συναντήσουτά⁶¹ μοι μὴ εἰδώς,⁶² 23 πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατὰ πόλιν
 διαμαρτύρεται⁶³ λέγον,⁶⁴ Ὅτι δεσμὰ με καὶ θλίψεις μένουσιν. 24 ἀλλ' οὐδενὸς⁶⁵
 λόγου ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν μου τιμίαν ἑμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον
 μου⁶⁶ μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,
 διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. 25 καὶ νῦν ἰδοὺ οἶδα, ὅτι
 οὐκετι ὄψεσθε⁶⁷ τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διήλθον κηρύσσων τὴν
 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 26 διὸ⁶⁸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς ἐγὼ
 ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων· 27 οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην⁶⁹ τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι⁷⁰ ὑμῖν⁷¹ πᾶσαν
 τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ. 28 προσέχετε⁷² οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς
 τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν⁷³ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ⁷⁴, ἣν
 περιεποιήσατο⁷⁵ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. 29 ἐγὼ γὰρ οἶδα⁷⁶ τοῦτο, ὅτι

⁶⁰20:21 Ἰησοῦν Χριστόν // 1573, 1719, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit Χριστόν.

⁶¹20:22 συναντήσουτά // 1573 συναντήσουταί.

⁶²20:22 εἰδώς // 1573 ἰδώς.

⁶³20:23 διαμαρτύρεται // 1597 διαμαρτύρετέ μοι.

⁶⁴20:23 λέγον // 1573, 1597, 1724 λέγων.

⁶⁵20:24 οὐδενὸς // 1597 adds τούτων.

⁶⁶20:24 μου // 2191 omit.

⁶⁷20:25 ὄψεσθε // 1573, 1719 ὄψεσθαι.

⁶⁸20:26 διὸ // 1719, 1724, 1727, 1730 διότι.

⁶⁹20:27 ὑπεστειλάμην // 2289 ἐπεστειλάμην.

⁷⁰20:27 ἀναγγεῖλαι // 1597 ἀναγκεῖλαι.

⁷¹20:27 τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν // 2191 ὑμῖν τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι.

⁷²20:28 προσέχετε // 1573 προδέχεται.

⁷³20:28 ποιμαίνειν // 1573 μένειν.

⁷⁴20:28 Θεοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 τοῦ κυ καὶ θυ // 2191 τοῦ κσ καὶ θυ.

⁷⁵20:28 περιεποιήσατο // 1573 πεπήθην.

⁷⁶20:29 οἶδα // 1573 εἶδα.

εἰσελεύσονται⁷⁷ μετὰ τὴν⁷⁸ ἄφιξίν μου λύκοι⁷⁹ βαρεῖς εἰς ὑμᾶς,⁸⁰ μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου· 30 καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν⁸¹ ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα, τοῦ ἀποσπᾶν⁸² τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. 31 διὸ γρηγορεῖτε,⁸³ μνημονεύοντες⁸⁴ ὅτι τριετίαν νύκτα⁸⁵ καὶ ἡμέραν οὐκ ἔπαυσάμην μετὰ δακρῶν νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. 32 καὶ τανῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ ἐποίκοδομῆσαι⁸⁶ καὶ δοῦναι ὑμῖν⁸⁷ κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις⁸⁸ πᾶσιν. 33 ἀργυρίου ἢ χρυσοῦ ἢ ἱματισμοῦ οὐδενός⁸⁹ ἐπεθύμησα· 34 αὐτοὶ δὲ⁹⁰ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς⁹¹ οὔσι μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες⁹² αὐται. 35 πάντα ὑπέδειξα⁹³ ὑμῖν, ὅτι οὕτω⁹⁴ κοπιῶντας⁹⁵ δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεῦειν τε τῶν λόγων⁹⁶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,^{97,98} ὅτι αὐτὸς εἶπε,⁹⁹

---

⁷⁷20:29 εἰσελεύσονται // 1724 omit.

⁷⁸20:29 τὴν // 1724, 1727 adds ἐμὴν.

⁷⁹20:29 μου λύκοι // 1724 εἰς ἐλεύσου τα λύκοι.

⁸⁰20:29 ὑμᾶς // 1573 ὑμῶς.

⁸¹20:30 αὐτῶν // 2191 omit.

⁸²20:30 ἀποσπᾶν // 1719 ἀπατᾶν.

⁸³20:31 γρηγορεῖτε // 1719 γρηγορεῖται, corrected by another hand.

⁸⁴20:31 μνημονεύοντες // 1573 μνημονεύαντες.

⁸⁵20:31 νύκτα // 1573 νύκταν.

⁸⁶20:32 ἐποίκοδομῆσαι // 1597 ἐπικοδομῆσαι.

⁸⁷20:32 ὑμῖν // 1573 ἡμῖν.

⁸⁸20:32 ἡγιασμένοις // 1597 ὑγιασμένοις.

⁸⁹20:33 οὐδενός // 1719 adds τούτων.

⁹⁰20:34 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

⁹¹20:34 τοῖς // 1719 ταῖς.

⁹²20:34 χεῖρες // 1724 χεῖρ.

⁹³20:35 ὑπέδειξα // 1573 ὑπέδειξαν.

⁹⁴20:35 οὕτω // 1573, 1719, 1724, 2191 οὕτως.

⁹⁵20:35 κοπιῶντας // 1719 κοποιῶντας.

⁹⁶20:35 τῶν λόγων // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191 τὸν λόγον // 1725, 2289 τοῦ λόγου.

⁹⁷20:35 Κυρίου Ἰησοῦ // 1573 Κυρίου ἡμῖν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁹⁸20:35 λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ // 1724 λόγον τοῦ θεοῦ.

⁹⁹20:35 εἶπε // 1573, 1724, 1730 εἶπεν

Μακάριόν ἐστι¹⁰⁰ διδόναι μᾶλλον¹⁰¹ ἢ λαμβάνειν. 36 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεῖς τὰ γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς¹⁰² προσηύξατο.¹⁰³ 37 Ἰκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς¹⁰⁴ πάντων.¹⁰⁵ καὶ ἐπιπεσόντες¹⁰⁶ ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου, κατεφίλουσιν αὐτόν· 38 ὀδυνώμενοι μάλιστα¹⁰⁷ ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει,¹⁰⁸ ὅτι¹⁰⁹ οὐκέτι μέλλουσι¹¹⁰ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

---

¹⁰⁰20:35 ἐστι // 1573 ἐστιν.

¹⁰¹20:35 διδόναι μᾶλλον // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 μᾶλλον διδόναι.

¹⁰²20:36 σὺν πᾶσιν αὐτοῖς // 1719 omit.

¹⁰³20:36 προσηύξατο // 1719 πραΰηύξατο // 1725 adds τέλος.

¹⁰⁴20:37 ἐγένετο κλαυθμὸς // 1725, 2191, 2289 κλαυθμὸς ἐγένετο.

¹⁰⁵20:37 πάντων // 1724 omit.

¹⁰⁶20:37 ἐπιπεσόντες // 1719 ἐπιπεσώντες.

¹⁰⁷20:38 μάλιστα // 1727 μᾶλλον.

¹⁰⁸20:38 εἰρήκει // 1724 εἰρήκη.

¹⁰⁹20:38 ὅτι // 1573 οὕτως.

¹¹⁰20:38 μέλλουσι // 2289 μέλουσι.

Chapter 21

1 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας¹ ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶν², τῆ³ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κάκειθεν εἰς Πάταρα. 2 Καὶ εὐρόντες⁴ πλοῖον διαπερῶν⁵ εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. 3 ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον, καὶ⁶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατήθημεν εἰς Τύρον· ἐκέισε γὰρ ἦν⁷ τὸ⁸ πλοῖον ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον.⁹ 4 καὶ ἀνευρόντες τοὺς¹⁰ μαθητὰς, ἐπεμείναμεν αὐτοῦ¹¹ ἡμέρας ἑπτὰ· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος, μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλὴμ. 5 Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι¹² τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα,¹³ προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἕως¹⁴ ἕξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυξάμεθα.¹⁵ 6 Καὶ ἀσπασάμενοι¹⁶ ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν¹⁷ εἰς τὰ ἴδια. 7 Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῖον διανύσαντες¹⁸ ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαίδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. 8 τῆ δὲ ἐπαύριον

¹21:1 ἀποσπασθέντας // 1573 ἀποσπασθαι.

²21:1 Κῶν // 1573, 1597, 1719, 1725, 2191, 2289 Κῶ.

³21:1 τῆ // 2289 το.

⁴21:2 εὐρόντες // 1573 adds καὶ // 1724 εὐρώντες.

⁵21:2 διαπερῶν // 1573 διαπερὸν.

⁶21:3 καὶ^d // 1725, 1727, 2191 omit.

⁷21:3 ἦν // 1573 εἰς.

⁸21:3 τὸ // 1573 τὸν.

⁹21:3 γόμον // 1597 adds αὐτοῦ.

¹⁰21:4 τοὺς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

¹¹21:4 ἐπεμείναμεν αὐτοῦ // 1727 ἐμείναμεν ἐκεῖ // 2191 αὐτοῖς.

¹²21:5 ἡμᾶς ἐξαρτίσαι // 1573 ἡμᾶς ἐξαρχῆς // 1719 ἡμᾶς ἐξαρτήσαι // 1727 ἐξαρτίσαι ἡμᾶς.

¹³21:5 ἐπορευόμεθα // 1724 ἐπορεύθημεν.

¹⁴21:5 ἕως // 1573 omit.

¹⁵21:5 προσηυξάμεθα // 1573 προσεύχονται.

¹⁶21:6 ἀσπασάμενοι // 2289 ἀσπάμενοι corrector added σα.

¹⁷21:6 ὑπέστρεψαν // 1573 ὑποστρέψατες.

ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον¹⁹ εἰς Καισάρειαν· καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, τοῦ²⁰ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. 9 τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες²¹ παρθένοι τέσσαρες προφητεύουσαι.²² 10 ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν²³ ἡμέρας πλείους,²⁴ κατῆλθε²⁵ τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἄγαβος· 11 καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δῆσας τε αὐτοῦ τὰς²⁶ χεῖρας καὶ τοὺς πόδας²⁷ εἶπε,²⁸ Τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστὶν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω²⁹ δῆσουσιν ἐν³⁰ Ἱερουσαλήμ οἱ Ἰουδαῖοι,³¹ καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἔθνων. 12 ὡςδὲ ἠκούσαμεν ταῦτα,³² παρεκαλοῦμεν³³ ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι, τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς³⁴ Ἱερουσαλήμ. 13 ἀπεκρίθη³⁵ δὲ³⁶ ὁ Παῦλος,³⁷ Τί ποιεῖτε³⁸ κλαίοντες³⁹ καὶ συνθρύπτοντές⁴⁰ μου τὴν καρδίαν;⁴¹ ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ

¹⁸21:7 διανύσαντες // 1597, 1719, 1724 διανοίσαντες.

¹⁹21:8 οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον // 1725, 2289 ἦλθομεν. (Text is an incipit).

²⁰21:8 τοῦ² // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

²¹21:9 θυγατέρες // 1724 θυγατέραις.

²²21:9 τέσσαρες προφητεύουσαι // 1724 προφητεύουσαι τέσσαρες.

²³21:10 ἡμῶν // 1573 omit.

²⁴21:10 πλείους // 1719 πλοίους.

²⁵21:10 κατῆλθε // 1730 κατῆλθεν.

²⁶21:11 τὰς // 1719 omit.

²⁷21:11 τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας // 1573, 1724, 1725, 1730, 2191, 2289 τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας.

²⁸21:11 εἶπε // 1573, 1719, 1724, 1730 εἶπεν.

²⁹21:11 οὕτω // 1573, 1597, 1719, 1724, 1730, 2191 οὕτως.

³⁰21:11 ἐν // 1719 εἰς.

³¹21:11 Ἰουδαῖοι // 1573 Ἰουδαίου.

³²21:12 ταῦτα // 1719 αὐτα, corrected by another hand.

³³21:12 παρεκαλοῦμεν // 1719 παρεκαλέσαμεν.

³⁴21:12 εἰς // 1573 ἐν.

³⁵21:13 ἀπεκρίθη // 1724 ἀπεκρίθει.

³⁶21:13 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 τε.

³⁷21:13 Παῦλος // 1719 adds καὶ εἶπεν.

³⁸21:13 ποιεῖτε // 1719 ποιεῖται.

³⁹21:13 κλαίοντες // 1719 κλέοντες.

⁴⁰21:13 συνθρύπτοντές // 2289 συνθρίπτοντές.

⁴¹21:13 καρδίαν // 1719 ψυχήν, corrected by another hand.

καὶ ἀποθανεῖν⁴² εἰς Ἱερουσαλήμ ἐτοίμως⁴³ ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

14 μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἠσυχάσαμεν, εἰπόντες, Τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γενέσθω.

15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀποσκευασάμενοι⁴⁴ ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ.

16 συνήλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ

ξενισθῶμεν, Μνάσωνί τινι⁴⁵ Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ.

17 Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς⁴⁶ οἱ ἀδελφοί.

18 τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῆει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ

πρεσβύτεροι. 19 καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς, ἐξηγεῖτο⁴⁷ καθ' ἕνα ἕνα ὧν⁴⁸ ἐποίησεν ὁ

Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι⁴⁹ διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ.⁵⁰ 20 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον⁵¹

τὸν Κύριον.⁵² εἰπὸν τε⁵³ αὐτῷ, Θεωρεῖς ἀδελφέ,⁵⁴ πόσαι μυριάδες⁵⁵ εἰσὶν Ἰουδαίους

τῶν πεπιστευκότων· καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσι. 21 κατηχήθησαν δὲ

περὶ σοῦ,⁵⁶ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις⁵⁷ ἀπὸ Μωσέως⁵⁸ τοὺς κατὰ τὰ⁵⁹ ἔθνη πάντας

⁴²21:13 ἀποθανεῖν // 1719 ἀποθῆναι.

⁴³21:13 ἐτοίμως // 1573 ἐτοίμος.

⁴⁴21:15 ἀποσκευασάμενοι // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 ἐπισκευασάμενοι.

⁴⁵21:16 τινι // 2289 omit.

⁴⁶21:17 ἐδέξαντο ἡμᾶς // 1719, 1727 ἡμᾶς ἐδέξαντο.

⁴⁷21:19 ἐξηγεῖτο // 1573 ἐξεῖγειτο.

⁴⁸21:19 ὧν // 1719 omit, added by another hand.

⁴⁹21:19 ἔθνεσι // 1573 ἔθνεσιν

⁵⁰21:19 ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. // 1727 ὁ Θεὸς διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

⁵¹21:20 ἐδόξαζον // 1724 ἐδόξασαν.

⁵²21:20 Κύριον // 2191 θεόν.

⁵³21:20 τε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1730, 2191 τες.

⁵⁴21:20 ἀδελφέ // 1573 ἀδελφαί.

⁵⁵21:20 μυριάδες // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 μύριαδες.

⁵⁶21:21 περὶ σοῦ // 1719 omit.

⁵⁷21:21 διδάσκεις // 1573 διδάσκει.

⁵⁸21:21 Μωσέως // 1573, 1719 Μωυσέως // 1725, 1727, 2289 Μωυσέος.

Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθεσι⁶⁰ περιπατεῖν. 22 τί οὖν ἐστι; πάντως δεῖ πλῆθος⁶¹ συνελθεῖν· ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν ποίησον ὃ σοι λέγομεν.⁶² 23 εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν· 24 τούτους⁶³ παραλαβὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς,⁶⁴ ἵνα⁶⁵ ξυρήσωνται⁶⁶ τὴν κεφαλὴν, καὶ γινῶσι πάντες ὅτι ὧν κατήχηται⁶⁷ περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν,⁶⁸ ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ⁶⁹ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσω. 25 περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἔθνων ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν, κρίναντες μηδέν⁷⁰ τοιοῦτον τηρεῖν αὐτοὺς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τὸ τε εἰδωλόθυτον,⁷¹ καὶ τὸ αἷμα καὶ⁷² πνικτὸν καὶ⁷³ πορνείαν. 26 Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν⁷⁴ τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεῖς εἰσήει⁷⁵ εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων⁷⁶ τὴν ἐκπλήρωσιν⁷⁷ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἢ προσφορά. 27 ὡς δὲ ἔμελλον⁷⁸ αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν

⁵⁹21:21 τὰ // 1573 omit.

⁶⁰21:21 ἔθεσι // 1573 ἔθνεσι.

⁶¹21:22 πλῆθος // 1573 πλείθος.

⁶²21:22 λέγομεν // 1730 λέγοεν.

⁶³21:24 τούτους // 1597 adds οὖν.

⁶⁴21:24 καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς // 1573 omit.

⁶⁵21:24 ἵνα // 1724 ἵα.

⁶⁶21:24 ξυρήσωνται // 1597 ξυρήσονται // 1719 ξηρήσονται // 1724, 1730,

2191 ξυρίσωνται.

⁶⁷21:24 κατήχηται // 1719 κατήχειντε.

⁶⁸21:24 ἐστιν // 1724 ἐστι.

⁶⁹21:24 καὶ // 1724 αἱ.

⁷⁰21:25 μηδέν // 1573 μὴ δὲ.

⁷¹21:25 εἰδωλόθυτον // 1719 εἰδολόθυτον.

⁷²21:25 καὶ² // 1597 adds τὸ.

⁷³21:25 καὶ³ // 1597 τὴν.

⁷⁴21:26 ὁ Παῦλος παραλαβὼν // 1597 παραλαβὼν ὁ Παῦλος.

⁷⁵21:26 εἰσήει // 1724 εἰσει.

⁷⁶21:26 διαγγέλλων // 1719 διαγγέλων.

⁷⁷21:26 ἐκπλήρωσιν // 2289 πλήρωσιν.

⁷⁸21:27 ἔμελλον // 1725, 1730, 2191, 2289 ἔμελλον.

ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν,⁷⁹ 28
κράζοντες,⁸⁰ ἄνδρες Ἰσραηλῖται,⁸¹ βοηθεῖτε. οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ
καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου⁸² τούτου πάντας⁸³ πανταχοῦ διδάσκων· ἔτι τε καὶ
Ἑλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ⁸⁴ κεκοίνωκε⁸⁵ τὸν ἅγιον τόπον τούτου. 29 ἦσαν
γὰρ προεωρακότες⁸⁶ Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς
τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. 30 ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ
λαοῦ· καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου,⁸⁷ εἶλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐθέως
ἐκλείσθησαν⁸⁸ αἱ θύραι. 31 ζητούντων δὲ⁸⁹ αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ
χιλιάρχῳ τῆς σπείρης,⁹⁰ ὅτι ὅλη συγκέχυται⁹¹ Ἱερουσαλήμ· 32 ὃς ἑξαυτῆς παραλαβὼν
στρατιώτας καὶ⁹² ἑκατοντάρχους, κατέδραμεν⁹³ ἐπ' αὐτούς. οἱ δὲ, ἰδόντες τὸν
χιλιάρχον καὶ⁹⁴ τοὺς στρατιώτας, ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν⁹⁵ Παῦλον. 33 τότε⁹⁶

⁷⁹21:27 τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν // 1719, 1725, 2289 ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας.

⁸⁰21:28 κράζοντες // 1727 adds καὶ λέγοντες.

⁸¹21:28 Ἰσραηλῖται // 1724 Ἰσραηλίτε.

⁸²21:28 καὶ τοῦ τόπου // 1719 omit.

⁸³21:28 πάντας // 1719 omit.

⁸⁴21:28 καὶ // 1573 omit.

⁸⁵21:28 καὶ κεκοίνωκε // 1573 κεκεκοίνωκε.

⁸⁶21:29 προεωρακότες // 1573, 1597, 1725, 1727, 2191, 2289 ἑωρακότες // 1719, 1724 ἑωρακώτες // 1730 ἑωροκώτες.

⁸⁷21:30 τοῦ Παύλου // 1727 τὸν Παῦλον.

⁸⁸21:30 ἐκλείσθησαν // 1719 ἐκλήσθησαν, corrected by another hand.

⁸⁹21:31 δὲ // 1724 τὲ.

⁹⁰21:31 σπείρης // 1719 σπείρας // 1730 σπείρ σ^a.

⁹¹21:31 συγκέχυται // 1719 adds ἡ.

⁹²21:32 2289 21:32 EXPL ἑξαυτῆς] παρ (5) στρατιώτας [INC] 21:32 καὶ. A liquid spill has partially erased several letters.

⁹³21:32 2289 21:32 EXPL καὶ] ἑκατοντάρχο (8) αμεν [INC] 21:32 ἐπ. A liquid spill has partially erased several letters.

⁹⁴21:32 2289 21:32 EXPL ἰδόντες] τ (8) ρχον [INC] 21:32 καὶ.

⁹⁵21:32 2289 21:32 EXPL ἐπαύσαντο] (2) ποντες [INC] 21:32 τὸν.

⁹⁶21:33 τότε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

ἐγγίσας⁹⁷ ὁ χιλιάρχος⁹⁸ ἐπελάβετο αὐτοῦ,⁹⁹ καὶ ἐκέλευσε δεθῆναι ἀλύσει διυσί· καὶ ἐπυρθάνετο τίς¹⁰⁰ ἂν εἴη, καὶ τί¹⁰¹ ἐστι πεποιηκώς. 34 ἄλλοι δὲ ἄλλο¹⁰² τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ,¹⁰³ μὴ δυναμένος δὲ γινῶναι τοῖς¹⁰⁴ ἀσφαλῆς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. 35 ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου. 36 ἠκολούθει¹⁰⁵ γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κράζοντες, Αἶρε αὐτόν.

37 Μέλλων τε¹⁰⁶ εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν¹⁰⁷ ὁ Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ, Εἰ ἔξεστί¹⁰⁸ μοι εἰπεῖν τι¹⁰⁹ πρὸς σέ; ὁ δὲ ἔφη, Ἑλληνιστὶ γινώσκεις; 38 οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων; 39 εἶπε¹¹⁰ δὲ ὁ Παῦλος, Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν¹¹¹ εἰμι¹¹² Ἰουδαῖος Ταρσεὺς, τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμου¹¹³ πόλεως πολίτης, δέομαι δέ¹¹⁴ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν.

⁹⁷21:33 ἐγγίσας // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 adds δέ.

⁹⁸21:33 ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος // 1725, 1727 ἐγγίσας δὲ χιλιάρχος. // 1597, 1730 ἐγγίσας δὲ ὁ χιλιάρχος.

⁹⁹21:33 αὐτοῦ // 2191 αὐτόν.

¹⁰⁰21:33 τίς // 2191 τί.

¹⁰¹21:33 τί // 1725 οἶ.

¹⁰²21:34 ἄλλο // 1719 ἄλο.

¹⁰³21:34 ἐν τῷ ὄχλῳ // 1719 omit.

¹⁰⁴21:34 2289 21:34 EXPL δὲ] Γ (5) [INC] 21:34 τὸ.

¹⁰⁵21:36 ἠκολούθει // 1597, 1719, 1724 ἠκολούθη.

¹⁰⁶21:37 τε // 1724 omit // 1725, 1727, 1730, 2289 δέ.

¹⁰⁷21:37 εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν // 1725, 2289 εἰς τὴν παρεμβολήν εἰσάγεσθαι.

¹⁰⁸21:37 ἔξεστί // 1573 ἔξεστίν.

¹⁰⁹21:37 τι // 1573, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

¹¹⁰21:39 εἶπε // 1573, 1724, 1730, 2191 εἶπεν.

¹¹¹21:39 ἄνθρωπος μὲν // 2191 μὲν ἄνθρωπος.

¹¹²21:39 Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι // 1727 Ἐγὼ μὲν εἰμι ἄνοθ.

¹¹³21:39 ἀσήμου // 1573, 1597, 1719, 1724 ἀσίμου.

¹¹⁴21:39 δέ // 1573, 2191 omit.

40 Ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος ἐστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισε τῆ
χειρὶ τῶ¹¹⁵ λαῶ¹¹⁶ πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης,¹¹⁷ προσεφώνησε¹¹⁸ τῆ¹¹⁹ Ἑβραΐδι¹²⁰
διαλέκτῳ λέγων,

---

¹¹⁵21:40 2289 21:40 EXPL κατέσεισε] (6) ἰ [INC] 21:40 τῶ.

¹¹⁶21:40 τῶ λαῶ // 1573, 1597, 1730, 2191 τὸν λαόν.

¹¹⁷21:40 γενομένης // 1719 γινομένης.

¹¹⁸21:40 προσεφώνησε // 1573, 1724, 1725, 1730, 2289 (last five letters agree,
first five letters are a part of a lacuna) προσεφώνει.

¹¹⁹2289 21:40 EXPL γενομένης] (6) ώνησε [INC] 21:40 τῆ.

¹²⁰21:40 Ἑβραΐδι // 1719 Ἑβραΐδη.

Chapter 22

1 Ἴνδρες ἀδελφοὶ¹ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν² ἀπολογίας.
 2 Ἰκούσαντες δὲ ὅτι τῆ³ Ἐβραϊδὶ διαλέκτῳ προσεφώνει⁴ αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον⁵
 ἡσυχίαν.⁶ καὶ φησὶν, 3 Ἐγὼ μὲν⁷ εἶμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῶ⁸ τῆς
 Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν⁹ τῆ πόλει¹⁰ ταύτῃ¹¹ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ,
 πεπαιδευμένος¹² κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῷου νόμου, ζηλωτῆς ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ, καθὼς
 πάντες ὑμεῖς¹³ ἔστε σήμερον· 4 ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι¹⁴ θανάτου,
 δεσμεύων¹⁵ καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας, 5 ὡς καὶ ὁ
 ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν¹⁶ τὸ πρεσβυτέριον¹⁷ παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος
 πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας, δεδεμένους
 εἰς Ἰερουσαλὴμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν.¹⁸ 6 ἐγένετο δὲ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῆ
 Δαμασκῶ περιὶ μεσημβρίαν¹⁹ ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἰκανὸν²⁰ περι

¹22:1 2289 21:40 EXPL λέγων] (6) α [INC] 22:1 ἀδελφοί.

²22:1 νῦν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 νυνί.

³22:2 2289 22:2 EXPL δὲ] (3) [INC] 22:2 τῆ.

⁴22:2 προσεφώνει // 1719 πρὸς ἐφώνη // 2191 προσεφώνησεν.

⁵22:2 παρέσχον // 1597 προσέσχον // 2289 EXPL προσεφώνει] αὐτο (4)
 ἄλλον [INC] 22:2 παρέσχον.

⁶22:2 ἡσυχίαν // 1719 εἰσυγχίαν // 1597 ἡσυχία.

⁷22:3 2289 22:3 EXPL φησὶν] (2) ὡ [INC] 22:3 μὲν.

⁸22:3 γεγεννημένος // 1597, 1719 γεγεννημένος // 2289 EXPL γεγεννημένος]
 (2) [INC] 22:3 Ταρσῶ.

⁹22:3 2289 22:3 EXPL Κιλικίας] ἀνατεθρ (8) ἐ [INC] 22:3 ἐν.

¹⁰22:3 πόλει // 1719 πόλη.

¹¹22:3 ταύτη // 1730 ταύτην.

¹²22:3 πεπαιδευμένος // 1597 πεπιδευμένος adds δὲ, corrected to πεπαιδευμένος.

¹³22:3 πάντες ὑμεῖς // 2289 ὑμεῖς πάντες.

¹⁴22:4 ἄχρι // 1719 μέχρι.

¹⁵22:4 δεσμεύων // 1724 δεσμάων.

¹⁶22:5 πᾶν // 1597 ἅπαν.

¹⁷22:5 πᾶν τὸ πρεσβυτέριον // 1727 ὅλον τὸ συνέδριον.

¹⁸22:5 τιμωρηθῶσιν // 1719 τιμωρισθωσιν.

¹⁹22:6 μεσημβρίαν // 1719 μεσουμβρίαν. corrected by another hand.

ἐμέ· 7 ἔπεσον²¹ τε εἰς τὸ ἕδαφος, καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι, Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με
 διώκεις,²² 8 ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, Τίς εἶ, Κύριε; εἶπέ²³ τε²⁴ πρὸς με, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς
 ὁ Ναζωραῖος²⁵ ὃν σὺ διώκεις.²⁶ 9 οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, καὶ
 ἔμφοβοι ἐγένοντο· τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. 10 εἶπον²⁷ δέ, Τί
 ποιήσω Κύριε; ὁ δὲ Κύριος εἶπε²⁸ πρὸς με, Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν· κάκει
 σοι²⁹ λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί³⁰ σοι ποιῆσαι. 11 ὡς δὲ³¹ οὐκ ἐνέβλεπον
 ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος³² ὑπὸ τῶν συνόντων μοι, ἦλθον³³
 εἰς Δαμασκόν. 12 Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβῆς³⁴ κατὰ τὸν νόμον μαρτυρούμενος ὑπὸ
 πάντων τῶν κατοικούντων³⁵ Ἰουδαίων,³⁶ ἐλθὼν πρὸς με καὶ ἐπιστὰς³⁷ εἶπε³⁸ μοι,
 13 Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον· καγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. 14 ὁ δὲ εἶπεν,
 Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό³⁹ σε γινῶναι τὸ⁴⁰ θέλημα⁴¹ αὐτοῦ.⁴² καὶ ἰδεῖν

²⁰22:6 ἱκανὸν // 1724 μέγα.

²¹22:7 ἔπεσον // 1573, 1597, 1597 ἔπεσα // 1724 omit.

²²22:7 διώκεις // 1719 διώκης.

²³22:8 εἶπέ // 1573, 1719, 1724, 1727, 2191 εἶπέν.

²⁴22:8 τε // 2289 δέ.

²⁵22:8 Ναζωραῖος // 1719 Ναζωρεος, corrected by another hand.

²⁶22:8 διώκεις // 1719 διώκης.

²⁷22:10 εἶπον // 1573, 1719, 1730 εἶπεν.

²⁸22:10 εἶπε // 1719 εἶπεν.

²⁹22:10 σοι // 1724 σε.

³⁰22:11 τέτακταί // 1597 ἐν τέταλταί.

³¹22:11 ὡς δέ // 1573 οὐδέ.

³²22:11 χειραγωγούμενος // 1724 χειραγοσομενος.

³³22:11 ἦλθον // 1727 εἰσήλθον.

³⁴22:12 εὐσεβῆς // 1597, 1719, 2191 εὐλαβῆς.

³⁵22:12 κατοικούντων // 1573, 1597, 1725, 2191, 2289 adds ἐν δαμασκῶ.

³⁶22:12 Ἰουδαίων // 1719 adds ἐν δαμασκῶ.

³⁷22:12 ἐπιστὰς // 1727 στὰς.

³⁸22:12 εἶπε // 1573, 1724, 1730 εἶπεν.

³⁹22:14 προεχειρίσατό // 1597 προεχειρήσατο.

⁴⁰22:14 τὸ // 2289 τῶ.

⁴¹22:14 σε γινῶναι τὸ θέλημα // 1730 τὸ σε γινῶναι θέλημα.

τὸν⁴³ δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν⁴⁴ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· 15 ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν ἑώρακας καὶ ἤκουσας. 16 καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι, καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.⁴⁵ 17 ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ προσευχομένου⁴⁶ μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, 18 καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι, Σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ· διότι οὐ παραδέξονται σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. 19 κἀγὼ εἶπον, Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται, ὅτι ἐγὼ ἤμην⁴⁷ φυλακίζων καὶ δέρων⁴⁸ κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ⁴⁹ σέ· 20 καὶ ὅτε ἐξεχείτο⁵⁰ τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ⁵¹ μάρτυρός σου,⁵² καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ, καὶ⁵³ φυλάσσω⁵⁴ τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. 21 καὶ εἶπε⁵⁵ πρὸς με, Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν⁵⁶ ἐξαποστελῶ⁵⁷ σε.

22 Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπήραν⁵⁸ τὴν⁵⁹ φωνὴν αὐτῶν λέγοντες, Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθήκον⁶⁰ αὐτὸν ζῆν.

⁴²22:14 αὐτοῦ // 1597 τοῦ θεοῦ.

⁴³22:14 τὸν // 1597 τὸ.

⁴⁴22:14 φωνὴν // 1597 φωνεῖν // 1724 παρ αὐτοῦ.

⁴⁵22:16 Κυρίου // 1597 adds Ἰησοῦ.

⁴⁶22:17 προσευχομένου // 1597 προσευχομένω.

⁴⁷22:19 ἤμην // 1719 εἶμην.

⁴⁸22:19 δέρων // 1725, 1727, 2289 δαίρων.

⁴⁹22:19 ἐπὶ // 1725, 1727, 2289 εἰς.

⁵⁰22:20 ἐξεχείτο // 1719 ἐξεχυτο.

⁵¹22:20 τοῦ // 1597 adds πρωτο.

⁵²22:20 Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου // 2289 τοῦ μάρτυρός σου Στεφάνου.

⁵³22:20 καὶ⁴ // 1573, 1597, 1719, 1727, 1730, 2191 omit.

⁵⁴22:20 φυλάσσω // 1724 φυλάττων.

⁵⁵22:21 εἶπε // 1573, 1724, 1730 εἶπεν.

⁵⁶22:21 μακρὰν // 1724 μακρῶν.

⁵⁷22:21 ἐξαποστελῶ // 1719 ἐξαποστελλῶ.

⁵⁸22:22 ἐπήραν // 1719 ἐπείρα.

⁵⁹22:22 τὴν // 1724 τὸν.

23 κραυγαζόντων⁶¹ δὲ αὐτῶν, καὶ ῥιπτούντων⁶² τὰ ἱμάτια, καὶ κοινορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, 24 ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλιάρχος ἄγεσθαι⁶³ εἰς τὴν παρεμβολήν, εἰπὼν μαστιξίν ἀνετάζεσθαι⁶⁴ αὐτὸν, ἵνα ἐπιγνῶ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν⁶⁵ αὐτῷ. 25 ὥς δὲ προέτεινεν⁶⁶ αὐτὸν τοῖς ἱμάσιν,⁶⁷ εἶπε⁶⁸ πρὸς τὸν ἐστῶτα⁶⁹ ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος, Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἕξεστιν ὑμῖν μαστίξιν; 26 ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατοντάρχης, προσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ⁷⁰ λέγων, Ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστι.⁷¹ 27 προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν⁷² αὐτῷ,⁷³ Λέγε μοι, εἰ σὺ Ῥωμαῖός εἰ; ὁ δὲ ἔφη, Ναί. 28 ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος, Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν⁷⁴ ταύτην ἔκτησάμην.⁷⁵ ὁ δὲ Παῦλος ἔφη, Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι.⁷⁶ 29 εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν⁷⁷

---

⁶⁰22:22 καθῆκον // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 καθῆκεν.

⁶¹22:23 κραυγαζόντων // 1573, 1719, 1724, 1727, 1730 κραζόντων.

⁶²22:23 ῥιπτούντων // 1597 ῥιπτόντων.

⁶³22:24 αὐτὸν ὁ χιλιάρχος ἄγεσθαι // 1725, 2289 ὁ χιλιάρχος ἄγεσθαι αὐτὸν.

⁶⁴22:24 ἀνετάζεσθαι // 1597 ἀνετάζασθαι.

⁶⁵22:24 ἐπεφώνουν // 1573 ἐφώνουν.

⁶⁶22:25 προέτεινεν // 1573, 1727, 1730 προέτειναν // 1724 ποέτειναν.

⁶⁷22:25 ἱμάσιν // 1724 ἱμάσι.

⁶⁸22:25 εἶπε // 1730, 2191 εἶπεν.

⁶⁹22:25 ἐστῶτα // 1597 ἐφεστῶτα.

⁷⁰22:26 ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ // 1597 τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλεν αὐτῷ // 1725, 2289 τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλε.

⁷¹22:26 ἐστι // 1724 ἐστιν.

⁷²22:27 εἶπεν // 1597 εἶπε.

⁷³22:27 αὐτῷ // 1597, 2191 τῷ παυλῶς.

⁷⁴22:28 πολιτείαν // 1724 πολιτίαν.

⁷⁵22:28 ἔκτησάμην // 1719 ἐκτισάμην.

⁷⁶22:28 γεγέννημαι // 1719 γεγέννημαι.

⁷⁷22:29 αὐτὸν // 1573 αὐτὸ // 1719 αὐτῷ.

ἀνετάζειν. καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι,⁷⁸ καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς.⁷⁹

30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γινῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ⁸⁰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν, καὶ ἐκέλευσεν⁸¹ ἐλθεῖν⁸² τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὄλον⁸³ τὸ⁸⁴ συνέδριον αὐτῶν· καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

---

⁷⁸22:29 δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι // 1597 ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν ἐφοβήθη.

⁷⁹22:29 δεδεκώς // 1724 δεδωκώς.

⁸⁰22:30 παρὰ // 1597, 1725, 2289 ὑπὸ.

⁸¹22:30 ἐκέλευσεν // 1719 adds συν.

⁸²22:30 ἐλθεῖν // 1597 εἰσελθεῖν.

⁸³22:30 ὄλον // 1725, 2289 παντὸ.

⁸⁴22:30 τὸ // 1725 omit.

Chapter 23

1 Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν, Ἐγὼπάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. 2 ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ, τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. 3 τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπε,¹ Τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός, τοῖχε κεκοιναμένε· καὶ σὺ κάθη κρίνων² με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν³ κελεύεις με τύπτεσθαι; 4 οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον, Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς;⁴ 5 ἔφη τε ὁ Παῦλος, Οὐκ ἤδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεὺς· γέγραπται γὰρ,⁵ Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἔρεις κακῶς. 6 γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶ Σαδδουκαίων,⁶ τὸ δὲ ἕτερον⁷ Φαρισαίων,⁸ ἔκραζεν ἐν τῷ συνεδρίῳ, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ⁹ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι.¹⁰ 7 τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος,¹¹ ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων,¹² καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος· 8 Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ¹³ λέγουσι¹⁴ μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ¹⁵ ἄγγελον, μήτε πνεῦμα· Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσι

---

¹23:3 εἶπε // 1730 omit // 1573, 1719, 1724, 2191 εἶπεν.

²23:3 κρίνων // 1724 κρίνον.

³23:3 παρανομῶν // 1724 παρανόμον.

⁴23:4 λοιδορεῖς // 1719, 1724 λοιδωρεῖς.

⁵23:5 γὰρ // 1719 adds ὅτι

⁶23:6 Σαδδουκαίων // 1725, 2289 Φαρισαίων.

⁷23:6 ἕτερον // 2191 adds τῶν.

⁸23:6 Φαρισαίων // 1725, 2289 Σαδδουκαίων.

⁹23:6 καὶ // 1727 omit.

¹⁰23:6 κρίνομαι // 1724 κρίνωμαι.

¹¹23:7 λαλήσαντος // 1597 εἰποντος.

¹²23:7 τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων // 1727 τῶν Σαδδουκαίων καὶ τῶν φαρισαίων // 1573, 1724, 1730 omits καὶ τῶν Σαδδουκαίων // 1719 omits τῶν Σαδδουκαίων.

¹³23:8 μὲν γὰρ // 1573 δὲ.

¹⁴23:8 λέγουσι // 1724 λέγουσιν.

¹⁵23:8 μηδὲ // 1597, 1725, 1727, 2289 μήτε.

τὰ ἀμφότερα. 9 ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη· καὶ ἀναστάντες οἱ¹⁶ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν. 10 πολλῆς δὲ γενομένης¹⁷ στάσεως, εὐλαβηθεὶς ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῆ ὁ Παῦλος ὑπ'¹⁸ αὐτῶν, ἐκέλευσε¹⁹ τὸ στρατεύμα καταβὰν²⁰ ἀρπάσαι²¹ αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν.

11 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε,²² Θάρσει Παῦλε· ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτω²³ σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι.

12 Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντες τινες τῶν Ἰουδαίων²⁴ συστροφὴν²⁵, ἀνεθεμάτισαν²⁶ ἑαυτοὺς, λέγοντες²⁷ μήτε²⁸ φαγεῖν μήτε πίειν ἕως οὗ ἀποκτείνωσι²⁹ τὸν Παῦλον· 13 ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα³⁰ οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν³¹ πεποιηκότες,³² 14 οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον, Ἐνανθήματι ἀνεθεμάτισαμεν³³ ἑαυτοὺς, μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν

¹⁶23:9 οἱ // 1573, 2191 omit.

¹⁷23:10 γενομένης // 1719 γινομένης.

¹⁸23:10 ὑπ' // 1719 ἀπ'

¹⁹23:10 ἐκέλευσε // 1719 ἐκέλευσαι.

²⁰23:10 καταβὰν // 1573 καταβαναι και ` // 1724 καταβάνα καὶ // 1727, 1730 add καὶ // 1597, 1719, 1725, 2191, 2289 καταβῆναι καὶ.

²¹23:10 καταβὰν ἀρπάσαι // 2191 καταβῆναι καὶ ἀρπασαι.

²²23:11 εἶπε // 1573, 1719, 1724, 1730, 2191 εἶπεν.

²³23:11 οὕτω // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191 οὕτως.

²⁴23:12 τινες τῶν Ἰουδαίων // 1727 τινες Ἰουδαῖοι.

²⁵23:12 τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν // 1597, 2191 συστροφὴν τινες τῶν Ἰουδαίων.

²⁶23:12 ἀνεθεμάτισαν // 1719 ἀναθεμάτισαν.

²⁷23:12 λέγοντες // 2289 omit.

²⁸23:12 μήτε // 1573 μή.

²⁹23:12 ἀποκτείνωσι // 1725, 2289 ἀνέλωσι.

³⁰23:13 τεσσαράκοντα // 1573 τεσσαρακοντα // 1719 τεσσαρακοντα corrected by another hand.

³¹23:13 συνωμοσίαν // 1597 συνομοσίαν // 1724 συνομωσίαν.

³²23:13 πεποιηκότες // 1730 ποιήκοντες // 2191 ποιήσαντες.

³³23:14 ἀνεθεμάτισαμεν // 1719 ἀναθεμάτισαμεν.

Παῦλον. 15 νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ, ὅπως αὔριον αὐτὸν καταγάγη³⁴ πρὸς ὑμᾶς,³⁵ ὡς μέλλοντας διαγνώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ, πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν, ἕτοιμοὶ ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. 16 ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν, ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ. 17 προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἓνα τῶν ἑκατονταρχῶν, ἔφη,³⁶ Τὸν νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον· ἔχει γὰρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. 18 ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγε³⁷ πρὸς τὸν χιλιάρχον, καὶ φησὶν,³⁸ Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησε,³⁹ τοῦτον τὸν νεανίαν⁴⁰ ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά τι λαλήσαι σοι. 19 ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος,⁴¹ καὶ ἀναχωρήσας κατ'⁴² ἰδίαν ἐπυθάνετο, Τί ἐστὶν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαι μοι; 20 εἶπε⁴³ δὲ, Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτήσαι σε, ὅπως αὔριον εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς⁴⁴ τὸν Παῦλον⁴⁵, ὡς μέλλοντές⁴⁶ τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. 21 σὺ οὖν μὴ πεισθῆς⁴⁷ αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσι⁴⁸ γὰρ αὐτὸν⁴⁹ ἐξ αὐτῶν⁵⁰ ἄνδρες

³⁴23:15 αὐτὸν καταγάγη // 1724, 1725, 1730, 2191, 2289 καταγάγη αὐτόν.

³⁵23:15 ὑμᾶς // ἡμᾶς.

³⁶23:17 ἔφη // 1573 omit, ἔφη written in the right margin.

³⁷23:18 ἤγαγε // 1727 ἀπήγαγε.

³⁸23:18 φησὶν // 1727 φησιν.

³⁹23:18 ἠρώτησε // 1724 ἠρώτησεν.

⁴⁰23:18 νεανίαν // 1724, 1730 νεανίσκον.

⁴¹23:19 δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος // 1727 δὲ ὁ χιλιάρχ^ο τῆς χειρὸς αὐτοῦ.

⁴²23:19 κατ' // 1719 κατο' .

⁴³23:20 εἶπε // 1573, 1719, 1724, 1730 εἶπεν.

⁴⁴23:20 καταγάγῃς // 1719 καταγάγεις.

⁴⁵23:20 εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν Παῦλον // 1724 καταγάγεις τὸν Παῦλον εἰς τὸ συνέδριον. // 2191 καταγάγῃς τὸν Παῦλον εἰς τὸ συνέδριον.

⁴⁶23:20 ὡς μέλλοντές // 1719 ὡς μέλλον // 1727, 1730 ὡς μέλλον τὰ τινα. // 1573, 2191 ὡς μέλλοντάς // 1597 ὡς μέλλοντά // 1724 ὡς μέλλόντων.

⁴⁷23:21 πεισθῆς // 1719 πεισθεῖς.

⁴⁸23:21 ἐνεδρεύουσι // 1719 ἐνεδρεύουσιν.

⁴⁹23:21 αὐτὸν // 1719 αὐτῷ, corrected by another hand.

πλείους⁵¹ τεσεράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν⁵² ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν⁵³ ἕως οὐ ἀνέλωσιν αὐτόν· καὶ νῦν ἔτοιμοι εἰσι⁵⁴ προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. 22 ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγείλας μηδενὶ ἐκλαλῆσαι,⁵⁵ ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς με. 23 καὶ προσκαλεσάμενος⁵⁶ δύο τινὰς τῶν ἑκατονταρχῶν εἶπεν, Ἔτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους,⁵⁷ ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἵππεις ἑβδομήκοντα,⁵⁸ καὶ δεξιολάβους⁵⁹ διακοσίους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός· 24 κτήνη τε παραστήσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες⁶⁰ τὸν Παῦλον διασώσωσι⁶¹ πρὸς Φήλικα⁶² τὸν ἡγεμόνα· 25 γράψας ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον·⁶³ 26 Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι⁶⁴ χαίρειν. 27 τὸν ἄνδρα τοῦτον συλλημφθέντα ὑπὸ τῶν⁶⁵ Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν, ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλάμην αὐτόν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι. 28 βουλόμενός δὲ γνῶναι⁶⁶ τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατήγαγον αὐτόν⁶⁷ εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· 29 ἔν εὖρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν,⁶⁸ μηδὲν δε⁶⁹ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν

⁵⁰23:21 ἐξ αὐτῶν // 1719 omit.

⁵¹23:21 πλείους // 1597 adds πῶν.

⁵²23:21 ἀνεθεμάτισαν // 1719 ἀναθεμάτισαν.

⁵³23:21 πιεῖν // 2289 ποεῖν.

⁵⁴23:21 εἰσι // 1724 εσι.

⁵⁵23:22 ἐκλαλῆσαι // 1724 ἐκλαλήσεις.

⁵⁶23:23 προσκαλεσάμενος // 1719 προσκωλεσάμενος.

⁵⁷23:23 διακοσίους // 1597 adds ἐνόπλους.

⁵⁸23:23 ἑβδομήκοντα // 1719 εὐδομήκοντα.

⁵⁹23:23 δεξιολάβους // 1719 δεξιολάλους // 2191 δεξιοβάλους.

⁶⁰23:24 ἐπιβιβάσαντες // 1719 ἐπιβηβάσαντες.

⁶¹23:24 διασώσωσι // 1597 διασώσωσιο.

⁶²23:24 Φήλικα // 1597 Φίλικα // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίληκα.

⁶³23:25 περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον // 1727 περιέχουσαν τοῦτον τὸν τύπον.

⁶⁴23:26 Φήλικι // 1597 Φίλικι // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίληκι.

⁶⁵23:27 τῶν // 2289 omit.

⁶⁶23:28 γνῶναι // 1597 ἐπιγνῶναι.

⁶⁷23:28 αὐτόν // 1597 omit.

⁶⁸23:29 τοῦ νόμου αὐτῶν // 1719 omit.

ἔγκλημα⁷⁰ ἔχοντα⁷¹ 30 μηνυθείσης⁷² δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα μελλεῖν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἑξαυτῆς ἔπεμψα πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγοροῖς λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. ἔρρωσο.

31 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα. 32 τῇ δὲ ἐπαύριον ἑάσαντες τοὺς ἰππεῖς⁷³ πορεύεσθαι⁷⁴ σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· 33 οἵτινες εἰσελθόντες⁷⁵ εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἀναδόντες⁷⁶ τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι⁷⁷, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. 34 ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμῶν,⁷⁸ καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστὶ, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπο⁷⁹ Κιλικίας,⁸⁰ 35 Διακούσομαί σου, ἔφη,⁸¹ ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται. ἐκέλεύσέ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ⁸² Ἡρώδου φυλάσσεσθαι.⁸³

⁶⁹23:29 δὲ // 1573, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

⁷⁰23:29 δεσμῶν ἔγκλημα // 1724 ἔγκλημα δεσμῶν.

⁷¹23:29 ἔγκλημα ἔχοντα // 1597 ἔχοντα ἔγκλημα.

⁷²23:30 μηνυθείσης // 1724 μηνυθήσεις.

⁷³23:32 ἰππεῖς // 1597 ἰπποῖς.

⁷⁴23:32 πορεύεσθαι // 1724 πέρχεσθαι // 1719, 1730 ἀπέρχεσθαι.

⁷⁵23:33 εἰσελθόντες // 1573 συνελθόντες.

⁷⁶23:33 ἀναδόντες // 1597 ἐπιδόντες.

⁷⁷23:33 τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι // 2191 τῷ ἡγεμόνι τὴν ἐπιστολὴν.

⁷⁸23:34 ὁ ἡγεμῶν // 1724 omit.

⁷⁹23:34 ἀπο // 2191 τῆς.

⁸⁰23:34 Κιλικίας // 2289 Κοιλικίας.

⁸¹23:35 ἔφη // 2289 φησὶν.

⁸²23:35 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191 omit.

⁸³23:35 φυλάσσεσθαι // 1719 φυλάττεσθαι.

Chapter 24

1 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη¹ ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος Τερτύλλου² τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν³ τῷ ἡγεμόνι⁴ κατὰ τοῦ Παύλου. 2 κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος⁵ λέγων, Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες⁶ διὰ σοῦ, καὶ⁷ κατορθωμάτων γινομένων⁸ τῷ ἔθνει τούτῳ⁹ διὰ τῆς σῆς προνοίας 3 πάντη τε καὶ πανταχοῦ, ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φήλιξ,¹⁰ μετὰ πάσης εὐχαριστίας. 4 Ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε¹¹ ἐγκόπτω, παρακαλῶ¹² ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. 5 εὐρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν, καὶ κινουῦντα στάσιν πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς¹³ κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἰρέσεως, 6 ὃς¹⁴ καὶ τὸ ἱερὸν ἐπέειρασε¹⁵ βεβηλώσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν κρίνειν.¹⁶ 7 παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλιάρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐν τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε, 8 κελεύσας τοὺς κατηγοροῦς

¹24:1 κατέβη // 1724 κατέβει.

²24:1 Τερτύλλου // 1730 Τερτύλου // 2289 Τερτίλλου.

³24:1 ἐνεφάνισαν // 2191 ἐνεφάνησαν.

⁴24:1 ἡγεμόνι // 1597, 1719 ἡγεμῶνι.

⁵24:2 Τέρτυλλος // 1719 Τερτύλου // 1730 Τερτύλος // 2289 Τερτίλλος.

⁶24:2 τυγχάνοντες // 1719 τυχωντες.

⁷24:2 καὶ // 1719 adds τῶν.

⁸24:2 γινομένων // 1719 γενομένων // 2289 γενομένων.

⁹24:2 γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ // 2191 is written in the text by another hand. γινομένων is in the right margin: It appears that the rest of the phrase is written over the original text.

¹⁰24:3 Φήλιξ // 1597 Φίλιξ // 1724, 2191, 2289 Φίληξ.

¹¹24:4 σε // 1719 omit.

¹²24:4 παρακαλῶ // 1724 omit.

¹³24:5 τοῖς // 1724 κατὰ οἴκουσι.

¹⁴24:6 ὃς // 1597 ὃ ο.

¹⁵24:6 ἐπέειρασε // 1724 ἐπέειρασεν.

¹⁶24:6 κρίνειν // 1597 κρίνα // 1573, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σε¹⁷ παρ' ου¹⁸ δυνήση αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων ἐπιγινῶναι ὧν¹⁹ ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. 9 συνέθεντο²⁰ δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν.

10 Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος²¹ λέγειν, Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν²² τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος, εὐθυμότερον²³ τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι· 11 δυναμένου σου γινῶναι²⁴ ὅτι οὐ πλείους εἰσὶ μοι ἡμέραι²⁵ ἢ²⁶ δεκαδύο, ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων ἐν²⁷ Ἱερουσαλήμ· 12 καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπίστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς,²⁸ οὔτε κατὰ τὴν πόλιν· 13 οὔτε παραστήσαι με²⁹ δύνανταί περὶ ὧν νῦν³⁰ κατηγοροῦσί μου.³¹ 14 ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἦν λέγουσιν αἴρεσιν, οὕτω³² λατρεύω τῷ πατρῷ θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς³³ κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, 15 ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεόν, ἦν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται,

---

¹⁷24:6-8 καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν κρίνειν. 7 παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλιάρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐν τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε. 8 κελεύσας τοὺς κατηγοροὺς αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σε // 1573, 1719, 1724, 1725, 1730, 2191, 2289 omit. σε // 1727 σοῦ.

¹⁸24:8 ου // 1727 ὦν.

¹⁹24:8 ὧν // 1597 adds καὶ.

²⁰24:9 συνέθεντο // 1573, 1597, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289

συνεπέθεντο.

²¹24:10 ἡγεμόνος // 1719 ἡγεμώνος.

²²24:10 κριτὴν // 1597, 1725, 2289 add δίκαιον.

²³24:10 εὐθυμότερον // 1597 εὐθυμώτερον.

²⁴24:11 γινῶναι // 1597 ἐπιγινῶναι.

²⁵24:11 ἡμέραι // 1727 ἡμέραι.

²⁶24:11 ἢ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

²⁷24:11 ἐν // 1724 εἰς.

²⁸24:12 συναγωγαῖς // 1727 συναγωγᾶς.

²⁹24:13 με // 1597, 1724, 1730 adds νῦν // 1725, 1727, 2191, 2289 omit.

³⁰24:13 με δύνανταί περὶ ὧν νῦν // 1597 omits νῦν // 1727 μοι νῦν

δύνανταί σοι περὶ ὧν.

³¹24:13 μου // 1597 adds νῦν.

³²24:14 οὕτω // 1597, 1719, 1730 οὕτως.

ἀνάστασιν μέλλειν³⁴ ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων· 16 ἐν τούτῳ δὲ³⁵ αὐτὸς ἀσκῶ, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν³⁶ πρὸς³⁷ τὸν Θεὸν³⁸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους διαπαντός. 17 δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς· 18 ἐν οἷς εὐρόν με ἠγγισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, τινὲς δὲ³⁹ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, 19 οὓς δεῖ⁴⁰ ἐπὶ σοῦ παρεῖναι⁴¹ καὶ κατηγορεῖν εἴ⁴² τι ἔχοιεν⁴³ πρὸς μέ. 20 ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν,⁴⁴ εἴ⁴⁵ τι εὐρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα, σπάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου.⁴⁶ 21 ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς,⁴⁷ ἥς ἔκραξα⁴⁸ ἐστὼς ἐν⁴⁹ αὐτοῖς, Ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον⁵⁰ ἐφ' ὑμῶν.

22 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ⁵¹ ἀνεβάλετο αὐτοὺς, ἀκριβέστερον εἰδὼς⁵² τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπων, Ὅταν Λυσίας ὁ χιλιάρχος καταβῆ, διαγνώσομαι⁵³ τὰ καθ' ὑμᾶς·

³³24:14 τοῖς // 2191 omit.

³⁴24:15 2191 EXPL 24:15 ἀνάστασιν : μέλλειν. No loss of text. Text written around the hole which is approximately 2 cm wide.

³⁵24:15 δὲ // 1727 adds καὶ // 2191 καὶ.

³⁶24:15 ἔχειν // 1573, 1597, 1724, 2191, 2289 ἔχων.

³⁷24:16 πρὸς // 1597 adds τε.

³⁸24:15-16 ἦν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων· 16 ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν Θεόν // 1719 omit.

³⁹24:18 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

⁴⁰24:19 δεῖ // 1725, 2289 ἔδει.

⁴¹24:19 παρεῖναι // 1719 παρῆναι.

⁴²24:19 εἴ // 1725, 1730 omit.

⁴³24:19 τι ἔχοιεν // 1719 τοι ἔχειεν.

⁴⁴24:20 εἰπάτωσαν // 1597 ὑπάτωσαν.

⁴⁵24:20 εἴ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

⁴⁶24:20 ἐπὶ τοῦ συνεδρίου // 1724 ἐν τῷ συνεδρίῳ.

⁴⁷24:21 ταύτης φωνῆς // 1724 φωνῆς ταύτης.

⁴⁸24:21 ἔκραξα // 1573, 1719, 1727 ἐκέκραξα.

⁴⁹24:21 ἐν // 1727 σύν.

⁵⁰24:21 κρίνομαι σήμερον // 1597 σήμερον κρίνομαι.

⁵¹24:22 Φῆλιξ // 1597 Φίλιξ // 1719, 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίλιξ.

⁵²24:22 εἰδὼς // 1597, 1719 ἰδὼς.

23 διαταξάμενος τε⁵⁴ τῷ ἑκατοντάρχη⁵⁵ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον, ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ μηδένα κώειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ.

24 Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος⁵⁶ ὁ Φῆλιξ⁵⁷ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ⁵⁸ γυναικὶ οὔσῃ Ἰουδαίᾳ, μετεπέμψατο τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ⁵⁹ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν⁶⁰ πίστεως. 25 διαλεγόμενου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ⁶¹ ἀπεκρίθη, Τὸ νῦν ἔχον πορεύου· καιρὸν δὲ μεταλαβῶν⁶² μετακαλέσομαί σε· 26 ἅμα δε⁶³ καὶ ἐλπίζων, ὅτι χρήματα δοθήσεται⁶⁴ αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, ὅπως λύσῃ⁶⁵ αὐτὸν· διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν⁶⁶ μεταπεμπόμενος, ὠμίλει⁶⁷ αὐτῷ. 27 Διειτίας δὲ πληρωθείσης⁶⁸ ἔλαβε διάδοχον ὁ Φῆλιξ⁶⁹ Πόρκιον Φῆστον· θέλων τε⁷⁰ χάριτας⁷¹ καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ,⁷² κατέλιπε⁷³ τὸν Παῦλον δεδεμένον.

⁵³24:22 διαγνώσομαι // 1719 διαγνώσωμαι.

⁵⁴24:23 τε // 1597 omit.

⁵⁵24:23 ἑκατοντάρχη // 1719 ἑκατοντάρχη.

⁵⁶24:24 παραγενόμενος // 1719 παραγινομένος.

⁵⁷24:24 Φῆλιξ // 1597, 1719 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίληξ.

⁵⁸24:24 τῇ // 1597, 1719 adds ἰδία.

⁵⁹24:24 αὐτοῦ // 1573, 1597, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

⁶⁰24:24 Χριστὸν // 1573, 1724, 2191 adds Ἰησοῦν.

⁶¹24:25 Φῆλιξ // 1597 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίληξ.

⁶²24:25 μεταλαβῶν // 1597, 1727 λαβῶν.

⁶³24:26 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

⁶⁴24:26 δοθήσεται // 1719 δωθήσεται.

⁶⁵24:26 λύσῃ // 1719 λύσει.

⁶⁶24:26 αὐτὸν // 1719 αὐτῷ // 1725, 1730, 2289 omit.

⁶⁷24:26 ὠμίλει // 1719 ὀμίλη.

⁶⁸24:27 πληρωθείσης // 1719 πληρωθήσεις.

⁶⁹24:27 Φῆλιξ // 1597 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίληξ.

⁷⁰24:27 τε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 δε .

⁷¹24:27 χάριτας // 2191 χάριν.

⁷²24:27 Φῆλιξ // 1597 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίληξ.

⁷³24:27 κατέλιπε // 1719 κατέλιπεν.

Chapter 25

1 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ,¹ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη² εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ
 Καισαρείας. 2 ἐνεφάνισάν³ δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς⁴ καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ
 Παύλου, καὶ⁵ παρεκάλουν αὐτὸν, 3 αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψῃται αὐτὸν⁶
 εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιούντες⁷ ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. 4 ὁ μὲν οὖν Φῆστος
 ἀπεκρίθη,⁸ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν Καισάρειᾳ, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει⁹ ἐκπορεύεσθαι.
 5 οἱ οὖν δῶταοι ἐν ὑμῖν, φησί, συγκαταβάντες, εἴ τι ἐστὶν ἄτοπον ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ,¹⁰
 κατηγορεῖτωσαν¹¹ αὐτοῦ. 6 Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα, καταβάς εἰς
 Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας¹² ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσε τὸν Παῦλον ἀχθῆναι.
 7 παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, περιέστησαν¹³ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες¹⁴ Ἰουδαῖοι,
 πολλὰ καὶ βαρέα¹⁵ αἰτιώματα φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδείξαι,^{16,17}
 8 ἀπολογουμένου αὐτοῦ, Ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερόν, οὔτε εἰς
 Καίσαρά τι ἤμαρτον. 9 ὁ Φῆστος δὲ τοῖς Ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ

¹25:1 τῇ ἐπαρχίᾳ // 1719 τῆς ἐπαρχίαν.

²25:1 ἀνέβη // 1724 ἀνέβει.

³25:2 ἐνεφάνισάν // 1719 ἐνεφάνησάν.

⁴25:2 ὁ ἀρχιερεὺς // 2191 οἱ ἀρχιερεῖς.

⁵25:2 EXPL Παύλου [1.5 cm] 25:3 και: Text written around lacunae.

⁶25:3 αὐτὸν // 1719 αὐτῶν the omega is overwritten with an omicron // 1724 αὐτῷ.

⁷25:3 ποιούντες // 1573 ποιούντου.

⁸25:4 ἀπεκρίθη // 1724 ἀπεκρίθει.

⁹25:4 τάχει // 1719 τάχυ.

¹⁰25:5 τούτῳ // 1597 adds ἄτοπον, // 1719 αὐτο πον.

¹¹25:5 κατηγορεῖτωσαν // 1719 κατηγορήτωσαν.

¹²25:6 καθίσας // 1719 καθήσας.

¹³25:7 περιέστησαν // 2191 adds αὐτὸν.

¹⁴25:7 καταβεβηκότες // 1719 καταβεβηκότες.

¹⁵25:7 βαρέα // 1719 βαραία.

¹⁶25:7 τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδείξαι // 2191 τοῦ οὐκ ἴσχυον ἀποδείξαι τοῦ Παύλου.

¹⁷25:7 ἀποδείξαι // 1719 ἀποδοεῖξαι.

Παύλῳ εἶπε.¹⁸ Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβὰς, ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ' ¹⁹ ἐμοῦ;
 10 εἶπε²⁰ δὲ ὁ Παῦλος, Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρός ἐστῶς εἰμι, οὐ με δεῖ²¹ κρίνεσθαι.
 Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα, ὡς καὶ σὺ κάλλιον²² ἐπιγινώσκεις. 11 εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ καὶ ἄξιον
 θανάτου πέπραχά τι,²³ οὐ παραιτοῦμαι²⁴ τὸ²⁵ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδὲν ἐστὶν ὧν οὗτοι²⁶
 κατηγοροῦσί μου, οὐδεὶς με δύναται αὐτοῖς²⁷ χαρίσασθαι. Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. 12 τότε ὁ
 Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου,²⁸ ἀπεκρίθη, Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα
 πορεύση.

13 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν,²⁹ Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν
 εἰς Καισάρειαν, ἀσπασόμενοι³⁰ τὸν Φῆστον. 14 ὡς δὲ πλείους ἡμέρας ³¹ διέτριβον³² ἐκεῖ, ὁ
 Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων, Ἄνθρωπος τις ἐστὶ καταλειμμένος ὑπὸ
 Φήλικος³³ δέσμιος, 15 περὶ οὗ, γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν³⁴ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
 οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην· 16 πρὸς οὓς ἀπεκρίθη, ὅτι οὐκ
 ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τινὰ ἄνθρωπον³⁵ εἰς ἀπώλειαν,³⁶ πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος³⁷

¹⁸25:9 εἶπε // 1573, 1719, 1724, 1730, 2191 εἶπεν.

¹⁹25:9 ἐπ' // 1725, 1730, 2289 ὑπ'.

²⁰25:10 εἶπε // 1573, 1719, 1724, 1730 εἶπεν.

²¹25:10 δεῖ // 1724 δῆ.

²²25:10 κάλλιον // 1719 κάλιον.

²³25:11 θανάτου πέπραχά τι // 1597 τι θανάτου πέπραχα.

²⁴25:11 παραιτοῦμαι // 1719 παραιτοῦμετοῦ.

²⁵25:11 τὸ // 1597 τοῦ // 1719 omit.

²⁶25:11 οὗτοι // 1597 omit.

²⁷25:11 αὐτοῖς // 2191 τουτοῖς.

²⁸25:12 συμβουλίου // 1719 συμεδρίου, corrected by another hand.

²⁹25:13 διαγενομένων τινῶν // 1719 omits τινῶν // 1724 τινῶν διαγενομένων.

³⁰25:13 ἀσπασόμενοι // 1573, 1719, 1724 ἀσπασάμενοι.

³¹25:14 ἡμέρας // 1730 διέτριβεν. check this

³²25:14 διέτριβον // 1724 διέτριβεν.

³³25:14 Φήλικος // 1597 Φίλικος // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίλικος.

³⁴25:15 ἐνεφάνισαν // 1597 ἐνεφάνησαν // 1719 ἐνεφάνησαν μοι.

³⁵25:16 ἄνθρωπον // 2289 omit.

³⁶25:16 ἀπώλειαν // 1719 ἀπόλειαν.

κατὰ πρόσωπον ἔχοι³⁸ τοὺς κατηγοροὺς, τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος.

17 συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε, ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἐξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν³⁹ ἄνδρα· 18 περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον⁴⁰ ὧν ὑπενόουν ἐγὼ· 19 ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας, δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν, καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. 20 ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ εἰς⁴¹ τὴν περὶ⁴² τούτου⁴³ ἤτησιν, ἔλεγον, εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσόλημ, κάκει κρίνεσθαι⁴⁴ περὶ τούτων. 21 τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν, ἕως οὗ⁴⁵ πέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. 22 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον ἔφη, Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. ὁ δὲ, Αὔριον, φησίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ.

23 Τῇ⁴⁶ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον,⁴⁷ σὺν τε⁴⁸ τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ' ἐξοχὴν οὖσι τῆς πόλεως, καὶ⁴⁹ κελεύσαντος τοῦ⁵⁰ Φῆστου, ἤχθη ὁ Παῦλος. 24 καὶ φησιν⁵¹ ὁ Φῆστος, Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπρόντες⁵² ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε⁵³

³⁷25:16 κατηγορούμενος // 1719 κατοίγορούμενος.

³⁸25:16 ἔχοι // 1719, 1730 ἔχει.

³⁹25:17 ἀχθῆναι τὸν // 1573 ἀχθῆν αὐτὸν.

⁴⁰25:18 ἐπέφερον // 1597, 1724 ὑπέφερον // 2191 ἔφερον.

⁴¹25:20 εἰς¹ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 omit.

⁴²25:20 τὴν περὶ // 1725, 2289 περὶ τὴν.

⁴³25:20 τούτου // 1573, 1597, 1725, 2191, 2289 τούτων.

⁴⁴25:20 κρίνεσθαι // 2191 κριθῆναι.

⁴⁵25:21 αὐτὸν, ἕως οὗ // 1727 αὐτὸν, ἄχρι σοῦ.

⁴⁶25:23 Τῇ // 1719 Τι.

⁴⁷25:23 ἀκροατήριον // 1719 ἀκροτήριον.

⁴⁸25:23 τε // 1719 omit.

⁴⁹25:23 καὶ⁴ // 1727, 2191 omit.

⁵⁰25:23 τοῦ // 1573 omit.

⁵¹25:24 φησιν // 1730 φ¹.

⁵²25:24 συμπρόντες // 1724 συμπαραεστῶτες.

⁵³25:24 θεωρεῖτε // 1719 θεωρεῖται.

τούτον περὶ οὗ πάν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν⁵⁴ μηκέτι. 25 ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν, ἔκρινα πέμπειν αὐτὸν. 26 περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω. διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης,⁵⁵ σχῶ τί γράψαι. 27 ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ, πέμποντα δέσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

⁵⁴25:24 ζῆν αὐτὸν // 2289 αὐτὸν ζῆν.

⁵⁵25:26 γενομένης // 1597 γινομένης.

Chapter 26

1 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐπιτρέπεται¹ σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ² λέγειν. τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο, ἐκτείνας τὴν χεῖρα,³ 2 Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγῆμαι ἑμαυτὸν μακάριον μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ⁴ σήμερον· 3 μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων⁵ τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἔθων⁶ τε καὶ ζητημάτων.⁷ διὸ δέομαί⁸ σου, μακροθύμως ἀκοῦσαί μου. 4 τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος, τὴν ἀπ'⁹ ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἔν Ἱεροσολύμοις, ἴσασι πάντες οἱ¹⁰ Ἰουδαῖοι, 5 προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην¹¹ αἴρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος· 6 καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι¹² τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ¹³ Θεοῦ, ἔστηκα κρινόμενος, 7 εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ¹⁴ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον¹⁵ ἐλπίζει¹⁶ καταντῆσαι· περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα ὑπο

¹26:1 Ἐπιτρέπεται // 2191 Ἐπιτετρέπεται.

²26:1 ὑπὲρ σεαυτοῦ // 1724 περι ἑαυτοῦ, another hand corrects σεαυτοῦ.

³26:1 ἀπελογεῖτο, ἐκτείνας τὴν χεῖρα // 1597 ἐκτείνας τὴν χεῖρα (superscript πρ) ἀπελογεῖτο)

⁴26:2 μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι.

⁵26:3 πάντων // 1724 omit.

⁶26:3 ἔθων // 1573, 1719, 1727, 2191 ἠθῶν.

⁷26:3 ζητημάτων // 2289 ἐπισταμενος.

⁸26:3 δέομαί // 1597 δαίομί

⁹26:4 ἀπ' // 1724 ὑπ.

¹⁰26:4 οἱ // 1597, 1724, 2191 omit.

¹¹26:6 ἀκριβεστάτην // 1719 ἀκριβεστέραν.

¹²26:6 ἐλπίδι // 1719 ἐλπίδη.

¹³26:6 τοῦ // 2191 omit.

¹⁴26:7 ἐκτενείᾳ // 1719 ἐκτενία.

¹⁵26:7 λατρεῦον // 1724 λατρεῶν.

¹⁶26:7 ἐλπίζει // 1573 ἐλπίζη.

τῶν¹⁷ Ἰουδαίων.¹⁸ 8 τί; ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; 9 ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἑμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πράξαι· 10 ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ¹⁹ φυλακαῖς κατέκλεισα,²⁰ τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων²¹ ἐξουσίαν λαβὼν· ἀναιρουμένων τε²² αὐτῶν κατήνεγκα²³ ψῆφον. 11 καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν²⁴ αὐτοὺς, ἠνάγκαζον²⁵ βλασφημεῖν· περισσῶς²⁶ τε ἐμμαινόμενος²⁷ αὐτοῖς, ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἕξω πόλεις. 12 ἐν οἷς καὶ πορευόμενος²⁸ εἰς τὴν²⁹ Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων,³⁰ 13 ἡμέρας μέσης,³¹ κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ,³² οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμπαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. 14 πάντων δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λέγουσαν πρὸς με καὶ λέγουσαν³³ τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ, Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. 15 ἐγὼ δὲ εἶπον,³⁴ Τίς εἶ, Κύριε. Ὁ δὲ³⁵ εἶπεν,

¹⁷26:7 τῶν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

¹⁸26:7 ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων // 1727 omit.

¹⁹26:10 ἐγὼ // 2191 adds ἐν.

²⁰26:10 κατέκλεισα // 1719 κατέκλυσα.

²¹26:10 ἀρχιερέων // 1719

²²26:10 τε // 1597 δὲ.

²³26:10 κατήνεγκα // 1719 κατᾶτυν.

²⁴26:11 τιμωρῶν // 1597 τιμώρουμενος // 1724 τιμορῶν.

²⁵26:11 ἠνάγκαζον // 1724 ἠνάγκαζων.

²⁶26:11 περισσῶς // 1719 περισσοτένωσ.

²⁷26:11 ἐμμαινόμενος // 1724 ἐμμενόμενος.

²⁸26:12 πορευόμενος // 1725 πορσώμενος.

²⁹26:12 τὴν // 1597, 1725, 2289 omit.

³⁰26:12 ἀρχιερέων // 1719 ἀρχιεραίων, corrected by another hand.

³¹26:13 μέσης // 1719 μέσεις, corrected by another hand.

³²26:13 βασιλεῦ // 1597 adds ἀγρίππα.

³³26:14 καὶ λέγουσαν // 1727 omit.

³⁴26:15 εἶπον // 2191 εἶπα.

³⁵26:15 δὲ // 1573 omit.

Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. 16 ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στήθῃ³⁶ ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο³⁷ γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρετήν καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδές ὧν τε ὀφθήσομαί³⁸ σοι, 17 ἔξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ³⁹ καὶ τῶν ἔθνῶν, εἰς οὓς νῦν⁴⁰ σε⁴¹ ἀποστέλλω,⁴² 18 ἀνοίξαι ὀφθαλμούς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι⁴³ ἀπὸ σκοτόους εἰς φῶς καὶ⁴⁴ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς⁴⁵ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις, πίστει τῇ εἰς ἐμέ. 19 Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ⁴⁶ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ, 20 ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῶ πρώτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπαγγέλλων⁴⁷ μετανοεῖν, καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ⁴⁸ τὸν Θεόν, ἅξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας. 21 ἕνεκα τούτων⁴⁹ με οἱ Ἰουδαῖοι⁵⁰ συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπειρώντο διαχειρίσασθαι. 22 ἐπικουρίας⁵¹ οὐντυχῶν⁵² τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔστηκα, μαρτυρούμενος⁵³ μικρῶ τε⁵⁴ καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν

³⁶26:16 καὶ στήθῃ // 1573 omit // 1719 καὶ στήθει.

³⁷26:16 τοῦτο // 1724 τοῦ.

³⁸26:16 ὀφθήσομαί // 1719 (corrected by another hand), 1724 ὠφθήσομαί.

³⁹26:17 λαοῦ // 1597 adds τῶν Ἰουδαίων.

⁴⁰26:17 νῦν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 ἐγώ.

⁴¹26:17 σε² // 1719 omit.

⁴²26:17 ἀποστέλλω // 1597, 1727, 2191 ἀποστέλω.

⁴³26:18 ἐπιστρέψαι // 1573, 1597, 1719 ὑποστρέψαι // 1724, 1730 ἀποστρέψαι.

⁴⁴26:18 καὶ // 2191 adds ἀπὸ.

⁴⁵26:18 αὐτοὺς // 1724 omit.

⁴⁶26:19 τῇ // 1597 τῆς.

⁴⁷26:20 ἀπαγγέλλων // 1597, 1725, 1727, 2289 ἀπαγγέλλω // 1719 ἀπαγγέλω.

⁴⁸26:20 ἐπὶ // 1727 πρὸς.

⁴⁹26:21 τούτων // 1719 τοῦτον, corrected by another hand.

⁵⁰26:21 με οἱ Ἰουδαῖοι // 2191 οἱ Ἰουδαῖοι με.

⁵¹26:22 ἐπικουρίας // 1573 ἐπικαιρίας.

⁵²26:22 οὐντυχῶν // 1724 οὐντυχὸν.

⁵³26:22 μαρτυρούμενος // 1724 μαρτυρόμενος.

⁵⁴26:22 τε // 1724 σε.

τε οί προφήται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι⁵⁵ καὶ Μωσῆς,⁵⁶ 23 εἰ παθητὸς ὁ⁵⁷
Χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει⁵⁸ καταγγέλλειν⁵⁹ τῷ⁶⁰ λαῷ καὶ
τοῖς ἔθνεσι.⁶¹ 24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ⁶² ἀπολογουμένου, ὁ Φῆστος μεγάλη τῆ φωνῆ ἔφη,
Μαίνη Παῦλε⁶³ τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει. 25 ὁ δὲ, Οὐ μαίνομαι,
φησί, κράτιστε Φῆστε, ἀλλ'⁶⁴ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα⁶⁵ ἀποφθέγγομαι.
26 ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ.
λανθάνειν⁶⁶ γὰρ αὐτὸν⁶⁷ τι τούτων οὐ πείθομαι οὐθέν· 27 οὐ⁶⁸ γάρ ἐστιν⁶⁹ ἐν γωνίᾳ
πεπραγμένον τοῦτο.⁷⁰ πιστεύεις βασιλεῦ Ἀγρίππα τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις.
28 ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι.
29 ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν,⁷¹ Εὐξαίμην⁷² ἂν τῷ Θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ, οὐ μόνον
σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου⁷³ σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὅποιος καὶ γώ

---

⁵⁵26:22 προφήται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι // 1727 προ. Omits the rest, but leaves room for it. φῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι was added later.

⁵⁶26:22 Μωσῆς // 1573, 1597, 1725, 1727, 2191, 2289 Μωυσήσ.

⁵⁷26:23 ὁ // 1724 omit.

⁵⁸26:23 μέλλει // 1719 μέλλειν.

⁵⁹26:23 καταγγέλλειν // 1719 καταγγέλειν.

⁶⁰26:23 τῷ // 1597, 1725, 2289 τε.

⁶¹26:23 ἔθνεσι // 1727, 2191 ἔθνεσιν.

⁶²26:24 αὐτοῦ // 1727 omit.

⁶³26:24 Παῦλε // 1597 Παῦλαι.

⁶⁴26:25 ἀλλ' // 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 ἀλλα'.

⁶⁵26:25 καὶ σωφροσύνης ῥήματα // 2191 ῥήματα καὶ σωφροσύνης.

⁶⁶26:26 λανθάνειν // 1719 λανθάνει.

⁶⁷26:26 αὐτὸν // 2289 αὐτῶν.

⁶⁸26:27 οὐ // 2191 adds δὲ.

⁶⁹26:27 ἐστιν // 1573, 1724, 1725, 1730, 2289 omit // 1727 ἐστι.

⁷⁰26:27 ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. // 1727 ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο ἐστι.

⁷¹26:29 εἶπεν // 1727 εἶπε.

⁷²26:29 Εὐξαίμην // 2191 εὐξαίμκα.

⁷³26:29 μου // 2191 omit.

εἶμι, παρεκτός τῶν δεσμῶν τούτων. 30 Καί⁷⁴ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ, ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμῶν, ἥ τε Βερνίκη, καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς. 31 καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες. Ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. 32 Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ⁷⁵ ἔφη, Ἀπολεῦσθαι ἐδύνατο⁷⁶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.⁷⁷

---

⁷⁴26:30 Καί // 1727 omit.

⁷⁵26:32 Φήστῳ // 1719 Φίστῳ.

⁷⁶26:32 ἐδύνατο // 1727 εἶχεν.

⁷⁷26:32 Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη, Ἀπολεῦσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα. // 1724 εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα Ἀπολεῦσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, Ἀγρίππας ἔφη τῷ Φήστῳ.

Chapter 27

1 Ὡς δὲ ἐκρίθη¹ τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν² Ἰταλίαν, παρεδίδου τὸν τε Παῦλον καὶ τινὰς ἑτέρους δεσμώτας³ ἑκατοντάρχη,⁴ ὀνόματι Ἰουλίῳ, σπείρης⁵ Σεβαστῆς. 2 ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῶ,⁶ μέλλοντες⁷ πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους, ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνο⁸ Θεσσαλονικέως.⁹ 3 τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν¹⁰ εἰς Σιδῶνα.¹¹ φιλανθρώπως¹² τε¹³ ὁ¹⁴ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος, ἐπέτρεψε¹⁵ πρὸς¹⁶ φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν. 4 κάκειθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους.¹⁷ 5 τό τε¹⁸ πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες, κατήλθομεν¹⁹ εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. 6 Κάκει εὐρῶν²⁰ ὁ ἑκατοντάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρίνον πλέον²¹ εἰς

¹27:1 ἐκρίθη // 1573 ἐκλίθη, corrected to ἐκρίθη.

²27:1 τὴν // 1719 omit.

³27:1 ἑτέρους δεσμώτας // 2191 δεσμώτας ἑτέρους.

⁴27:1 ἑκατοντάρχη // 1724, 1730 ἑκατοντάρχω.

⁵27:1 σπείρης // 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 σπείρας.

⁶27:2 Ἀδραμυττηνῶ, // 1597 Ἀδραμυττηνῶ. // 1719 Ἀδραμυττινῶ // 1725, 1727, 2289 Ἀτραμυττινῶ. // 1730 Ἀδραμυττινῶ // 2191 Ἀδραμυτηνῶ.

⁷27:2 μέλλοντες // 2191 μέλλοντι.

⁸27:2 Μακεδόνο⁸ // 1719 Μακαιδόνο⁸, corrected by another hand.

⁹27:2 Θεσσαλονικέως // 1727 Θεσσαλονικέος.

¹⁰27:3 κατήχθημεν // 1719 ἀνήχθημεν.

¹¹27:3 Σιδῶνα // 1719 Σιδόνα.

¹²27:3 φιλανθρώπως // 1597 φιλανθρώπος // 2289 φιλανώσ.

¹³27:3 τε¹³ // 1573 omit // 2191 δέ.

¹⁴27:3 ὁ // 1724 omit.

¹⁵27:3 ἐπέτρεψε // 1719 ἐπέτριψεν.

¹⁶27:3 πρὸς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191 adds τοὺς.

¹⁷27:4 διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους // 1573 omit.

¹⁸27:5 τό τε // 1724

¹⁹27:5 κατήλθομεν // 1719 κατήχθημεν.

²⁰27:6 εὐρῶν // 1719 εὐρὸν.

²¹27:6 πλέον // 1724 πλέων.

τὴν ²²Ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. 7 ἐν ἰκαναῖς²³ δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες, καὶ μόλις γενόμενοι²⁴ κατὰ τὴν²⁵ Κνίδον, μὴ προσεῶντος²⁶ ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην²⁷ κατὰ Σαλμώνην· 8 μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν, ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον καλοὺς λιμένας,²⁸ ᾧ ἐγγὺς ἦν²⁹ πόλις Λασαία.³⁰ 9 Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου, καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοῦς, διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρήνει ὁ Παῦλος λέγων αὐτοῖς, 10 Ἴσχυροὶ ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας³¹ οὐ μόνον τοῦ φόρτου³² καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν³³ μέλλειν ἔσσεσθαι τὸν πλοῦν. 11 ὁ δὲ ἑκατοντάρχος³⁴ τῷ κυβερνήτῃ³⁵ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπέειπε μάλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις.³⁶ 12 ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν, οἱ πλείονες ἔθεντο βουλήν³⁷ ἀναχθῆναι³⁸ κάκειθεν,³⁹ εἴπως δύναιτο καταντήσαντες εἰς Φοῖνικα παραχειμάσαι, λιμένα⁴⁰ τῆς

²²27:6 τὴν // 1725, 2289 omit.

²³27:7 ἰκαναῖς // 1719 ἰκανες, corrected by another hand.

²⁴27:7 γενόμενοι // 1719 γενόμενον.

²⁵27:7 τὴν // 2289 omit.

²⁶27:7 προσεῶντος // 1719 προσεσόντος // 1724 προσεόντος. corrected by another hand.

²⁷27:7 Κρήτην // 1573, 1719, 1724 Κρίτην.

²⁸27:8 λιμένας // 1597 λειμένας.

²⁹27:8 ἦν // 1719 ἦ.

³⁰27:8 Λασαία // 1719 Λασέα, corrected by another hand.

³¹27:10 πολλῆς ζημίας // 1727 ζημίας πολλῆς.

³²27:10 φόρτου // 1573, 1719, 1727, 2191 φορτίου.

³³27:10 ἡμῶν // 2191 ἡμῶν.

³⁴27:11 ἑκατοντάρχος // 1573, 1719, 1724, 1727 ἑκατοντάρχης.

³⁵27:11 κυβερνήτῃ // 1719 κυβερνίτη.

³⁶27:11 λεγομένοις // 1719 λεγομένης.

³⁷27:12 βουλήν // 1727 βουλή. Cannot not make out the last letter. manuscript is too dark.

³⁸27:12 ἀναχθῆναι // 1597 ἀναχθελναι.

³⁹27:12 κάκειθεν // 1725, 2191, 2289 ἐκεῖθεν.

⁴⁰27:12 λιμένα // 1719 λειμένα, corrected by another hand.

Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον.⁴¹ 13 ὑποπνεύσαντος δὲ νότου, δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες ἄσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην.⁴² 14 μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε⁴³ κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς, ὁ καλούμενος Εὐροκλύδων. 15 συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου⁴⁴ ἀντοφθαλμῆιν⁴⁵ τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες⁴⁶ ἐφερόμεθα. 16 νησίον δέ τι ὑποδραμόντες⁴⁷ καλούμενον Κλαύδην, μόλις ἰσχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης· 17 ἦν ἄραντες, βοηθείαις ἐχρῶντο,⁴⁸ ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον· φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν σύρτιν⁴⁹ ἐκπέσωσι,⁵⁰ χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο. 18 Σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν⁵¹, τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν⁵² ἐποιοῦντο· 19 καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔρριψαμεν· 20 μήτε δὲ ἡλίου, μήτε ἄστρων⁵³ ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας⁵⁴ ἡμέρας, χειμῶνός⁵⁵ τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο⁵⁶ πᾶσα⁵⁷ ἐλπίς τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς. 21 πολλῆς τε αἰτιᾶς ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος⁵⁸ ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν,⁵⁹ Ὡς εἶδαι μὲν, ὧ

⁴¹27:12 χῶρον // 1597 χῶραν.

⁴²27:13 Κρήτην // 1724 Κρότης.

⁴³27:14 ἔβαλε // 1724 ἔβαλεν.

⁴⁴27:15 δυναμένου // 1719 δυναμένω.

⁴⁵27:15 ἀντοφθαλμῆιν // 1719 ἀντεφθαλμῆιν // 1724 ἀντοφθαλμίσαι.

⁴⁶27:15 ἐπιδόντες // 1724 ἐπιδόν. τες added by another hand at bottom of folio.

⁴⁷27:16 ὑποδραμόντες // 1719 ὑποδραμοῦντες, corrected by another hand // 1724 ὑποδραμῶντες.

⁴⁸27:17 ἐχρῶντο // 1719 ἐχρόντο.

⁴⁹27:17 σύρτιν // 1597, 1719, 1724 σύρτην.

⁵⁰27:17 ἐκπέσωσι // 1724, 1727 ἐκπέσωσιν.

⁵¹27:18 ἡμῶν // 1730 μῶν.

⁵²27:18 ἐκβολὴν // 1724 ἐκβολὸν.

⁵³27:20 ἄστρων // 1719 ἀστέρων.

⁵⁴27:20 πλείονας // 1719 πλείους // 1724 πλείωνας.

⁵⁵27:20 χειμῶνός // 1724 χειμόνός.

⁵⁶27:20 περιηρεῖτο // 1597 περιηρήτο.

⁵⁷27:20 πᾶσα // 1719 adds ἡ.

⁵⁸27:21 σταθεὶς ὁ Παῦλος // 1597 ὁ Παῦλος σταθεὶς.

ἄνδρες, πειθαρχήσαυτάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης,⁶⁰ κερδήσαί τε⁶¹ τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν.⁶² 22 καὶ ταυῶν παραινω⁶³ ὑμᾶς εὐθυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία⁶⁴ ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν⁶⁵ τοῦ πλοίου. 23 παρέστη γὰρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ⁶⁶ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, οὗ εἰμι, ᾧ καὶ λατρεύω, 24 λέγων, Μὴ φοβοῦ Παῦλε, Καίσαρί⁶⁷ σε δεῖ παραστήναι· καὶ ἰδοὺ κεχάρισται σοι ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλείοντας μετὰ σοῦ. 25 διὸ εὐθυμεῖτε⁶⁸ ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληται μοι. 26 εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. 27 Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτη νύξ ἐγένετο, διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρία, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς, ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν· 28 καὶ⁶⁹ βολίσαντες εὗρον ὀργυιᾶς εἴκοσι.⁷⁰ βραχὺ δὲ διαστήσαντες, καὶ πάλιν βολίσαντες, εὗρον ὀργυιᾶς δεκαπέντε· 29 φοβούμενοί τε μήπως εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας, ἤρχοντο ἡμέραν γενέσθαι. 30 τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς⁷¹ τὴν θάλασσαν, προφάσει ὡς ἐκ πύργου μελλόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν, 31 εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχη καὶ τοῖς στρατιώταις, Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ,⁷² ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε.

⁵⁹27:21 εἶπεν // 1724 εἶπε.

⁶⁰27:21 Κρήτης // 1719, 1724 Κρίτης.

⁶¹27:21 κερδήσαί τε // 1724 κερδήσέ ται.

⁶²27:21 ζημίαν // 1719 ζημίαν.

⁶³27:22 παραινω // 1719 παρενω.

⁶⁴27:22 ψυχῆς οὐδεμία // 1724 οὐδεμία ψυχῆς.

⁶⁵27:22 πλὴν // 1719 πλὴν.

⁶⁶27:23 τῇ νυκτὶ ταύτῃ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 ταύτῃ τῇ νυκτὶ.

⁶⁷27:24 Καίσαρί // 1597 Καίσαρεί.

⁶⁸27:25 εὐθυμεῖτε // 1719 εὐθυμεῖται.

⁶⁹27:28 καὶ // 2191 omit.

⁷⁰27:28 εἴκοσι // 1724, 1727 εἴκοσιν.

⁷¹27:30 εἰς // 2289 ὅς.

⁷²27:31 μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ // 1725, 2289 ἐν τῷ πλοίῳ μείνωσιν.

32 τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία⁷³ τῆς σκάφης, καὶ εἶασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν.
 33 ἄχρι δὲ⁷⁴ οὐδ' ἔμελλεν⁷⁵ ἡμέρα γίνεσθαι,⁷⁶ παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν
 τροφῆς, λέγων, Τεσσαρεσκαίδεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες, ἄσιτοι
 διατελεῖτε,⁷⁷ μηδὲν⁷⁸ προσλαβόμενοι. 34 διὸ παρακαλῶ⁷⁹ ὑμᾶς προσλαβεῖν⁸⁰ τροφῆς·
 τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας⁸¹ σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θριξ̄ ἐκ τῆς
 κεφαλῆς πεσεῖται. 35 εἰπὼν δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησε⁸² τῷ Θεῷ
 ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. 36 εὐθυμοὶ δὲ γενόμενοι πάντες, καὶ
 αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς· 37 ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ διακόσιαι⁸³
 ἑβδομήκονταἕξ. 38 κορεσθέντες δὲ⁸⁴ τροφῆς, ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν
 σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. 39 Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ⁸⁵ ἐπεγίνωσκον·
 κόλπον δὲ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν, εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, εἰ δύναιτο,⁸⁶ ἐξῶσαι
 τὸ πλοῖον. 40 καὶ⁸⁷ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἶων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς

⁷³27:32 σχοινία // 2191 σχοινί : corrected to σχοινία by another hand.

⁷⁴27:33 δὲ // 1719 omit or possible tachigraphic sign.

⁷⁵27:33 ἔμελλεν // 1573, 1719, 1727, 1730, 2191 ἤμελλεν.

⁷⁶27:33 γίνεσθαι // 1730 γένεσθαι.

⁷⁷27:33 διατελεῖτε // 1719 διατεῖται, this word is marked as an incorrectly spelled word.

⁷⁸27:33 μηδὲν // 1573 μὴ δὲ.

⁷⁹27:34 παρακαλῶ // 1724 πρασαλῶ. One corrected changed word to πρακαλῶ, the next corrected noted the first alpha was missing.

⁸⁰27:34 προσλαβεῖν // 1597, 1725, 1730, 2289 μεταλαβεῖν.

⁸¹27:34 ὑμετέρας // 1719, 1725, 1730, 2289 ἡμετέρας.

⁸²27:35 εὐχαρίστησε // ἠυχαρίστησε.

⁸³27:37 διακόσιαι // 1597 διακόσιοι.

⁸⁴27:38 δὲ // 1573, 1597, 1724, 1727, 1730, 2191 adds τῆς.

⁸⁵27:39 οὐκ // 2289 omit.

⁸⁶27:39 δύναιτο // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 δύναιτόν.

⁸⁷27:40 καὶ // 1727 omit.

ζευκτηρίας⁸⁸ τῶν πηδαλίων· καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμονα⁸⁹ τῇ πνεύσῃ, κατεῖχον⁹⁰ εἰς τὸν αἰγιαλόν. 41 περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον, ἐπώκειλαν τὴν ναῦν·⁹¹ καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο⁹² ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. 42 τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλή ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι,⁹³ μήτις ἐκκολυμβήσας διαφύγοι⁹⁴. 43 ὁ δὲ ἑκατοντάρχης βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκώλυσεν⁹⁵ αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέ τε⁹⁶ τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν,⁹⁷ ἀπορρίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι, 44 καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι⁹⁸ ἐπὶ τὴν γῆν.

---

⁸⁸27:40 ζευκτηρίας // 1724 ζευκτῆρας.

⁸⁹27:40 ἀρτέμονα // 1597, 1719, 1724 ἀρτέμωνα.

⁹⁰27:40 κατεῖχον // 1597 κατήχον.

⁹¹27:41 ναῦν // 1719 ναῦ.

⁹²27:41 ἐλύετο // 2191 διελύετο.

⁹³27:42 ἀποκτείνωσι // 1727 ἀποκτείνωσιν.

⁹⁴27:42 διαφύγοι // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289

διαφύγη.

⁹⁵27:43 ἐκώλυσεν // 1573, 1719 ἐκόλυσεν.

⁹⁶27:43 ἐκέλευσέ τε // 1719 ἐκέλευσέται.

⁹⁷27:43 κολυμβᾶν // 1573 κολυμβῶν.

⁹⁸27:44 διασωθῆναι // 1573 σωθῆναι.

Chapter 28

1 Καὶ¹ διασωθέντες,² τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος³ καλεῖται. 2 Οἱ τε βάρβαροι παρέιχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν⁴ ἡμῖν· ἀνάψαντες γὰρ πυρᾶν, προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφειστώτα, καὶ διὰ τὸ ψύχος.

3 Συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων⁵ πλῆθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυρᾶν, ἔχιδνα ἐκ τῆς θέρμης ἐξελοῦσα⁶ καθῆψε⁷ τῆς χειρὸς αὐτοῦ. 4 ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμᾶμενον⁸ τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Πάντως φονεύς⁹ ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἶασεν. 5 ὁ μὲν οὖν, ἀποτινάξας¹⁰ τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. 6 οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι¹¹ ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν¹² ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκόντων,¹³ καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν¹⁴ γινόμενον, μεταβαλλόμενοι¹⁵ ἔλεγον θεόν αὐτὸν¹⁶ εἶναι. 7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχε χωρία¹⁷ τῷ πρώτῳ τῆς νήσου, ὀνόματι Ποπλίω, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς

---

¹28:1 Καὶ // 1573 omit.

²28:1 διασωθέντες // 1719, 1724, 1730 adds οἱ περὶ τὸν παῦλον ἐκ τοῦ πλοῦς.
(This is an incipit).

³28:1 νῆσος // 1719 νῆσος, corrected by another hand.

⁴28:2 φιλανθρωπίαν // 2191 φιλ᾿ανῆ. check this

⁵28:3 φρυγάνων // 1597 adds τι.

⁶28:3 ἐξελοῦσα // 1573, 1597, 1719, 1727, 1730 διεξελοῦσα.

⁷28:3 καθῆψε // 1727 καθῆψεν // 1725, 2289 καθῆψατο.

⁸28:4 κρεμᾶμενον // 1573 κρεμμᾶμενον.

⁹28:4 φονεύς // 1719 φωνεύς.

¹⁰28:5 ἀποτινάξας // 1597, 1719, 1725, 2191, 2289 ἀποτιναξάμενος.

¹¹28:6 πίμπρασθαι // 1719 πίπρασθαι.

¹²28:6 νεκρόν // 1724 νεκράν.

¹³28:6 προσδοκόντων // 1719 προσδοκόντων.

¹⁴28:6 αὐτὸν // 1719 αὐτῷ.

¹⁵28:6 μεταβαλλόμενοι // 1573, 1719 μεταβαλόμενοι.

¹⁶28:6 αὐτὸν // 1727 omit.

¹⁷28:7 χωρία // 1724 χωρεία.

ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν.¹⁸ 8 ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου¹⁹ πυρετοῖς καὶ
 δυσεντερίᾳ²⁰ συνεχόμενον κατακεῖσθαι· πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν, καὶ προσευξάμενος,
 ἐπιθείς²¹ τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἴασατο αὐτόν. 9 τούτου οὖν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ
 ἔχοντες²² ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ, προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο· 10 οἱ καὶ πολλαῖς
 τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὰς χρεῖαν. 11 Μετὰ δὲ
 τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν²³ ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρίνῳ,
 παρασήμῳ²⁴ Διοσκούροις· 12 καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας, ἐπεμείναμεν ἡμέρας
 τρεῖς· 13 ὄθεν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον, καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν
 ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι ἦλθομεν εἰς Ποτιόλους.²⁵ 14 οὗ εὐρόντες ἀδελφοὺς,
 παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμείναι ἡμέρας ἐπτά· καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἦλθομεν.²⁶
 15 κάκειθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξήλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν²⁷ ἄχρι
 Ἀππίου²⁸ Φόρου καὶ Τριῶν Ταβερνῶν· οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ,²⁹
 ἔλαβε θάρσος.

¹⁸28:7 ἐξένισεν // 1724, 1727 ἐξένισε.

¹⁹28:8 Ποπλίου // 1573 Πουπλίου // 1724 omit, Ποπλίου is in left hand margin.

²⁰28:8 δυσεντερίᾳ // 1573, 1724, 1727, 1730, 2191 δυσεντερίῳ.

²¹28:8 ἐπιθείς // 1597 adds τε.

²²28:9 ἔχοντες // 1719 ἔχωντες.

²³28:11 ἀνήχθημεν // 1573, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191 ἠχθημεν.

²⁴28:11 παρασήμῳ // 1597, 1724 παρασίμῳ.

²⁵28:13 Ποτιόλους // 1719 Ποντιόλους // 1724 Πιτιόλους.

²⁶28:14 εἰς τὴν Ῥώμην ἦλθομεν // 2289 ἦλθομεν εἰς τὴν Ῥώμην // 2191 εἰσήλθομεν.

²⁷28:15 ἡμῖν // 1597, 1719 ἡμῶν.

²⁸28:15 Ἀππίου // 1597 Ἀπφίου.

²⁹28:15 Θεῷ // 1724 χριστῷ.

16 Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκε τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχη·³⁰ τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη³¹ μένειν³² καθ' ἑαυτὸν σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν³³ στρατιώτῃ.³⁴ 17 Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς³⁵ συγκαλέσασθαι³⁶ τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγε³⁷ πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρώοις, δέσμιος ἔξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων· 18 οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν³⁸ ἐμοί. 19 ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἠναγκάσθη³⁹ ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων⁴⁰ τι κατηγορησάμενος. 20 διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλήσαι· ἔνεκεν⁴¹ γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην περίκειμαι.⁴² 21 οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον, Ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα⁴³ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ⁴⁴ τι⁴⁵ περὶ σοῦ πονηρόν.⁴⁶ ἀξιούμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι⁴⁷ ἃ φρονεῖς· 22 περὶ μὲν⁴⁸ γὰρ τῆς

³⁰28:16 στρατοπεδάρχη // 1719 στρατοπαιδάρχη // 1724, 1727, 1730 στρατοπεδάρχω.

³¹28:16 ἐπετράπη // 1724 ἐπετράπει.

³²28:16 μένειν // 1719 μένειντα.

³³28:16 αὐτὸν // 1719 αὐτῷ.

³⁴28:16 στρατιώτῃ // 1719 στρατιότη.

³⁵28:17 ἡμέρας τρεῖς // 1597 τρεῖς ἡμέρας.

³⁶28:17 συγκαλέσασθαι // 1719 συγκαλέσασθαι.

³⁷28:17 ἔλεγε // 1727, 2191 ἔλεγεν.

³⁸28:18 ἐν // 1573 omit.

³⁹28:19 ἠναγκάσθη // 1573 ἀναγκάσθη.

⁴⁰28:19 ἔχων // 1724 ἔχον.

⁴¹28:20 ἔνεκεν // 1573, 1597 ἔνεκε.

⁴²28:20 περίκειμαι // 1724 περίκειμε.

⁴³28:21 ἐδεξάμεθα // 1719, 1727 ἐδουξάμεθα.

⁴⁴28:21 ἐλάλησέ // 1724 ἐλάλησέν.

⁴⁵28:21 τι // 1573, 1719, 1724 omit.

⁴⁶28:21 περὶ σοῦ πονηρόν // 1725, 2289 πονηρόν περὶ σοῦ.

⁴⁷28:21 παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι // 1573, 1730, 2191, 2289 ἀκοῦσαι παρὰ σοῦ.

αίρέσεως ταύτης γνωστὸν ἔστιν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. 23 Ταξάμενοι⁴⁹ δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἤκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν⁵⁰ πλείονες· οἱς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος⁵¹ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ⁵² Ἰησοῦ, ἀπὸ τε τοῦ νόμου Μωσέως⁵³ καὶ τῶν προφητῶν. ἀπὸ πρωτὶ ἕως ἑσπέρας. 24 καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν. 25 ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἕν, Ὅτι καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησε⁵⁴ διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, 26 λέγον,⁵⁵ Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τούτον καὶ εἶπέ⁵⁷, Ἄκοῦ ἰκούσατε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε.⁵⁸ καὶ βλέποντες βλέψετε,⁵⁹ καὶ οὐ μὴ ἴδητε.⁶⁰ 27 ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν,⁶¹ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ⁶² συνῶσι καὶ ἐπιστρέψωσι,⁶³ καὶ ἰάωμαι⁶⁴ αὐτούς. 28 γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.⁶⁵

⁴⁸28:22 μὲν // 1727 omits μὲν.

⁴⁹28:23 Ταξάμενοι // 1719 Ταξήμενοι.

⁵⁰28:23 ἤκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν // 1573 ἤλθον εἰς τὴν ξενίαν πρὸς αὐτὸν.

⁵¹28:23 διαμαρτυρόμενος // 1573 adds αὐτοῖς // 1719 διαμαρόμενος.

⁵²28:23 τοῦ // 2289 omit.

⁵³28:23 Μωσέως // 1573, 1719, 2289 Μωυσέως // 1725, 1727 Μωυσεός.

⁵⁴28:25 ἐλάλησέ // 1724 ἐλάλησέν.

⁵⁵28:25-6 πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, 26 λέγον // 1724 λέγον τος πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν.

⁵⁶28:26 λέγον // 1573 λέγων.

⁵⁷28:26 εἶπέ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 εἶπον.

⁵⁸28:26 συνῆτε // 1724 συνείτε.

⁵⁹28:26 βλέψετε // 1597 βλέψεται.

⁶⁰28:26 ἴδητε // 1719 ἴδετε.

⁶¹28:27 ἤκουσαν // 1724

⁶²28:27 τῇ καρδίᾳ // 1724 τὴν καρδίαν.

⁶³28:27 ἐπιστρέψωσι // 1597 ἐπιστρέψουσι.

⁶⁴28:27 ἰάωμαι // 2191 ἰάσομαι.

⁶⁵28:28 Θεοῦ // 1719 αὐτοῦ.

αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. 29 καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπήλθον οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.⁶⁶

30 Ἔμεινε⁶⁷ δὲ ὁ Παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι, καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς⁶⁸ αὐτόν, 31 κηρύσσων⁶⁹ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ⁷⁰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.⁷¹

---

⁶⁶28:29 συζήτησιν // 1573, 1719 ζητήσιν.

⁶⁷28:30 Ἔμεινε // 1719 Ἔμεινεν.

⁶⁸28:30 πρὸς // 1724 εἰς.

⁶⁹28:31 κηρύσσων // 1724 κηρύσων.

⁷⁰28:31 περὶ // 1724 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ. (repeats last phrase).

⁷¹28:31 ἀκωλύτως // 1597 adds ἀμήν // 1719, 1724 ἀκολύτως.

CHAPTER III
ANALYSIS OF THE TEXT

Manuscripts 1573, 1597, and 2191 in Luke

Frederick Wisse, in his book *The Profile Method for Classifying and Evaluating Manuscript Evidence*, lists three manuscripts from Vatopedi in his information base. These three manuscripts are 1573, 1597, and 2191. He compared these manuscripts in Luke chapters 1, 10, and 20 in order to classify and evaluate these manuscripts.¹ Wisse's data on manuscript 2175 is included in table 1² because it will be used later in this discussion.

Table 1
Wisse's and von Soden's classification of Mss 1573, 1597, 2191

Gregory Number	von Soden's Classification	Luke 1	Luke 10	Luke 20	Comments
1573	I ^r	Mix	Λ	Λ	(none)
1597	K ^x	K ^x	K ^x	K ^x	Cl 46
2191	I ^{φb}	K ^x	Kmix	K ^x	(none)
2175	K ^r	K ^x	K ^x	K ^x	Fragment in 20; K ^r equipment

¹Frederik Wisse, *The Profile Method for Classifying and Evaluating Manuscript Evidence* (Grand Rapids: Eerdmans, 1982), 80, 81, 84.

²Wisse, *Profile Method*, 84.

There is a need to look at the data for each manuscript. Wisse assigns chapter 1 of Gregory manuscript number 1573 to the Mix group,³ while chapters 10 and 20 he assigns to the Λ group. Hermann von Soden allocates this manuscript into the I^f group. Upon examination of the manuscript, it appears that Wisse has left out some important data. First of all, he does not include the pictures on folios 113^v and 114^r at the beginning of the Gospel of Luke. From folio 114^v there is an ἀρχή at 1:5 and lectionary equipment on the top of this folio. On 115^r there are τέλοι at 1:25 and 38, and an ἀρχή at 1:23 and possibly at 1:39 in the left hand margin. There is an incipit on the top of this folio, and lectionary equipment on both the top and bottom of this folio. 116^r has τέλοι at 1:50 and 56, and an ἀρχή at 1:56.

Other data concerning this manuscript that Wisse left out for Luke chapter 10 includes information from folio 134^v, which has an ἀρχή at 10:1 and lectionary equipment on both the top and left hand margin of the folio. On 135^r there are τέλοι at 10:15 and 21, and ἀρχαί at 10:16, 19 and 22. There is also an incipit on the top of this folio. 135^v has a τέλος at 10:24 and an ἀρχή at 10:25. There is an incipit on the top of this folio as well as lectionary equipment in the left margin and on the top of the folio. On 136^r there are τέλοι at 10:37 and 42, an ἀρχή at 10:38, and an incipit on the top, bottom, and in the right margin of this folio.

Wisse excludes information from chapter 20, beginning with folio 152^r. There is a τέλος at 20:8, and ἀρχαί at 20:1 and 9, plus there is an incipit on the top of this folio, and lectionary equipment in the right margin. 152^v has a τέλος at 20:18, an ἀρχή at

---

³Wisse identifies the Mix group as "Profiles which do not conform to any of the groups or clusters and which diverge significantly from the K^x group." Wisse, *Profile Method*, 51.

20:19, and both lectionary equipment and an incipit on the top of this folio. On 153^r there are τέλοι at 20:26 and 27, an ἀρχή at 20:27 and lectionary equipment in the right margin of this folio. 153^v has τέλοι at 20:44 and 46, and there is lectionary equipment on the top, bottom, and in the left margin of this folio.

In addition to all of the preceding information that Wisse did not include, he also did not deal with the contents of folios 348^r through 350 which contain the list of the Synaxarion and the Menologion readings used in this manuscript.

Wisse agrees with von Soden that Gregory manuscript number 1597 should be classified as a K^x text.⁴ Upon checking the manuscript it appears that Wisse again has left out some important information. There is a picture (which is badly damaged) at the beginning of the Gospel of Luke on folio 95^v. 96^r has a picture at the top of the folio and there is also lectionary equipment on the top, bottom and in the right margin of this folio. On 97^r there is both an ἀρχή and a τέλος at Luke 1:24. 98^r has an ἀρχή at 1:38 and a τέλ at 1:39, along with lectionary equipment in the left margin. Folio 98^v has two ἀρχαί - one at 1:56 and the other at 1:57. On 99^r there is an ἀρχή at 1:76, and on 99^v is both an ἀρχή and a τέλος at 1:80.

The data for chapter 10 that Wisse did not include begins with folio 121^r. There are ἀρχαί at 10:1 and 10:3, and lectionary equipment in the right margin. 121^v has two

---

⁴The K^x group was discovered by von Soden, who defined it as those Kappa MSS which are neither K¹ or K^r. It was the dominant text from the ninth century to the thirteenth century. Due to the massive influence of K^x on other groups and its lack of control, the group's boundaries remain blurred. In Wisse's studies, it was decided arbitrarily to allow a tolerance for K^x of four test readings variance with the group profile in a chapter. MSS which did not belong to a group other than K^x and which read five or six times against the group profile in a chapter were designated as "Kmix." A MSS which is classified K^x in at least one test chapter and Kmix in the other(s) can still be

τέλος at 10:12 and 15, and lectionary equipment in the left margin. An original τέλος (denoted by using red ink that looks gray on microfilm) is in the right margin at 10:12. The original scribe also wrote something in the right margin at 10:15, and there is an incipit at the bottom of this folio. On 122^f there is one τέλος at 10:21, and two ἀρχαί at 10:19 and 22. There is lectionary equipment in both the left margin and in the right margin, and there is an incipit at the top of this folio. Folio 122^v has one τέλος at 10:24, and two ἀρχαί at 10:25 and 30. There is lectionary equipment in the left margin, and incipits at both the top and the bottom of this folio. On 123^f there is one τέλος at 10:37, and two ἀρχαί at 10:38 and 11:1. There is lectionary equipment on the top, bottom, and margin of this folio.

Data missing from Wisse's work on chapter 20 of Luke includes folio 142^v, which has one ἀρχή at 20:1 and its incipit at the bottom of the folio. There is also lectionary equipment in the left margin, and incipits on both the top and the bottom of this folio. On 143^f there is one τέλος at 20:8, and one ἀρχή at 20:9. 143^v has one τέλος at 20:18 (the τέλος is by the original hand), and an ἀρχή's at 20:19 with its incipit. There is lectionary equipment in the left margin. On folio 144^f is one τέλος at 20:26, and one ἀρχή at 20:27. There is lectionary equipment in the left margin and an incipit at the bottom of this folio. 144^v has one τέλος at 20:38 and one ἀρχή at 20:39, with its incipit. On 145^f is one τέλος at 20:45, and one ἀρχή at 20:46. There is an original incipit at the top and lectionary equipment in the right margin of this folio.

---

called K^x as a whole. MSS which read at least seven times against the K^x group profile in a chapter were designated as "Mix(ed)." Wisse, *Profile Method*, 94-95.

Von Soden assigns Gregory manuscript number 2191 to the I^{φb} group.⁵ Wisse ascribes chapters 1, 10 and 20 of this manuscript to K^x, K^{mix} and K^x, respectively. After reviewing this manuscript it appears that Wisse, for the third time, has left out some important information. First of all, he omits two pictures at the beginning of the Gospel of Luke, on folios 149^r and 149^v. Folio 150^v has an ἀρχή and a τέλος at 1:24, plus lectionary equipment. On 150^r there is an incipit on the bottom of the folio. 151^r has a τέλος at 1:38 and an incipit on the top of this folio. On folio 151^v there is an ἀρχή and a τέλος at 1:56. 152^r has an ἀρχή at 1:76 and an incipit on top of this folio, and 152^v has both an ἀρχή and a τέλος at 1:80.

Chapter 10 data that Wisse left out includes folio 163^v which has an ἀρχή at 10:1 and an incipit on the top of this folio. There is also a τέλος at 9:62. On 164^r there are τέλοι at 10:15, 17, 22, 24, and 32; and ἀρχαί at 10:16, 18, 23 and 25. There are also incipits on both the top and bottom of this folio. 164^v has an ἀρχή at 10:38.

Data from chapter 20 that Wisse did not mention begin with folio 176^v. There is a τέλος at 19:48, an ἀρχή at 20:1. There are incipits on both the top and bottom of this folio. On 177^r there are τέλοι at 20:7 and 26, and ἀρχαί at 20:8 and 19; plus there are also incipits on both the top and bottom of this folio. 177^v has a τέλος at 20:26, ἀρχή at 20:27 and lectionary equipment on the bottom of the folio. On folio 178^r there are τέλοι at 20:44 and 21:4, and an ἀρχή at 20:45. There is also lectionary equipment on both the right margin and on the bottom of this folio.

---

⁵Wisse defines the I^{φb} group as "Refers to 37 MSS in Luke which do not form a coherent group." Cl 7 and K^x Cls 187 and 1084 are made up of I^{φb} MSS. Wisse, *Profile Method*, 50.

More importantly, Wisse did not even check the manuscript itself. Folios 5^r to 11^r list both the Synaxarion and the Menologion readings contained in this manuscript. This information, which was readily available to him, indicates that this manuscript was intended for lectionary use.

The observations stated above surface several problems about the apparatus and the profile method which Wisse used. First of all, the data that Wisse omitted are items one would expect in a K^r text.⁶ Voss summarized von Soden's descriptions that characterize the K^r text: (1) it is a continuous text which was arranged for lectionary use; (2) the K^r manuscripts usually have this "lectionary equipment" in the first hand, as part of the original writing with the ἀρχή and τέλος written in the body of the text, usually in red; (3) sometimes a K^r manuscript will have the κεφάλαια or chapters, with their τίτλοι or headings, but rarely do the so-called Ammonian sections appear; (4) many times K^r manuscripts have some illumination, particularly an evangelist portrait at the front of each gospel; and (5) at the beginning of the manuscript there is usually a table of lessons, or calendar, by which the lesson for any day may be found, with a reference to the number of the section in the gospel.⁷ It has been noted that these manuscripts have

---

⁶Wisse identifies the K^r group as follows. The K^r group is the result of a Byzantine recension of the twelfth century which made an attempt to create a unified New Testament text. The copying was carefully controlled and the accuracy is unequalled in the history of the transmission of the New Testament text. The great majority of the K^r members can be recognized by the distinctive marginal lectionary equipment which differs from the tradition Eusebian canons. Von Soden used this to identify K^r members and consequently included some non- K^r MSS which had a K^r equipment and missed some K^r members which lacked the distinctive equipment. The text of K^r is also distinctive and easily identified, however. Wisse, *Profile Method*, 92.

⁷David Voss, "Is Von Soden's K^r Text a Distinct Type of Text?" *Journal of Biblical Literature* 57 (1938): 311-318. Hermann von Soden, *Die Schriften des Neuen Testaments*, (Berlin 1902-13), sections 142-145, 149, 155.

comparatively few variants from Stephanus.⁸ At the time of this writing, no one has printed a description of the contents or a definition of what a K^r text actually is, except for the general characteristics described above. It makes much more sense to describe a series of manuscripts by their content, and not by details that do not directly affect the text itself, especially because we are without the knowledge of when the apparatus was added to the text. The words of Kenneth Clark come to mind, “. . .while we do our utmost toward the final achievement, we must be resigned to work in our day with the instruments at hand.”⁹ That is, we must work with the present understandings of text types while we are reaching forward to gain better knowledge and understanding of the manuscripts that we possess.

These stated facts about the text of Luke in this manuscript lead to one of two conclusions, either Wisse has made an error in his classification of this manuscript, or his data concerning this manuscript is incomplete. If either of these conclusions are true, can his data be trusted?

Manuscripts 1573, 1597, and 2191 in Acts

The data from these manuscripts seem to indicate that these three manuscripts are more closely related than Wisse and von Soden indicate.¹⁰ Excluding singular readings, moveable *ν*, moveable *ς* and most spelling differences, manuscripts 1573, 1597, and 2191 have 168 readings in common. When these three manuscripts vary from the Textus Receptus collation base, they agree with each other 138 times or 82.1%. Manuscripts

---

⁸Voss, “K^r Text,” 311-312.

⁹Kenneth W. Clark, “The Manuscripts of the Greek New Testament,” in *New Testament Studies: The Materials and the Making of a Critical Apparatus*, ed. M.M. Parvis and A.P. Wikgren (Chicago: University of Chicago Press, 1950), 19.

1573 and 1597 agree with each other 89.3% of the time (150 incidents), manuscripts 1573 and 2191 agree with each other 88.7% of the time (149 incidents), and manuscripts 1597 and 2191 agree with each other 86.3% of the time (145 incidents). The high rate of agreement between these manuscripts indicates that the manuscripts are related to each other. Neither Wisse nor von Soden assert this. Wisse did his work in Luke, and Luke in these manuscripts may have used different exemplars, but the simple mistakes Wisse made in identifying the lectionary equipment in his work indicate that his work needs to be verified before it is used. Von Soden only used portions of these manuscripts and did not compare them, therefore his work is not complete and must be used with extreme caution.

Relationship between manuscripts 1725 and 2289

Manuscripts 1725 and 2289 exhibit a very close relationship.¹¹ It appears that 1725 is a corrected copy of 2289. Manuscript 2289 only contains part of the book of Acts beginning at 15:19, so the data used to make this observation come only from the last twelve and one-half chapters. In the last twelve and one-half chapters in Acts, where both manuscripts are extant, there are a total of 154 disagreements between manuscripts 1725 and 2289, and the Textus Receptus. Of these 154 disagreements, both manuscripts agree 139 times or 90 % of the time. Therefore, MSS 1725 and 2289 do not agree in 15 instances, and in 9 of these places, the scribe of 1725 corrects the spelling of φήλιξ and its different forms in 2289. MS 2289 reverses the position η and ι at 23:24, 26; 24:3, 22, 24, 25, 27(twice); and 25:14. Manuscript 1725 corrects spelling errors in 2289 at 17:12 and 19:35. At 19:36 and 28:22, the scribe of 1725 corrects the word order used by the scribe

---

¹⁰See appendix Q.

¹¹See appendix R.

of 2289. Finally, at 20:15 both manuscripts spell τρωγυλλίῳ wrong. This accounts for 14 of the 15 differences and brings the agreement up to 99.4 %.

The last passage where Manuscripts 1725 and 2289 differ is Acts 19:34. At this location they differ only in the case of the word used. Manuscript 1725 uses the word ἐπιγόντες, which is the second aorist active nominative plural participle, while manuscript 2289 follows the TR and uses ἐπιγόντων, which is the second aorist active genitive plural participle. The grammars of both A.T. Robertson and Blass, Debrunner, and Funk¹² agree with the scribe of 1725 and use ἐπιγόντες at Acts 19:34. They agree in attributing this usage as an example of an anacoluthon.¹³ Therefore, the scribe of manuscript 1725 corrects manuscript 2289. This accounts for the last disagreement and leads to the conclusion that the scribe of 1725 copied and corrected manuscript 2289.

Incipits

There are two locations in the text of the Textus Receptus in Acts where incipits were added to the text. The first occurrence of an incipit placed in the text is Acts 10:21, where τοὺς ἀπεσταλμενοὺς ἀπὸ τοῦ Κορινθίου πρὸς αὐτὸν is added after καταβάς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας in manuscript 1597 (236^v). This is clearly seen when comparing it to manuscript 2191 (224^v) or 1725 (20^v) where these words are not in the text and the incipit containing these words are either at the top or bottom of the folio. The second place where this phenomenon occurs is at Acts 21:8 where οἱ περὶ τὸν

---

¹²A. T. Robertson, *A Grammar of the Greek New Testament In Light of Historical Research*, (Broadman Press: Nashville, 1934), 1130. F. Blass, A. Debrunner, *A Greek Grammar of the New Testament and other Early Christian Literature*, trans. Robert W. Funk (Chicago:University of Chicago Press, 1961), 243-244.

Παῦλον ἦλθον is added after τῆ δὲ ἐπαύριον ἐξεληθόντες to the text in manuscripts 1719 (37^r), 1724 (33^r), and 1730 (5^v). Manuscript 1597 (262^v) has a different incipit. Manuscripts 1573 (231^v), 1727 (58^v), and 2191 (239^r) have the reading both in the text and as an incipit. 1725 (43^r) has this reading as an incipit only and places ἦλθομεν in the text, implying that the reading found in the Textus Receptus is the incipit added into the text. 2289 has the same reading as 1725 but does not have the incipit.

There are three manuscripts that add an incipit into the text that the Textus Receptus does not. These three manuscripts are 1719, 1724, and 1730. They add οἱ περὶ τὸν παῦλον ἐκ τοῦ πλοῦς at Acts 28:1 after διασωθέντες. Manuscripts 1573 (292^r), 1725 (56^v), 1727 (74^v), and 2191 (247^v), have this reading as an incipit only. 1597 has a different incipit on folio 279^r and does not add this reading .

αρ^ξ

In six of these manuscripts, there are three lectionary readings that have αρ^ξ to indicate the beginning of the reading instead of the normal αρ^χ. These readings occur at Acts 7:47-60, 11:29-30, and 20:28-36. They were added at a later time, and by someone other than the original scribe of each respective manuscript. These readings are not in any of the lists of the Synaxarion or the Menologion that are contained within the manuscripts themselves. The reading in Acts 7:47-60 is associated with the stoning of Stephen.¹⁴ The reading in 11:29-30 is the last part of the section where Agabus goes to Antioch and predicts a severe famine. The church at Antioch takes up a collection and sends it with

---

¹³ Anacoluthon is the change from one grammatical construction to another within the same sentence.

The final reading is from Acts 20:28-36. This is a part of the Synaxarion reading on the sixth Sunday after Easter,²⁰ but is only a part of the Synaxarion reading for this day. The only other information available to identify this reading is τῆς κ̂.

Unlisted Lectionary Readings

Appendix C, Table 2 lists sixteen lectionary readings that appears in one of these manuscripts. The majority of these readings are not identified by these manuscripts or in the limited research in the available literature. Three of these lectionary readings are noted in at least four manuscripts. These lectionary readings are located at 2:22-28, 18:1-11, and 26:1 (12)-20. Four other readings are noted in at least two manuscripts. They are located at 11:4, 17:29-34, 18:4, and 18:8. The remaining nine readings are supported by only one manuscript.

Some lectionary readings have only an ἀρχή and τέλος. They do not have a corresponding incipit, any identifying marks, or lectionary equipment. These readings begin at 1:21-26 (MS1597), 3:16 (1719), 4:35 (1719), 10:17 (1573), 16:35 (1727), and 26:31 (1719). There are four other readings that belong in this category but are not counted here because another manuscript contains some of the needed data that this particular manuscript does not. These readings are at 2:22-28 (MS1719), 18:1-11 (2289), and 26:12-20 (1597). All other lectionary readings have some form of identification. The three which are described the best are at 2:22-28, 18:1-11, and 26:1-20.

Any reading that is mentioned in manuscript 2191 or 1597²¹ has the best chance to be identified because these manuscripts contain both the Synaxarion and the

---

²⁰ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, 62.

Menologion readings listed in their respective manuscripts. Manuscript 1721, also from Vatopedi will not be discussed in this study because it has not been put on microfilm, also contains a list of Synaxarion and Menologion readings beginning on folio 530^f and may contain information useful for further study. Manuscript numbers 1727 and 1573 also identify most of their lectionary readings. Readings in this category are as follows: 3:17, 9:10-18, 11:4, 17:24, 17:29-34, 18:4, 18:8, and 26:1 (12)-20.

The following lectionary readings have been identified:

1:21-26: the second day of Easter week. A part of the synaxarion.²²

2:22-36: the fourth day of Easter week. A part of the synaxarion.²³ This is also listed in the synaxarion reading found in manuscript 2191.

9:10-18: October 1, in memory of the holy apostle Anannias and our pious father Romanos Melodos (an Eastern religious poet and hymnographer). These manuscripts specifically state that this reading is dedicated to Anannias. This reading belongs to the menologion.²⁴

15:1-4: fifth day of the fifth week. A part of the synaxarion.²⁵

26:1-20: May 21, in memory of King Constantine. This reading belongs to the menologion. The ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ records this reading as Acts 26:12-20.²⁶

The following lectionary readings have not been identified:

3:16: MS 1719, 5^v.

---

²¹ See appendix S.

²² ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, 20.

²³ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, 22. MS 1597 agrees with the ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ and against Scrivener on the reading and the day it is to be read.

²⁴ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, 304.

²⁵ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, 52.

²⁶ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, 379-380.

4:35: MS 1719, 7^v.

10:17: MS 1573, 215^f.

11:4: MS 1597, 238^v; (ιστε) ὡς πέτρος τὰ καθεξῆς καὶ Τὰ ἐκάστω τῶν γεγονοτ(ον).

16:35: MS 1727, 47^v.

17:24: Incipit on bottom of folio 226^v manuscript 1573. The incipit is too faint to read, but the ἀρχή is faint but identifiable.

17:29-34: MS 1719, 31^f τῆς ἀγίου; MS 1724, 28^f αὐτοῦ καὶ ὁμήρ. This could possibly be a change in the reading for Dionysius the Aeropagite on Oct 3 in the menologion.

18:1-11: MSS 1597 and 1719 have different incipits. MSS 1725, 1727, and 2191 have the same incipit for this lectionary reading (εἰς γενεσις τῆς πολέως; ἐν ταῖς ἡμέραις; χωρισθεὶς ὁ παῦλος ἐκ τῶν). MS 2289 has no incipit. None of these MSS mark this as being a part of the synaxarion indicating that it was added at a later date. It is most likely a menologion reading and possibly to be read on May 11. MS 1597 is probably the key to understanding this reading. It has a different incipit, but it includes some lectionary equipment. It has it marked as reading number 26. The normal synaxarion reading for reading 26 would be 10:34-43 not 18:1-11.

18:4: MS 1597, 255^f; τῆς πολίς. (αρ^ξ). MS 1719, 31^v (αρ^ξ).

18:8: MS 1597, 255^v; τῆς πολίς. (αρ^ξ). MS 1719, 32^f (αρ^ξ).

Acts 18:4 and 8 are mostly likely menologion readings, but the incipit τῆς πολίς is listed in the gospels synaxarion listings in some manuscripts.

26:31: MS 1719, 45^v.

Manuscript 1719 adds little to the study of the lectionary except for the passages where ἀρχαί and τέλος were added. All of the ἀρχαί and τέλος were added by a later hand, incipits on the various folios are limited, and this MS does not contain a list of lectionary readings.

The lectionary readings in these nine MSS show that the lectionary was not set at the time these MSS were written. There are differences between the readings in Scrivener's list, these MSS, and the ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ. For example, note the change in the reading on King Constantine Day in the menologion from 26:1-20 to 26:12-20. In the synaxarion, Scrivener has 6:8-7:60 listed as the reading, for the second day of the third week after Easter, while the ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ has 6:8-7:5 and 7:47-60 listed. The lectionary readings that have been identified, which are listed above, also show some minor changes in the lectionary readings.

Relationship Between these Nine manuscripts from Vatopedi

All nine of the manuscripts collated are related by their place of origin, and are also related by content. There are at least ninety-five locations in the text where these manuscripts from Vatopedi differ from the text of the TR but agree with each other.²⁷ There are also forty-seven locations where only one manuscript agrees with the TR and the rest do not. The most notable is Acts 24:6-8 where manuscript 1597 agrees with the TR and all other manuscripts omit the passage. Further study needs to be done to look at

---

²⁷ This statement must be qualified. Since several manuscripts are not complete, this refers to all manuscripts that are extant at these locations. For chapters 1-7, there are seven manuscripts represented; for chapters 8-10:16, there are six manuscripts represented; for chapters 10:21-15:22, there are seven manuscripts represented; for

the relationships within this group of nine manuscripts. As already noted, there is a relationship between 1725 and 2289, and there appears to be a relationship between manuscripts 1573, 1597 and 2191, with 1573 being at the center of this triad. The differences between these manuscripts, how that effects the relationships between these manuscripts, and the explanation for these differences will be an important and interesting study.

Previously Undocumented Textual Variations

There are 38 or 47 readings (depending on how the spelling of φιλίξ is handled) that have not been documented before in UBS³, NA²⁷, Metzger (*A Textual Commentary on the Greek New Testament*), Von Soden (*Die Schriften Des Neuen Testaments*), or Thomas Geer's collation base. Of these 47 readings, nine deal only with the misspelling of φιλίξ, seven involve omissions, nine involve words with different endings, eight involve the use of different words or prefixes, five involve the word order of at least two words, two involve spelling differences, and eight involve additional words added to the text. All of these occurrences are probably textually insignificant, but they may be important in terms of proving relationships between these manuscripts and others. For the list of these readings, see appendix U.

---

chapters 15:22-19:23, there are eight manuscripts represented; and for chapters 19:23 through chapter 28, all nine manuscripts are represented.

CHAPTER IV

CONCLUSION

Geer was correct in stating, “. . . as scholars continue to move into the ‘age of the minuscules,’ information of such witnesses will be increasingly important in ascertaining how still other manuscripts relate to these and to other similar groupings.”¹ The information presented in this work should make it possible for these manuscripts to be included in the apparatus of the forthcoming edition of *Novum Testamentum Graecum Editio Critica Maior* being edited by Barbara Aland and Carroll Osburn. Although a thorough analysis of the textual character of these manuscripts does not fall within the parameters of this study, it is possible to make certain observations about what some have concluded in that regard.

Von Soden classifies 1573 and 2191 of these manuscripts in the Jerusalem text in Luke and 1597 in the Byzantine text. His classification however, was based upon random readings and small units of text, often only one chapter. Unfortunately, von Soden’s work has been characterized as “. . . perhaps the greatest disappointment in modern textual history.”² Wisse examined these same three manuscripts using the Claremont Profile Method, examining only chapters 1, 10, and 20 of Luke, yet arrived at somewhat different conclusions than did von Soden. He concluded that 1573 belongs to the Mix in Luke 1, and A in chapters 10 and 20, 1597 he assigned to the K^x group, and 2191 he assigned to the K^x group in chapters 1 and 20 and Kmix in chapter 10. Morrill

---

¹ Geer, *Family 1739*, 113-114.

did full collations of 1 Corinthians in 98 manuscripts and compared them against one another in the 2077 variant readings that emerged. Manuscripts 1725 and 1730 were included in his research, the former he classified as K^r³ and the latter as K.⁴ Consequently, there is significant reason to conclude that the textual character of these manuscripts is yet to be determined.

As far as interrelationships are concerned, the comparison of the full texts of the nine manuscripts used in this study shows a certain relationship between 1725 and 2289, and between 1573, 1597, and 2191. Manuscripts 1719 and 1724 may also be more closely related, but the determination of this would require further attention. The precise explanation of these relationships will be determined only by a full comparison of the larger database of the Acts Project at a later stage in the editorial work on that edition.

The relationship between these manuscripts and the lectionary text of Acts is most interesting. While eight of these manuscripts show significant awareness of the Greek lectionary, manuscript 1730 does not. Manuscripts 1573, 1597, 1727, and 2191 all have lists of the synaxarion readings within the codices themselves. In seven of these manuscripts, some incipits actually occur in the text instead of in the margin. Some even have the $\alpha\rho^{\lambda}$'s and $\tau\epsilon^{\lambda}$'s in red ink. There is an ample amount of lectionary equipment in the margins. This investigation did not find definitive evidence that the text of these manuscripts were influenced by the text of the Greek lectionary. Realistically, until the ancient lectionary text is determined, the question of the influence of the Greek lectionary upon these manuscripts cannot be answered. Nevertheless, when these manuscripts

---

² J. Harold Greenlee, *Introduction to New Testament Textual Criticism*, Revised ed. (Peabody: Hendrickson, 1995), 78.

³ Bruce Morrill, "The Classification of the Greek Manuscripts of 1 Corinthians" (M.A. Thesis, Harding Graduate School of Religion, 1981), 114.

disagree with the TR, whether in a lectionary reading or not, they do demonstrate a remarkable homogeneity. Consequently, these nine manuscripts should not be studied only relative to the continuous text manuscripts, but with regard to the lectionary text of Acts.

I have argued that each manuscript should be collated in full and compared with all other manuscripts collated in their entirety. When this is done, manuscripts can then be classified in terms of textual affinities. Colwell and Tune have defined a text-type as a group of manuscripts with a minimum of 70% agreement and separated by a gap of 10% from other manuscripts.⁵ Gordon Fee appears to agree with this proposal and shows that while the major units of textual variation show general relationship between manuscripts, the details actually prove that manuscripts are closely related.⁶ In the final analysis, it is necessary that all manuscripts are collated against the larger database of Acts, and only then will solid manuscript classifications be actualized. Although examination of the larger database is not a part of this thesis, data from this study is in concert with the suggestions of Colwell, Tune, and Fee. For instance, notice the data from the collations of manuscripts 1573, 1597, and 2191. Their high rate of agreement indicates they are related to each other. Neither Wisse nor von Soden recognized this relationship. Also manuscripts 1725 and 2289 exhibit a very close relationship. 1725, in fact, is a corrected copy of 2289. When they disagree with the TR, they agree with each other 90% of the

---

⁴ Morrill, "Classification," 115.

⁵ Ernest C. Colwell and Ernest W. Tune, "The Quantitative Relationships Between MS Text-types," in *Biblical and Patristic Studies: In Memory of Robert Pierce Casey* (New York: Herder, 1963), 29.

⁶ Gordon D. Fee, "Codex Sinaiticus in the Gospel of John: A Contribution to Methodology in Establishing Textual Relationships," *New Testament Studies* 15 (1968): 23-44.

time. The 10% where these manuscripts do not agree, the scribe of 1725 corrected the scribe of 2289.

While it appears to be clear that these manuscripts are Byzantine, there are at least 95 locations in which they agree with each other against the TR. There is also an 82% agreement between manuscripts 1573, 1597, and 2191 in 168 different readings against the TR, and 90% agreement between mss 1725 and 2289 in 154 different readings against the TR. This indicates that there are a substantial number of non-TR readings in these manuscripts. They need to be evaluated by Barbara Aland and Carroll Osburn for possible inclusion in the forthcoming edition of Acts.

This study of the complete text of these manuscripts indicates that this is an important group of manuscripts although little has been published about them. They should not be dismissed lightly and certainly need to be incorporated in the forthcoming edition of the *Novum Testamentum Graecum Editio Critica Maior* currently underway in the joint effort by ACU and the University of Münster. Once the textual character of these manuscripts is determined, they should prove quite valuable in the writing of the history of the Greek text of Acts..

APPENDIX A

VATOPEDI MONASTERY

Mount Athos, the holy mountain of Greece, is known throughout the world for its monks and monasteries. Even though it is mentioned frequently in ancient literature, there is little information about its history. We know that the summit of Mt. Athos was the site of one of a chain of fires that brought the news to Mycenae that Troy had fallen and also that Xerxes (who reigned 486-465) cut a canal across the Isthmus circa 480 BCE. One of the few facts known about Mt. Athos during the early centuries CE is that there were flourishing cities which died out; however, no one knows the reason. The first historical records of the hermits and monks date from the ninth century and the first monastery was Kolobos at Ierisos in 875, which was established to protect the monks of Athos.¹

Among the monasteries on Mount Athos, Vatopedi (Batopedion) ranks second in importance only to Lavra. Vatopedi is located at the mid-point of the northeast coast of the Mt. Athos peninsula. The early history of Vatopedi, like that of Mt. Athos, is obscure. The first documented evidence of the existence of Vatopedi is an act of the protos Paul of 985 CE on which the signature of Nicholas, hegoumenos of Vatopedi, is the last of the hegoumenoi (Iviv. 1, no. 7-5 and 63). By 996 CE, however, the importance of Vatopedi had risen, as is evidenced by another hegoumenos of Vatopedi, Nikphoros, who signed the act of the protos John ahead of all of the other hegoumenoi (Lavra 1, no. 12.25). Since then Vatopedi ranked second, along with Iveron and just after Lavra, in the Athonite hierarchy. Vatopedi also played an important role in the development of Hesychasm after the young Palamas took the monastic habit there.²

Vatopedi, which is an iddiorthmic³ monastery, is the richest monastery on Mt. Athos. It had become a major landowner by the end of the 13th century. A chrysobull of Andronikos II of 1292 CE lists several villages, a fair (panegyris), an enclosure for cattle, a parcel of land "with beautiful trees," and the island Amoliane among the properties of Vatopedi.⁴ It is known for its luxury and modern innovations. It is the only monastery

---

¹Ralph H. Brewster, *The 6,000 Beards of Athos* (London: Hogarth Press, 1935), 185.

²Alexander Kazhdan, Alice-Mary Talbot, and Anthony Culter, "Vatopedi Monastery," in *The Oxford Dictionary of Byzantium*, vol. 3, ed. Alexander Kazhdan (New York: Oxford University Press, 1991), 2155.

³Iddiorthmic means that the monks who live there are allowed to possess property.

⁴Kazhdan, Talbot, and Culter, "Vatopedi Monastery," 2155.

where time is kept like the rest of the world, and where the old calendar has been scrapped.⁵ It is because of Vatopedi's luxury and innovations that monks from other monasteries speak scornfully of it and do not send representatives to its feasts.⁶

The buildings at Vatopedi have been built in a broad variety of architecture of every period and style, with classical pediments, and open arcades three or four stories high.⁷ Vatopedi is distinguished for its production of mosaic icons and was the source of the miniature mosaic of St. John Chrysostom, now at Dumbarton Oaks. A. Grabar hypothesized that the monastery made gold and silver icon frames in the early 14th century.⁸ The only mosaics presently on Mt. Athos are three panels surrounding the door leading into the narthex of the church at Vatopedi. The church here, one of the largest on Mt. Athos, dates to the end of the 10th century and was one of only six churches at Athos built prior to 1453 CE.⁹ Vatopedi's tower was built in 1427¹⁰ and has been converted into the monastery library.

Most important are the manuscripts that Vatopedi holds in its library. It is very rich in Byzantine Manuscripts, containing a total of at least 1536 manuscripts.¹¹ Of these manuscripts, 786 are codices¹², 465 are classified as ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑΙ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ,¹³ and 284 are manuscripts that contain music.¹⁴ There are also 12 palimpsests,¹⁵ some rare geographical works by Ptolemy, Strabo, and Pausanias, two illustrated Psalters (codd. 760, 761: Cutler, *Aristocratic Psalters*, nos. 15, 54), and a fragment of a richly illustrated Octateuch.¹⁶

The manuscripts for this thesis come from the Vatopedi library. Their respective Gregory numbers identifies these manuscripts: 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, and 2289. There is no record that the entire book of Acts has been collated and compared in these manuscripts.

---

⁵In addition to preserving the old calendar, the rest of Mount Athos has a system of time to itself. Byzantine time is adopted: that is, 12 o'clock is not at mid-day, but at sunset, and thus is not a fixed point, but varies with the season. Clocks must be changed every few days. Brewster, *6000 Beards*, 194.

⁶Brewster, 61.

⁷Brewster, 62-3.

⁸Kazhdan, Talbot, and Culter, "Vatopedi Monastery," 2155.

⁹Brewster, 213.

¹⁰Brewster, 211.

¹¹Sophronios Eustratiades and Arcadios, "Catalogue of the Greek Manuscripts of Vatopedi on Mt. Athos," in *Harvard Theological Studies*, vol. 11, (Cambridge: Harvard University Press, 1924; reprint, New York: Kraus Reprint Co. 1969), 239.

¹²Sophronios Eustratiades and Arcadios, "Catalogue," 154.

¹³Sophronios Eustratiades and Arcadios, "Catalogue," 208.

¹⁴Sophronios Eustratiades and Arcadios, "Catalogue," 239.

¹⁵Sophronios Eustratiades and Arcadios, "Catalogue," 273.

¹⁶ Kazhdan, Talbot, and Culter, "Vatopedi Monastery," 2155-6.

- 3.3. Present only the collation of one manuscript on a collation page.
- 3.4. Use only one side of the page for notations.
- 3.5. Leave wide margins and a blank line between each variant for editorial notations.
- 3.6. Begin each chapter of Acts on a new page.
- 3.7. Note the folio number and “recto” or “verso” as they occur in the left margin of the collation. E.g., 47^r for folio 47 recto. Verso is on the left and is usually numbered according to the preceding recto, and recto is on the right.
- 3.8. Put the chapter and verse number before every variant recorded. E.g. 10:9.
- 3.9. Be accurate. Do not work when you are tired.
- 3.10. Write legibly, preferably in pencil or black ink. Do not crowd the collation on the page.
- 3.11. The entire reading in the collation base is to be given first, followed by the siglum], with the entire reading in the manuscript being collated given last.

E.g., τοῦ αὐτοῦ ἀποστόλου] τοῦ ἀποστόλου.

- 3.12. If a word in a unit of variation occurs more than once in a verse in the collating base, indicate which word is meant by a superlinear number after it. E.g., in Acts 21:34 the δὲ in μὴ δυνάμενος δὲ γινῶναι is the second occurrence of δὲ in the verse in the collating base, and ms. 6 reads μὴ δυνάμενος δὲ αὐτοῦ γινῶναι . Present as
 δὲ²] δὲ αὐτοῦ.
- 3.13. All superscriptions and subscriptions must be recorded in full.
- 3.14. All abbreviations and tachygraphic signs, which leave the spelling of a word in doubt, must be recorded in the collation as they exist.
- 3.15. All itacisms are to be recorded as other variations.
- 3.16. All alternative spellings of proper nouns are to be recorded as other variations, including nomina sacra.

- 3.17. Where a reading has been corrected, indicate the correction with an appropriate notation. E.g.,
- Κύριος] omitted by first hand and added in margin by later hand.
- ἦμην] corrected to ἦμεν by original hand.
- 3.18. Words in the margin should be followed with the notation “marg.” after the variant reading in the ms. being collated.
- 3.19. Any punctuation in a manuscript should be ignored, unless a significant variation of meaning is involved.
- 3.20. Any accents or breathing marks should be ignored, unless they are the sole means of distinguishing between words spelled in exactly the same way.
- 3.21. Iota adscripts and subscripts should be ignored.
- 3.22. Lacunae. When any gap in the text is caused by physical loss or mutilation, (e.g., part of a torn off or a large ink spill or perhaps an entire quire missing).
- 3.22.1. Write the chapter and verse number, followed by “expl” (explicit) to indicate the last word and give the last complete word immediately before the break.
- 3.22.2. Then indicate the estimated number of missing letters with a number in brackets (e.g., word [4] word) if the missing text is short, or give a brief note of the nature of the mutilation, or give the estimated number of lines or pages if the lacuna is large, by counting quires, etc.
- 3.22.3. Then write the chapter and verse, followed by “inc” (incipit) to indicate where the text begins again, giving the next word after the omission. E.g.,
- 14:16 expl γενεαῖς [13] 14:16 inc ἔθνη, or perhaps
- 14:16 expl γενεαῖς [two folios missing] 15:12 inc πλήθος.
- 3.22.4. If the last word before a lacuna involves a variant, first record the variant in the usual way and then record the lacuna as indicated above. E.g.,
- μετ’ ἐμοῦ] μου

13:18 expl μου [bottom of page torn off] 13:20 inc ἀμήν².

3.22.5 If the first word after a lacuna involves a variant, first record the lacuna as indicated above, and then record the variant as usual.

3.23. Moveable ν's and ζ's.

3.23.1. When the ms. being collated adds, e.g., spells εἶπεν and the collation base spells εἶπε, present as

εἶπε] + ν.

3.23.2. When the ms. being collated omits, e.g., spells εἶπε and the collation base spells εἶπεν, present as

εἶπεν] εἶπε.

3.24. Only when there is uncertainty about a reading, place a supralinear “vid” after the notation. E.g.,

σὺ ὁ θεός] D*^{vid}.

If the text simply cannot be read with certainty due to microfilm being faint or out of focus, faint ink, scratched microfilm, etc., note the cause of the difficulty.

3.25. Consult the following in instances of doubt concerning the meaning of abbreviations in the ms.

B.A. van Groningen, Short Manual of Greek Paleography. (Leiden, 1940).

V. Gardthausen, Griechische Paleographie. (2nd ed.; Leipzig, 1913): Vol II.

E.M. Thompson, An Introduction to Greek and Latin Paleography. (Oxford, 1912).

3.26. Tachygraphic signs characteristic of a scribe should be noted in a separate list, appended to the “Greek Manuscript Collation Data” form. E.g., if a scribe continually writes λυ'' for λύειν, these should be appended in a list at the beginning to facilitate checking.

3.27. Abbreviations which could support two or more readings should be noted.

- 3.28. Any change in scribal hand must be noted on a separate line in the collation.
- 3.29. Any irregularity in the format of a manuscript (e.g., folded page, lacunae, ink blots, erased text, page missing, etc.) must be noted in the collation.
- 3.30. The presence of any significant artwork should be noted in the collation.
- 3.31. Any scribal notes (e.g., ἀρχ, τέλ, “in these days”, etc.) in the text itself (as opposed to marginal, superscript, or subscript notes) must be noted in the collation.
- 3.32. Make a list of all doubtful places in the collation which cannot be determined from the facsimile being used to collate, noting the folio number where each of the doubtful items is to be found, and append this list to the “Greek Manuscript Collation Data” form. These will be checked from the original manuscript as opportunity arises.
- 3.33. Use explanatory notes wherever necessary. When in doubt about whether to make a note, make it.
- 3.34. If a question arises about how something should be presented, please write a full description of the situation and send as soon as possible to the above address.

4. Presentation of variations. All units of variation are to be presented in full.

- 4.1. Substitution of words. E.g., in Acts 11:17, where the collation base reads σύν and ms. 6 reads ἐν, present as σύν] ἐν.
- 4.2. Omissions. E.g., in Acts 7:20, where the collation base reads ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ and ms. 6 reads ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς, present as αὐτοῦ] om.

Similarly in Acts 21:38, the collation base reads εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν and ms. 6 reads εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι ἔθαψαν, present as

εὗρον νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες] om.

- 4.3 Additions. E.g., in Acts 22:12, where the collation base reads ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων and ms. 6 reads ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων ἐν Δαμάσκῳ Ἰουδαίων, present as
κατοικούντων] + ἐν Δαμάσκῳ
- 4.4 Change in word order. E.g., in Acts 3:11, the collation base reads πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαός and ms. 6 reads πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς, present as
πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαός] πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς.
- 4.5 Combinations of the above types. In Acts, it is not uncommon to encounter complex variation units involving a combination of add/omit, substitution, and/or word order. E.g., in Acts 9:25, the collation base reads καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους and ms. 6 reads διὰ τοῦ τείχους καθῆκαν αὐτόν.
- 4.6. When two or more successive words differ from the collating base, they should be recorded together as one variant reading if they are grammatically or logically connected together (e.g., ἐν Χριστῷ] εἰς τὸν κύριον), but should be recorded separately if they are independent of one another.
5. Duplicate copies of collations. The collator should retain a duplicate copy of the collation in the event of a malfunction in the postal service. No copy is needed if the collation is handed to Dr. Osburn or Dr. Geer in person.
6. Submission of collations. The original collation should be completed and returned at the earliest opportunity to the above address with the completed “Greek Manuscript Collation Data” form attached to the front.
7. Checking of collations. In checking a collation, the checker must be certain that the original collation is left in tact. All alterations to the collation must be made in red ink, with the initials of the corrector and date given at that point in the collation margin.

APPENDIX C

LECTIONARY READINGS

SYNTAXARION, MENOLOGION AND OTHER READINGS FROM THE

MANUSCRIPTS FOR VATOPEDIA MONASTERY,

MOUNT ATHOS, GREECE

TABLE 1

SYNTAXARION READINGS

Passage in Acts	Sigla	Manuscript Number								
		1573	1597	1719	1724	1725	1727	1730	2191	2289
1:1-8	Παχ/Α	✓	✓	✓			✓	X	✓	X
1:12-26	2/Α	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
2:14-21	3/Α	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
2:38-43	4/Α	✓	✓	✓		✓	✓	X		X
3:1-8	5/Α	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
2:12-36	6/Α			✓			✓	X		X
3:11-16	7/Α	✓		✓		✓	✓	X	✓	X
5:12-20	1/Β	✓		✓	✓	✓	✓	X	✓	X
3:19-26	2/Β	✓		✓		✓	✓	X	✓	X
4:1-10	3/Β		✓	✓		✓	✓	X	✓	X
4:13-22	4/Β	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
4:23-31	5/Β	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
5:1-11	6/Β	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
5:21-32	7/Β	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
6:1-7	Κυρ/Γ	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
6:8-7:60	2/Γ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	X
8:5-17	3/Γ	✓	✓	✓		✓	X	X	✓	X
8:18-25	4/Γ	✓	✓	✓		✓	X	X	✓	X
8:26-39	5/Γ	✓	✓	✓		✓	X	X	✓	X
8:40-9:19	6/Γ	✓	✓	✓		✓	X	X	✓	X
9:19-31	7/Γ	✓	✓	✓		✓	X	X	✓	X
9:32-42	Κυρ/Δ	✓		✓		✓	X	X	✓	X
10:1-16	2/Δ	✓	✓	✓		✓	X	X	✓	X

Table 1 (continued)

Passage In Acts	Sigla	Manuscript Number								
		1573	1597	1719	1724	1725	1727	1730	2191	2289
10:21-33	3/Δ	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
14:6-8	4/Δ	✓		✓		✓	✓	X	✓	X
10:34-43	5/Δ			✓		✓	✓	X	✓	X
10:44-11:10	6/Δ	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
12:1-11	7/Δ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	X
11:19-30	K _{up} /E	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
12:12-17	2/E	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
12:25-13:12	3/E	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
13:13-24	4/E	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
14:20-27	5/E	✓	✓	✓			✓	X	✓	X
15:5-12	6/E	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	X
15:35-41	7/E	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	
16:16-34	K _{up} /S	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	✓
17:1-9	2/S	✓	✓	✓		✓	✓	X	✓	✓
17:19-27	3/S	✓	✓	✓		✓	✓	X		✓
18:22-28	4/S	✓		✓		✓	✓	X	✓	✓
1:1-12	5/S	✓	✓	✓			✓	X	✓	✓
19:1-8	6/S	✓	✓	✓			✓	X	✓	
20:7-12	7/S	✓	✓	✓		✓	✓		✓	
20:16-38	K _{up} /Z	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓
21:8-14	2/Z	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓
21:26-32	3/Z		✓	✓		✓	✓		✓	✓
23:1-11	4/Z	✓		✓		✓	✓		✓	✓
25:13-19	5/Z	✓	✓	✓		✓	✓		✓	
27:1-18	6/Z	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓
28:1-31	7/Z	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓

1727 – Folios that contain Acts 7:58-10:26 are missing. This quire fell out before the pages were numbered.

1730 – Folios that contain Acts 1:1-19:22 are missing. Does not have lectionary readings.

2289 – Folios that contain Acts 1:1-15:19 are missing.

X indicates the presence of missing folios of a manuscript.

✓ indicates the presence of lectionary readings.

TABLE 2
UNKNOWN LECTIONARY READINGS

Passage in Acts	Manuscript Number								
	1573	1597	1719	1724	1725	1727	1730	2191	2289
1:21		✓							
2:1		✓	✓		✓	✓		✓	
2:14		✓							
2:21		✓	✓		✓			✓	
2:37		✓							
3:16			✓						
3:19								✓	
4:12-5:42						✓			
4:32	✓								
4:35			✓						
5:12	✓	✓	✓						
9:9								✓	
10:17	✓								
11:4	✓	✓							
11:29	✓	✓			✓			✓	
14:6		✓						✓	
16:35						✓			
17:11	✓								
17:24	✓								
17:30			✓	✓					
18:1-11		✓	✓		✓	✓		✓	✓
18:4		✓	✓						
18:8		✓	✓						
18:29									✓
20:29-36			✓		✓				
25:21									✓
25:30									✓
26:1-28:1	✓	✓	✓		✓	✓		✓	
26:12-20	✓	✓	✓					✓	
26:31			✓						
26:32			✓						

TABLE 3

LECTIONARY READINGS MARKED WITH $\alpha\rho^{\xi}$

Passage In Acts	Manuscript Number								
	1573	1597	1719	1724	1725	1727	1730	2191	2289
7:47	✓	✓	✓		✓	✓		✓	
11:29	✓	✓	✓		✓	✓		✓	
20:28	✓	✓	✓		✓			✓	

TABLE 4

MENOLOGION READINGS

Subject and Passage in Acts	Date	Manuscript Numbers								
		1573	1597	1719	1724	1725	1727	1730	2191	2289
Stephen 6:1-7	Dec. 27	✓	✓	✓		✓	✓		✓	
Philip the Apostle 8:26-39	Nov. 14	✓	✓	✓		✓	X		✓	
Barnabas 11:19-30	June 11	✓	✓	✓		✓	✓		✓	
St. George 12:1-11	April 23	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
Beheading of John the Baptist 13:25-32	Aug. 6	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
Dionysius the Aeropagite 17:16-34	Oct. 3	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	

APPENDIX D

DATA FOR MANUSCRIPT 1573

Nomina Sacra for manuscript 1573

ἄνθρωποι	ἄνθρωποι	4:13, 14:15; 16:17, 20.
ἄνθρωπος	ἄνθρωπος	4:12, 16; 5:4, 29.
ἄνθρωποις	ἄνθρωποις	5:35.
ἄνθρωπο	ἄνθρωπος	14:11; 15:26.
ἄνθρωπον	ἄνθρωπον	4:14, 9:33; 10:28; 22:25; 25:16.
ἄνθρωπος	ἄνθρωπος	4:22, 10:26; 17:26 (important); 19:16, 35; 21:28, 39; 22:26; 26:31, 32; 28:4.
ἄνθρωπος	ἄνθρωπος	6:13.
ἄνθρωπου	ἄνθρωπου	4:9; 5:28; 17:29; 25:22.
ἄνθρωπου	ἄνθρωπου	7:56; 12:22.
ἄνθρώπων	ἄνθρώπων	16:35, 37; 17:30; 18:13; 24:16.
ἄνθρώπους	ἄνθρώπους	22:15.
ἄνθρωπον	ἄνθρωπον	23:9.
ἄνθρώπων	ἄνθρώπων	4:17; 5:38 ² ; 15:17; 17:25.
ἀντιπατρίδα	ἀντιπατρίδα	23:31.
Δαβιδ	Δαβιδ	1:16; 2:34; 7:45; 13:22 ² , 34; 15:16.
Δαδ	Δαβιδ	2:25, 29; 4:25; 13:36.
ἔσταυρώσατε	ἔσταυρώσατε	2:36; 4:10.

Θ̃ϛ	θεόν	1:3; 3:8, 9; 6:11; 11:17; 13:26; 16:14; 18:7, 13; 20:21.
Θ̃ϛ	θεόν	4:21; 10:46; 15:19; 16:25.
Θ̄ϛ	θεόν	12:5; 24:15, 16; 26:18, 20; 28:6.
Θ̄ϛ	θεόν	2:47; 4:24; 10:2, 22; 11:18; 13:17; 14:15; 15:10; 20:21.
Θ̄ϛ	θεός	2:17, 22, 24, 32, 36; 3:13 ² , 15; 7:17, 45; 11:17, 18.
Θ̄ϛ	θεός	2:30; 7:37, 42; 10:28; 13:32.
Θ̄ϛ	θεός	2:39; 10:34.
Θ̄ϛ	θεός	17:30; 19:11; 21:19.
Θ̄ϛ	θεός	3:18, 21, 22, 25, 26; 4:10, 24; 5:30, 31, 32; 7:2, 6, 7, 10, 25, 32 ⁴ , 35; 10:15, 31, 39, 40; 11:9; 13:17, 21, 23, 30, 36; 14:27; 15:4, 7, 8, 12, 14; 17:24; 22:14; 23:3; 26:8; 27:24.
Θ̄ϛ	θεοῦ	2:11, 22, 33; 4:19; 7:55, 56 ² ; 12:24; 13:7; 14:22; 17:13, 29; 18:11, 21; 19:8; 20:27, 28.
Θ̄ϛ	θεοῦ	8:20; 10:41, 42; 11:1; 13:36; 27:23.
Θ̄ϛ	θεοῦ	2:23; 4:19, 31; 5:39; 8:22 (important).
Θ̄ϛ	θεοῦ	10:3, 4, 31, 33 ² ; 13:5, 43, 44, 46; 14:26; 28:23, 28.
Θ̄ϛ	θεοῦ	6:2, 7; 7:43, 46; 8:10, 12, 14, 21; 9:20; 10:2; 11:23; 12:22; 15:40; 16:17; 18:26; 20:24, 25; 22:3; 23:4; 26:6, 22; 28:31.
Θ̄ϛ	θεῶ	5:4; 7:20, 46; 23:1.
Θ̄ϛ	θεῶ	16:34; 17:23; 20:32; 28:15.
Θ̄ϛ	θεῶ	27:25.
Θ̄ϛ	θεῶ	5:29.
Θ̄ϛ	θεῶ	12:23; 24:14; 26:29; 27:35.
Ἰλ̄ημ	Ἱερουσαλήμ	1:8, 12 ² , 19; 2:5, 14, 43; 4:6, 16; 5:16, 28; 6:7; 8:25, 26, 28; 9:3, 13, 21, 26, 28; 10:39; 12:25; 13:27, 31; 15:2, 4; 16:4; 19:21; 20:22; 21:4, 11, 12, 13, 15, 31; 22:5, 17, 18; 23:11; 25:20.

Ἰϛ	Ἰησοῦ	1:14; 2:38; 3:6; 4:18, 39; 5:39; 7:45, 59; 8:16; 9:28; 10:36; 15:11; 26:9; 28:23, 31.
ἸϚ	Ἰησοῦ	4:2, 10, 13, 33; 8:12; 9:27; 15:26; 16:18; 19:5, 10, 13, 17; 20:24; 25:19.
Ἰϙ	Ἰησοῦ	19:13, 17; 20:35; 21:13.
ἸϘ	Ἰησοῦν	1:16; 2:22, 32, 36; 3:13, 20, 26; 5:30, 42; 8:35; 10:38; 11:17, 20; 13:32; 24:24.
Ἰϙ	Ἰησοῦν	4:27; 16:31; 17:7, 18; 18:5; 19:4, 13, 15; 20:21.
ἸϚ	Ἰησοῦς	1:1, 11, 21; 6:14; 17:3.
Ἰϛ	Ἰησοῦς	9:5.
ἸϜ	Ἰησοῦς	9:34; 22:8; 26:15.
Ἰϝ	Ἰσραήλ	1:6, 2:36; 4:9, 10, 28; 5:21, 31; 7:23; 9:16; 10:36; 13:23, 24; 28:20.
ΚΕ	κύριε	1:6, 24; 4:29; 7:60; 9:5, 10, 13; 10:4, 14; 11:8; 22:8, 10; 26:15.
ΚΕ	κύριε	7:59.
ΚϚ	κύριον	2:25, 36; 8:24; 9:35, 42; 11:17, 21; 16:31; 17:27; 19:4; 21:20.
Κϛ	κύριον	9:27; 15:17; 21:20.
ΚϜ	κύριον	11:20.
Κϝ	κύριος	3:22; 7:37; 9:11; 10:36; 12:11; 15:17; 23:11.
ΚϞ	κύριος	1:21; 2:47; 12:12.
Κϟ	κύριος	2:39.
ΚϠ	κύριος	2:34; 7:33, 49; 9:5, 10, 15, 17; 13:47; 16:10, 14; 17:24; 18:9; 22:10.
Κϡ	κύριου	2:20, 21; 5:9; 7:30, 31; 8:39; 9:1, 31; 15:36; 16:32; 18:25 ² ; 19:5, 10, 13, 20; 20:24, 28, 35; 21:13, 14.

κῦ	κύριου	9:28; 11:21; 12:23; 13:10, 11; 15:26; 19:17.
κ̃γ	κύριου	15:35; 22:16; 28:31.
κῦ	κύριου	3:2; 4:26; 5:19; 8:16, 25; 15:11.
κ̃γ	κύριου	4:33; 8:26; 10:48; 11:16; 13:12, 48, 49.
κω	κυρίω	2:34; 13:2.
κῶ	κυρίω	5:15; 11:23, 24; 14:3, 24; 15:18; 18:8; 20:19; 25:26.
μη̃	μητρὶ	1:14.
μη̃ς	μητρὸς	3:2; 12:12; 14:8.
ὀῶίω	οὐρανίω	26:19.
ὀῶοθεν	οὐρανόθεν	14:17; 26:13.
ὀῶον	οὐρανὸν	1:10, 11 ³ ; 2:5; 3:21; 4:24; 7:55; 10:11; 11:10; 14:15.
ὀῶος	οὐρανὸς	7:49.
ὀῶου	οὐρανοῦ	2:2; 7:42; 9:3; 10:12; 11:6, 9; 22:6.
ὀῶγ	οὐρανοῦ	11:5; 17:24.
ὀῶου	οὐρανοῦς	2:34.
ὀῶγε	οὐρανοῦς	7:50.
ὀῶῶ	οὐρανῶ	2:19.
πα̃	πατέρα	7:4, 14; 16:3; 28:8.
πα̃ς	πατέρας	13:17.
πα̃ς	πατέρας	3:22, 25; 7:12, 19; 13:32, 36; 26:6; 28:25.
πα̃ς	πατέρες	7:2, 45.
πα̃ς	πατέρες	7:11, 16, 39, 51, 52; 15:10; 22:1.
πα̃ῶ	πατέρων	5:30; 7:45.

ωρῶν	πατέρων	3:13; 7:32,38; 22:14.
πῆρ	πατήρ	1:7.
ωρι	πατρι	7:2.
ωριαί	πατριαί	3:25.
ωριάρχου	πατριάρχαι	2:29; 7:9.
ωριάρχου	πατριάρχας	7:8.
ωρς	πατρός	1:4.
ωρο	πατρός	16:1 (does not refer to God).
ωρι	πατρός	2:30.
ωρι	πατρός	7:20.
ωρα	πνεύμα	1:16; 2:4; 5:3, 9; 5:32; 7:59; 8:18, 19, 29, 39; 10:19, 44, 47; 11:12; 13:2; 15:8.
πμα	πνεύμα	8:16; 17:16; 23:9 ² ; 28:25.
πμα	πνεύμα	16:16; 19:2 ² , 6, 15, 16.
πμα	πνεύμα	11:15.
πμα	πνεύμα	16:7; 21:11.
ωρα	πνεύμα	20:23, 28.
πματα	πνεύματα	8:7; 19:13.
πματα	πνεύματα	19:12.
ωρι	πνεύματι	1:5; 6:10; 15:28.
ωρι	πνεύματι	18:5; 19:21; 20:22.
πρι	πνεύματι	7:51; 10:38; 11:16; 16:18; 18:25.
ωρι	πνεύματος	1:2, 8; 2:18, 33, 38; 4:31; 6:3, 5; 7:55; 9:31; 10:45; 11:24, 52.

ω̃σ	πνεύματος	2:4, 17; 4:8; 9:17; 13:9.
π̃ν̃τ̃σ	πνεύματος	11:28.
π̃ρ̃σ	πνεύματος	16:6; 21:4.
ω̃ρ̃ων	πνεύματων	5:16.
σ̃α	σωτήρα	5:31.
σ̃ια	σωτηρία	4:12.
σ̃ιαυ	σωτηρίαν	7:25; (13:23 has this it should be σωτηρία); 13:47.
σ̃ιασ	σωτηρίας	13:26; 16:17; 27:34.
σ̃ιαυ	σωτηρίον	28:28.
φ̃ιλ̃α̃ρι̃αυ	φιλανθρωπίαν	28:2.
χ̃υ	χριστόν	2:30, 36; 3:18, 20; 5:42; 8:5; 9:20; 11:17; 19:4; 24:24.
χ̃ρ̃	χριστόν	16:31; 17:3; 18:5, 28.
χ̃σ	χριστός	9:22, 34; 26:23.
χ̃σ	χριστός	17:3.
χ̃σ	χριστού	2:31, 38; 3:6; 4:10, 26; 8:12; 10:36; 15:26; 16:18; 20:35; 28:31.

Pages that have comments written on them.

- 200^V picture.
 201^R picture.
 201^R Writing on top of Page. + τήω πάχ_μμ; αχη τοῦ πάσχυ;-
 202^V Writing on top of Page.
 204^R Writing on top of Page. Τῆε τῆς διαχυῆ; εν ταίς
 205^V Writing on bottom of Page.
 207^V Writing on top of Page.
 208^R Writing on bottom of Page.
 208^V Writing on top of Page.
 217^V Writing on top of Page.
 218^V Writing on bottom of Page.
 226^R Writing on both top and bottom of Page.

230^V Writing on top of Page.
 231^V Writing on bottom of Page.
 237^V Writing on bottom of Page.
 238^V Writing on top of Page.

Incipits on the top of these folios.

204^R, 205^R, 212^V, 213^R, 215^V, 216^R, 216^V, 219^V, 220^R, 221^R, 223^V, 228^R, 230^R, 232^V,
 234^V, 240^R.

Incipits on the bottom of these folios.

204^R, 204^V, 205^R, 206^R, 206^V, 208^V, 211^V, 213^V, 214^R, 214^V, 217^R, 218^R, 221^V, 222^R,
 224^R, 225^R, 227^V.

Incipits on the sides of these folios.

203^R-2,

Commas or dots before a line of text

(usually indicating an error or an Old Testament quotation).

203^V on lines 25-28.
 205^R on lines 5-7, 19-24.
 206^R on lines 27-31.
 209^V on lines 1-4.
 210^R on lines 21-26.
 210^V on lines 1-6.
 211^R on lines 1-4, 12-15.
 212^V on lines 22-25.
 220^R on lines 23-26.
 220^V on lines 7-9.
 243^R on lines 19-25.

Uncial letters

201^R T at 1:1.
 201^V I at 1:5, Π at 1:9.
 202^R T at 1:15; Γ at 1:20.
 202^V C at 2:1.
 203^R C at 2:14, Λ at 2:22.
 203^V E at 2:29.
 204^R M at 2:38, Δ at 3:1.
 204^V K at 3:11.
 205^R A at 3:17.
 205^V E at 4:5, Π at 4:13.
 206^R Θ at 4:23.
 206^V H at 4:32, A at 5:1.
 207^R C at 5:11.

- 208^V Π at 6:1, P at 6:8.
 209^R T at 6:11.
 210^R K at 7:29.
 210^V K at 7:38.
 211^V Δ at 8:1, Y at 8:9.
 212^R A at 8:14.
 212^V Λ at 8:26.
 213^R K at 8:40.
 213^V E at 9:19.
 214^R E at 9:32.
 214^V E at 9:43.
 215^R T at 10:17.
 215^V A at 10:21.
 216^R E at 10:34.
 216^V T at 10:44.
 217^R Δ at 11:19.
 217^V K at 12:1.
 218^R C (Σ) at 12:12.
 218^V P at 12:18, K at 12:25.
 219^V Π at 13:13.
 220^R Ω at 13:25.
 220^V B at 13:40.
 221^R A at 14:1.
 221^V Δ at 14:20.
 222^R T at 15:5.
 222^V T at 15:13.
 223^V K at 16:1.
 224^R P at 16:16.
 225^R Δ at 16:35.
 226^R M at 17:19, Y at 17:24.
 227^V K at 18:22.
 228^R E at 19:1.
 229^V K at 20:2.
 230^R Δ at 20:7.
 230^V E at 20:16.
 231^R Δ at 20:28.
 232^V Π at 21:26.
 233^R E at 21:33.
 234^R I at 22:17.
 234^V Δ at 23:1.
 235^R H at 23:12, Π at 23:22.
 236^R O at 23:31, T at 24:2, A at 21:8.
 237^R Φ at 24:22.
 237^V C (Σ) at 25:7.

238^R O at 25:13.
 238^V T at 26:1.
 239^V M at 26:1.
 240^R E at 27:1.
 242^R T at 28:1.
 242^V E at 28:17.

Tachygraphic Signs

α ^x φ	αρχ	1.1, 8; 2:14, 22, 38; 3:1, 11, 17; 4:13, 23, 32; 5:1, 11?; 6:1, 8; 8:5, 18, 26, 40; 9:19, 32; 10:17, 21; 11:19, 29; 12:12, 25; 13:13, 25; 14:6, 20; 15:5, 35; 16:16; 17:11, 24; 18:22; 19:1; 20:7, 16, 28; 21:8; 23:1; 25:13; 26:1, 12; 27:1; 28:1.
ε T	τελ	1.8, 11, 26; 2:11, 43; 3:8, 16, 26; 4:22, 31; 5:20, 32, 42; 6:7; 8:1, 17, 25, 39; 9:18, 31, 42; 10:16; 11:10, 30; 12:11, 17; 13:12, 24, 32; 14:18; 15:4, 12; 16:15, 34; 17:9, 28, 34; 18:28; 19:8; 20:12, 18, 36; 21:14, 26; 25:19; 26:21; 28:1.
3	αι	3.7, 8 ² , 11, 13, 19; 5:9; 7:8; 9:17, 31; 10:7; 11:1, 13, 50; 14:17, 20; 15:30; 16:6, 17, 29; 17:3; 18:26; 19:21; 20:3; 22:16; 23:19; 27:12; 28:27.
4←	αις	(GerdHausen p. 335) 6.1.
φ←	αυ	1.12, 17, 23; 2:41; 3:2, 10; 4:23; 5:11, 21 ² ; 7:39, 57; 8:2 ² , 20.
σ← T	ας	1.13; 2:24; 5:2, 5, 37; 7:24.
αὐτ̄	αὐτοῦ	26.30.
)	δὲ	1:5; 2:5, 7, 13, 14, 27(οὐδὲ), 37 ² , 37, 38, 42; 3:4, 7, 11, 12, 14, 23, 24; 4:1, 13, 23, 35; 5:3, 5, 10, 11, 16, 17, 19, 21, 23, 27, 29, 32, 39; 6:8; 7:7, 9, 15, 17, 23, 32, 33, 42, 54, 57; 8:3, 7, 11, 35; 11:1; 12:13; 14:1; 21:25, 27; 24:2; 25:6; 26:1; 27:7; 28:6.
δ ε	δὲ	1:7; 2:14, 26, 43; 3:5, 6 ² ; 4:21, 24; 5:33; 7:25; 10:4, 15; 17:12; 18:2, 3; 28:25.
ε	ει	10.1.
μ εν←	ειν	1.4; 2:29; 3:18; 5:15; 13:35; 15:10; 22:18; 28:20.

σ ^ς ←	εις	2.17; 3:15; 9:5, 40; 14:15; 28:11.
ρ ^ν ←	εν	7:28.
ϛ ←	εσ	26:31.
ϛ ←	ες	4:21.
ϛ	ἐστίν	4:12.
ϛ	εως	1:22.
η ^ν ←	ην	3.2.
χ ^ς ←	ης	10:22.
θα ^λ λα	θάλασσαν	4:24; 14:15; 27:30, 38.
θ	θε	15:29.
ϛ ←	ις	27:20.
κ ^η	καί	3.7, 8 ² , 11, 13, 19; 5:9; 7:8; 9:17, 31; 10:7; 11:1, 13, 50; 14:17, 20; 15:30; 16:6, 17, 29; 17:3; 18:26; 19:21; 20:3; 22:16; 23:19; 27:12; 28:27.
ς	καί	16:39; 17:13; 18:25; 21:2.
ε	καί	18:3.
κ ^τ	κατα	8:36.
λο	λος	8:1, 3.
με ^ν	μέν	1:6, 17; 2:41; 4:16; 5:41; 8:25; 13:4; 23:18; 27:44; 28:5, 24.
η ^μ ←	μέν	21:25; 24:17. (Gerdhausen p. 338).
με ^ο	μενος	1:3.
μη ^ν	μη	7:42.
ει ←	ν	1.15; 2:15, 33.
φω ^ν ←	ν	2.14.

ο	οι	5.36.
ρ	οις	1.10; 21.24; 23.31.
π	ον	1.3; 2:36; 3:10; 4:24; 7:8; 8:28.
ρ	ον	3.2; 4:3, 15, 19; 5:29; 10:22; 19:26.
ο	ος	1.11, 17; 5:12.
ο	ου	2.17; 5:28; 7:31; 19:12.
ο	ου	5:5.
π	παρα	14:24.
ο	σοι	26:15.
π	την	3:2, 10, 16; 7:43; 8:1; 9:6; 11:1, 18; 14:11; 15:16.
τ	του	8:34.
υ	υ	2:34, 37; 3:25; 4:8, 13, 18, 19, 21, 23 ² , 32, 37; 5:2, 10, 13, 15, 18 ³ , 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 32, 33, 35 ² ; 6:3, 14; 7:27, 42, 43, 56; 9:3, 22 ² , 29, 40 ² , 41; 10:20, 24 ² ; 27, 38 ³ , 44, 48; 11:28; 12:19; 13:10, 11 ² , 15, 17 ² , 18, 31, 32, 43, 45 ² , 46 ³ , 50, 51; 15:2, 5, 17, 22 ² , 25, 29, 32 ² , 33; 22:5, 15, 30; 23:9, 12, 14, 21; 26:18, 31; 27:1, 3, 42, 43; 28:4, 14, 16, 30.
φ	φησιν	8.36; 19:35; 23:18; 25:5, 22, 24; 26:25.
ω	ων	1.20; 5.2.
ω	ως	2.4, 22; 3:19.

Notes on 1573

- 201^V 1:13 πετρος ~ to 1727?
 201^V 1:13 αρχ
 201^V 1:4 Ἰεπυσολύμων not a NS207
 202^R notice space before
 202^R 1:17 and else where -- his iotas look like a tall I
 202^R note use of a big dot in question mk area autou (after 2:14, 1:14, 2:28 203^V)
 205^V 6th line from botom =?
 207^V check space after 5:16
 208^V check between lines 4 and 5 left hand side
 211^V Ἰεποσολύμοις not a NS in 8:1
 211^V 8:8 after ἐκεινη at end of verse
 212^R 8:13 dot after ἐξίστατο
 221^R 14:11 θεοὶ is not a NS
 223^V πατρός -- a NS that doesn't refer to God. 16:1
 229^R Ρώμην 19:21
 232^V space between 21:27-8
 233^R 21:31 (31 and 37 χιλιάρχω --- χιλιαλ^x)
 234^R 22:22 Ἦουον
 236^R space between 24:1-2.
 236^V spave between 24:9-10
 237^R space between 24:21-22
 237^V 25:3 Ἰερουσαλήμ is not a nomina sacra.
 237^V space between 25:6-7
 238^V 25:27 τί incipit?
 239^V space between 26:23-24.
 243^R space between 28:29-30.

APPENDIX E

DATA FOR MANUSCRIPT 1597

Nomina Sacra for manuscript 1597

ἄνθρωποι	ἄνθρωποι	4:13, 14:15; 16:17, 20.
ἄνθρωποις	ἄνθρωποις	4:12, 16; 5:4, 29.
ἄνθρωπο	ἄνθρωποις	5:35.
ἄνθρωπος	ἄνθρωποις	14:11; 15:26.
ἄνθρωπον	ἄνθρωπον	4:14, 9:33; 10:28; 22:25; 25:16.
ἄνθρωπος	ἄνθρωπος	4:22, 6:13; 10:26; 17:26 (important); 19:16, 35; 21:28, 39; 22:26; 26:31, 32; 28:4.
ἄνθρωπου	ἄνθρωπου	4:9; 5:28; 7:56; 12:22; 17:29; 25:22.
ἄνθρωπους	ἄνθρωπους	16:35, 37; 17:30; 18:13; 22:15; 24:16.
ἄνθρωπον	ἄνθρωπον	23:9.
ἄνθρώπων	ἄνθρώπων	4:17; 5:38 ² ; 15:17; 17:25.
ἀντιπατρίδα	ἀντιπατρίδα	23:31.
Δαβὶδ	Δαβὶδ	1:16; 2:25, 29, 34; 4:25; 7:45; 13:22 ² , 34, 36; 15:16.
ἑσταυρώσατε	ἑσταυρώσατε	2:36; 4:10.
θεὸν	θεὸν	1:3; 2:47; 3:8, 9; 4:21, 24; 6:11; 10:2, 22, 46; 11:17, 18; 12:5; 13:17, 26; 14:15; 15:10, 19; 16:14, 25; 18:7, 13; 20:21; 24:15, 16; 26:18, 20; 28:6.

Θ̄σ̄	θεός	2:17, 22, 24, 30, 32, 36, 39; 3:13 ² , 15; 7:17, 37, 42, 45; 10:28, 34; 11:17,18; 13:32.
Θ̄σ̄	θεός	17:30; 19:11; 21:19.
Θ̄σ̄	θεός	3:18, 21, 22, 25, 26; 4:10, 24; 5:30, 31, 32; 7:2, 6, 7, 10, 25, 32 ⁴ , 35; 10:15, 31, 39, 40; 11:9; 13:17, 21, 23, 30, 36; 14:27; 15:4, 7, 8, 12, 14; 17:24; 22:14; 23:3; 26:8; 27:24.
Θ̄σ̄	θεοῦ	2:11, 22, 23, 33; 4:19, 31; 5:39; 6:2, 7; 7:43, 46, 55, 56 ² ; 8:10, 12, 14, 20, 21, 22 (important); 9:20; 10:2, 3, 4, 31, 33 ² , 41, 42; 11:1, 23; 12:22, 24; 13:5, 7, 36,43, 44, 46; 14:22, 26; 15:40; 16:17; 17:13, 29; 18:11, 21, 26; 19:8; 20:24, 25, 27, 28; 22:3; 23:4; 26:6, 22; 27:23; 28:23, 28, 31.
Θ̄ω̄	θεῶ	5:4, 29; 7:20, 46; 16:34; 17:23; 20:32; 23:1; 24:14; 26:29; 27:25, 35; 28:15.
Ἰ̄λ̄ημ	Ἰερουσαλήμ	1:8, 12 ² , 19; 2:5, 14, 43; 4:6, 16; 5:16, 28; 6:7; 8:25, 26, 28; 9:3, 13, 21, 26, 28; 10:39; 12:25; 13:27, 31; 15:2, 4; 16:4; 19:21; 20:22; 21:4, 11, 12, 13, 15, 31; 22:5, 17, 18; 23:11; 25:20.
Ἰ̄σ̄σ̄	Ἰησοῦ	1:14; 2:38; 3:6; 4:2, 10, 13, 18, 33, 39; 5:39; 7:45, 59; 8:12, 16; 9:27, 28; 10:36; 15:11, 26; 16:18; 19:5, 10, 13, 17; 20:24, 35; 21:13; 25:19; 26:9; 28:23, 31.
Ἰ̄σ̄σ̄	Ἰησοῦν	1:16; 2:22, 32, 36; 3:13, 20, 26; 4:27; 5:30, 42; 8:35; 10:38; 11:17, 20; 13:32; 16:31; 17:7, 18; 18:5; 19:4, 13, 15; 20:21; 24:24.
Ἰ̄σ̄σ̄	Ἰησοῦς	1:1, 11, 21; 6:14; 9:5, 34; 17:3; 22:8; 26:15.
Ἰ̄σ̄λ̄	Ἰσραήλ	1:6, 2:36; 4:9, 10, 28; 5:21, 31; 7:23; 9:16; 10:36; 13:23, 24; 28:20.
Κ̄ε̄	κύριε	1:6, 24; 4:29; 7:59, 60; 9:5, 10, 13; 10:4, 14; 11:8; 15:17; 22:8, 10; 26:15.
Κ̄ρ̄	κύριον	2:25, 36; 8:24; 9:27, 35, 42; 11:17, 20, 21; 16:31; 17:27; 19:4; 21:20.
Κ̄σ̄	κύριος	1:21; 2:34, 39, 47; 3:22; 7:33, 37, 49; 9:5, 10, 11, 15, 17; 10:36; 12:11, 12; 13:47; 15:17; 16:10, 14; 17:24; 18:9; 22:10; 23:11.

κῦ	κύριου	2:20, 21; 3:2; 4:26, 33; 5:9, 19; 7:30, 31; 8:16, 25, 26, 39; 9:1, 28, 31; 10:48; 11:16, 21; 12:23; 13:10, 11, 12, 48, 49; 15:11, 26, 35, 36; 16:32; 18:25 ² ; 19:5, 10, 13, 17, 20; 20:24, 28, 35; 21:13, 14; 22:16; 28:31.
κῶ	κυρίω	2:34; 5:15; 11:23, 24; 12:23(important); 13:2; 14:3, 24; 15:18; 18:8; 20:19; 25:26.
μη̃	μητρι	1:14.
μη̃σ	μητρὸς	3:2; 12:12; 14:8.
οὐ̃νίω	οὐρανίω	26:19.
οὐ̃νόθεν	οὐρανόθεν	14:17; 26:13.
οὐ̃νον	οὐρανὸν	1:10, 11 ³ ; 2:5; 3:21; 4:24; 7:55; 10:11; 11:10; 14:15.
οὐ̃νός	οὐρανός	7:49.
οὐ̃νοῦ	οὐρανοῦ	2:2; 7:42; 9:3; 10:12; 11:5, 6, 9; 17:24; 22:6.
οὐ̃νοῦς	οὐρανοῦς	2:34.
οὐ̃νός	οὐρανοῦς	7:50.
οὐ̃νω	οὐρανῶ	2:19.
πα̃ρά	πατέρα	7:4, 14; 16:3; 28:8.
πα̃ρός	πατέρας	3:22, 25; 7:12, 19; 13:17, 32, 36; 26:6; 28:25.
πα̃ρές	πατέρες	7:2, 11, 16, 39, 45, 51, 52; 15:10; 22:1.
πα̃ρών	πατέρων	5:30; 7:45.
πα̃ρών	πατέρων	3:13; 7:32, 38; 22:14.
πα̃τήρ	πατήρ	1:7.

πατὴρ	πατὴρ	7:2.
πατρίαι	πατρίαι	3:25.
πατριάρχαι	πατριάρχαι	2:29; 7:9.
πατριάρχας	πατριάρχας	7:8.
πατὴρ	πατὴρ	1:4.
πατῆρ	πατὴρ	16:1 (does not refer to God).
πατῆρ	πατὴρ	7:20.
πνεῦμα	πνεῦμα	1:16; 2:4; 5:3, 9; 5:32; 7:59; 8:16, 18, 19, 29, 39; 10:19, 44, 47; 11:12; 13:2; 15:8; 17:16; 20:23, 28; 23:9 ² ; 28:25.
πνεῦμα	πνεῦμα	11:15; 16:7, 16; 19:2 ² , 6, 15, 16; 21:11.
πνεύματα	πνεύματα	8:7; 19:13.
πνεύματα	πνεύματα	19:12.
πνεύματι	πνεύματι	1:5; 6:10; 15:28; 18:5; 19:21; 20:22.
πνεύματι	πνεύματι	7:51; 10:38; 11:16; 16:18; 18:25.
πνεύματος	πνεύματος	1:2; 2:18, 33, 38; 4:31; 6:3, 5; 7:55; 9:31; 10:45; 11:24, 28, 52; 16:6; 21:4.
πνεύματος	πνεύματος	2:4, 17; 4:8; 9:17; 13:9.
πνεύματων	πνεύματων	5:16.
σωτήρα	σωτήρα	5:31.
σωτηρία	σωτηρία	4:12.

σῳ̃ίᾱ	σωτηρίαν	7:25; (13:23 has this it should be σωτηρία); 13:47.
σῳ̃ίᾱς	σωτηρίας	13:26; 16:17; 27:34.
σῳ̃ίῳ	σωτηρίον	28:28.
φιλα̃νθῳ̃ίᾱ	φιλανθρωπίαν	28:2.
Χῳ̃	χριστόν	2:30, 36; 3:18, 20; 5:42; 8:5; 9:20; 11:17; 16:31; 17:3; 18:5, 28; 19:4; 24:24.
Χῳ̃ς	χριστός	9:22, 34; 17:3.
Χῳ̃ς	χριστοῦ	2:31, 38; 3:6; 4:10, 26; 5:41; 8:12; 10:36; 15:26; 16:18; 20:35; 28:31.

Pages that have comments written on them.

214^R, 240^R, 243^R, 247^R (this lectionary reading is tied to the tel), 248^R, 249^V, 251^R, 253^V (this lectionary reading is tied to the tel), 253^V, 254^R, 254^V, 257^R (this lectionary reading is tied to the tel), 259^V?, 262^V, 263^R (both top and bottom of folio), 263^V, 264^R (bottom), 266^V, 267^R, 268^R, 269^V, 271^V, 273^R, 276^R, 279^V.

Incipits on the top of these folios

214^R, 215^R, 216^V, 217^R, 218^V, 220^R, 220^V, 223^V, 224^R, 225^V, 226^R, 230^V, 231^V, 232^V, 234^V, 236^V, 237^V, 238^V, 239^V, 240^R?, 241^R, 242^R, 245^V, 247^V, 254^R, 255^R, 256^V, 260^R, 264^R, 272^V, 279^R.

Incipits on the bottom of these folios

214^V, 215^V, 218^V, 219^R, 221^R, 221^V, 222^R, 222^V, 223^V, 225^V, 226^R, 230^R, 230^V, 231^R, 231^V, 233^V, 234^V, 235^R, 238^R, 240^R?, 242^V, 243^V, 245^V, 246^V, 249^R, 250^V, 257^R, 259^V?, 260^V, 262^V, 267^R, 273^V, 275^V.

Lectionary equipment on the sides or within the text of these folios

214^R, 214^V, 215^R, 215^V, 216^V, 217^R, 218^R, 218^V, 219^R, 219^V, 220^R, 220^V, 221^R, 221^V, 222^R, 222^V, 223^V, 224^R, 225^R, 225^V, 226^R, 226^V, 228^R, 228^V, 229^V (in text), 230^R, 230^V, 231^R, 231^V, 232^V, 233^V, 234^V, 235^R, 236^R, 236^V, 237^V, 238^R, 238^V, 239^R, 239^V, 240^R, 241^R, 241^V, 242^R, 242^V, 243^R, 243^V, 244^R, 245^R, 245^V, 246^V, 247^R, 247^V, 248^R, 249^R, 249^V, 250^V, 252^R, 252^V, 253^R, 253^V, 254^R, 254^V, 255^R, 255^V, 256^V, 257^R, 259^V, 260^R, 260^V, 261^R, 261^V, 262^R, 262^V, 263^R, 264^R, 264^V, 268^R, 268^V, 271^V, 272^V, 273^R, 273^V, 275^V, 276^R, 279^R, 279^V, 280^R.

Commas or dots before a line of text
(usually indicating an Old Testament quotation).

216^V, 217^R, 217^V, 220^R.

Uncial letters

- 214^R T at 1:1.
 214^V K at 1:9; A at 1:12.
 215^R T at 1:15.
 215^V Φ at 1:21; C (Σ) at 2:1.
 216^V C (Σ) at 2:14.
 217^R A at 2:22.
 217^V E at 2:29;
 218^R T at 2:32.
 218^V Π at 3:1.
 219^R A at 3:11.
 219^V K at 3:17.
 220^R M at 3:19.
 220^V Π at 4:1; € at 4:5.
 221^V H at 4:23.
 222^V H at 4:32; K at 4:36; O at 5:1.
 223^V Π at 5:12.
 224^R A at 5:21.
 224^V Δ at 5:33.
 225^R M at 5:37.
 225^V E at 6:1; C (Σ) at 6:8.
 226^V A at 7:2.
 227^V M at 7:20.
 229^R M at 7:24.
 229^V ω at 7:47.
 230^R C (Σ) at 8:1.
 230^V K at 8:5; A at 8:9.
 231^R Δ at 8:14; Δ at 8:18.
 232^R ω at 8:32.
 232^V φ at 8:40; E at 9:3.
 233^R M at 9:10.
 234^R E at 9:26.
 234^V E at 9:32; Δ at 9:36.
 235^R Δ at 10:1.
 235^V P at 10:9.
 236^R Δ at 10:17.
 236^V Δ at 10:21.
 237^V A at 10:34.
 238^R Λ at 10:44.
 238^V E at 11:4.
 239^R A at 11:12.
 239^V A at 11:19.
 240^R K at 11:24; Θ at 11:29.

- 240^V β at 12:1.
 241^R T at 12:12.
 241^V Γ at 12:18.
 242^R N at 12:25.
 242^V Π at 13:9; Δ at 13:13.
 243^R K at 13:10.
 243^V ε at 13:25.
 244^R Ψ at 13:33.
 244^V E at 13:42; M at 13:44.
 245^V E at 14:1; K at 14:6.
 246^V A at 14:19; C (Σ) at 14:20.
 247^R X at 14:28.
 247^V Δ at 15:5.
 248^R A at 15:13.
 248^V T at 15:22.
 249^R H at 15:20.
 249^V β at 15:35; ε at 16:1.
 250^V A at 16:11; N at 16:16..
 252^R H at 16:35.
 252^V Π at 17:1.
 253^R Π at 17:5.
 253^V O at 17:13; E at 17:16.
 254^R N at 17:19.
 254^V T at 17:28.
 255^R μ at 18:1; A at 18:5.
 255^V Δ at 18:12.
 256^V K at 18:22; E at 18:24.
 257^R A at 19:1.
 257^V ω at 19:9.
 258^R T at 19:21..
 258^V Δ at 19:23; A at 19:28.
 259^V K at 19:38.
 260^R T at 20:7.
 260^V Π at 20:13; E at 20:16.
 261^V Π at 20:28.
 262^R ⊙ at 20:36.
 262^V E at 21:8.
 263^R Π at 21:10; T at 21:15.
 263^V A at 21:20.
 264^R T at 21:26; A at 21:27.
 265^R A at 22:1.265^V E at 22:6.
 267^R T at 22:30; A at 23:1.
 268^R Π at 23:12.
 268^V Π at 23:16.

- 269^R T at 23:26.
269^V T at 23:31.
270^V C (Σ) at 24:10.
271^R O at 24:22; H at 24:24.
272^V Δ at 25:13.
273^R M at 25:22; E at 25:22.
275^R O at 26:11.
275^V T at 27:1.
277^V K at 27:27.
279^R E at 28:1; E at 28:7.
272^V T at 28:11.
- 280^R O at 28:15; C (Σ) at 28:17.
281^R Γ at 28:28.

Tachygraphic Signs

αρχ 1.1, 9, 12, 21; 2:1, 14, 22, 37; 3:1; 4:1, 13, 23; 5:1, 12, 21; 6:1, 8; 7:47; 8:5, 18, 26, 40; 9:19; 10:1, 21, 44; 11:4, 19, 29; 12:1, 12, 25; 13:13, 25; 14:6, 20; 15:5, 34; 16:16; 17:1, 16, 19; 18:1, 4, 8; 19:1; 20:7, 16, 28; 21:8, 26; 25:13; 26:1, 12; 27:1; 28:1.

τελ 1.8, 12; 2:1, 12, 21, 36, 44; 3:10², 17, 26; 4:11, 22, 31; 5:11, 20, 32, 42; 6:7; 8:1, 17, 25, 39; 9:19, 31, 43; 10:16, 43; 11:11, 30; 12:12, 17, 25; 13:12, 25, 33, 52; 14:18; 15:5, 13, 41; 16:34, 40; 17:10, 15, 28, 34; 18:11, 28; 19:8; 20:7, 10, 16, 37; 21:8, 14, 32; 25:13, 20; 26:21, 34; 27:44; 28:31.

αλ 24:14.

αλς (GerdHausen p. 335) 2.4, 8; 9:26; 11:27; 20:34.

αν 1:7; 2:32, 42; 4:6; 5:6, 21², 40; 7:5, 10, 60; 8:8; 9:32; 10:18, 45; 13:23, 50; 14:21, 23, 26; 15:4, 22², 33; 16:32; 17:10, 11, 13, 17; 18:2; 19:35; 20:21; 21:8, 21, 25; 22:9; 23:33; 25:13, 25; 28:2, 3, 13, 23.

ας 1:6, 22; 2:2, 29; 3:25; 5:23; 6:9, 11; 9:11; 10:25; 11:3, 26; 12:1, 14, 19, 21; 14:6, 9, 14; 15:1, 21, 29; 17:20, 30; 19:6, 10, 33; 20:36; 21:5, 10², 19, 26, 38, 39; 23:34; 24:8, 17, 27; 25:6; 26:22; 27:6; 28:17.

δε 4:21; 5:9; 7:2; 8:31; 9:10, 29, 40; 10:22; 12:15³; 13:51; 16:31; 17:18; 19:2, 3; 21:20, 38; 22:14, 27; 25:22; 28:6, 21, 25.

δε 8:7; 11:15; 16:1.

ϑ	ει	1.4 ² , 5, 7 ³ , 10, 11 ² , 12, 13, 14, 15, 24, 25; 2:4, 5, 12, 17, 22 ² , 23, 25, 27, 28, 30, 33, 36, 37, 40, 41, 44, 46; 3:1, 5, 6, 7, 14,, 15 19 ² , 21, 25, 26; 4:8 ³ , 10, 13, 14, 15, 23, 26, 29, 33; 5:6, 8, 13, 21, 23, 33, 40; 6:13; 7:4, 16, 19, 20, 35, 42, 45; 8:2, 3 ² , 4, 6, 7, 10, 13 ² , 17, 20, 33, 34 ² , 38; 9:1, 7, 9, 10, 11, 16, 17, 23, 28, 30, 31, 37, 39; 10:3, 10, 13, 26, 27, 28, 32; 11:2, 12; 12:3, 4, 6, 9 ² , 25; 13:1, 2, 5, 9, 11, 33, 42; 14:14, 15, 18, 22, 24; 15:4, 5, 6, 14, 36; 16:14, 34, 37, 38; 17:3, 13, 18, 21, 23, 25, 31; 18:7, 14, 18, 19, 22, 25, 27, 28; 19:6, 11, 27, 32, 39; 20:2, 3, 9, 10, 14, 16, 20, 24, 26; 21:9, 16, 22, 25, 30, 34; 22:2, 3, 14 ² , 26, 30; 23:1, 3, 5, 13, 19, 20, 21 ² , 23, 32; 24:11, 15, 22; 25:2, 6, 10, 11 ² , 14, 15, 21; 26:7, 9 ² , 15, 16, 18, 24; 27:5, 15, 21, 24, 30, 33 ² , 34, 36, 39; 28:2, 4, 6 ² , 20, 23, 24, 26, 31.
X ←	ειν	15:5; 26:11; 27:28.
μ ←	εις	5:30; 6:13; 7:53; 9:17; 20:19, 25; 21:26; 23:15.
λ ←	ευ	1:15; 5:32; 7:45; 8:9, 30; 9:5, 10, 17, 39, 41; 10:20, 34; 11:9, 17, 25; 13:4, 34; 14:17; 15:11, 24, 27; 16:10, 13, 19; 17:33; 18:7, 16, 17, 19, 20, 25; 20:12, 13, 15; 21:19; 23:8, 14; 26:31; 27:33; 28:6.
η	ἐπι	11.17.
τ ←	εο	2:14; 4:14; 5:14, 33; 7:26; 9:9, 26, 27, 30; 10:39; 11:18; 12:10, 17; 13:4, 13; 14:6, 11, 14, 25; 15:24, 30, 31; 16:14, 28, 40; 19:19, 37; 23:4, 31; 25:24; 27:15 ² , 28, 29; 28:9, 13.
τ ←	ες	17.32; 20:15; 22:2.
σ	ην	3.16.
↑ ←	ην	1.20; 7.35; 16.16; 17.15; 21.2.
ς ←	ης	1:13; 7:8; 8:27, 35; 9:8, 38, 42; 10:30; 11:7; 12:20; 16:1, 19, 40; 18:23; 19:27, 29; 22:3; 23:23; 27:35.
χ' ←	ηχ	28.16.
θ	θαυ	19:21; 20:1; 24:15; 25:5; 27:21 ² .
θ	θη	25:4; 27:1.

θ	θε	2:16; 5:9, 20; 20:18.
ς ←	ις	5:17; 12:10.
Κι	Καὶ	5:8; 7:52, 58; 9:4; 10:5; 13:10; 14:10; 16:31; 19:29; 21:25; 22:3.
ς	καὶ	5:38; 13:1; 26:18, 20.
μν	μὲν	2:47; 4:31; 10:19, 20, 22, 35, 37; 12:12, 23; 13:7; 16:17, 30; 19:8; 22:11.
ΜΕΝ	μὲν	15:30; 17:33; 28:24.
ΜΝ	μὲνην	9:11.
ο ←	ν	1:16, 17; 3:3; 4:10; 2:10; 10:12, 39; 11:15; 15:4; 16:11, 21; 17:12, 23; 19:26, 33; 21:11, 40; 22:5, 25, 29; 25:9.
ς ←	οις	1.2; 2:39; 5:36; 13:42; 15:24, 25; 23:30; 25:23; 28:14, 27.
τ ←	ον	1.25; 2:44, 45, 46; 4:22, 33; 5:22; 6:15; 8:31; 9:31; 10:3; 11:13; 12:11; 13:4; 14:12; 15:38; 16:23, 24; 17:32; 20:17; 21:4, 8, 27; 22:11, 25; 23:8, 13, 26, 29; 24:23, 24, 27; 25:7, 22; 26:3, 29; 27:39; 28:4, 26.
τ ←	ον	3.2, 9, 13; 7:3; 9:2, 15, 23, 38; 10:14; 13:9; 14:19; 17:6; 19:29, 31; 21:27, 29, 36; 23:21; 25:26; 26:1.
ρ ←	ος	2:14, 37; 3:10; 4:8, 29; 5:2, 24, 34 ² , 36; 7:5, 13, 19, 36, 38; 8:1, 3, 13, 14, 26; 9:10, 21, 22, 26; 10:14, 19, 32, 38, 42; 11:24; 12:7, 23, 24; 13:11, 12 ² , 32; 14:3, 13; 15:25, 34; 16:16, 25; 17:17; 18:6, 12, 25, 28; 19:8, 23, 26, 38; 20:1, 4 ² , 7, 18; 21:11, 18; 22:3, 15, 20, 27; 23:15, 18, 19, 22, 34; 24:8, 19; 25:10, 17, 24; 28:30.
ς ← χ	ος	27:11.

γ	ου	1.7, 14; 2:9, 14 ² , 24, 26, 27, 30, 31, 41; 3:2, 6, 7; 4:14, 29, 30 ² ; 5:9, 10, 15, 17, 22, 24, 28, 31; 6:13, 14; 7:5, 34, 40, 50, 54; 8:1, 21, 33, 39; 9:15, 21, 23, 31; 10:3, 4, 22, 34, 39; 11:20, 29; 12:8, 9, 12, 14, 18; 13:1, 11, 21, 22, 24, 26, 33, 36, 37, 39, 46, 48; 14:1, 19; 15:1, 2, 8, 24, 26, 28, 37; 16:3 ² , 6, 7, 21, 26; 17:2, 13 ² , 17, 28; 18:14, 17, 20; 19:23, 28, 35, 40; 20:3, 9, 10, 21, 25; 21:4, 14, 20, 21, 26, 39; 22:9, 13, 22; 23:27, 36; 24:19, 25; 25:2, 3, 7, 8 ³ , 9, 11, 15, 16, 20, 22, 24, 27; 26:9, 12, 18; 27:3, 10, 20, 21, 34, 39, 44; 28:6, 7, 9, 22, 25.
γ	ους	2:13, 42; 7:34, 36; 8:3; 9:27, 32; 10:21; 11:30; 13:7, 52; 14:5; 15:36; 18:2, 14; 19:16, 32, 37; 21:19, 32, 35; 27:2, 9, 29; 28:28.
πρ	πρ	20:18; 25:2.
τ ←	τεσ	14:15; 17:29; 25:5; 27:40.
ω ←	ωσ	1.1, 7; 2:42, 44; 3:22, 25; 4:1, 16, 32; 5:15; 32; 6:1; 8:13, 30; 9:24, 33, 40; 10:7, 46; 11:23, 28; 12:4 ² ; 13:1, 2, 43; 14:1, 20, 22; 15:7, 20, 29; 16:22; 17:3, 4, 7; 19:31, 36; 20:3, 10, 30, 31, 35; 21:20, 38; 22:13, 20, 22, 30; 23:6, 8, 12, 27; 24:5; 26:3,10; 27:27, 30 ² ; 28:21, 25.
ω	ως	10.3, 32; 24:9, 28:25.

Notes on 1597

space between 5.14 and 15.

216^V and 217^R - last four lines - first 12 lines - probably an OT Quote

217^V - first 10 lines - have a comma -- OT Quate?

space on 217^V between 2:28 and 2:29 after σου

236^R 10:9 προσεύξασθαι] προσύξασθα

note: at least 3 scribes added lectionary equipment. One of which did not use αρχ

242^R - 13:2 τε - check for τε

space between 16:11 250^V

3 or 4 scribes added τελ's and αρχ's

Where does 15:18 end? αὐτοῦ

p. 307 17:28 ἐσμεν ends what?

APPENDIX F

DATA FOR MANUSCRIPT 1719

Nomina Sacra for Manuscript 1719

ἄνθρωποι	ἄνθρωποι	4:13; 14:15; 16:17, 20
ἄνθρώποις	ἄνθρώποις	4:12, 16; 5:4, 29, 35; 14:11; 15:26; 17:30
ἄνθρωπον	ἄνθρωπον	4:14; 9:33; 10:28; 22:25; 25:16
ἄνθρωπος	ἄνθρωπος	4:22; 6:13; 10:26; 19:16, 35; 21:28, 39; 22:26; 26:31,32; 28:4
ἄνθρώπου	ἄνθρώπου	5:28; 7:56; 12:22; 17:29; 25:22
ἄνθρώπους	ἄνθρώπους	16:35, 37; 18:13; 22:15; 24:16
ἄνθρώπων	ἄνθρώπων	4:17; 5:38 ² ; 15:17; 17:25, 26
ἄνθρώπων	ἄνθρώπων	23:9
Δαβὶδ	Δαβὶδ	1:16; 2:25, 29, 34; 4:25; 7:45; 13:22; 15:16
Δαβὶδ	Δαβὶδ	13:22, 34
θεὸν	θεὸν	2:47; 3:8, 9; 4:21, 24; 6:11; 12:5; 13:26; 15:10; 16:14, 25; 18:13; 20:21; 21:15
θεὸν	θεὸν	10:2, 22, 46; 11:17, 18; 13:16; 14:15; 15:19; 18:7; 21:20; 26:20; 28:6
θεὸς	θεὸς	2:17
θεὸς	θεὸς	2:22; 7:7, 10, 25, 32, 35, 45; 10:28, 34, 38; 11:18; 13:21, 23, 30,37; 15:11, 14; 26:8; 27:24
θεὸς	θεὸς	3:13, 22, 26; 5:32; 7:42; 11:17

θε̇ς	θεός	2:24, 30, 32, 36, 39; 3:15, 18, 21, 25; 4:10, 24; 5:30,31; 7:2, 6, 32 ³ , 37; 10:15, 39, 40; 11:9; 13:17, 32; 14:27; 15:4, 7, 8; 17:24, 30; 17:11; 21:19; 22:14; 23:3
θε̇ς	θεός	3:13; 7:17
θε̇ς	θεοῦ	1:3; 2:22, 33; 4:19 ² , 31; 5:39; 6:7; 7:46, 55, 56; 8:12, 14, 20, 21, 22; 9:21, 31; 10:2, 4, 31, 33 ² , 41; 11:1; 12:22, 24; 13:5, 7, 36, 43, 44, 48; 14:22, 26; 15:40; 16:17; 17:13, 29; 18:22; 19:8; 20:24, 25, 28 ² ; 22:3, 4; 26:6, 22; 27:23; 28:23, 31
θε̇ς	θεοῦ	2:11, 23; 6:2; 7:43, 55; 10:3, 42; 11:23
θε̇ς	θεῶ	5:4; 7:20, 46; 12:23; 15:18; 16:34; 17:23; 20:32; 23:1; 26:29; 27:34
θε̇ς	θεῶ	24:14
θε̇ς	θεῶ	27:25; 28:15
ἱερ̇ουσαλ̇ημ	Ἱερουσαλήμ	1:8; 9:26; 15:4; 19:21; 23:11
ἱερ̇ουσαλ̇ημ	Ἱερουσαλήμ	1:12 ² , 19; 2:5, 14; 4:16; 5:16, 28; 6:7; 8:25, 26, 28; 9:3, 13, 28, 39; 13:27, 31; 16:3; 20:22; 21:11, 13 ² , 15, 31; 22:5, 17, 18; 24:11; 25:3, 20
ἱη̇σοῦ	Ἰησοῦ	2:38; 3:6; 4:2, 10, 13, 18, 30, 33; 5:40; 7:45, 59; 8:12, 16; 9:27, 28; 10:36; 15:11; 16:18; 19:6, 10, 13, 18; 20:24, 3; 21:13; 25:19; 26:9; 28:23
ἱη̇σοῦν	Ἰησοῦν	1:16; 2:22, 32, 36; 3:13; 7:55; 11:17, 20; 16:31; 17:7
ἱη̇σοῦν	Ἰησοῦν	3:20, 26; 4:27; 5:30, 42; 8:35; 10:38; 17:18; 18:5, 28; 19:5, 13, 15; 20:21
ἱη̇σοῦς	Ἰησοῦς	1:11; 9:5, 17
ἱη̇σοῦς	Ἰησοῦς	1:11, 21; 6:14; 9:34; 17:3; 22:8; 26:15
ἱη̇ραῆλ	Ἰσραήλ	1:6; 2:36; 4:9, 10, 28; 5:2, 31; 7:23, 42; 10:36; 13:23, 24; 28:20
ἱη̇ραῆλ	Ἰσραήλ	9:15

κῆ	κύριε	1:6, 24; 4:29; 7:59, 60; 9:5, 10, 13; 10:4, 14; 11:8; 22:8, 10, 19; 26:15
κῆ	κύριον	2:25, 36; 8:24; 9:32, 35, 42; 11:17, 20, 21; 15:17; 16:31; 17:27; 20:21
κῆ	κύριος	1:21; 2:34, 39, 47; 3:22; 7:33, 37, 49; 9:5, 10, 11, 15; 12:11, 17; 13:47; 15:17; 16:10, 14
κῆ	κύριος	9:17; 18:9; 22:10; 23:11
κῆ	κύριος	10:36
κῆ	κύριου	2:20, 21; 3:18; 4:26, 33, 35; 5:9, 19; 7:30, 31; 8:25, 26, 39; 9:1, 28; 10:48; 11:16, 21; 12:23; 13:10, 11, 12, 49; 15:11, 26, 35, 36; 16:32; 18:25 ² , 26; 19:6, 10, 13, 18, 20; 20:24, 28, 35; 21:13, 14; 22:16; 18:31
κῶ	κυρίω	2:34; 5:14; 11:23; 18:8
κῶ	κυρίω	11:24; 13:2; 14:3, 23; 16:15; 20:19; 25:26
μη	μητρι	1:14;
μησ	μητρὸς	3:2; 12:12
μησ	μητρὸς	14:8
ὠίω	οὐρανίω	26:19
ὠίωσεν	οὐρανόθεν	14:7; 26:13
ὠίωσιν	οὐρανὸν	1:10, 11 ³ ; 2:5; 3:21; 4:24; 7:55; 10:11, 16; 11:10; 14:15
ὠίωσιν	οὐρανὸς	7:49
ὠίωσιν	οὐρανοῦ	2:2; 7:42; 9:3; 10:12; 11:5, 6, 9; 17:24; 22:6
ὠίωσιν	οὐρανὸς	2:34; 7:56
ὠίωσιν	οὐρανῶ	2:18
πα	πατέρα	7:4; 16:3

πα̃	πατέρα	7:14
ω̃	πατέρα	16:3; 28:8
πα̃	πατέρας	3:22, 25
ω̃	πατέρας	7:12, 19; 13:32; 26:6; 28:25
πα̃	πατέρας	13:36
πε̃	πατέρες	7:1, 11, 52
πε̃	πατέρες	7:51; 15:10
ω̃	πατέρες	7:15, 39, 45
ω̃	πατέρων	3:13; 5:30
ω̃	πατέρων	7:32, 38, 45; 22:14
ω̃	πατήρ	1:7
πα̃	πατρι	7:2
πα̃	πατριαί	3:25
πα̃	πατριάρχαι	7:8
ω̃	πατριάρχου	2:29
πε̃	πατρός	1:4; 2:17, 18, 33; 16:1
πε̃	πατρός	7:20
ω̃	πνεύμα	1:16; 5:3, 9, 32; 7:59; 8:17; 10:19
ω̃	πνεύμα	2:4; 8:16, 18, 19, 29, 39; 10:44, 47; 11:12, 15; 13:2; 15:8; 16:7, 16; 17:16; 19:2 ² , 15; 20:23; 21:11; 23:8,9; 28:25
π̃	πνεύμα	19:6, 20, 28
ω̃	πνεύματι	1:5; 6:10; 7:51; 10:38; 11:16; 15:28; 16:18; 18:5, 25; 19:21; 20:22

πνεύματ ^ς	πνεύματος	1:2, 8; 2:4, 33, 38; 4:8, 31; 6:3, 5; 7:55; 9:17, 31; 10:45; 11:24, 28; 13:4, 9, 52; 16:6; 21:4
πνεύματ ^{ων}	πνεύματων	5:16
σωτήρα	σωτήρα	5:31
σωτηρίαν	σωτηρίαν	7:25; 13:23, 47
σωτηρίας	σωτηρίας	13:26
χριστόν	χριστόν	2:30, 36; 3:18, 20; 5:42; 8:5; 9:2; 11:17; 16:31; 17:3; 18:5, 28; 19:5; 24:24
χριστός	χριστός	9:22, 34; 17:3; 26:23
χριστού	χριστού	2:31, 38; 3:6; 4:10, 26; 8:12, 16; 10:36; 15:26; 16:18; 28:31
υἱός	υἱός	4:36
φιλανθ ^ρ οπίαν	Φιλανθρωπίαν	28:2

Uncial letters

T at 1:1
 K at 1:9
 H at 1:15
 E at 1:18
 P at 2:1
 E at 2:12
 E at 2:14
 A at 2:21
 A at 2:37
 E at 2:38
 Δ at 2:42
 K at 2:46
 Π at 3:1
 T at 3:11
 A at 3:16
 M at 3:19
 T at 4:1

T at 4:4
A at 4:23
T at 4:32
O at 4:36
N at 5:1
A at 5:12
T at 6:1
Φ at 6:8
C (Σ) at 8:3
Π at 8:5
C (Σ) at 8:18
A at 8:26
Δ at 8:40
Δ at 9:32
E at 9:43
P at 10:1
Π at 10:21
C (Σ) at 10:34
T at 10:44
A at 11:25
T at 11:29
E at 12:1
X at 13:13
T at 13:25
T at 14:20
Δ at 14:28
A at 15:5
Δ at 15:35
P at 16:16
A at 17:1
E at 17:19
X at 18:1
E at 18:14
M at 20:7
T at 20:16
T at 21:8
Π at 21:26
N at 23:1
Δ at 26:1
Δ at 27:1
Λ at 28:1.

Tachygraphic Signs

	αρχ	2:1, 21, 38; 3:10, 16, 26; 4:13, 35; 5:12; 6:1, 8; 7:47; 8:40; 9:32; 10:1, 21, 34, 44; 11:19, 29; 12:1, 12, 25; 13:25; 14:6; 13:13, 15:5, 35; 17:1, 16, 19, 30; 18:4, 8,; 20:7, 16, 29; 21:8, 26; 23:1; 25:13; 26:1, 11, 31, 32; 28:1
	τελ	1:2, 26; 5:11; 6:7; 8:39; 10:43; 11:10, 18, 30; 12:11, 17; 13:12, 24; 14:18, 27; 15:12, 41; 16:15, 34; 17:9, 34; 18:11; 20:36; 21:14, 32; 23:11; 25:19
	α	8:7; (Metzger p. 27) 15:22
	αι	2.36; 23:3
	αις	2.4
	ας	4.27; 20:3
	ας	4.34; 5:18; 7:24, 43; 10:30; 13:29; 14:15; 17:11, 24; 18:18; 19:10; 21:27; 26:1, 11
	β	7:8 ² , 14, 15
	δε	4.21, 24; 5:33; 7:2, 25; 8:21; 9:10, 29; 10:4, 22; 12:15 ² ; 13:51; 14:4; 17:32; 18:2; 21:20, 32; 25:22; 26:15; 28:6, 20, 24
	δε	27:33
	δε	5:21
	ει	1:15, 21; 2:16, 22, 25 ² , 27 ² , 29 ² , 30, 31, 33, 42, 47; 3:2 ² , 7, 19, 22, 25 ² , 26; 6:11
	ειυ	27:34
	εις	23:32
	ευ	4:21; 8:4; 13:17; 16:3, 11; 18:7; 27:12
	ευ	5:7, 23 ² , 25, 27, 28, 41; 6:3, 4, 11; 7:4 ² ; 12:5
	ευ	5:32; 12:4

$\overline{\tau} \leftarrow$	εσ	15:29; 16:20
$\ddot{\eta}$	ες	5:21
ζ	εως	4:36
$\overline{\sigma} \leftarrow$	ης	11.19; 15:11; 16:12; 17:13, 24; 19:40
$\overline{\sigma} \leftarrow$	ης	16.1 (Thompson p. 83)
ζ	καὶ	1:8, 9, 10, 13 ² , 14, 18, 20; 2.4 ² , 9 ³ , 10, 14, 17 ² , 18, 21, 22, 26, 29, 33, 37, 42, 44 ² , 45, 46; 3:16, 25; 4:1, 2, 3, 5 ² , 13, 37; 5:42; 7:11,13, 20; 8:2; 10:12, 14, 15; 11:5, 29; 12:17; 13:7, 22; 14:22; 15:6, 12, 20, 22, 27; 16:19; 17:24; 18:25; 20:1, 19; 21:13; 22:29; 25:24; 26:10, 11, 25, 30; 27:31, 32
$\kappa\zeta$	καὶ	8.32
$\kappa\delta$	κατὰ	7.44
$\mu\epsilon\nu$	μὲν	5:41; 7:28; 11:19; 14:4; 15:3, 30; 17:32; 23:18; 28:5, 24
$\mu\lambda$	μενον	22:2.; 28:6
$\epsilon \sim \leftarrow$	ν	4.11, 14, 32; 5:21; 7:45; 8:9; 10:27, 39, 45; 11:5, 29; 12:17; 14:13; 15:1, 24, 28, 38; 16:7, 24; 17:6, 8; 18:2, 11; 19:2, 27, 33; 21:31,34; 22:26; 24:4, 10; 25:8, 18; 27:13, 40, 44; 28:17
$\omicron \sim$	ον	1:25; 2:37; 4:24; 7:39
$\overline{\tau} \parallel \leftarrow$	ον	2:22; 8:39; 14:15; 16:34; 20:7; 21:11
$\overline{\tau} \leftarrow$	ον	7:15
$\rho^o \leftarrow$	ος	1:25; 3:22; 4:1, 36; 7:33; 9:38; 10:44; 12:5, 11; 16:29, 32; 17:14, 18; 18:15, 26 ² ; 19:9, 27, 40; 20:26; 21:13; 22:14, 30; 23:23; 24:25; 25:16; 26:6; 27:14, 20; 28:1, 23
$\tau\theta$	ος	5.3, 34
$\overline{\tau} \leftarrow$	ος	8:30; 11:24

δ	ου	1:7, 16; 2:19, 24, 31, 34; 3:23; 4:14, 16; 5:3, 32, 42; 6:2 ² , 4; 7:38, 40, 49; 14:17; 16:16; 17:28; 18:44; 19:28; 20:34; 21:30; 26:16, 17; 28:4, 22
γ	ους	4:32; 11:20; 16:10, 40; 27:29
τ	τα	7:30
τ ←	ων	2:39; 3:22; 4:16; 5:12; 7:19, 34; 8:1, 13; 9:14, 18; 12:7, 20; 13:43; 14:5, 22; 15:4, 28; 16:25; 18:22; 19:9; 20:31; 21:24; 22:30; 23:9; 25:17; 28:23
ς	ως	7:58; 9:17; 28:4
ο	οις	1:3; 16:3; 17:17
υ	υ	1:12; 5:8; 6:4; 10:15, 19, 38, 39; 13:33; 16:14, 17; 21:24
υ ←	ταυ	2:17

Notes on Manuscript 1719

∆ between 28:12 and 28:13; 27:37.

List of words with a superscript X above it. 15:33, 35; 16:23 φυλακων; 16:25 προσειζόμενοι; 16:36 29^V δεσμοφύλας; 17:28 31^R ἐσμέν; 18:7 32^R θεόν; 19:27 μεγαλειότητε; 19:31 34^R μαθηται; 20:36 36^R πράηύξατο; 21:4 37^R Ἱερουσαλυμ 23:20 ἐρωτησαι; 24:16 διαπαυτός; 27:33 διατεείται;

Elaborate drawing at the top of 1^R plus the title of the book.

μέν--δέ clauses: 14:4, 17:32, 47^V-48^R 28:5-6, 48^V 28:24.

Ἱεροσολύμων is not in Nomina Sacra form. 1:4 1^R, 21^R, 25:7 43^R, 28:17 48^V.

Ἱερουσαλήμ is not in Nomina Sacra form. 4:5 6^R, 9:21 16^V, 12:25 22^R, 15:2 26^R, 21:4 37^R.

Ἱεροσολύμοις is not in Nomina Sacra form. 8:1 13^V, 8:14 14^R, 11:22 20^V, 25:24 44^R, 26:4 44^V, 26:10 44^V, 26:20 45^R.

Ἱεροσόλυμα is not in Nomina Sacra form. 11:2 19^V, 23^R, 18:21 32^V, 35^V, 21:17 37^V, 25:1 43^R, 25:9 43^R, 25:15 43^R,

Characteristics of manuscript 1719

19^R and ^V Lacuna in paper before text was written on it. The text is written around the lacuna.

There is much ink bleed through the paper in this manuscript.

36^V Ink has seeped through the top corner of the page: Text is written around it..

26^V lines 9-13 from the bottom have dots on them.

APPENDIX G

DATA FOR MANUSCRIPT 1724

Nomina Sacra for Manuscript 1724

ἄνθρωποι	ἄνθρωποι	14:15; 16:17, 20
ἄνθρωποις	ἄνθρωποις	4:16; 5:5, 30, 15:26, 17:31
ἄνθρωποις	ἄνθρωποις	5:36, 14:11
ἄνθρωπον	ἄνθρωπον	10:29; 22:25; 25:16
ἄνθρωπος	ἄνθρωπος	4:22, 6:13; 10:26; 19:16, 35; 21:28, 39; 22:26; 26:32; 28:4
ἄνθρωπος	ἄνθρωπος	26:31
ἄνθρωπου	ἄνθρωπου	4:9
ἄνθρώπου	ἄνθρώπου	5:29; 7:56; 12:22; 17:30; 25:22
ἄνθρώπων	ἄνθρώπων	16:35, 37; 18:14; 22:15; 24:16
ἄνθρώπου	ἄνθρώπου	4:17; 23:9
ἄνθρώπων	ἄνθρώπων	5:38 ² ; 15:17; 17:25, 26
Δαβὶδ	Δαβὶδ	1:16; 2:25, 29, 34; 13:22 ² , 35
Δαβὶδ	Δαβὶδ	15:16
ἐσταυρώσατε	ἐσταυρώσατε	2:36; 4:10
θεόν	θεόν	2:47; 3:9; 4:22, 24; 6:11; 8:24 (important); 10:22, 35(important), 46; 11:18 ² ; 13:16, 26; 14:15; 15:10; 16:14, 25; 18:7, 14; 20:21; 24:16; 26:18, 21; 28:7
θεόν	θεόν	10:2; 24:15
θεόν	θεόν	15:20

θ̃μ	θεόν	12:5
θε̃	θεός	7:17; 21:19
θε̃̃	θεός	2:17, 22, 24, 32, 36, 40; 3:13, 15, 21; 4:24; 7:25, 32, 35; 10:40; 11:9; 13:17; 15:8; 17:24; 19:12
θε̃̃̃	θεός	2:30; 5:31; 15:7; 17:30
θε̃̄	θεός	7:10
θε̃̅	θεός	3:23; 13:21
θε̃̆	θεός	3:13, 18, 22, 26; 4:10; 5:30, 32; 7:2, 6, 7, 32 ³ , 37, 42; 10:16, 28, 34, 38, 39; 11:17, 18; 13:23, 31, 32, 37; 14:27; 15:4, 12, 14; 22:14; 23:3; 26:9; 28:25
θε̃̇	θεοῦ	1:4; 2:12, 23, 33; 4:19; 10:32; 14:26; 17:29
θε̃̈	θεοῦ	2:22; 4:20; 6:2, 7; 7:46
θε̃̉	θεοῦ	20:26, 28; 22:3; 26:7; 28:23, 31
θε̃̊	θεοῦ	4:31; 5:39; 7:43, 55, 56, 57; 8:11, 12, 14, 20, 22 ² ; 9:21; 10:3 ² , 4, 33 ² , 41, 43; 11:2, 23; 12:22, 24; 13:5, 8, 36, 43, 45, 46, 50; 16:17; 17:13; 18:11, 21, 27; 19:9; 20:25, 26, 29, 35; 23:5; 26:22; 27:24; 28:28, 31
θε̃̋	θεῶ	5:5; 17:23; 24:14; 27:25
θε̃̌	θεῶ	5:30; 7:20, 47; 12:23; 15:19; 16:34; 20:32; 23:1; 26:29; 27:35
ἱλα̃̂μ	Ἱερουσαλήμ	4:16; 5:16; 6:7; 8:25, 28; 9:14, 21, 26, 28; 10:39; 12:25; 13:27, 31; 15:3, 4; 16:5; 20:22; 21:5, 11, 13 ² , 16, 31; 22:5, 17, 18; 23:11; 25:3, 20
ἱ̃	Ἰησοῦ	4:33; 5:41 ² ; 7:59; 8:12; 25:20
ἱ̃̃	Ἰησοῦ	2:38; 3:6; 4:1
ἱ̃̃̃	Ἰησοῦ	26:29; 28:31

ἸϞ	Ἰησοῦ	4:10, 19, 31; 7:45; 8:17; 9:28, 29; 10:36; 15:11, 26, 35(important); 16:18, 31; 19:18; 20:24; 21:14; 28:23
ἸϞ	Ἰησοῦν	3:21, 26; 5:30, 42; 7:56; 8:38; 11:17, 21; 13:33; 17:7, 18; 18:6, 28; 19:5, 6, 14; 20:22; 24:25
ἸϞ	Ἰησοῦν	1:17; 2:22, 32; 4:27
ἸϞ	Ἰησοῦν	2:36
ἸϞ	Ἰησοῦς	1:1, 11; 6:14; 17:4
ἸϞ	Ἰησοῦς	1:21
ἸϞ	Ἰησοῦς	9:5, 34; 22:8; 26:15
Ἰωάννου	Ἰωάννου	3:3, 5, 11; 12:2, 12; 13:24; 18:26
Ἰωάννου	Ἰωάννην	12:25; 13:6
Ἰωάννης	Ἰωάννης	10:37; 11:16; 13:13, 25
Ἰσραήλ	Ἰσραήλ	1:7, 2:36; 4:10, 28; 5:21, 31; 7:24, 37, 43; 9:16; 10:36; 13:23, 25; 28:20
Κε	κύριε	1:6, 24; 4:29; 7:59, 60; 9:13; 22:8, 10, 19; 26:15
Κε	κύριε	9:11; 10:4, 14; 11:8
ΚϞ	κύριον	2:25, 36; 9:27, 35, 43; 11:17, 20; 15:17; 16:31; 17:27; 20:22; 21:20
Κε	κύριος	1:21; 2:34, 40; 9:11; 18:9
Κσ	κύριος	7:33; 17:24; 23:11
Κσ	κύριος	2:47; 3:22; 7:37, 49; 9:5, 10, 15, 17; 10:37; 12:11, 17; 13:47; 15:17; 16:14; 22:10
Κυ	κύριου	2:20; 4:26, 33; 7:31 ² ; 8:26; 9:1, 29, 31; 10:48; 11:16, 21; 12:7, 23; 13:11 ² , 12, 48, 50; 15:11, 26; 18:25; 19:6, 10, 13, 18, 20; 20:24, 28; 21:14 ² ; 22:17; 28:31
Κυ	κύριου	1:14(important); 2:21, 38; 16:32
Κυ	κύριου	3:20; 5:19; 8:25; 18:25

κῶ	κυρίω	5:14; 20:19
κῶ	κυρίω	2:34; 11:24, 25; 13:2; 14:3, 24; 18:8; 25:26
μη̃	μητρι	1:14
μη̃ς	μητρὸς	3:2
μη̃σ	μητρὸς	14:8
ὀω̃ίω	οὐρανίω	26:19
ὀω̃όθεν	οὐρανόθεν	14:17
ὀω̃οθε	οὐρανόθε	26:13
ὀω̃ομ	οὐρανὸν	1:10, 11 ³ ; 3:21; 4:24; 7:55; 10:11, 16; 11:11; 14:15, 23(important)
ὀω̃σ	οὐρανὸς	7:49
ὀω̃ου	οὐρανοῦ	2:2; 9:3; 10:12; 11:5, 9; 17:24; 22:6
ὀω̃οις	οὐρανοῖς	2:34
ὀω̃οις	οὐρανοῖς	7:56
ὀω̃ω	οὐρανῶ	2:19
ὀω̃ωμ	οὐρανῶν	2:5
πα̃ρα	πατέρα	7:4, 14; 28:8
πα̃ρασ	πατέρας	3:22, 25
πα̃ρασ	πατέρας	7:12, 19; 13:17, 32, 36; 28:26
πα̃ρεσ	πατέρες	7:2, 52 ² ; 22:1
πα̃ρεσ	πατέρες	7:12, 16
πα̃ρεσ	πατέρες	7:39, 15:11
πα̃ρωμ	πατέρων	5:30; 22:4

πατέρων	πατέρων	3:13; 7:32, 38
πατήρ	πατήρ	1:8
πατρι	πατρι	7:2
πατριάρχαι	πατριάρχαι	7:9
πατριάρχας	πατριάρχας	7:8
πατριάρχου	πατριάρχου	2:29
πατρός	πατρός	1:4; 2:33
πατρός	πατρός	7:21; 16:1 (does not refer to God)
πνεύμα	πνεύμα	1:16; 2:4; 5:32; 7:59; 8:18, 19, 29, 39; 10:19, 44, 47; 11:12; 13:2; 15:8
πνεύμα	πνεύμα	8:17, 18, 29; 10:20; 19:6, 15, 16; 20:23, 28; 21:11; 28:25
πνεύμα	πνεύμα	5:3; 7:60; 8:10, 19; 10:44, 47; 11:12, 15; 12:2; 15:9; 16:6, 16; 17:16; 19:2 ² ; 23:9 ²
πνεύμα	πνεύμα	5:9
πνεύματα	πνεύματα	8:7
πνεύματα	πνεύματα	19:12, 13
πνεύματι	πνεύματι	1:4; 18:5, 25; 19:21; 20:22
πνεύματι	πνεύματι	6:11; 7:51; 10:38; 11:17; 15:28; 16:18
πνεύματος	πνεύματος	1:2, 8; 2:4, 17, 19
πνεύματος	πνεύματος	2:33, 39; 7:55
πνεύματος	πνεύματος	16:6; 21:4
πνεύματος	πνεύματος	4:31; 6:3, 5; 9:17, 31; 10:46; 11:24, 28; 13:4, 10, 52
πνεύματων	πνεύματων	5:16
σωτήρα	σωτήρα	5:31

σϱ̃ιαμ	σωτηριαν	7:25; 13:23 (important), 47
σϱ̃ιασ	σωτηρίας	13:26; 16:18; 27:34
σϱ̃ιού	σωτηρίον	28:28
ω̃	υἱος	9:21; 13:33; 23:6, 16
χϱ̃	χριστόν	3:21; 5:42; 8:6; 9:20; 11:17; 16:31; 17:3; 18:6, 28; 19:5; 20:22; 24:25
χϱ̃	χριστόν	2:31, 36
χσ̃	χριστός	7:45 (important); 9:23, 34; 26:23.
χϵ̃	χριστός	7:59; 17:4
χϷ̃	χριστοῦ	4:10, 33(important); 8:13, 17(important); 10:37; 15:27; 16:18; 28:31
χϷ̃	χριστοῦ	2:31, 38; 4:26
χω̃	χριστῶ	28:15

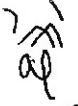

Uncial Letters

- 1^V T at 1:1
 2^R K at 1:13
 3^V C at 2:14, A at 2:22
 5^R K at 2:46, A at 3:4, X at 3:7
 5^V K at 3:11, K at 3:21
 6^R M at 3:22, K at 3:25 notice the K^T
 6^V E at 4:19
 7^R E at 4:24, T at 4:32
 7^V E at 5:4
 8^R O at 5:9, I at 5:15, K at 5:19
 9^R K at 5:36, E at 6:1
 9^V A at 6:5, C (Σ) at 6:8, C (Σ) at 6:12
 10^R O at 6:13, K at 7:5
 10^V K at 7:10
 11^R K at 7:24, T at 7:27, Δ at 7:31
 11^V E at 7:40, M at 7:42

- 12^R Y at 7:51, K at 7:57
 12^V Π at 8:1, Π at 8:8, O at 8:13
 13^R Oat 8:15
 13^V Π at 8:20, E at 8:29
 14^R Φ at 8:40, X at 9:9
 14^V E at 9:19
 15^R Γ at 9:32
 15^V K at 9:40
 16^R K at 10:4, A at 10:14
 16^V E at 10:18
 18^R Δ at 11:4, O at 11:9, E at 11:17
 18^V O at 11:19, K at 11:24
 19^R A at 12:2, Π at 12:5, Δ at 12:10
 19^V H at 12:20
 20^R T at 12:21, B at 12:25
 20^V C (Σ) at 13:9, A at 13:15
 21^R E at 13:25, A at 13:26
 21^V Δ at 13:36, I at 13:41, I at 13:45
 22^R E at 13:45
 22^V N at 14:3, K at 14:14
 23^R T at 14:18, K at 14:25
 23^V Π at 15:3, C (Σ) at 15:6
 24^R A at 15:11, K at 15:15, T at 15:22
 24^V M at 15:36
 25^R Π at 15:38, Π at 16:1
 25^V K at 16:9, T at 16:11, A at 16:17
 26^R E at 16:24, K at 16:25
 26^V H at 16:35, A at 16:37
 27^R K at 17:9
 27^V T at 17:18, B at 17:20
 28^R K at 17:29
 28^V Π at 18:3, K at 18:7, K at 18:10
 29^R K at 18:16, K at 18:22
 29^V E at 19:4
 30^R ω at 19:10, C (Σ) at 19:19
 30^V Π at 19:24, μ at 19:30
 31^R Φ at 19:34, O at 19:37, K at 19:41
 31^V O at 20:7, A at 20:13
 32^R Π at 20:18, Π at 20:18, ε at 20:24
 32^V Π at 20:28, Γ at 20:31
 33^R K at 20:36, ω at 21:1, Θ at 21:5
 33^V Π at 21:13, μ at 21:15, Δ at 21:20
 34^R T at 21:23, K at 21:28
 34^V K at 21:30, M at 21:37

- 35^R K at 22:4, Π at 22:6
 35^V K at 22:16, Δ at 22:18
 36^R ε at 22:18, Γ at 22:30, Τ at 23:4
 36^V C (Σ) at 23:8, N at 23:15
 37^R E at 23:15, O at 23:21, ε at 23:23
 37^V Τ at 23:27, O at 23:31
 38^R K at 24:5, Δ at 24:11
 38^V O at 24:18, Δ at 24:23, Δ at 24:26
 39^R Π at 25:3, Π at 25:7
 39^V I at 25:10, K at 25:12
 40^R E at 25:20, C (Σ) at 25:23, K at 25:25
 40^V I at 26:4, Y at 26:13
 41^R Γ at 26:15, E at 26:23
 41^V B at 26:27, C (Σ) at 27:1
 42^R H at 27:9, O at 27:12
 42^V C (Σ) at 27:15, Δ at 27:28
 43^R O at 27:34
 43^V O at 27:43, O at 28:2, E at 28:6
 44^R E at 28:7, K at 28:8, K at 28:14, O at 28:16
 44^V A at 28:17, A at 28:20, Τ at 28:23

Tachygraphic Signs for Manuscript 1724

	αρχ	5:12; 6:8; 12:1; 13:25; 17:29
	τελ	3:17, 26; 6:5
	αι	3:10 ² , 14, 18 ² ; 7:29; 9:36; 14:4, 29; 16:22; 17:7, 24, 29; 18:16; 19:27; 20:16; 21:1; 22:11; 23:6, 7; 24:17, 26; 27:38; 28:7, 23
	αν	26:29
	αρ	26:18 (Gerdthausen p. 335)
	ας	4:29; 5:2, 6, 26; 7:17, 36, 40; 8:1, 17; 9:2; 10:2, 34; 11:15, 25; 12:1 ² ; 13:27, 50; 14:19, 22, 28; 16:18 ² ; 17:5, 17; 19:14, 19; 20:1; 21:12, 22, 32; 24:27; 25:13; 26:11; 27:1, 7, 21, 40, 43
	ατα	28:21
	γάρ	8:21; (Thompson p. 84), 24:5; 25:27; 28:27

ς	δε	2:7, 13; 5:9, 14, 34; 19:33; 21:39; 25:25; 27:42; 28:18
ϋ ←	ε	7:5. (Thompson p. 82)
φ	ει	1:3, 14, 24; 2:47; 3:12 ² ; 4:22; 5:23; 6:4, 7, 8; 7:4, 36, 38, 48, 51; 8:2, 13 ² , 17; 9:1, 21, 30, 43; 10:38, 48; 11:12, 19, 26; 12:3, 11, 15 ² , 17, 21, 22; 13:1, 4, 14, 15, 16, 35; 14:1, 4, 19, 24, 26; 15:10, 12, 14, 22, 38, 40; 16:3, 10, 12; 17:4, 10, 18; 19:11, 22, 33 ² , 36, 38; 20:9, 10; 21:9, 12, 26; 22:14; 23:11; 24:4, 15, 27; 25:2, 11, 16; 26:27, 28; 27:4, 9, 12, 30, 33, 41; 28:7, 9, 11
τ ←	ειν	5:36; 7:8; 17:3; 20:35, 36; 21:13
σ ←	εις	3:15, 25; 6:3; 7:7, 27; 8:30; 10:37; 17:16; 19:15; 28:7
μ ←	εν	5:24; 9:41; 16:13; 19:34; 28:11
ἐκκλ̃	ἐκκλησίαν	20:28
ἐκκλ̃	ἐκκλησίας	11:22
ς	ες	13:4; 19:9
ζη	ζητη	13:21
ἡμ̃	ἡμέρας	23:1
τ ←	ην	1:11; 5:10; 8:2; 11:5; 15:20; 16:16, 23; 17:5; 21:1, 3, 11; 22:24; 23:13; 26:10; 27:12, 43
ς ←	ης	8:27; 9:40; 11:7; 12:5; 23:10; 24:25; 26:22; 28:22
θ	θε	20:18
θ	θε	20:1
ς	καὶ	1:8, 13, 26; 2:22; 3:8, 9, 13, 16; 4:1, 3, 10, 21, 24, 26, 28, 29 ² , 31; 5:2, 16, 17, 18, 20, 26, 27, 32, 37 ² , 38, 42; 6:5 ³ , 7, 12 ² ; 7:8 ² , 9, 11 ² , 13 ² , 20, 21, 26, 32, 34, 46, 56 ² , 58 ² ; 8:2, 9, 13, 27, 38; 9:1, 14, 20, 22, 27 ² , 35, 41; 10:2, 12 ² , 14, 24, 38, 40, 42, 45; 11:1, 3, 6, 15, 19, 23, 25; 12:4, 7 ² , 8 ² , 9 ² , 10; 13:10, 11, 15, 17, 20, 26, 36, 46 ² , 50; 14:8, 13, 16, 18, 22, 27; 15:8, 16, 17, 21, 22, 29 ² , 32, 36; 16:21, 26, 29; 17:2, 4,

18, 34; 18:8², 12, 15, 17, 21, 22, 23; 19:6, 22, 26, 27, 48;
 20:1, 2, 4, 11, 15, 20², 28, 30; 21:4, 5, 7, 12, 20, 24, 27, 28,
 30, 33, 38; 22:5, 9, 20², 21; 23:3, 10, 14, 18, 19, 21, 23²,
 27, 30, 34; 24:1, 2; 25:2, 3, 6, 23², 26; 26:11; 27:1, 9, 10,
 15, 22, 24, 27(in the middle of a word), 28, 33; 28:1, 6, 8,
 23, 24, 26², 28, 30

Σ	καὶ	16:22. (a large tachigraphic sign for καὶ)
ΚΤ	κατα	17:17
μῆ	μεγάλη	4:33; 7:11; 8:1; 9:4; 10:2; 11:2; 12:1
μαγα	μεγάλη	8:11
μ	μεγάλην	15:3
μθ	μέθα	17:19; 28:21
μεν	μέν	1:6; 2:41
μν	μένον	24:18; 27:16
μθ	μενος	9:7; 16:27; 18:18
μτ	μέτα	28:10
ο̃ ←	ν	1:26; 3:6, 17, 18, 25 ² ; 2:46; 4:16, 19, 25, 35; 5:9, 11, 12, 17, 21 ² , 36, 39, 40; 6:9 ² ; 7:2, 6, 10, 16, 25, 26, 27, 39, 49; 8:6, 20, 26, 31, 32; 9:8, 19, 29, 42; 10:21, 29, 31, 43 ² ; 11:25; 12:1, 5, 12, 19, 20 ³ ; 13:10, 11, 12, 19, 22, 24, 26, 27, 24, 43 ² , 48, 51; 14:3, 6, 11, 17, 20, 21, 24, 28; 15:3 ² , 8, 27, 29; 16:6 ² , 10, 11, 13, 27; 17:1, 6, 26, 27, 28, 32; 18:4, 5, 17, 20; 19:1, 20, 32; 20:5, 7, 26, 28, 29, 30; 21:20 ² , 25 ² , 26, 27, 28, 29, 32, 34, 35, 37; 22:12; 23:2, 3, 8, 9, 12, 15, 16, 17, 20, 26, 27, 30; 24:1, 5, 6, 14, 23 ² , 24; 25:5, 8, 20, 22; 26:13, 14, 20, 30, 31; 27:3, 4, 13, 33, 39, 43; 28:2, 3, 6, 8, 13, 21, 23, 29
ο̃ ←	οις	4:29; 5:25; 6:7; 10:20; 14:13; 15:20, 22; 20:7; 27:31
ο̃ ←	ον	2:44; 11:6, 26; 12:15; 13:25, 48; 15:40; 16:7; 17:18; 19:26; 24:27
ο̃ ←	ον	9:3; 17:15; 18:17; 19:15; 22:5, 14, 23; 23:30; 28:30

Ⓢ	ος	1:8
τ ^ο ←	ος	4:19; 5:3, 26, 34, 35; 6:1; 7:31, 37; 8:30, 35; 9:29; 10:3, 20, 24, 42; 11:22, 30; 12:6, 12, 16, 23 ² ; 13:15; 15:2, 7; 16:10, 22, 25; 18:14, 17; 19:24, 36; 20:32; 21:18 ² , 37; 22:24, 25, 28, 29; 23:19; 24:1; 26:15, 17, 24; 27:10; 28:4, 8, 15, 25, 30
ϛ	ου	1:7, 8, 16 ³ ; 2:2, 15, 17, 26; 3:10, 16; 4:1, 19; 5:3, 5, 16, 25; 6:2; 7:19; 8:24; 10:45, 46; 13:10, 32; 15:3, 12; 17:25, 33; 18:10; 19:5, 11, 17, 30; 20:9, 27, 30, 35; 21:11, 12, 24; 22:20, 21; 23:18, 23; 24:5, 25, 26; 25:3, 20 ² , 22, 23, 24, 25; 26:27; 27:3, 20, 25, 43; 28:7
ϙ	ουν	17:21; 19:22
ϛ	ους	5:15; 7:24; 13:36, 45, 46; 14:18; 15:1, 8, 13, 28, 34; 16:35 ² ; 18:2, 6; 19:19; 21:7, 38; 27:44; 28:28
π ^ε	περι	23:29
π ϛ ϛ	πλοία	27:31
πολλ ^λ	πολλου	14:22
σημ ^ε	σήμερον	19:40
τ ^ι ←	τα	27:39
τ ←	ται	13:8
τ ←	τας	19:13
κτ ←	τε	13:25
τ	τε	13:41
τ ^ο	τοῦ	14:9
φ ^η ϛ φ ^η	φησιν	19:35; 22:3; 23:18; 25:5; 26:25
ω	ω	11:19; 13:35, 39; 20:24; 22:15, 19; 27:22, 41; 28:24

ων

3:21; 4:31; 5:7, 12; 8:7; 9:4; 10:24; 11:28²; 12:2, 11;
 13:32; 14:1, 3, 17², 22; 15:4, 7, 10²; 16:20, 27, 28; 17:3,
 12, 18, 20, 31, 34; 18:6; 19:1, 19, 36; 20:19; 21:5, 11, 26;
 22:4; 23:7, 9, 30; 24:10, 23; 26:7, 11; 27:35; 28:31

ως

4:4; 10:3; 11:24; 12:15; 13:50; 14:4; 15:5; 16:24; 20:24;
 21:13; 27:3

Notes on Manuscript 1724

Ornate letters in the text.

Water damage on top of 5^v.

Third or fourth scribe rewrites this part of the manuscript.

5^R manuscript changes from one column to two columns per folio.

Dots on 20^R 12:23 after θω

21^R writing on the bottom of folio (ψ ' κὶ Γούστω)

42^R top left first lines 27:10 τοῦ φύρτου καὶ.

APPENDIX H

DATA FOR MANUSCRIPT 1725

Nomina Sacra for Manuscript 1725

ἄνθρωποι	ἄνθρωποι	4:13, 14:15; 16:17, 20
ἄνθρωποις	ἄνθρώποις	4:12, 16; 5:5, 29, 35; 14:11; 15:26; 17:30
ἄνθρωπον	ἄνθρωπον	4:14, 9:33; 10:28; 22:25; 25:16
ἄνθρωπος	ἄνθρωπος	4:22; 6:13; 10:26; 17:26; 19:16, 35; 21:28, 39; 22:26; 26:31; 28:4
ἄνθρωπος	ἄνθρωπος	26:32
ἄνθρώπου	ἄνθρώπου	4:9; 5:29; 7:56; 12:22; 17:29; 25:22
ἄνθρώπους	ἄνθρώπους	16:35, 37; 18:13; 22:15; 24:16
ἄνθρωπον	ἄνθρώπων	23:9
ἄνθρώπων	ἄνθρώπων	5:38 ² ; 15:17; 17:25, 26
Δαβὶδ	Δαβὶδ	1:16; 2:25, 29, 34; 4:25; 7:45; 13:22 ² , 35, 36; 15:16
ἐσταυρώσατε	ἐσταυρώσατε	2:36; 4:10
θεὸν	θεὸν	3:8, 9; 4:21, 24; 6:11; 10:2, 22; 11:18 ² ; 12:5; 13:16, 26; 14:15; 15:10, 19; 16:14, 25; 18:7, 13; 20:21; 24:15, 16
θεὸν	θεὸν	10:46; 11:17; 26:18, 21
θεός	θεός	7:2
θεός	θεός	2:22, 24, 30, 32, 36, 39; 3:13 ² , 15, 18, 21, 22, 25, 26; 4:10, 24; 5:30, 31; 7:7, 10, 17, 25, 32 ⁴ , 35, 37, 42, 45; 10:15, 28, 34, 38 ² , 40; 11:9, 17, 18; 13:17, 21, 23, 30, 32, 37; 14:27; 15:4, 7, 8, 12, 14; 17:24, 30; 19:11; 21:19; 22:14; 23:3; 26:8; 27:24

Θυ	θεοῦ	2:11, 22, 33; 4:19, 31; 5:39; 6:2, 7; 7:46, 55, 56; 8:10, 12, 20, 21, 22; 9:20; 10:2, 3, 4, 31, 33, 41, 42; 11:1, 23; 12:22, 24; 13:5, 36, 43, 44, 46; 14:26; 15:40; 16:17; 17:13, 29; 18:21, 26; 20:24, 25, 27, 28; 22:3; 23:4; 26:6, 22; 27:23. 28:23, 28
θεῦ	θεοῦ	1:4; 19:8; 28:31
Θω	θεῶ	5:4, 29; 7:20, 46; 12:23; 15:18; 16:34; 20:32; 24:14; 26:29; 27:25, 35; 28:15
θεω	θεῶ	23:1
Ἰλημ	Ἰερουσαλήμ	1:8, 12 ² , 19; 2:5, 14; 4:6, 16; 5:16, 28; 6:7; 8:25, 26, 27; 9:3, 13, 21, 26, 28; 10:39; 13:27, 31; 15:2, 4; 16:4; 19:21; 20:22; 21:4, 11, 12, 13, 15, 31; 22:5, 17, 18; 23:11; 24:11; 25:3, 20
Ἰου	Ἰησοῦ	1:14; 2:38; 3:6; 4:2, 10, 13, 18, 30, 33; 5:40; 7:59; 8:12, 16; 9:27, 28; 10:36, 38; 15:11, 26; 16:18; 19:5, 10, 13, 17; 20:24, 35; 21:13; 25:19; 26:9; 28:23, 31
Ἰου	Ἰησοῦν	1:17; 2:22, 32, 36; 3:13, 20, 26; 4:27; 5:30, 42; 7:56; 8:35; 9:20; 10:38; 11:17, 20; 13:32; 16:31; 17:7, 18; 18:5, 28; 19:4, 13, 15; 20:21; 24:24
Ἰου	Ἰησοῦς	1:1, 11, 21; 6:14; 9:5; 17:3; 22:8; 26:15
Ἰηλ	Ἰσραήλ	1:7, 2:22(as part of a word), 36; 3:12(as part of a word) 4:9, 10, 28; 5:21; 7:23, 37, 42; 9:15; 10:36; 13:23, 24; 28:20
κε	κύριε	1:6, 24; 4:29; 7:59, 60; 9:5, 11, 13; 10:4, 14; 11:8; 22:7, 8, 10, 19; 26:15
κυ	κύριον	2:25, 36; 8:24; 9:27, 35, 42; 11:17, 20, 21; 15:17; 16:31; 17:27; 20:21; 21:20
κς	κύριος	1:21; 2:34, 39; 3:22; 7:33, 37, 49; 9:5, 10, 11, 15, 17; 10:36; 12:11, 17; 13:47; 15:17; 16:10; 17:24; 18:9; 22:10; 23:11
κς	κύριος	16:14

κῦ	κύριου	2:20, 21; 3:19; 4:26, 33; 5:9, 19; 7:31 ² ; 8:25, 26, 39; 9:1, 27, 31; 10:48; 11:21; 12:7, 23; 13:10, 11, 12, 48 ² ; 15:11, 26, 35, 36; 16:32; 18:25 ² ; 19:5, 10, 13, 17, 20; 20:24, 28, 35; 21:13, 14; 22:16; 28:31
κῶ	κυρίω	2:34; 5:14; 13:2; 16:15; 18:8; 20:19
κῶ	κυρίω	11:23, 24; 14:3, 23
μηρι	μητρὶ	1:14
μηρς	μητρὸς	3:2; 12:12; 14:8
οὐῶϊω	οὐρανίω	26:19
οὐῶόθεν	οὐρανόθεν	14:17; 26:13
οὐῶον	οὐρανὸν	1:10, 11 ³ ; 2:5; 3:21; 4:24; 7:55; 10:11, 16; 11:11; 14:15
οὐῶος	οὐρανὸς	7:49
οὐῶου	οὐρανοῦ	2:2; 7:42; 10:12; 11:5, 6, 9; 17:24; 22:6
οὐῶις	οὐρανοῦς	2:34; 7:56
οὐῶω	οὐρανῶ	2:19
πῆα	πατέρα	7:4
πῆα	πατέρα	7:14, 59; 16:3; 28:8
πῆας	πατέρας	3:25; 26:6
πῆας	πατέρας	28:25
πῆας	πατέρας	3:22; 7:12, 19; 13:17, 32, 36
πῆες	πατέρες	7:2, 11, 15, 51 52 ² ; 15:10; 22:1
πῆες	πατέρες	7:39, 45
πῆων	πατέρων	3:13; 5:30; 7:32, 38; 22:14
πῆων	πατέρων	7:45
πῆρ	πατῆρ	1:8

πατρι	πατρι	7:2
πατρᾶσιν	πατρᾶσιν	7:44
πατριάρχαι	πατριάρχαι	2:29; 7:9
πατριάρχας	πατριάρχας	7:8
πατρός	πατρός	1:4; 2:33
πατρὸς	πατρὸς	7:20
πνεῦμα	πνεῦμα	1:16; 2:4; 5:3, 9; 7:59; 8:15, 16, 18, 19, 29, 39; 10:19, 44, 47; 11:12, 15; 13:2; 15:8; 16:7; 17:16; 19:2 ² , 6; 20:23, 28; 21:11; 23:8, 9; 28:25
πνεύματι	πνεύματι	1:5; 6:10; 7:51; 10:38; 15:28; 18:5, 25; 19:21; 20:22
πνεύματος	πνεύματος	1:2, 8; 2:4, 17, 33, 38; 4:8; 6:3, 5; 7:55; 9:17, 31; 10:45; 11:24, 28; 13:4, 9, 52; 16:6; 21:4
πνεύματος	πνεύματος	4:8, 31.
σωτηρία	σωτηρία	4:12
σωτηρίαν	σωτηρίαν	7:25; 13:23, 47
σωτηρίας	σωτηρίας	13:26; 16:17
χριστόν	χριστόν	2:30, 36; 3:18, 20; 5:42; 8:5; 16:31; 17:3; 18:5, 28; 19:4; 21:21; 24:24
χριστός	χριστός	9:22, 34; 17:3; 26:23
χριστοῦ	χριστοῦ	2:31, 38; 3:6; 4:10, 26; 5:41; 8:12, 16; 10:36; 15:26; 16:18; 28:31

Folios that have comments written on them

On Top: 1^R.

On Bottom: 11^R, 23^V, 37^V, 52^R.

Incipits on the top of the folio

2^V, 4^V, 5^R, 5^V, 6^R, 6^V, 7^R, 7^V, 8^V, 9^R, 9^V, 10^V, 11^R, 16^R, 17^R, 18^R, 19^V, 20^V, 21^R, 21^V, 23^R,
23^V, 25^R, 25^V, 26^V, 28^R, 29^R, 29^V, 31^R, 32^V, 34^R, 35^R, 36^R, 37^V, 41^R, 43^R; 44^R, 47^R, 51^R,
52^R, 54^R.

Incipits on the bottom of the folio

1^V, 3^R, 3^V, 15^R, 16^R, 18^V, 24^R, 34^V, 37^R, 56^V.

Uncial Letters

1^R T at 1:1, E at 1:6
 1^V T at 1:12
 2^R K at 1:15, O at 1:18, Δ at 1:20
 2^V K at 1:24, T at 2:1, Λ at 2:4
 3^R Δ at 2:6, C (Σ) at 2:14
 3^V T at 2:22
 4^R Π at 2:25, E at 2:29
 4^V T at 2:33, M at 2:38, E at 2:41
 5^R Π at 2:44, μ at 3:1
 5^V E at 3:6, K at 3:11
 6^R K at 3:14, M at 3:19, ω at 3:22
 6^V C (Σ) at 3:24, Λ at 4:1, T at 4:5
 7^R K at 4:7, Π at 4:13
 7^V K at 4:16, A at 4:23
 8^R C (Σ) at 4:27, H at 4:32
 8^V C (Σ) at 5:1, Φ at 5:5
 9^R Δ at 5:12
 9^V A at 5:21, Λ at 5:25, Π at 5:28
 10^R E at 5:32
 10^V A at 5:37, T at 6:1
 11^R O at 6:3, C (Σ) at 6:8
 11^V Λ at 6:11, Δ at 7:1
 12^R K at 7:5, E at 7:10
 12^V T at 7:13, O at 7:18

13^R E at 7:21, E at 7:29
 13^V Δ at 7:32, A at 7:35, A at 7:38
 14^R K at 7:41, T at 7:44
 14^V C (Σ) at 7:47, Π at 7:55
 15^R C (Σ) at 8:1, T at 8:4
 15^V E at 8:8, O at 8:13, Γ at 8:16
 16^R C (Σ) at 8:18, A at 8:26
 16^V I at 8:27, O at 8:31, A at 8:34
 17^R A at 8:35, Φ at 8:40, Π at 9:3
 17^V E at 9:5, I at 9:10, A at 9:14
 18^R C (Σ) at 9:15, E at 9:19
 18^V Δ at 9:25, E at 9:28, E at 9:32
 19^R A at 9:34, E at 9:39 A at 10:1, K at 10:5
 19^V T at 10:9
 20^R T at 10:9, ω at 10:17
 20^V Π at 10:21, ω at 10:25
 21^R ω at 10:28, E at 10:39
 21^V P at 10:37, H at 10:40, Π at 10:43
 22^R K at 10:45, T at 11:1, K at 11:6
 22^V H at 11:7, E at 11:11, 15
 23^R K at 11:24
 23^V H at 11:27, K at 12:1, E at 12:5
 24^R φ at 12:6 check this, C (Σ) at 12:12
 24^V K at 12:13, Γ at 12:18, T at 12:20
 25^R Y at 12:25, T at 13:3
 25^V Δ at 13:6, at 16:10, A at 13:13
 26^R A at 13:14, E at 13:18, M at 13:22
 26^V T at 13:25, A at 13:32
 27^R μ at 13:34, Δ at 13:39, O at 13:43
 27^V K at 14:1 check
 28^R T at 14:2, E at 14:6, A at 14:11
 28^V A at 14:12, T at 14:16, E at 14:19
 29^R E at 14:20, O at 14:26
 29^V E at 15:5, T at 15:8
 30^R O at 15:10, μ at 15:16
 30^V Γ at 15:21, μ at 15:26
 31^R H at 15:28, E at 15:35
 31^V E at 15:39, O at 16:3, Δ at 16:6
 32^R O at 16:7, E at 16:12, Y at 16:14
 32^V Δ at 16:16, K at 16:19, K at 16:22
 33^R A at 16:23, A at 16:27, E at 16:31
 33^V Δ at 16:35, B at 16:38
 34^R T at 17:1, K at 17:7
 34^V E at 17:10, O at 17:13, E at 17:16

35^R E at 17:17, E at 17:19, E at 17:23
 35^V Y at 17:25, Γ at 17:28 -- check, C (Σ) at 17:31
 36^R M at 18:1, A at 18:6
 36^V K at 18:7, T at 18:12 - check
 37^R A at 18:16, P at 18:22
 37^V Δ at 18:24, E at 19:1
 38^R E at 19:4, E at 19:10
 38^V X at 19:13, K at 19:17
 39^R O at 19:20, E at 19:25
 39^V M at 19:27, A at 19:33
 40^R O at 19:35, T at 20:1
 40^V Γ at 20:3, C (Σ) at 20:7
 41^R A at 20:11, Γ at 20:16
 41^V M at 20:18, O at 20:25
 42^R E at 20:28, O at 20:32
 42^V I at 20:37, O at 21:5
 43^R E at 21:8, ω at 21:12
 43^V M at 21:15, A at 21:20, T at 21:26
 44^R O at 21:22, K at 21:28
 44^V E at 21:28, A at 28:20, check, Π at 21:37
 45^R T at 21:38, Y at 22:3
 45^V E at 22:5, C (Σ) at 22:12
 46^R K at 22:14, A at 22:19, K at 22:22
 46^V A at 22:24, K at 22:30
 47^R Δ at 23:6, 9
 47^V Π at 23:10, O at 23:13, Π at 23:16
 48^R Π at 23:17, K at 23:20, K at 23:23
 48^V ω at 23:23, O at 23:31
 49^R E at 23:34, Δ at 24:8
 49^V A at 24:10, Λ at 24:14, μ at 24:18
 50^R E at 24:20, K at 24:25
 50^V X at 24:27, E at 25:4, Π at 25:7
 51^R O at 25:9, 13
 51^V X at 25:16, A at 25:20, Π at 25:23
 52^R T at 25:23, Π at 26:1
 52^V T at 26:3, 7, 11
 53^R E at 26:11, 15, T at 26:18
 53^V E at 26:20, 23, O at 26:26
 54^R T at 26:27, E at 27:1
 54^V Y at 27:4, O at 27:11
 55^R A at 27:12, 15, μ at 27:20
 55^V Λ at 27:20, Π at 27:24, μ at 27:29
 56^R H at 27:39, Δ at 27:33, K at 27:38
 56^V H at 27:39, O at 28:2

57^R Π at 28:2, O at 28:6, E at 28:8

57^V T at 28:9, H at 27:14 check, C (Σ) at 28:17

58^R E at 28:17, T at 28:23, 23

58^V Π at 28:25, K at 28:30

Tachygraphic Signs

αρχ

1.12; 2:1, 14, 22, 38; 3:1, 11, 19; 4:1, 13, 23; 5:1, 12, 21;
6:1, 8; 7:47; 8:5, 17, 26, 40; 9:19, 32; 10:1, 21, 34, 44;
11:19, 29; 12:1, 12, 25; 13:13, 25; 14:6; 15:5, 34; 16:16;
17:1, 16, 19; 18:1, 22; 20:7, 16, 28; 21:8, 26; 23:1; 25:13;
26:1; 27:1; 28:2

αρξ

7.47 on 14^V, 11:29 on 23^V, 20:28 on 42^R

τελ

1.9, 12; 2:11, 21, 36, 43; 3:8, 26; 4:10, 22, 31; 5:11, 20,
32; 6:7; 7:5, 60; 8:17, 25², 39; 9:18, 31, 42; 10:16, 33,
43; 11:10, 30; 12:11, 17, 24; 13:12, 24, 32; 14:18; 15:4, 8,
12, 41; 16:34; 17:9, 28, 34; 18:11; 19:8; 20:12, 36;
21:14, 32; 23:11; 25:19; 26:20; 28:1, 31

αλ

6:8²; 9:31

αν

2:12, 39; 3:19, 22; 10:17; 15:17; 17:20; 18:14; 21:33;
26:29

ασ

1:25

β

7:46

δε^{||}

5:33

ελ

1:10; 2:26, 27, 30; 3:5; 4:5; 6:13; 7:18, 19, 27; 8:5, 6, 8,
20, 22, 25, 27; 9:16, 17², 21, 30, 31, 36, 39; 10:3, 21, 23,
24², 25, 27, 35, 36, 39, 41, 47; 11:6², 11, 13, 17, 19, 23, 29;
12:6, 9², 19, 20; 13:9, 14³, 21, 25, 30, 34, 37, 40; 14:10,
25; 15:11; 16:7, 15, 17, 18, 33, 40; 17:1, 7, 11, 21, 22, 28;
18:2, 5, 14, 18, 20, 21; 19:21, 26², 27²; 20:23, 29²; 21:12,
22, 25², 28, 37³, 39²; 22:14, 18, 29; 23:2, 6, 9, 16, 23, 26,
27, 30, 33³; 24:6, 11, 17², 19², 20, 25, 27; 25:4, 5, 6², 11,
13, 14, 15, 19, 21, 23, 24, 27; 26:5, 9, 11, 29², 31, 32; 27:1,
3, 4, 6, 9, 17, 22, 23, 26, 28, 30, 31, 39, 40, 41; 28:2, 4, 8,
9, 11, 12, 30²

ω	ἐπι	1:20; 2:18; 3:11, 12; 5:5; 7:23, 59; 8:16, 27, 28; 9:2
ϛ ←	εν	4:35; 5:28; 10:33; 11:12; 13:34; 15:11; 16:12; 20:18; 21:3; 22:14; 27:31; 28:14
ς	καὶ	1:3, 4, 18, 23; 2:10, 43; 3:3, 8, 10, 11, 13; 4:12, 24 ² , 28; 5:2, 21, 23, 38; 7:5, 15, 22, 38, 43, 51, 54, 56; 8:7, 30, 35, 39; 9:17 ² , 26, 28, 39; 10:12, 15, 20, 38, 42; 11:6, 7, 19; 12:10, 14, 17, 20, 24; 13:1, 2, 7, 11, 16, 35, 36, 37, 41, 43, 45, 46, 48 ² , 50 ⁴ ; 14:4, 9, 10, 19; 15:4; 18:2, 26; 19:19, 26, 40; 20:20, 24; 21:9; 26:10, 11, 17, 18, 30; 27:40, 44; 28:27 ²
κζ	καὶ	1:21; 2:22; 3:6; 4:24 ² ; 5:17; 7:3, 10, 41, 57; 8:6; 9:40; 10:18; 11:6 ² ; 13:5; 15:2, 38; 16:31, 32 ² ; 18:22; 20:9; 21:28; 22:5; 23:16; 24:26; 25:15, 23; 27:11
κ	καὶ	3:24
μεν	μεν	2:41; 15:30; 23:18
μη	μη	7:28, 42; 13:41
ο	οὐ	4:26; 9:23; 16:19
ϛ ←	ον	7:4, 5
φ	ον	1:11; 9:23
ρ	ου	1:8, 12 ² , 20, 25; 2:4, 22 ² , 26, 34; 3:13, 25; 4:6, 27, 29, 32; 5:4; 6:2, 14; 7:7, 31, 58; 8:11, 21, 32, 33 ² , 39; 9:2, 13, 21 ² , 25, 32; 10:19, 34, 43, 46; 11:14; 12:7, 20, 22; 13:17 ² , 26, 31, 35, 42, 43; 14:9, 22; 15:12, 37 ² ; 16:12, 14, 15, 17, 37; 17:16, 22; 18:6, 12; 19:23, 26, 27, 29; 20:9; 21:7, 13, 30, 32; 22:3, 4, 16, 17, 22; 23:5, 6, 8, 11, 16, 23; 24:2, 18, 25; 25:7, 8; 26:1, 13; 27:1, 8, 14, 15, 17, 20 ² , 44; 28:3, 9, 19, 21, 22
υ	ους	1:7; 2:13
ϛ	ϛ	11:26; 20:18
ο	το	5:38; 8:38; 9:14; 10:47; 11:8; 13:2, 40, 42; 15:12, 17, 30, 38; 16:10, 25; 17:9; 18:6, 14; 19:3, 5, 6, 15, 27 ² ; 20:23, 25, 28, 38 ² ; 21:11 ² , 25, 34, 36; 22:5, 9, 14, 20, 30 ³ ;

23:2, 6, 7, 10, 20, 24, 31; 24:6, 17; 25:24; 27:17, 39; 28:2, 4, 18, 25²

τὸν

τόν

17:15; 22:30; 24:5, 23, 24; 28:7, 8

τῶ

τῶ

1:7; 9:24, 27, 37; 12:7; 16:17; 18:8, 14; 21:4, 34, 37; 23:9, 15, 16, 27; 24:1, 10; 25:8; 27:3

τῶν

τῶν

1:8; 10:7; 11:29; 15:28; 19:19; 20:7, 19, 35; 21:5; 22:12, 14; 24:5; 25:2; 27:10, 44; 28:23

τῶν ←

ων

1:10; 25:8

APPENDIX I

DATA FOR MANUSCRIPT 1727

Tachygraphic Signs

3	$\alpha\iota$	7.19; 10.28; 15.15; 16.7, 26 ;18.9; 19.12; 23.6; 24.6, 8, 23; 28.6
$\frac{\sigma}{\tau} \leftarrow$	$=\alpha\nu$	13.28; 16.6; 23.22, 28; 26.22; 27.30
$\frac{f}{f} \leftarrow$	$=\alpha\zeta$	5.19; 15.1; 16.12, 19; 17.11, 26; 27.8
C	$=\epsilon$	1.3, 4, 5, 13, 15, 24; 2.5, 6, 20, 23, 26, 28, 29, 33, 38 ² , 40; 3.19;4.17, 22, 34; 5.3, 15 ² , 16, 22, 25, 28, 34, 36, 42; 6.6, 7, 13, 15; 7.5, 6, 17, 20, 30 ² , 31, 35, 36, 38, 42, 44; 10.18, 19, 21, 22 ² , 23, 25 ² , 29, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 44; 11.2, 6, 7, 10, 13 ² , 20, 21, 23; 12.4, 5 ² , 6 ² , 7 ² , 8, 9, 10, 11, 12, 18, 19, 21, 23; 13.25, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 29 ² , 32 ² , 34 ² , 44, 45, 47; 14.4, 7, 12, 15, 17, 21, 23, 26, 28; 15.2, 3, 7, 13, 24, 25, 27, 35 ² ; 16.10 ² , 17, 18, 19, 21, 24, 26, 27, 29; 17.3, 4, 8, 14, 17, 18, 19, 23, 28, 31 ² ; 18.3, 5, 6, 14, 19, 21, 25, 27; 19.9 ² , 14, 16, 26, 27, 37; 20.3, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 17, 21, 30, 38; 21.5 ² , 8, 13, 14, 25, 26, 27, 28, 30, 38, 40; 22.11, 12, 16 ² , 29, 30; 23.9, 12, 14, 15 ² , 17, 18, 19, 21 ³ , 23, 29, 30, 31, 33, 34; 24.1, 3, 6, 10, 16, 17, 22, 23 ² , 24, 25 ² , 26 ³ , 27 ² ; 25.1, 4, 5, 7, 11, 13, 14, 15 ² , 17, 20, 24, 25 ³ , 26; 26.2, 4, 6, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 29; 27.2, 4, 5 ² , 7 ³ , 8, 10, 12, 14, 23, 33 ² , 43 ² ; 28.4, 6, 7, 10,17, 23, 24, 30
C	$=\epsilon\iota$	1.1, 4 ² , 5, 6, 9, 10, 11 ³ , 13, 15, 21 ² , 24, 25; 2.4, 6, 7, 8, 14, 15, 16, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27 ² , 29, 31, 32, 33 ² , 34, 36, 38, 39, 40 ² , 44 ² ; 3.1, 2 ² , 3, 4 ² , 5, 6 ² , 8 ² , 12 ² , 13 ² , 14, 15, 16, 18 ² , 24, 25, 26; 4.1, 2, 3 ² , 5, 7 ² , 8, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 19, 23 ² , 30, 31; 5.8, 9, 10, 13, 19, 25, 29 ² , 30, 40; 6.3, 4, 8, 11, 12, 14; 7.1, 4 ² , 5, 7, 16, 19, 21, 26, 39, 43, 51 ² , 52; 10.9, 14, 22, 26, 27, 28, 29, 36 ² , 39, 42, 43; 11.3, 5, 8, 10, 12 ² , 13, 20, 22, 29; 12.8, 9, 10, 14, 15, 17 ² , 19, 24, 25; 13.4, 5, 9 ² , 11, 15, 22 ³ , 25 ² , 29, 31, 37, 42, 46, 47 ⁴ , 49, 50, 51; 14.1, 3, 6, 9, 13, 14 ² , 15 ² , 16, 18, 20 ² , 22, 25, 26 ² , 27; 15.3, 4 ² , 22 ² , 23, 41; 16.1 ² , 9, 10, 11, 15 ² , 18, 20, 24 ² , 30, 34, 39, 40; 17.3, 5, 7, 10, 20, 22, 32; 18.1 ² , 3, 6, 7, 10, 14 ² , 15,

18², 21, 22, 27, 28; 19.1, 2², 3, 4, 11, 21, 22, 27, 30, 31, 32, 38; 20.3, 7, 9², 17, 18², 23, 25, 28, 29, 35; 21.2, 3, 5, 7, 16, 25, 26, 28, 29, 33, 34, 37⁴, 38; 22.2, 7², 8, 13, 14², 25, 30; 23.6, 10, 14, 15, 16³, 19², 20, 21², 28, 30², 32, 33; 24.10, 11, 17, 19, 23, 24; 25.1, 3, 6, 8², 9², 10², 15, 16, 20, 21², 27; 26.8, 9, 11, 12, 15³, 18, 27; 27.1, 6, 8, 12, 17, 20², 21, 22, 25, 29, 30, 31, 34, 40; 28.4, 17, 21, 23, 26, 30

$\Uparrow$ = $\epsilon\nu$

17.27

$\swarrow \leftarrow$
 $\uparrow$ = $\epsilon\nu$

6.14

$\S \leftarrow$
 $\uparrow$ = $\epsilon\nu$

7.24; 18.7, 27; 19.30; 26.11

ϵ = $\epsilon\sigma$

1.7; 2.36; 4.13, 14, 19; 7.56²

$\ddot{?}$ = $\epsilon\zeta$

16.37; 21.8

$\updownarrow$ = $\epsilon\tau$

1.11, 19; 2.1, 2, 3, 11, 14, 15, 21, 33, 43², 46; 3.1, 2, 3, 4, 6, 11, 17², 25; 4.5, 8, 13, 17, 19, 29, 35; 5.3, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 22, 25, 29, 31, 35, 37; 6.1; 7.4, 6, 9, 10, 13, 16², 18, 21, 29, 31, 38, 43², 49, 51, 53; 10.9², 13, 14, 17, 18, 25, 26, 32, 34, 44, 45, 48; 11.4², 6², 13, 26, 28; 12.3², 4, 11, 14, 16, 18, 24; 13.15, 20, 25, 35, 36, 40², 42, 46², 49; 14.5; 15.7, 9, 39, 41; 16.13, 16, 26, 37; 17.2, 17, 21, 26; 18.3, 5, 10, 11, 21, 27; 19.2, 8, 17, 21, 23, 24, 34, 39; 20.7², 27, 28, 34², 37; 21.30, 33²; 22.6, 8, 17, 24; 23.2, 7, 9, 19, 35; 24.22; 25.14; 26.5, 12; 27.3, 11, 12, 14, 24, 34, 39, 43; 28.8, 13, 16, 23, 26², 31

$\swarrow \leftarrow$
 $\uparrow$ = $\eta\nu$

3.2; 12.6

$\S \leftarrow$
 $\uparrow$ = $\eta\zeta$

2.6; 5.28; 12.14, 20, 21; 18.14; 22.6, 11

$\ddot{\S}$ = $\iota\zeta$

17.34

$\dot{\S}$ = $\kappa\alpha\lambda$

1.4, 11, 13², 23, 24, 26; 2.10, 19², 22, 29, 43; 3.7, 8, 10, 14, 17, 18, 19, 25; 4.6, 13, 24; 6.4, 5, 7, 8; 7.8, 16², 17, 24, 27, 34, 41, 52, 54; 10.9, 17, 28, 38, 39, 42; 11.12, 13, 18, 19, 29; 12.3, 7, 8; 13.1, 5, 10, 20, 28, 41, 50; 14.1, 15; 15.2, 8, 17, 29; 16.6, 20, 22, 26, 40; 17.3, 23, 25, 34; 18.7, 12, 22, 25; 19.6, 17, 19, 20, 38, 40; 20.4, 21, 23, 30, 34; 21.2, 6, 25, 28, 30; 22.4, 5, 16, 18, 21, 23; 23.7, 16, 23, 34; 24.25; 25.23, 24, 25; 26.20, 22; 27.22, 30, 41; 28.9, 20, 30, 31

κ	=καλ	19.16; 28.29
$\epsilon \leftarrow$	=ν	1.13, 25; 2.1, 13, 20; 3.3; 5.10, 29; 6.5; 7.10 ² , 15, 39, 42, 45, 58; 10.28; 11.11, 12, 13, 16, 28; 12.7, 10, 25; 13.2, 5, 12, 27, 28, 50; 14.15; 15.3, 12; 16.16; 17.1, 13, 14, 21 ² , 30, 31; 18.3, 6, 11; 19.13, 22, 31, 35; 20.7, 13, 16, 18; 21.2, 28, 40; 22.5, 18, 20, 25, 30 ² ; 23.8, 16, 31; 24.12, 27; 26.1; 27.10, 24, 27, 35, 38; 28.30
$T \leftarrow$	=ον	12.17; 14.14; 17.35; 24.22; 26.2, 4, 6, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 29; 27.4
$T \parallel \leftarrow$	=ον	5.21
∂	=ος	10.11
$T^{\circ} \leftarrow$	=ος	3.21; 4.10, 27; 7.31, 36; 10.9, 25; 11.29; 12.4, 8, 11, 21; 13.1, 25; 14.9; 16.1, 36; 17.4, 18, 26, 34; 18.2, 8, 12, 18, 27; 19.9; 20.9, 28; 21.13, 28; 22.1, 14; 23.19, 24; 24.1, 2, 19; 25.14, 16, 21, 23, 24, 25; 26.11, 29, 30; 27.14; 28.3, 20, 25, 30
γ	=ου	1.3, 5, 6, 7, 11 ² , 13, 15, 18, 21 ² , 24, 25; 2.2, 7, 14, 15 ² , 16, 18, 27, 28, 29; 3.2, 6, 23; 4.1, 9, 10, 12, 13, 15, 25, 29, 30; 5.3 ² , 4, 5, 21, 22, 24 ² , 31, 32, 41, 42; 6.2, 3, 4, 6, 10; 7.5, 8, 11, 16, 19, 26, 32, 34 ² , 35, 36 ² , 38, 40, 48, 50, 52; 10.22, 23, 24, 33, 35, 40; 11.7, 9, 10, 19, 30; 12.7, 9, 13, 18; 13.1 ³ , 4 ² , 7 ² , 11, 16, 24, 25, 27, 37, 39 ² , 42, 46 ² ; 14.14, 17, 19, 28; 15.2, 22, 26; 16.11, 37, 38; 17.4, 5, 11, 12, 18, 24 ² , 25, 29, 30, 32 ² ; 18.7, 14, 15, 16, 20, 26 ² ; 19.5, 10, 12, 23, 25, 26 ² , 27, 30 ² , 35, 37, 38, 40; 20.5, 9, 12, 27, 31, 34, 38 ² ; 21.7, 11, 19, 28, 30, 38, 39; 22.2, 9, 14, 16, 18, 22, 23, 26; 23.5 ² , 7, 16, 21, 31; 24.2, 4, 5, 19, 22; 25.3, 8, 11 ³ , 14, 22, 26 ² ; 26.3, 17, 19, 27; 27.15, 20, 21, 30, 38, 39; 28.2, 4, 9, 12, 15, 17, 18, 19, 21 ² , 22, 25, 27, 28, 29, 30, 31
ρ	=ουυ	19.9; 20.38; 22.24
σ	=τες	14.6; 23.33
ω	=υυ	1.4, 6, 14 ² ; 17, 18, 21, 22; 2.5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14 ² , 22, 24, 28, 30, 32, 36, 41, 42; 3.2, 3, 8, 9, 10, 11 ² , 17, 19, 26; 4.1, 16, 20, 26, 27, 31, 33 ² , 35; 5.1, 2, 6, 8, 9, 16, 17, 21 ³ , 26, 27, 34, 39, 41; 6.1, 7, 12 ² , 15; 7.5, 25 ² , 34, 38, 57, 58;

10.20, 23, 25², 29, 31, 33, 38², 41, 45, 47; 11.3, 6, 12, 17², 19², 20, 26; 12.5, 6, 11, 12², 20, 24; 13.5, 7, 11, 15, 31, 39, 40, 42², 44, 50; 14.1, 2, 3, 4, 8, 12, 13, 20, 22, 27, 28; 15.2, 3², 9, 22², 25, 27, 29, 30², 38, 39; 16.3, 4, 5², 7, 13², 14, 25, 37; 17.1, 4, 5³, 16, 17², 20, 21², 23², 29, 30², 31, 34²; 18.2, 4, 6, 7, 8², 17, 18, 19, 24, 26, 27; 19.3, 6, 8, 9², 10, 11, 12, 14, 19, 22, 29², 31, 32², 36, 37, 38, 40²; 20.4, 30, 32, 35; 21.7, 23, 24, 34; 22.6, 10, 11, 12, 16, 19, 20, 23, 29; 23.1², 6, 15², 19, 20, 21², 22, 28², 32; 24.5, 12², 16, 17, 21, 25; 25.1, 3², 4, 5, 11, 17², 18, 23²; 26.4, 6, 9, 13, 22, 25, 31; 27.2, 7, 10, 12, 15², 17, 18, 22, 27, 30, 32, 39³, 43; 28.5, 6, 8, 16, 17, 19, 24, 26, 27²

 = φησιν

22.3; 25.24

 = ων

2.30, 36, 43; 4.35; 5.17; 6.1, 3; 7.52; 10.46; 14.5, 17; 15.35; 16.19, 20, 33; 17.9, 12; 19.19; 21.12; 22.12; 23.6; 24.15, 17, 23; 25.7; 26.22, 23, 30; 27.20

 = ως

1.22; 3.21; 4.33; 15.4, 36; 19.40; 20.3; 22.3, 4; 25.26; 28.14, 22

 = ? =

3.5, 22; 5.41; 7.28, 42; 10.22; 14.4²; 15.3, 17, 30; 16.31; 17.18², 32²; 18.14; 19.2, 3, 34; 21.20, 32, 33, 37; 22.27; 23.18; 25.22; 26.14, 14, 25; 27.44²; 28.5, 6, 21, 24, 26²

 = ? =

7.5; 11.27

Folios that have comments written on them.

14^r, 15^r, 16^r, 16^v, 17^v, 18^v, 19^r, 19^v, 20^v, 21^r, 21^v, 22^v, 23^v, 24^r, 24^v, 26^r, 26^v, 27^v, 31^v, 32^v, 33^r, 34^v, 35^r, 36^r, 37^r, 38^r, 39^r, 41^r, 42^r, 43^r, 44^v, 46^r, 48^v, 49^r, 49^v, 50^v, 52^r, 52^v, 55^v, 56^v, 58^v, 59^v, 63^r, 68^r, 69^v, 71^v, 74^v.

Uncial Letters

1.1, 9, 12

2.1, 22, 38

3.1, 11, 19

4.1, 13, 23

5.1, 12

6.8

10.21, 34, 44

11.19

12.1, 12, 25

13.13, 25

14.6, 20

15.5, 34

16.16

17.1, 16, 19

18.1, 22

19.1

20.7, 16

21.8, 26

23.1

25.13

26.1

27.1

28.1

Nomina Sacra

αρχ	=αρχ	1.1, 12; 2.1, 14, 38; 3.1, 11, 19; 4.1, 12, 13; 5.21; 6.1, 7; 7.47; 10.21, 34, 44; 11.19; 12.1, 12, 25; 13.13, 25; 14.6, 20; 15.5, 34; 16.16, 35; 17.1, 16, 19; 18.1; 19.1; 20.8, 16; 21.8; 23.1; 25.13; 26.1; 27.1; 28.1
ε	=τελ	1.8, 12, 26; 2.11, 36, 47; 3.8, 16, 26; 4.22, 31; 5.20, 32, 42; 6.7; 10.16, 31, 43; 11.16, 30; 12.11, 17; 13.12, 24, 32; 14.18; 15.4, 41; 16.34; 17.11, 15, 28, 34; 18.28; 19.8; 20.12, 36; 21.14*, 32; 23.11; 25.12, 19; 28.1
ἄνθρωποι	=ἄνθρωποι	4.13; 14.15; 16.17, 20
ἄνθρωποις	=ἄνθρωποις	4.16; 5.4, 29; 15.26; 17.30
ἄνθρωποις	=ἄνθρωποις	5.35; 14.11; 16.37; 24.16
ἄνθρωποις	=ἄνθρωποις	4.12
ἄνθρωπον	=ἄνθρωπον	4.14; 10.28; 22.25; 25.16
ἄνθρωπος	=ἄνθρωπος	4.22; 10.26; 19.16, 35; 21.28, 39; 26.31, 32
ἄνθρωπος	=ἄνθρωπος	6.13; 22.26; 28.4
ἄνθρωπου	=ἄνθρωπου	4.9
ἄνθρώπου	=ἄνθρώπου	5.28; 7.56; 12.22; 17.29; 25.22
ἄνθρώπων	=ἄνθρώπων	22.15
ἄνθρώπου	=ἄνθρώπου	23.9
ἄνθρώπων	=ἄνθρώπων	4.17; 5.38 ²
ἄνθρώπων	=ἄνθρώπων	15.17; 17. 25, 26
Δαβὶδ	=Δαβὶδ	1.16; 2.25, 29, 34; 4.25; 7.45; 13.22 ² , 34, 36; 15.16
ἐσταυρούσατε	=ἐσταυρούσατε	2.36
ἐσταυρώσατε	=ἐσταυρώσατε	4.10

θῶ	=θεὸν	2.47; 3.8, 9; 4.21; 6.11; 10.46; 13.16; 15.10; 16.14, 25; 20.21; 26.18, 20; 28.6
θῦ	=θεὸν	4.24; 10.22; 11.17, 18; 12.6; 13.26; 15.10; 18.7, 13; 21.20; 24.15, 16
θῖ	=θεὸν	14.15; 15.19
θῑ	=θεὸς	2.32, 36, 39; 3.13 ² , 15, 21, 22, 25, 26; 4.10, 24; 5.31, 32; 7.2, 5, 7, 9, 32 ⁴ , 35, 37, 42; 10.28, 34, 38, 39; 11.9, 17; 13.16, 30, 37; 14.27; 15.4 17.24, 30; 19.11; 22.14; 26.8; 27.24
θῒ	=θεὸς	2.17, 22, 24, 30; 13.21
θῑ	=θεὸς	5.30; 13.32; 15.8
θῑ	=θεὸς	7.17, 25, 45; 10.40; 11.18; 13.23; 15.7, 12, 14; 21.19; 23.3
θῑ	=θεοῦ	1.4; 2.11, 22, 23, 33; 3.19, 31; 7.55; 11.22; 13.36; 14.26; 20.28; 22.3; 23.4
θῑ	=θεοῦ	4.19 ² ; 5.39; 6.2, 7; 7.38, 42, 46, 56 ² ; 10.31, 33 ² , 41, 43; 11.1, 23; 12.24; 13.5, 7, 43, 44, 46, 48; 14.22; 15.40; 16.17; 17.13, 29; 18.11, 21; 19.8, 20; 20.24, 25, 27; 26.6, 22; 27.23; 28.23, 28
θῑ	=θεοῦ	28.31
θῑ	=θεῶ	5.4, 29; 7.46; 12.23; 26.29; 27.25
θῑ	=θεῶ	7.20; 10.15; 15.19; 16.34
θῑ	=θεῶ	17.23; 28.15
θῑ	=θεῶ	20.32; 23.21; 24.14; 27.35
ἰλῆμ	=Ἱερουσαλήμ	1.12, 19 (see 15 ^v 1.19 and copy the page!!); 2.5, 14; 4.16; 5.16, 28; 6.7; 12.25; 13.27, 31; 15.4; 16.4; 21.12, 13; 22.18; 25.20
ἰλῆμ	=Ἱερουσαλήμ	1.12; 4.5; 10.39; 15.2; 19.21; 20.22; 21.4, 11, 15, 31; 22.17; 23.11; 24.11; 25.3

ἸϞ	=ἸησοϞ	1.14; 2.38; 3.6; 4.2, 10, 13 (probable misspelling) 18, 30; 5.40; 10.36, 48; 14.9; 15.11, 26; 16.17, 18; 19.5, 10, 13, 17; 20.24, 35; 21.13; 25.19; 26.9; 28.23
ἸϞ	=ἸησοϞ	28.31
ἸϞ	=ἸησοϞιν	2.22, 36; 3.13, 20, 26; 4.27; 5.30, 42; 7.56; 11.16, 20; 16.31; 17.7; 18.5, 28; 19.4, 13, 15; 20.21
ἸϞ	=ἸησοϞιν	1.16; 10.38; 17.18
ἸϞ	=ἸησοϞς	1.1, 21; 6.14; 17.3; 22.8; 26.15
ἸϞ	=ἸησοϞς	1.11
ἸΗΛ	=Ἰσραήλ	1.7, 2.36 ; 4.8, 10, 28; 5.21, 31; 7.23, 37, 42; 10.36; 13.23; 28.20
Ἰω	=Ἰωάννου	18.25
Κε	=κύριε	1.6, 24; 4.29; 10.14; 11.8; 20.3; 22.8, 10, 19; 26.15
Κυ	=κύριον	2.25, 36; 11.17, 20, 21; 15.17; 16.31; 17.27; 20.21
Κε	=κύριος	7.32, 37, 49; 10.36; 13.47; 16.10, 14; 18.9
Κσ	=κύριος	1.21; 2.34, 39, 47; 3.22; 12.11, 17; 15.17; 17.24; 22.10; 23.11
Κυ	=κύριου	2.20, 21; 4.26, 33; 5.9, 19, 41; 7.30, 31; 10.48; 11.16, 21; 12.7, 23; 13.10, 11, 12, 49; 14.9; 15.11, 26, 35, 36; 16.32; 18.25 ² , 26; 19.5, 10, 13, 17; 20.24, 28, 35; 21.13, 14; 22.16; 28.31
Κω	=κυριω	2.34; 5.14; 11.24; 13.2; 14.3
Κω	=κυριω	11.23; 14.24; 16.15; 18.8; 20.19
Μρι	=μητρι	1.14
Μρσ	=μητρὸς	3.2; 12.12; 14.8
Ὁ ψι	=οὐρανῶ	26.19

ὀὤσὶλερ	=οὐρανόθεν	14.17; 26.13
ὀὤορ	=οὐρανὸν	1.10, 11; 2.5; 4.24; 7.55; 10.10, 16; 11.10; 14.15
ὄὤορ	=οὐρανὸν	1.11; 3.21
ὀὤοε	=οὐρανὸς	7.49
ὀὤοῦ	=οὐρανοῦ	7.42; 10.13; 11.5, 6; 22.6
ὀψ̄	=οὐρανοῦ	11.9
ὄρ̄ου	=οὐρανοῦ	17.24
ὀὤοίε	=οὐρανὸς	2.34; 7.56
ὀὤω	=οὐρανῶ	2.19
πᾱ	=πατέρα	7.4, 14; 16.3; 28.8
πλᾱο	=πατέρας	3.22, 25; 7.12, 19; 13.32, 36; 26.6; 28.25
πρ̄αε̄	=πατέρας	13.17
πρ̄ε̄ο	=πατέρες	7.1, 11, 16, 39, 45, 51, 52; 22.1
πρ̄ε̄ο	=πατέρες	15.10.
πρ̄ε̄ορ̄	=πατέρων	3.13; 5.30; 7.32, 38, 45; 22.14
πᾱρ̄	=πατήρ	1.8
πρ̄ᾱοίρ̄	=πατράσιν	7.44
πᾱρ̄ί	=πατρι	2.29; 7.2
πρ̄ίαι	=πατριαί	3.25
πρ̄ε̄ορ̄ου	=πατρώου	22.3
πρ̄ε̄ορ̄ω	=πατρώω	24.14
πρ̄ίάρ̄χαι	=πατριάρχαι	7.9

πατριάρχης	=πατριάρχης	7.8
πατριάρχ	=πατριάρχου	2.29
πῑς	=πατρός	1.4; 7.20
πῑς	=πατρός	2.33; 16.1
πῑα	=πνεύμα	2.4; 5.3, 32; 10.47; 11.11, 15; 28.25
πῑα	=πνεύμα	1.16; 5.9; 10.19, 44; 13.2; 15.8; 16.7; 17.16; 19.2 ² , 6; 20.23, 28; 21.11; 23.8, 9
πῑι	=πνεύματι	1.5; 6.11; 7.51; 11.16; 18.5, 25
πῑι	=πνεύματι	10.38; 15.28; 19.21; 20.22
πῑς	=πνεύματος	1.3, 8; 2.4, 18, 33 ; 4.8, 31; 6.3, 5; 10.45; 11.24; 13.4; 21.4
πῑς	=πνεύματος	2.17; 7.55; 11.28; 13.9; 16.6
πῑς	=πνεύματος	2.38; 13.52
πῑς	=πνεύματων	5.16
ἡῑ	=υμῶν	6.2
σῑα	=σωτήρα	5.31
σῑα	=σωτηρία	4.12
σῑα	=σωτηριαν	7.25
σῑα	=σωτηριαν	13.23; 47
σῑας	=σωτηρίας	13.26; 16.17; 27.34
σῑον	=σωτηρίον	28.28
χῑς	=χριστόν	2.30, 36; 3.18, 20; 5.42; 16.31
χῑς	=χριστόν	17.3; 18.5, 28; 19.4; 24.24

Χ̃	=χριστός	17.3
Χ̃	=χριστός	26.23
Χ̃	=χριστού	14.9; 15.26; 16.18; 28.31
Χ̃	=χριστού	2.31, 38; 3.6; 4.10, 33, 36

APPENDIX J

DATA FOR MANUSCRIPT 1730

Nomina Sacra in Manuscript 1730

ἀνθρωπος	=άνθρωπος	19.35; 21.28, 39; 22.26
ἄνθρωπον	=άνθρωπον	22.25; 25.16
ἄνθρωπος	=άνθρωπος	26.31, 32; 28.4
ἄνθρωπου	=άνθρωπου	25.22
ἄνθρωπους	=άνθρωπους	22.15; 24.16
ἄνθρωπον	=άνθρωπον	23.9
θεόν	=θεόν	20.21; 24.15, 16; 26.18, 20; 28.6
θεός	=θεός	21.19; 22.14; 23.3; 26.8; 27.24
θεοῦ	=θεοῦ	20.24, 25, 27, 28; 22.3; 23.4; 26.6, 22; 27.23; 28.23, 28, 31
θεῶν	=θεῶν	20.32; 23.1; 24.14 ; 26.29; 27.25, 35
Ἱερουσαλήμ	=Ἱερουσαλήμ	21.4, 11, 12, 13, 15, 31; 22.5, 17, 18; 23.11; 24.11; 25.20
Ἰησοῦ	=Ἰησοῦ	20.24, 35; 21.13; 25.19; 26.9; 28.23, 31
Ἰησοῦν	=Ἰησοῦν	20.21; 24.24
Ἰησοῦς	=Ἰησοῦς	22.8; 26.15
Ἰσραήλ	=Ἰσραήλ	28.20
Κε	=κύριε	22.8, 10, 19; 26.15
Κυ	=κύριον	20.21; 21.20

Κϛ̃	=κύριος	22.10; 23.11
Κϣ̃	=κύριου	20.24, 28, 35; 21.13, 14; 22.16; 28.31
Κϣ̃	=κυρίω	20.19
ϔ̃ουρ̃ίω	=ούρανίω	26.19
ϔ̃ουρ̃ου	=ούρανοῦ	22.6
ϔ̃ουρ̃όθεν	=ούρανόθεν	26.13
ω̃ρ̃α̃	=πνεῦμα	20.23, 28; 21.11; 23.8, 9; 28.25
ω̃ρ̃ι	=πνεύματι	20.22
ω̃ρ̃ο̃	=πνεύματος	21.4
ω̃ρ̃α̃	=πατέρα	28.8
ω̃ρ̃α̃ς	=πατέρας	26.6
ω̃ρ̃ε̃ς	=πατέρες	22.1
ω̃ρ̃ο̃ν	=πατέρων	22.14
σ̃ρ̃ία̃ς	=σωτηρίας	27.34
σ̃ρ̃ίον	=σωτηρίον	28.28
φ̃ιλαν̃θ̃ρ̃ω̃π̃ίαν	=φιλυθρωπίαν	28.2
χ̃ρ̃ι̃	=χριστόν	24.24
χ̃ρ̃ι̃	=χριστός	26.23
χ̃ρ̃ι̃	=χριστοῦ	28.31
χ̃ρ̃ι̃	=χριστῶ	28.15

Uncial Letters

19.27,28,30,33,35,37

20.1,7,10,13,16,22,25,28,36

21.3,8,15,20,22,26,28,30,37

22.1,3,6,12,17,22,25,30

23.6,9,12,16,19,22,27,31

24.1,10,22,24

25.4,6,17,23

26.1,9, 19, 21, 30

27.1, 9, 13, 27, 30, 35, 38, 42

28.1, 7,11, 15, 17, 22, 28

Note on Manuscript 1730

notice the breathing marks used here $\overline{T}$, instead of ''

APPENDIX K

DATA FOR MANUSCRIPT 2191

Nomina Sacra for Manuscript 2191

ἄνθρωποι	ἄνθρωποι	4:13, 14:15; 16:17, 20
ἄνθρωποις	ἄνθρωποις	4:12, 16; 5:5, 30; 14:11; 15:26; 17:31
ἄνθρωποις	ἄνθρωποις	5:36
ἄνθρωπον	ἄνθρωπον	4:14, 9:33; 10:29; 22:25; 25:16
ἄνθρωπος	ἄνθρωπος	4:22, 10:26; 17:26 (important); 19:16, 35; 26:32; 28:4
ἄνθρωπος	ἄνθρωπος	6:13; 21:28, 39 (important); 22:26; 26:32
ἄνθρώπου	ἄνθρώπου	4:9; 5:29; 7:56; 12:22; 17:29; 25:22
ἄνθρώπους	ἄνθρώπους	16:35
ἄνθρώπους	ἄνθρώπους	16:37; 18:14; 22:15; 24:16
ἄνθρώπι	ἄνθρώπι	23:9
ἄνθρώπων	ἄνθρώπων	4:17; 5:38 ² ; 15:17; 17:25, 26
Δαβὶδ	Δαβὶδ	1:16; 2:29, 34; 4:25; 7:45; 13:22 ² , 35, 36; 15:16
Δαβὶδ	Δαβὶδ	2:25
ἐσταυρώσατε	ἐσταυρώσατε	2:36; 4:10
θεόν	θεόν	3:10; 4:22, 24; 6:11; 10:2, 22, 46; 11:18 ² ; 12:5; 13:16, 26; 14:15; 15:10, 20; 16:14, 25; 17:27 (important), 24:15
θεόν	θεόν	2:47; 3:9; 18:7, 14; 20:21; 24:16; 26:18, 21

Ⲑⲟ̀	θεὸς	2:17, 22, 24, 30, 32, 36, 40; 3:13 ² , 15, 18, 21, 22, 25, 26; 4:10, 24; 5:30, 31, 32; 7:2, 6, 7, 10, 17, 25, 32 ⁴ , 35, 37, 45; 10:16, 34, 38, 39, 40; 11:9, 17, 18; 13:17, 21, 23, 30, 32, 37; 14:27; 15:4, 8, 12; 17:24; 19:12; 22:14; 23:3; 26:9; 27:25
Ⲑⲉ̀	θεὸς	7:42; 10:28; 13:32; 15:7, 14; 17:30; 18:25 (important); 21:19
Ⲑⲟ̀	θεοῦ	1:4; 2:12, 22, 23, 33; 4:19, 20, 31; 5:39; 6:2, 7; 7:42, 46, 55, 56, 57; 8:11, 12, 14, 20, 22 ² (important). 9:21; 10:3, 4, 32, 33 ² , 43; 11:2, 23; 12:22, 23, 24; 13:5, 7, 36, 43, 44, 46; 14:23, 26; 15:40; 16:17; 17:13, 29; 18:11, 21; 19:8; 20:25, 26, 28, 29. 22:3; 23:5; 26:7, 22; 27:23. 28:23, 28, 31
Ⲑⲉ̀	θεῶ	5:5, 30
Ⲑⲉ̀	θεῶ	7:20, 47; 12:23; 15:19; 16:34; 17:23; 20:32; 23:1; 27:25, 35; 28:15
Ⲑⲉ̀	θεῶ	24:14; 26:29
Ⲑⲉ̀	Ἰερουσαλήμ	1:8, 12 ² , 19; 2:5, 14; 4:6, 16; 5:16, 28; 6:7; 8:25, 26, 28; 9:3, 14, 21, 26, 28; 10:39; 12:25; 13:27, 31; 15:3, 4; 16:5; 19:21; 20:22, 35; 21:5, 11, 13 ² , 14, 31; 22:5, 17, 18; 23:11; 24:12; 25:3, 20
Ⲑⲟ̀	Ἰησοῦ	1:14, 21(important); 2:38; 3:6; 4:2, 10, 14, 19, 33, 39; 5:39; 7:59; 8:12, 17; 9:29; 10:36; 15:11, 26; 16:18; 19:6, 10, 13, 18; 20:24; 25:20; 26:9; 28:31
Ⲑⲟ̀	Ἰησοῦ	9:28
Ⲑⲟ̀	Ἰησοῦν	1:17; 2:22, 32, 36; 3:13, 21, 26; 5:30, 42; 7:56; 8:35; 10:38; 11:17, 20; 13:23, 33; 16:31; 17:7, 18; 18:6, 28; 19:5, 13, 15; 20:22; 24:25(important)
Ⲑⲟ̀	Ἰησοῦς	1:1; 6:14; 9:5, 34; 17:3; 22:8; 26:15; 28:23(important)
Ⲑⲉ̀	Ἰσραήλ	1:7, 2:36; 4:9, 10, 28; 5:21, 31; 7:24, 37, 42; 9:16; 10:36; 13:23, 24; 28:20
Ⲑⲟ̀	Ἰωάννην	3:11; 4:6; 8:14; 12:25; 13:6; 15:38
Ⲑⲟ̀	Ἰωάννης	4:19

Ἰω̃	Ἰωάννης	1:13; 10:37; 13:25
Ἰω̃	Ἰωάννου	1:22; 4:13; 12:2; 18:25; 19:3
Κε̃	κύριε	1:6, 24; 4:29; 7:60; 9:5, 11, 13; 10:4, 14; 11:8; 22:8, 10, 19; 26:15
Κυ̃	κύριον	2:25, 36; 9:27, 35, 42; 11:17, 20, 21; 15:17; 16:31, 2; 20:22
Κσ̃	κύριος	2:34, 36, 47; 3:25; 7:33, 37, 49; 9:5, 10, 11, 15, 17; 10:37; 12:11, 17; 13:47; 15:17; 16:10, 14; 18:9; 20:28; 22:10; 23:11
Κυ̃	κύριου	2:20, 21; 3:22; 4:26, 33; 5:9, 19, 41; 7:30, 31; 8:17, 24, 25, 26, 39; 9:1, 29, 31; 10:48; 11:21; 12:7, 23; 13:11 ² , 12, 48, 50; 15:11, 26, 35, 37; 18:25; 19:6, 10, 13, 18, 20; 20:24, 35; 21:14 ² ; 22:17; 28:31
Κσ̃	κυρίω	2:34
Κσ̃ι	κυρίω	5:14; 11:24, 25; 13:2; 14:3, 24; 16:15; 18:8; 20:19
Μη̃	μητρι	1:14
Μσ̃	μητρὸς	3:2; 12:12; 14:8
οὐρα̃ί	οὐρανίω	26:19
οὐρα̃οθεν	οὐρανόθεν	14:17; 26:13
οὐρα̃ον	οὐρανὸν	1:10, 11 ³ ; 2:5; 3:21; 4:24; 7:55; 10:11, 16; 11:11; 14:15
οὐρα̃ος	οὐρανόσ	7:49
οὐρα̃ου	οὐρανοῦ	2:2; 7:42; 9:3; 10:12; 11:7; 22:6
οὐρα̃ου	οὐρανοῦ	11:5; 17:24
οὐρα̃ούσ	οὐρανοῦς	2:34; 7:56
οὐρα̃ώ	οὐρανῶ	2:19
πα̃ρά	πατέρα	7:4; 16:4; 28:8
πα̃ρά	πατέρα	7:14

πατῆρ	πατέρας	13:17
πατῆρ	πατέρας	3:22, 25; 7:12, 19; 13:32, 36; 26:6; 28:25
πατῆρ	πατέρες	7:2, 12, 16, 39, 45, 52 ² ; 15:10; 22:1
πατῆρ	πατέρων	3:13; 5:30; 7:32, 38, 46; 22:14
πατῆρ	πατήρ	1:8
πατῆρ	πατράσιν	7:44
πατῆρ	πατρί	7:2
πατῆρ	πατριαί	3:26
πατῆρ	πατρώω	22:3
πατῆρ	πατριάρχαι	7:9
πατῆρ	πατριάρχας	7:8
πατῆρ	πατρός	1:4; 7:21; 16:1 (does not refer to God)
πατῆρ	πατρός	2:33
πνεῦμα	πνεῦμα	1:16; 2:4; 5:3, 9; 5:32; 7:60; 8:16, 17, 18, 19, 29, 39; 10:19, 44, 47; 11:12,15; 13:2; 15:9; 16:8; 17:16; 19:2 ² , 6, 15, 16; 20:23, 28; 21:11; 23:9 ² ; 28:25
πνεῦματα	πνεύματα	8:7; 19:12, 13
πνεῦματι	πνεύματι	1:5; 7:51; 10:38; 11:17; 15:28; 16:18; 18:5, 25; 19:21; 20:22
πνεῦματι	πνεύματι	6:11
πνεύματος	πνεύματος	1:2
πνεύματος	πνεύματος	1:8; 2:4, 17, 18, 33, 39; 4:8, 31; 6:3, 5; 7:55; 9:17, 31; 10:46; 11:28, 29; 13:4, 9, 52; 16:6; 21:4
πνεύματων	πνεύματων	5:16
σωτήρα	σωτήρα	5:31; 13:23

σῳτῆρα	σωτηρία	4:12
σῳτῆραν	σωτηρίαν	7:25; 13:47
σῳτηρίας	σωτηρίας	13:26; 16:17
Χριστὸν	χριστὸν	2:30, 36; 3:20; 5:42; 8:6; 9:20; 11:17; 16:31; 17:3; 18:6, 28; 19:5; 24:25
Χριστὸν	χριστὸν	3:18
Χριστὸς	χριστὸς	9:23, 34; 17:3.
Χριστὸς	χριστὸς	26:23
Χριστοῦ	χριστοῦ	2:31, 38; 3:6; 4:10, 26; 8:12; 10:36 (or 7); 15:26; 16:18; 28:31

Folios that have comments written on top

226^V

Folios that have comments written on the right side

220^V, 221^V, 226^V, 234^V, 244^V, 247^V

Folios that have comments written on the left sides

212^R, 218^R, 219^R, 238^R

Incipits on the top of these folios

212^R, 212^V, 213^R, 213^V, 214^R, 214^V, 215^R, 215^V, 216^R, 216^V, 217^R, 217^V, 218^R, 218^V, 221^R, 221^V, 222^R, 222^V, 223^R, 223^V, 224^R, 224^V, 226^V, 227^R, 227^V, 228^R, 228^V, 229^V, 230^V, 231^V, 232^V, 233^V, 234^R, 235^V, 236^R, 237^V, 239^R, 239^V, 241^R, 244^R, 246^R, 247^V, 237^V

Incipits on the bottom of these folios

212^R, 214^V, 215^V, 218^V, 222^V, 226^R, 230^R, 234^R, 234^V, 237^V, 244^V

Commas or dots before a line of text
(usually indicating an Old Testament quotation)

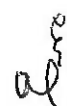

248^V

Uncial Letters

- 212^R T at 1:1, E at 1:9, I at 1:12
 212^V O at 1:14, Γ at 1:16, Γ at 1:20, Δ at 1:23; Tat 2:1
 213^R K at 2:5, Π at 2:12 T at 2:17
 213^V A at 2:22, Δ at 2:25, Π at 2:29, E at 2:30, C (Σ) at 2:32
 214^R Γ at 2:34, E at 2:37, Δ at 2:41, T at 2:44
 214^V E at 3:1, A at 3:4, Θ at 3:7, K at 3:11, B at 3:13
 215^R K at 3:14, K at 3:17, M at 3:22, Δ at 3:24
 215^V Π at 4:1, Λ at 4:4, E at 4:8, P at 4:13
 216^R K at 4:15, Π at 4:18, Π at 4:23, C (Σ) at 4:24
 216^V A at 4:31, X at 4:34, Θ at 4:36, C (Σ) at 5:1
 217^R T at 5:7, E at 5:10, T at 5:12, Θ at 5:16
 217^V O at 5:21, ω at 5:24, Y at 5:26, A at 5:29
 218^R C (Σ) at 5:34, T at 5:36, A at 5:37, C (Σ) at 5:38, X at 5:41, H at 6:1
 218^V Π at 6:5, Δ at 6:8, Λ at 6:11, Ψ at 6:13, K at 6:15, K at 7:2
 219^R E at 7:4, Δ at 7:5, Δ at 7:11
 219^V T at 7:14, Δ at 7:17, E at 7:19, P at 7:22, Δ at 7:25, Δ at 7:27
 220^R K at 7:30, E at 7:32, Δ at 7:34, T at 7:36, E at 7:39, E at 7:41
 220^V Δ at 7:42, Y at 7:42, Δ at 7:47, O at 7:52, Δ at 7:54
 221^R Π at 7:55, T at 7:57, Σ at 8:1, Λ at 8:3, Φ at 8:5, T at 8:7
 221^V Π at 8:9, A at 8:14, O at 8:18, Δ at 8:20, K at 8:22
 222^R O at 8:25, Π at 8:26, Π at 8:30, K at 8:31, O at 8:34, E at 8:36
 222^V K at 8:40, E at 9:3, A at 9:8, M at 9:10
 223^R E at 9:15, E at 9:18, C (Σ) at 9:22, Δ at 9:25
 223^V E at 9:26, A at 9:31, E at 9:32, M at 9:36, A at 9:39
 224^R O at 9:40, K at 10:1, Π at 10:4, K at 10:7, T at 10:9
 224^V Π at 10:10, Θ at 10:14, E at 10:17, T at 10:19, O at 10:23
 225^R E at 10:28, Π at 10:33, T at 10:36
 225^V T at 10:40, Π at 10:43, T at 10:44, T at 10:46, H at 11:1
 226^R A at 11:9, E at 11:12, E at 11:15
 226^V H at 11:20, E at 11:22, T at 11:27, K at 12:1
 227^R E at 12:8, Φ at 12:10, H at 12:11, E at 12:14
 227^V A at 12:17, C (Σ) at 12:20 E at 12:21, C (Σ) at 12:25, E at 13:2
 228^R E at 13:4, Π at 13:7, P at 13:13, Δ at 13:15, K at 13:16
 228^V K at 13:20, M at 13:22, C (Σ) at 13:23, ω at 13:25, K at 13:26, Γ at 13:29
 229^R A at 13:34, M at 13:36, T at 13:42, E at 13:45
 229^V A at 13:48, E at 14:1, Π at 14:3, T at 14:5, K at 14:8

- 230^R O at 14:11, T at 14:13, T at 14:15, E at 14:19, E at 14:20
 230^V E at 14:25, Π at 14:27, K at 15:1, Y at 15:3, A at 15:7
 231^R Θ at 15:10, C (Σ) at 15:12, A at 15:14, Δ at 15:19, A at 15:21
 231^V K at 15:23, I at 15:27, Λ at 15:30, Δ at 15:35
 232^R Π at 15:39, K at 16:1, Λ at 16:3, T at 16:5, K at 16:8
 232^V A at 16:11, Φ at 16:14, E at 16:16, T at 16:18, K at 16:20
 233^R K at 16:25, O at 16:27, K at 16:30, H at 16:35
 233^V A at 16:37, O at 16:38, Φ at 16:40, O at 17:5
 234^R O at 17:10, E at 17:13, H at 17:15, Δ at 17:17, Γ at 17:19
 234^V C (Σ) at 17:22, K at 17:24, E at 17:28, Y at 17:30, N at 17:32
 235^R O at 18:5, E at 18:7, E at 18:9, A at 18:12
 235^V E at 18:17, Δ at 18:20, A at 18:24, A at 18:26
 236^R Δ at 19:1, A at 19:5, C (Σ) at 19:8, E at 19:10, Π at 19:13
 236^V H at 19:14, T at 19:17, I at 19:19, E at 19:21, Δ at 19:23, T at 19:26
 237^R N at 19:26, H at 19:32, T at 19:35, T at 20:1
 237^V Δ at 20:2, T at 20:7, T at 20:9, H at 20:12, E at 20:14
 238^R E at 20:17, E at 20:22, O at 20:25, Π at 20:28, Y at 20:29
 238^V M at 20:30, θ at 20:33, ω at 21:1, H at 21:5
 239^R Δ at 21:7, K at 21:11, K at 21:12, C (Σ) at 21:15, E at 21:18
 239^V Λ at 21:21, Π at 21:26, H at 21:27, Θ at 21:30
 240^R A at 21:31, K at 21:33, P at 21:37, A at 21:39, K at 22:1, E at 22:3
 240^V M at 22:6, K at 22:12, O at 22:14, E at 22:17
 241^R Π at 22:21, A at 22:22, Δ at 22:25, Γ at 22:30
 241^V A at 23:1, Π at 23:3, Γ at 23:6, A at 23:7, E at 23:10, Γ at 23:12
 242^R Δ at 23:16, O at 23:18, X at 23:22
 242^V K at 23:26, C (Σ) at 23:31, K at 23:34, P at 24:1, P at 24:2
 243^R K at 24:5, A at 24:10, H at 24:14, Π at 24:17
 243^V A at 24:22, Δ at 24:24, Δ at 24:26, A at 25:4, A H at 25:6,
 244^R A at 25:7, Δ at 25:9, O at 25:12, A at 25:14
 244^V Z at 25:20, E at 25:22, K at 25:24, M at 25:25, E at 26:1
 245^R μ at 26:4, E at 26:9, K at 26:11, M at 26:14, E at 26:15
 245^V λ at 26:19, T at 26:21, T at 26:24, B at 26:27, O at 26:30
 246^R N at 26:32, E at 27:2, O at 27:3, Δ at 27:7, E at 27:9, Λ at 27:12
 246^V M at 27:12, Y at 27:16, C (Σ) at 27:18, T at 27:23
 247^R φ at 27:29, O at 27:31, A at 27:35, K at 27:38
 247^V Δ at 27:41, θ at 28:1, C (Σ) at 28:3, Π at 28:5, Σ at 28:7
 248^R Γ at 28:9, M at 28:11, K at 28:15, E at 28:16, T at 28:17
 248^V O at 28:21, T at 28:23, λ at 28:24, K at 28:26, O at 28:28.

Tachygraphic Signs

	αρχ	1:1, 12; 2:1, 14, 22; 3:1, 11, 19; 4:1, 13, 23; 5:1, 12, 21; 6:1, 8; 7: 47; 8:5, 18, 26, 40; 9:9, 18, 32; 10:1, 21, 34, 44; 11:19, 29; 12:1, 12, 25; 13:13, 26; 14:6, 20; 15:5, 35; 16:16; 17:1, 16; 18:1, 22; 19:1; 20:7, 16; 21:8, 26; 23:1 25:13; 26:1; 27:1; 28:1
	αρξ	7:47 at 220 ^V ; 11:29 at 226 ^V ; 20:28 at 238 ^R ; 26:12 at 245 ^R
	τελ	1:9; 2:12, 21, 36, 44; 3:9, 17, 26; 4:22, 31; 5:11, 20, 32; 6:7; 8:17, 25, 39; 9:17, 31, 42; 10:16, 37, 43; 11:11, 20; 12:11, 18; 13:12, 33; 14:18; 15:4, 12, 21; 16:34; 17:28, 34; 18:28; 20:12, 36; 21:14, 32; 23:11; 25:20; 26:21
	ἀγγέλου	12:10
	ἀδελφῆ	21:20
	ἀδελφοὶ	9:30; 18:27
	ἀδελφοὶ	22:1
	ἀδελφοῖς	15:4; 16:40
	ἀδελφούς	7:25; 11:29; 15:1, 33, 36
	ἀδελφῶν	7:38; 15:34
	ἀποστολῶν	(In Incipits) 217 ^R
	αι	2:1; 7:41, 54; 10:33; 15:12; 18:14; 19:38; 20:1, 30; 23:9; 25:10; 26:17, 40; 28:8, 20
	αις	7:41; 9:37; 14:17; 15:21; 16:14; 18:25
	αν	1:4; 2:10; 3:2; 5:11; 7:23; 8:26; 9:14; 13:1, 4; 14:22, 23; 16:6, 16; 17:10; 18:3, 22; 19:21, 25; 20:3, 16, 21, 24, 32; 23:33; 25:7, 15, 18; 27:12
	ας	1.4, 6 ³ , 8, 13, 14, 18, 21, 25; 2:2, 18, 21, 24, 28, 29 ² , 47; 3:3, 19, 23, 24 ³ , 26 ² ; 4:3, 12, 26, 27 ² , 29 ³ , 34, 37 ² ; 5:1, 6 ² , 10, 11, 18, 29, 34, 37; 6:2 ² , 3, 4, 7, 9, 11 ² , 14; 7:17, 21, 33, 36, 37, 40, 42, 52, 55; 8:1,3,5, 9, 12, 17 ² , 19 ² , 23, 25, 27,

35, 40; 9:1, 2², 3, 9, 14, 17², 18, 21, 22, 24³, 27, 31, 32, 39, 40, 41, 43; 10:2, 4, 5, 14, 20, 25; 11:3, 6, 13, 19, 23; 12:1, 6, 12, 17, 18, 19; 13:1, 4, 10, 11, 13, 14, 18; 14:3, 6, 9, 12, 18, 19; 15:1, 3, 7, 9, 21, 22, 28, 36, 38; 16:3, 4, 10, 12, 16, 18²; 17:5, 8², 11; 18:2, 4, 11, 12, 18², 21, 23; 19:2, 4, 6², 8, 9, 10, 11², 13, 14, 25, 34, 37; 20:1, 2, 3, 4, 6, 7, 30, 35; 21:1, 5, 10, 11, 15³, 21, 26, 27², 28, 32; 22:2, 3², 4, 13, 14, 16, 19, 26; 23:1, 2, 12, 16, 19, 22, 23², 26, 34; 24:17, 22, 24, 25; 25:6, 9, 12, 13, 16, 19, 22, 23; 26:1, 5, 6, 11, 13, 16, 18, 22, 29; 27:10, 20, 21, 25, 29, 34, 43³; 28:2, 18, 21

δα or γδ

γáp

2:15²; 5:36; 6:14; 8:16, 23², 40; 13:8, 47; 15:21; 16:3, 28; 17:20, 27; 18:18, 28; 19:32, 35, 37; 20:10, 13, 16², 29; 21:3, 13, 22, 36; 23:5, 8, 11, 21; 24:5; 25:11; 26:16, 26³; 27:22, 23, 34, 35; 28:2

γ

δέ

1:5; 2:5, 6, 7, 13, 14, 26, 27, 31, 37, 38, 42, 43, 44, 47; 3:1, 4, 5, 6², 11, 14, 15, 18, 23; 4:1, 4, 5, 13, 14, 15, 18, 19, 21, 23, 24, 32², 34, 35, 36; 5:3, 5², 6, 7, 8, 10, 12, 32, 33; 6:1, 2, 4, 8, 9; 7:1, 5, 6, 12, 14, 15, 21, 22, 23, 25, 29, 31, 49, 54, 60; 8:1², 2, 3, 7, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 21, 24, 26, 29, 30, 31, 32, 35, 39; 9:2, 5², 7, 8, 9, 11, 13, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 26, 30, 37, 38, 39, 41², 42, 43; 10:4², 7, 9, 10², 14, 16, 19, 21, 24, 26, 34; 11:4, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 16, 17, 18, 22, 25, 28, 29; 12:1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 25; 13:1, 2, 4, 6, 7, 11, 13, 16, 25, 30, 37, 45; 14:1, 2, 4, 12, 14, 19, 27, 28; 15:2, 4, 5, 6, 12, 13, 31, 33, 35; 16:1², 4, 6, 8, 10, 12, 15, 16, 18, 25; 17:1, 2, 5, 6, 8, 10, 11, 18, 22, 32; 18:1, 4, 5, 6, 8, 9, 15, 18, 26, 27; 19:4, 5, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 17, 19, 21, 27², 28, 30, 33, 34; 20:12, 4², 6, 7, 8, 10, 11, 12, 31, 37, 38; 21:1², 3, 5, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 21; 22:2, 3, 6, 8, 9², 10, 11, 12, 17, 22, 23, 27; 23:1, 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 19, 22, 30, 32, 34; 24:1, 2, 4, 9, 10, 14, 17, 18, 22, 25, 27; 25:2, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 21; 26:1, 14, 15, 24, 27, 28, 29, 32; 27:1, 2, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 28, 30, 33, 35, 36, 38, 39², 41, 43; 28:3, 7, 11, 16¹⁷, 17², 19, 22, 23, 25, 30

δε or ζ

δέ

3:5; 4:24; 5:8, 33; 7:2, 25; 9:10, 29, 40²; 10:22, 23; 12:15³, 16; 14:5; 16:31; 17:18; 19:2, 3, 8; 21:20, 32, 38; 22:14; 23:7; 26:15, 25; 28:6, 21, 25

ζ

ει

1:1, 3, 4², 5, 6, 7, 10, 11², 13², 14, 15, 19, 21², 24, 25; 2:3, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20², 22², 23, 24, 25², 26², 27², 31², 33, 34, 39, 40, 41, 45; 3:1, 2, 3², 6², 7², 12, 13, 14², 18, 20, 21, 22, 24, 26; 4:1, 8, 15, 17, 18, 19, 23, 29, 30, 32, 33,

36; 5:2, 6, 8, 12; 6:2, 3, 4, 7, 8, 11, 13; 7:1², 3, 4³, 5, 12, 14, 19², 21, 26, 28, 29, 33, 36, 37, 41, 42, 43, 56, 60; 8:1, 3, 5, 8, 14, 28, 30, 33, 38; 9:1, 5, 21, 28, 30, 31, 39, 43; 10:1, 9, 27; 11:2, 5, 6, 8, 11, 12, 23, 26, 29; 12:5, 6, 8, 9, 11, 15, 17, 20, 25; 13:2, 6, 10, 14, 19, 22; 14:2, 6, 10, 14, 19, 22; 15:1, 4, 5, 7, 9, 17, 38; 16:1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16; 17:2, 3, 5, 7, 10; 18:1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 14, 27; 19:1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 11, 13, 14, 19, 21, 23, 33; 20:1, 2, 3, 6, 9, 38; 21:1, 2², 3, 5, 7, 12, 14, 16, 20, 289; 22:3², 5, 7, 8, 11, 13, 14, 17, 25, 30; 23:1, 3, 5, 6, 10², 13, 20; 24:4, 5, 9, 10, 11, 15, 17, 19, 22, 23, 25, 26, 27; 25:1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 1-, 11, 23; 26:1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20; 27:1, 2, 3, 4, 6, 11, 12², 15, 21, 27, 28, 30³; 28:6, 7, 8², 9, 10, 12²

Τ // ←

ειν

4:15, 18; 5:29; 9:32; 12:6; 15:2; 17:3, 21, 31; 20:28; 23:27; 26:11, 15

Τ ^{SS} ←

εις

3:15; 4:26; 5:16; 16:4

ἐκκλη^H

ἐκκλησία

2:47, 19:32

εκκλη^H

ἐκκλησίαν

8:3; 14:27

ἐκκλη^H

ἐκκλησίαν

20:28

ε ←

εν

1:10; 7:8, 16; 15:8, 27, 36; 16:5, 7; 17:17, 30, 31; 19:32, 38; 20:6; 21:2; 23:8, 31; 26:5, 29; 28:13, 15, 16

ε ←

εν

2:19; 4:10; 12:7; 13:12

ἐπ

ἐπὶ

2:45; 3:2, 12; 4:9, 17, 29; 5:15, 18, 31, 36; 8:1, 16, 18, 27; 9:11, 22, 27, 30; 10:9, 12, 28; 11:10; 12:12, 21; 13:4, 50; 14:3, 10; 15:7, 10, 15, 20², 28, 36², 41; 16:18; 17:2, 5, 6, 18, 19, 21, 34; 18:13, 23, 25; 19:8, 10, 13, 17, 34, 39; 20:9, 37²; 21:10, 30, 40; 23:19; 24:8; 25:10, 12, 44; 28:6, 8, 13

ἐπισκ^{OP}

ἐπισκόπους

20:28

ἐκ^{OP} ἐπ^{OP}

εσ

1:6; 3:15; 4:13, 14, 21, 34²; 5:20, 25, 40; 6:15²; 7:35, 58; 8:1, 2, 15; 9:25, 26, 35², 38; 10:18; 11:3, 19; 12:20, 25; 13:13, 14, 27; 14:11², 19, 23, 25; 15:3, 5, 30, 31, 35; 16:8, 10, 14, 23, 28, 37; 17:6, 15, 18, 21, 22, 34; 18:17; 19:9, 14, 28², 29, 31²; 20:5; 21:2, 8, 20², 24, 32; 23:33; 25:5, 7², 18; 26:4, 31; 27:2, 28, 40

ς	εωσ	1:22
ήγιαμ ^ε	ήγιαμένοις	20:32
ηι	η	2:47; 3:4; 4:22; 5:1, 10, 12 ² , 13 14 ² , 20 ² , 22 ² ; 6:1 ² , 4, 7, 9 ² , 10 ² , 11; 7:5, 6, 8, 12, 17, 20, 22 ³ , 23, 24, 26; 8:1, 3 ² , 7 ³ , 8 ² , 9, 11, 12, 21 ³ , 29 ² , 30, 31, 32, 34; 9:1, 3, 4, 7, 17 ⁴ , 19, 22, 24, 27, 29, 31, 33, 34, 38; 10:2, 7, 17, 25; 11:13, 15, 19, 23, 25, 26; 12:5, 6, 17, 20, 23; 13:2, 6, 14; 14:1, 3, 10, 22, 24; 15:1, 2, 9, 15; 16:2, 3, 5, 7, 9, 11, 15, 17, 18, 32; 17:4 ⁴ , 5 ² , 11; 18:3, 4, 5, 6, 8 ² , 9, 10, 11, 12 ² , 17, 26; 19:1, 4, 22, 31, 33, 34, 39; 20:2 ² , 3, 4, 7 ² , 9, 28, 32, 38; 21:4, 9, 16 ⁴ , 18, 20, 26, 37, 40; 22:1, 3, 6, 12, 13 ³ , 15, 17, 20, 24, 26; 23:1, 2, 5, 9 ³ , 11, 15 ³ , 17 ² , 18, 27, 32; 24:2, 4, 10, 12, 14, 16, 18, 23, 24, 26; 25:1, 2, 5, 6, 9, 12, 14, 22, 23; 26:4, 7, 9, 14, 19 ² , 21, 24, 29, 32; 27:2, 3, 9 ² , 11 ³ , 15, 18, 19 ² , 23 ² , 25 ² , 27 ² , 31 ² , 35 ² , 37 ² , 40 ² ; 28:7 ² , 8, 9 ³ , 11 ³ , 15 ² , 16 ³ , 17 ² , 23, 27 ²
η←	ην	3:22; 9:42; 11:14; 16:24 ² ; 20:15, 19; 22:24; 27:14
ς ^κ τ ^κ τ ^κ	ης	1:13, 22; 3:1; 4:26; 6:9,15; 7:40, 49; 8:27, 34, 35; 9:42; 10:1, 30, 34; 11:6 ² , 24; 12:21; 13:10; 17:11 26 ² , 34; 19:26, 27, 40; 20:16, 18; 21:5, 10; 22:7, 12; 23:23; 24:27; 27:11, 13 ² , 27, 41; 28:4
ήμ ^ε	ήμεραν	1:22, 2:1, 16, 20, 30; 5:37; 21:8
ήμ ^ε	ήμέρα	2:41; 7:8, 26; 10:40; 13:14; 20:26; 21:5, 26
ήμ ^ε	ήμέρας	10:3; 12:18; 26:23
ήμ ^ε	ήμέραις	1:27; 2:18; 11:27; 13:41
ήμ ^ω	ήμων	13:17, 41; 15:9, 25, 26; 24:4; 26:7; 27:19, 27
θ	θη	8:1
ι	ιν	17:17; 28:28, 29
ι	ιος	10:24
κ	καί	1:1, 6, 8, 13, 18, 26 ² ; 2:9, 10, 11, 14, 15, 17, 18 ² , 19, 20, 22, 39, 47; 3:13, 14; 5:24; 6:7; 7:5, 52; 9:10; 10:14, 18, 20, 24; 11:8, 12, 19, 24, 25, 29; 13:17, 21, 43; 14:17, 19, 22;

15:7, 20, 22, 23, 27, 29, 38; 16:5, 9, 32, 38; 17:2, 7, 9, 12, 18, 24, 29, 34; 18:8, 10², 16, 22, 25; 19:2, 8, 12, 15, 17, 18, 20, 27; 20:2, 4², 6, 9, 11², 20, 32; 21:4, 7, 12², 13, 16, 19, 24, 25, 28², 32, 33, 34; 22:5, 9, 18; 23:3, 6, 9, 16, 23, 34; 24:14, 25; 25:19; 26:6, 7, 12, 13², 17, 18, 22, 24, 26, 29², 30²; 27:9, 10³, 13, 15, 19, 22, 33, 36, 40, 41; 28:3, 8², 10², 20, 26², 27⁴

ς

καὶ

2:17; 4:26, 31; 15:2, 17; 19:6, 26; 21:2, 25, 30; 22:15, 30; 23:18, 30, 33; 26:10, 22, 30; 28:1, 28

θ
μ

μεθα

13:32; 21:5

μυ

μεν

1:24; 3:8; 7:47; 13:1; 17:16, 30; 20:11; 21:3; 24:18, 27; 25:25

μει

μεν

2:41; 5:41; 8:4, 25; 9:1; 11:19; 15:30; 23:18; 28:24

μζ^ο

μένοι

25:13; 26:30

μξ

μενον

9:11

μξ'

μενους

2:47

μζ^ο

μενος

8:28; 18:2,5

μζα

μέτα

15:9

μζβ

μή

7:28, 42

σ ←

ν

1:1², 11², 17, 24; 2:30, 40; 4:27; 5:10, 32; 7:31, 40; 8:25; 9:17, 18; 10:36; 11:15; 12:8, 24; 13:1, 19, 50; 14:12, 22; 15:19, 29, 36; 16:1, 21; 17:1, 7, 8, 11; 18:14, 20; 19:2, 8, 13, 24, 33; 20:3, 12, 14, 32; 21:9, 20; 23:8, 10, 13, 23; 24:8, 20, 21; 25:5,14, 19; 26:5, 10, 23; 27:4, 6, 18, 42; 28:7, 15, 20, 27

τ ←

ον

1:3, 10, 11², 17, 20; 2:2, 6; 3:2, 11, 26; 4:6, 14, 20, 24, 33; 5:22, 23, 37, 39; 6:2, 7, 14²; 7:27, 58; 8:4, 14, 22, 40; 9:39; 10:10, 12, 14, 16; 11:3, 5, 19; 12:20; 13:2, 6, 7, 13; 14:12, 17, 19, 20; 15:10, 24, 33, 36; 16:7, 19; 17:11; 18:2, 11, 26, 27; 19:10, 29, 30, 32, 35; 20:7, 19, 24, 35, 37; 21:4, 25, 27, 29; 22:25; 23:17, 20; 24:18, 26, 27; 25:14, 18, 22; 26:20; 27:39; 28:8, 26

ov

1:17²; 2:30, 37², 41; 3:9², 10; 4:14, 17, 27; 5:21², 25; 6:14, 15; 7:11, 14, 21, 24, 27, 35, 53, 55, 59; 8:4, 14², 24, 30, 39; 9:10, 26, 27, 30, 42; 10:10, 11, 16, 22, 43; 11:13, 19; 12:1, 2, 6, 7, 16, 17, 20; 13:2, 5, 7, 9, 11, 13, 17; 14:12, 14, 17, 19; 15:5, 7, 10, 17, 20, 24, 36, 40; 16:14, 15, 19, 25; 17: 8, 10, 11; 18:2, 6, 11², 13, 14; 19:4, 10, 23², 30, 31, 32, 33, 35; 20:1, 7, 15, 18, 21, 24, 35, 38; 21:7, 8, 11, 26, 27², 28, 29, 31; 22:22, 25; 23:10, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 35; 24:14, 16, 24, 25, 27; 25:4, 5, 8; 26:18, 20; 27:38, 43; 28:6, 7, 16, 26

oç

1:2, 3, 4, 7, 8, 12, 13³, 14, 15, 17, 18², 20², 22, 23; 2:3, 6, 8, 14, 20², 29, 30, 34, 36, 38², 42, 43, 46²; 3:2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11², 12², 14, 21, 22, 23, 25; 4:8, 10², 11², 19², 23, 25, 27, 28, 30², 31, 36², 37; 5:2, 3, 8, 13, 19; 6:1, 2, 5, 7, 8, 11, 13; 7:3, 5², 13, 17, 18, 19³, 22, 23, 25, 31², 32, 35, 38², 40, 43, 49; 8:3, 9, 12, 14, 18, 28, 30, 33, 34, 35, 36, 39, 40; 9:1, 8, 15², 20, 23, 26, 27, 28, 32, 38; 10:1, 17, 19, 25; 11:2, 4², 5, 12, 16, 23, 25; 12:5, 6, 11, 13, 15, 20, 23; 13:1, 7, 11, 16; 14:3, 8, 9, 11, 14; 15:2, 3, 7, 11, 21, 29; 16:1, 10, 11, 12, 15, 16, 18; 17:2, 3, 7, 9, 23, 24; 18:1, 6², 8, 9, 12, 13, 14, 27; 19:2, 3, 4, 6, 9, 12, 14, 20, 33; 20:1, 4, 9, 32, 35; 21:13², 18, 24, 26, 28, 34, 37, 38, 40; 22:3², 5, 7, 9, 11, 12, 15, 26; 23:5, 6, 7, 10, 14, 16, 17², 19, 23, 26; 24:2, 10, 21, 23, 24, 25, 27; 25:1, 6, 10, 14, 16, 19, 22, 23; 26:1, 4, 6, 7, 11, 14, 15, 17, 23, 28, 29², 30, 32²; 27:2, 3, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 20, 27, 33, 34², 43; 28:2, 3, 4, 5, 7, 8, 16, 17, 21, 23, 25, 29

oIç

5:26; 13:20; 14:5, 18; 15:22, 25; 16:2; 21:21; 24:21; 25:11; 28:11

ou

1:7, 8, 9, 10, 13², 16; 2:20, 30, 31, 34, 36; 3:10, 11, 26; 4:10, 11, 15, 18, 29, 31; 5:4, 17, 22, 29, 31, 41; 6:2, 4³, 5, 7, 13; 7:7, 30, 35, 36, 37, 38, 44, 50, 52, 54; 8:3, 10, 14², 34; 9:15, 21, 27, 28, 32, 38; 10:19, 20, 22, 23, 24, 41; 11:7, 19, 22; 12:9², 13; 13:1, 4, 9, 23, 25, 36; 14:9; 15:2, 7, 14, 20, 32², 36, 37; 16:13, 17, 26, 37; 17:6, 7, 16, 24, 32; 18:7, 13, 16, 17, 20, 25, 27; 19:2, 9, 10, 14, 25, 30; 20:5, 9³, 10, 37; 21:26, 28, 39; 22:7, 14, 22, 26; 23:6, 11, 13, 21, 23; 24:2, 12, 15, 18², 19, 20, 21, 24, 25; 25:2, 7, 8, 11², 24, 26; 26:3, 14; 27:6, 9, 10, 12, 15, 40, 43, 44; 28:3, 4², 6, 8, 14, 15, 19, 22, 25, 26, 28

ο	ου	7:23, 25, 31, 33, 38, 56; 8:6, 25, 33; 9:8; 10:13, 17; 11:9 ² , 12, 19; 13:10; 14:13, 14; 15:7; 16:4; 17:5; 19:28; 23:15; 27:30; 28:7, 13
ο ο	ουν	2:14, 33; 15:3; 25:19
υ	ους	9:21; 10:9, 24, 28; 16:28, 36; 17:10; 19:3, 36; 28:16
πε'	περί	5:25
ρ ρ	τες	2:24; 15:29; 17:6
ρ	τες	3:18
πολ ^ε	πόλεως	14:19; 21:5
υμ ^ω	ύμων	2:17 ² , 18, 38; 3:17, 18, 22; 7:39, 45 ² , 52; 17:23, 28; 18:6, 14; 19:38; 20:19, 30; 24:21; 27:10
φ η	φησιν	8:36; 19:35; 22:3; 25:5, 22; 26:25
τ ←	ων	1:3, 4, 6, 7, 9 ³ , 10 ² , 13, 15 ³ , 20, 21; 2:5, 7, 11 ² , 31, 33, 38, 42, 44; 3:6, 8, 13, 17, 18, 21 ⁴ , 22, 25, 26; 4:4, 5, 11, 25, 29, 32 ² , 34, 35; 5:2, 5, 7, 12; 6:1 ² , 2 ³ , 6 ² , 7 ² ; 7:16 ² , 22, 26, 30, 33, 34, 37, 38, 39, 42, 46 ² , 47, 52; 8:1, 2 ² , 7, 9, 13, 16, 30, 39; 9:4, 8 ² , 13, 14 ² , 19 ² , 24, 28, 32, 36, 39, 40; 10:2, 7, 10 ² , 22 ² ; 11:21, 28, 29; 12:1, 4, 8, 11, 12, 16, 19, 20; 13:1, 2, 5, 11, 14, 15, 27; 14:1, 3, 14, 15, 17, 22; 15:4, 5, 9, 12, 17, 38; 16:2, 3, 4 ³ , 9, 13, 16, 25; 17:2, 3, 4, 7, 9, 18 ² ; 18:1, 2, 6, 8, 15; 19: 8, 12 ² , 13, 18, 22, 33; 20:3, 4, 6, 7, 31, 37; 21:1, 5, 9, 10, 11, 20, 24; 22:3, 11, 14, 19, 20, 23 ² , 30; 23:3, 6, 7 ² , 9, 10, 12, 17, 18, 21; 24:8, 15, 17, 21, 22, 27; 25:2, 8 ² , 9, 13, 15, 17, 20, 23, 24; 26:2, 3 ² , 10 ² , 14, 17, 18; 27:20, 21, 30 ³ , 35, 40, 41, 44; 28:3, 18, 19, 27
ς	ως	1:11; 2:4, 8; 13:8; 19:29, 40; 20:35; 21:17, 22, 34; 24:19; 28:27
ψ	ψ	1:20
π'		7:5; 11:27; 19:38; 20:18

Notes

When two consecutive words end in *ων*, the first word will have a \ above it and the second one will have \ above it.

APPENDIX L

DATA FOR MANUSCRIPT 2289

Nomina Sacra for Manuscript 2289

ἄνθρωποι	ἄνθρωποι	16:17, 20
ἄνθρωποις	ἄνθρώποις	15:26; 16:35
ἄνθρωποις	ἄνθρώποις	17:30
ἄνθρωπων	ἄνθρώπων	17:24, 26
ἄνθρωπος	ἄνθρωπος	19:16, 35; 21:28, 39; 22:26; 26:31, 32; 28:4
ἄνθρώπου	ἄνθρώπου	17:29; 22:25; 25:22
ἄνθρώπων	ἄνθρώπων	16:37; 18:13; 22:15; 24:16
ἄνθρώπου	ἄνθρώπου	23:8
θεόν	θεόν	15:19; 16:14, 25; 18:7, 13; 20:12; 24:15, 16; 26:20
θεόν	θεόν	26:18
θεός	θεός	17:24,30; 19:11; 21:19; 22:14; 23:3; 26:8, 27:24
θεοῦ	θεοῦ	15:40; 16:17; 17:13, 29; 18:11, 21, 26; 19:8; 20:24, 25; 26:6; 27:23; 28:23, 24, 31
θεοῦ	θεοῦ	20:27, 28; 22:3; 23:4; 26:22
θεῶ	θεῶ	16:34; 20:32; 23:1; 26:29; 27:24, 35; 28:15
θεῶ	θεῶ	24:14
Ἰησοῦ	Ἰησοῦ	15:26; 16:18; 18:25; 19:5, 10, 13, 17; 20:24, 35; 21:13; 25:19; 26:9; 28:23, 31

Ἰερουσαλήμ	Ἰερουσαλήμ	16:4; 19:21; 20:22; 21:4, 11, 12, 13, 15, 31 ; 22:5, 17, 18; 23:11; 24:11; 25:3, 20
Ἰησοῦς	Ἰησοῦς	17:3
Ἰησοῦς	Ἰησοῦς	22:8; 26:15
Ἰησοῦν	Ἰησοῦν	16:31; 17:18; 18:5, 28; 19:4, 15; 20:21
Ἰσραήλ	Ἰσραήλ	28:20
κύριε	κύριε	22:8, 9, 19; 26:15
κύριον	κύριον	16:31; 17:27; 20:21; 21:20
κυρίου	κυρίου	16:32; 19:17, 20; 20:24, 28, 35; 21:13, 14; 22:16; 28:31
κύριος	κύριος	16:10; 17:24; 18:9; 22:10; 23:11
κυρίω	κυρίω	16:15; 18:8
κυρίω	κυρίω	20:1
κυρίου	κυρίου	15:26, 36; 18:25; 19:5, 10, 13
οὐρανοῦ	οὐρανοῦ	22:6
οὐρανίω	οὐρανίω	26:19
οὐρανόθεν	οὐρανόθεν	26:13
πατρός	πατρός	16:1
πατέρα	πατέρα	16:3; 28:8
πατέρας	πατέρας	26:6; 28:25
πατέρος	πατέρος	22:1
πατέρων	πατέρων	22:14
πνεῦμα	πνεῦμα	16:7; 17:16; 19:2 ² , 6, 15, 16; 20:22, 28; 21:11; 23:8, 9; 28:25
πνεύματα	πνεύματα	19:12, 13

π̃με	πνεύματος	16:6; 21:4
ω̃μι	πνεύματι	15:26; 16:18; 18:5, 25; 19:21; 20:22
σ̃τας	σωτηρίας	16:17; 27:34
σ̃τόμ	σωτήριον	28:28
φιλα̃πίαν	Φιλανθρωπίαν	28:2
φιλα̃νώσ	Φιλανθρώπως	27:3
χ̃ν	Χριστόν	16:31; 17:3; 18:5, 28; 19:4
χ̃ς	Χριστός	16:14; 26:23
χ̃ς	Χριστός	17:3
χ̃ου	Χριστού	15:26; 16:18; 28:31

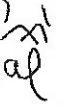

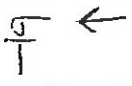

Uncial Letters

K at 16:1
 Δ at 17:1
 E at 17:16
 E at 17:19
 Δ at 17:30
 X at 18:1
 K at 18:22
 E at 19:1
 A at 19:13
 T at 19:18
 T at 20:7
 Y at 20:26
 A at 20:37
 E at 21:8
 E at 21:15
 B at 21:26
 Π at 21:40
 E at 22:12
 Σ at 23:1
 O at 23:18
 K at 23:26

O at 24:22
 E at 25:1
 M at 25:13
 A at 25:20
 A at 26:1
 Π at 26:9
 E at 26:21
 Π at 27:1
 Δ at 27:9
 K at 27:35
 P at 28:2
 Γ at 28:28

Tachygraphical Signs

	αρ ^χ	17:16, 19; 18:1, 29; 20:16, 21:8, 26; 23:1, 25:21, 30; 27:1; 28:2
	τελ	18:28, 21:14, 32 ; 25:20, 26:20
	αι	15:28; 21:24, 27; 26:21
	ας	16:35; 17:5; 20:18; 21:21, 27; 27:44
	ας	22:9, 16
	αν	17:12, 15; 19:22; 22:21, 24; 25:18; 26:20; 28:18
	β	18:25; 21:35; 23:10; 26:2
	γαρ	19:40
	δε	16:18; 18:5
	δε	26:14
	ξζ	16:32; 19:17; 22:8 ² ; 18:22
	ει	24:10
	ειν	16:3
	ελ	16:26; 17:15; 19:17; 21:40

α	εν	16:10; 20:13, 15; 21:10; 23:29
μ ¹ ←	εν	16:16
Ϸ	ἐπ	22:13
ς	ερ	26:2
Ϸ ←	ετ	19:36, 39; 20:1 ²
Ϸ _n	ἐφη	26:32
ς	ς	15:20; 20:4; 21:35; 27:2
η	η	16:16
ην	ην	16:16
ην	ην	16:23, 24
ι ←	ι	16:18
ι	ιν	17:18
καί	καί	16:39
καί	καί	19:25; 21:13; 22:4, 9, 17; 25:24, 26; 27:28, 40; 28:27
μετά	μετά	15:33
ν ←	ν	17:23; 21:28, 38
ον	ον	21:8, 25; 22:11; 26:3
ον	ον	21:25, 22:23; 23:12; 28:7, 20
ον	ον	27:33
ου	ου	15:37; 21:28, 30, 38; 22:29; 24:5
ους	ους	15:20
ος ←	ος	16:32
ος ←	ος	15:23

Data on Manuscript 2289

- 1^V writing on top of page IA^{ov} (XI)^{ev} αἰωνα
 -much writing on the right side of the page, same is erased and very faint.
 -library seal on the bottom of the page.
- 2^R - Library seal on right side of page.
- 2^V - scribbling on the top and bottom of the page.
 -Greek letters and words on the bottom pf the page.
- 3^R -scribbling on the top, bottom, and side of the page. Greek words in the right margin.
- 6^V - καταγγελων υμων ο^v Θσ δ. on the top of the page. Marks the page.
- 8^R - writing on the top of the page.
- 9^R - writing on the top of the page.
- 10^R - letters on the top of the page.
- 16^R - writing on the bottom of the page.
- 25^V - faint writing on the top of the page.
- 26^R - writing on the top of the page.
- 28^R - δὲ ἐντῶ πλοῖωαι

APPENDIX M

COMPOSITE LIST OF VARIANTS WHERE TWO OR MORE MANUSCRIPTS

AGREE AGAINST THE TEXTUS RECEPTUS

- 1:8 ἔσεσθε // 1719, 1724 ἔσεσθαῖ // 2191 ἔσεσθεσ.
1:11 ἐμβλέποντες // 1573, 1724, 1725, 2191 βλέποντες.
1:11 ἐθεάσασθε // 1719, 1724 ἐθεάσασθαι.
1:18 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omits τοῦ.
1:22 γενέσθαι σὺν ἡμῖν // 1573, 1725 σὺν ἡμῖν γενέσθαι.
1:25 ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα ὃν ἐξελέξω // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725,
1727, 2191 ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα.
- 2:7 πάντες¹ // 1719, 1724, 1727, 2191 omit // 1597 omit added by similar hand.
2:14 τοῦτο // 1719, 1727 (corrected to τοῦτο) τοῦτω .
2:14 ἐνωτίσασθε // 1719, 1724 ἐνωτίσασθαι.
2:22 ὑμᾶς // 1724, 1725 ἡμᾶς.
2:23 ὀρισμένη // 1573, 1724 ὀρισμένη.
2:26 εὐφράνθη // 1573, 1597, 2191 ἠὺφράνθη.
2:30 ὤμωσεν // 1719, 1724 ὤμωσεν.
2:36 κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεός // 1719 καὶ κύριον καὶ Χριστὸν ὁ
Θεός αὐτὸν // 1724, 1725 καὶ κύριον αὐτόν καὶ Χριστὸν ὁ Θεός //
1597, 1727 καὶ κύριον καὶ Χριστὸν αὐτόν ὁ Θεός.
2:37 ποιήσωμεν // 1719, 1724, 1725 ποιήσωμεν.
2:40 διεμαρτύρητο // 1573, 1724 διεμαρτύρατο.
2:43 καὶ σημεία // 1719, 2191 omit καὶ σημεία.
2:43 σημεία διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο // 1573 σημεία ἐγίνετο διὰ τῶν
ἀποστόλων ἐν ἰλημί. φόβος τ^ε ἦν μέγας ἐπὶ πάντας καὶ. // ἐγίνετο //
1597 adds ἐν ἰλημί. φόβος τε ἡμῶν μέγασ καὶ. // 1724, 1725 τέλος
written in the text.
2:45 εἶχε // 1573, 1719, 2191 εἶχεν.
2:47 προσετίθει // 1573, 2191 προσετίθη.
- 3:1 ἐνάτην // 1597, 1719, 1724, 1727 (second ν added by a later hand) ἐνάτην.
3:3 λαβεῖν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.

- 3:4 Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ // 1573 Πέτρος σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἰς αὐτὸν // εἶπε // 1597 εἶπον // 1573, 1719, 1724, 1727 εἶπεν.
- 3:13 ὑμεῖς // 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 adds μέν. 1724 3:14 EXPL μεν ὑμεῖς -παπεδο [4] 3:14 INC καὶ.
- 3:13 αὐτὸν // 1719, 1724 omit.
- 3:20 προκεκηρυγμένον // 1573, 1597, 1719, 1725, 1727 προκεχειρισμένον // 1724 προκεχειρισμένον // 2191 προκεχειρισμένον. check 2191 here.
- 3:20 Ἰησοῦν Χριστόν // 1573, 1719, 1725, 1727 Χριστόν Ἰησοῦν.
- 3:21 πάντων² // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 adds τῶν.
- 3:22 Μωσῆς // 1573, 1724 Μωσῆς.
- 3:22 λαλήση // 1719, 1727 λαλήσει.
- 3:23 ἂν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 ἔαν.
- 3:24 προκατήγγειλαν // 1597 κατήγγειλαν, note in margin προ // 1719, 1727, 2191 κατήγγειλαν.
- 3:25 ἐστε // 1719 ἐσταὶ // 1573, 1597, 1724, 1727 adds οἱ.
- 3:25 Καὶ² // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 adds ἐν .
- 4:2 ἐκ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
- 4:7 τῷ // 1597, 1719, 1725, 1727, 2191 omit (1724 has a lacuna here).
- 4:12 ὑπὸ τὸν οὐρανὸν // 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191 omit. (1724 has a lacuna here).
- 4:15 συνέβαλον // 1597, 1724 συνέβαλλον.
- 4:17 ἀπειλησώμεθα // 1597, 1719, 1724 ἀπειλησόμεθα.
- 4:21 κολάσωνται // 1573, 1719, 1724, 1725, 1727 κολάσσονται.
- 4:25 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
- 4:33 Κυρίου Ἰησοῦ // 1597, 1724, 1727 adds the nomina sacra for Christ Xu.
- 4:36 ὑπο // 1727 παρα // 1573, 1597, 1719, 2191 ἀπὸ.
- 5:1 Σαπφείρη // 1719, 1725, 1727 Σαπφείρα.
- 5:3 νοσφίσασθαι // 1573, 1597, 1719, 1725, 1727 (check), 2191 adds σε.
- 5:4 ὑπῆρχε // 1573, 1719, 1724, 2191 ὑπῆρχεν.
- 5:5 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 adds ὁ.
- 5:12 ἐγένετο // 1597, 1724, 1725, 1727 ἐγένετο.
- 5:14 πλήθη // 1597, 1719 πλήθει.
- 5:15 κραββάτων // 1573, 1719, 1724 (check) κραβάττων.
- 5:16 οἴτινες // 1724, 1725 καὶ.
- 5:19 εἶπε // 1573, 1719, 2191 εἶπεν.
- 5:21 δεσμοτήριον // 1597, 1719 δεσμοτήριον.
- 5:23 ἔξω // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 omit.
- 5:25 λέγων // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
- 5:28 ἐπὶ // 1573, 1719 ἐν.
- 5:29 ὁ // 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191 omit.

- 5:36 προσεκολλήθη // 1573, 1597, 1719, 2191 προσεκλήθη // 1724, 1727
προσεκολλήθη // 1725 προσεκολλίθη.
- 5:38 αὕτη // 1573, 1597, 1725, 1727, 2191 omit.
- 5:40 δείραντες // 1725, 1727 δήραντες.
- 5:41 αὐτοῦ // 1573 omit // 1597, 1725 τοῦ χριστοῦ // 2191 τοῦ Κυριοῦ
Ἰησοῦ // 1724 2191 τοῦ Ἰησοῦ // 1727 2191 τοῦ Κυριοῦ.
- 5:41 ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατηξιώθησαν // 1724 κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ
ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ // 1725 κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ
χριστοῦ.
- 5:42 Ἰησοῦν τὸν Χριστόν // 1724, 1725 τὸν Χριστόν Ἰησοῦν.
- 6:13 τούτου // 1573, 1597, 1725, 1727, 2191 omit. (1724 has a lacuna here)
- 6:14 Μωϋσῆς // 1573, 1725, 1727, 2191 Μωσῆς.
- 7:4 ἐν // 1597, 2191 εἰς.
- 7:4 κάκειθεν // 1573, 1597, 1719 καὶ ἐκεῖθεν.
- 7:4 μετώκισεν // 1719, 1724, 2191 μετώκησεν.
- 7:5 αὐτῷ δοῦναι // 1724 δοῦναι αὐτὸν // 1725 δοῦναι αὐτὴν // 1573, 1597,
1719, 1727, 2191 δοῦναι αὐτῷ.
- 7:5 αὐτὴν // 1724, 1725 αὐτῷ.
- 7:6 τετρακόσια // 1573, 1724 τριακόσια.
- 7:14 τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ // 1724, 1725 Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτοῦ.
- 7:14 αὐτοῦ² // 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191 omit.
- 7:14 ψυχαῖς ἑβδομηκονταπέντε // 1724, 1725 ἑβδομηκονταπέντε ψυχαῖς.
- 7:18 ἕτερος // 1573 τερος correct by another hand // 1719, 1724 adds ἐπὶ
ἄγυτον.
- 7:20 Μωσῆς // 1573, 1597, 1719, 1725 Μωϋσῆς.
- 7:20 αὐτοῦ // 1573, 1725, 1727, 2191 omit.
- 7:21 αὐτόν² // 1597, 1724, τοῦτον // 1725 omit.
- 7:22 Μωσῆς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 Μωϋσῆς.
- 7:22 ἐν² // 1725, 1727 omit.
- 7:29 Μωσῆς // 1573, 1597, 1719 Μωϋσῆς.
- 7:31 Μωσῆς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727 Μωϋσῆς.
- 7:31 ἐθαύμασε // 1573, 1597, 1719, 1724(ν), 1727, 2191 ἐθαύμαζε.
- 7:32 Μωσῆς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 Μωϋσῆς.
- 7:36 Αἰγύπτου // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 Αἰγύπτω.
- 7:37 ἐστιν // 1597, 1724, 1725 ἐστι.
- 7:37 ὁ // 1597, 1725 omit.
- 7:37 αὐτοῦ ἀκούσεσθε // 1719 ἀκούσεσθαι // 1573, 1597, 1725, 1727 omit.
- 7:39 ταῖς καρδίαις // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 τῇ καρδίᾳ.
- 7:40 Μωσῆς // 1573, 1597, 1725, 1727 Μωϋσῆς.
- 7:43 Ῥεμφὰν // 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 Ῥεφφὰν.
- 7:44 ἐν // 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191 omit.

- 7:44 Μωσῆ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 Μωϋσῆ // 2191 Μωσει.
 7:49 οἰκοδομήσατέ // 1573 οἰκομάσατέ // 1719, 2191 οἰκοδομήσαται.
 7:52 φονεῖς // 1597, 1719 φωνεῖς.
 7:58 αὐτῶν // 1573, 1597, 1725, 1727, 2191 omit.
 7:58 1727 EXPL τοὺς. Approximately 8 folios missing. This does not effect the manuscript page numbering. Apparently a quire has fallen out before the pages were numbered.
- 8:1 τε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 δὲ.
 8:7 μεγάλη φωνη // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 φωνη μεγάλη.
 8:10 πάντες // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.
 8:10 μεγάλου // 1719, 1725 adds αὐτῶν.
 8:12 τοῦ³ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.
 8:13 σημεῖα καὶ δυνάμεις // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 δυνάμεις καὶ σημεῖα.
 8:13 μεγάλας // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.
 8:13 γινομένας // 1597, 1719, 1724, 1725 γινομένα.
 8:16 κυρίου Ἰησοῦ // 1597, 1719, 1724, 1725 Χριστοῦ Ἰησοῦ.
 8:19 ἂν // 1597, 1719, 1724, 1725 ἄν.
 8:19 λαμβάνη // 1597, 1724 λαμβάνει.
 8:24 εἶπε // 1573, 1724, 2191 εἶπεν.
 8:28 καὶ // 1573, 1719 omit.
 8:31 εἶπε // 1573, 1724 εἶπεν.
 8:32 κείροντος // 1719, 1724 κήροντος.
 8:32 οὕτως // 1573, 1719 οὗτος.
 8:34 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.
 8:37 εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος, Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἕξεσιν. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε, Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.
- 9:3 ἐξαίφνης // 1597, 1719 ἐξέφνης.
 9:5 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.
 9:5-6 σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. 6 Τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπε, Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτὸν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 ἀλλὰ.
 9:7 ἔννεοί // 1724 ἔτνεοί // 1573, 1719, 2191 ἐνεοί.
 9:8 δὲ² // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 τὲ.
 9:8 ἔβλεπε // 1573, 1724 ἔβλεπεν.
 9:13 ὁ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.
 9:17 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.
 9:17 Ἰησοῦς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.
 9:17 ἀναβλέψης // 1719 (corrected to ης by another hand), 1724 ἀναβλέψεις.
 9:18 τε παραχρήμα // 1719 omit // 1597, 1724 omit παραχρήμα only.

- 9:19 τῶν // 1597, 2191 adds ὄντων.
 9:21 ἐληλύθει // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 ἐληλύθεν.
 9:24 τε // 1719, 1725 omit.
 9:24 ἀνέλωσι // 1719, 1724, 2191 ἀνέλωσιν.
 9:26 εἰς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 ἐν.
 9:28 καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερουσαλήμ. // 1573, 1597, 1719, 1724, 2191 εἰς Ἱερουσαλήμ.
 9:33 εὔρε // 1573, 1719 εὔρεν.
 9:33 κραββάτω // 1597 κραβάτω // 1719, 1724 κραβάττο // 1725 κραββάτου.
 9:35 Σαρῶναν // 1719 σαρωνα // 1724 ἀεσάρωνα // 1725 εὔσάρωνα // 2191 σασαρῶνα.
 9:36 Ταβιθά // 1719, 1724, 1725 Ταβηθά.
 9:38 δύο ἄνδρας // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.
 9:40 εἶπε // 1573, 1719, 1724, 2191 εἶπεν.
 9:40 Ταβιθά // 1719, 1724, 1725 Ταβηθά.
 9:43 ἡμέρας ἱκανὰς μείναι αὐτὸν // 1724, 1725 αὐτὸν ἡμέρας ἱκανὰς μείναι.
- 10:3 ἐνάτην // 1573, 1597, 1719, 2191 ἐνάτην.
 10:4 εἶπε¹ // 1719, 1724, 2191 εἶπεν.
 10:4 εἶπε² // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.
 10:5 ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος // 1719 ἐπικαλῆμενον Πέτρον. // 1573, 1597, 1724, 2191 τὸν ἐπικαλοῦμενον Πέτρον.
 10:7 οὗτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191 omit.
 10:7 ὃ // 1724, 2191 omit.
 10:14 εἶπε // 1573, 1724 εἶπεν.
 10:17 εἶδε // 1573, 1724 εἶδεν.
 10:19 ἐνθυμουμένου // 1573, 1597, 1719(corrected), 1724, 1725, 1727, 2191 διενθυμουμένου.
 10:19 τρεῖς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
 10:21 τοῦ ἀπεσταλμένου ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου πρὸς αὐτὸν // 1573, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
 10:23 τῆς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
 10:25 ἐγένετο // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 add τοῦ.
 10:25 εἰσελθεῖν // 1573, 1727 ἐλθεῖν.
 10:26 αὐτὸν ἤγειρε // 1597 αὐτὸν ἤγειραι // 1719, 1725 ἤγειρεν αὐτὸν // 1727 αὐτὸν ἤγειρεν.
 10:27 εἰσήλθε // 1573, 1724 εἰσήλθεν.
 10:29 ἀναντιρρήτως // 1719 ἀναντηρήτως // 1573, 1724 ἀναντηρρήτως.
 10:29 μετεπέμψασθέ // 1597, 1719, 1724 μετεπεμψασθαί.
 10:30 ἐνάτην // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 ἐνάτην.
 10:31 ἔστι // 1597, 1719 ἔστι.
 10:31 ἐν ἑσθῆτι λαμπρᾷ // 1719, 1724 omit.
 10:34 ἔστι // 1573, 1719 ἔστιν // 1724 ἔστη.

- 10:35 ἔστι // 1724, 2191 ἔστιν.
 10:39 ὄν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 add καί.
- 11:17 δὲ // 1597, 1727 omit.
 11:25 αὐτὸν² // 1719, 1725, 1727 omit.
 11:26 ἐν¹ // 1597, 1719, 1724, 1727, 2191 omit.
 11:29 ἠύπορεϊτό // 1573, 1597, 1725 εὐπορεϊτό // 1719, 1724 εὐπορεϊτέ.
- 12:7 Κυρίου // 1573, 1719 omit.
 12:8 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.
 12:8 οὕτω // 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 οὕτως.
 12:9 γινόμενον // 1597, 1719, 1725 γενόμενον.
 12:11 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.
 12:17 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.
 12:20 ὁ // 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
 12:20 δὲ² // 1725, 1727 τὲ.
 12:22 Θεοῦ φωνή // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191 φωνὴ Θεοῦ.
 12:23 τὴν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
 12:25 ἔξ // 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 εἰς.
- 13:2 τε // 1573, 1597, 1719, 1724(check), 1725, 1727, 2191 omit.
 13:3 τὰς χεῖρας αὐτοῖς, // 1597, 1727 αὐτοῖς τὰς χεῖρας.
 13:4 τε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191 δὲ.
 13:8 οὕτω // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 οὕτως.
 13:11 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
 13:15 οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς // 1724, 1725 πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχισυνάγωγοι.
 13:17 Ἰσραὴλ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
 13:18 ἐτροποφόρησεν // 1573, 1719 ἐτροφοφόρησεν // 2191 ἐτροποφόρ.
 13:19 κατεκληροδότησεν // 1719 κατεκληρονησεν // 1724 κατεκληρονόμεσεν // 1573, 1597, 1725, 1727, 2191 κατεκληρονόμησεν.
 13:23 σωτήρα // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 σωτηρίαν.
 13:23 Ἰησοῦν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
 13:24 παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 τῷ Ἰηλ.
 13:29 ἅπαντα // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 πάντα.
 13:36 εἶδε // 1573, 1724 εἶδεν.
 13:37 εἶδε // 1573, 1724 εἶδεν.
 13:39 ἡδυνήθητε // 1597, 1719 ἐδυνήθητε // 1724 ἡδυνήθηος.
 13:39 Μωσέως // 1573, 1597, 1725 Μωυσέως.
 13:41 ἔργον² // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
 13:41 ᾧ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 ᾧ.
 13:42 δὲ // 1597, 2191 adds αὐτῶν.

- 13:42 ταῦτα // 1573, 1724 omit.
 13:43 αὐτοῖς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 omit.
 13:44 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 τε.
 13:47 ἐντέταλται ἡμῖν // 1597, 1719, 1727 ἡμῖν ἐντέταλται.
 13:47 Τέθεικά // 1719, 1724 Τέθηκά.
 13:48 ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον // 1597 ἔχαιρε, καὶ ἐδόξαζον // 1724 ἔχαιρον,
 καὶ ἐδόξαζε // 1719, 1727 ἔχαιρε, καὶ ἐδόξαζε.
 13:48 τοῦ κυπιοῦ // 1597, 1719, 1727 τοῦ θεοῦ.
 13:50 διωγμὸν // 1597, 1727 adds μέγαν.
 13:51 κονιορτὸν // 1597, 1719(check), 1727 adds ἀπό.
- 14:1 πολὺ πλῆθος // 1597, 1724 πλῆθος πολὺ.
 14:3 καὶ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727 omit.
 14:10 εἶπε // 1573, 1724 εἶπεν.
 14:10 ἤλλετο // 1573, 1719, 1724 ἤλατο // 1597, 1725, 1727, 2191 ἤλλατο.
 14:13 ἤθελε // 1573, 1597, 1719 ἤθελον.
 14:14 εἰσεπήδησαν // 1719, 1724 εἰσεπίδησαν.
 14:17 ὑετοὺς διδοὺς // 1719, 1727 διδοὺς ὑετοὺς.
 14:19 Ἐπήλθον // 1597, 1719 ἀπήλθον.
 14:20 ἐξήλθε // 1719 adds ὁ παῦλος // 1573, 1724 ἐξήλθεν.
- 15:2 συζητήσεως // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 ζητήσεως.
 15:3 καὶ¹ // 1597, 1719 adds τὴν.
 15:4 αὐτῶν // 1727, 2191 add καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν τιστεως.
 15:5 Μωϋσέως // 1725, 2191 Μωσέως.
 15:7 εἶπε // 1573, 1719 εἶπεν.
 15:10 ἐπιθεῖναι // 1573, 1597, 1725, 1727 ἐπιθῆναι.
 15:11 χάριτος Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ // 1573, 1727, 2191 omit // 1597, 1719,
 1724, 1725 omit Χριστοῦ only.
 15:13 σιγήσαι // 1597, 1719 σηγήσαι.
 15:20 ἄλλα // 1597, 1719, 1725 ἄλλ' .
 15:21 Μωσῆς // 1573, 1597, 1719, 1727 Μωυσῆς.
 15:22 τῷ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 omit.
 15:23 τὴν // 1725, 2289 omit.
 15:32 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 τε.
 15:34 ἔδοξε δὲ τῷ Σίλα ἐπιμεῖναι αὐτοῦ. // 1573, 1724, 1725, 1727, 2191,
 2289 omit.
 15:37 τὸν¹ // 1719 omit // 1597, 1725, 1727, 2289 καὶ.
 15:39 ἀποχωρισθῆναι // 1597, 1725, 2289 χωρισθῆναι.
- 16:9 ὄραμα // 1573, 1719 (corrected by another hand), 1724 ὄραμα.

- 16:9 εἰς // 1725, 2289 adds τὴν.
 16:12 ταύτη // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 αὐτή
 16:15 ἔβαπτίσθη // 1719, 1725, 1727, 2289 adds αὐτή.
 16:15 τῷ Κυρίῳ // 1573, 1724 omit
 16:17 ἡμῖν // 1719, 1724, 1725 τῷ σίλα.
 16:18 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.
 16:21 οὔσι // 1573, 1724 οὔσιν.
 16:28 πράξης // 1573, 1724 πράξεις.
 16:34 ἡγαλλιάσατο // 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2289 ἡγαλλιᾶτο.
 16:37 πορεύεσθε // 1573, 1719 πορεύεσθαι.
 16:37 Δείραντες // 1725, 1727, 2289 Δηράντες.
 16:38 ἡμᾶς // 1573, 1719, 1724, 1725, 1727, 2289 omit. check 1727.
 16:38 εἰσι // 1719, 1724 εἰσιν.
 16:40 ἐκ // 1725, 2289 ἀπὸ.
 16:40 εἰς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, 2289 πρὸς.
- 17:1 τὴν // 1573, 1719 οἱ ἀπόστολοι.
 17:3 ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς // 1719, 1724, 1725, 1727 (omit ὁ), 2289 Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς.
 17:4 πολὺ πλῆθος // 1725, 2289 πλῆθος πολὺ.
 17:5 ζηλώσαντες // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 omit.
 17:5 δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι // 1727 προσλαβόμενοι δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2289, 2191 προσλαβόμενοι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες.
 17:5 τινὰς ἄνδρας // 1725, 2289 ἄνδρας τινὰς.
 17:7 πράττουσι // 1573, 1597, 1719, 1724(ν), 1725, 1727, 2191, 2289 πράσσουσι.
 17:7 λέγοντες ἕτερον // 1725, 2289 ἕτερον λέγοντες.
 17:10 Βέροϊαν // 1597, 1725, 1727, 2289 Βέρροϊαν. (2289 It appears that the first rho was added by another hand) // 1719 Βέρϊαν.
 17:10 τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν // 1573, 1719 ἀπέϊεσαν τῶν Ἰουδαίων // 1597, 1724, 1725, 1727, 2289 ἀπήεσαν τῶν Ἰουδαίων // 2191 ἀπέϊεσαν τῶν Ἰουδαίων.
 17:12 ὀλίγοι // 1573, 2289 ὀλίγων.
 17:13 Βεροΐα // 1597, 1725, 1727, 2289 Βερροΐα.
 17:18 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 adds καί.
 17:18 Στωϊκῶν // 1573, 2191 Στοϊκῶν.
 17:18 συνέβαλλον // 1727 προσέβαλον // 1719, 1724, 1725, 2289 συνέβαλον.
 17:18 αὐτοῖς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 omit.
 17:25 καὶ τὰ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 κατὰ.
 17:26 προτεταγμένους // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 προστεταγμένους.
 17:26 αὐτῶν // 1719, 1724 omit.
 17:27 καίτοιγε // 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 καίγε.

17:27 ἡμῶν // 1727, 2191 ὑμῶν.

17:28 εἰρήκασι // 1573, 1719 εἰρήκασιν.

18:2 διατεταχέναι // 1597, 1719, 2191 τεταχέναι.

18:2 ἐκ // 1719, 2191 ἀπὸ.

18:3 τέχνην // 1573, 1724, 1727 τέχνη // 2191 τῇ τέχνῃ // 1597 τέχνον.

18:4 ἔπειθέ // 1573, 1724 ἔπειθεν.

18:6 εἶπε // 1573, 1724 εἶπεν.

18:6 τὴν κεφαλὴν // 1725, 2289 τὰς κεφαλὰν.

18:9 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.

18:9 σιωπῆσης // 1573, 2191 σιωπήσις. check 2191 here.

18:13 οὗτος ἀναπαύσει τοὺς // 1725, 2289 ἀναπαύσει οὗτος τοὺς.

18:17 ἕμελεν. // 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, 2289 ἕμελλεν.

18:19 κάκείνους // 1573, 1597, 1724, 1719 καὶ ἐκείνους.

18:21 ἀλλ' // 1573, 1719, 1724, 1727, 2191 ἀλλὰ.

18:23 ἐξῆλθε // 1724, 1719 ἐξῆλθεν.

19:2 εἶπε // 1573, 1719, εἶπεν.

19:3 πρὸς αὐτοὺς. // 1725, 2289 omit.

19:4 εἶπε // 1573, 1724 εἶπεν.

19:6 τὰς // 1573, 1597, 1724 omit.

19:8 ἐπαρρησιάζετο // 1573, 1719 ἐπαρρησιάσατο.

19:8 μῆνας // 1573, 1724 μείνας.

19:15 εἶπε // 1573, 1719, 1724 εἶπεν.

19:16 κατακυριεύσας // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289
κατακυριεύσαν.

19:19 συνεψήφισαν // 1573, 1725, 2289 συνεψήφισαντο // 1597
συνεψήφισαν // 1719 συνεψήφισθησαν.

19:27 Ἄρτέμιδος ἱερὸν // 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191 ἱερὸν
Ἄρτέμιδος.

19:29 ὅλη // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 adds τῆς.

19:29 Μακεδόνας // 1597, 1719 Μακεδόνιας.

19:29 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.

19:31 ἑαυτὸν // 1573, 1719 (corrected by another hand) αὐτὸν.

19:32 συνελήλυθαισαν // 1573, 1724 συνελήλυθησαν.

19:33 προβαλόντων // 1719, 1727, 2191 προβαλλόντων.

19:34 ἐπιγνόντων // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191
ἐπιγνόντες.

19:35 νεωκόρον // 1724 νεωκόρουν // 2191, 2289 νεοκόρον.

19:36 ἀναντιρρήτων // 1573, 1597 ἀναντηρητήτων.

19:36 ὄντων τούτων // 1719, 1724, 1730, 2289 τούτων ὄντων.

19:36 πράττειν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289,
πράσσειν.

- 19:37 θεᾶν // 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 θεὸν.
 19:38 πρὸς τινα λόγον ἔχουσιν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 ἔχουσι πρὸς τινα λόγον. (1573, 1719 ἔχουσιν).
 19:40 οὖ // 1573, 1597, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 οὖ οὖ.
 19:40 ἀποδοῦναι // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191 δοῦναι.
- 20:2 ἦλθεν // 1573, 1719(ν)(corrected by another hand-1719 only) εἰσῆλθε.
 20:3 αὐτῷ ἐπιβουλῆς // 1725, 2289 ἐπιβουλῆς αὐτῷ.
 20:4 Βεροιαῖος // 1573 Βεροιαίωτος // 1597 Βερροιαῖας // 1724 Βηρυσαῖος // 1725, 2289 Βερροιαῖος // 1727 Βερροαῖος // 2191 Βηροιαῖος .
 20:4 Θεσσαλονικέων // 1597, 1719 Θεσσαλονικαίων.
 20:6 ἄχρις // 1573, 1719, 1730 ἄχρι
 20:7 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.
 20:8 ἦσαν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 ἦμεν
 20:9 ἀπο // 1573 adds γῆς // 1597, 1719, 1725, 1727, 2289 ὑπό.
 20:10 εἶπε // 1573, 1724, 1730 εἶπεν.
 20:12 ἦγαγον // 1719, 1724 ἦγαγε.
 20:13 προσελθόντες // 1573, 1597, 1719, 1724, 1730, 2191 προσελθόντες // 1727 προσαχθέντες.
 20:13 Ἄσσον // 1573 θασον // 1597, 2191 θασσον.
 20:13 οὕτω // 1573, 1597, 1719, 2191 οὕτως.
 20:14 Ἄσσον // 1573 θασον // 1597, 2191 θασσον.
 20:15 τρωγυλλίῳ // 1573 τρωγγυλίῳ // 1719, 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 τρογγυλίῳ // 1725 τρωγυλίῳ .
 20:21 Ἰησοῦν Χριστόν // 1573, 1719, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit Χριστόν.
 20:23 λέγον // 1573, 1597, 1724 λέγων.
 20:25 ὄψεσθε // 1573, 1719 ὄψεσθαι.
 20:26 διὸ // 1719, 1724, 1727, 1730 διότι.
 20:28 Θεοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 τοῦ κυ καὶ θυ // 2191 τοῦ κσ καὶ θυ.
 20:29 τὴν // 1724, 1727 adds ἐμὴν.
 20:34 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.
 20:35 οὕτω // 1573, 1719, 1724, 2191 οὕτως.
 20:35 τῶν λόγων // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191 τὸν λόγον // 1725, 2289 τοῦ λόγου.
 20:35 εἶπε // 1573, 1724, 1730 εἶπεν.
 20:35 διδόναι μᾶλλον // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 μᾶλλον διδόναι.
 20:37 ἐγένετο κλαυθμὸς // 1725, 2191, 2289 κλαυθμὸς ἐγένετο.

- 21:1 Κῶν // 1573, 1597, 1719, 1725, 2191, 2289 Κῶ.
 21:3 καὶ¹ // 1725, 1727, 2191 omit.
 21:4 τοὺς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.
 21:5 ἡμᾶς ἐξαρτίσαι // 1573 ἡμᾶς ἐξαρχῆς // 1719 ἡμᾶς ἐξαρτήσαι // 1727 ἐξαρτίσαι ἡμᾶς.
 21:7 διανύσαντες // 1597, 1719, 1724 διανοίσαντες.
 21:8 οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον // 1725, 2289 ἦλθομεν. (Text is an incipit).
 21:8 τοῦ² // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.
 21:11 τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας // 1573, 1724, 1725, 1730, 2191, 2289 τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας.
 21:11 εἶπε // 1573, 1719, 1724, 1730 εἶπεν.
 21:11 οὕτω // 1573, 1597, 1719, 1724, 1730, 2191 οὕτως.
 21:13 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 τὲ.
 21:15 ἀποσκευασάμενοι // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 ἐπισκευασάμενοι.
 21:17 ἐδέξαντο ἡμᾶς // 1719, 1727 ἡμᾶς ἐδέξαντο.
 21:20 εἶπον τε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1730, 2191 εἰποντες.
 21:20 μυριάδες // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 μῦριάδες.
 21:21 Μωσέως // 1573, 1719 Μωυσέως // 1725, 1727, 2289 Μωσέος.
 21:24 ξυρήσονται // 1597 ξυρήσονται // 1719 ξηρήσονται // 1724, 1730 2191 ξυρίσονται.
 21:27 ἔμελλον // 1725, 1730, 2191, 2289 ἤμελλον.
 21:27 τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν // 1719, 1725, 2289 ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας.
 21:29 προεωρακότες // 1573, 1597, 1725, 1727, 2191, 2289 ἐωρακότες // 1719, 1724 ἐωρακώτες // 1730 ἐωροκότες.
 21:33 τότε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.
 21:33 ἐγγίσας // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 adds δὲ.
 21:36 ἠκολούθει // 1597, 1719, 1724 ἠκολούθη.
 21:37 τε // 1724 omit // 1725, 1727, 1730, 2289 δὲ.
 21:37 εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν // 1725, 2289 εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰσάγεσθαι.
 21:37 τι // 1573, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.
 21:39 εἶπε // 1573, 1724, 1730, 2191 εἶπεν.
 21:39 ἀσῆμου // 1573, 1597, 1719, 1724 ἀσίμου.
 21:39 δέ // 1573, 2191 omit.
 21:40 τῷ λαῷ // 1573, 1597, 1730, 2191 τὸν λαόν.
 21:40 προσεφώνησε // 1573, 1724, 1725, 1730, 2289 (last 5 letters agree, first five letters are a part of a lacunae) προσεφώνει.

22:1 νῦν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 νυνὶ.

- 22:3 γεγεννημένος // 1597, 1719 γεγεννημένος // 2289 EXPL γεγεννημένος]
(2) [INC] 22:3 Ταρσῶ.
- 22:7 ἔπεσον // 1573, 1597, 1727 ἔπεσα // 1724 omit.
- 22:8 εἶπέ // 1573, 1719, 1724, 1727, 2191 εἶπέν.
- 22:10 εἶπον // 1573, 1719, 1730 εἶπεν.
- 22:12 εὐσεβῆς // 1597, 1719, 2191 εὐλαβῆς.
- 22:12 κατοικούντων // 1573, 1597, 1725, 2191, 2289 adds ἐν δαμασκῶ.
- 22:12 Ἰουδαίων // 1719 adds ἐν δαμασκῶ.
- 22:12 εἶπε // 1573, 1724, 1730 εἶπεν.
- 22:19 δέρων // 1725, 1727, 2289 δαίρων.
- 22:19 ἐπὶ // 1725, 1727, 2289 εἰς.
- 22:20 καὶ⁴ // 1573, 1597, 1719, 1727, 1730, 2191 omit.
- 22:21 εἶπε // 1573, 1724, 1730 εἶπεν.
- 22:22 καθῆκον // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289
καθῆκεν.
- 22:23 κραυγαζόντων // 1573, 1719, 1724, 1727, 1730 κραζόντων.
- 22:24 αὐτὸν ὁ χιλιάρχος ἄγεσθαι // 1725, 2289 ὁ χιλιάρχος ἄγεσθαι αὐτὸν.
- 22:25 προέτεινεν // 1573, 1727, 1730 προέτειναν // 1724 ποέτειναν.
- 22:25 εἶπε // 1730, 2191 εἶπεν.
- 22:26 ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ // 1597 τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλεν αὐτῷ // 1725,
2289 τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλε.
- 22:27 αὐτῷ // 1597, 2191 τῷ παυλῶς.
- 22:30 παρὰ // 1597, 1725, 2289 ὑπὸ.
- 22:30 ὅλον // 1725, 2289 παντὸ.
- 23:3 εἶπε // 1730 omit // 1573, 1719, 1724, 2191 εἶπεν.
- 23:4 λοιδορεῖς // 1719, 1724 λοιδωρεῖς.
- 23:6 Σαδδουκαίων // 1725, 2289 Φαρισαίων.
- 23:6 Φαρισαίων // 1725, 2289 Σαδδουκαίων.
- 23:7 τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων // 1727 τῶν Σαδδουκαίων
καὶ τῶν φαρισαίων // 1573, 1724, 1730 omits καὶ τῶν Σαδδουκαίων
// 1719 omits τῶν Σαδδουκαίων.
- 23:8 μηδὲ // 1597, 1725, 1727, 2289 μήτε.
- 23:9 οἱ // 1573, 2191 omit.
- 23:10 καταβὰν // 1573 καταβαναι και `// 1724 καταβάνα καὶ // 1727, 1730
add καὶ // 1597, 1719, 1725, 2191, 2289 καταβῆναι καὶ.
- 23:11 εἶπε // 1573, 1719, 1724, 1730, 2191 εἶπεν.
- 23:11 οὕτω // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191 οὕτως.
- 23:12 τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφῆν // 1597, 2191 συστροφῆν τινες τῶν
Ἰουδαίων.
- 23:12 ἀποκτείνωσι // 1725, 2289 ἀνέλωσι.
- 23:15 αὐτὸν καταγάγη // 1724, 1725, 1730, 2191, 2289 καταγάγη αὐτὸν.
- 23:18 νεανίαν // 1724, 1730 νεανίσκον.
- 23:20 εἶπε // 1573, 1719, 1724, 1730 εἶπεν.

23:20 ὡς μέλλοντες // 1719 ὡς μέλλον // 1727, 1730 ὡς μέλλον τὰ τινα.
 // 1573, 2191 ὡς μέλλοντάς // 1597 ὡς μέλλοντά // 1724 ὡς μέλλοντων.
 23:24 Φήλικα // 1597 Φίλικα // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίλικα.
 23:26 Φήλικι // 1597 Φίλικι // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίλικι.
 23:29 δὲ // 1573, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.
 23:32 πορεύεσθαι // 1724 πέρχεσθαι // 1719, 1730 ἀπέρχεσθαι.
 23:35 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191 omit.

24:2 ἡγεμόνι // 1597, 1719 ἡγεμώνι.
 24:3 Φήλιξ // 1597 Φίλιξ // 1724, 2191, 2289 Φίλιξ.
 24:6 κρίνειν // 1597, κρίναι (all other manuscripts omit this word).
 24:6-8 καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν κρίνειν. 7 παρελθὼν
 δὲ Λυσίας ὁ χιλιάρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐν τῶν χειρῶν ἡμῶν
 ἀπήγαγε. 8 κελεύσας τοὺς κατηγοροὺς αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σε' //
 1573, 1719, 1724, 1725, 1730, 2191, 2289 omit. // 1727 σοῦ.
 24:9 συνέθεντο // 1573, 1597, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 συνεπέθεντο.
 24:10 κριτὴν // 1597, 1725, 2289 add δίκαιον.
 24:11 ἦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.
 24:13 με // 1597, 1724 adds νῦν // 1725, 1727, 2191, 2289 omit.
 24:14 οὕτω // 1597, 1719, 1730 οὕτως.
 24:16 ἔχειν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 ἔχων.
 24:18 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1730, 2191, 2289 omit.
 24:19 δεῖ // 1725, 2289 ἔδει.
 24:20 εἶ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.
 24:21 ἔκραξα // 1573, 1719, 1727 ἐκέκραξα.
 24:22 Φήλιξ // 1597 Φίλιξ // 1719, 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίλιξ.
 24:24 Φήλιξ // 1597, 1719 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίλιξ.
 24:24 τῆ // 1597, 1719 adds ἰδία.
 24:24 αὐτοῦ // 1573, 1597, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.
 24:24 Χριστὸν // 1573, 1724, 2191 adds Ἰησοῦν.
 24:25 Φήλιξ // 1597 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίλιξ.
 24:25 μεταλαβῶν // 1597, 1727 λαβῶν.
 24:26 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.
 24:26 αὐτὸν // 1719 αὐτῶ // 1725, 1730, 2289 omit.
 24:27 Φήλιξ // 1597 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίλιξ.
 24:27 τε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 δὲ.
 24:27 Φήλιξ // 1597 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289 Φίλιξ.

25:9 εἶπε // 1573, 1719, 1724, 1730, 2191 εἶπεν.
 25:9 ἐπ' // 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 ὑπ' // 1719 ἀπ'.
 25:10 εἶπε // 1573, 1719, 1724, 1730 εἶπεν.
 25:13 ἀσπασόμενοι // 1573, 1719, 1724 ἀσπασάμενοι.

- 25:14 Φήλικος // 1597 Φίλικος // 1724, 1727, 1730, 2191, 2289
Φίληκος.
- 25:16 ἔχοι // 1719, 1730 ἔχει.
- 25:18 ἐπέφερον // 1597, 1724 ὑπέφερον // 2191 ἔφερον.
- 25:20 εἰς¹ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 omit.
- 25:20 τὴν περὶ // 1725, 2289 περὶ τὴν.
- 25:20 τούτου // 1573, 1597, 1725, 2191, 2289 τούτων.
- 25:23 καὶ⁴ // 1727, 2191 omit.
-
- 26:2 μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727,
1730, 2191, 2289 ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι.
- 26:3 ἔθων // 1573, 1719, 1727, 2191 ἠθῶν.
- 26:4 οἱ // 1597, 1724, 2191 omit.
- 26:7 τῶν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 omit.
- 26:12 τὴν // 1597, 1725, 1727, 2289 omit.
- 26:16 ὀφθήσομαί // 1719 (corrected by another hand), 1724 ὠφθήσομαί.
- 26:17 νῦν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 ἐγώ.
- 26:17 ἀποστέλλω // 1597, 1727, 2191 ἀποστέλω.
- 26:18 ἐπιστρέψαι // 1573, 1597, 1719 ὑποστρέψαι // 1724, 1730
ἀποστρέψαι.
- 26:20 ἀπαγγέλλων // 1597, 1725, 1727, 2289 ἀπαγγέλλω // 1719 ἀπαγγέλω.
- 26:22 Μωσῆς // 1573, 1597, 1725, 1727, 2191, 2289 Μωυσῆς.
- 26:23 τῷ // 1597, 1725, 2289 τε.
- 26:23 ἔθνεσι // 1727, 2191 ἔθνεσιν.
- 26:25 ἀλλ' // 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 ἀλλὰ'.
- 26:27 ἐστίν // 1573, 1724, 1725, 1730, 2289 omit // 1727 ἐστι.
-
- 27:1 ἑκατοντάρχη // 1724, 1730 ἑκατοντάρχω.
- 27:1 σπείρης // 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 σπείρας.
- 27:2 Ἄδραμυττηνῶ, // 1597 Ἄδραμυττηνῶ. // 1719 Ἄδραμυττηνῶ //
1725, 1727, 2289 Ἄτραμυττηνῶ. // 1725 Ἄτραμυττηνῶ // 1730
Ἄδραμυττηνῶ // 2191 Ἄδραμυττηνῶ.
- 27:3 πρὸς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191 adds τοὺς.
- 27:6 τὴν // 1725, 2289 omit.
- 27:7 Κρήτην // 1573, 1719, 1724 Κρίτην.
- 27:10 φόρτου // 1573, 1719, 1727, 2191 φορτίου.
- 27:11 ἑκατοντάρχος // 1573, 1719, 1724, 1727 ἑκατοντάρχης.
- 27:12 κάκειθεν // 1725, 2191, 2289 ἐκεῖθεν.
- 27:17 σύρτιν // 1597, 1719, 1724 σύρτην.
- 27:17 ἐκπέσωσι // 1724, 1727 ἐκπέσωσιν.
- 27:21 Κρήτης // 1719, 1724 Κρίτης.
- 27:23 τῇ νυκτὶ ταύτῃ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730,
2191, 2289 ταύτῃ τῇ νυκτὶ.

- 27:28 εἴκοσι // 1724, 1727 εἴκοσιν.
 27:31 μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ // 1725, 2289 ἐν τῷ πλοίῳ μείνωσιν.
 27:33 ἔμελλεν // 1573, 1719, 1727, 1730, 2191 ἤμελλεν. 1719 ck 47r
 27:34 προσλαβεῖν // 1597, 1725, 1730, 2289 μεταλαβεῖν.
 27:34 ὑμετέρας // 1719, 1725, 1730, 2289 ἡμετέρας.
 27:38 δὲ // 1573, 1597, 1724, 1727, 1730, 2191 adds τῆς.
 27:39 δύναιντο // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289
 δύνατόν.
 27:40 ἀρτέμονα // 1597, 1719, 1724 ἀρτέμωνα.
 27:42 διαφύγοι // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289
 διαφύγη.
 27:43 ἐκώλυσεν // 1573, 1719 ἐκόλυσεν.
- 28:1 διασωθέντες // 1719, 1724, 1730 adds οἱ περὶ τὸν παῦλον ἐκ τοῦ
 πλοῦς(this is an incipit).
 28:3 ἐξελθοῦσα // 1573, 1597, 1719, 1727, 1730 διεξελθοῦσα.
 28:3 καθῆψε // 1727 καθῆψεν // 1725, 2289 καθῆψατο.
 28:5 ἀποτινάξας // 1597, 1719, 1725, 2191, 2289 ἀποτιναξάμενος.
 28:6 μεταβαλλόμενοι // 1573, 1719 μεταβαλόμενοι.
 28:7 ἐξένισεν // 1724, 1727 ἐξένισε.
 28:8 δυσεντερία // 1573, 1724, 1727, 1730, 2191 δυσεντερίῳ.
 28:11 ἀνήχθημεν // 1573, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191 ἤχθημεν.
 28:11 παρασήμῳ // 1597, 1724 παρασίμῳ.
 28:15 ἡμῖν // 1597, 1719 ἡμῶν.
 28:16 στρατοπεδάρχη // 1719 στρατοπαιδάρχη // 1724, 1727, 1730
 στρατοπεδάρχῳ.
 28:17 ἔλεγε // 1727, 2191 ἔλεγεν.
 28:20 ἔνεκεν // 1573, 1597 ἔνεκε.
 28:21 ἐδεξάμεθα // 1719, 1727 ἐδουξάμεθα.
 28:21 τι // 1573, 1719, 1724 omit.
 28:21 περὶ σοῦ πονηρόν // 1725, 2289 πονηρόν περὶ σοῦ.
 28:22 παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι // 1573, 1730, 2191, 2289 ἀκοῦσαι παρὰ σοῦ.
 28:23 Μωσέως // 1573, 1719, 2289 Μωυσέως // 1725, 1727 Μωυσέος.
 28:26 εἶπε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 εἶπον.
 28:29 συζήτησιν // 1573, 1719 ζήτησιν.
 28:31 ἀκωλύτως // 1597 adds ἀμήν // 1719, 1724 ἀκολύτως.

APPENDIX N

VARIANTS WHERE FIVE OR MORE MANUSCRIPTS AGREE AGAINST

THE TEXTUS RECEPTUS

- 1:18 τοῦ UBS, NA²⁷, von Soden, TR. // omit τοῦ 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191
Von Soden Ia¹, ^{πρexc 20 2, δ500, b1, 398 2, δ260}, (Geer) κ, A, B, C, D, E, MT, Ψ, 049, 69, 81,
88, 104, 105, 181, 206, 323, 383, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245,
1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 2412.
- 1:25 ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα ὃν ἐξελέξω TR // ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα
1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A,
B, D^c, E, MT, Ψ, 049, 69, 88, 104, 105, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630,
913, 945, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 2412, 2495.
- 3:3 λαβεῖν TR // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 219, UBS, NA²⁷, von
Soden, (von Soden) K gg H^{excδ6}, Ia^{1excδ5 7f 2 175f 3 397 64c δ457 b1 62f 396ff 2 78f δ260f c2 364 466} af g
p syp arm Χρ, (NA²⁷) D, M, it, sy^h, (Metzger) D, P, most minuscules, (Geer) D,
P, MT, 049, 69, 105, 206, 323, 326, 383, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874,
2495. UBS does not mention the omission.
- 3:4 Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωαννῇ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Πέτρος σὺν τῷ
Ἰωάννῃ εἰς αὐτὸν 1573, (Geer) 630.
- 3:4 εἶπε TR // εἶπον 1597, (von Soden) Ia³ // εἶπεν 1573, 1719, 1724, 1727, (Geer)
by κ, A, B, C, D^c, E, P, TR, Ψ, p⁷⁴, 049, 095, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206,
323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 945, 1175, 1241, 1245, 1518, 1611, 1739,
1874, 1891, 2412, 2495.
- 3:13 ὑμεῖς TR (von Soden) Ia¹, syp, H^{δ48} // adds μέν 1597, 1719, 1724, 1725, 1727
UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, E, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 33, 81, 88, 104, 105,
181, 206, 323, 326, 453, 522, 614, 630, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611,
1739, 1874, 1891, 2412, 2495^{vid}.
- 3:20 προκεκηρυγμένον TR // προκεχειρισμένον 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, UBS,
NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, D, E, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 88, 104,
105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 945, 1175, 1241, 1245, 1505,
1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495 // προκεχειρισμένον 1724 // 2191
προκεχειρισμένον.

- 3:21 πάντων TR, UBS, NA²⁷ // adds τῶν 1573, 1597, 1719, 1725, 2191, (von Soden) K gg H^{exc}, Ia¹, syp, arm. Geer does not mention this manuscript reading.
- 3:23 ἄν TR, (von Soden) Ia¹ // ἔαν 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, C, MT, p⁷⁴, 049^{vid}, 69, 81, 104, 105, 181, 323, 383, 614, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1874.
- 3:25 Καὶ² // adds ἐν 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, D, E, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 4:2 ἐκ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, (Geer) D, P, MT, Ψ, 049, 0165, 69, 105, 206, 326, 383, 614, 913, 945^{vid}, 1241, 1245, 1518, 1611, 2412, 2495.
- 4:12 ὑπὸ τὸν οὐρανὸν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191, (von Soden) K gg H^{exc}, Ia^{1exc}, K^c, K^r, lat, sy, arm, Βασ, Διδ, Ku. (Geer) P, 049, 69, 105, 383, 614, 913, 1241, 1245, 1518^c, 1611, 1874, 2412.
- 4:25 τοῦ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, (von Soden) K gg H^{exc}, Ia^{1exc}, K^c, K^r, lat, sy, arm, Βασ, Διδ, Ku, (Geer) P, MT, 049, 69, 104, 105, 181, 206, 383, 614, 913, 1241, 1245, 1518, 1611, 1874, 2412.
- 5:23 ἔξω TR // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, (Geer) MT, 206, 522, 630, 2412, 2495 // ἔσω UBS, NA²⁷, von Soden.
- 5:25 λέγων TR, (von Soden) Ia¹ // omit 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, D, E, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 614, 913, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 2495.
- 5:29 ὁ TR, (von Soden) Ia¹ // omit 1597, 1719, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, E, H, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 5:36 προσεκολλήθη TR, (Metzger) 33 al Old Latin, vg // προσεκλήθη 1573, 1597, 1719, (von Soden) K gg H^{exc}, Ia³, Ku, (Metzger) C*, D*, E, H, P al., (Geer) D*, E, H, P, MT, Ψ, 049, 88, 181, 326, 630, 1874 // προσεκολλήθη 1724, 1727, 2191, (von Soden) H, Ia¹, Xp, Ku. if they have 2 lambdas, (Geer) does not mention // προσεκολλίθη 1725, (Geer) does not mention // προσεκλίθη UBS, NA²⁷, von Soden. .

- 5:38 αὕτη TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1725, 1727, 2191,
(von Soden)K gg H, Ia¹, lat, Ωρ, Ξρ; (Geer) H, P, MT, 049, 105, 206, 383, 913,
1241, 1245, 1505, 1518.
- 6:13 τούτου TR, von Soden, (Metzger) B, C, 33, 69, 1739, syr^{p,h}, cop^{sa,bo}, in parenthesis
in UBS and NA²⁷ // omit 1573, 1597, 1725, 1727, 2191, (NA²⁷) p⁷⁴, κ, A, D, E, Ψ,
0175, M, lat. (von Soden) K gg H^{exc}, Ia^{1,exc}, af, p, t, sy, (gg arm), Γρηγ^v, Χρ.
(Geer) κ, A, D, E, H, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 0175, 105, 206, 383, 614, 913, 1175,
1241, 1245, 1518, 1611, 2412.
- 7:5 αὐτῷ δοῦναι TR // δοῦναι αὐτὸν 1724, (Geer) does not mention // δοῦναι αὐτὴν
1725, von Soden, (Geer) κ, A, E, Ψ, p⁷⁴, 33, 181, 323, 326, 522, 630, 945, 1175,
1611, 1739, 1891 // δοῦναι αὐτῷ 1573, 1719, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, (NA²⁷) B,
C, D, 36, 104, 614, 1241, 1505, pm, sy; (Geer) B, C, D, H, P, MT, 049, 69, 104,
105, 383, 913, 1241, 1245, 1505, 1518.
- 7:22 Μωσῆς TR, (von Soden) K // Μωϋσῆς 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, UBS, NA²⁷,
von Soden; (Geer) κ, B, C, D, p⁷⁴, 049, 33, 81, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383,
453, 522, 614, 913, 945, 1175, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 7:31 ἐθαύμασε TR // ἐθαύμαζε 1573, 1597, 1719, 1727, 2191, (Geer) κ, D, E, H, P, MT,
p⁷⁴, 049, 69, 81, 104, 105, 181, 323, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1241, 1245,
1505, 1611, 1739, 2412, 2495; (NA²⁷) p⁷⁴, κ, A, D, E, M, 1739 // ἐθαύμαξεν UBS,
NA²⁷, von Soden.
- 7:32 Μωσῆς TR, (von Soden) K // Μωϋσῆς 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, UBS, NA²⁷,
von Soden, (Geer) 206, 522, 630, 1505, 2412, 2495.
- 7:37 αὐτοῦ ἀκούσεσθε TR // ἀκούσεσθαι 1719 // omit 1573, 1597, 1725, 1727,
UBS, NA²⁷, von Soden, (NA²⁷) p^{45vid}, κ, A, B, Ψ, M, vgst, sy; (Geer) κ, A, B, H, P,
MT, Ψ, p^{74vid}, p⁴⁵, 049, 69, 81, 104, 105, 206, 383, 1245, 1505, 1874, 2495.
- 7:39 ταῖς καρδίαις TR, UBS, NA²⁷, von Soden // τῇ καρδίᾳ 1573, 1597, 1719, 1724,
1727, (NA²⁷) Ψ, 33, M, sy^h, Ir^{lat}; (von Soden) K, gg, H^{exc}, Ia¹, lat, sy, p, arm;
(Geer) H, P, MT, Ψ, 049, 33, 69, 104, 105, 206, 326, 383, 614, 913, 1241, 1245,
1505, 1518, 1611, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 7:43 Ῥεμφάν TR, (NA²⁷) D, 323, 945, 1739, pm, lat; Ir^{lat}; (von Soden) Ia¹, K^c, K^{10:10}, Ωρ,
Χρ // Ῥεφφάν 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, (NA²⁷) 1241, 2495; (von Soden)
Ia¹, K^{c107}, Kⁱ; (Geer) 206, 913, 1241, 2495 // Ῥαιφάν UBS, NA²⁷ // Ῥεφάν von
Soden.

- 7:44 ἐν¹ TR, (von Soden) H¹⁰³, Ia¹, sy^h, arm, sa // omit 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, D^c, H, P, MT, p⁷⁴, 049, 33^{vid}, 69, 81, 105, 206, 326, 383, 522, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1874.
- 7:44 Μωσῆ TR, (von Soden) K // Μωϋσῆ 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, B, C, D, E, Ψ, p⁷⁴, 049, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495 // 2191 Μωσει.
- 8:1 τε TR // δὲ 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) B, C, D, E, H, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 81, 88, 104, 181, 206, 383, 453, 522, 614, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 8:7 μεγάλη φωνη TR, (von Soden) Ia¹ // φωνη μεγάλη 1573, 1597, 1724, 1725, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Metzger) p⁷⁴, κ, A, B, C, al; (Geer) 206, 522, 630, 1505, 2412, 2495. Or κ, A, B, C, D, E, Ψ, p⁷⁴, 33, 81, 104, 181, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1611, 1739^e, 1874, 1891, 2412.
- 8:10 πάντες TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, (von Soden) K, gg, H^{exc}, Ia¹, lat, sy, arm, Xp, gg, Ir; (Geer) H, P, MT, 049, 69, 105, 206, 1241, 1245, 1505, 2495.
- 8:13 σημεῖα καὶ δυνάμεις TR, UBS, NA²⁷, von Soden // δυνάμεις καὶ σημεῖα 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, (von Soden) K, gg H^{exc}, Ia¹, lat, sy^p, arm, Ia². (Geer) E, 88, 1505 // καὶ δυνάμεις σημεῖα 2191, Geer does not mention this reading.
- 8:13 μεγάλας TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, (von Soden) K gg H^{exc}, Ia¹, lat, sy; (Geer) E, 88, 104, 322, 323, 1505.
- 8:37 εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος, Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἕξεσθιν. ἀποκριθεὶς δε εἶπε, Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. TR // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Metzger) p^{45,74}, κ, A, B, C, 33, 81, 614, vg, syr^{p,h}, cop^{sa,bo}, eth; (Geer) κ, A, B, C, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, p⁴⁵, 049, 33^{vid}, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 326, 383, 614, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 9:5-6 σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. Ὁ Τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπε, Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτὸν TR // ἀλλὰ 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (NA²⁷), p, vg^{cl}, mae; Von Soden Ia¹. (Geer) κ, A, B, C, E, L, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.

- 9:17 Ἰησοῦς TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, (NA²⁷) M sa^{ms}; (von Soden) K gg H^{exc}, Ia¹, K^c, lat; (Metzger) H, L, P, Ψ, 5, 218, 255, 257, 326, 383, 431, 467, 623, 927, 1311, 1838, 2143, cop^{sa}, eth^{to}; (Geer) H, L, P, MT, 049, 69, 105, 326, 383, 1241, 1245, 1505, 2495.
- 9:21 ἐηλύθει TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἐηλύθεν 1573, 1597, 1719, 1725, 2191, (von Soden) K gg H^{exc}, Ia^{1 exc}, e, g; (Geer) E, H, L, P, MT, Ψ, 049, 69, 81, 104, 105, 206, 326, 383, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 2412, 2495.
- 9:28 καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερουσαλήμ. TR, von Soden // εἰς Ἱερουσαλήμ 1573, 1597, 1719, 1724, 2191, (NA²⁷) p⁷⁴, M; (von Soden) K gg H, Ia^{1 exc}, K^r, lat^(af hiat); (Geer) κ, A, B, C, E, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33^{vid}, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 323, 453, 614, 1175, 1241, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495 // καὶ ἐκπορευόμενος εἰς Ἱερουσαλήμ UBS, NA²⁷.
- 9:38 δύο ἄνδρας TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, (NA²⁷) M, (von Soden) K gg H^{exc} Ια^{1 exc} λατ^(af hiat), Βασ, Χρ, (Metzger) H, L, P, Ψ, 104, 326, 383, 440, 536, 920, al., (Geer) H, L, P, MT, 049, 104, 105, 206, 326, 383, 1241, 1245, 1505, 2495.
- 10:5 ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἐπικαλήμενον Πέτρον 1719, UBS, NA²⁷, and von Soden do not mention // τὸν ἐπικαλοῦμενον Πέτρον 1573, 1597, 1724, 2191, (NA²⁷) E, Ψ, 33, M; (von Soden) K gg H^{exc}, Ia^{1 exc 1001}, lat^(af hiat), K^r, Χρ.
- 10:7 οὗτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. TR // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, E, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 10:19 τρεῖς TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, (UBS) D P Ψ Byz it syr; (von Soden) K gg H^{exc}, Ia^{1 exc}, K^{c?}, g, t, vg, sy^{p(hm)}; (Geer) D, H, L, P, MT, Ψ, 049, 69, 105, 206, 326, 383, 614, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 10:21 τοὺς ἀπεσταλμενοὺς ἀπὸ τοῦ Κορινθίου πρὸς αὐτὸν TR, H, (1505), pc (w), von Soden does not mention the text, (this is an incipit) // omit 1573, 1724, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, D, E, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, p⁴⁵, 33, 81, 88, 104, 105, 181, 323, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412.
- 10:23 τῆς TR // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (von Soden) Ib^{1 398c}; (Geer) κ, A, B, C, E, H, L, P, MT, Ψ, p^{74 vid}, 049, 33^{vid}, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.

- 10:30 ἐννάτην TR, (von Soden) Ia¹, K^c // ἐνάτην 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, E D P Ψ Byz lect syr cop. (Geer) A^c, H, P, TR, Ψ, 049, 33, 69, 88, 104, 105, 206, 326, 383, 453, 522, 913, 1175, 1241, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 10:39 ὄν TR, (von Soden) Ia³ // add καὶ 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, and von Soden, (Geer) κ, A, B, C, D, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 11:29 ἠύπορεῖτό TR // εὐπορεῖτό 1573, 1597, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden // εὐπορεῖτέ 1719, 1724.
- 12:8 οὕτω TR // οὕτως 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer does not mention this reading.
- 12:22 Θεοῦ φωνή TR, UBS, NA²⁷, von Soden // φωνή Θεοῦ 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191, (von Soden) Eυσ, K, gg, H^{exc 103}, Ia^{1 exc}, K^r, lat^(af hiat), sy^p; (Geer) H, L, MT, 049, 88, 104, 105, 323, 383, 1241, 1245, 1505, 1874, 2495.
- 12:23 τὴν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, (von Soden) K, gg, H^{exc}, Ia¹; (Geer) D, E, H, L, P, MT, Ψ, 049, 88, 104, 105, 181, 326, 383, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 13:2 τε TR, (von Soden) H¹⁶², Ia¹ // omit 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, D, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 88, 104, 105, 326, 383, 453, 614, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 13:4 τε TR, UBS, NA²⁷ NA²⁷ // δὲ 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191, M, d, sy^{hmg}. (von Soden) K gg H^{exc}, Ia^{1 1001}, K^r, Xρ; (Geer) κ, A, B, C, E, H, TR, Ψ, p⁷⁴, 181, 206, 323, 326, 453, 522, 630, 913, 945, 1175, 1739, 1891.
- 13:11 τοῦ TR // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, D, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, p⁴⁵, 049, 33, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 13:17 Ἰσραὴλ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, (von Soden) K gg H^{exc 103f}, Ia¹, K^c, lat^(af hiat), arm; (Geer) E, H, L, P, MT, 049, 88, 104, 105, 326, 383, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.

- 13:19 κατεκληροδότησεν TR, (von Soden) H¹⁶², Ia², K^c // κατεκληρονησεν 1719 // κατεκληρονόμεσεν 1724 // κατεκληρονόμησεν 1573, 1597, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, D, E, H, L, P, MT, p⁷⁴, 049, 33, 81, 88, 104, 105, 181, 326, 383, 453, 614, 913, 1175, 1241, 1245, 1518, 1611^{vid}, 1874, 2412.
- 13:23 Ἰησοῦν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, (Metzger) p⁷⁴, H, L; (Geer) H, L, MT, p⁷⁴, 049, 33, 88, 105, 323^c, 326, 913, 1241, 1245, 1505, 1874, 2412, 2495.
- 13:24 παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omits τῷ λαῷ 1725, (von Soden) H⁶⁴, Ia^{2, δ251} // τῷ ἸΗλ 1597, 1719, 1724, 1727; (von Soden) K gg H^{exc}, Ia¹, K^c, lat^(af hiat), sy; (Geer) H, L, P, MT, 049, 88, 105, 323^c, 383*, 1245, 1874, 2495.
- 13:41 ἔργον² TR, UBS, NA²⁷, von Soden, (Metzger) p⁷⁴, κ, A, B, C, 31, 81, 1765, 1827, vg, cop^{sa,bo}; (NA²⁷) B, C, Ψ, 33, 36, 81, 453, 945, 1175, 1739, al, vg. // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, (Metzger) D, E, L, P, 104, 216, 326, 429, 915, 1881, it^{gib,p}, syr^{p,h}, al; (von Soden) K gg H^{exc 103f} Ia^{1 70f, δ268 πρ} Ia^{2 173ff, 252*}, 184, 502 Ia^{3 δ156, 464} Ib^{exc 1 396, δ264} Ib^{2 157ff} Ic^{2 486f} vg. (Geer) D, E, L, P, MT, 049, 88, 104, 105, 323, 326, 383, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495; (NA²⁷) D, E, m, gig, P.
- 13:43 αὐτοῖς TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, (von Soden) K gg H^{exc 103}, Ia^{1 1001}, g; (Geer) E, L, P, MT, 049, 104, 105, 383, 614, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 13:44 δὲ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // τε 1573, 1719, 1725, 1727, 2191, B, E, M, sy^h; (von Soden) K gg H^{exc 103}, Ia^{1 1001}, lat^(af hiat); (Geer) B, E, P, MT, 049, 104, 105, 453, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874.
- 14:3 καὶ¹ TR, (NA²⁷) C, L, 104, 323, 945, 1175, 1739, pc; (von Soden) H, Ia¹, K⁵, arm // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, D, E, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 81, 105, 326, 383, 453, 614, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 15:2 συζητήσεως TR // ζητήσεως 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, p⁷⁴, E, vg, bo, (Geer) κ, A, B, C, D, H, L, P, MT, Ψ, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.

- 15:11 χάριτος Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ TR, (von Soden) H, Ia¹, g, sy^p, arm. Ir, Aug; (Geer) C, H, 181, 206, 1518 // omit 1573, 1727, 2191 // omit Χριστοῦ only 1597, 1719, 1724, 1725, (NA²⁷) κ, A, B, E, M, vgst, sy^h, sa, bo^{pl}; (Geer) κ, A, B, E, H, L, P, MT, 049, 81, 88, 104, 105, 181, 323, 326, 383, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412 // χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ UBS, NA²⁷.
- 15:22 τῶ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2289, (von Soden) K gg H^{exc 103}, Ia^{1 1001}; (Geer) D, H, L, P, MT, 049, 69, 88, 104, 105, 323, 325, 913, 1241, 1245, 1505, 1874, 2495.
- 15:32 δὲ TR, (von Soden) Ia¹, K³, lat^{exc, (af hiat)}, bo sy^h // τὲ 1573, 1597, 1724, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, E, H, L, P, MT, Ψ, 049, 33, 69, 81, 104, 105, 181, 206, 323, 325, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 15:34 ἔδοξε δὲ τῶ Σίλα ἐπιμεῖναι αὐτοῦ. TR, (von Soden) H, Ia^{1 exc 1001}, K^c, g, w, sy^{h*}, arm (1685) // omit 1573, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, (UBS) p⁷⁴, κ, A, B, E, P, Ψ, 049, 056, 0142, 81, 104, 330, 451, 629, 1241, 1505, 1877, 2127, 2492, 2495, Byz, it^{ep}, vg^{wv}, syr^{p, h}, cop^{bo}, Chrysostom, Theophylact^a. NA²⁷ p⁷⁴, κ, A, B, E, Ψ, M, vgst, sy^p, bo; (Geer) κ, A, B, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 81, 104, 105, 325, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1874, 2495.
- 16:12 ταύτη TR, UBS, NA²⁷, von Soden // αὐτή 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, (von Soden) K gg H^{exc 103}, Ia^{1 exc}, lat^{exc g (af hiat)}; (Geer) D^c, H, L, P, MT, 049, 69, 88, 104, 105, 323, 325, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 16:34 ἠγαλλιάσατο TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἠγαλλιᾶτο 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, (NA²⁷) D; (Geer) C^{*vid}, D, P, MT, 69, 105, 323, 325, 383, 1245.
- 16:37 ἡμᾶς² TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1719, 1724, 1725, 1727, (von Soden) Ia³; Geer does not mention this manuscript reading.
- 17:5 ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας // προσλαβόμενοι δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας 1727 // προσλαβόμενοι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες 1573, 1597, 1719, 1724, 2191; (Geer) H, P, L, MT, 049, 88, 105, 325, 1245; // προσλαβόμενοι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες. τῶν ἀγοραίων ἄνδρας τινὰς 1725, 2289, (Geer) A, B, E, p⁷⁴, 33, 81, 181, 206, 453, 522, 630, 913, 945, 1175, 1505, 1739, 1891, 2495 (NA²⁷) p⁷⁴, κ, A, B, Ψ, 33, 81, 945, 1175, 1739, al, vg, (sy) co, (614, 1241, 1505); (von Soden) K gg H^{exc d6}, Ia^{1 1001}, lat^{exc g (af hiat)}, sy.
- 17:7 πράττουσι TR // πράσσοσι 1573, 1597, 1719, 1724(ν), 1725, 1727 UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) by κ, A, B, p⁷⁴, 33, 81, 181, 206, 323, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.

- 17:10 τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἀπέεσαν τῶν Ἰουδαίων 1573, 1719 // ἀπήεσαν τῶν Ἰουδαίων 1597, 1724, 1725, 1727, 2289, (von Soden) K gg H^{exc}, Ia¹⁰⁰¹, lat^(af hiat), (Geer) H, L, P, MT, Ψ, 049, 105, 323, 325, 383, 614, 913, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495 // ἀπέεσαν τῶν Ἰουδαίων 2191.
- 17:18 δὲ TR, (von Soden) Ia¹, K^c, lat^(af hiat), sa, bo, sy^p, arm // adds καὶ 1597, 1719, 1724, 1725, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, D, H, L, P, MT, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 104, 105, 206, 325, 326, 522, 630, 945, 1175, 1245, 1739, 1874, 1891.
- 17:18 αὐτοῖς TR // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (NA²⁷) follows p⁷⁴, κ², A, E, 33, 1739, M, vg, sy^p, bo, (von Soden) Ia¹⁰⁰¹, H, K^c, lat^{exc (af hiat)}sy^p, bo, (Geer) κ, A, B, E, H, L, P, TR, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 88, 104, 105, 181, 325, 326, 383, 453, 614, 913, 1175, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 19:16 κατακυριεύσας TR, UBS, NA²⁷, von Soden // κατακυριεύσαν 1573, 1719, 1727, 2289, (NA²⁷) A, M, (von Soden) K gg H^{exc δ4} Ia^{1 exc 173f, δ251, 175f} Ia^{3 δ156, 192, δ203, 397, δ457*, 464} Ib^{2 157ff} Ic^{exc 2 353f}, (Geer) A, H, L, P, MT, 049, 69, 105, 383, 1245, 1874 // κατα 2191.
- 19:19 συνεψηφίσαν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // συνεψηφίσαντο 1573, 1725, 2289, (von Soden) Ia^{3 397 δ505} Ib^{2 157}, K^r, (Geer) 69, 105, 323, 913 // συνεψηφίσαν 1597, (von Soden) Ia¹⁰⁰¹ // συνεψηφίσθησαν 1719.
- 19:27 Ἀρτέμιδος ἱερὸν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἱερὸν Ἀρτέμιδος 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191, (NA²⁷) D, E, H, P, (Ψ), 323, 1241, pm, (von Soden) K gg H^{exc}, Ia¹, K⁵, K^r, lat^{exc g (af hiat)}, (Geer) D, E, H, P, MT, 049, 88, 104, 105, 323, 1241, 1245, 1874.
- 19:29 ὄλη TR// adds τῆς 1573, 1597, 1724, 1725, 1730, 2289, (von Soden) K gg H^{exc 103f}, Ia¹, lat^{exc g (af hiat)}, (Geer) κ, A, B, D*, H, L, P, MT, p⁷⁴, 049, 33, 69, 88, 104, 105, 206, 323, 325, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495 // τῆς UBS, NA²⁷, von Soden.
- 19:29 τοῦ TR, (von Soden) Ia^{3 464} // omit 1573, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, D, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 614, 630, 913, 945, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 19:34 ἐπιγρόντων TR, (von Soden) Ia¹ // ἐπιγρόντες 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, D, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 88, 104, 105, 181, 323, 325, 326, 383, 614, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.

- 19:36 πράττειν TR, (von Soden) Ia^{1200f101} // πράσσειν 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 1730, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer does not mention this manuscript reading // πράστειν 2289.
- 19:38 πρὸς τινα λόγον ἔχουσιν // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 ἔχουσι πρὸς τινα λόγον (1573, 1719 have ἔχουσιν), UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33^{vid}, 69, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 19:40 ἀποδοῦναι TR, UBS, NA²⁷, von Soden // δοῦναι 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191, (von Soden) K gg H^{exc 103}, Ia^{1 exc}, K^r, K^c, lat^(af hiat), Xp, (Geer) H, L, P, MT, 049, 104, 105, 323^{vid}, 325, 1241, 1245, 1874.
- 20:4 Βεροιαῖος TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Βεροιαῖωνος 1573 // Βερροιαῖας 1597, (von Soden) H⁷⁴, Ia², K^c, K^r // Βηρουαῖος 1724 // Βερροιαῖος 1725, (Geer) 206, 325, 383, 614, 2412, 2495 // Βερροαῖος 1725 // Βηροιαῖος 2191.
- 20:7 τοῦ TR, (von Soden) Ia¹ // τῶν 1573, 1725, // omit 1597, 1719, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 325, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 20:9 ἀπὸ TR, UBS, NA²⁷ // adds γῆς 1573 // ὑπό 1597, 1719, 1727, 2289, (von Soden) H^{δ48f}, Ia¹, K⁶.
- 20:15 τρωγγυλίω // τρωγγυλίω 1573, (UBS) D, P, 049, 88, 181, 326, 330, 451, 614, 945, 1241, 1505, 1877, 2127, 2412, 2492, 2495, Byz, it^{d, gig}, syr^{p,h}, cop^{sa}, Chrysostom, Theophylact, (NA²⁷) D, Ψ, M, gig, sy, sa, // τρογγυλίω 1719, 1724, 1727, 1730, 2191, 2289, (von Soden) Ia¹, K^{c δ376}, (Geer) 945, 1245, 1518 // τρωγγυλίω 1725, (Geer) 614, 1505, 1611, 2412 // omit UBS, NA²⁷, von Soden puts this reading in parenthesis.
- 20:21 Ἰησοῦν Χριστόν // omit Χριστόν 1573, 1719, 1727, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, (NA²⁷) B, H, L, P, Ψ, 614, pm, gig, sy^h, Lcf, (von Soden) K gg h^{exc d1 d6 257}, Ia^{1 exc}, K^c, lat^{exc g (af hiat)}, sy^p, arm Xp. Geer does not mention these manuscripts. // Χριστόν Ἰησοῦν 1725.
- 20:28 Θεοῦ TR, UBS, NA²⁷ // τοῦ κυ καὶ θυ 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289, (UBS) C³, P 049, 326, 1241, 2127, Byz^{pt}, Lect Theophylact^a, (NA²⁷) C³, M; (von Soden) K gg H^{exc}, Ia^{1 exc}, g p, sy^{hm}, arm, Ir, Aθ, Xp, Διδ; (Geer) H, L, P, MT, 049, 69, 88, 323, 325, 326, 1241, 1245; // τοῦ κσ καὶ θυ 2191, // κυρίου von Soden.

- 20:34 δε. TR // omit 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, D, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 88, 104, 105, 181, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 20:35 τῶν λόγων TR, UBS, NA²⁷, von Soden // τὸν λόγον 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191, (von Soden) Ia¹, K^{3,5}, K^c, arm, sa; (Geer) L, P, 049, 88, 181, 206, 383, 522, 630, 1241, 1245, 1874, 1891 // τοῦ λόγου 1725, 2289 (von Soden) Ia³, lat^{exc}_g (af hiat)
- 20:35 διδόναι μᾶλλον TR, (von Soden) Ia³ // μᾶλλον διδόναι 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, D, E, H, L, P MT, Ψ, p^{74vid}, p⁴¹, 049, 88, 104, 105, 181, 323, 326, 383, 453, 614, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 2412, 2495.
- 21:4 τοὺς TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, (von Soden) K gg H^{exc 103}, Ia^{1 exc}, (Geer) H, L, P, MT, Ψ, 049, 104, 105, 323, 325, 383, 453, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 21:8 τοῦ² TR // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 88, 104, 105, 181, 323, 325, 326, 383, 453, 614, 913, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874.
- 21:11 τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας TR, (von Soden) H^{δ4 sabo}, Ia¹, Xp // τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας 1724, 1725, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, B, C, D, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 88, 104, 105, 181, 326, 453, 630, 945, 1241, 1739, 1874, 1891;
- 21:11 τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, εἶπε TR // πόδας καὶ τοὺς χεῖρας, εἶπεν 1573. UBS, NA²⁷, and von Soden do not mention this reading.
- 21:11 εἶπε TR // εἶπεν, 1573, 1719, 1724, 1730, Geer.
- 21:11 οὕτω TR // οὕτως 1573, 1597, 1719, 1730, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.
- 21:13 δὲ TR // τὲ 1573, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, (UBS) P, 049, 056, 0142, 104, 330, 451, 629, 1241, 2127, 2492, Byz, Lect, eth, Theophylact; (NA²⁷) M; (von Soden) K gg H^{exc 63}, Ia^{1 1001}, lat^(af hiat); (Geer) H, L, P, MT, 049, 104, 105, 323, 325, 1241, 1245, 1874 // omit UBS, NA²⁷, and von Soden.

- 21:15 ἀποσκευασμένοι TR, (von Soden) Ia³ // ἐπισκευασμένοι 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, E, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 88, 104, 105, 181, 323, 326, 383, 453, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1611, 2412, 2495.
- 21:29 προεωρακότες TR, UBS, NA²⁷, von Soden // έωρακότες 1573, 1597, 1725, 1727, 2191, (von soden) K gg H^{exc 257}, Ia¹, g // έωρακώτες 1719, 1724 // έωροκότες 1730. Geer does not mention these manuscript readings.
- 21:33 τότε TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, (Geer) H, L, P, MT, 049, 88, 04, 105, 323, 325, 326, 383, 913, 1241, 1245, 1874.
- 21:33 έγγίσας TR, UBS, NA²⁷, von Soden // adds δέ 1573, 1719, 1724, 2191, 2289, (von Soden) K gg H^{exc 103f}, Ia^{1 exc}, lat^(af hiat), sy^h, Xρ; (Geer) H, L, P, MT, 049, 88, 105, 323, 325, 326, 383, 913, 1241, 1245, 1874.
- 21:37 τι TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1725, 1727, 1730, 2191, (von Soden) Ic^{1 370f}; (Geer) D, H, L, P, MT, 049, 88, 104, 105, 323, 325, 326, 383, 1241, 1245, 1874.
- 21:39 είπε TR // είπεν 1573, 1724, 1730, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 22:1 νυν TR, (von Soden) K^{c 6376} // νυνι 1573, 1597, 1724, 1725, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, D, E, H, P, p⁷⁴, 33, 69, 88, 104, 105, 181, 323, 325, 326, 383, 453, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 22:12 κατοικούντων Ίουδαίων TR // κατοικούντων έν δαμασκῶ Ίουδαίων 1573, 1597, 1725, 2191, 2289, (Geer) H, L, MT, Ψ, p⁴¹, 049, 33, 69, 104, 105, 181, 206, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412 // κατοικούντων Ίουδαίων έν δαμασκῶ 1719.
- 22:12 κατοικούντων TR, UBS, NA²⁷, von Soden // adds έν δαμασκῶ 1573, 1597, 1725, 2191, 2289, (UBS) 049, 056, 0142, 33, 104, 181, 326, 614, 630, 945, 1241, 1505, 1739, 1877^c, 2127, 2412, 2492, Byz, it^{c, pc}, syr^h, cop^{sa}, arm, eth, geo, Theophylact; (NA²⁷) p^{41vid}, Ψ, 33., 1739, M, vg^{mss}, sy^h, sa; (von Soden) H^{66ff 74}, Ia¹, K^{3f}, K^r, tol, sy^h, arm, sa; (Metzger) it^{big}, syr^p.
- 22:12 Ίουδαίων TR, UBS, NA²⁷, von Soden // adds έν δαμασκῶ 1719, (UBS) 436.
- 22:20 καί⁴ // 1573, 1597, 1719, 1727, 1730, 2191 omit. UBS, NA²⁷, and von Soden follow the text reading. Do not mention this reading. Geer reports that these manuscripts follow H, L, P, MT, Ψ, 049, 88^{vid}, 105, 325, 326, 383, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.

- 22:22 καθήκον TR // καθήκεν 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, D*, E, H, L, P, MT, p⁷⁴, 049, 33, 69, 104, 105, 181, 323, 326, 383, 453, 614, 913, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412 // καθήκει 1727, (Geer) Ψ, 88, 206, 522, 630, 1739, 1891.
- 23:3 εἶπε TR // omit 1730 // εἶπεν 1573, 1719, 1724, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, and Geer.
- 23:7 τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων TR // τῶν Σαδδουκαίων καὶ τῶν φαρισαίων 1727, (von Soden) Ia², K^{5f}, K^c, K^r; (Geer) 614, 1505, 1518, 1611, 2412, 2495 // omit καὶ τῶν Σαδδουκαίων 1573, 1719, 1724, 1730, (Geer) P, 105, 323, 325, 1245, 1874 // τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων UBS, NA²⁷, von Soden.
- 23:10 καταβάν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // καταβαναι καὶ 1573 // καταβάνα καὶ 1724 // add καὶ 1727, 1730, (von Soden) K gg H^{exc103f}, Ia¹, Xp, // καταβῆναι καὶ 1597, 1719, 1725, 2191, 2289, (Geer) H, L, P, MT, 049, 69, 88, 104, 105, 323, 325, 326, 383, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 23:11 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, 1730, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, and Geer follow the readings in these manuscripts.
- 23:11 οὕτω TR, UBS, NA²⁷ // οὕτως 1573, 1597, 1719, 1724, 1730, 2191, von Soden, (Geer) C, E, L^{vid}, P, Ψ^{vid}, p⁷⁴, 049, 88, 105, 181, 323, 383, 453, 522, 614, 945, 1175, 1505, 1518, 1739, 1874^{vid}, 1891, 2495.
- 23:15 αὐτὸν καταγάγη TR, (von Soden) K gg H^{exc d6 103f}, Ia^{1 exc}, K⁵, K^c, K^r, lat, arm, Xp // καταγάγη αὐτὸν 1724, 1725, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (NA²⁷) p^{48vid,74}, κ, A, B, C, E, Ψ, 33, 36, 81, 945, 1175, 1739, 1891, al, latt, sy, co; (Geer) H, P, TR, Ψ(καταγη), 049, 104, 105, 181, 325, 326(γει), 383, 614, 913, 1241, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 23:20 ὡς μέλλοντές // ὡς μέλλον 1719, UBS, NA²⁷, (Geer) κ*, 33, 181, 1891 // 1730 ὡς μέλλον τὰ τινα. // ὡς μέλλοντάς 1573, 2191, (UBS 1597) P, 049, 056, 0142, 88, 104, 326, 451, 1241, Byz, Theophylact^a; (NA²⁷) 2127, pc; (von Soden) follows Ia¹; (Geer) 88 // 1597 ὡς μέλλοντά 1597, (NA²⁷) M; (von Soden) K gg H^{exc 103f}, Ia^{1 1001}; (Geer) H, L, P, MT, 049, 69, 104, 206, 323, 326, 383, 522, 1241, 1874 // ὡς μέλλων von Soden.
- 23:29 δὲ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1719, 1727, 1730, 2191, 2289, (von Soden) K gg H, Ia^{1 exc}, K⁶, K^{c δ376}, lat^(af hiat), arm, sy^h; (Geer) L, P, MT, 81, 88, 105, 325, 614, 1245, 1874.
- 23:35 τοῦ TR, UBS, NA²⁷, (von Soden) H^{δ2,δ4,δ48 162}, Ia^{1 1001}, K^r // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191, von Soden, (NA²⁷) p⁷⁴, Ψ, M; (Geer) 630.

- 24:6-8 καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν κρίνειν. 7 παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλιαρχὸς μετὰ πολλῆς βίας ἐν τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε. 8 κελεύσας τοὺς κατηγοροὺς αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σε· TR // σε 1573, 1719, 1724, 1725, 1730, 2191, 2289, // σοῦ 1727. Note: UBS, NA²⁷ generally follow the reading of these manuscripts. The difference is that these manuscripts have σε or σου. Neither readings are mentioned in UBS or NA²⁷. (UBS) p⁷⁴, κ, A, B, P, 049, 81, 326, 330, 451, 629^{gr}, 1241, 1877, 2127, 2492, Byz^{pt}, it^{p*,s}, vg^{ww}, cop^{sa,bo}, geo; (NA²⁷) HC, 1175, pm, p*, s, vgst, co; (von Soden) H^{δ6 103}, Ia^{1 exc}, K^c, am, g, sy, Xp; Geer follows the readings in these manuscripts with the exception of σε. He reports that these manuscripts follow κ, A, B, H, L, P, MT, p⁷⁴, 049, 81, 105, 325, 326, 383, 1175, 1241, 1245, 1874.
- 24:11 ἦ TR, (von Soden) Ia^{3 464} // omit 1597, 1719, 1725, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 325, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412.
- 24:13 με TR, (von Soden) K gg H, Ia^{1 exc}, K⁵, lat^(af hiat), sy // adds νῦν 1597, 1724 // omit 1725, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, E, L, Ψ, p⁷⁴, 33, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 383^c, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1505, 1611, 1739, 1891, 2412.
- 24:16 ἔχειν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἔχων 1573, 1597, 1724, 1725, 2191, 2289, (NA²⁷) M, gig; (von Soden) K gg H^{exc 257}, Ia^{1 1001}, lat^{exc g (af hiat)}, (Geer) H, L, P, MT, 049, 69, 105, 206, 323, 325, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 24:20 εἶ TR, (von Soden) Ib¹, lat^{exc p (af hiat)}, sy^h // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 323, 325, 326, 383, 453, 630, 945, 1175, 1241, 1245, 1518, 1739, 1874, 1891.
- 24:22 Φῆλιξ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Φίλιξ 1597 // Φίληξ 1719, 1724, 1730, 2191, 2289.
- 24:24 Φῆλιξ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Φίλιξ 1597, 1719 // Φίληξ 1724, 1730, 2191, 2289.
- 24:24 αὐτοῦ // omit 1573, 1597, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (von Soden) H^{δ3*}; (Geer) B, C, H, L, P, MT, 049, 093, 69, 88, 105, 181, 206, 323, 325, 326, 383, 453, 522, 614, 913, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.

- 24:26 δὲ TR, (von Soden) I^{b1 472}, bo // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, E, H, L, P, MT, Ψ, 049, 093, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 24:27 Φῆλιξ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Φίλιξ 1597 // Φίληξ 1724, 1730, 2191, 2289.
- 24:27 τε TR, UBS, NA²⁷, von Soden // δὲ 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 1730, 2289, (von Soden) H^{δ62c δ48 162c} bo, Ia^{1 101}, K^c, K^r, lat^(af hiat), sy, Xp; (Geer) κ^c, p⁷⁴, 33, 104, 181, 323, 614, 630, 913, 945, 1241, 1245, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412.
- 24:27 Φῆλιξ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Φίλιξ 1597 // Φήληξ 1724, 1727, 1730, 2191, 2289.
- 25:9 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, 1730, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, and Geer.
- 25:14 Φήλικος TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Φίλικος 1597 // Φίληκος 1724, 1727, 1730, 2191, 2289.
- 25:20 εἰς¹ TR, (von Soden) H^{δ3 δ6 103 74}, Ia^{1 1001}, K⁵ // omit 1573, 1597, 1719, 1725, 1727, UBS, NA²⁷, von Soden, (NA²⁷) κ, A, B, M; (Geer) κ, A, B, H, P, MT, 049, 81, 88, 105, 325, 326, 383, 1241, 1245, 1874.
- 26:2 μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον. // ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι σήμερον 1573, 1597, 1719, 1724(τῦ σ-), 1725, 1727, 1730, 2191, 2289, (Geer) reports that these manuscripts are supported by E, H, L, P, MT, Ψ, 049, 105, 206, 323, 326, 383, 522, 913, 1241, 1245, 1505, 1611, 1874, 2495 // ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι UBS, NA²⁷, von Soden // omit σήμερον (von Soden) Ia².
- 26:7 τῶν TR // omit 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, E, H, L, P, Ψ, 049, 096, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 26:17 νῦν TR, (von Soden) Ia^{cl 551} // ἐγώ 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 096, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 325, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 26:18 ἐπιστρέψαι TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ὑποστρέψαι 1573, 1719, (von Soden) K gg H^{exc 162 257}, Ia^{1 exc 7ff}, K⁵, K^c, Kλ // ἀποστρέψαι 1597, 1724, 1730, (von Soden) H^{d4 d6 162}, Ia^{1 1100}, K⁶, K^r, Xp.

- 26:27 ἔστιν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1724, 1725, 1730, 2289, (von Soden) K gg H^{exc 103f}, Ia^{1 exc 7ff}, Ia² Ia^{3 64, δ157f, δ203ff, 464} Ib^{1 δ206} Ib² Ic^{exc 2 353}, it^{exc p} vg, Xp; (Geer) H, L, P, MT, 049, 33^{vid}, 105, 206, 325, 326, 383, 522, 630, 1245, 1874.
- 27:1 σπείρης TR, UBS, NA²⁷, von Soden // σπείρας 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, (von soden) H⁷⁴, Ia³, K^r, Xp; (Geer) 630, 1175, 1891.
- 27:2 Ἄδραμυττηνῶ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Ἄδραμυττηνῶ 1597 // Ἄδραμυττηνῶ 1719 // Ἄτραμυττηνῶ 1725, 1727, 2289, (von Soden) Ia¹, K^c, K^r, Xp // Ἄδραμυττηνῶ 1730 // Ἄδραμυττηνῶ 2191, (von Soden) H⁷⁴, Ia², (Geer) 206, 383, 522, 614, 630, 913, 1175, 1505, 1611, 2412.
- 27:3 πρὸς TR // adds τὸν 1573 // adds τοὺς 1597, 1724, 1730, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) 522, 614, 630, 1505, 2412, 2495.
- 27:23 τῇ νυκτὶ ταύτῃ TR, (von Soden) Ia¹ // ταύτῃ τῇ νυκτὶ 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 913, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 27:39 δύναιτο TR, UBS, NA²⁷, von Soden // δύνατόν 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191, (NA²⁷) C, M, c; (von Soden) K gg H^{exc d3 257}, Ia¹, lat^(af hiat), sy^h; (Geer) C, L, P, MT, 049, 105, 325^{vid}, 326, 383, 453, 522, 1241, 1245, 1518, 1874.
- 27:42 διαφύγοι TR // διαφύγη 1597, 1719, 1724, 1725, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, L, P, MT, Ψ, 049, 33, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 325, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 28:5 ἀποτινάξας TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἀποτιναξάμενος 1597, 1719, 1725, 2191, 2289, (NA²⁷) A, H, L, 048, 33, 36, 81, 323, 614, 945, 1175, 1505, 1739, pm; (von Soden) H^{δ4 δ48ff, 74f}, Ia^{1, 1100, 70f}, K^{5f}, K^r, Xp; (Geer) A, L, 33, 81, 104, 181, 323, 453, 614, 913, 945, 1175, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 2412.
- 28:8 δυσεντερία TR // δυσεντερίω 1573, 1724, 1727, 1730, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, (von Soden) K gg, H^{exc}, Ia¹, K³; (Geer) κ, A, B, L, P, Ψ, p⁷⁴, 049, 69^{vid}, 88, 104, 105, 326, 1175, 1241, 1245, 1739, 1874, 1891.
- 28:11 ἀνήχθημεν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἤχθημεν 1573, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191, (NA²⁷) H, 049, 6, 326, 1891, 2464, pm; (Geer) 049, 69, 325, 326, 383, 630, 1245, 1874, 1891.

28:26 εἶπε TR // εἶπον 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289, UBS, NA²⁷,
von Soden; (Geer) κ, A, B, E, L, P, MT, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181,
206, 323, 325, 326, 383, 453, 522, 630, 913, 945, 1241, 1245, 1739, 1874, 1891 //
2191 εἶπεν.

APPENDIX O

VARIANTS WHERE THREE OR FOUR MANUSCRIPTS AGREE AGAINST
THE TEXTUS RECEPTUS

- 1:8 ἔσεσθε TR, UBS, NA²⁷ // ἔσεσθαῖ 1719, 1724 // ἔσεσθεσ 2191.
- 1:11 ἐμβλέποντες TR, von Soden, (Metzger) p⁵⁶, κ^c, A, C, Ψ, and most minuscules; (NA²⁷) p⁵⁶, κ^c, A, C, Ψ, M // βλέποντες 1573, 1724, 1725, 2191, Geer; (von Soden) H⁵¹⁻⁶, δ48f, 162, Ia^{1excδ5-70, δ268} Ia² Ia³ 64, 170, 184, δ180, δ208ff, Ib¹ δ602 Ib² 78f, δ260, Ic¹, 158 Ic², 353, 466f K^{7:14} Ευσ, Θδτ^{1:2}, gg Ωρ; (NA²⁷) p^{74vid}, κ*, B, E, 33, 81, 323, 945, 1241, 1505, 1739^s, al; (Metzger) κ*, B, E^{gr}, 33, 81, 180, 218, 440, 522, 614, 630, 642, 945, 1245, 1642, 1704, 1739, 1831, 1875, 1884, 1891, 2298, 2495, al; (Geer) κ, B, E, 33, 81, 88^{vid}, 104, 181, 383, 522, 630, 913, 945, 1241, 1245, 1505, 1739, 1874, 1891, 2495 // [ἐμ] βλέποντες UBS, NA²⁷.
- 2:7 πάντες TR, von Soden; (NA²⁷) B, D, 096, 614, 1241, pm, gig, r, mae; // omit 1719, 1724, 2191, UBS, NA²⁷; (NA²⁷) κ(*), A, B, C, E, Ψ, 096^{vid}, 33, 81, 323, 945, 1175, 1505, 1739, pm, lat, sy, sa, bo; (Geer) B, D, MT, 69, 105, 206, 383, 614, 913, 1241, 1245, 2412; (von Soden) K gg H^{exc δ1,6}, Ia¹ 1001, 7f, 101, 200f Ia² excδ453, Ia³ 64, 113 δ157f, 170, 184, δ203f, δ254, 397 Ib¹ 62f, 396f Ib² 78, 157, 469 Ic¹ Ic², 466, 486f K^{4:20} K^c it^{exc g, vg} // omit 1597 (added by similar hand).
- 2:36 κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεός TR // και κύριον καὶ Χριστὸν ὁ Θεός αὐτὸν 1719 // και κύριον αὐτόν καὶ Χριστὸν ὁ Θεός 1724, 1725, von Soden, (UBS, NA²⁷) p⁷⁴, A, C, D, E, M, 1739, Ir^{lat} // και κύριον καὶ Χριστὸν αὐτόν ὁ Θεός 1597 // και κύριον αὐτόν καὶ Χριστὸν ἐποίησεν ὁ Θεός UBS, NA²⁷.
- 2:43 σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο TR, UBS, NA²⁷, von Soden // σημεῖα ἐγίνετο διὰ τῶν ἀποστόλων ἐν ἰλημί. φόβος τ^{el} ἦν μέγας ἐπὶ πάντας καὶ. 1573, (von Soden) Ib¹ δ206; (NA²⁷) p^{74vid}, κ, A, C, Ψ, 326, 1175, 2495, pc, lat, (mae), bo; (Geer) A, 1175 // adds ἐν ἰλημί. φόβος τε ἡμῶν μέγασ καὶ. 1597 // τέλος written in the text. 1725.
- 2:45 εἶχε TR // εἶχευ 1573, 1719, 2191, UBS, NA²⁷.

- 3:24 προκατήγγειλαν // κατήγγειλαν (note in margin προ) 1597 // κατήγγειλαν 1719, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C*, D, E, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 81, 88, 181, 383, 453, 614, 913, 1175, 1241, 1245, 1518, 1611, 1874, 2412.
- 3:25 ἔστε TR // ἔσταλ 1719 // adds οἱ 1573, 1597, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, E, p⁷⁴, 88, 105, 181, 383, 453, 630, 913, 945, 1175, 1518, 1739, 1874, 1891.
- 4:7 τῷ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1597, 1719, 1727, 2191, (von Soden) K gg H^{exc66f}, Ia¹ πρ² 252, 502, Ia³ δ355 464 δ507, Ib¹ 62f, 396f, 278f, Ic¹ Ic² δ299, 470f, (Geer) D, E, P, MT, Ψ, 049, 0165, 33, 69, 104, 105, 181, 206, 326, 383, 614, 1241, 1245, 1505, 1518^c, 1874, 2412, 2495.
- 4:17 ἀπειλησώμεθα TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἀπειλησόμεθα 1597, 1719, 1724, (von Soden) K gg H, Ia¹ 1001, 70, 200f, δ268, Ia² δ453f 252f 175f, Ia³ δ157f, 180ff, 397, δ457, δ505, Ib¹ Ib² 78f, Ic¹ Ic² δ299, 486f, K^{6:11} K^c δ376, K^r; (Geer) D^c, 181, 323, 325, 2412.
- 4:21 κολάσονται TR, UBS, NA²⁷, von Soden // κολάσσονται 1573, 1719, 1725, (von Soden) K gg H^{exc66}, Ia¹ δ5f, πρ Ia² 365, 502, Ib¹ 398c, (Geer) P, MT, Ψ, 049, 33, 69, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 383, 614, 913, 945, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 2412.
- 4:33 Κυρίου Ἰησοῦ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // adds the nomina sacra for Christ Xυ 1597, 1724, 1727, (von Soden) Ia¹ δ5f, Ia² 502, Ia³ δ203, 464, δ507, Ib¹ δ62f, 396f, δ206, Ib² 78, Ic² 466, arm Xρ; (Geer) D, E, 323, 522, 913, 945, 1739, 1891.
- 4:36 ὑπο TR, (NA²⁷) D, 33, 323, 2495, al // παρα 1727 // ἀπό 1597, 1719, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, E, P, MT, Ψ, p⁸, 049, 69, 104, 105, 181, 206, 326, 383, 614, 945, 1175, 1241, 1505, 1739, 1874, 1891, 2412.
- 5:1 Σαπφίρη TR, UBS, NA²⁷ // Σαπφίρα 1719, 1725, 1727, (Geer) B, P, 206, 323, 383, 453, 522, 630, 945, 1175, 1245, 1611, 1739, 1891 // Σαμφείρη von Soden.
- 5:4 ὑπήρχε TR // ὑπήρχεν 1573, 1724, 2191, UBS, NA²⁷.
- 5:5 δὲ TR // adds ὁ 1597, 1724, 2191, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, A, B, E, P, MT, Ψ, p⁸, 049, 33, 69, 88, 104, 105, 181, 323, 326, 453, 1175, 1245, 1874.
- 5:12 ἐγένετο TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἐγένετο 1597, 1725, 1727, (von Soden) Ia¹ 101, 200f, πρ¹¹ Ia² δ453f, 175, Ia³ 397, 113, δ156f, 170, δ355, Ib¹ 422f, Ib² 171f, Ic¹, exc 551, Ic², 364, δ299, K^r, Kuⁱ; (Geer) 33, 88, 105, 181, 206, 323, 614, 913, 945, 1245, 1611, 2412, 2495.
- 5:19 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden.

- 5:41 ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατηξιώθησαν TR, (NA²⁷) 945, 1175, pc; (Metzger) 88, 242, 255, 431, 460, 808, 917, 1518, eth, Origen // omits αὐτοῦ 1573, (NA²⁷) Ψ, 33, M, (lat); (Geer) D, E*, H, P, MT, TR, Ψ, 049*, 33, 104, 105, 326, 383, 614, 1241*, 1245, 1518, 1611*, 1874*, 2412, 2495 // κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ 1724, (Geer) MT, 105, 453, 522; // κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ χριστοῦ 1597, 1725, (NA²⁷) 1505 pc; (Metzger) 69, 328, al; (Geer) 69, 206, 1505; (von Soden) Ia^{3 δ203, δ454, 464, δ505} Ib^{1 365} Ic^{2 δ299, 466f} ρ, Κ¹, Χρ, Ευσ, Θδτ^{1:1} // ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος Κυριοῦ Ἰησοῦ^ς κατηξιώθησαν 2191, (NA²⁷) (et^s), E, 614, 1241, al, sy^h; (Geer) E, 383, 614, 1241, 1611, 2412; (von Soden) supported by Ia^{1 1001, δ268} Ia^{3 δ157f} Ib^{2 171, 469} Ic¹ Ic^{2 364f} K^{c δ376}, sy^h.
- 7:4 κάκειθεν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // καὶ ἐκεῖθεν 1573, 1597, 1719, (von Soden) Ia^{3 113, δ180ff, δ203, δ457, 205, 464, δ505} Ib^{1 δ602} Ic¹, Ic^{2, 174} K^{7:13} K^c; (Geer) 69, 105, 522, 1245.
- 7:4 μετώκισεν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // μετώκησεν 1719, 1724, 2191, (von Soden) H⁷⁴, Ia^{1 exc πρ} Ia² Ia^{3 64, 113, δ254, 464, δ505} Ib^{1 62f, δ206} Ib^{2 78, δ260} Ic^{1 551} Ic^{2 364ff, 174} K^{3, 6}; (Geer) D*, E, 33, 69, 104, 326, 383, 614, 1241, 1505, 1518, 1739, 1874, 1891, 2412.
- 7:14 αὐτοῦ² TR // omit 1573, 1597, 1719, 1727, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, H, P, MT, p⁷⁴, 049, 69, 105, 181, 326, 383, 453, 614, 913, 1175, 1241, 1505, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 7:18 ἕτερος TR, (UBS, NA²⁷) p^{45vid}, D, E, P, M, 049, 056, 0142, 81, 326, 330, 436, 451, 614, 629, 1241, 2127, 2412, 2492, 2495, Byz, it^{d, e, sig, p}, syr^h, Chrysostom // τερος 1573 (correct by another hand) // adds ἐπὶ ἄγυτον 1719, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden; (UBS, NA²⁷) p^{33vid, 74}, κ, A, B, C, Ψ, 36, 88, 104, 323, 630, 945, 1175, 1505, 1739, 1877^{mg}, syr^{p, hm}, cop^{sa, bo, fay}, arm, eth, geo.
- 7:20 Μωσῆς TR // Μωϋσῆς 1573, 1597, 1719, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, B, C, D, p⁷⁴, p⁴⁵, 049, 81, 88^{vid}, 104, 105, 181, 206, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 7:20 αὐτοῦ TR // omit 1573, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) A, B, C, H, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 81, 105, 206, 945, 1241, 1245, 1505, 1739, 1874, 1891, 2495.
- 7:21 αὐτόν¹ TR, Geer // τοῦτον 1724, (von Soden) Ib^{2 157, δ260} // αὐτοῦ UBS, NA²⁷, von Soden.
- 7:21 αὐτόν² TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // omit 1724, 1725, (von Soden) K gg H^{exc δ6f, 257} Ia¹ Ia^{2 502} Ia^{3 397}.
- 7:29 Μωσῆς TR // Μωϋσῆς 1573, 1597, 1719, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, B, C, D^c, H, P, p⁷⁴, 049, 33, 81, 104, 105, 181, 323, 326, 383, 453, 522, 630, 945, 1175, 1245, 1505, 1739, 1874, 1891, 2495.

- 7:31 Μωσῆς TR // Μωϋσῆς 1573, 1597, 1719, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) 522, 630, 1505, 2412, 2495.
- 7:36 Αἰγύπτου TR, (Metzger) p⁷⁴, D^{gr}, 161, 1739, vg, syr^{p,h}, al; (NA²⁷) Ψ, 614, 945, and lat // Αἰγύπτω 1597, 1724, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden; (Metzger) κ, A, E, N, P, 81, and many minuscules; (NA²⁷) 33^{vid}, M; (Geer) κ, A, B, C, E, H, P, MT, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 1175, 1241, 1245, 1505, 1874.
- 7:40 Μωσῆς TR // Μωϋσῆς 1573, 1597, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, B, C, D, E, p⁷⁴, 049, 33, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 945, 1175, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 7:49 οἰκοδομήσατέ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // οἰκομάσατέ μοι 1573 // οἰκοδομήσαται 1719, 2191; (von Soden) H^{δ1} Ia^{2 δ180}, Ic^{1 208*}.
- 7:58 αὐτῶν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1597, 1725, (von Soden) K gg H^{δ1} Ia¹ Ia² Ia^{3 δ157, 170, 397, 464} Ib² Ic¹ Ic^{2 464, 460, 470f} K^{c?} lat^{exe g}, Xp; (Metzger) H, P; (Geer) H, P, Ψ, 049, 69, 105, 206, 383, 1245, 1505, 2495.
- 8:12 τοῦ² TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1597, 1724, 1725; (Geer) κ, A, B, C, D, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1611, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 8:16 κυρίου Ἰησοῦ TR, UBS, NA²⁷ // Χριστοῦ Ἰησοῦ 1597, 1724, 1725; (von Soden) K gg H^{excδ6} Ia¹ Ia^{2 δ157f, 170} Ia^{3 64, δ180, δ300, 397, δ505} Ib Ic K^c Διδ; (NA²⁷) L, al; (Geer) H, L, P, MT, 049, 105, 206, 383.
- 8:19 ἐάν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἂν 1597, 1719, 1724; (von Soden) Ia^{1 δ5 np40}, Ia^{2 502} Ia^{3 55, 113, δ156f, 205, 216f, δ203, δ254f, δ505} Ib Ic^{2 174} K^{3:12} K^{c 359} Xp, Βασ, Ku¹; (Geer) D, 049, 69, 105, 206, 323, 453, 522, 1739, 1874^{vid}, 2495.
- 8:24 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1724, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 8:34 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 9:5 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden
- 9:7 ἐννεοί TR // ἐτνεοί 1724 // ἐνεοί 1573, 1719, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, E, H, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 181, 206, 323, 326, 453, 913, 945, 1175, 1241, 1739, 1874*.

- 9:8 δὲ² TR, UBS, NA²⁷, von Soden // τὲ 1573, 1719, 1724, 2191, (von Soden) K gg H
Ia^{1exc δ268} Ia^{2 173ff, 6251} Ia^{3 205, 397, δ505} Ib Ic^{exc 2 353f, 470f} K^{c 376ff}; (Geer) H, L, P, MT, 049,
104, 105, 206, 383, 913, 1241, 1245, 1505, 1518.
- 9:17 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden
- 9:18 τε παραχρήμα TR, (NA²⁷) C², E, L, 33, 323, 614, 945, 1241, 1739, pm, (h), p, sy^h,
mae // omit 1719 // omit παραχρήμα only 1597, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 9:26 εἰς TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἐν 1719, 1725, 2191, (von Soden) K gg H^{exc δ6ff}
Ia^{1exc δ268} Ia^{2 175f, δ251} Ia^{3 δ203f, 397f} Ib Ic^{2, 486f} Xp, K^{c?}; (Geer) E, H, L, P, MT, Ψ, 049,
33^{vid}, 69, 104, 105, 206, 326, 383, 614, 913, 1241, 1245, 1518, 1611, 2412.
- 9:33 κραββάτω TR // κραβάτω 1597 // κραβάττο 1719, 1724 // κραββάτου 1725, (von
Soden) K // κραβάττου UBS, NA²⁷, von Soden.
- 9:35 Σαρῶναν TR // σαρωνα 1719, UBS, NA²⁷, (Metzger) p^{53,74}, (-pp- A), B, C, E;
(Geer) B, C, E, Ψ, p⁷⁴, p⁵³, 69, 88, 181, 326, 1245. // ἀεσάρωνα 1724 //
εὐσάρωνα 1725 // αασαρῶνα 2191.
- 9:40 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 9:40 Ταβιθά TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Ταβηθα̅ 1719, 1724, 1725, (von Soden) s. zu
36; (Geer) 206, 323, 383, 913, 945, 1505, 1874.
- 10:3 ἐνάτην TR // ἐνάτην 1573, 1597, 1719, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ,
A, B, C, E, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 81, 88, 104, 105, 206, 323, 453, 614, 913, 945,
1611, 1739, 1874, 1891, 2412.
- 10:4 εἶπε TR // εἶπεν 1719, 1724, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 10:5 ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἐπικαλήμενον Πέτρον 1719
// τὸν ἐπικαλοῦμενον Πέτρον 1573, 1597, 1724, 2191; (NA²⁷) E, Ψ, 33, M; (von
Soden) K gg H^{exc δ6ff}, Ia^{1exc 1001, 200f}, Ia^{3 δ156c}, Ib^{exc 2 157f}, lat^(af hiat), K^r, Xp; (Geer) E, L, P,
MT, Ψ, 049, 33, 69, 88, 104, 105, 323, 326, 383, 614, 913, 1241, 1245, 1505,
1518, 1611, 2412, 2495.
- 10:19 Πέτρου TR, UBS, NA²⁷, von Soden // add δὲ 1573, 1724, 1727.
- 10:19 ἐνθυμουμένου TR // διενθυμουμένου 1597, 1725, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden;
(Geer) A, B, C, D, E, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 323,
326, 383, 522, 614, 630, 913, 945, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874,
2412, 2495.

- 10:26 αὐτὸν ἤγειρε TR // αὐτὸν ἤγειραι 1597 // ἤγειρεν αὐτὸν 1719, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden // αὐτὸν ἤγειρεν 1727.
- 10:29 ἀναντιρρήτως TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἀναντηρήτως 1719 // ἀναντηρρήτως 1573, 1724.
- 10:29 μετεπέμψασθέ TR // μετεπεμψασθαί 1597, 1719, 1724, (Geer) 1175 // μεταπεμφθείς UBS, NA²⁷, von Soden.
- 10:34 ἔστι TR // ἔστιν 1573, 1719, UBS, NA²⁷, von Soden // ἔστη 1724.
- 11:26 ἐν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1597, 1719, 1724, 1727, (von Soden) K gg H^{exc^δ6}, Ia^{1 1001, 70f, δ268, πρ} Ia² Ia^{3 δ156c, δ180f, 192, 216} Ib, Ic^{1 exc 551} Ic^{2 353f, 470} K^c sy, vg; (Geer) D*, H, L, P, MT, Ψ, 049, 88, 105, 206, 383, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1874.
- 11:29 ἠὐπορεῖτό TR // εὐπορεῖτό 1573, 1597, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, E, H, P, MT, 049, 33, 81, 88^{vid}, 104, 105, 181, 206, 326, 383, 453, 913, 1175, 1241, 1245, 1874 // εὐπορεῖτέ 1719, 1724,
- 12:8 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden
- 12:9 γινόμενον TR, UBS, NA²⁷, von Soden // γενόμενον 1597, 1719, 1725, (von Soden) H^{74f} Ia^{1 200f, πρ} Ia^{2 464} Ic^{1 551} K⁵; (Geer) L, Ψ, 81, 88, 453, 913, 1518.
- 12:11 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 12:17 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 12:20 ὁ TR // omit 1719, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden; (von Soden) Ia^{1 1001, 1100} Ia^{2 252ff, 175} Ia^{3 55, 397f, δ203, 192} Ib^{1 62ff} Ib^{2 δ260f} Ic^{1 exc 551} Ic^{2 364, 174 (1788)}.
- 12:25 ἐξ TR, von Soden, (UBS, NA²⁷) p⁷⁴, A, 33, 630, 945, 1739, 2127, syr^{h?}, cop^{bo}, eth^{pp}, Chrysostom // εἰς 1597, 1724, 1725, 2191, UBS, NA²⁷, (von Soden) K gg H^{δ4 648 sa bo} Ia^{2 175} Ia^{3 δ157, δ180, δ208ff, 464} Ib^{excl 472, δ264} Ib^{2 157ff}, Ic^{2, 470f} K^c sy, Xp?, (1790); (NA²⁷) κ, B, P, 049, 056, 0142, 81, 88, 326, 330, 451, 629, 1241, 1505, 1877, 2492, 2495, Byz, Lect, syr^{hmg}, eth^{ro}, Chrysostom, Theophylact; (Geer) κ, B, H, L, P, MT, 049, 81, 88, 105, 326, 383, 1241, 1245, 1505, 1874, 2495.
- 13:8 οὕτω TR // οὕτως 1719, 1724, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden.

- 13:18 ἔτροποφόρησεν TR, UBS, NA²⁷, von Soden, κ, B, C², D, 1739, M, vg // ἔτροφοφόρησεν 1573, 1719, p⁷⁴, A, C*, E, Ψ, 33^{vid}, 1175, pc, d, gig, y, co; (Geer) 1175; (von Soden) H^{δ3*, δ4, δ6f, sa, bo} Ia^{1 1001, 101, 264} Ia^{2 367, 175f} Ia^{3 216, δ457c} Ib^{1 δ206} d, g, sy (1758) // ἔτροποφόρ 2191.
- 13:23 σωτήρα TR, UBS, NA²⁷, von Soden, by κ, A, B, C, (D), Ψ, 81, 453, 614, 945, 1175, 1739, al, vg, sy, sa, bo, Ath, Thret // σωτηρίαν 1597, 1724, 1725, p⁷⁴, E, 33, M; (Geer) H, L, MT, p⁷⁴, 049, 33, 88, 105, 323^c, 326, 913, 1241, 1245, 1505, 1874, 2495; (von Soden) K gg H^{excδ48ff} Ia^{1 δ5} K³ lat^(af, hiat), sy, Aθ, Θδτ.
- 13:24 τῷ λαῷ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1725, (von Soden) Ia^{3 δ507}.
- 13:24 παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // τῷ Ἰηλ 1597, 1719, 1724, 1727 // von Soden) omit λαῷ H^{δ4}, Ia^{2, δ251}, omit παντὶ K gg H^{exc}, Ia¹, K^c, lat^(af hiat), sy.
- 13:29 ἅπαντα TR // πάντα 1573, 1719, 1724, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, D, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412.
- 13:39 ἡδυνήθητε TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἔδυνήθητε 1597, 1719, (Geer) A // ἡδυνήθηος 1724.
- 13:39 Μωσέως TR // Μωυσέως 1573, 1597, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, B, C, E, P, p⁷⁴, 049, 33, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 326, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1505, 1739, 1874, 1891, 2495.
- 13:41 ῶ TR // ῥ 1573, 1597, 1719, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, D, E, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 522, 630, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1739, 1874, 1891, 2495.
- 13:47 ἐντέταλται ἡμῖν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἡμῖν ἐντέταλται 1597, 1719, 1727; (von Soden) Ia^{3 δ457, δ507} Ib^{1 δ370} Ic¹ Ic^{2 364ff} g; (Geer) 383, 614, 630, 1241, 1518, 1611, 2412.
- 13:48 ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἔχαιρε, καὶ ἐδόξαζον 1597, (von Soden) K gg H, Ia¹, Ia^{2 173ff, 502, δ251, 184} Ia^{3 56, 192, δ156-δ507, δ203f, δ254ff} Ib, Ic, K^{3:8}, K^r; (Geer) P, 049, MT, 105, 323, 1245, 1505; // ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζε 1724, (von Soden) Ia^{3 δ157, 464} Ic^{1 158} K^{3?}, K^c, K^{2:8}; (Geer) κ, A, B, C, D, E, L, TR, Ψ, p⁷⁴, 33, 81, 88, 104, 181, 206, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 945, 1175, 1241, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495 // ἔχαιρε, καὶ ἐδόξαζε 1719, 1727, (von Soden) Ia^{3 δ157, 464} Ic^{1 158} K^{3?}, K^c, K^{2:8}; (Geer) P, 049, MT, 105, 323, 1245, 1505.

- 14:10 ἤλλετο TR // ἤλατο 1573, 1719, 1724, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, A, B, C, Ψ, p⁷⁴, 81, 383, 453, 913, 1175, 1505, 1739, 1891, 2495 // ἤλλατο 1727, (Geer) 88, 181, 206, 323, 326, 522, 630, 945, 1518.
- 14:13 ἤθελε TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἤθειλον 1573, 1597, 1719, (von Soden) H¹⁶² Ia^{1 65} Ia^{2 175 184c} Ia^{3 δ180, 397, δ254, 394} Ib^{1 62} Ib^{2 78, 157} K⁶.
- 14:20 ἐξήλθε TR // adds ὁ παῦλος 1719, (von Soden) Ia^{3 192} Ib^{1 δ602, 396, 398}; (Geer) 206, 326, 522 // ἐξήλθεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) A, B, C, D, E, H, L, P, TR, Ψ, p⁷⁴, p⁴⁵, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 323, 383, 453, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 15:10 ἐπιθεῖναι TR, UBS, NA²⁷ // ἐπιθῆναι 1573, 1597, 1727.
- 15:21 Μωσῆς TR // Μωϋσῆς 1573, 1597, 1719, UBS, NA²⁷, (Geer) κ, B, C, D, H, P, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 104, 105, 181, 326, 383, 453, 522, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2495.
- 15:37 τὸν¹ TR // omit 1719, (von Soden) H^{δ3, δ4, δ6, 74, 257} Ia^{1 exc 200f} Ia^{2 exc 367} Ia^{3 113, δ156c, 170, 192} Ib^{exc 2 171, δ260f} Ic^{1 551} Ic^{2 exc 364, 466ff} K^r; (Geer) A, C, D, E, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 104, 105, 181, 206, 323, 325, 326, 383, 453, 522, 630, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1739, 1874, 1891, 2495 // καὶ 1597, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, E, H, P, Ψ, p⁷⁴, 049, 33^{vid}, 81, 88, 104, 181, 206, 326, 453, 522, 614, 630, 913, 1175, 1241, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 15:39 ἀποχωρισθῆναι TR, UBS, NA²⁷, von Soden // χωρισθῆναι 1597, 1725, 2289, (von Soden) Ia^{1 δ268 πρ 20} Ia^{3 δ156c} Ic^{1 551} Xp; (Geer) 453, 913, 1505, 2495.
- 16:9 ὄραμα TR, UBS, NA²⁷, Geer // ὄραμα 1573, 1719 (corrected by another hand), 1724.
- 16:15 ἐβαπτίσθη TR, UBS, NA²⁷, von Soden // adds αὐτὴ 1719, 1727, 2289, (von Soden) H^{δ2c, sa} Ia^{1 1001, δ268, πρ} Ia^{3 113, δ203f}, sy arm Xp K^r; (Geer) κ^c, E, 453, 1874.
- 16:17 ἡμῖν TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Byz Lect // τῷ σίλα 1719, 1724, 1725, (von Soden) Ia^{1 1100} Ia^{2 173-367, 175, δ256, δ457c} K⁵, K^r. 1724 Origen^{lat}; (Geer) L, 105, 1241, 1245, 2412.
- 16:18 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 16:40 εἰς TR // πρὸς 1597, 1724, 1725, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, D, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.

- 17:10 Βέροιαν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Βέρροιαν 1597, 1725, 1727, 2289; (von Soden) Ia¹ πρ Ia² 252-δ459f Ia³ 464, δ507 Ib¹ δ206f Ib² 469 Ic¹ 551c Ic² exc 174 K^{c?}, K^r; (Geer) 325, 383, 453, 614, 913, 945, 1505.
- 17:13 Βεροία TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Βερροία 1597, 1727, 2289, (von Soden) Ia¹ πρ Ia² 252-δ459f Ia³ 464, δ507 Ib¹ δ206f Ib² 469 Ic¹ 551c Ic² exc 174 K^{c?}, K^r; (Geer) 325, 383, 614, 913, 945, 1518, 2412, 2495.
- 17:18 συνέβαλλον TR, UBS, NA²⁷, von Soden // προσέβαλον 1727 // συνέβαλον 1719, 1725, 2289, (von Soden) Ia¹ 70f, δ268, πρ Ia³ δ156c, δ505, 552* Ib¹ 62, 365, 398 Ib² 469 Ic¹ 116f Ic² 364 K⁵, K^c δ376 (Geer) L, 69, 181, 206, 522, 614, 630, 913, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 17:25 καὶ τὰ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // κατὰ 1597, 1719, 1724; (von Soden) K gg H^{exc103f, bo} Ia¹ 165, 382, δ268, πρ exc 40 Ia² 173f Ib² 78, 157 lat^(af hiat), sy^h, arm, Κλ, Χρ, Θδτ; (Geer) by H, L, P, MT, 049, 69, 88, 104, 105, 325, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 1241, 1245, 1518, 1611, 1874, 1891, 2412.
- 17:26 προτεταγμένους TR, (NA²⁷) D*, pc, bo // προστεταγμένους 1573, 1597, 1725, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, D^c, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 325, 326, 383, 453, 614, 913, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 17:27 καίτοιγε TR, (NA²⁷) κ, 323, 1739, pc// καίγε 1724, 1725, 1727, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden; (NA²⁷) B, D, Ψ, 33, M, Ir^{lat}; (Geer) B, H, L, P, MT, Ψ, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 325, 326, 383, 453, 614, 913, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 18:2 διατεταχέναι TR, UBS, NA²⁷, von Soden // τεταχέναι 1597, 1719, 2191, (von Soden) K gg H^{exc δ2*, δ48} Ia¹ 70, 1100, πρ Ia² 173f, 252f Ia³ 64, δ156f, δ397cf, δ457c, 464 Ib¹ 62, δ206 Ib² 78, δ260f Ic^{exc2, 353ff}, K⁶, K^{c?}, Χρ; (NA²⁷) (κ*), D, E, L, P, 6, 33^{vid}, 104, 323, (1175), 1241, pm; (Geer) κ*, D, E, L, P, MT, 33^{vid}, 69, 88, 104, 181, 323, 326, 383, 1241, 1874.
- 18:3 τέχνην TR // τέχνη 1573, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, E, L, P, p⁷⁴, 33, 88, 105, 181, 913, 1245, 1518, 1611.
- 18:9 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 18:9 σιωπῆσης TR, UBS, NA²⁷, von Soden // σιωπήσις 1573, 2191,
- 18:19 κάκείνους TR, UBS, NA²⁷, von Soden // καὶ ἐκείνους 1573, 1597, 1724, 1719, (UBS) P, Ψ, 049, 88, 1877, 2127, 2492, Byz^{pt}, Chrysostom, Theophylact^a; (Geer) MT, Ψ, 049, 69, 105, 323, 325, 913, 1245, 1874. (von Soden) K gg H^{exc δ6, 103} Ia¹ 70, δ268, πρ Ia² exc 175 Ia³ δ156c, 192 Ib^{exc 2 157ff} Ic^{exc 2 470f}, K⁵, K^r.

- 19:6 τὰς TR; . (NA²⁷) E, Ψ, 1739, M // omit 1573, 1597, 1724, (NA²⁷) p⁷⁴, κ, A, B, D, 326, 1241, al; (Geer) κ, A, B, D, H, P, p⁷⁴, 69, 105, 326, 1241, 1518 // UBS, NA²⁷, von Soden have the text reading in parenthesis.
- 19:15 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, UBS, NA²⁷.
- 19:35 νεωκόρον TR, UBS, NA²⁷ // νεωκόρουν 1724 // νεοκόρον 2191, 2289, (Geer) 614, 1245, 1518.
- 19:36 ὄντων τούτων TR, UBS, NA²⁷, von Soden // τούτων ὄντων 1719, 1724, 1730, 2289, (von Soden) H⁸⁴ Ia^{1 1100} Ia^{3 55, 8157f, 170} Ib^{2 157ff} Ic^{2 8299, 486} Χρ; (Geer) A, 323.
- 19:37 θεᾶν TR, (NA²⁷) D*, E^c, P, 614, 1241, 1505, al // θεὸν 1719, 1730, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, D^c, E*, H, L, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 104, 105, 181, 206, 323, 325, 326, 383, 453, 630, 945, 1175, 1245, 1739, 1891.
- 19:40 οὐ TR // οὐ οὐ 1597, 1727, 1730; (NA²⁷) κ, A, B, P, Ψ, 049, 056, 0142, 88, 104, 88, 104, 181, 326, 330, 436, 451, 614, 629, 1241, 1505, 1739, 1877, 2127, 2412, 2492, 2495, Byz, it^{p*}, syr^{p, h}, arm, eth^{vid}, geo, Chrysostom, Theophypact^a. (Geer) κ, A, B, H, L, P, MT, Ψ, 049, 69*, 88, 104, 105, 181, 323, 326, 383, 453, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 2412 // UBS, NA²⁷ and von Soden follow the reading found in these manuscripts, in parenthesis.
- 20:6 ἄχρις TR // ἄχρι 1573, 1719, 1730, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer; (Geer) A, B, H, L, P, Ψ, 88, 181, 323, 325, 453, 522, 945, 1175, 1241, 1739, 1891.
- 20:8 ἦσαν TR, (NA²⁷) pc, bo // ἦμεν 1573, 1597, 1719, 1724, 1730 UBS, NA²⁷, von Soden.
- 20:9 ἀπο TR, UBS, NA²⁷, von Soden // adds γῆς 1573 // ὑπό 1597, 1719, 1727, 2289, (von Soden) H^{648f} Ia^{1 85, 70f} Ia^{2 175} Ib^{1 396} Ib^{2 8260f} Ic^{2 353f} K⁶; (Geer) D, H, 049, 33, 88, 104, 105, 181, 325, 383, 1505, 2495.
- 20:10 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1724, 1730, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.
- 20:13 προελθόντες TR, UBS, NA²⁷, von Soden; (NA²⁷) p^{41vid}, κ, B², C, L, Ψ, 33, 36, 323, 614, 945, 1505, 1739, al // προσελθόντες 1573, 1719, 1724 // προσαχθέντες 1727; (UBS) A, B*, E, P, 049, 056, 0142, 88, 104, 326, 330, 451, 629, 630^{vid}, 1241, 1877, 2127, 2492, Byz, it^{ar, e}, arm, Chrysostom, Theophylact^a;
- 20:13 ἄσσον TR, UBS, NA²⁷, von Soden // θασον 1573 // θασσον 1597, 2191; (Metzger) p⁴¹, L, P, 237, 614, 2401, 2412, al, syr^{p, h}, cop^{sa}; (Geer) L, P, Ψ, p⁴¹, 104, 325, 614, 913, 1611, 2412.

- 20:13 οὕτω TR // οὗτος 1573, 1597, 1719, (Geer) 049, 383, 913 // οὕτως UBS, NA²⁷, von Soden.
- 20:14 ἄσσον TR, UBS, NA²⁷, von Soden // θασσον 1573, (Metzger) P, 614, 1799, 2401, 2412, al, syr^h, cop^{sa}; (Geer) L, P, 104, 325, 614, 913, 1505, 1611, 2412, 2495 // θασσον 1597, 2191.
- 20:23 λέγον TR, UBS, NA²⁷, von Soden // λέγων 1573, 1597, 1724; (von Soden) H⁷⁴ Ia¹₂₆₄ Ia²_{502, 252} Ia³_{397, δ156*f, 216f, δ254*, δ300, δ505} Ib¹_{δ602} Ic²₃₅₃ K³_{5f}, K^c_{δ376}; (Geer) D, E, H, L, P, 33, 69, 88, 104, 181, 326, 383, 453, 522, 614, 913^{vid}, 1175, 1241, 1505, 1874, 2412, 2495.
- 20:26 διὸ TR // διότι 1719, 1724, 1730, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, E, P, 323, 325, 1245, 1874.
- 20:35 οὕτω TR // οὕτως 1573, 1719, 1724, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.
- 21:1 Κῶν TR // Κῶ 1573, 1597, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, D, E, H, P, Ψ^{vid}, p⁷⁴, 181, 206, 325, 383, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1505, 1518, 1611, 1891, 2412.
- 21:3 καὶ¹ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1725, 1727, 2191, (von Soden) H^{δ4} Ia²_{252, δ459} Ia³_{δ505} Ib²₁₅₇ Ic²₃₅₃, g; (Geer) A, 69, 383.
- 21:5 ἡμᾶς ἐξαρτίσαι TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἡμᾶς ἐξαρχῆς 1573 // ἡμᾶς ἐξαρτήσαι 1719 // ἐξαρτίσαι ἡμᾶς 1727, (von Soden) H^{δ1*},^{δ4} Ia¹; (NA²⁷) A, B*, E, pc; (Geer) A, B, E.
- 21:11 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, 1730, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.
- 21:20 εἶπον τε TR, UBS, NA²⁷, von Soden // εἰποντες 1573, 1597, 1719, 1724, 1730, 2191; (NA²⁷) C, D, M, sy^h; (von Soden) K gg H^{δ1-2, δ4, δ6, sa, bo} Ia¹_{excd5, δ70f} Ia²_{173-367, 252ff} Ia³_{64, 170, δ457, 552} Ib²_{excl 62} Ib²₁₅₇ Ic¹₂₀₈ Ic²_{466, 486} K^c_{d376}, K³_{5f} lat^(af hiat), sy^p.
- 21:21 Μωσέως TR // Μωϋσέως 1573, 1719, UBS, NA²⁷, von Soden // Μωυσέος 1725, (von Soden) Ia¹_{δ268, πρ 40} Ia³_{δ156, 205, 256, 522} Ib¹_{365, 396, δ264} Ib²₁₇₁ Ic²_{466, 486f} K^c, K^r (1753).
- 21:24 ξυρήσονται TR, von Soden, (NA²⁷) A, B², C, (D*), Ψ, 1739 // ξυρήσονται 1597, UBS, NA²⁷, (NA²⁷) p⁷⁴, κ, B*, D¹, E, 33, 614, 1175, 1505, 1891, al; Geer; (Geer) κ, B, D^c, E, P, Ψ(?), p⁷⁴, 049, 33, 88, 104, 181, 326, 614, 1175, 1505, 1518, 1874, 1891, 2412 // ξηρήσονται 1719, (NA²⁷) p⁷⁴, κ, B*, D¹, E, 33, 614, 1175, 1505, 1891, al; // ξυρίσονται 1724, 2191, (von Soden) H^{δ1*-2, δ48, 74}, Ia¹_{7f, 101, 382, πρ} Ia²_{173-367, 175f, δ257f} Ia³_{64, 170, 392, δ254} Ib¹₆₂ Ib²_{δ260} Ic¹₅₅₁ Ic²_{364, δ299f, 174} K³; (NA²⁷) A, B², C, (D*), Ψ, 1739.

- 21:27 ἤμελλον TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἤμελλον 1725, 1730, 2191, 2289; (von Soden) H^{δ48, 74} Ia^{1 1001} Ia^{2 173} Ia^{3 64, δ157f, δ505} Ib^{2 78f} Ic^{1 exc 370} Ic^{2 486} K^{3, 5} K^r. (Geer) E, L, p⁷⁴, 69, 614, 945, 1175, 1505, 1518, 1611, 1739, 2412, 2495(ἤμελον).
- 21:27 τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν TR // ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας 1719, 1725, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer; (Geer) κ, A, B, C, D, E, Ψ, p⁷⁴, 33, 69, 104, 181, 206, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 21:33 ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἐγγίσας δὲ χιλιάρχος 1725, 1727 // ἐγγίσας δὲ ὁ χιλιάρχος 1597, 1730.
- 21:36 ἠκολούθει TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἠκολούθη 1597, 1719, 1724.
- 21:37 τε TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1724 // δὲ 1725, 1727, 2289; (von Soden) H^{δ8, sa, bo} Ia^{1 πρ} Ia^{2 367, δ459f} Ia^{3 δ156cf, δ457e} Ib^{exc 1 398f} Ib^{2 171f} Ic^{exc 2 174} K^r, sy^h, Xp^r; (Geer) Ψ, 206, 323, 383, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 21:39 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1724, 1730, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.
- 21:39 ἀσήμε TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἀσίμου 1573, 1597, 1719, 1724.
- 22:8 εἶπε TR // εἶπέν 1573, 1719, 1724, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.
- 22:13 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1724, 1730, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.
- 22:19 δέρων TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // δαίρων 1725, 1727, 2289; (von Soden) K^{c2}, K^r; (Geer) 104, 383.
- 22:19 ἐπὶ TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // εἰς 1725, 1727, 2289; (Geer) 88, 2495.
- 22:21 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1724, 1730, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.
- 22:23 κραυγαζόντων TR, UBS, NA²⁷, von Soden // κραζόντων 1573, 1719, 1724, 1730, (von Soden) K gg H^{exc δ3} Ia¹ Ia^{2 173ff, 184} Ia^{3 56, 113, δ156, δ180, δ203, 394, δ505} Ib^{exc 1 396} Ib^{2 157f} Ic^{1 208} Ic^{2 353, 466, 486f} K^r; (Geer) C, MT, 323, 325, 614, 913, 1245, 1505, 1518, 2412, 2495.
- 22:25 προέτεινεν TR // προέτειναν 1573, 1730 // ποέτειναν 1724, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer; (Geer) κ, B, L, Ψ, p⁷⁴, 33, 88, 104, 181, 614, 630, 913, 1241^{vid}, 1245, 1505, 1739, 1891, 2412, 2495.

- 22:26 ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ TR // τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλε αὐτῷ λέγων 1725, 1597, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer; (von Soden) Ia¹⁶⁵ Ia^{2 8453} g, sy^{h*}, (Geer) κ, A, B, C, D, E, Ψ, 33, 69, 181, 206, 326, 383, 453^{vid}, 522, 630, 945, 1175, 1505, 1739, 1891, 2495(omit τῷ), he reports that only D adds αὐτῷ // τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλε λέγων 2289.
- 22:30 παρὰ TR // ὑπὸ 1597, 1725, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer; (Geer) κ, A, B, C, E, Ψ, p⁷⁴, 33, 104, 181, 206, 323, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 23:3 εἶπε TR // omit 1730 // εἶπεν 1573, 1719, 1724, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 23:8 μηδὲ TR, (NA²⁷) p⁷⁴, L, 104, 323, 1241, pm // μήτε 1597, 1727, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, E, Ψ, 33, 88, 181, 206, 326, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 23:20 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1730, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.
- 23:24 Φήλικα TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // Φίλικα 1597 // Φίληκα 2191, 2289.
- 23:26 Φήλικι TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // Φίλικι 1597 // Φίληκι 2191, 2289.
- 23:32 πορεύεσθαι TR // πέρχεσθαι 1724 // ἀπέρχεσθαι 1719, 1730, UBS, NA²⁷, von Soden; (NA²⁷) p⁷⁴, κ, A, B, E, 33, 81, 323, pc; text follows Ψ, 1739, M; (Geer) κ, A, B, E, p⁷⁴, 33, 81, 323, 1245.
- 24:3 Φήλιξ TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // Φίλιξ 1597 // Φίληξ 1724, 2191, 2289.
- 24:9 συνέθεντο TR // συνεπέθεντο 1597, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.
- 24:10 κριτήν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // add δίκαιον 1597, 1725, 2289, (von Soden) H^{86, 74, 103} Ia^{1 exc 7f, 200f} Ia^{2 exc 367, 175} Ia^{3 64c, δ180c, δ355c, 464, δ457c} Ib^{1 62, δ602} Ib^{2 171f} Ic^{exc 2, 353, 466, 486} K^r, sy^h, Xp; (NA²⁷) E, Ψ, pm, sy^h, 323, 614, 945, 1175, 1505, 1739; (Geer) E, Ψ, 104, 181, 323, 453, 614, 630, 913, 945, 1175, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 24:13 με TR // adds νῦν 1597, 1724 // omit 1725, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden; (von Soden) Ia^{1 7f} Ia^{3 55, δ254, 192, 394, δ454} Ib^{2 157ff} Ic^{2 353*, 466, 174}.
- 24:18 δὲ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1597, 1719, 1725, 1730; (Geer) H, L, P, MT, 049, 105, 206, 323, 325, 326, 383, 522, 630, 913, 945, 1241, 1245, 1518, 1739, 1874, 1891.

- 24:24 Χριστὸν TR // adds Ἰησοῦν 1573, 1724, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer; (UBS) p⁷⁴, κ, B, E, Ψ, 049, 093, 33, 81, 104, 181, 326, 629, 630, 945, 1505, 1739, 1877^c, 2127, 2492, 2495, Byz^{pt}, it^{ar,e,gig,s}, vg^{cl}, syr^h, cop^{sams,bo}, geo, Chrysostom, Theophylact^b; (NA²⁷) reports that these manuscripts follow p⁷⁴, κ*, (B), E, Ψ, L, sa^{ms}, sy^h, bo, latt, 049, 33, 81, 323, 945, 1175, 1505, 1739; (Geer) κ, B, E, L, Ψ, p⁷⁴, 049, 093, 33, 69, 81, 104, 181, 323, 326, 453, 630, 913, 945, 1175, 1245, 1739, 1891.
- 24:25 Φήλιξ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Φίλιξ 1597 // Φίληξ 1724, 2191, 2289.
- 24:26 αὐτὸν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // αὐτῶ 1719, (von Soden) Ib^{1 δ2060}, // omit 1725, 1730, 2289, (von Soden) Ia^{2 367} Ia^{3 397f, δ457c}, (Geer) κ, A, B, C, E, Ψ, 33, 81, 104, 181, 945, 1175, 1505, 1739, 1891, 2495.
- 25:9 ἐπ' TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ὑπ' 1725, 1730, 2289; (von Soden) Ia^{1 200f, 264, δ268, πρ} Ia^{2 175} Ia^{3 55f, 113, δ180ff, 192, 394, δ507} Ib^{1 396, 472, δ206} Ib^{2 δ260f} Ic^{1 208} Ic^{2 353c, 486, 174} K^r, Xp; (Geer) 88, 326, 383^c, 453, 1241, 1611, 2495.
- 25:10 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, 1724, 1730, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.
- 25:18 ἐπέφερον TR // ὑπέφερον 1597, 1724; (von Soden) Ia^{1 1100} Ia^{3 55-64, 170, δ507} Ib^{1 472, δ264} // ἔφερον 2191, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 26:3 ἐθῶν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἠθῶν 1573, 1719, 1727, 2191; (von Soden) K gg H, Ia^{1 exc 7f, 200f} Ia^{2 173ff, 175, 252ff} Ia^{3 56, δ156ff, δ203, δ457, 464} Ib^{1 62, 396, δ206f} Ib² Ic^{exc 1 551} Ic^{2 364f} K^r; (Geer) H, L, P, MT, 88, 105, 206, 325, 326, 383, 522, 1241, 1245, 1874.
- 26:18 ἐπιστρέψαι TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ὑποστρέψαι 1573, 1719; (von Soden) K gg H^{exc 162, 257} Ia^{1 exc 7ff} Ia^{2 exc} Ia^{3 δ156ff, δ203f, δ457} Ib^{exc 2 157ff} Ic^{2, 353*} K⁵, K^c, Kλ // ἀποστρέψαι 1597, 1724, 1730, (von Soden) by H^{δ4, δ6}, Ia^{1 1100, 200f} Ia^{2 367} Ia^{3 64, 205, δ300, 400, δ505} Ib^{2 δ260f} Ic, K⁶, K^r, Xp
- 26:20 ἀπαγγέλλων TR // ἀπαγγέλλω 1597, 1725, (von Soden) Ia^{2 δ251ff} Ia^{3 δ156-δ507ff, 192, δ457, 464, 552f} Ib^{1 δ264} Ib^{2 δ260f} Ic^{1 551} Ic^{2 353c, 470f} K^{c δ376}, K^r, Xp // ἀπαγγέλω 1719, // ἀπήγγελλον UBS, NA²⁷, von Soden.
- 26:22 Μωσῆς TR // Μωυσῆς 1573, 1597, 1725, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer; (Geer) κ, L, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 104, 105, 181, 206, 325, 326, 453, 522, 614, 630, 913, 1175, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 26:23 τῷ TR // τε 1597, 1725, 2289; (Geer) κ, A, B, E, H, 049, 33, 81, 181, 326, 630, 945, 1175, 1241, 1505, 1739, 1891 // τῷ τε UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.

- 26:25 ἀλλ' TR // ἀλλα' 1719, 1725, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer; (Geer) κ, A, E, H, L, P, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 104, 181, 206, 323, 325, 326, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 27:3 πρὸς TR // adds τὸν 1573 // adds τοὺς 1597, 1724, 1730, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 27:7 Κρήτην TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Κρίτην 1573, 1719, 1724,
- 27:10 φόρτου TR // φορτίου 1573, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer; (Geer) κ, A, B, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383*, 453, 522, 614, 1175, 1241, 1245, 1505, 1611, 1874, 1891, 2412.
- 27:11 ἑκατοντάρχος TR // ἑκατοντάρχης 1573, 1719, 1724, 1727, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer; (Geer) κ, A, B, L, P, MT, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 104, 105, 181, 326, 383, 453, 630, 945, 1175, 1245, 1739, 1874, 1891.
- 27:17 σύρτιν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // σύρτην 1597, 1719, 1724; (von Soden) K gg H^{exc 648ff} Ia^{2 252f} Ia^{3 113, 6156cf, 6355} Ib^{1 6602 396} Ib^{2 78, 6260cf} Ic^{1 exc 551} vg; (Geer) L, MT, 049, 69, 88, 104, 181, 206, 323, 325, 326, 383, 453, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1874, 1891, 2412.
- 27:33 ἔμελλεν // ἤμελλεν 1573, 1727, 1730, 2191 UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) L, MT, Ψ, 104, 326, 1175, 1505, 1518, 1611, 1874, 1891, 2495.
- 27:34 προσλαβεῖν TR // μεταλαβεῖν 1597, 1725, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer; (Geer) κ, A, B, C, p⁷⁴, 33, 81, 88, 104, 181, 323, 453, 614, 630, 945, 1175, 1611, 1739, 1891, 2412.
- 27:34 ὑμετέρας TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἡμετέρας 1719, 1725, 1730, (von Soden) H⁶⁴, Ia^{1 382} Ia^{2 175} Ia^{3 64, 6157, 6203, 397ff} Ib^{1 6602f, 398, 6206*} Ic^{1 exc 551} Ic^{2 364, 470} K^{3, 5}, K^r, sy^h; (UBS) A, P, 326, 614, (1241), 2412, 2492, 1439, Byz^{pt}, syr^h, Theophylact^b; (NA²⁷) A, L, P, pm, sy^h, w, 326, 614, 1241; (Geer) A, L, P, 206, 326, 614, 913, 1245, 1518, 1611, 1874, 2412; Metzger states that ἡμετέρας is an itacism for ὑμετέρας.
- 27:38 δὲ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // adds τῆς 1573, 1724, 1727, 2191; (von Soden) K gg H^{exc 648ff}, Ia^{1 70f, 268, πρ} Ia^{2 502} Ia^{3 64, 6156, 6457c} Ib¹ Ic^{exc 2 353f} K^r; (Geer) L, P, MT, 049, 69, 88, 326, 383, 1245, 1874.
- 28:3 ἐξεληθοῦσα TR, UBS, NA²⁷, von Soden // διεξεληθοῦσα 1573, 1597, 1719, 1730, (von Soden) K gg H^{exc 66, 257}, Ia^{1 exc 7ff} Ia^{2 173f, 502} Ia^{3 64, 6156f, 170, 6457c, 6505} Ib^{1 62, 398} Ib^{2 469} Ic^{1 551} Ic^{2 6299, 174} K^r, Xp; (Geer) L, P, MT, Ψ, 049, 323, 326, 383, 522, 614, 913, 945, 1241, 1245, 1611, 1739, 1874, 2412; (NA²⁷) Ψ, H, L, P, M, 049, 323, 614, 945, 1241, 1739.

- 28:3 καθῆψε // καθῆψεν 1727, UBS, NA²⁷, von Soden // καθῆψατο 1725, 2289, (NA²⁷) C, pm, 36, 453, 614, 1505, 1891; (von Soden) H^{δ3}, Ia^{1 70f, δ268, πρ}, Ia^{3 δ156c, δ457c} Ib^{1 62 Ib^{2 δ260f} Ic^{1 208} Ic² K^r, Xρ.}
- 28:5 ἀποτινάξας TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἀποτιναξάμενος 1597, 1719, 1725, 2191, 2289; (von Soden) H^{δ4, δ48ff, 74f}, Ia^{1 1100, 70f, δ268, πρ}, Ia^{2 502, δ251ff} Ia^{3 156cf, 394, 397f, δ457, 552} Ib^{1 396, δ206} Ib² Ic^{exe2 353}, K^{5f}, K^r, Xρ; (NA²⁷) A, H, L, 048, 33, 36, 81, 323, 614, 945, 1175, 1505.
- 28:16 στρατοπεδάρχη TR // στρατοπαιδάρχη 1719 // στρατοπεδάρχω 1724, 1727, // στρατιώτη UBS, NA²⁷, von Soden (UBS) 330, 451; (NA²⁷) M, gīg, p, sy^{h**}, sa.
- 28:22 παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἀκοῦσαι παρὰ σοῦ 1573, 1730, 2191, 2289; (von Soden) H^{δ2}, Ia^{1 70f, 200f, δ268} Ia^{3 64, δ355, δ203f} Ib^{1 472} Ib^{2 δ260f}, K⁵; (NA²⁷) p^{74vid}, κ, L, pc, l, 36, 2, 33; (Geer) κ, L, p⁷⁴, 88, 181.
- 28:23 Μωσέως TR // Μωϋσέως 1573, 1719, UBS, NA²⁷, von Soden // Μωσείος 1725; (von Soden) Ia^{3 δ156, δ203f, 205}, Ib^{2 171}, Ic^{2 486}, K^r (1753).
- 28:31 ἀκωλύτως TR, UBS, NA²⁷, von Soden // adds ἀμήν 1597, (von Soden) H^{δ6, 74}, Ia^{1 exc 7f}, Ia^{2 173f} Ia^{3 397} Ic^{exe 2 353, 470, 174}, vg, sy^h, (NA²⁷) Ψ, vg^{ww}, sy^h, al, 36, 453, 614, 1175, 1505 // ἀκολύτως 1719, 1724, (von Soden) Ic^{2 470, 174}.

APPENDIX P

VARIANTS WHERE TWO MANUSCRIPTS AGREE AGAINST THE TEXTUS RECEPTUS

- 1:8 ἔσεσθε TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // 1719, 1724 ἔσεσθαῖ // 2191 ἔσεσθες.
- 1:11 ἐθέασασθε TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // 1719, 1724 ἐθέασασθαι.
- 1:22 γενέσθαι σὺν ἡμῖν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // σὺν ἡμῖν γενέσθαι 1573, 1725, (Geer) κ, A, B, C, D, p⁷⁴, 69, 81, 88, 1175.
- 2:14 τοῦτο TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // τοῦτω 1719 // τοῦτω corrected to τοῦτο 1727.
- 2:14 ἐνωτίσασθε TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // ἐνωτίσασθαι 1719, 1724.
- 2:22 ὑμᾶς TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // ἡμᾶς 1724, 1725; (NA²⁷) D*, pc, 6^s, 1241; (Geer) D*, 913, 1241, 1518; (von Soden) Ia^{1 85*} Ia^{2 6459} Ia^{3 6157*} Ib^{1 4172} Ic^{1 551} Eus gg Tert Ir.
- 2:23 ὀρισμένη TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // 1573, 1724 ὀρισμένη.
- 2:26 εὐφράνθη TR // ἠύφράνθη 1597, 2191, UBS, NA²⁷, Soden, (Geer) κ, A, B, C, D, E, P, Ψ, 69, 81, 104, 181, 522, 913, 1175, 1241, 1505, 1611, 1874.
- 2:30 ὤμωσεν TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // ὤμωσεν. 1719, 1724.
- 2:36 κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεός // καὶ κύριον καὶ Χριστὸν ὁ Θεός αὐτὸν 1719, (Geer) 69, 1518 // καὶ κύριον αὐτόν καὶ Χριστὸν ὁ Θεός 1724, 1725, (Geer) κ, A, B, C, D^c, Ψ, p⁷⁴, 88, 323, 453, 522, 630, 945, 1175, 1611, 1739, 1891 // καὶ κύριον καὶ Χριστὸν αὐτόν ὁ Θεός 1597, (Geer) E, P, TR, 049, 81, 104, 105, 181, 206, 326, 383, 614, 1241, 1245, 1505, 1874, 2412, 2495 // κύριον αὐτόν καὶ Χριστὸν ἐποίησεν ὁ Θεός UBS, NA²⁷, von Soden.
- 2:37 ποιήσωμεν TR // ποιήσωμεν. 1724, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, E, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 69, 81, 88, 104, 181, 206, 326, 453, 614, 1175, 1241, 1245, 1505, 1874, 1891.

- 2:40 διεμαρτύρετο TR // διεμαρτύρατο. 1573, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden, (Geer) κ, A, B, C, D, E, Ψ, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 453, 522, 630, 945, 1175, 1245, 1739, 1874, 1891.
- 2:43 καὶ σημεῖα TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // omit 1719, 2191, (Geer) 522.
- 2:47 προσετίθει TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // προσετίθη 1573, 2191, (Geer) 105, 1241; (von Soden) H^{excδ6} H^{δ1-6, δ48f, 162}, Ia^{1excδ5-70, δ268} Ia² Ia³ 64, 170, 184, δ180, δ208ff, Ib¹ δ602 Ib² 78f, δ260, Ic^{1, 158} Ic^{2, 353, 466f} K^{7:14} Eυσ, Θδτ^{1:2}, gg Ωρ, af g p syp arm Χρ, lat, sy, arm, Βασ, Διδ, Κυ, K^c it^{exc g, vg}, K gg, Ia^{1excδ5} 7f 2 175f 3 397 64c 6457 b1 62f 396ff 2 78f δ260f e2 364 466 af g p syp arm Χρ. K gg H^{exc}, Ia^{1exc}, K^c, K^r, lat, lat^(af hiat), sy, arm, Βασ, Διδ, Κυ. K gg H^{exc} δ1,6, Ia¹ 1001, 7f, 101, 200f Ia² excδ453, Ia³ 64, 113 δ157f, 170, 184, δ203f, δ254, 397 Ib¹ 62f, 396f Ib² 78, 157, 469 Ic¹ Ic², 466, 486f K^{4:20} K^c it^{exc g, vg}.
- 3:1 ἐννάτην TR // ἐνάτην 1597, 1719, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) reports that these manuscripts are supported by κ, A, B, C, E, P, TR, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522, 614, 630, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 3:13 αὐτὸν // omit 1719, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, p⁷⁴, 81, 323, 453, 945, 1175, 1739.
- 3:20 Ἰησοῦν Χριστόν TR // Χριστόν Ἰησοῦν 1573, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden; (Metzger) κ, B, D, E, syr^h, cop^{sa}; text follows p⁷⁴, A, C, Ψ, most minuscules, vg, syr^p, cop^{bo}, eth; (Geer) κ, B, D, E, P, MT, 049, 105, 181, 206, 1241, 1245, 1518, 1611, 1874.; (NA²⁷) κ, B, D, E, pm, p, I, Ir^{lat}, 1241.
- 3:22 Μωσῆς TR // Μωϋσῆς 1573, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden
- 3:22 λαλήση TR, UBS, NA²⁷, von Soden // 1719, 1727 λαλήσει 1719, 1727, (NA²⁷) C, 33, 81, 1241, 1505, al; (Geer) C, 049, 88^{vid}, 104^{vid}, 181, 522^{vid}, 1175, 1241, 1518, 1874, 2495.
- 4:15 συνέβαλον TR // συνέβαλλον 1597, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, E, P, MT, p^{74vid}, 049, 69, 104, 105, 181, 206, 326, 383, 614, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1739, 1874, 1891, 2412.
- 5:3 νοσφίσασθαι TR, UBS, NA²⁷, von Soden // adds σε 1573, 1597, (Geer) D, P, MT, Ψ, 049, 69, 105, 326, 1241, 1245, 2495; (NA²⁷) D, Ψ, M.
- 5:14 πλήθη TR, UBS, NA²⁷, von Soden // πλήθει 1597, 1719.
- 5:15 κραββάτων TR // κραβάττων 1573, 1719, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, D, P, Ψ, p⁷⁴, 88, 104, 181, 326, 945, 1175, 1241^{vid}, 1611, 1739^{vid}, 1874^{vid}.

- 5:16 οἴτινες TR, UBS, NA²⁷, von Soden // καὶ 1724, 1725, (Geer) D, 105, 206.
- 5:21 δεσμοτήριον TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // δεσμοτήριον 1597, 1719.
- 5:28 ἐπὶ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἐν 1573, 1719, (Geer) 323, 1241, 1739, 1891, 2495.
- 5:40 δείραντες TR, UBS, NA²⁷, von Soden // 1725, 1727 δήραντες 1725, 1727, (Geer) 206, 1241, 1739.
- 5:42 Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν TR // τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν 1724, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden; (NA²⁷) p⁷⁴, κ, A, B, E, Ψ, M, vg^{sl}, sy^p, bo; (Geer) κ, A, B, p⁷⁴, 69, 88, 181, 206, 323, 326, 453, 614, 630, 913, 945, 1175, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 6:14 Μωϋσῆς TR, UBS, NA²⁷, von Soden // Μωσῆς 1573, 1725; (Geer) A, MT, Ψ, 69, 206, 383, 522, 614, 913, 1241, 1245, 1518, 1611, 2412.
- 7:4 ἐν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // εἰς 1597, 2191; (Geer) H, 049, 69, 88, 104, 383, 913, 1505.
- 7:5 αὐτήν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // αὐτῶ 1724, 1725; (Geer) κ, A, E, Ψ, p⁷⁴, 33, 181, 206, 323, 326, 522, 630, 945, 1175, 1611, 1739, 1874, 1891, 2495.
- 7:6 τετρακόσια TR, UBS, NA²⁷, von Soden // τριακόσια 1573, 1724.
- 7:14 τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ TR // Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτοῦ 1724, 1725, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, C, D, E, p⁷⁴, 69, 88, 181, 206, 323, 522, 630, 945, 1175, 1739, 1874.
- 7:14 ψυχαῖς ἑβδομηκονταπέντε TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἑβδομηκονταπέντε ψυχαῖς 1724, 1725; (Geer) D, H, 69, 88, 181, 206, 323, 326, 453, 522, 630, 945, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 7:18 ἕτερος TR, UBS, NA²⁷, von Soden // τερος 1573 correct by another hand // adds ἐπὶ ἄγυτον 1719, 1724; (NA²⁷) p^{33vid,4}, κ, A, B, C, Ψ, 88, 104, 181 (Ἐγυτπου), 323, 630, 945, 945, 1175, 1505, 1739, 1877^{mg}, (1877*, it^{tr}, vg, ἀίγυττω) sy^{p,hmg}, cop^{sa,bo,fay}, arm, eth, geo; (Geer) κ, A, B, C, Ψ, p⁷⁴, 88, 104, 181, 323, 453, 522, 630, 945, 1175, 1505, 1739, 1874, 1891.
- 7:21 αὐτόν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // τοῦτον 1597, 1724, // omit 1725.

- 7:31 ἐθαύμασε // ἐθαύμαζε 1573, 1597, 1719, 1727, 2191; (Geer) κ, D, E, H, P, MT, p⁷⁴, 049, 69, 81, 104, 105, 181, 323, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1241, 1245, 1505, 1611, 1739, 2412, 2495; (NA²⁷) p⁷⁴, κ, A, D, E, M, 1739 // UBS, NA²⁷ and von Soden read ἐθαύμαξεν.
- 7:37 ἐστιν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἐστι 1597, 1725.
- 7:37 ὁ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1597, 1725, (NA²⁷) p⁷⁴, D, pm, 323, 614, 945, 1175, 1505, 1739.
- 7:49 οἰκοδομήσετέ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // οἰκομάσατέ μοι 1573, (Geer) B, 326, 1241, 1505, 1611 // 1719, 2191 οἰκοδομήσεταιί 1719, 2191.
- 7:52 φωνεῖς TR, UBS, NA²⁷, von Soden // φωνεῖς 1597, 1719.
- 8:10 μεγάλου TR, UBS, NA²⁷ // adds αὐτῶν 1719, 1725, (Geer) 614, 913, 2412.
- 8:13 γινομένης TR, UBS, NA²⁷, von Soden // γινομένα 1597, 1724, (Geer) H, L, P, MT, Ψ, 049, 105(γενο-), 206, 383, 614, 913, 1241, 1245(γενο-), 1611, 2412, 2495.
- 8:19 λαμβάνη TR, UBS, NA²⁷, von Soden // λαμβάνει 1597, 1724, (Geer) E, 049, 33, 69, 88, 104, 181, 206, 383, 614, 913, 1505, 1874, 2412.
- 8:28 καὶ TR, UBS, NA²⁷, von Soden // omit 1573, 1719, (Geer) D*, p⁵⁰.
- 8:31 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 8:32 κείροντος TR, UBS, NA²⁷, von Soden // κήροντος 1719, 1724.
- 8:32 οὕτως TR, UBS, NA²⁷, von Soden // οὗτος. 1573, 1719; (Geer) H, L, Ψ, 33^{vid}, 69^c, 88, 453, 1241, 1505, 1611, 1874, 2495.
- 9:3 ἐξείφνης TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // ἐξέφνης. 1597, 1719.
- 9:8 ἔβλεπε TR // ἔβλεπεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 9:13 ὁ TR // omit 1724, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) MT, 206, 522, 614, 630, 1505, 2412, 2495.
- 9:17 ἀναβλέψης TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // ἀναβλέψεις 1719 (corrected to ης by another hand), 1724.

- 9:18 τε παραχρήμα TR // omit 1719 // omit παραχρήμα only 1597, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden; (NA²⁷) C², E, L, 33, 323, 614, 945, 1241, 1739, pm(h), P, sy^h, mae; (Geer) κ, A, B, C*, H, P, MT, Ψ, p⁷⁴, p⁴⁵, 049, 69, 81, 105, 383, 453, 1245, 1505, 1874, 2495.
- 9:19 τῶν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // adds ὄντων. 1597, 2191, (Geer) H, L, P, 049, 69, 383, 1241, 1505, 2495.
- 9:24 τε TR, UBS, NA²⁷ // omit 1719, 1725.
- 9:24 ἀνέλωσι TR // ἀνέλωσιν 1724, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 9:33 εὔρε TR // εὔρεν 1573, 1719, UBS, NA²⁷.
- 9:33 κραββάτω TR // κραβάτω 1597, (Geer) 69 // κραβάττω 1719, 1724 // κραββάτου 1725, UBS, NA²⁷, (Geer) 323, 453.
- 9:36 Ταβιθά TR, UBS, NA²⁷ // Ταβηθα 1719, 1725; (Geer) 81, 88, 323, 326, 383, 614, 913, 945, 1505, 1518, 1874, 2412, 2495.
- 9:43 ἡμέρας ἱκανὰς μείναι αὐτὸν TR, (Metzger) C, L, P and most minuscules // αὐτὸν ἡμέρας ἱκανὰς μείναι 1724, 1725, (Metzger) p⁷⁴, κ^c, A, E, 18, 81, 181, 242, 323, 328, 429, 441, 920, 2298, al; (Geer) 206, 522, 630 // ἡμέρας ἱκανὰς μείναι UBS, NA²⁷.
- 10:4 εἶπε // εἶπεν 1573, 1719, UBS, NA²⁷.
- 10:7 δ² TR, UBS, NA²⁷ // omit 1724, 2191, (Geer) P, L, 69, 1241, 1245.
- 10:14 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷.
- 10:17 εἶδε TR // εἶδεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷.
- 10:25 ἐγένετο TR // add τοῦ 1573, 1725, 1727, 2191, UBS, NA²⁷, (Geer) κ, A, B, C, E, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 33^{vid}, 69, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 326, 383, 614, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 10:26 αὐτὸν ἤγειρε TR // αὐτὸν ἤγειραι 1597 // ἤγειρεν αὐτὸν 1719, 1725, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, A, B, C, D, E, MT, Ψ, p⁷⁴, p⁵⁰, 33^{vid}, 69, 81, 88, 104, 181, 206, 323, 326, 383, 453, 522(εγ-), 614, 630, 913, 945, 1175, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412 // αὐτὸν ἤγειρεν 1727; (Geer) H, L, P, TR(this needs to be looked into), 049, 105, 1241, 1245, 1505, 2495.
- 10:27 εἰσῆλθε TR // εἰσῆλθεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷.

- 10:29 ἀναντιρρήτως TR, UBS, NA²⁷, Geer // ἀναντηρήτως 1719 // ἀναντηρρήτως 1573, 1724.
- 10:31 ἔστη TR, UBS, NA²⁷ // ἔστι 1597, 1719.
- 10:31 ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ TR, UBS, NA²⁷ // omit 1719, 1724.
- 10:34 ἔστι TR // ἔστιν 1573, 1719, UBS, NA²⁷ // ἔστη 1724.
- 10:35 ἔστι TR // ἔστιν 1724, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer.
- 11:17 δὲ // omit 1597, 1727, UBS, NA²⁷; (Geer) by κ, A, B, D, p⁷⁴, 33^{vid}, h81, 88, 104, 181, 206, 323, 453, 522, 614, 630, 945, 1175, 1739, 1891, 2412.
- 11:25 αὐτὸν² TR, (NA²⁷) D², sy^{hmg} // omit 1725, 1727, UBS, NA²⁷, (Geer) 88, 323, 913, 1241, 1505.
- 11:29 ἠύπορεῖτό TR // εὐπορεῖτό 1573, 1597, 1725, UBS, NA²⁷ // εὐπορεῖτέ 1719, 1724.
- 12:7 Κυρίου TR, UBS, NA²⁷ // omit 1573, 1719.
- 12:20 δέ² TR, UBS, NA²⁷ // τὲ 1725, 1727; (Geer) Ψ, 1518, 1611.
- 13:3 τὰς χεῖρας αὐτοῖς, TR, UBS, NA²⁷ // αὐτοῖς τὰς χεῖρας 1597, 1727; (Geer) E, 383, 913, 945.
- 13:15 οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς TR, UBS, NA²⁷ // πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχισυνάγωγοι 1724, 1725; (Geer) Ψ, 104, 206, 522, 630, 945, 1739, 1891.
- 13:18 ἐτροποφόρησεν TR, UBS, NA²⁷, (NA²⁷) κ, B, C², M, vg, 1739; (UBS) κ, A^{*vid}, B, C², D^{sr}, P, 049, 81, 88, 104, 326, 330, 426, 451, 614, 629, 630, 945, 1241, 1505, 1739, 1877, 2412, 2495, Byz Lect, it^{ar}, vg, syr^{hgr}, Chrysostom, Cosmas, Ps-Oecumenius, Theophylact; // ἐτροφοφόρησεν 1573, 1719; (UBS) p⁷⁴, A^c, C*, E, Ψ, 33^{vid}, 181, 2127, 2492, I^{809,1364}, it^{d,e,gig}, syr^{p,h}, cop^{sa,bo}, arm, eth, geo, Apostolic Constitutions, Hesychius-Salonitan, Ps-Chrysostom; (NA²⁷) p⁷⁴, A, B, C*, E, Ψ, sy, pc, d, gig, co, 33^{vid} // ἐτροποφόρ 2191.
- 13:36 εἶδε TR // εἶδεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷.
- 13:37 εἶδε // εἶδεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷.
- 13:39 ἠδυνήθητε TR, UBS, NA²⁷ // ἔδυνήθητε 1597, 1719 // ἠδυνήθηος 1724.
- 13:42 ταῦτα TR, UBS, NA²⁷ // omit 1573, 1724; (Geer) P, 049, 105, 1245, 1874.

- 13:47 Τέθεικά TR, UBS, NA²⁷ // Τέθηκά 1719, 1724.
- 13:50 διωγμὸν TR, UBS, NA²⁷ // adds μέγαν 1597, 1727.
- 13:51 κοινορτὸν TR, UBS, NA²⁷ // adds ἀπό 1597, 1727; (Geer) E, 049, 614, 1505, 1518, 1611, 2412, 2495.
- 14:1 πολὺ πλῆθος TR, UBS, NA²⁷ // πλῆθος πολὺ 1597, 1724, (Geer) 206, 323, 522.
- 14:10 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷.
- 14:13 ἤθελε TR // ἤθελον 1573, 1597, 1719, (Geer) H, 049, 81, 323, 1505, 1739, 1891, 2495 // ἤθελεν UBS, NA²⁷.
- 14:14 εἰσεπήδησαν TR, UBS, NA²⁷ // εἰσεπίδησαν 1719, 1724.
- 14:17 ὑετοὺς διδοὺς TR, UBS, NA²⁷ // διδοὺς ὑετοὺς 1719, 1727, (Geer) κ, A, Ψ, p⁷⁴, 33, 81, 206, 383, 522, 630, 913, 945, 1739, 1891; (NA²⁷) p⁷⁴, κ, A, Ψ, 33^{vid}, 81, 945, 1739, al, lat, (Ir^{lat})Lcf.; text follows p⁴⁵, B, C, D, E, M.
- 14:19 Ἐπήλθον // 1597, 1719 ἀπήλθον.
UBS, NA²⁷, (and von Soden) read . UBS, NA²⁷ (and von Soden) follow the text reading. Do not mention the reading found in these manuscripts. Geer reports that these manuscripts are supported by p⁴⁵, 1245.
- 14:20 ἐξῆλθε TR // adds ὁ παῦλος 1719 // ἐξῆλθεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷; (Geer) 206, 326, 522.
- 15:3 καὶ¹ TR, UBS, NA²⁷ // adds τὴν 1597, 1719, (Geer) D, H, 049, 69, 104, 383.
- 15:4 αὐτῶν TR, UBS, NA²⁷ // add καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν τιστεως 1727, 2191, (Geer) H, L, 104, 206, 383, 522, 614, 630, 945, 1245, 1505, 1518, 2412, 2495.
- 15:5 Μωϋσέως TR, UBS, NA²⁷ // Μωσέως 1725, 2191, (Geer) A, D, L, MT, p⁴⁵, 88, 614, 913, 1518, 1611, 2412.
- 15:7 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, UBS, NA²⁷.
- 15:13 σιγήσαι TR, UBS, NA²⁷ // σιγήσαι 1597, 1719.
- 15:20 ἀλλα TR, UBS, NA²⁷ // ἀλλ' 1597, 1719; (Geer) κ, B, C, D, H, P, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 104, 105, 181, 326, 383, 453, 522, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2495.

- 15:23 τὴν TR, UBS, NA²⁷ // omit 1725, 2289, (Geer) 614, 913, 1611.
- 15:37 τὸν TR, UBS, NA²⁷ // omit 1719 // καὶ 1597, 2289.
- 16:9 εἰς TR, UBS, NA²⁷ // adds τὴν 1725, 2289, (Geer) 2495.
- 16:15 τῷ Κυρίῳ TR, UBS, NA²⁷ // omit 1573, 1724, (Geer) 1245.
- 16:21 οὔσι TR // οὔσιν 1573, 1724, UBS, NA²⁷.
- 16:28 πράξης TR, UBS, NA²⁷ // πράξεις 1573, 1724, (Geer) 522, 614, 2412.
- 16:36 πορεύεσθε TR, UBS, NA²⁷, Geer // πορεύεσθαι 1573, 1719.
- 16:37 Δείραντες TR, UBS, NA²⁷, Geer // 1725, 2289 Δηράντες 1725, 2289.
- 16:38 εἰσι TR // 1719, 1724 εἰσιν 1719, 1724, UBS, NA²⁷.
- 16:40 ἐκ TR; (NA²⁷) p⁷⁴, A, D, E, M, Ψ, 33 // ἀπὸ 1725, 2289, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, B, 181, 206, 522, 630, 945, 1739, 1891; (NA²⁷) κ, B, pc, 945, 1739, 1891, .
- 17:1 τὴν TR, UBS, NA²⁷ // οἱ ἀπόστολοι 1573, 1719.
- 17:3 ὁ Χριστός Ἰησοῦς TR, UBS, NA²⁷; (NA²⁷) Ψ, M, 1729 // Ἰησοῦς ὁ Χριστός 1725, 2289, (UBS) E, I^{680, 1441, 1590}, it^{e?}, cop^{sa?}, Chrysostom; (Geer) E, 453, 1518; (NA²⁷) E, pc, 36, 453.
- 17:4 πολὺ πλῆθος TR // πλῆθος πολὺ 1725, 2289, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, A, B, D, E, Ψ, p⁷⁴, 33, 69, 81, 181, 206, 383, 453, 522, 614, 630, 945, 1175, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 17:5 ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας TR, (NA²⁷) M // προσλαβόμενοι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες. τῶν ἀγοραίων ἄνδρας τινὰς. 1725, 2289, (NA²⁷) p⁷⁴, κ, A, B, Ψ, 33, 81, 945, 1175, 1739, al, vg, (sy) co, (614, 1241, 1505); (von Soden) K gg H^{exc d6}, Ia^{1 1001}, lat^{exc g (af hiat)}, sy; (Metzger) H, L, P and most minuscules // ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων ἄνδρας τινὰς UBS, NA²⁷, and von Soden.
- 17:7 λέγοντες ἕτερον TR // ἕτερον λέγοντες 1725, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) κ, A, B, p⁷⁴, 33, 81, 181, 206, 323, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 17:12 ὀλίγοι TR, UBS, NA²⁷ // ὀλίγων 1573, 2289 (Geer) 1245, 1518.

- 17:18 Στωϊκῶν TR // Στοϊκῶν 1573, 2191, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, A, D, E, MT, 33, 88, 104, 181, 206, 323, 325, 383, 453, 614, 1505, 1518, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 17:26 αὐτῶν TR, UBS, NA²⁷ // omit 1719, 1724.
- 17:27 ἡμῶν TR, UBS, NA²⁷ // ὑμῶν 1727, 2191, (Geer) L, 69, 105, 913.
- 17:28 εἰρήκασι TR // εἰρήκασιν 1573, 1719, UBS, NA²⁷.
- 18:2 ἐκ TR // ἀπὸ 1719, 2194, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, A, B, D, E, L, p⁷⁴, 33, 69, 181, 206, 323, 326, 453, 522, 630, 945, 1175, 1739, 1891.
- 18:3 τέχνην TR // τέχνη 1573, 1727, 2191, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, A, E, L, P, p⁷⁴, 33, 88, 105, 181, 913, 1245, 1518, 1611.
- 18:4 ἔπειθέ TR // ἔπειθεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷.
- 18:6 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷.
- 18:6 τὴν κεφαλὴν TR, UBS, NA²⁷ // τὰς κεφαλὰς 1725, 2289, (Geer) 453.
- 18:13 οὗτος ἀναπαίθει τοὺς TR // ἀναπαίθει οὗτος τοὺς 1725, 2289, UBS, NA²⁷, (Geer) κ, A, B, p⁷⁴, 33, 206, 326, 522, 630, 945, 1739, 1891.
- 18:17 ἔμελεν TR, UBS, NA²⁷ // ἔμελλεν 1724, 2289, (Geer) κ, E, L, MT, 69, 88, 105, 323, 325, 326, 383, 453, 614, 913, 1241, 1245, 2412.
- 18:21 ἀλλ' TR // ἀλλὰ 1719, 2191, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, A, B, D, E, H, P, Ψ, p⁷⁴, 33, 69, 88, 104, 105, 323, 326, 383, 614, 913, 1175, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 18:23 ἐξῆλθε TR // ἐξῆλθεν 1719, 1724, UBS, NA²⁷ and von Soden.
- 19:2 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1719, UBS, NA²⁷.
- 19:3 πρὸς αὐτοὺς TR, UBS, NA²⁷ // omit 1725, 2289, (Geer) A, B, C*, D, E, Ψ, p⁷⁴, p⁴¹, 33, 206, 453, 614, 630, 945, 1175, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412.
- 19:4 εἶπε TR // εἶπεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 19:8 ἐπαρρησιάζετο TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // ἐπαρρησιάζατο 1573, 1719.
- 19:8 μῆνας TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // μείνας 1573, 1724.

- 19:29 Μακεδόνας TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // 1597, 1719 Μακεδόνιας 1597, 1719.
- 19:31 ἑαυτὸν TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // αὐτὸν (corrected by another hand) 1573, 1719, (Geer) κ*, Ψ, 1518.
- 19:32 συνεληλύθεισαν TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // συνεληλύθησαν 1573, 1724.
- 19:33 προβαλόντων TR, UBS, NA²⁷, von Soden // προβαλλόντων 1719, 2191, (Geer) D, L, P, 33, 104, 206, 323, 383, 453, 614, 913, 1175, 1245, 1874, 2412.
- 19:36 ἀναντηρητήτων TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // ἀναντηρητήτων 1573, 1597.
- 20:2 ἦλθεν TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // εἰσηλθε 1573, 1719 (corrected by another hand-1719 only).
- 20:3 αὐτῷ ἐπιβουλῆς TR // ἐπιβουλῆς αὐτῷ 1725, 2289, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, A, B, E, p⁷⁴, 33^{vid}, 206, 326, 453, 522, 630, 1891.
- 20:4 Θεσσαλονικέων 1573, 1719 (corrected by another hand-1719 only) // Θεσσαλονικαίων 1597, 1719.
- 20:8 ἦσαν TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // ἦμεν 1724, 1730.
- 20:12 ἦγαγον TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἦγαγε. 1719, 1724, (Geer) D.
- 20:13 προελθόντες TR, UBS, NA²⁷, von Soden; (UBS, NA²⁷) p⁷⁴, κ, B³, C, Ψ, 33, 181, 436, 614, 945, 1505, 1739, 2412, 2495, cop^{sa?bo?}, geo, Theophylact^b; // προσελθόντες 1573, 1719, 1724, (UBS, NA²⁷) A, B*, E, P, 049, 056, 0142, 88, 104, 326, 330, 451, 629, 630^{vid}, 1241, 1877, 2127, 2492, Byz, it^{ar,e}, arm, Chrysostom, Theophylact^a; (Geer) A, B, E, H, P, MT, 049, 69, 88, 104, 105, 325, 326, 1175, 1241, 1245, 1874 // προσαχθέντες 1727.
- 20:13 ἄσσοι TR, UBS, NA²⁷ // θασοι 1573 // θασσοι. 1597, 2191, (Metzger) p⁴¹, L, P, 237, 614, 2401, 2412, al, syr^{p,h}, cop^{sa}; (Geer) L, P, Ψ, p⁴¹, 104, 325, 614, 913, 1611, 2412
- 20:14 ἄσσοι TR, UBS, NA²⁷ // θασοι 1573, (Metzger) P, 614, 1799, 2401, 2412, al, syr^{p,h}, cop^{sa}; (Geer) P, Ψ, 104, 325, 614, 913, 1505, 1611, 2412, 2495 // θασσοι 1597, 2191.
- 20:25 ὄψεσθε TR, UBS, NA²⁷ // ὄψεσθαι 1573, 1719.
- 20:29 τὴν TR, UBS, NA²⁷ // adds ἐμὴν. 1724, 1727; Geer mentions this reading but gives no support for it.

- 20:35 τῶν λόγων TR, UBS, NA²⁷, (von Soden) Ia¹, K^{3,5}, K^c, arm, sa // τὸν λόγον 1719, 2191 // τοῦ λόγου 1725, 2191, 2289, (von Soden) Ia³, lat^{exc g (af hiat)}.
- 20:35 εἶπε TR // 1573, 1724 εἶπεν 1573, 1724, UBS, NA²⁷, Geer.
- 20:37 ἐγένετο κλαυθμὸς TR // κλαυθμὸς ἐγένετο 2191, 2289, UBS, NA²⁷, (Geer) A, B, C, D, E, p⁷⁴, p⁴¹, 33^{vid}, 69, 181, 206, 326, 453, 522, 630, 913, 945, 1175, 1739, 1891.
- 21:7 διανύσαντες TR, UBS, NA²⁷ // διανοίσαντες 1597, 1724, (Geer) A, 049, 33, 88, 104, 326, 1874.
- 21:8 οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον TR, UBS, NA²⁷; (von Soden) H, L, P, 049, 88, 330, 451, 1241, 1877, 2127, 2492, Byz, lect, Theophylact^a // ἦλθομεν (Text is an incipit), 1725, 2289, (Geer) H, L, P, TR, 049, 69, 88, 105, 325, 326, 522, 913, 1241, 1245, 1874; (NA²⁷) κ, A, B, C, E, Ψ, p⁷⁴, 33, 36, 323, 614, 945, 1175, 1505, 1739, al, latt, cy, co; (UBS) 181, 436, 614, 629, 630, 2412, 2495, it^{ar, e, g, ig}, vg, syr^{p, b}, pal, cop^{bo, sa}, arm, eth^{pc}, geo, Eusebius, Chrysostom, Theophylact^b.
- 21:17 ἐδέξαντο ἡμᾶς TR // ἡμᾶς ἐδέξαντο 1719, 1727 // ἀπέξαντο ἡμᾶς UBS, NA²⁷.
Geer does not mention this manuscript reading, but he does indicate that the use of ἐδέξαντο in these manuscripts follows H, L, P, TR, Ψ, 049, 69, 88, 105, 206, 323, 325, 522, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 21:20 μυριάδες TR // μυριάδες. 1573, 1719, UBS, NA²⁷.
- 21:21 Μωσέως TR // Μωυσέως 1573, 1719, UBS, NA²⁷, (Geer) κ, B, C, E, H, P, p⁷⁴, 33, 69, 88, 104, 105, 181, 326, 383, 522, 945, 1175, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2495 // Μωυσέος 1725, (Geer) 206, 453, 614, 630, 1505, 2416.
- 21:24 ξυρήσονται TR // ξυρήσονται 1597, UBS, NA²⁷, (NA²⁷) κ, B*, D¹, E, p⁷⁴, 33, 614, 1175, 1505, 1891, al // ξηρήσονται 1719 // ξυρίσονται 1724; (NA²⁷) A, B², C, D*, Ψ, M, 1739.
- 21:29 προεωρακότες TR, UBS, NA²⁷, von Soden // έωρακότες 1573, 1597, 1725, 1727, 2191, (von soden) K gg H^{exc 257}, Ia¹, g // έωρακώτες 1719, 1724 // έωροκότες 1730.
- 21:33 έγγίσας ό χιλίαρχος TR, UBS, NA²⁷, von Soden // έγγίσας δέ χιλίαρχος 1725, 1727 // έγγίσας δέ ό χιλίαρχος 1597, 1730, (von Soden) K gg H^{exc 103f}, Ia^{1 exc}, lat^(af hiat), sy^h, Xp.
- 21:33 ό // omit 1725, 1727 omit.

- 21:37 εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν TR, UBS, NA²⁷ // εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰσάγεσθαι 1725, 2289; (Geer) Ψ, 206, 614, 630, 913, 945, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 21:39 δέ TR, UBS, NA²⁷ // omit 1573, 2191, (Geer) L, p⁷⁴, 181, 1874.
- 21:40 τῷ λαῷ TR, UBS, NA²⁷ // τὸν λαόν 1597, 1730, (Geer) H, 913, 1505, 1518, 2495.
- 21:40 προσεφώνησε TR, UBS(ν), NA²⁷(ν) // προσεφώνει 1573, 1725, (Geer) 105, 323, 325, 1245.
- 22:3 γεγεννημένος TR, UBS, NA²⁷ // γεγεννημένος 1597, 1719, (Geer) A, 33, 323, 325, 326, 383, 913, 1245, 1739 // 2289 EXPL γεγεννημένος] (2) [INC] 22:3 Ταρσῷ.
- 22:7 ἔπεσον TR // ἔπεσα 1573, 1597, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, A, B, E, H, P, MT, p⁷⁴, 33, 69, 88, 104, 105, 181, 325, 326, 453, 1175, 1241, 1874.
- 22:10 εἶπον TR, UBS, NA²⁷ // εἶπεν 1573, 1730.
- 22:12 εὐσεβῆς // εὐλαβῆς 1597, 1719, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, B, H, L, P, MT, Ψ, 049, 33, 88, 104, 181, 206, 326, 453, 614, 630, 913, 945, 1175, 1241, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 22:24 αὐτὸν ὁ χιλιάρχος ἄγεσθαι // ὁ χιλιάρχος ἄγεσθαι αὐτὸν 1725, 2289, (Geer) 33^{vid} // ὁ χιλιάρχος εἰσαγεσθαι αὐτὸν UBS, NA²⁷.
- 22:25 προέτεινεν TR // προέτειναν 1573, 1730, UBS, NA²⁷ // ποέτειναν 1724.
- 22:25 εἶπε TR // εἶπεν 1730, 2191, UBS, NA²⁷, and Geer.
- 22:26 ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ TR // τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλεν 1597, UBS, NA²⁷ // τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλε 1725, 2289.
- 22:27 αὐτῷ TR, UBS, NA²⁷ // τῷ παυλῶς 1597, 2191, (Geer) L, 88.
- 22:30 ὅλον // 1725, 2289 παν τὸ UBS, NA²⁷, Geer; (Geer) κ, A, B, C, E, Ψ, p⁷⁴, 33, 69, 206, 453, 522, 614, 630, 913, 945, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 23:4 λοιδορεῖς TR, UBS, NA²⁷ // λοιδωρεῖς 1719, 1724.
- 23:6 Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων TR, UBS, NA²⁷ // Φαρισαίων τὸ δὲ ἕτερον Σαδδουκαίων 1725, 2289; (Geer) 206, 522, 630, 945, 1739, 1891.

- 23:9 οὐ TR // omit 1573, 2191, UBS, NA²⁷; (Geer) A, E, H, L, P, p⁷⁴, 33, 88, 104, 325, 383.
- 23:10 καταβάν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // καταβαναι καὶ 1573 // καταβάνα καὶ 1724 // add καὶ 1727, 1730 // καταβῆναι καὶ 1597, 1719, 1725, 2191, 2289, (von Soden) K gg H^{exc103f}, Ia¹, Xp.
- 23:12 τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφῆν TR, UBS, NA²⁷; (UBS) P, 049, 056, 0142, 104, 326, 330, 451, 629, 1241, 1877, 2127, 2492, Byz, cop^{sa}, Theophylact^a // συστροφῆν τινες τῶν Ἰουδαίων 1597, 2191; (UBS) p⁴⁸, 88, it^{(ar), sig, h}, vg, Syr^p, Lucifer; (Geer) L, 69, 88.
- 23:12 ἀποκτείνωσι TR, UBS(ν), NA²⁷(ν) // ἀνέλωσι 1725, 2289, (NA²⁷) A, pc; (Geer) A.
- 23:18 νεανίαν TR, (NA²⁷) B, Ψ, M // νεανίσκον 1724, 1730, UBS, NA²⁷; (NA²⁷) κ, A, E, p⁷⁴, 33, 81, 323, 453, 945, 1175, 1739, 1891, al; (Geer) κ, A, E, p⁷⁴, 33, 81, 181, 206, 323, 453, 522, 630, 945, 1175, 1245, 1739, 1891.
- 23:20 ὡς μέλλοντές TR // ὡς μέλλον 1719 // ὡς μέλλον τὰ τινα 1730 // ὡς μέλλοντάς 1573, 2191 // ὡς μέλλοντά 1597.
- 23:24 Φήλικα TR, UBS, NA²⁷ // Φίλικα 1597 // Φίληκα 2191, 2289.
- 23:26 Φήλικι TR, UBS, NA²⁷ // Φίλικι 1597 // Φίληκι 2191, 2289.
- 23:32 πορεύεσθαι TR, (NA²⁷) Ψ, M, 1739 // πέρχεσθαι 1724 // ἀπέρχεσθαι 1719, 1730, UBS, NA²⁷; (NA²⁷) κ, A, B, E, p⁷⁴, 33, 81, 323, pc.
- 24:1 ἡγεμόνι TR, UBS, NA²⁷ // ἡγεμῶνι 1597, 1719.
- 24:6 κρίνειν TR; (NA²⁷) 614, 2412, 2495 // κρίναι 1597, 1727, (UBS) E, Ψ, 056, 0142, 33, 88, 436, 629 lat, 630, 645, 945, 1739, Byz^{pt}, it^{ar,c,e(gig),pc,ph}, vg^{cl}, syr^{p,h}, arm, eth, Chrysostom, Greek^{acc to Bode}, Theophylact; (NA²⁷) E, Ψ, 056, 0142, 33, 88, 436, 629 lat, 630, 645, 945, 1739, Byz^{pt}, it^{ar,c,e(gig),pc,ph}, vg^{cl}, syr^{p,h}, arm, eth, Chrysostom, Greek^{acc to Bode}, Theophylact // omit UBS, NA²⁷.
- 24:13 με TR, (von Soden) K gg H, Ia^{1 exc}, K⁵, lat^(af hiat), sy // adds νῦν 1597, 1724 // omit 1725, 2191, 2289, UBS, NA²⁷, von Soden.
- 24:14 οὕτω TR // οὕτως 1597, 1719, UBS, NA²⁷, Geer.
- 24:19 δεῖ TR // ἔδει 1725, 2289, UBS, NA²⁷, Geer; (Geer) κ, A, B, C, E, P, Ψ, p⁷⁴, 33^{vid}, 81, 88, 104, 181, 323, 453, 522, 614, 913, 945, 1175, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.

- 24:19 εἶ TR, UBS, NA²⁷ // omit 1725, 1730.
- 24:21 ἔκραξα TR // ἐκέκραξα 1573, 1719, UBS, NA²⁷, Geer; (Geer) κ, A, B, C, p⁷⁴, 33, 69, 81, 88, 104, 522, 913, 1175, 1874.
- 24:24 τῆ TR // adds ἰδίᾳ 1597, 1719, UBS, NA²⁷, Geer; (NA²⁷) κ*², E, p⁷⁴, Ψ, 945, 1739, 1891, 2464, al; (Geer) κ^c, A, B, C^c, 33, 69, 81, 88, 104, 181, 206, 453, 522, 1175.
- 24:25 μεταλαβῶν TR, UBS, NA²⁷ // λαβῶν 1597, 1727, (Geer) Ψ, 093, 33, 81, 88, 181, 206, 630, 913, 945, 1241, 1739, 1891.
- 25:13 ἀσπασόμενοι TR // ἀσπασάμενοι 1573, 1719, UBS, NA²⁷, (NA²⁷)κ, A, B, C*(illeg.), E, H, L, p⁷⁴, P, 049, 33, 614, 1175, 1241, 2464, pm; (Geer) κ, A, B, E, H, L, P, MT, Ψ, p⁷⁴, 049, 33, 69, 105, 326, 614, 913, 1175, 1241, 1611, 1874.
- 25:16 ἔχοι TR, UBS, NA²⁷ // ἔχει 1719, 1730; (Geer) 181, 325, 383, 614, 1518, 1611^{vid}, 1874, 2412.
- 25:18 ἐπέφερον TR // ὑπέφερον 1597, 1724, (Geer) 1241 // ἔφερον 2191, UBS, NA²⁷, Geer, (Geer) κ, A, B, C, E, L, Ψ, p⁷⁴, 33, 81, 181, 323, 453, 614, 630, 945, 1175, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2495.
- 25:20 τὴν περὶ TR, UBS, NA²⁷ // περὶ τὴν 1725, 2289.
- 25:20 τούτου // τούτων 2191, 2289, UBS, NA²⁷, Geer; (Geer) κ, A, B, C, E, L, Ψ, 33, 69, 81, 88, 104, 181, 453, 522, 614, 913, 945, 1175, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 25:23 καὶ TR, UBS, NA²⁷ // omit 1727, 2191, (Geer) C.
- 26:4 οἱ TR, UBS, NA²⁷ // omit 1597, 1724; (Metzger) says manuscripts follow p⁷⁴, B, C*, E, Ψ, 3, 33, 81, 209, 234, 241, 242, 489, 611, 618, 642, 945, 1642, 1704, 1739, 1875, 1884, 1891, 2495; (NA²⁷) B, C*, E, p⁷⁴, Ψ, 33, 81, 323, 614, 945, 1175, 1505, 1739, al; (Geer) B, C, E, Ψ, p⁷⁴, 33, 69, 81, 323^{vid}, 614, 630, 913, 945, 1175, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891.
- 26:12 τὴν TR, UBS, NA²⁷ // omit 1597, 1725; (Geer) A, E, 88, 104, 206, 522, 614, 630, 913, 1505, 1518, 1611, 2412, 2495.
- 26:16 ὀφθήσομαί TR, UBS, NA²⁷ // ὠφθήσομαί 1719 (corrected by another hand), 1724.

- 26:17 ἀποστέλλω TR, UBS, NA²⁷ // 1597, 2191 ἀποστέλω 1597, 2191, (NA²⁷) Ψ, 096, 6, 81, 104, 614, 945, 1241, 1505, al, co; (Geer) H, P, 049, 1245.
- 26:18 ἐπιστρέψαι TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ὑποστρέψαι 1573, 1719, (Geer) P, MT, 049, 323, 325, 326, 1241, 1245, 1874; (von Soden) K gg H^{exc 162 257}, Ia^{1 exc 7ff}, K⁵, K^c, Kλ // ἀποστρέψαι 1597, 1724, 1730, (Geer) A, H, Ψ, 69, 88, 383, 614, 630, 913, 1505, 1518, 1611; (von Soden) H^{d4 d6 162}, Ia^{1 1100}, K⁶, Kⁱ, Xp.
- 26:20 ἀπαγγέλλων // ἀπαγγέλλω 1597, 1725, (Geer) 049, 105, 383^{vid}, 913, 1241^{vid}, 1518, 1874 // ἀπαγγέλω 1719, (Geer) 326 // ἀπήγγέλλον UBS, NA²⁷.
- 26:23 ἔθνεσι TR // ἔθνεσιν 1727, 2191, UBS, NA²⁷.
- 27:1 ἑκατοντάρχη TR, UBS, NA²⁷ // ἑκατοντάρχω 1724, 1730, (Geer) Ψ, 614, 913, 1505, 1518, 1611, 2412, 2495.
- 27:2 Ἀδραμυττηνῶ, // Ἀδραμυττηνῶ 1597 // Ἀδραμυττηνῶ 1719 // Ἀτραμυττηνῶ. 1727, 2289 // Ἀτραμυττηνῶ 1725 // Ἀδραμυττηνῶ 1730 // Ἀδραμυττηνῶ 2191.
- 27:6 τὴν TR, UBS, NA²⁷ // omit 1725, 2289; (Geer) 049, 206, 1518.
- 27:12 κάκειθεν TR // ἐκεῖθεν 1725, 2191, UBS, NA²⁷; (Geer) κ, A, B, L, Ψ, p⁷⁴, 33, 81, 88, 104, 181, 383, 453, 630, 913, 945, 1175, 1518, 1739, 1891.
- 27:17 σύρτιν TR, UBS, NA²⁷ // σύρτην. 1597, 1719, 1724.
- 27:17 ἐκπέσωσι TR, UBS, NA²⁷ // ἐκπέσωσιν 1724, 1727, Geer.
- 27:21 Κρήτης TR, UBS, NA²⁷ // Κρίτης 1719, 1724.
- 27:28 εἴκοσι TR, UBS, NA²⁷ // εἴκοσιν 1724, 1727.
- 27:31 μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ TR, UBS, NA²⁷ // ἐν τῷ πλοίῳ μείνωσιν 1725, 2289, (Geer) κ, Ψ, 614, 630, 913, 945, 1505, 1518, 1611, 1739, 1891, 2412, 2495.
- 27:33 ἤμελλεν TR // ἤμελλεν 1573, 1727, 1730, 2191, UBS, NA²⁷, Geer.
- 27:40 ἀρτέμονα TR // ἀρτέμωνα 1597, 1724, UBS, NA²⁷, Geer; (Geer) κ, A, B, C, P, Ψ, p⁷⁴, 049, 69^c, 81, 88, 104, 181, 206, 326, 383, 453, 522, 614, 913, 945, 1175, 1241, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412.
- 27:43 ἐκώλυσεν TR, UBS, NA²⁷ // ἐκόλυσεν 1573, 1719.

- 28:1 διασωθέντες TR, UBS, NA²⁷, von Soden // adds οἱ περὶ τὸν παῦλον ἐκ τοῦ πλοῦς 1719, 1724, (Geer) L, 69, 614^e, 1245.
- 28:3 καθήψε TR // καθήψεν 1727, TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer; (Geer) κ, A, B, L, P, TR, Ψ, 049, 33^{vid}, 69, 81, 88, 104, 105, 206, 323, 325, 326, 522, 913, 945, 1175, 1241, 1245, 1739, 1874. // καθήψατο 1725, 2289; (NA²⁷) C, 36, 453, 614, 1505, 1891, pm; (Geer) C, 181, 383, 453, 614, 630, 1505, 1611, 1891, 2412, 2495.
- 28:6 μεταβαλλόμενοι TR // μεταβαλλόμενοι 1573, 1719, UBS, NA²⁷, von Soden, (NA²⁷) A, B, Ψ, 81, 323, 945, 1505, al; (Geer) A, B, Ψ, p⁷⁴, 33^{vid}, 81, 181, 323, 945, 1505, 1518, 1611, 1874.
- 28:7 ἐξένισεν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἐξένισε 1724, 1727.
- 28:11 παρασήμω TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // 1597, 1724 παρασίμω.
- 28:15 ἡμῖν TR // ἡμῶν 1597, 1719, UBS, NA²⁷, von Soden; (Geer) 049, 066, 33^{vid}, 81, 104, 453, 614, 913, 1175, 1245, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891.
- 28:16 στρατοπεδάρχη TR // στρατοπαιδάρχη 1719 // στρατοπεδάρχω 1724, 1727, (NA²⁷) M, gig, ρ, sy^{h**}, sa; (Geer) P, L, MT, 049, 69, 326, 1241, 1874, 1891 // στρατιώτη UBS, NA²⁷, von Soden
- 28:17 ἔλεγε TR // ἔλεγεν 1727, 2191, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer, 066.
- 28:20 ἔνεκεν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // ἔνεκε 1573, 1597, (Geer) κ^e, L, P, TR, 049, 33, 69, 81, 88, 104, 105, 181, 206, 323, 325, 326, 383, 453, 614, 630, 945, 1175, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1739, 1874, 1891, 2412, 2495.
- 28:21 ἐδεξάμεθα TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // ἐδουξάμεθα 1719, 1727
- 28:21 τι TR, UBS, NA²⁷, and von Soden // omit 1573, 1724, (Geer) 049, 88, 913.
- 28:21 περὶ σοῦ πονηρόν TR, UBS, NA²⁷, von Soden // πονηρόν περὶ σοῦ 1725, 2289, (Geer) 1704 (?).
- 28:23 Μωσέως TR // Μωυσέως 1573, 1719, UBS, NA²⁷, von Soden, (NA²⁷) p⁷⁴, κ, A, B, E, Ψ, M, vgst, sy^p, bo; (Geer) κ, B, L, P, Ψ, 049, 33, 104, 105, 326, 453, 913, 1175, 1241, 1874, 1891 // 1725 Μωυσέος.

- 28:29 συζήτησιν TR, (NA²⁷) P, 049, 056, 0142, 88, 326, 330, 383, 436, 451, 614, 629^{gr}, 630, 945, 1241, 1505, 2495, 1877, 2127, 2412, 2492, Byz, lect, L⁵⁹⁷, it^{ar,e,gig,p,ph}, vg^{cl}, Syr^b, with^t, Chrysostom, Theophylact // ζήτησιν 1573, 1719, (UBS) 104 I⁵⁹⁹, Euthalius; (NA²⁷) 104, pc; (Geer) 1041, 522 // omit UBS, NA²⁷, von Soden.
- 28:31 ἀκωλύτως TR, UBS, NA²⁷, von Soden, Geer // adds ἀμήν 1597, (NA²⁷) Ψ, vg^{ww}, sy^h; (Geer) Ψ, 88, 181, 453, 614, 1175, 1505, 1518, 1611, 2412 // 1719, 1724 ἀκολύτως.

APPENDIX Q

COMPOSITE LIST OF VARIANTS WHERE MANUSCRIPTS 1573, 1597, AND 2191 AGREE AGAINST THE TEXTUS RECEPTUS

- 1:8 ἔσεσθε // 1719, 1724 ἔσεσθαῖ // **2191** ἔσεσθεσ.
1:11 ἐμβλέποντες // **1573**, 1724, 1725, **2191** βλέποντες.
1:18 τοῦ // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1727, **2191** omits τοῦ.
1:22 γενέσθαι σὺν ἡμῖν // **1573**, 1725 σὺν ἡμῖν γενέσθαι.
1:25 ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα ὃν ἐξελέξω // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191**
ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα.

2:7 πάντες // 1719, 1724, **2191** omit // **1597** omit added by similar hand.
2:23 ὠρισμένη // **1573**, 1724 ὀρισμένη.
2:26 εὐφράνθη // **1573**, **1597**, **2191** ἠὺφράνθη.
2:36 κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεός // 1719 καὶ κύριον καὶ Χριστὸν ὁ Θεός αὐτὸν
// 1724, 1725 καὶ κύριον αὐτόν καὶ Χριστὸν ὁ Θεός // **1597** καὶ κύριον καὶ
Χριστὸν αὐτόν ὁ Θεός.
2:40 διεμαρτύρετο // **1573**, 1724 διεμαρτύρατο.
2:43 καὶ σημεῖα // 1719, **2191** omit καὶ σημεῖα.
2:43 σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγένετο // **1573** σημεῖα ἐγένετο διὰ τῶν ἀποστόλων
ἐν ἰλημί. φόβος τ^ε ἦν μέγας ἐπὶ πάντας καὶ. // **1597** adds ἐν ἰλημί. φόβος τε
ἡμῶν μέγασ καὶ. // 1724, 1725 τέλος written in the text.
2:45 εἶχε // **1573**, 1719, **2191** εἶχεν.
2:47 προσετίθει // **1573**, **2191** προσετίθη.

3:1 ἐννάτην // **1597**, 1719 ἐνάτην.
3:3 λαβεῖν // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191** omit.
3:4 Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1727 Πέτρος σὺν τῷ
Ἰωάννῃ εἰς αὐτὸν // εἶπε // **1597** εἶπον // **1573**, 1719, 1724, 1727 εἶπεν.
3:13 ὑμεῖς // **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191** adds μέν. 1724 3:14 EXPL μεν
ὑμεῖς -παπεδο [4] 3:14 INC καὶ.
3:20 προκεκηρυγμένον // **1573**, **1597**, 1719, 1725, 1727, **2191** προκεχειρισμένον // 1724
προκεχειρισμένον.
3:20 Ἰησοῦν Χριστόν // **1573**, 1725 Χριστόν Ἰησοῦν.
3:21 πάντων // **1573**, **1597**, 1719, 1725, **2191** adds τῶν.
3:22 Μωσῆς // **1573**, 1724 Μωυσῆς.
3:23 ἄν // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191** ἔαν.
3:24 προκατήγγειλαν // **1597** (note in margin προ), 1719, 1727, **2191** κατήγγειλαν.
3:25 ἔστε // 1719 ἔσταῖ // **1573**, **1597**, 1724 adds οἱ.

3:25 Καὶ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191** adds ἐν .

4:2 ἐκ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** omit.

4:7 τῷ // **1597, 1719, 1725, 1727, 2191** omit. (1724 has a lacuna here).

4:12 ὑπὸ τὸν οὐρανὸν // **1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191** omit.

4:15 συνέβαλον // **1597, 1724** συνέβαλλον.

4:17 ἀπειλησώμεθα // **1597, 1719, 1724** ἀπειλησόμεθα.

4:21 κολάσονται // **1573, 1719, 1724, 1725, 1727** κολάσσονται.

4:25 τοῦ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** omit.

4:33 Κυρίου Ἰησοῦ // **1597, 1724, 1727** adds the nomina sacra for Christ Χυ.

4:36 ὑπο // 1727 παρα // **1573, 1597, 1719, 2191** ἀπὸ.

5:3 νοσφίσασθαι // **1573, 1597, 1719, 1725, 1727** (check 23v), **2191** adds σε.

5:4 ὑπῆρχε // **1573, 1719, 1724, 2191** ὑπῆρχεν.

5:5 δὲ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** adds ὁ.

5:12 ἐγένετο // **1597, 1724, 1725, 1727** ἐγένετο.

5:14 πλήθη // **1597, 1719** πλήθει.

5:15 κραββάτων // **1573, 1719** κραβάτων. (check 1724)

5:19 εἶπε // **1573, 1719, 2191** εἶπεν.

5:21 δεσμοτήριον // **1597, 1719** δεσμοτήριον.

5:23 ἕξω // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727** omit.

5:25 λέγων // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** omit.

5:28 ἐπὶ // **1573, 1719** ἐν.

5:29 ὁ // **1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191** omit.

5:36 προσεκολλήθη // **1573, 1597, 1719, 2191** προσεκλήθη // 1724, 1727 προσεκολλήθη
// 1725 προσεκολλίθη.

5:38 αὕτη // **1573, 1597, 1725, 1727, 2191** omit.

5:41 αὐτοῦ // **1573** omit // **1597, 1725** τοῦ χριστοῦ // **2191** τοῦ Κυριοῦ Ἰησοῦ //
1724 τοῦ Ἰησοῦ // 1727 τοῦ Κυριοῦ .

6:13 τούτου // **1573, 1597, 1725, 1727, 2191** omit. (1724 has a lacuna here).

6:14 Μωϋσῆς // **1573, 1725, 1727, 2191** Μωσῆς.

7:4 ἐν // **1597, 2191** εἰς.

7:4 κάκειθεν // **1573, 1597, 1719** καὶ ἐκεῖθεν.

7:4 μετώκισεν // 1719, 1724, **2191** μετώκησεν.

7:5 αὐτῷ δοῦναι // 1724 δοῦναι αὐτὸν // 1725 δοῦναι αὐτήν // **1573, 1597, 1719, 1727,**
2191 δοῦναι αὐτῷ.

7:6 τετρακόσια // **1573, 1724** τριακόσια.

7:14 αὐτοῦ² // **1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191** omit.

7:18 ἕτερος // **1573** τερος correct by another hand // 1719, 1724 adds ἐπ' ἄγυτπον.

7:20 Μωσῆς // **1573, 1597, 1719, 1725** Μωϋσῆς.

7:20 αὐτοῦ // **1573, 1597, 1725, 1727, 2191** omit.

7:22 Μωσῆς // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725** Μωϋσῆς.

- 7:29 Μωσῆς // **1573, 1597, 1719** Μωϋσῆς.
 7:31 Μωσῆς // **1573, 1597, 1719, 1724, 1727** Μωϋσῆς.
 7:31 ἐθαύμασε // **1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191** ἐθαύμαζε.
 7:32 Μωσῆς // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727** Μωϋσῆς.
 7:36 Αἰγύπτου // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** Αἰγύπτω.
 7:37 ἐστιν // **1597, 1724, 1725** ἐστι.
 7:37 ὁ // **1597, 1725** omit.
 7:37 αὐτοῦ ἀκούσεσθε // 1719 ἀκούσεσθαι // **1573, 1597, 1725, 1727** omit.
 7:39 ταῖς καρδίαις // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** τῇ καρδίᾳ.
 7:40 Μωσῆς // **1573, 1597, 1725, 1727** Μωϋσῆς.
 7:43 Ῥεμφάν // **1597, 1719, 1724, 1725, 1727** Ῥεφφάν.
 7:44 ἐν // **1573, 1597, 1719, 1725, 1727, 2191** omit.
 7:44 Μωσῆ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727** Μωϋσῆ // **2191** Μωσεῖ.
 7:49 οἰκοδομήσατέ // **1573** οἰκομάσατέ // 1719, **2191** οἰκοδομήσαται.
 7:52 φονεῖς // **1597, 1719** φωνεῖς.
 7:58 αὐτῶν // **1573, 1597, 1725, 1727, 2191** omit.
 7:58 1727 EXPL τοὺς. Approximately 8 folios missing. This does not effect the manuscript page numbering. Apparently a quire has fallen out before the pages were numbered.
- 8:1 τε // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191** δέ.
 8:7 μεγάλη φωνη // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191** φωνη μεγάλη.
 8:10 πάντες // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191** omit.
 8:12 τοῦ³ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191** omit.
 8:13 σημεῖα καὶ δυνάμεις // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191** δυνάμεις καὶ σημεῖα.
 8:13 μεγάλας // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191** omit.
 8:13 γινομένας // **1597, 1719, 1724, 1725** γινομένα.
 8:16 κυρίου Ἰησοῦ // **1597, 1719, 1724, 1725** Χριστοῦ Ἰησοῦ.
 8:19 ἂν // **1597, 1719, 1724, 1725** ἄν.
 8:19 λαμβάνη // **1597, 1724** λαμβάνει.
 8:24 εἶπε // **1573, 1724, 2191** εἶπεν.
 8:28 καὶ // **1573, 1719** omit.
 8:31 εἶπε // **1573, 1724** εἶπεν.
 8:32 οὕτως // **1573, 1719** οὗτος.
 8:34 εἶπε // **1573, 1719, 1724** εἶπεν.
 8:37 εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος, Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεστιν. ἀποκριθεὶς δε εἶπε, Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191** omit.
- 9:3 ἐξαίφνης // **1597, 1719** ἐξέφνης.
 9:5 εἶπε // **1573, 1719, 1724** εἶπεν.
 9:5-6 σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. 6 Τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπε, Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτὸν // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2191** ἀλλὰ.

- 9:7 ἐνεοί // 1724 ἐτνεοί // **1573**, 1719, **2191** ἐνεοί.
 9:8 δὲ² // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, **2191** τὲ.
 9:8 ἔβλεπε // **1573**, 1724 ἔβλεπεν.
 9:13 ὃ // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, **2191** omit.
 9:17 εἶπε // **1573**, 1719, 1724 εἶπεν.
 9:17 Ἰησοῦς // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, **2191** omit.
 9:18 τε παραχρήμα // 1719 omit // **1597**, 1724 omit παραχρήμα only.
 9:19 τῶν // **1597**, **2191** adds ὄντων.
 9:21 ἐηλύθει // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, **2191** ἐηλύθεν.
 9:24 ἀνέλωσι // 1724, **2191** ἀνέλωσιν.
 9:26 εἰς // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, **2191** ἐν.
 9:28 καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερουσαλήμ. // **1573**, **1597**, 1719, 1724, **2191** εἰς Ἱερουσαλήμ.
 9:33 εὔρε // **1573**, 1719 εὔρεν.
 9:33 κραβάτω // **1597** κραβάτω // 1719, 1724 κραβάττο // 1725 κραββάτου.
 9:35 Σαρῶναν // 1719 σαρωνα // 1724 ἀεσάρωνα // 1725 εὐσσάρωνα // **2191** σασαρῶνα.
 9:38 δύο ἄνδρας // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, **2191** omit.
 9:40 εἶπε // **1573**, 1719, 1724, **2191** εἶπεν.
- 10:3 ἐνάτην // **1573**, **1597**, 1719, **2191** ἐνάτην.
 10:4 εἶπε¹ // 1719, 1724, **2191** εἶπεν.
 10:4 εἶπε² // **1573**, 1719, 1724 εἶπεν.
 10:5 ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος // 1719 ἐπικαλῆμενον Πέτρον. // **1573**, **1597**, 1724, **2191** τὸν ἐπικαλοῦμενον Πέτρον.
 10:7 οὗτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, **2191** omit.
 10:7 ὃ // 1724, **2191** omit.
 10:14 εἶπε // **1573**, 1724 εἶπεν.
 10:17 εἶδε // **1573**, 1724 εἶδεν.
 10:19 ἐνθυμουμένου // **1573**, **1597**, 1719(corrected), 1724, 1725, 1727, **2191** add διενθυμουμένου.
 10:19 τρεῖς // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191** omit.
 10:21 τοὺς ἀπεσταλμενοὺς ἀπὸ τοῦ Κορινθίου πρὸς αὐτὸν // **1573**, 1724, 1725, 1727, **2191** omit.
 10:23 τῆς // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191** omit.
 10:25 ἐγένετο // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191** add τοῦ.
 10:25 εἰσελθεῖν // **1573**, 1727 ἐλθεῖν.
 10:26 αὐτὸν ἤγειρε // **1597** αὐτὸν ἤγειραι // 1719, 1725 ἤγειρεν αὐτὸν // 1727 αὐτὸν ἤγειρεν.
 10:27 εἰσῆλθε // **1573**, 1724 εἰσῆλθεν.
 10:29 ἀναντιρρήτως // 1719 ἀναντηρήτως // **1573**, 1724 ἀναντηρρήτως.
 10:29 μετεπέμψασθέ // **1597**, 1719, 1724 μετεπεμψασθαί.
 10:30 ἐνάτην // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191** ἐνάτην.
 10:31 ἔστι // **1597**, 1719 ἔστι.
 10:34 ἔστι // **1573**, 1719 ἔστιν // 1724 ἔστη.

- 10:35 ἔστι // 1724, **2191** ἔστιν.
 10:39 ὄν // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** add καί.
- 11:17 δὲ // **1597, 1727** omit.
 11:26 ἐν¹ // **1597, 1719, 1724, 1727, 2191** omit.
 11:29 ἠύπορεϊτό // **1573, 1597, 1725** εὐπορεϊτό // 1719, 1724 εὐπορεϊτέ.
- 12:7 Κυρίου // **1573, 1719** omit.
 12:8 εἶπε // **1573, 1719, 1724** εἶπεν.
 12:8 οὕτω // **1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** οὕτως.
 12:9 γινόμενον // **1597, 1719, 1725** γενόμενον.
 12:11 εἶπε // **1573, 1719, 1724** εἶπεν.
 12:17 εἶπε // **1573, 1719, 1724** εἶπεν.
 12:20 ὁ // 1719, 1724, 1725, 1727, **2191** omit.
 12:22 Θεοῦ φωνή // **1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191** φωνή Θεοῦ.
 12:23 τὴν // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** omit.
 12:25 ἔξ // **1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** εἰς.
- 13:2 τε // **1573, 1597, 1719, 1724**(check), 1725, 1727, **2191** omit.
 13:3 τὰς χεῖρας αὐτοῖς, // **1597, 1727** αὐτοῖς τὰς χεῖρας.
 13:4 τε // **1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191** δὲ.
 13:8 οὕτω // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** οὕτως.
 13:11 τοῦ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** omit.
 13:17 Ἰσραὴλ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** omit.
 13:18 ἐτροποφόρησεν // **1573, 1719** ἐτροφοφόρησεν // **2191** ἐτροποφόρ.
 13:19 κατεκληροδότησεν // 1719 κατεκληρονησεν // 1724 κατεκληρονόμεσεν
 // **1573, 1597, 1725, 1727, 2191** κατεκληρονόμησεν.
 13:23 σωτήρα // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** σωτηρίαν.
 13:23 Ἰησοῦν // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** omit.
 13:24 παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727** τῷ ἸΗΛ.
 13:29 ἅπαντα // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** πάντα.
 13:36 εἶδε // **1573, 1724** εἶδεν.
 13:37 εἶδε // **1573, 1724** εἶδεν.
 13:39 ἠδυνήθητε // **1597, 1719** ἐδυνήθητε // 1724 ἠδυνήθηος.
 13:39 Μωσέως // **1573, 1597, 1725** Μωυσέως.
 13:41 ἔργον² // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** omit.
 13:41 ᾧ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** ᾧ.
 13:42 δὲ // **1597, 2191** adds αὐτῶν.
 13:42 ταῦτα // **1573, 1724** omit.
 13:43 αὐτοῖς // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** omit.
 13:44 δὲ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191** τε.
 13:47 ἐντέταλται ἡμῖν // **1597, 1719, 1727** ἡμῖν ἐντέταλται.
 13:48 ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον // **1597** ἔχαιρε, καὶ ἐδόξαζον // 1724 ἔχαιρον, καὶ
 ἐδόξαζε // 1719, 1727 ἔχαιρε, καὶ ἐδόξαζε.

- 13:48 τοῦ κυριοῦ // **1597**, 1719, 1727 τοῦ θεοῦ.
 13:50 διωγμὸν // **1597**, 1727 adds μέγαν.
 13:51 κονιορτὸν // **1597**, 1719(check), 1727 adds ἀπό.
- 14:1 πολὺ πλῆθος // **1597**, 1724 πλῆθος πολὺ.
 14:3 καὶ // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727 omit.
 14:10 εἶπε // **1573**, 1724 εἶπεν.
 14:10 ἤλλατο // **1573**, 1719, 1724 ἤλατο // **1597**, 1725, 1727, 2191 ἤλλατο.
 14:13 ἤθελε // **1573**, **1597**, 1719 ἤθελον.
 14:19 Ἐπῆλθον // **1597**, 1719 ἀπῆλθον.
 14:20 ἐξῆλθε // 1719 adds ὁ παῦλος // **1573**, 1724 ἐξῆλθεν.
- 15:2 συζητήσεως // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191** ζητήσεως.
 15:3 καὶ¹ // **1597**, 1719 adds τὴν.
 15:4 αὐτῶν // 1727, **2191** add καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν τιστεως.
 15:5 Μωϋσέως // 1725, **2191** Μωσέως.
 15:7 εἶπε // **1573**, 1719 εἶπεν.
 15:10 ἐπιθεῖναι // **1573**, **1597**, 1725, 1727 ἐπιθῆναι.
 15:11 χάριτος Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ // **1573**, 1727, **2191** omit // **1597**, 1719, 1724, 1725 omit Χριστοῦ only.
 15:13 σιγήσαι // **1597**, 1719 σηγήσαι.
 15:20 ἀλλα // **1597**, 1719, 1725 ἀλλ' .
 15:21 Μωσῆς // **1573**, **1597**, 1719, 1727 Μωυσῆς.
 15:22 τῷ // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191**, 2289 omit.
 15:32 δὲ // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191**, 2289 τὲ.
 15:34 ἔδοξε δὲ τῷ Σίλα ἐπιμεῖναι αὐτοῦ. // **1573**, 1724, 1725, 1727, **2191**, 2289 omit.
 15:37 τὸν¹ // 1719 omit // **1597**, 1725, 1727, 2289 καὶ.
 15:39 ἀποχωρισθῆναι // **1597**, 1725, 2289 χωρισθῆναι.
- 16:9 ὄραμα // **1573**, 1719 (corrected by another hand), 1724 ὠραμα.
 16:12 ταύτη // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191**, 2289 αὐτή
 16:15 τῷ Κυρίῳ // **1573**, 1724 omit
 16:18 εἶπε // **1573**, 1719, 1724 εἶπεν.
 16:21 οὔσι // **1573**, 1724 οὔσιν.
 16:28 πράξης // **1573**, 1719, 1724 πράξεις.
 16:34 ἡγαλλιάσατο // **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 2289 ἡγαλλιᾶτο.
 16:37 πορεύεσθε // **1573**, 1719 πορεύεσθαι.
 16:38 ἡμᾶς // **1573**, 1719, 1724, 1725, 1727, 2289 omit. check 1727.
 16:40 εἰς // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, **2191**, 2289 πρὸς.
- 17:1 τὴν // **1573**, 1719 οἱ ἀπόστολοι.
 17:5 ζηλώσαντες // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, **2191**, 2289 omit.

- 17:5 δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι // 1727 προσλαβόμενοι δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 2289, 2191** προσλαβόμενοι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες.
- 17:7 πράττουσι // **1573, 1597, 1719, 1724(ν), 1725, 1727, 2191, 2289** πράσσουσι.
- 17:10 Βέροϊαν // **1597, 1719, 1725, 1727, 2289** Βέρροϊαν. (2289 It appears that the first rho was added by another hand).
- 17:10 τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν // **1573, 1719** ἀπέεσαν τῶν Ἰουδαίων // **1597, 1724, 1725, 1727, 2289** ἀπήεσαν τῶν Ἰουδαίων // **2191** ἀπίεσαν τῶν Ἰουδαίων.
- 17:12 ὀλίγοι // **1573, 2289** ὀλίγων.
- 17:13 Βεροία // **1597, 1725, 1727, 2289** Βερροία.
- 17:18 δὲ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289** adds καὶ.
- 17:18 Στωϊκῶν // **1573, 2191** Στοϊκῶν.
- 17:18 αὐτοῖς // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289** omit.
- 17:25 καὶ τὰ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289** κατὰ.
- 17:26 προτεταγμένους // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289** προστεταγμένους.
- 17:27 ἡμῶν // 1727, **2191** ὑμῶν.
- 17:28 εἰρήκασι // **1573, 1719** εἰρήκασιν.
- 18:2 διατεταχέναι // **1597, 1719, 2191** τεταχέναι.
- 18:2 ἐκ // 1719, **2191** ἀπὸ.
- 18:3 τέχνην // **1573, 1724, 1727** τέχνη // **2191** τῇ τέχνῃ // **1597** τέχνον.
- 18:4 ἔπειθέ // **1573, 1724** ἔπειθεν.
- 18:6 εἶπε // **1573, 1724** εἶπεν.
- 18:9 εἶπε // **1573, 1719, 1724** εἶπεν.
- 18:9 σιωπῆσης // **1573, 2191** σιωπῆσις. check **2191** here.
- 18:19 κάκείνους // **1573, 1597, 1724, 1719** καὶ ἐκείνους.
- 18:21 ἀλλ' // **1573, 1719, 1724, 1727, 2191** ἀλλὰ.
- 19:2 εἶπε // **1573, 1719, 1724** εἶπεν.
- 19:4 εἶπε // **1573, 1724** εἶπεν.
- 19:6 τὰς // **1573, 1597, 1724** omit.
- 19:8 ἐπαρρησιάζετο // **1573, 1719** ἐπαρρησιάσατο.
- 19:8 μῆνας // **1573, 1724** μείνας.
- 19:15 εἶπε // **1573, 1719, 1724** εἶπεν.
- 19:16 κατακυριεύσας // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289** κατακυριεύσαν.
- 19:19 συνεψηφίσαν // **1573, 1725, 2289** συνεψηφίσαντο // **1597** συνεψηφίσαν // 1719 συνεψηφίσθησαν.
- 19:27 Ἀρτέμιδος ἱερὸν // **1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191** ἱερὸν Ἀρτέμιδος.
- 19:29 ὅλη // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289** adds τῆς.
- 19:29 Μακεδόνας // **1597, 1719** Μακεδόνιας.
- 19:29 τοῦ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289** omit.
- 19:31 ἑαυτὸν // **1573, 1719** (corrected by another hand) αὐτὸν.
- 19:32 συνεληλύθεισαν // **1573, 1724** συνεληλύθησαν.

- 19:33 προβαλόντων // 1719, 1727, **2191** προβαλλόντων.
 19:34 ἐπιγνόντων // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191** ἐπιγνόντες.
 19:35 νεωκόρου // 1724 νεωκόρου // **2191**, 2289 νεοκόρου.
 19:36 ἀναντιρρήτων // **1573, 1597** ἀναντηρήτων.
 19:36 πράττειν // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 πράσσειν.
 19:37 θεάν // **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 θεόν.
 19:38 πρὸς τινα λόγον ἔχουσιν // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**,
 2289 ἔχουσι πρὸς τινα λόγον. (**1573**, 1719 ἔχουσιν).
 19:40 οὐ // **1573, 1597**, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 οὐ οὐ.
 19:40 ἀποδοῦναι // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1727, 1730, **2191** δοῦναι.
- 20:2 ἦλθεν // **1573**, 1719(ν)(corrected by another hand-1719 only) εἰσῆλθε.
 20:4 Βεροιαῖος // **1573** Βεροιαίωτος // **1597** Βερροιαίας // 1724 Βηρουαῖος
 // 1725, 2289 Βερροιαῖος // 1727 Βερροαῖος // **2191** Βηροιαῖος .
 20:4 Θεσσαλονικέων // **1597**, 1719 Θεσσαλονικαίων.
 20:6 ἄχρις // **1573**, 1719, 1730 ἄχρι
 20:7 τοῦ // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 omit.
 20:8 ἦσαν² // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 ἦμεν
 20:9 ἀπο // **1573** adds γῆς // **1597**, 1719, 1725, 1727, 2289 ὑπό.
 20:10 εἶπε // **1573**, 1724, 1730 εἶπεν.
 20:13 προελθόντες // **1573, 1597**, 1719, 1724, **2191**, 1727 προσαχθέντες.
 20:13 ἄσσοι // **1573** θασσοι // **1597, 2191** θασσοι.
 20:13 οὕτω // **1573, 1597**, 1719, **2191** οὕτως.
 20:14 ἄσσοι // **1573** θασσοι // **1597, 2191** θασσοι.
 20:15 τραγγυλίω // **1573** τραγγυλίω // 1719, 1724, 1727, 1730, **2191**,
 2289 τραγγυλίω // 1725 τραγγυλίω .
 20:21 Ἰησοῦν Χριστόν // **1573**, 1719, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 omit Χριστόν.
 20:23 λέγον // **1573, 1597**, 1724 λέγων.
 20:25 ὄψεσθε // **1573**, 1719 ὄψεσθαι.
 20:28 Θεοῦ // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 τοῦ κυ καὶ θυ // **2191**
 τοῦ κσ καὶ θυ.
 20:34 δὲ // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 omit.
 20:35 οὕτω // **1573**, 1719, 1724, **2191** οὕτως.
 20:35 τῶν λόγων // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1727, **2191** τὸν λόγον // 1725, 2289 τοῦ
 λόγου.
 20:35 εἶπε // **1573**, 1724, 1730 εἶπεν.
 20:35 διδόναι μάλλον // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 μάλλον
 διδόναι.
 20:37 ἐγένετο κλαυθμὸς // 1725, **2191**, 2289 κλαυθμὸς ἐγένετο.
- 21:1 Κῶν // **1573, 1597**, 1719, 1725, **2191**, 2289 Κῶ.
 21:3 καὶ¹ // 1719, 1725, 1727, **2191** omit.
 21:4 τοὺς // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 omit.

- 21:5 ἡμᾶς ἐξαρτίσαι // **1573** ἡμᾶς ἐξαρχῆς // 1719 ἡμᾶς ἐξαρτήσαι // 1727 ἐξαρτίσαι ἡμᾶς.
- 21:7 διανύσαντες // **1597**, 1719, 1724 διανοίσαντες.
- 21:8 τοῦ² // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 omit.
- 21:11 τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας // **1573**, 1724, 1725, 1730, **2191**, 2289 τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας.
- 21:11 εἶπε // **1573**, 1719, 1724, 1730 εἶπεν.
- 21:11 οὕτω // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1730, **2191** οὕτως.
- 21:13 δὲ // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 τὲ.
- 21:15 ἀποσκευασάμενοι // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 ἐπισκευασάμενοι.
- 21:20 εἶπον τε // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1730, **2191** εἶποντες.
- 21:20 μιοιᾶδες // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 μυριάδες.
- 21:21 Μωσέως // **1573**, 1719 Μωυσέως // 1725, 1727, 2289 Μωσείος.
- 21:24 ξυρήσονται // **1597** ξυρήσονται // 1719 ξηρήσονται // 1724, 1730, **2191** ξυρίσονται.
- 21:27 ἔμελλον // 1725, 1730, **2191**, 2289 ἤμελλον.
- 21:29 προεωρακότες // **1573**, **1597**, 1725, 1727, **2191**, 2289 ἑωρακότες // 1719, 1724 ἑωρακώτες // 1730 ἑωροκότες.
- 21:33 τότε // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 omit.
- 21:33 ἐγγίσας // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 adds δὲ.
- 21:36 ἠκολούθει // **1597**, 1719, 1724 ἠκολούθη.
- 21:37 τι // **1573**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 omit.
- 21:39 εἶπε // **1573**, 1724, 1730, **2191** εἶπεν.
- 21:39 ἀσίμου // **1573**, **1597**, 1719, 1724 ἀσίμου.
- 21:39 δέ² // **1573**, **2191** omit.
- 21:40 τῷ λαῷ // **1573**, **1597**, 1730, **2191** τὸν λαόν.
- 21:40 προσεφώνησε // **1573**, 1724, 1725, 1730, 2289 (last 5 letters agree, first 5 are a part of a lacuna) προσεφώνει.
- 22:1 νῦν // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 νυνὶ.
- 22:3 γεγεννημένος // **1597**, 1719 γεγεννημένος // 2289 EXPL γεγεννημένος] (2) [INC] 22:3 Ταρσῷ.
- 22:7 ἔπεσον // **1573**, 1727, **1597** ἔπεσα // 1724 omit.
- 22:8 εἶπέ // **1573**, 1719, 1724, **2191** εἶπέν.
- 22:10 εἶπον // **1573**, 1719, 1730 εἶπεν.
- 22:12 εὐσεβῆς // **1597**, 1719, **2191** εὐλάβης.
- 22:12 κατοικούντων // **1573**, **1597**, 1725, **2191**, 2289 adds ἐν δαμασκῷ.
- 22:12 εἶπε // **1573**, 1724, 1730 εἶπεν.
- 22:20 καὶ⁴ // **1573**, **1597**, 1719, 1727, 1730, **2191** omit.
- 22:21 εἶπε // **1573**, 1724, 1730 εἶπεν.
- 22:22 καθῆκον // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 καθῆκεν.
- 22:23 κραυγαζόντων // **1573**, 1719, 1724, 1727, 1730 κραζόντων.
- 22:25 πρότεινεν // **1573**, 1727, 1730 πρότειναν // 1724 πρέτειναν.

- 22:25 εἶπε // 1730, **2191** εἶπεν.
 22:26 ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ // **1597** τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλεν αὐτῷ // 1725, 2289
 τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλε.
 22:27 αὐτῷ // **1597, 2191** τῷ παυλῶς.
 22:30 παρὰ // **1597, 1725, 2289** ὑπὸ.
- 23:3 εἶπε // 1730 omit // **1573, 1719, 1724, 2191** εἶπεν.
 23:7 τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων // 1727 τῶν Σαδδουκαίων καὶ τῶν
 φαρισαίων // **1573, 1724, 1730** omits καὶ τῶν Σαδδουκαίων // 1719 omits τῶν
 Σαδδουκαίων.
 23:8 μηδὲ // **1597, 1725, 1727, 2289** μήτε.
 23:9 οἱ // **1573, 2191** omit.
 23:10 καταβὰν // **1573** καταβαναι και ` // 1724 καταβάνα καὶ // 1727, 1730 add καὶ
 // **1597, 1719, 1725, 2191, 2289** καταβῆναι καὶ.
 23:11 εἶπε // **1573, 1719, 1724, 1730, 2191** εἶπεν.
 23:11 οὕτω // **1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191** οὕτως.
 23:12 τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφῆν // **1597, 2191** συστροφῆν τινες τῶν Ἰουδαίων.
 23:15 αὐτὸν καταγάγη // 1724, 1725, 1730, **2191, 2289** καταγάγη αὐτὸν.
 23:20 εἶπε // **1573, 1719, 1724, 1730** εἶπεν.
 23:20 ὡς μέλλοντές // 1719 ὡς μέλλον // 1727, 1730 ὡς μέλλον τὰ τινα. // **1573,**
2191 ὡς μέλλοντάς // **1597** ὡς μέλλοντά // 1724 ὡς μέλλοντων.
 23:24 Φήλικα // **1597** Φίλικα // 1724, 1727, 1724, **2191, 2289** Φίληκα.
 23:26 Φήλικι // **1597** Φίλικι // 1724, 1727, 1730, **2191, 2289** Φίληκι.
 23:29 δὲ // **1573, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289** omit.
 23:35 τοῦ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 1730, 2191** omit.
- 24:2 ἡγεμόνι // **1597, 1719** ἡγεμῶνι.
 24:3 Φῆλιξ // **1597** Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, **2191, 2289** Φίληξ.
 24:6 κρίνειν // **1597** κρίναι (all other manuscripts omit this word).
 24:6-8 καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν κρίνειν. 7 παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ
 χιλιάρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐν τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε. 8 κελεύσας τοὺς
 κατηγοροὺς αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σε· // **1573, 1719, 1724, 1725, 1730, 2191, 2289**
 omit // 1727 σοῦ.
 24:9 συνέθεντο // **1573, 1597, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289** συνεπέθεντο.
 24:10 κριτὴν // **1597, 1725, 2289** add δίκαιον.
 24:11 ἥ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289** omit.
 24:13 με // **1597, 1724** adds νῦν // 1725, 1727, **2191, 2289** omit.
 24:14 οὕτω // **1597, 1719, 1730** οὕτως.
 24:16 ἔχειν // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289** ἔχων.
 24:18 δὲ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1730, 2191, 2289** omit.
 24:20 εἶ // **1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289** omit.
 24:21 ἔκραξα // **1573, 1719, 1727** ἐκέκραξα.
 24:22 Φῆλιξ // **1597** Φίλιξ // 1719, 1724, 1727, 1730, **2191, 2289** Φίληξ.
 24:24 Φῆλιξ // **1597, 1719** Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, **2191, 2289** Φίληξ.
 24:24 τῇ // **1597, 1719** adds ἰδίᾳ.

- 24:24 αὐτοῦ // **1573, 1597**, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 omit.
 24:24 Χριστὸν // **1573**, 1724, 1730, **2191** adds Ἰησοῦν.
 24:25 Φῆλιξ // **1597** Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, **2191**, 2289 Φίληξ.
 24:25 μεταλαβῶν // **1597**, 1727 λαβῶν.
 24:26 δὲ // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 omit.
 24:27 Φῆλιξ // **1597** Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, **2191**, 2289 Φίληξ.
 24:27 τε // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 δε.
 24:27 Φῆλιξ // **1597** Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, **2191**, 2289 Φίληξ.
- 25:9 εἶπε // **1573**, 1719, 1724, 1730, **2191** εἶπεν.
 25:10 εἶπε // **1573**, 1719, 1724, 1730 εἶπεν.
 25:13 ἀσπασόμενοι // **1573**, 1719, 1724 ἀσπασάμενοι.
 25:14 Φήλικος // **1597** Φίλικος // 1724, 1727, 1730, **2191**, 2289 Φίληκος.
 25:18 ἐπέφερον // **1597**, 1724 ὑπέφερον // **2191** έφερον.
 25:20 εἰς¹ // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 omit.
 25:20 τούτου // **1573, 1597**, 1725, **2191**, 2289 τούτων.
 25:23 καὶ⁴ // 1727, **2191** omit.
- 26:2 μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**,
 2289 ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι.
 26:3 ἐθῶν // **1573**, 1719, 1727, **2191** ἠθῶν.
 26:4 οἱ // **1597**, 1724, **2191** omit.
 26:7 τῶν // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 omit.
 26:12 τὴν // **1597**, 1725, 1727, 2289 omit.
 26:17 νῦν // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 ἐγώ.
 26:17 ἀποστέλλω // **1597**, 1727, **2191** ἀποστέλω.
 26:18 ἐπιστρέψαι // **1573, 1597**, 1719 ὑποστρέψαι // 1724, 1730 ἀποστρέψαι.
 26:20 ἀπαγγέλλων // **1597**, 1725, 1727, 2289 ἀπαγγέλλω // 1719 ἀπαγγέλω.
 26:22 Μωσῆς // **1573, 1597**, 1725, 1727, **2191**, 2289 Μωυσῆς.
 26:23 τῷ // **1597**, 1725, 2289 τε.
 26:23 ἔθνεσι // 1727, **2191** ἔθνεσιν.
 26:25 ἀλλ' // 1719, 1724, 1725, 1727, **2191**, 2289 ἀλλα'.
 26:27 ἐστιν // **1573**, 1724, 1725, 1727, 1730, 2289 omit.
- 27:2 Ἀδραμυττηνῶ, // **1597** Ἀδραμυττηνῶ. // 1719 Ἀδραμυττηνῶ // 1725, 1727,
 2289 Ἀτραμυττηνῶ. // 1730 Ἀδραμυττηνῶ // **2191** Ἀδραμυττηνῶ.
 27:3 πρὸς // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1727, 1730, **2191** adds τοὺς.
 27:7 Κρήτην // **1573**, 1719, 1724 Κρίτην.
 27:10 φόρτου // **1573**, 1719, 1727, **2191** φορτίου.
 27:11 ἑκατοντάρχος // **1573**, 1719, 1724, 1727 ἑκατοντάρχης.
 27:12 κάκειθεν // 1725, **2191**, 2289 ἐκεῖθεν.
 27:17 σύρτιν // **1597**, 1719, 1724 σύρτην.
 27:23 τῇ νυκτὶ ταύτῃ // **1573, 1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 ταύτη
 τῇ νυκτὶ.

- 27:33 ἔμελλεν // **1573**, 1719(ck 47r), 1727, 1730, **2191** ἤμελλεν.
 27:34 προσλαβεῖν // **1597**, 1725, 1730, 2289 μεταλαβεῖν.
 27:38 δὲ // **1573**, **1597**, 1724, 1727, 1730, **2191** adds τῆς.
 27:39 δύναιτο // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 δύνατόν.
 27:40 ἀρτέμονα // **1597**, 1719, 1724 ἀρτέμωνα.
 27:42 διαφύγοι // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 διαφύγη.
 27:43 ἐκώλυσεν // **1573**, 1719 ἐκόλυσεν.
- 28:3 ἐξελθοῦσα // **1573**, **1597**, 1719, 1727, 1730 διεξελθοῦσα.
 28:5 ἀποτινάξας // **1597**, 1719, 1725, **2191**, 2289 ἀποτιναξάμενος.
 28:6 μεταβαλλόμενοι // **1573**, 1719 μεταβαλόμενοι.
 28:8 δυσεντερία // **1573**, 1724, 1727, 1730, **2191** δυσεντερίω.
 28:11 ἀνήχθημεν // **1573**, 1719, 1724, 1727, 1730, **2191** ἤχθημεν.
 28:11 παρασίμω // **1597**, 1724 παρασίμω.
 28:15 ἡμῖν // **1597**, 1719 ἡμῶν.
 28:17 ἔλεγε // 1727, **2191** ἔλεγεν.
 28:20 ἔνεκεν // **1573**, **1597** ἔνεκε.
 28:21 τι // **1573**, 1719, 1724 omit.
 28:22 παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι // **1573**, 1730, **2191**, 2289 ἀκοῦσαι παρὰ σοῦ.
 28:23 Μωσέως // **1573**, 1719, 2289 Μωυσέως // 1725, 1727 Μωυσέος.
 28:26 εἶπε // **1573**, **1597**, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, **2191**, 2289 εἶπον.
 28:29 συζήτησιν // **1573**, 1719 ζητήσιν.
 28:31 ἀκωλύτως // **1597** adds ἀμήν // 1719, 1724 ἀκολύτως.

APPENDIX R

COMPOSITE LIST OF VARIANTS WHERE MANUSCRIPTS 1725

AND 2289 AGREE AGAINST THE TEXTUS RECEPTUS

Manuscript 2289 begins at Acts 15:19. The following data reflects this fact.

- 15:22 τῷ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 2191, **2289** omit.
15:23 τὴν // **1725**, **2289** omit.
15:32 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 2191, **2289** τὲ.
15:34 ἔδοξε δὲ τῷ Σίλα ἐπιμεῖναι αὐτοῦ. // 1573, 1724, **1725**, 1727, 2191, **2289** omit.
15:37 τὸν // 1719 omit // 1597, **1725**, 1727, **2289** καὶ.
15:39 ἀποχωρισθῆναι // 1597, **1725**, **2289** χωρισθῆναι.
- 16:9 εἰς // **1725**, **2289** adds τὴν.
16:12 αὐτή // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 2191, **2289** αὐτή
16:15 ἐβαπτίσθη // 1719, **1725**, 1727, **2289** adds αὐτή.
16:17 ἡμῖν // 1719, 1724, **1725**, **2289** τῷ σίλα.
16:34 ἠγαλλιάσατο // 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, **2289** ἠγαλλιᾶτο.
16:37 Δείραντες // **1725**, 1727, **2289** Δηράντες.
16:38 ἡμᾶς // 1573, 1719, 1724, **1725**, 1727, **2289** omit. check 1727.
16:40 ἐκ // **1725**, **2289** ἀπὸ.
16:40 εἰς // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 2191, **2289** πρὸς.
- 17:3 ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς // 1719, 1724, **1725**, 1727, **2289** Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς.
17:4 πολὺ πλῆθος // **1725**, **2289** πλῆθος πολὺ.
17:5 ζηλώσαντες // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 2191, **2289** omit.
17:5 δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι // 1727 προσλαβόμενοι δὲ οἱ
ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, **2289**, 2191
προσλαβόμενοι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες.
17:5 τινὰς ἄνδρας // **1725**, **2289** ἄνδρας τινὰς.
17:7 πράττουσι // 1573, 1597, 1719, 1724(ν), **1725**, 1727, 2191, **2289** πράσσοι.
17:7 λέγοντες ἕτερον // **1725**, **2289** ἕτερον λέγοντες.
17:10 Βέροϊαν // 1597, 1719, **1725**, 1727, **2289** Βέρροϊαν. (2289 It appears that the
first rho was added by another hand).
17:10 τῶν Ἰουδαίων ἀπήσαν // 1573, 1719 ἀπίεσαν τῶν Ἰουδαίων // 1597, 1724,
1725, 1727, **2289** ἀπήσαν τῶν Ἰουδαίων // 2191 ἀπίεσαν τῶν Ἰουδαίων.
17:12 ὀλίγοι // 1573, **2289** ὀλίγων.

- 17:13 Βεροία // 1597, **1725**, 1727, **2289** Βερροία.
 17:18 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 2191, **2289** adds καὶ.
 17:18 συνέβαλλον // 1727 προσέβαλον // 1719, 1724, **1725**, **2289** συνέβαλον.
 17:18 αὐτοῖς // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 2191, **2289** omit.
 17:25 καὶ τὰ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 2191, **2289** κατὰ.
 17:26 προτεταγμένους // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 2191, **2289**
 προστεταγμένους.
 17:27 καίτοιγε // 1724, **1725**, 1727, 2191, **2289** καίγε.
 18:6 τὴν κεφαλὴν // **1725**, **2289** τὰς κεφαλὰν.
 18:13 οὗτος ἀναπαίθει τοὺς // **1725**, **2289** ἀναπαίθει οὗτος τοὺς.
 18:17 ἔμελεν. // 1597, 1719, 1724, **1725**, 2191, **2289** ἔμελλεν.
 19:3 πρὸς αὐτοὺς. // **1725**, **2289** omit.
 19:16 κατακυριεύσας // 1573, 1597, 1719, **1725**, 1727, 2191, **2289** κατακυριεύσαν.
 19:19 συνεψήφισαν // 1573, **1725**, **2289** συνεψηφίσαντο // 1597 συνεψήφισαν
 // 1719 συνεψηφίσθησαν.
 19:29 ὅλη // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** adds τῆς.
 19:29 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
 19:34 ἐπιγόνων // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191 ἐπιγόνοντες.
 19:35 νεωκόρον // 1724 νεωκόρουν // 2191, **2289** νεοκόρον.
 19:36 ὄντων τούτων // 1719, 1724, 1730, **2289** τούτων ὄντων.
 19:36 πράττειν // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** πράσσειν.
 19:37 θεὰν // 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** θεὸν.
 19:38 πρὸς τινα λόγον ἔχουσιν // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191,
2289 ἔχουσι πρὸς τινα λόγον. (1573, 1719 ἔχουσιν).
 19:40 οὐ // 1573, 1597, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** οὐ οὐ.
 20:3 αὐτῷ ἐπιβουλῆς // **1725**, **2289** ἐπιβουλῆς αὐτῷ.
 20:4 Βεροιαῖος // 1573 Βεροιαῖωνος // 1597 Βερροιαίας // 1724 Βηρουαῖος
 // **1725**, **2289** Βερροιαῖος // 1727 Βερροαῖος // 2191 Βηροιαῖος .
 20:7 τοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
 20:8 ἦσαν² // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**(ck 40v), 1727, 1730, 2191, **2289** ἦμεν
 20:9 ἀπο // 1573 adds γῆς // 1597, 1719, **1725**, 1727, **2289** ὑπό.
 20:15 τρωγγυλίω // 1573 τρωγγυλίω // 1719, 1724, 1727, 1730, 2191,
2289 τρωγγυλίω // **1725** τρωγγυλίω .
 20:21 Ἰησοῦν Χριστόν // 1573, 1719, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit
 Χριστόν.
 20:28 Θεοῦ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, **2289** τοῦ κυ καὶ θυ // 2191
 τοῦ κσ καὶ θυ.
 20:34 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
 20:35 τῶν λόγων // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191 τὸν λόγον // **1725**, **2289** τοῦ
 λόγου.

- 20:35 διδόναι μάλλον // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** μάλλον διδόναι.
- 20:37 ἐγένετο κλαυθμὸς // **1725**, 2191, **2289** κλαυθμὸς ἐγένετο.
- 21:1 Κῶν // 1573, 1597, 1719, **1725**, 2191, **2289** Κῶ.
- 21:4 τοὺς // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
- 21:8 οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον // **1725**, **2289** ἦλθομεν. (Text is an incipit).
- 21:8 τοῦ² // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
- 21:11 τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας // 1573, 1724, **1725**, 1730, 2191, **2289** τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας.
- 21:13 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** τὲ.
- 21:15 ἀποσκευασάμενοι // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** ἐπισκευασάμενοι.
- 21:20 μιοιᾶδες // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** μιοιᾶδες.
- 21:21 Μωσέως // 1573, 1719 Μωσείως // **1725**, 1727, **2289** Μωσείος.
- 21:27 ἕμελλον // **1725**, 1730, 2191, **2289** ἕμελλον.
- 21:27 τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν // 1719, **1725**, **2289** ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας.
- 21:29 προεωρακότες // 1573, 1597, **1725**, 1727, 2191, **2289** ἑωρακότες // 1719, 1724 ἑωρακώτες // 1730 ἑωροκότες.
- 21:33 τότε // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
- 21:33 ἐγγίσας // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** adds δὲ.
- 21:37 τε // 1724 omit // **1725**, 1727, 1730, **2289** δὲ.
- 21:37 εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν // **1725**, **2289** εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰσάγεσθαι.
- 21:37 τι // 1573, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
- 21:40 προσεφώνησε // 1573, 1724, **1725**, 1730, **2289** (last 5 letters agree, first 5 are a part of a lacuna) προσεφώνει.
- 22:1 νῦν // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** νυνί.
- 22:12 κατοικούντων // 1573, 1597, **1725**, 2191, **2289** adds ἐν δαμασκῶ.
- 22:19 δέρων // **1725**, 1727, **2289** δαίρων.
- 22:19 ἐπὶ // **1725**, 1727, **2289** εἰς.
- 22:22 καθῆκον // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** καθῆκεν.
- 22:24 αὐτὸν ὁ χιλιάρχος ἄγεσθαι // **1725**, **2289** ὁ χιλιάρχος ἄγεσθαι αὐτὸν.
- 22:26 ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ // 1597 τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλεν αὐτῷ // **1725**, **2289** τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλε.
- 22:30 παρὰ // 1597, **1725**, **2289** ὑπὸ.
- 22:30 ὅλον // **1725**, **2289** παντὸ.
- 23:6 Σαδδουκαίων // **1725**, **2289** Φαρισαίων.
- 23:6 Φαρισαίων // **1725**, **2289** Σαδδουκαίων.
- 23:8 μηδὲ // 1597, **1725**, 1727, **2289** μήτε.
- 23:10 καταβὰν // 1573 καταβαναι και ` // 1724 καταβάνα και // 1727, 1730 add και // 1597, 1719, **1725**, 2191, **2289** καταβῆναι και.
- 23:12 ἀποκτείνωσι // **1725**, **2289** ἀνέλωσι.
- 23:15 αὐτὸν καταγάγη // 1724, **1725**, 1730, 2191, **2289** καταγάγη αὐτὸν.

- 23:24 Φήλικα // 1597 Φίλικα // 1724, 1727, 1730, 2191, **2289** Φίληκα.
 23:26 Φήλικι // 1597 Φίλικι // 1724, 1727, 1730, 2191, **2289** Φίληκι.
 23:29 δὲ // 1573, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
- 24:3 Φήλιξ // 1597 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, **2289** Φίληξ.
 24:6-8 καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν κρίνειν. 7 παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλιάρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐν τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε. 8 κελεύσας τοὺς κατηγοροὺς αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σεῖ // 1573, 1719, 1724, **1725**, 1730, 2191, **2289** omit // 1727 σοῦ.
 24:9 συνέθεντο // 1573, 1597, 1724, **1725**, 1727, 2191, **2289** συνεπέθεντο.
 24:10 κριτὴν // 1597, **1725**, **2289** add δίκαιον.
 24:11 ἢ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
 24:13 με // 1597, 1724 adds νῦν // **1725**, 1727, 2191, **2289** omit.
 24:16 ἔχειν // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** ἔχων.
 24:18 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1730, 2191, **2289** omit.
 24:19 δεῖ // **1725**, **2289** ἔδει.
 24:20 εἶ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
 24:22 Φήλιξ // 1597 Φίλιξ // 1719, 1724, 1727, 1730, 2191, **2289** Φίληξ.
 24:24 Φήλιξ // 1597, 1719 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, **2289** Φίληξ.
 24:24 αὐτοῦ // 1573, 1597, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
 24:25 Φήλιξ // 1597 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, **2289** Φίληξ.
 24:26 δὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
 24:26 αὐτὸν // 1719 αὐτῶ // **1725**, 1730, **2289** omit.
 24:27 Φήλιξ¹ // 1597 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, **2289** Φίληξ.
 24:27 τε // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, **2289** δὲ.
 24:27 Φήλιξ² // 1597 Φίλιξ // 1724, 1727, 1730, 2191, **2289** Φίληξ.
- 25:9 ἐπ' // 1724, **1725**, 1727, 1730, **2289** ὑπ' // 1719' απ' .
 25:14 Φήλικος // 1597 Φίλικος // 1724, 1727, 1730, 2191, **2289** Φίληκος.
 25:20 εἰς¹ // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, **2289** omit.
 25:20 τὴν περὶ // **1725**, **2289** περὶ τὴν.
 25:20 τούτου // 1573, 1597, **1725**, 2191, **2289** τούτων.
- 26:2 μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289**.
 26:7 τῶν // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** omit.
 26:12 τὴν // 1597, **1725**, 1727, **2289** omit.
 26:17 νῦν // 1573, 1597, 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, 2191, **2289** ἐγώ.
 26:20 ἀπαγγέλλων // 1597, **1725**, 1727, **2289** ἀπαγγέλλω // 1719 ἀπαγγέλω.
 26:22 Μωσῆς // 1573, 1597, **1725**, 1727, 2191, **2289** Μωουσῆς.
 26:23 τῷ // 1597, **1725**, **2289** τε.
 26:25 ἀλλ' // 1719, 1724, **1725**, 1727, 2191, **2289** ἀλλα' .
 26:27 ἐστιν // 1573, 1724, **1725**, 1730, **2289** omit // 1727 ἐστι.
- 27:1 σπείρης // 1719, 1724, **1725**, 1727, 1730, **2289** σπείρας.

- 27:2 Ἄδραμυττηνῶ, // 1597 Ἄδραμυττηνῶ. // 1719 Ἄδραμυττινῶ // 1725, 1727, 2289 Ἄτραμυττινῶ // 1730 Ἄδραμυττινῶ // 2191 Ἄδραμυττηνῶ.
- 27:6 τὴν // 1725, 2289 omit.
- 27:12 κάκειθεν // 1725, 2191, 2289 ἐκεῖθεν.
- 27:23 τῇ νυκτὶ ταύτῃ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 ταύτῃ τῇ νυκτὶ.
- 27:31 μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ // 1725, 2289 ἐν τῷ πλοίῳ μείνωσιν.
- 27:34 προσλαβεῖν // 1597, 1725, 1730, 2289 μεταλαβεῖν.
- 27:34 ὑμετέρας // 1719, 1725, 1730, 2289 ἡμετέρας.
- 27:39 δύναιντο // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 δυνατόν.
- 27:42 διαφύγοι // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 διαφύγη.
- 28:3 καθῆψε // 1727 καθῆψεν // 1725, 2289 καθῆψατο.
- 28:5 ἀποτινάξας // 1597, 1719, 1725, 2191, 2289 ἀποτιναζόμενος.
- 28:21 περὶ σοῦ πονηρόν // 1725, 2289 πονηρόν περὶ σοῦ.
- 28:22 παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι // 1573, 1730, 2191, 2289 ἀκοῦσαι παρὰ σοῦ.
- 28:23 Μωσέως // 1573, 1719, 2289 Μωυσέως // 1725, 1727 Μωυσέος.
- 28:26 εἶπὲ // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 1730, 2191, 2289 εἶπον.

APPENDIX S

LIST OF LECTIONARY READINGS IN MANUSCRIPT 2191

The following lectionary readings are numbered in the margin of manuscript 2191. Several other manuscripts have the same numbers.

<u>Numeral</u>	<u>Greek Number</u>	<u>Reading in Acts</u>
1	α'	1:1-8
2	β'	1:12
3	γ'	2:1-11
4	δ'	2:14-21
5	ε'	2:22-36
6	ς'	2:38-43
7	ζ'	3:1-8
8	η'	3:11-26
9	θ'	3:19-26
10	ι'	4:1-11
11	ια'	4:13-22
12	ιβ'	4:23-31
13	ιγ'	5:1-11
14	ιδ'	5:12-20
15	ιε'	5:21-32
16	ισ'	6:1-7
17	ιζ'	6:8-7:60
18	ιη'	8:5-17
19	ιθ'	8:18-25
20	κ'	8:26-39
21	κα'	8:40-9:18
22	κβ'	9:19-31
23	κγ'	9:32-42
24	κδ'	10:1-16
25	κε'	10:21-33
26	κς'	10:34-43
27	κζ'	10:44-11:10
28	κη'	11:19-30
29	κθ'	12:1-11
30	λ'	12:12-17
31	λα'	12:25-13:12
32	λβ'	13:13-24

<u>Numeral</u>	<u>Greek Number</u>	<u>Reading in Acts</u>
33	λγ'	13:25-32
34	λδ'	14:6-18
35	λε'	14:20-15:4
36	λς'	15:5-12
37	λζ'	15:34-41
38	λη'	16:16-34
39	λθ'	17:1-9
40	μ'	17:16-28
41	μα'	18:22-28
42	μβ'	19:1-8
43	μγ'	20:7-12
44	μδ'	20:16-36
45	με'	21:8-14
46	μς'	21:26-32
47	μζ'	23:1-11
48	μη'	25:13-19
49	μθ'	26:1-20
50	ν'	27:1-28:31
51	να'	28:1-31

APPENDIX T

GEER'S COLLATION BASE

Dr. Thomas Geer has done a tremendous amount of work on the INTGP on Acts and I am grateful for the project to allow me to look at his work. He has made a few mistakes and I want to list them here.

2:36 κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεός // 1719 καὶ κύριον καὶ Χριστὸν ὁ Θεός αὐτὸν // 1724, 1725 καὶ κύριον αὐτὸν καὶ Χριστὸν ὁ Θεός // 1597 καὶ κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεός.

Geer reports that the third manuscript reading is supported by the TR. ὁ Θεός ἐποίησεν] manuscript 1 and 2 are supported by TR.

3:1 ἐνάτην // 1597, 1719 ἐνάτην. Geer follows the reading of these manuscripts and says they are supported by the TR.

3:4 Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ // 1573 Πέτρος σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἰς αὐτὸν // εἶπε // 1597 εἶπον // 1573, 1719, 1724, 1727 εἶπεν.

Geer reports that the third manuscript is supported by the TR.

5:41 ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ κατηξιώθησαν // 1573 omits αὐτοῦ // 1724 κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ // 1597, 1725 κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ χριστοῦ // 2191 ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος Κυριοῦ Ἰησοῦ κατηξιώθησαν

Geer reports that the first manuscript reading is supported by TR.

10:26 αὐτὸν ἤγειρε // 1597 αὐτὸν ἤγειραι // 1719, 1725 ἤγειρεν αὐτὸν // 1727 αὐτὸν ἤγειρεν. Geer follows the third reading of these manuscripts and says it is supported by the TR.

10:30 ἐνάτην // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191 ἐνάτην. Geer reports that these manuscripts are supported by the TR.

13:4 τε // 1573, 1597, 1719, 1724, 1727, 2191 δε. Geer reports that these manuscripts are supported by the TR.

13:48 ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον // 1597 ἔχαιρε, καὶ ἐδόξαζον // 1724 ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζε // 1719, 1727 ἔχαιρε, καὶ ἐδόξαζε. Geer reports that the second manuscript reading is supported by the TR.

- 14:20 ἐξῆλθε // 1719 adds ὁ παῦλος // 1573, 1724 ἐξῆλθεν.
Geer reports that the second manuscript reading is supported by TR.
- 15:11 χάριτος Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ // 1573, 1727, 2191 omit // 1597, 1719, 1724, 1725 omit Χριστοῦ only.
Geer does not mention the first manuscript reading ; and reports that the second manuscript reading is supported by κ, A, B, E, H, L, P, MT, 049, 81, 88, 104, 105, 181, 323, 326, 383, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412.
Omit tou manu-2? C, H, TR, 181, 206, 1518.
- 17:18 αὐτοῖς // 1573, 1597, 1719, 1724, 1725, 1727, 2191, 2289 omit.
Geer reports that these manuscripts are supported by the TR.
- 21:8 οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον // 1725, 2289 ἦλθομεν. (Text is an incipit).
Geer reports that these manuscripts follow the TR.
- 21:17 ἐδέξαντο ἡμᾶς // 1719, 1727 ἡμᾶς ἐδέξαντο.
UBS, NA²⁷, (and von Soden) read ἀπέξαντο ἡμᾶς. Do not mention the reading found in these manuscripts. Geer does not mention this manuscript reading, but he does indicate that the used of ἐδέξαντο in these manuscripts follows H, L, P, TR, Ψ, 049, 69, 88, 105, 206, 323, 325, 522, 614, 913, 1241, 1245, 1505, 1518, 1611, 1874, 2412, 2495.
- 23:15 αὐτὸν καταγάγη // 1724, 1725, 1730, 2191, 2289 καταγάγη αὐτὸν.
Geer follows the readings in these manuscripts and reports that these manuscripts follow the TR.
- 28:3 καθῆψε // 1727 καθῆψεν // 1725, 2289 καθῆψατο. Geer follows the first reading of these manuscripts and says it is supported by the TR.
- 28:20 ἔνεκεν // 1573, 1597 ἔνεκε. Geer follows the first reading of these manuscripts and says it is supported by the TR.

APPENDIX U

PREVIOUSLY UNDOCUMENTED READINGS

There are 38 or 47 readings, depending on how the spelling of φίλιξ is handled, that have not been documented before in UBS³, NA²⁷, Metzger (A Textual Commentary on the Greek New Testament), Von Soden (*Die Schriften Des Neuen Testaments*), or Thomas Geer's collation base.

1:8 (word ending) ἔσεσθε // 1719, 1724 ἔσεσθαι // 2191 ἔσεσθεσ.

2:36 (word order) κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεός // 1724, 1725 καὶ κύριον αὐτὸν καὶ Χριστὸν ὁ Θεός // 1597 καὶ κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεός.

3:4 (word ending) εἶπε // 1597 εἶπον.

4:36 (different word) ὑπο // 1727 παρὰ.

7:6 (different prefix) τετρακόσια // 1573, 1724 τριακόσια.

7:21 (different word, omission) αὐτόν // 1597, 1724, τοῦτον // 1725 omit.

7:31 (spelling) ἐθαύμασε // 1573, 1597, 1719, 1727, 2191 ἐθαύμαζε.

7:49 (word ending) οἰκοδομήσετέ // 1719, 2191 οἰκοδομήσεταί.

9:24 (omission) τε // 1719, 1725 omit.

10:19 (addition) Πέτρου // 1573, 1724, 1727 add δέ.

10:26 (word ending) αὐτὸν ἤγειρε // 1597 αὐτὸν ἤγειραι.

10:29 (word ending) μετεπέμψασθέ // 1597, 1719, 1724 μετεπεμψασθαί.

10:31 (omission) ἐν ἔσθῃτι λαμπρᾶ // 1719, 1724 omit.

12:7 (omission) Κυρίου // 1573, 1719 omit.

13:50 (addition) διωγμὸν // 1597, 1727 adds μέγαν.

16:36 (word ending) πορεύεσθε // 1573, 1719 πορεύεσθαι.

17:1 (addition) τὴν // 1573, 1719 οἱ ἀπόστολοι.

17:5 (word order) δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι // 1727
προσλαβόμενοι δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι.

17:18 (different word) συνέβαλλον // 1727 προσέβαλον.

17:26 (omission) αὐτῶν // 1719, 1724 omit.

20:2 (different prefix) ἦλθεν // 1573, 1719 (corrected by another hand-1719 only)
εἰσηλθε.

20:9 (addition) ἀπο // 1573 adds γῆς.

20:25 (word ending) ὄψεσθε // 1573, 1719 ὄψεσθαι.

20:29 (addition) τὴν // 1724, 1727 adds ἐμὴν. Geer mentions this reading but gives no support for it.

21:5 (word ending) ἡμᾶς ἐξαρτίσαι // 1573 ἡμᾶς ἐξαρχῆς // 1719 ἡμᾶς ἐξαρτήσαι.

21:11 (word order) τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, εἶπε // 1573 πόδας καὶ τοὺς
χεῖρας, εἶπεν.

21:33 (different word) ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος // 1725, 1727 ἐγγίσας δὲ χιλιάρχος. //
1597, 1730 ἐγγίσας δὲ ὁ χιλιάρχος.

21:37 (omission) τε // 1724 omit.

23:3 (omission) εἶπε // 1730 omit.

24:26 (word ending) αὐτὸν // 1719 αὐτῶ

25:18 (different prefix) 18 ἐπέφερον // 1597, 1724 ὑπέφερον.

25:20 (word order) τὴν περὶ // 1725, 2289 περὶ τὴν.

26:23 (different word) τῷ // 1597, 1725, 2289 τε.

27:3 (addition) πρὸς // 1573 adds τὸν.

28:21 (spelling) ἐδεξάμεθα // 1719, 1727 ἐδοξάμεθα.

28:21 (word order) περὶ σοῦ πονηρόν // 1725, 2289 πονηρόν περὶ σοῦ.

28:31 (addition) ἀκωλύτως // 1719, 1724 ἀκολύτως.

Incorrect spelling of φίλιξ.

23:24, 26; 24:3, 22, 24, 25, 27²; 25:14.

BIBLIOGRAPHY

- Aland, Barbara and Kurt, Johannes Karavidopoulos, Carlo M. Martini, and Bruce M. Metzger. *Novum Testamentum Graece*. 27th ed. Stuttgart: Biblia-Druck, 1993.
- Aland, Kurt. *Kurzgefasste Liste Der Griechischen Handschriften Des Neuen Testaments*. Berlin: Walter Gruyter and Co., 1963.
- Aland, Kurt. "The Significance of the Papyri for Progress in NT Research." In *The Bible in Modern Scholarship*, ed. J. Philip Hyatt, 325-46. Nashville: Abingdon, 1965.
- Aland, Kurt and Barbara. *The Text of the New Testament*. 2nd ed. Translated by Erroll F. Rhodes. Grand Rapids: Eerdmans, 1989.
- Aland, Kurt, Matthew Black, Carlo M. Martini, Bruce M. Metzger, and Allen Wikgren. *The Greek New Testament*. 3rd ed., corrected. Stuttgart: Biblia-Druck, 1975.
- ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ. 2nd ed. Athens, Greece, 1987.
- Brewster, Ralph H. *The 6,000 Beards of Athos*. London: Hogarth Press, 1935.
- Clark, Kenneth W. "The Manuscripts of the Greek New Testament." In *New Testament Studies: The Materials and the Making of a Critical Apparatus*, ed. M.M. Parvis and A.P. Wikgren, 1-24. Chicago: University of Chicago Press, 1950.
- Colwell, Ernest C. "The International Greek New Testament Project: A Status Report." *Journal of Biblical Literature* 87 (1968): 187-97.
- Colwell, Ernest C. and Ernest W. Tune. "The Quantitative Relationships Between MS Text-Types." In *Biblical and Patristic Studies. In memory of Robert Pierce Casey*, ed. J. Neville Birdsall and Robert W. Thomson. New York: Herder (1963): 25-33.
- Colwell, Ernest C. "Method in the Study of Gospel Lectionaries." Chap. In *Studies in Methodology in Textual Criticism of the New Testament*. Leiden: E. J. Brill, 1969.
- Colwell, Ernest C. "The Significance of Grouping of New Testament Manuscripts." *New Testament Studies* 4 (1958): 73-92.
- Comfort, Philip W. *The Quest of the Original Text of the New Testament*. Grand Rapids: Baker Book House, 1992.

- Elliott, J. K. *A Bibliography of Greek New Testament Manuscripts*. Cambridge: Cambridge University Press, 1989.
- Elliott, J. K. Review of *The Byzantine Text-type and New Testament Textual Criticism*, by Harry A. Sturz, In *Novum Testamentum*, 28 (3, 1986).
- Elliott, J. K. "Jerusalem in Acts and the Gospels." *New Testament Studies* 23 (1976-7): 462-69.
- Elliott, J. K. "Keeping up with Recent Studies: XV. New Testament Textual Criticism." *The Expository Times* 99 (1987): 40-45.
- Elliott, J. K. *A Survey of Manuscripts used in Editions of the Greek New Testament*. New York: Brill, 1987.
- Elliott, W. J. "The Need for an Accurate and Comprehensive Collation of all Known Manuscripts with their Individual Variants Noted in Pleno." In *Studies in New Testament Language and Text*, ed. J. K. Elliott, 137-43. Leiden: Brill, 1976.
- Eustratiades, Sophronios and Arcadios. "Catalogue of the Greek Manuscripts of Vatopedi on Mt. Athos." In *Harvard Theological Studies*, Vol. 11. Cambridge: Harvard University Press, 1924; reprint, New York: Kraus Reprint Co., 1969.
- Fee, Gordon. Review of *The Byzantine Text-type and New Testament Textual Criticism*, by Harry A. Sturz, In *Journal of the Evangelical Theological Society*, 28 (3, 1985).
- Fee, Gordon, D. "Codex Sinaiticus in the Gospel of John: A Contribution to Methodology in Establishing Textual Relationships" *New Testament Studies* 15 (1968): 23-44.
- Gardthausen, V. *Griechische Paleographie*. 2nd ed. Leipzig: Verlag von Veit and Company, 1911.
- Geer, Thomas C., Jr. *Family 1739 in Acts*. The Society of Biblical Literature Monograph Series, Number 48. Atlanta: Scholars Press, 1994.
- Grant, Frederick C. "The Citation of Greek Manuscript Evidence in an Apparatus Criticus." In *New Testament Studies: The Materials and the Making of a Critical Apparatus*, ed. M.M. Parvis and A.P. Wikgren, 81-94. Chicago: University of Chicago Press, 1950.
- Greenlee, J. Harold. *Introduction to New Testament Textual Criticism*. Grand Rapids: Eerdmans, 1964.

- Greenlee, J. Harold. *Introduction to New Testament Textual Criticism*. Revised Edition. Peabody: Hendrickson, 1995.
- Groningen, B.A. van. *Short Manual of Greek Paleography*. Leiden, 1940.
- Haenchen, Ernst and Peter Weigandt. "The Original Text of Acts?" *New Testament Studies* 14 (1967-68): 469-81.
- Hatch, William H. P. *Facsimiles and Descriptions of Minuscule Manuscripts of the New Testament*. Cambridge: Harvard University Press, 1951.
- Hoskier, H. C. *Concerning the Text of the Apocalypse*, vol. 2. London: Bernard Quaritch, 1928.
- Huck, Albert. *Synopsis of the First Three Gospels*. 13th ed. by Heinrich Greeven. Tübingen: J.C.B. Mohr, 1981.
- Kazhdan, Alexander, Alice-Mary Talbot, and Anthony Culter. "Vatopedi Monastery." In *The Oxford Dictionary of Byzantium*, vol. 3, ed. Alexander Kazhdan, 2155-56. New York: Oxford University Press, 1991.
- Kenyon, F.G. *Handbook to the Textual Criticism of the New Testament*. 2nd ed. Grand Rapids: Eerdmans, 1912.
- Klijn, A.F.J. "In Search of the Original Text of Acts." In *Studies in Luke-Acts: Essays Presented in Honor of Paul Schubert*, ed. Leander Keck and J. Louis Martyn, 103-10. Nashville: Abingdon, 1966.
- Kraft, Benedict. "*Die Zeichen für die wichtigeren Handschriften des griechischen Neuen Testaments*." 3rd ed. Freiburg: Verlag Herder, 1955.
- Manson, T. W. Review of *Nouum Testamentum Graece sec. Textum Westcotto-Hortianum: Euangelium sec. Matthaeum*, ed. S.C.E. Legg. In *The Journal of Theological Studies* 43 (1942): 83-92.
- Metzger, Bruce M. *Manuscripts of the Greek Bible: An Introduction to Palaeography*. New York: Oxford Press, 1981.
- Metzger, Bruce M. *The Text of the New Testament: Its Transmission, Corruption, and Restoration*. 2nd ed. New York: Oxford Press, 1968.
- Metzger, Bruce M. *A Textual Commentary on the Greek New Testament*. Corrected ed. Stuttgart: Biblia-Druck, 1975.
- Morrill, Bruce. "The Classification of the Greek Manuscripts of First Corinthians." M.A. thesis, Harding Graduate School of Religion, May 1981.

- Osburn, Carroll D. "The Search for the Original Text of Acts: The International Project on the Text of Acts." *Journal for the Study of the New Testament* 44 (1991): 39-55.
- Parker, D.C. "The International Greek New Testament Project: The Gospel of John." *New Testament Studies* 36 (1990): 157-60.
- Ralston, T. R. "The 'Majority Text' and Byzantine Origins." *New Testament Studies* 38 (1992): 122-137.
- Scrivener, Frederick Henry Ambrose. *A Plain Introduction to the Criticism of the New Testament*, vol. 1. 4th ed. London: George Bell and Sons, 1894.
- Soden, Hermann Freiherr von. *Die Schriften Des Neuen Testaments*. Volume 1, Part 1. Berlin, Arthur Glaue, 1902.
- Soden, Hermann Freiherr von. *Die Schriften Des Neuen Testaments*. Volume 2. Göttingen, Vandenhoeck und Ruprecht, 1913.
- Sturz, Harry A. *The Byzantine Text-type and New Testament Textual Criticism*. Nashville: Thomas Nelson, 1984.
- Thompson, Edward Maunde. *An Introduction to Greek and Latin Palaeography*. Oxford: Clarendon Press, 1912.
- Voss, David, O. "Is Von Soden's K¹ Text a Distinct Type of Text?" *Journal of Biblical Literature* 57 (1938): 311-18.
- Westcott, B.F. and Hort, F.J.A. *Introduction to the New Testament in the Original Greek*. Cambridge: Macmillian, 1882.
- Wikgren, Allen. "Chicago Studies in the Greek Lectionary of the New Testament." In *Biblical and Patristic Studies*, ed. Neville J. Birdsall, 96-121. Breissto: Herder Druck Freiburg, 1963.
- Wisse, Frederik. *The Profile Method for Classifying and Evaluating Manuscript Evidence*. Grand Rapids: Eerdmans, 1982.
- Zuntz, G. "The Byzantine Text and the Lectionaries." *The Journal of Theological Studies* 43 (1942): 181-4.